

Advisory Committee

Prin. Shri P. B. Burji	President
Shri B. G. Patil	Organising Secretary
Shri M. R. Patil	Convener
Dr. P. V. Gadavi	Member
Dr. V. D. Naganuri	Member
Dr. D. S. Kamble	Member
Dr. V. A. Eadalli	Member
Dr. G. L. Rajaput	Member
Shri M. L. Mang	Member
Shri K. B. Marathe	Member

**“All human rights are women rights”
- Hillary Clinton**

**National Human Rights Commission,
New Delhi.**

Sponsored

**One Day Basic Training Programme
on**

HUMAN RIGHTS AWARENESS & EDUCATION
Jointly Organized by

**S. S. Arts College & T. P. Science Institute,
Sankeshwar - 591 313**

and

**Rani Channamma University Colleges'
Political Science Teachers Association, Belagavi.**

Date: 02-12-2023

Time : 9.15am

Venue : College Auditorium

You are cordially invited

**Principal
Shri. P. B. Burji**

**Shri B. G. Patil
Organising Secretary**

**Shri M. R. Patil
Convener**

Staff & Students

**Website : www.sstpsnk.edu.in
Email: aascskv@rediffmail.com
(08333-295238)**

8.30am to 9.10 am Breakfast & Registration

9.15am to 10.00am Inaugural Function

President : **Shri A. B. Patil**, Former Minister
President, S.D.V.S. Sangha, Sankeshwar

Chief Guest : **Prof. Vishwanath M.** Registrar
Raichur University.

Guest of Honour : **Shri R. B. Patil** Chairman L.G.B.
S.S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar.

: **Shri K. C. Shirakoli**
Vice-Chairman, S.D.V.S. Sangha, Sankeshwar.

: **Shri G. C. Kotagi**
Secretary, S.D.V.S. Sangha, Sankeshwar.

: **Dr. B. A. Pujari**
Administrator, S.D.V.S. Sangha, Sankeshwar.

10.00am to 11.30am I - Session

Topic : **History & Philosophy of Human Rights,**

Resource Person : **Dr. B. R. Patil**, Assistant Professor
Government First Grade College, Dharwad.

President : **Dr. S. I. Madiwalappagol**, Principal,
Shri L. K. Khot College of Commerce, Sankeshwar.

11.30am to 11.40am Tea Break

11.40 am to 1.10 pm II - Session

Topic : **Human Rights Institutions in India**

Resource Person : **Dr. V. R. Betagar**, Associate Professor
Good News College, Kalaghatagi.

President : **Prof. M. M. Patil**, Assistant Professor
S. M. Bhandari Arts, R. R. Bhandari Commerce &
S. K. Rathi Science College, Guledaguddh.

1-10pm. to 1-45pm Lunch Break

1.45pm to 3.15pm III - Session

Topic : **Rights of Vulnerable Groups**

Resource Person : **Dr. Praveen Patil**
Principal, Shahaji Law College, Kolhapur.

President : **Dr. V. B. Patil**
President, RCUCPT Association,
S.S. Arts & Com. College Babaleshwar.

3.15pm to 4.45pm IV - Session

Topic : **Rights of Women & Children**

Resource Person : **Dr. A. H. Hawaldar**
Principal, R. L. Law College, Belagavi.

President : **Shri S. D. Yakane**, Assistant Professor
M. G. Law College, Sankeshwar.

4.45pm to 5.00pm Tea Break

5.00pm to 5.30pm Valedictory

President : **Shri R. B. Patil**
Chairman, L.G.B., S.S. Arts College &
T. P. Science Institute, Sankeshwar.

Chief Guest : **Shri G. C. Kotagi**
Secretary, S.D.V.S. Sangha, Sankeshwar.

Shri B. G. Patil   **Shri M. R. Patil**   **Shri P. B. Burji**
Organising Secretary   IQAC Coordinator   Principal

**"To deny people their human rights is
to challenge their very humanity"**
- Nelson Mandela

S.S.ARTS COLLEGE & T.P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR - 591343

NATIONAL HUMAN RIGHTS COMMISSION, NEW DELHI SPONSORED

ONE DAY BASIC TRAINING PROGRAMME ON

HUMAN RIGHTS AWARENESS AND EDUCATION

BREIF REPORT OF THE TRAINING PROGRAMME

National Human Rights Commission one day basic training was organized by S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar on 02/12/2023 on the topic Human Rights Awareness and Education Programme as per commissions and directions.

Prof.M.Vishwanath, Registrar Raichur University Raichur inaugurated the program. In his inaugural address he highlighted the issues and problems faced by people specially the weaker sections of the society during world wars and colonial period. He enlightened the audience with appropriate examples, how the people were discriminated and exploited. He called upon the students to have the proper knowledge of human rights, which will help them not only to build their career, but also the needy. He said that every human being possess these rights irrespective of his castes, religion, nationality or anything like. He explained how these rights have helped the human beings to enjoy their freedom and lead to respectful and dignified life. He said that, the incorporation of these rights has given ample opportunity to the people moral and materiel upliftment of the mankind. These rights help the individuals for the all round development of the personality. At the end he requested the students to make best use of the day's proceedings and gain essential knowledge.

Shri.R.B.Patil our governing council Chairman, Advocate presided over the function. He called upon the students not only attending is important, but learning new and challenging aspects from resource persons, who have come from different places. The inaugural function began with prayer song by students. Organizing Secretary Prof. B.G.Patil welcomed the gathering and explained the need of such programs. Prof. K.M.Marathe offered vote of thanks. Miss.Shweta Inamdar, B.Sc final Year Student Compared the program.

Technical Session- I : HISTORY AND PHILOSOPHY OF HUMAN RIGHTS

The first technical session was on "HISTORY AND PHILOSOPHY OF HUMAN RIGHTS" Dr. B R Patil Assistant Prof., Government First Grade College Dharwad, was the resource person. Dr. S I Madiwalappagol, Principal, L K Khot College Sankeshwar, presided.

In her lecture, Dr. B R Patil, explained the meaning, philosophy and history of human rights in simple and lucid language. The history of Human Rights is to be traced in Babylonian laws. Lord Basaveshwar, the greatest social reformer has given highest importance to human dignity and equality. The Magna Charta of 1215, The English Bill of Rights of 1689, US declaration, The French Declaration of 1789, The UN Charter of 1945 and finally the University Declaration of Human Rights 1948 are the historical facts she quoted. She said the basic philosophy of Human Rights is to recognize all the human beings as human beings, respect everyone, treat everyone properly, protect them from discrimination, and free them from slavery and exploitation. These rights have ensured human equality, on account of that we from rural background are getting the best education and respect. Dr. V. D. Naganuri welcomed the gathering, Prof. D. T. Sogalad offered vote of thanks and Miss. Sweta Muthnal of B. Sc anchored the session.

Technical Session – II : Human Rights Institutions in India

The second session was on the concept "Human Rights Institutions in India". Dr. V. R. Betagar Associate Professor, Goodnews College, Kalagatagi was the resource person. Professor M. M. Patil of S. M. Bhandari Arts, R. R. Bhandari Commerce and S. K. Rathi Science College, Guledgud was the chairperson. In his lecture the resource person pointed out that NHRC was constituted under the protection of Human Rights Act 1994. It was constituted for the promotion and protection of human rights in India. He explained in detail the organization, powers and functions of NHRC and SHRC's. Along with these institutions, he addressed the students on similar institutions which are working in the domain, such as National Commission for Women, National Commission for Minorities, National Commission for Youth, SC, ST and the like. He called upon the students to approach Human Rights Commission whenever they feel

that the rights of their nearest and dearest are in danger by just writing a post card. The chair person of the session highlighted the role of these commissions in promoting and protecting Human Rights in India. Prof. Manuti Mang welcomed the gathering. Dr. M. Y. Hiremath offered thanks and Miss. Kirti Kamate of B. Sc compared the session.

Technical Session - III : Rights of Vulnerable Groups.

Third technical session began after lunch. Dr. Praveen Patil, Principal Shahaji Law College, Kolhapur was the resource person. In his address, he spoke about various vulnerable groups such as disabled persons, aged persons, migrant workers, refugees, third gender persons, women, children etc. he called upon the audience to protect these people from exploitation. He said that these are the groups which become easy prey for the exploiting class. The UDHR as well as the Indian Constitution has made various provisions to protect these groups. Dr. V. B. Patil, Associate professor of S. K. Arts College Babaleshwara in his presidential remarks urged the students to take care of these sensitive groups. Dr. P. V. Gadavi welcomed the gathering. Dr. V. A. Edalli offered vote of thanks and Miss. Sweta Mugali of B. Sc anchored the session.

Technical Session – IV : Rights of Women and Children.

Dr. A. H. Hawaldar Principal of R. L. Law College, Belagavi was the resource person to the fourth and final session of the day's proceedings. In his resourceful and thought provoking address, he highlighted the way in which the rights of women and children are violated. He said that though many provisions are there for the protection of these groups but sadly we found that many a times they are not followed. He spoke on the issues of POSCO, Women trafficking, Child labour, Provisions of Article-21 etc. He encouraged the audience to take up the issue of implementation of the rights of these people. Professor S. D. Yakane of M. G. Law College, Sankeshwar chaired the session. Prof. M. R. Patil welcomed the dignitaries, Dr. Honor Krishna offered thanks and Miss. Sweta Inamdar of B.Sc. anchored the session.

S.S.ARTS COLLEGE & T.P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR – 591313

NATIONAL HUMAN RIGHTS COMMISSION, NEW DELHI SPONSORED

ONE DAY BASIC TRAINING PRAGORAMME ON

HUMAN RIGHTS AWARENESS AND EDUCATION

BREIF REPORT OF THE TRAINING PROGRAMME

National Human Rights Commission one day basic training was organized by S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar on 02/12/2023 on the topic Human Rights Awareness and Education Programme as per commissions and directions.

Prof.M.Vishwanath, Registrar Raichur University Raichur inaugurated the program. In his inaugural address he highlighted the issues and problems faced by people specially the weaker sections of the society during world wars and colonial period. He enlightened the audience with appropriate examples, how the people were discriminated and exploited. He called upon the students to have the proper knowledge of human rights, which will help them not only to build their career, but also the needy. He said that every human being possess these rights irrespective of his castes, religion, nationality or anything like. He explained how these rights have helped the human beings to enjoy their freedom and lead to respectful and dignified life. He said that, the incorporation of these rights has given ample opportunity to the people moral and materiel upliftment of the mankind. These rights help the individuals for the all round development of the personality. At the end he requested the students to make best use of the day's proceedings and gain essential knowledge.

Shri.R.B.Patil our governing council Chairman, Advocate presided over the function. He called upon the students not only attending is important, but learning new and challenging aspects from resource persons, who have come from different places. The inaugural function began with prayer song by students. Organizing Secretary Prof. B.G.Patil welcomed the gathering and explained the need of such programs. Prof. K.M.Marathe offered vote of thanks. Miss.Shweta Inamdar, B.Sc final Year Student Compared the program.

Technical Session- I : HISTORY AND PHILOSOPHY OF HUMAN RIGHTS

The first technical session was on "HISTORY AND PHILOSOPHY OF HUMAN RIGHTS" Dr. B R Patil Assistant Prof., Government First Grade College Dharwad, was the resource person. Dr. S I Madiwalappagol, Principal, L K Khot College Sankeshwar, presided.

In her lecture, Dr. B R Patil, explained the meaning, philosophy and history of human rights in simple and lucid language. The history of Human Rights is to be traced in Babylonian laws. Lord Basaveshwar, the greatest social reformer has given highest importance to human dignity and equality. The Magna Charta of 1215, The English Bill of Rights of 1689, US declaration, The French Declaration of 1789, The UN Charter of 1945 and finally the Universal Declaration of Human Rights 1948 are the historical facts she quoted. She said the basic philosophy of Human Rights is to recognize all the human beings as human beings, respect everyone, treat everyone properly, protect them from discrimination, and free them from slavery and exploitation. These rights have ensured human equality, on account of that we from rural background are getting the best education and respect. Dr. V. D. Naganuri welcomed the gathering, Prof. D. T. Sogalad offered vote of thanks and Miss. Sweta Muthnal of B. Sc anchored the session.

Technical Session - II : Human Rights Institutions in India

The second session was on the concept "Human Rights Institutions in India". Dr. V. R. Betagar Associate Professor, Goodnews College, Kalagatagi was the resource person. Professor M. M. Patil of S. M. Bhandari Arts, R. R. Bhandari Commerce and S. K. Rathi Science College, Guledgud was the chairperson. In his lecture the resource person pointed out that NHRC was constituted under the protection of Human Rights Act 1994. It was constituted for the promotion and protection of human rights in India. He explained in detail the organization, powers and functions of NHRC and SHRC's. Along with these institutions, he addressed the students on similar institutions which are working in the domain, such as National Commission for Women, National Commission for Minorities, National Commission for Youth, SC, ST and the like. He called upon the students to approach Human Rights Commission whenever they feel

that the rights of their nearest and dearest are in danger by just writing a post card. The chair person of the session highlighted the role of these commissions in promoting and protecting Human Rights in India. Prof. Maruti Mang welcomed the gathering, Dr. M. Y. Hiremath offered thanks and Miss. Kirti Kamate of B. Sc compared the session.

Technical Session - III : Rights of Vulnerable Groups.

Third technical session began after lunch. Dr. Praveen Patil, Principal Shahaji Law College, Kolhapur was the resource person. In his address, he spoke about various vulnerable groups such as disabled persons, aged persons, migrant workers, refugees, third gender persons, women, children etc. he called upon the audience to protect these people from exploitation. He said that these are the groups which become easy prey for the exploiting class. The UDHR as well as the Indian Constitution has made various provisions to protect these groups. Dr. V. B. Patil, Associate professor of S. K. Arts College Babaleshwara in his presidential remarks urged the students to take care of these sensitive groups. Dr. P. V. Gadavi welcomed the gathering, Dr. V. A. Edalli offered vote of thanks and Miss. Sweta Mugali of B. Sc anchored the session.

Technical Session – IV : Rights of Women and Children.

Dr. A. H. Hawaldar Principal of R. L. Law College, Belagavi was the resource person to the fourth and final session of the day's proceedings. In his resourceful and thought provoking address, he highlighted the way in which the rights of women and children are violated. He said that though many provisions are there for the protection of these groups but sadly we found that many a times they are not followed. He spoke on the issues of POSCO, Women trafficking, Child labour, Provisions of Article-21 etc. He encouraged the audience to take up the issue of implementation of the rights of these people. Professor S. D. Yakane of M. G. Law College, Sankeshwar chaired the session. Prof. M. R. Patil welcomed the dignitaries, Dr. Honor Krishna offered thanks and Miss. Sweta Inamdar of B.Sc. anchored the session.

Valedictory:

Shri. G. C. Kotagi, Secretary S. D. V. S. Sangh's was the chief guest for the valedictory function. He demanded that since morning serious issues and topics have been discussed. Students have to make best use of these deliberations in protecting and promoting human rights in their neighborhood. If everyone does it sincerely there won't be any violations of Human Rights. Shri R. B. Patil Chairman, College Governing Council presided over the function. In his presidential remarks he suggested the students not only to think of their rights, but of the duties. Doing once duty makes him a responsible citizen, so he asked them to become duty bound human beings. Principal P. B. Burji welcomed the gathering and organizing Secretary Prof. B. G. Patil offered vote of thanks.

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P Science Institi-
SANKESHWAR

National Human Rights Commission, New Delhi.

Sponsored

One Day Basic Training Programme

On

Human Rights Awareness & Education

Jointly Organized by

S.D.V.S Sangh's

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar

And

Rani Channamma University Colleges Political Science

Teachers Association, Belagavi.

Inaugural Function

Date : 02/12/2023 Time : 9.15 am Venue : College Auditorium

- > Prayer Song : Miss Laxmi Kurbet
- > Welcome Speech : Shri.B.G.Patil, Asst. Prof.
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar.
- > Flower presentation :1) To President
By Shri.P.B.Burji, Principal
2) To Chief Guest
By Shri.M.R.Patil, Asst. Prof.
3) To Shri.R.B.Patil
By Dr.D.S.Kamble, Asst. Prof.
4) To Shri.K.C.Shirakoli
By Shri.M.L.Mang, Asst. Prof.
5) To Shri.G.C.Kotagi
By Dr.G.L.Rajaput, Asst. Prof.
6) To Dr.B.A.Pujari
By Dr.Honnur Krishna, Asst. Prof.
7) To Shri.P.B.Burji
By Keerthi Kamate, BSc IIIrd Sem
8) To Shri.M.R.Patil
By Shweta Mugali, BSc Vth Sem
9) To Shri.B.G.Patil
By Shweta Mutnal, BSc Vth Sem

- Inauguration : Watering the Plant
- Felicitation to Chief Guest : Prof. Vishwanath M. Registrar,
Raichur University.
- Inaugural Address : Prof. Vishwanath M. Registrar,
Raichur University.
- Presidential Remarks : Shri. A. B. Patil, Former Minister,
President, S. D. V. S Sangh's, Sankeshwar.
- Vote of Thanks : Shri. K. B. Marathe
- Anchoring : Miss. Shweta Inamdar, BSc Vth Sem

National Human Rights Commission, New Delhi.

Sponsored
One Day Basic Training Programme
On

Human Rights Awareness & Education

Jointly Organized by

S.D.V.S Sangh's

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar
And

Rani Channamma University Colleges Political Science
Teachers Association, Belagavi.

10.00 am to 11.30 am

I-Session

Topic : History & Philosophy of Human Rights

- Welcome Speech : Dr.V.D.Naganuri, Asst. Prof.,
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar
- Flower presentation : 1) To Resource Person
By Dr. M.Y.Hiremath, Asst. Prof.
2) To President
By Dr.P.V.Gadavi, Asso. Prof.
- Felicitation to Resource Person & President : 1) Dr. B.R.Patil, Asst. Prof. G.F.G.C. Dharwad.
By Dr.P.V.Gadavi, Asso. Prof.
Dr.V.D.Naganuri, Asst. Prof.
2) To Dr.S.I.Madiwalappagol, Principal,
Shri.L.K.Khot Com. College, Sankeshwar.
By Dr.V.A.Edalli, Asst. Prof.
Dr.M.Y.Hiremath, Asst. Prof
- Address By Resource Person : Dr. B.R.Patil, Asst. Prof.
G.F.G.C. Dharwad.
- Presidential Remarks : Dr.S.I.Madiwalappagol Principal
Shri.L.K.Khot College of Commerce, Sankeshwar
- Vote of Thanks : Shri.D.T.Sogalad
- Anchoring : Miss. Shweta Mutnal, BSc Vth Sem

National Human Rights Commission, New Delhi.

Sponsored

One Day Basic Training Programme

On

Human Rights Awareness & Education

Jointly Organized by

S.D.V.S Sangh's

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar

And

Rani Channamma University Colleges Political Science

Teachers Association, Belagavi.

11.40 am to 1.10 pm

II-Session

Topic: Human Rights Institution in India

- Welcome Speech : Shri.Maruti Mang, Asst. Prof.,
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar
- Flower presentation : 1) To Resource Person
By Dr. Honnur Krishna, Asst. Prof.
2) To President
By Dr.Sunil Kumar, Asst. Prof.
- Felicitation to Resource Person & President : 1) To Dr.V.R.Betagar, Asso. Prof.
Good News College, Kalaghatagi
By Shri.M.R.Patil, Asst.Prof.
2) To Prof.M.M.Patil, Asst. Prof.
S.M.Bhandari Arts, R.R.Bhandri Commerce &gi.
S.K.Rathi Science College,Guledaguddh.
By Dr.D.S.Kamble, Asst.Prof.
- Address By Resource Person : Dr.V.R.Betagar, Asso. Prof.
Good News College, Kalaghatagi.
- Presidential Remarks : Prof.M.M.Patil, Asst. Prof.
S.M.Bhandari Arts, R.R.Bhandri Commerce &
S.K.Rathi Science College,Guledaguddh.
- Vote of Thanks : Dr.M.Y.Hiremath
- Anchoring : Miss. Keerti Kamate, BSc IIIrd Sem

National Human Rights Commission, New Delhi.

Sponsored

One Day Basic Training Programme

On

Human Rights Awareness & Education

Jointly Organized by

S.D.V.S Sangh's

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar

And

Rani Channamma University Colleges Political Science
Teachers Association, Belagavi.

1.45 pm to 3.15 pm

III-Session

Topic : Rights of Vulnerable Groups

- > Welcome Speech : Dr.Smt.P.V.Gadavi, Asso.Prof.
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar
- > Flower presentation : 1) To Resource Person
By Dr.G.L.Rajaput, Asst. Prof.
2) To President
By Shri.D.T.Sogalad, Asst. Prof.
- > Felicitation to Resource Person & President : 1) To Dr.Praveen Patil, Principal
Shahaji Law College, Kolhapur.
By Dr.Honur Krishna, Asst.Prof.
2) To Dr.V.B.Patil, President, RCUCPT Association,
S.S.Arts & Com. College, Babaleshwar.
By Dr.Sunil Kumar, Asst.Prof.
- > Address By Resource Person : Dr.Praveen Patil, Principal
Shahaji Law College, Kolhapur.
- > Presidential Remarks : Dr.V.B.Patil, President, RCUCPT Association,
S.S.Arts & Com. College, Babaleshwar.
- > Vote of Thanks : Dr.V.A.Eadalli, Asst. Prof.
- > Anchoring : Miss.Shweta Mugali, BSc Vth Sem

National Human Rights Commission, New Delhi.

Sponsored
One Day Basic Training Programme
On

Human Rights Awareness & Education

Jointly Organized by

S.D.V.S Sangh's

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar

And

Rani Channamma University Colleges Political Science
Teachers Association, Belagavi.

3.15 pm to 4.45 pm

IV- Session

Topic : Rights of Women & Children

- Welcome Speech : Shri.M.R.Patil, Asst. Prof.,
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar
- Flower presentation : 1) To Resource Person
By Shri.M.L.Mang, Asst. Prof.
2) To President
By Shri.K.B.Marathe, Asst. Prof.
- Felicitation to Resource Person : 1) To Dr.A.H.Hawaldar
Principal R.L.Law College, Belagavi.
By Dr.G.L.Rajaput, Asst.Prof.
2) To Shri.S.D.Yakane, Asst. Prof.
M.G.Law College, Sankeshwar.
By Shri.M.L.Mang, Asst.Prof.
- Address By Resource Person : Dr.A.H.Hawaldar
Principal R.L.Law College, Belagavi.
- Presidential Remarks : Shri.S.D.Yakane, Asst. Prof.
M.G.Law College, Sankeshwar.
- Vote of Thanks : Dr.Honnur Krishna, Asst. Prof.
- Anchoring : Miss.Shweta Inamdar, BSc Vth Sem

National Human Rights Commission, New Delhi.

Sponsored
One Day Basic Training Programme
On

Human Rights Awareness & Education

Jointly Organized by

S.D.V.S Sangh's

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar
And

Rani Channamma University Colleges Political Science
Teachers Association, Belagavi.

Valedictory Function

Time: 5.00pm to 5.30 pm

- Welcome Speech : Shri.P.B.Burji Principal,
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar.
- Flower Presentation : 1) To President
By Shri.M.R.Patil
2) To Chief Guest
By Dr.D.S.Kamble
- Opinions :
- Speech by Chief Guest : Shri.G.C.Kotagi, Secretary,
S.D.V.S Sangh's, Sankreshwar.
- Presidential Remarks : Shri.R.B.Patil, Chairman, L.G.B
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar.
- Vote of Thanks : Shri.B.G.Patil, Asst. Prof.
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar.
- Anchoring : Miss.Shweta Mutnal, BSc Vth Sem

English ಕಲಿ
ಭಾಗ-1474

ಪ್ರಿಯರೆ,
ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ English ಶಬ್ದ ಧರವಾದ ಬಲವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಲ್ಲು ನಾನು ನನ್ನ ಉದ್ದವು ಕೆಳಕಿ ರಾತ್ರಿಯ ಉದ್ದವು ಧರವುತೆಗೆ.
Wait for a minute. Let me undress and change into a night dress.
ಪುನುಮೈಯ ಪುನುಗಿಯೊಳ್ಳು ಮನುಕು ಕೆಳಕಿನ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದೊಂದಾಗಿ ತನ್ನ ಬಟ್ಟೆ ಕೆಳಕರಾಂಭಿಸಿತು.
A buxom girl began to striptease in the gloomy light on the dais.
ನನ್ನ ಚರ್ಮಿಯ ಇಲಾಖ್ ಸೆಡಲವಾಗಿದ್ದಂದ ನಾನು ಅದರ ಪುರಿಯನ್ನು ಎಳೆದು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೆ.
Since the elasticated part of my haltpants was inactive, I pulled the drawstring light.
ಅವಳು ಅವಳ ಎದೆಮೆ ಮೇಲ್ದಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ತೋರುಬಂತಹ ಉದ್ದವು ಧರಿಸಿದ್ದಳು.
She was wearing a dress with a plunging neckline.
ಇ ಗೊಬರದ ತೀರವಾಗಿದ್ದು ನನ್ನ ಅಭಿವಾ ಕೆನ್ನಿ ತೆರವೆಬುಲಿರುವ ರಂಪತಿಗೇಗೆ ಮೂತ್ರ ಪ್ರವೇಶವಾಗಬಹುದು.
This is a nudist's beach and only couples being nude or at least topless can enter.

ರಾಯಚೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕುಲಸಚಿವ ಡಾ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಎಂ. ಒತ್ತಾಯ ದುರ್ಬಲರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯವಾಗಲಿ

■ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸಂಕೇಶ್ವರ
ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ದೇಶ ಎಷ್ಟೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳು, ಅಡಿಮಾನ ಹಾಗೂ ದುರ್ಬಲ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸಿಗಬಹುದಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ ಎಂದು ರಾಯಚೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕುಲಸಚಿವ ಡಾ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಎಂ. ಹೇಳಿದರು.
'ಪೊಸದಿಲ್ಲಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಅಯೋಗ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿನ ಎಸ್.ಎಸ್.ಆರ್. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಟಿ.ಪಿ.ಸೈನ್ಸ್ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದ್ದ 'ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ' ಕುರಿತು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ದಿನದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಅವರು ಮಾಡಿದರು.
"ಇಂದಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಾಗರಿಕತೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ

ಸಂಕೇಶ್ವರ ಪಟ್ಟಣದ ಎಸ್.ಡಿ.ಎಸ್. ಸಂಘದ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಸಚಿವ ಡಾ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಎಂ. ಮಾತನಾಡಿದರು.
ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಹಿತ ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ, ಆಚಾರಗಳು ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿವೆ. ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಜತೆ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆ ಕೂಡ ಆಗಬೇಕು," ಎಂದರು.
ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಸಂವತ್ಸೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಪ್ರೊ. ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್.ವಾಟೀಲ 'ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ತಾತ್ವಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ' ಕುರಿತು, ಪ್ರೊ. ಡಾ.ವಿ.ಆರ್.ಬೆಟಗಾರ 'ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ' ಕುರಿತು, ಪ್ರೊ. ಡಾ. ಪ್ರವೀಣ ವಾಟೀಲ 'ದುರ್ಬಲ ಗುಂಪುಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳು' ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರೊ. ಡಾ.ಎ.ಎಲ್.ಹವಾಲ್ದಾರ್ 'ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು' ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರು.
ಸಮಾರೋಹ ಸಮಾರಂಭದ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಎಸ್.ಡಿ.ಎಸ್. ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಬಿ.ಸಿ.ಕೋಟಗಿ 'ಹಕ್ಕುಗಳ ಬದ್ಧೆ' ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಎಸ್.ಡಿ.ಎಸ್. ಸಂಘದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಕೆ.ಸಿ.ಶಿರಕೋಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ.ಬಿ.ಎ.ಪೂಜಾರಿ, ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಡಾ.ಎಸ್.ಬಿ.ಮಡಿವಾಳಪ್ಪಗೋಳಿ, ಪ್ರೊ.ಎಂ.ಎಂ.ವಾಟೀಲ ಡಾ.ವಿ.ಬಿ.ವಾಟೀಲ, ಪಿ.ಬಿ.ಬುಜರ್ಗ, ಪಟ್ಟಣದ ಸಂಯೋಜಕ ಎಂ.ಆರ್.ಪಾಟೀಲ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು. ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಜಿ.ವಾಟೀಲ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಪ್ರೊ. ಕೆ.ಬಿ.ಮರಾಠಿ ವಂದಿಸಿದರು.

Curriculum Vitae of Dr. Basavarajeshwari R Patil

Nationality: Indian.

Marital Status: Married.

Date of Birth: 25-11-1982

Languages Known: Kannada, English and Hindi

Education Qualification:

Degrees	University/Institution	State	Year	% of Marks
Ph. D	Karnataka University, Dharwad	Karnataka	2015	78.50% (Course work)
M.Phil (Political Science)	Karnataka University, Dharwad	Karnataka	2007	70.00%
M.A. (Political Science)	Karnataka University, Dharwad	Karnataka	2006	70.00%
PGD in Women's Studies	Karnataka University, Dharwad	Karnataka	2005	58.00%
PGD in Dr B R. Ambedkar Studies	Karnataka University, Dharwad	Karnataka	2006	58.00%

Address for Correspondence

Permanent Address:

Dr. Basavarajeshwari R. Patil
D/O R.S. Patil Advocate H. No. 2058 B/18
ChandranathNagar, 6th Cross Behind Vijay
Hotel, Vijaynagar Extension
Hubli-580032
Karnataka, India.
Mobile No: 7411526654.

Office Address

Dr. Basavarajeshwari R. Patil
Assistant Professor & HOD
Department of Political Science
Government First Grade College,
Jananadhara Campus,
Kumareshwar Nagar, Dharwad
Email: ranirpatil@gmail.com

Experience in Teaching:

- Working as an Assistant Professor in Department of Political Science, Government First Grade College, Jananadhara Campus, Kumareshwar nagar, Dharwad from 4-05-2022 to till date.
- Worked as an Assistant Professor in Department of Political Science, Government First Grade College, Kalghatagi, Dist: Dharwad. From 05-09-2009, To 1-5-2022
- Worked as a Lecturer in Government Independent P U College Tadas. from 05-11- 2007 to 05-09-2009.

Membership:

- Member of Karnataka State NEP 2020 Political Science and Public Administration Syllabus Committee,
- Member of Indian Institute of Public Administration, New Delhi.
- Member of Local Investigation Committee (LIC) Raichur University Raichur,, Karnataka.
- Executive body Member and of IIPA Local brach Dharwad.
- Member of Dharwad ZP SVEEP (Systematic Voters Education and Electoral Participation) Book Purchase Committee 2022-23.
- Member of Bord of Studies in Political Science., Government Arts and Science College (Autonomous) Karwar Uttar Kannada District, Karnataka-581301.
- Member of Karnataka Political Science Teachers Association.
- Member of Karnataka university college Political Science Teachers forum.

Research Experience

- Worked as a research scholar in the Department of Political Science Karnataka University Dharwad from 2008 to 2015.

Research Papers Published (National and International)

1. "Bharata dali Pradeshik Pkshagalu" Chanakya journal of Political Science, Karnataka University Dharwad, Department of Political Science. Vol. I, March 2014. ISSN No. 2348-8298.
2. "Coalition Politics in India at the Centre and its contradictions" The new Horizons in Social Sciences; A by annual National Journal volume-2., April 2015.ISSN 2320-3285.

3. Journal. ISSN 2349-638X Special Issue No 52. March 2019, Impact Factor 5.707.
4. "Federalism Convolutod – Critical Analysis of Indian federalism". Chanakya journal of Political Science. Karnataka University Dharwad, Department of Political Science, Vol. 14. July -December 2020
5. "Indian Federalism and Issues of Identity Politics" Science, Technology and Development Journal. ISSN No. 0950-0707, Volume X, Issue 1, January – 2021. Impact Factor:6.1.
6. "Federalism in Times of COVID-19 – 19: Contentions" GIS Science Journal. ISSN No. 1869-9391. Volume 8, Issue 1, January 2021. Impact Factor:6.1.
7. "The Impact of S R. Bommai V/S Union of India case on imposition of Article 356" Chanakya journal of Political Science. Karnataka University Dharwad Department of Political Science Vol. 13. Jan 2020 June 2020.
8. "Political Thought as a Foundation of theory building – A Study"GIS Science Journal.ISSN No.1869-9391.Volume 8. Issue 3, March 3, 2021.Impact Factor: 6.1.

Book / Chapters Published.

1. "India State, Civil Society and Electoral Democracy" Edt by J.Prabhasa., K.M.Sajad Ibrahim., Joseph Antony., "*Travails of India Politics: A Conformist's Paradise*". Basavarajeshwari R Patil and Harish Ramaswamy.

Papers Presented in International conference/seminar.

1. "Coalition Politics in India at the Centre", Restructuring Political Science in the Age of Globalization, Karnataka University, Dharwad. 2010-11.
2. "Political Ideas of Dr. Babasaheb Ambedkar", Creating Better World: Dr. B. R. Ambedkar's Vision & Perspectives, Department, of Dr. B. R. Ambedkar Studies, KUD. 2016-17.
3. "Role of Teacher's in Higher Education", Going Global in Higher Education, Government Arts and Science College Karwar. 2018-19.

National level Conference/Seminar

1. Legal and Constitutional Perspective of girl child, Seminar on Rights of Girl Child, RPD College, Belgaum. 2010-11.
2. Human Rights: Indian Perspective, Seminar on Human Right's, VMSR, Vastrad Arts, Science and Commerce College, Hungund. 2010 -11.
3. Gandhiji's Views on Human Values, Seminar on the Relevance of Buddha, Basava, Gandhiji's Views on Human Values in Present Scenario, K.S. Jigalur College, Dharwad 2010-11.
4. Coalition Politics in India, Seminar on Coalition Politics in India, RTE Society's Arts, Science & Commerce College, Ranebennur, 2010-11.

- Development, G.F.G.C Yellapur, 2014-15.
6. **Women Empowerment in Karnataka Politics**, Shripatma Chougule Arts and Science college, Malwadi, Maharashtra, October 19, 2018.
  7. **Significance of Value Education in India**, Anjuman Arts, Science College, Dharwad, March 9, 2019
  8. **Women Participation in Political Parties' Internal Structure**, Sustainable Development in India: Contemporary challenges and opportunities, Good News Welfare Society's Arts and Commerce First Grade College, Kalghatgi, 2018-19.
  9. **Impact of S. R. Bommai v/s Union of India - case on imposition of article 356**, Indian Constitutional Philosophy: Theory and practice, Karnataka University Dharwad, Department of Political Science, March 6, 2020

International and National level Conference/Seminar (Participated)

1. Discussant in International Conference on "Restructuring Political Science in the Age of Globalization" – KUD 2010-11
2. Participated in The Foreign Policy of India: Challenges & Response. MSB Arts, & Commerce College, Davangere. National level. 2010-11.
3. Participated in KUD Pol Sc College Teachers Forum, Dharwad, University Level. 2011-12.
4. Participated in Corruption as a Violation of Human Rights. RPD College, Belgaum. National Level. 2011-12.
5. Participated in Current Experiments & innovations in Commerce, Management, Languages & social Sciences. INAAR, DCE & GFGC, K. K. Koppa. International Level. 2014-15.

State /university/regional level (Participated)

1. Participated in Indian Parliament at Sixty KUD Political Science College Teachers Forum, Dharwad. University Level. 2012-13.
2. Participated in India's Role in Globalized World. Karnataka State Pol. Sc. Teachers Association & Dept of Pol Sc KUD. State Level. 2014-15.
3. Participated in prelude conference on Role of digital Technology in Governance organized by IIPA local Branch, Dharwad and PG Dept of Studies in Political Science KUD. On 23-10-2018.
4. Participated in one day seminar on Visionaries on Human Rights organized by KUD Political Science Teachers' Forum Dharwad. On 9-12-2018.
5. Participated in Prelude seminar on Good governance and United Nations sustainable development goals. Organized by IIPA local branch Dharwad Good News Welfare Society arts and commerce first Grade College and Government first grade college, Kalghatgi, Dharwad. On 5-10-2019.

Workshop/Symposium (Participated)

1. Attended one day **symposium** on Indian Constitution and secularism. Organized by KUD Political Science Teachers Forum. On 17-12-2015.
2. Methodology Work shop Challenges of Higher Education the Role of Teacher 2 days Role of youth in Indian politics "Role of Youth in Modern India." Shri Shankar Arts and Commerce College Navalgund. National. 2015-16.
3. Methodology Work shop. Teacher Quality; Issues and Perspectives. **1 Day**. Karnataka Rejya Mahavidyalaya Shikshak Sangh, Dharwad.

3. Journal. ISSN 2349-638X Special Issue No 52. March 2019. Impact Factor 5.707.
4. "Federalism Convolutod - Critical Analysis of Indian federalism". Chanakya journal of Political Science. Karnataka University Dharwad, Department of Political Science. Vol. 14, July -December 2020
5. "Indian Federalism and Issues of Identity Politics" Science, Technology and Development Journal. ISSN No. 0950-0707, Volume X, Issue 1, January - 2021. Impact Factor:6.1.
6. "Federalism in Times of COVID-19 - 19: Contentions" GIS Science Journal. ISSN No. 1869-9391. Volume 8. Issue 1, January 2021. Impact Factor:6.1.
7. "The Impact of S R. Bommai V/S Union of India case on imposition of Article 356" Chanakya journal of Political Science. Karnataka University Dharwad Department of Political Science Vol. 13. Jan 2020 June 2020.
8. "Political Thought as a Foundation of theory building - A Study"GIS Science Journal.ISSN No.1869-9391.Volume 8. Issue 3, March 3, 2021.Impact Factor: 6.1.

Book / Chapters Published.

1. "India State, Civil Society and Electoral Democracy" Edt by J.Prabhaskar., K.M.Sajad Ibrahim., Joseph Antony., "*Travails of India Politics: A Conformist's Paradise*". Basavarajeshwari R Patil and Harish Ramaswamy.

Papers Presented in International conference/seminar.

1. "Coalition Politics in India at the Centre", Restructuring Political Science in the Age of Globalization, Karnataka University, Dharwad. 2010-11.
2. "Political Ideas of Dr. Babasaheb Ambedkar", Creating Better World: Dr. B. R. Ambedkar's Vision & Perspectives, Department, of Dr. B. R. Ambedkar Studies, KUD. 2016-17.
3. "Role of Teacher's in Higher Education", Going Global in Higher Education, Government Arts and Science College Karwar. 2018-19.

National level Conference/Seminar

1. Legal and Constitutional Perspective of girl child, Seminar on Rights of Girl Child, RPD College, Belgaum. 2010-11.
2. Human Rights: Indian Perspective, Seminar on Human Right's, VMSR, Vastrad Arts, Science and Commerce College, Hungund. 2010-11.
3. Gandhiji's Views on Human Values, Seminar on the Relevance of Buddha, Basava, Gandhiji's Views on Human Values in Present Scenario, K.S. Jigalur College, Dharwad 2010-11.
4. Coalition Politics in India, Seminar on Coalition Politics in India, RTE Society's Arts, Science & Commerce College, Ranebennur, 2010-11.

4. Methodology Work shop (NAAC: Revised accreditation framework) Collegiate education dept banglore, Regional office Dharwad and Government First Grade College Kalaghatagi. 1 day. 2019-20.

5. Methodology Work shop (Teacher-an architect of knowledge society. Ethics-quality-innovations.) KLE Technological University. Hubballi. 1 day. 2019-20.

6. Methodology Work shop(Choice-based credit system; curriculum for undergraduate course) Karnataka university Political Science college teachers Forum and KCD Dharwad. 1 day. 2019-20.

Organizer / convener.

1. Organized one day Workshop on "Women Rights in India. at Government first grade college Kalaghatagi 2011-12.
2. Organized IQAC Workshop in the College. at Government first grade college Kalaghatagi 2014-15.
3. Organizer of the Basic training programme on Human rights awareness and education. Government first grade college Kalaghatagi. Sponsored by National human rights commission 2016-17.
4. Convener of one day workshop on constitutional and legal rights of women sponsored by National women's commission. New Delhi organized by Government first grade college Kalaghatagi dated 10-10-2017
5. Organizer of the one day workshop on "Research Methodology in Social Science for Faculty" at GFGC Kalaghatagi. On 20/02/2022.
6. Organizer of the Basic training programme on Human rights awareness and education. Government first grade college Kalaghatagi. Sponsored by National human rights commission 05-02-2018.
7. Organizing committee member of National level conference On Rejuvenation of Undergraduate Education. Organized by KRMSS on 26-27/2/2019.
8. Convener of One day seminar on Good Governance and united Nations Sustainable Development Goal. Organized by Dept of Political Science GFGC Kalaghatagi, GNW College Kalaghatagi, in association with Indian Institution of Public Administration local branch Dharwad. On 05/10/2019
9. Organized regional Level (KUD) Online Lecture series for B A Political Science Students in Collaboration with GNWS College Kalaghatagi and Bangumagar College Dhandeli. From 30/01/2021 to 08/02/2021.
10. Conducted Inter College Webinar on Military and Civil Democracy, in Collaboration with GNWS College Kalaghatagi and Bangumagar College Dhandeli, on 24/02/2021.

11. Convener of one day National Conference on "Multi Disciplinary Research" Organized by GFGC Kalaghatagi. On 15/03/2022.
12. Organizer of the National level Webinar on "Azadi Ka Amrith Mahotsav-India at 75" for faculty of Humanity, at GFGC Dharwad. On 27/07/2022. Through the ZOOM MEET. Vice Chancellor of Jagaran. Lakecity University Bhopal. Prof. Sandeep Shastri and Vice Chancellor of Raichur University Raichur Prof. Harish Ramaswami were the resource Persons.
13. Organizer of the one day Legal Awareness Programme on "Gender Sensitization and its Impact on Modern Society" at GFGC Dharwad in association with G K Law College Hubballi on 25/07/2022.
14. Organizer of the one day online state level webinar on "National Education Policy 2020 Implementation of curriculum and syllabus in Political Science" on 07/12/2022. NEP State level syllabus committee chairman and members were the resource Persons.
15. Organized a district level elocution competition on Good Governance at GFGC Dharwad on 12/12/22.
16. Acted as a Judge in State level elocution competition on Good Governance at GFGC Dharwad on 22/12/2022.
17. Convener of One Week Regional Level Online Orientation Program on "Development of Administrative Skills" for B.A. Vth semester (CBCS) Political Science Students. In Collaboration with GNWS College Kalaghatagi and Bangurnagar College Dhandeli. From 21/12/2022 to 25/12/2022.

Chairperson / resource person.

1. Invited as a Rapporteur in NHRC sponsored Basic training programme on Human rights awareness and education. At Good News College Kalaghatagi. 2014-15.
2. Invited as Session Chairperson in National level seminar on Indian Constitutional Philosophy: Theory and practice. Organized by Karnataka University Dharwad, Department of Political Science. 2019-20.
3. Invited as a Resource Person in GFGC, Gudgeri, delivered a Special Lecture on the occasion of Women's' Day 2010-11.
4. Invited as a Resource Person in Workshop on Indian Constitution, at Good News College, Kalghatagi, 2010-11.
5. Invited as a Resource Person of in GFGC, Gudgeri, delivered a special lecture on Political Science 2011-12.
6. Invited as a Resource Person for college level Workshop on "Election & Election Process in India" at GFGC, Gudgeri. 2014-15.
7. Invited as a Guest Speaker and delivered a lecture on Importance of National Voters day Organized by Good news Welfare Society First Grade College on 25-01-2017

8. Invited as a Guest Speaker and delivered a lecture on Indian Parliamentary Procedure. In Mock Parliament Organized G.N.W. College Kalaghatagi.
9. Invited as a Resource Person and delivered a lecture on Coalition Politics Causes and Consequence. Organized by Anjuman Arts and Science college Dharwad. 2018-19
10. Invited as a Resource Person and delivered a lecture on Coalition Government and its effects. in College Level seminar. GFGC Haliyal. College level. 2018-19.
11. Invited as a Resource Person and delivered a lecture on Women in politics and law. In college Level Workshop at Shri K. M. Mamani GFGWC Savadatti. 2019-20.
12. Invited as a Chairperson for the technical session in National Level Conference "Indian Constitutional Philosophy: Theory and practice", Karnataka University Dharwad. Department of Political Science, March 6, 2020
13. Invited as a Resource Person and delivered a lecture in the Online State Level Webinar on "Constitution and Democracy" Organized by Department of Youth Empowerment and Sports State NSS CELL, Karnataka Janapada University, Gotagodi. In Association with Raichur University, Raichur. On 17th June 2021.
14. Delivered a key note address in the National Level Webinar on "The Role of Social Media in the Political Socialization of Youth in India" Organized by Department of Political Science in Association with IQAC, Sri H D. Devegouda Government First Grade College, Padavalahippe on 16th August 2021.
15. Invited as a Alumni and Guest of Honor and delivered a lecture on Role of Women in National Development, at SJMVS Women's College Hubballi. On 08/03/2021.
16. Invited as a Resource Person and delivered a lecture on "Nation Education Policy 2020. Political Science Syllabus" Jointly Organized by Karnatak University Political Science College Teachers Forum, Dharwad. And department of Political Science, Karnataka arts College Dharwad, on 18/09/2021.
17. Invited as a Resource Person and delivered a Talk on "National Education Policy-2020" Organized by KPSSS Degree College, Kalmatha, Manvi, District. Raichur, On 12/01/2022.
18. Invited as a Resource Person and delivered a Talk on "National Education Policy-2020" Organized by LVD College Raichur. On 13/01/2022.
19. Invited as a Resource Person and delivered a lecture on Participative Class room Teaching and Learning. In State Level virtual Workshop on National Education Policy 2020 Implementation of curriculum and syllabus in Political Science". Organized by Department of Political Science SSA Government First Grade College (Autonomous) Ballari. On 19/07/2022.

20. Invited as a Resource Person and delivered a lecture on Activity based Teaching and Learning. In State Level virtual Workshop on National Education Policy 2020 Implementation of curriculum and syllabus in Political Science". Organized by Kuvempu University Political Science Teachers Association and P G Department of Political Science, Kuvempu University, Shankarghatta, On 26/11/2022.
21. Resource Person in one day online state level webinar on "National Education Policy 2020 Implementation of curriculum and syllabus in Political Science" on 07/12/2022. At GFGC Dharwad, and delivered a lecture on Activity based teaching and learning.

Previous Programs Attended:

Sl. No	Programme	From	To	Name of the Institution where attended
1	Orientation Programme	05/04/2010	30/04/2010	Academic Staff College Jawaharlal Nehru University, New Delhi
2	Refresher Course	01/12/2011	21/12/2011	Academic Staff College Karnatak University Dharwad, Karnataka.
3	Teachers Empowerment Training	15/05/2011	21/05/2011	Department of Collegiate Education & Jnana Ayoga, Bangalore, Karnataka.
4	Refresher Course	21/03/2020	03/02/2020	Human Resource Development Centre Pondicherry University, Pondicherry.
5	Virtual Faculty Development Programme on Multimedia and Drawing	03/06/2020	16/06/2020	Govt First Grade College Harihar & Spoken Tutorial software training project IIT Bombay
6	Virtual Faculty Development Programme	02/07/2020	02/07/2020	Human Resource Development Centre Karnatak University Dharwad

7	Phase-I- CWTP(Basic) Virtual	27/12/2021	02/01/2022	Karnataka State Higher Education Academy
8	Virtual Refresher Course	03/03/2022	16/03/2022	Human Resource Development Centre Karnatak University Dharwad

Declaration

I hereby declare that all the statements made above are true & correct to the best of my knowledge and belief.

Thanking you

Yours Sincerely

Dr. Basavarajeshwari R. Petil

Dr. Praveen Patil

Principal, Shahaji Law College, Kolhapur

He is graduated from Karnataka University Dharwad, Karnataka. He is rank holder throughout. He won prizes at LLB and LLM. He cleared National eligibility test consecutively twice in a row. He has experience of 12 years in teaching. His area of interest is, constitutional law, criminal law, sentencing policy, good governance, human rights, research methodology and upliftment of marginalized in right perspective and moot courts. He has authored five books on law and political science. His books on Constitution of India and Drafting, Pleading and Conveyancing have been overwhelmingly received by the stakeholders which is evident by the fact that the two books have gone for second and subsequent edition.

He has to his credit more than 30 articles published in repute of national and inter-national journals and books. He has participated in more than 50 national, international and state level seminars. He stood all India first in the case comment competition organized by the Rajiv Gandhi Law University, Punjab for which he won cash prize and certificate.

He has worked extensively on the theme of 'sentencing policy in India' for his doctoral research. He has compared the Indian legal system with that of United States of America and United Kingdom in particular and other common law countries in general.

He has organized various activities in and outside the college including three legal aid camps in the remote areas of Kolhapur District. He has delivered guest lectures in various colleges on the themes of constitution and human rights. He is also associated with district Legal Services Authority in as justice dispensing agent. He has been invited as subject expert on the 'curriculum development orientation program' held by the Shivaji University at Sangali. He was invited as resource person for the sensitization program organised by the UNICEF, Maharashtra in the Shivaji University, Kolhapur. He has widely traveled to the colleges of Karnataka as a resource person for seminars and innovative events.

He has acted as moot judge for national and state level moot competitions organized by various colleges. He had the privilege to sit with High Court Justices and District judges as moot court judge in national moot court competitions. The students of Shahaji Law College represented the Shivaji University in 13th Youth Parliament and won six prizes under his leadership and guidance. He is also serving as Vice President of 14th Youth Parliament Committee of Shivaji University.

He is visiting faculty to Ghodavat University, Kolhapur and P G Department of law, Shivaji University, Kolhapur. He has delivered number of lectures as resource person in state and national level seminars. He is actively involved in University Exams. He has served as Central Assessment Program director of Law faculty in Shivaji University.

A Brief Profile of Prof. Vishwanath M.

Vishwanath M. completed his Law graduation in 1998 and Masters, specialized in Criminal Law at University Law College, Bangalore University, Bangalore in 2000; he completed his doctoral degree in Law at Karnatak University, in 2010 on the topic 'Critical Study of Legal Control of Organised Crime in India'.

Presently he is the Registrar, Raichur University, Raichur (on deputation). He was the acting Vice-Chancellor of Karnatak University, Dharwad. He was Registrar (Evaluation) at Raichur University, Raichur. He was Syndicate and Academic Council Member, at Karnatak University. He was the Dean Faculty of Law, Chairman P.G. Department of Studies in Law, and Principal, University College of Law, Dharwad; He was a Dr.D.C. Pavate visiting Fellow, at the Department of Politics and International Studies (POLIS) and Center for Governance and Human Rights (CGHR) Cambridge University, Cambridge, United Kingdom in the year 2011 and was associated as a senior fellow at the Sidney Sussex College, Cambridge. The Research undertaken during his stay at Cambridge was on Human Rights and Governance in connection with dams and displacement.

He has been teaching law for the past 23 years. Before becoming a Professor in 2015, he was an Associate Professor from 2012-2015 at the P.G. Department of Studies in Law, Karnatak University. Earlier he was Assistant Professor at University College of Law, Dharwad from 2003 to 2012, prior to joining University College of Law, he was Lecturer at V.M.Salgaocar College of Law, Panaji, Goa from 2001-2003, he was Lecturer at K.L.E's Law College, Bangalore from 2000-01. He teaches Law and Justice, Environmental Law, Business Law, Comparative Public Law and Jurisprudence. He has authored a Monograph titled "Development Induced Project at the Cost of Human Rights: An Error Irretrievable" published by Dr. D.C. Pavate Foundation, Karnatak University, Dharwad; he has edited a book titled 'Majesty of Law'. He has successfully guided 8 Ph.D. scholars and two are pursuing Ph.D. under his guidance. Besides, to his credit there are more than 25 articles published in National, International Journals and in International edited books in the field of Environmental Law, Human Rights and Criminal Law.

He has served various Universities as a member of Board of Appointment, Board of Studies, Board of Examiners, Department Research Committee, PEER review Committee, IQAC and other academic and administrative bodies.

ಡಾ.ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಆರ್. ಬೆಟಗಾರ ಸಹಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲಘಟಗಿಯಲ್ಲಿ ಗುಡ್ ನ್ಯೂಸ್ ವೆಲ್ವೆರ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಕಲಾ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಳೆದ 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಧನಸಹಾಯ ಆಯೋಗದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸಂಶೋಧನಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ NAAC ಮಾನ್ಯತೆಗಾಗಿ NAAC ಸಂಯೋಜಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಿಶೇಷತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ನಗರ ನಾಯಕತ್ವದ ಅಧ್ಯಯನವಾಗಿದೆ. 12 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಸೆಮಿನಾರ್‌ಗಳನ್ನು, ಯುಜಿಸಿ, ಐಸಿಎಸ್‌ಎಸ್‌ಆರ್ ಮತ್ತು ಎನ್‌ಎಚ್‌ಆರ್‌ಸಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನ, ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತು ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ನಿಯತಕಾಲಿಕಗಳಲ್ಲಿ 30 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು 4 ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಹ ಲೇಖಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಪ್ರಸ್ತುತ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಕರ ವೇದಿಕೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆ ಧಾರವಾಡದ ಸ್ಥಳೀಯ ಶಾಖೆಯ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

One day training workshop on "Human Rights Awareness and Education"
Sponsored by NHRC, New Delhi organized by the department of political science under IQAC initiative.

List of Students

Sl.No	Name of the students	Class	Register No.	Contact No.	Email Id	Signature
1	Sampata. S. Varnadannan	BAY	U15CH22A0066	9743922868	varadannanav82@gmail.com	(Sampata)
2	Doddanna. S. Shivapuri	"	U15CH22A0099	7353895295	doddavvasivapur2009@gmail.com	(DSS)
3	Shilpa. C. Mali	"	U15CH22A0008	7338069375	shilpacmalicoo@gmail.com	(Mali)
4	Deepali. S. Patil	"	U15CH22A0006	7353758840	deepalimafotev41@gmail.com	(SP)
5	Poochi. P. Kulkarni	"	U15CH22A0084	7676109561	Poochikularsi@gmail.com	(PK)
6	Poornima. R. Shettiar	"	U15CH22A0092	7019436950	Poornimaseththarav2@gmail.com	(PS)
7	Jasmin. Sanadi	"	U15CH22A0042	8722217685	sanadisalin@gmail.com	(Eoli)
8	Jayashree. Trannavar	"	U15CH22A0086	8310938685	Jayashree.trannavar@gmail.com	J. S. Trannavar
9	Vidya. B. Hiremath	"	U15CH22A0088	7795436874	vidyabh7353@gmail.com	V. B. Hiremath
10	Aishwarya. R. Wadnivar	"	U15CH22A0138	8431544001	Aishwaryamv.@gmail.com	A. R. Wadnivar
11	Kalpana. K. Subharagd	"	U15CH22A0137	6364734316	kalpanasubharagd@gmail.com	(Subharagd)
12	Vaishali. B. Kanchagavatti	"	U15CH22A0046	7676290655	vaishalikanchagavatti@gmail.com	(V. B. Kanchagavatti)
13	Anusha. S. Magadum	"	U15CH22A0043	8792260918	magadumshivappa2@gmail.com	(Anusha)
14	Akshaba. A. Keerimani	"	U15CH22A0028	7019711063	keerimani.shilpa@gmail.com	(Akshaba)
15	Rubija. A. Khanai	"	U15CH22A0057	6360765004	Despalikhani@gmail.com	(Rubija)
16	ARCHANA. D. KALAI	"	U15CH22A0048	907493160	Sachinkalai@gmail.com	A. D. Khanai
17	Asha. B. Naganuni	"	U15CH22A0005	7795874611	ashananganuni@gmail.com	(A. B. Naganuni)

- 18 Sulsshi. Patil B-A-V U15CH22A0070 9108482166
- 19 Preerana, Pampure " U15CH22A0125 9740259892
- 20 Saathi, S. Ajasekar " U15CH22A0060 9036651732

S. M. Patil
P. V. K
(Signature)

One day training workshop on "Human Rights Awareness and Education"
Sponsored by NHRC, New Delhi organized by the department of political science under IQAC initiative.

List of Students

Sl.No	Name of the students	Class	Register No.	Contact No.	Email Id	Signature
21	Keshavita Jodale	BA 5 th	U15CH22A0025	8618123857	keshavikotdale@gmail.com	
22	Saniya B. Nadaf	"	U15CH22A0077	9139023433	N.Saniya23B@gmail.com	
23	Sanghvi S. Gadagkar	"	U15CH22A0161	9019703074	gadakar.saniya@gmail.com	
24	Rekha A. Bole	"	U15CH22A0024	8548950296	rekhaadkale.com	
25	Poikanta Kallolimath	"	U15CH22A0031			
26	monira makikani	"	U15CH22A0146			
27	Laxmi S. Bawaly	"	U15CH22A0017			
28	Sanita Byals	BA 5 th	U15CH22A0012	7338184539	Sunilabyals15@gmail.com	
29	Rekha Patoli	"	U15CH22A0013	7892136311	Rekha.patoli@gmail.com	
30	Swata magadum	"	U15CH22A0014	7676373860	magadumswata3@gmail.com	
31	Ranjita Kambale	"	U15CH22A00132	8971824796	ranjitakamble35@gmail.com	
32	Sumanpa M. Charabude	"	U15CH22A0023	9611312245	Sumanpa@charabude37@gmail.com	
33	Nikita S. Halatti	"	U15CH22A0021	7348820499	audibahalatti@gmail.com	
34	Soumya R. Kerimani	"	U15CH22A0122	9019628535	Soumya90196@gmail.com	
35	Sneha A. Durgapragal	"	U15CH22A0119	9972512014	Snehadurgapragal200@gmail.com	
36	Ankita K. Shingare	"	U15CH22A0136	9901367832	ankitashingare51@gmail.com	
37	Manjunath Kusayjagi	"	U15CH22A0073	7090071437	manjunathkushajagi72@gmail.com	

- 1) Kedar D. KALAGATE, B.A 2nd U15CH22A0009 6362590081, kedarnikalagate@gmail.com
- 2) Sachin A. Khana, B.A 1st U15CH22A0018 8217471646, SachinKhana1435@gmail.com
- 3) Omkar Y. Mahajan, B.A 1st U15CH22A0147 6362934347, Omkarmahajan336@gmail.com

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar
 One day training workshop on "Human Rights Awareness and Education"
 Sponsored by NHRC, New Delhi organized by the department of political science under IQAC initiative.

List of Students

Sl.No	Name of the students	Class	Register No.	Contact No.	Email.Id	Signature
01	Basa Vaidal B. Patil	B.A.V	U15CH22A0002	9113551923	basavai@ssai230@gmail.com	Basa
02	Prerajwal P. Vyapari	B.A.V	U15CH22A0108	8073697403	Prerajwalvyapari@gmail.com	Preraj
03	Shivanand A. Machale	B.A.V	U15CH22A0087	8970388307	Shivanandmachale@gmail.com	Shivanand
04	Darshan V. Chaledar	B.A.V	U15CH22A0141	8105779521	darshanvchaledar@gmail.com	Darshan
05	Alogarale, D. Desai	B.A.V	U15CH22A0102	8861075955	aloga@rediffmail.com	Aloga
06	Mahak, Kalawant	B.A.V	U15CH22A0080	9972468677	Mahak.Kalawant@gmail.com	Mahak
07	Mushabbir, Kadalg	B.A.V	U15CH22A0078	6563743465	Mushabbir@kadalg@gmail.com	Mushabbir
08	Vijayalaxmi, Chougale	B.A.V	U15CH22A0097	8152869108	Vijayalaxmi0004@gmail.com	Vijayalaxmi
09	Gangubai . B . Chougale	B.A.V	U15CH22A00103	8310538805	gangubai@chougale@gmail.com	G.B. Chougale
10	Bhairavi . R . Duraganwar	B.A.V	U15CH22A00140	8951275958	duraganwarbhairavi@gmail.com	Bhairavi
11	Shriya . M . Bagalkoti	B.A.V	U15CH22A0157	808844576	shriyabagalkoti@gmail.com	Shriya
12	Savitri . S . Kumbhar	B.Sc.V	U15CH22S0025	8088813797	Savitritumbhar@gmail.com	Savitri
13	Pooja . P . Hiremath	B.Sc.V	U15CH22S0012	8618526230	hiremathpooja.p@gmail.com	Pooja
14	Priyanka . v . Gavari	B.Sc.V	U15CH22S0018	9380608544	priyanka.v.gavari@gmail.com	Priyanka
15	Bhagyaashri . Mubrai	B.Sc.V	U15CH22S0004	6362719226	bhagyaashrimubrai200@gmail.com	Bhagyaashri
16	Keerti . Kamate	B.Sc.V	U15CH22S0029	8911927128	baswanikamate@gmail.com	Keerti
17	Atul . R . Athar	B.Sc.V	U15CH22S0030	7795525586	atulathar@gmail.com	Atul

One day training workshop on "Human Rights Awareness and Education"
Sponsored by NHRC, New Delhi organized by the department of political science under IQAC initiative.

List of Students

Sl.No	Name of the students	Class	Register No.	Contact No.	Email Id	Signature
01	Sagar. K. Patil	B.Sc V	U15CH2280001	8088195196	Sp1252192@gmail.com	Sagar
02	Mahadev. S. Pujari	B.Sc V	U15CH2250003	8867367214	Pujarimahadev072@gmail.com	Pujari
03	Dundappa R. Adarabi	B.Sc V	U15CH2280014	8618235291	dundappadarabi038@gmail.com	Adarabi
04	Rohal M Isaraji	"	U15CH2280028	7353704161	isaraji.r@gmail.com	Isaraji
05	Ramesh. S. Nagannavar	B.Sc	U15CH2250020	7975342049	namesh.nagannavar2@gmail.com	R.S.N
06	Onkar. S. Shelar	B.Sc V	U15CH2250023	7338240840	onkarshelar1914@gmail.com	O.S.Shelar
07	Meha. M. Rabakavi	B.Sc V	U15CH2290022	6360436830	mehasabakavi@gmail.com	Meha
08	Arusha. S. Kugutoli	B.Sc V	U15CH2250011	8618038340	Arushakugutoli@gmail.com	A.S.Kugutoli
09	Armita. A. Dhargi	BA V	U15CH22A0079	7204796181	Smita.dhargi@gmail.com	Armita
10	Satish. S. Gulamoni	BA V	U15CH22A0065	968629651	Satishgandhadrao19@gmail.com	Satish

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P.Science
SANKESHWAR

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar
 One day training workshop on "Human Rights Awareness and Education"
 Sponsored by NHRC, New Delhi organized by the department of political science under IQAC initiative.

List of Faculties

Sl.No	Name of the faculty	Designation	Contact No.	Email Id	Signature
01	P. B. Bhusi	Principal	2663636129	poorve.mohr@gmail.com	
02	Manuti Mang	Assistant Professor	8904803383	manumanguli@gmail.com	
03	Dr. Hemant Krishna	Assistant professor	9449002086	krishnachemb@gmail.com	
04	Dr. Tramma. R. Gatak	Lecturer	8867412825	iravivagatak19@gmail.com	
05	MISS. Rakshata. V. Kamata	Lecturer	8197677245	rakshatakamata63@gmail.com	
06	Dr. Vijayalaxmi A. Edalli	Assistant Professor	9481854514	vijuedalli@gmail.com	
07	Dr. Sunil Kumar	Asst. professor	9741670384	ksunil2016@rediffmail.com	
08	B. G. Patil	"	9448544743	meghpatil2000@gmail.com	
09	Miss. Vachana. R. Kolakar	Lecturer	9606893208	vachanark64@gmail.com	
10	Prof. M. R. Patil	Asstt. Professor	9743241999	smeyurpatil11@gmail.com	
11	Dr. P. V. Gubari	Associate Prof	8951835432	gubari.premal@gmail.com	
12	Miss. Veena. U. Kamate	lecturer	9082533520	veena.kamate98@gmail.com	
13	Dr. M. Y. Himanath	Assistant - professor	8722153559	dr.m.himanath@gmail.com	
14	Dr. D. S. Kanabde	Asstt. Professor	9663730360	deleppkanabde15@gmail.com	
15	prof. N. K. Badiger	Lecturer	9008228190	nrbadiger123@gmail.com	
16	prof. Dhananjay Sodalad	Asstt. professor	8123513300	dhananjaysodalad@gmail.com	
17	Prof. Kumar Marathe	Assistant Professor	8792114375	marathekumar3273@gmail.com	

List of Non-teaching staff

Sl.No	Name of the Non-Teaching Staff	Designation	Contact No.	Signature
1.	Swita Sunil Lehar	Peon	7406152419	Swita S. Lehar
2	Jyoti Ramay, M. Shudum	"	9611296858	Jyoti
3	Rajee S. Haloge	Peon	9742434146	R. S. Haloge
4.	Prabhavathi S. Nandagowda	"	9580585703	PSN
5	Alagaraj K. Keshi	"	7204682018	Alagaraj
6	R. P. Rajan	"	7760637166	R. P.
7	D. S. Hirekumar	"	9972211834	D. S.
8	D. R. Hanjamekli	"	88040	D. R.
9	Shankar Mantrajshi	"	8861035337	S. M.
10	Archana S. Sawant	"	7338684926	Archana
11	Meenaji B. Desai	"	9611351325	M. B.
12	Sim. Chabasmewar	"	9008817859	S. M.
13	M. N. Mangosali	"	999018920924	M. N.
14	A. V. Hattakabli	"	9591919016	A. V.
15	M. V. Charate	"	9585481342	M. V.

PRINCIPAL

S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar

One day training workshop on "Human Rights Awareness and Education"

Sponsored by NHRC, New Delhi organized by the department of political science under IQAC initiative.

List of Faculties

Sl.No	Name of the faculty	Designation	Contact No.	Email Id	Signature
18	Dr. G. L. Rajgurd	Asst. Prof	8861151773	rajgurdg@gmail.com	[Signature]
19	Ann Mahalingam	Guest lecturer	9538473320	annmahalingam29@gmail.com	[Signature]
20	Shivani Sutar	---	9916322017		[Signature]
21	Prof Smt. M. G. Khadad	lecturer	9972445017	annya.patil@yahoo.com	[Signature]
22	Smt. Salati khot	lecturer	8762890062	SKhot863@gmail.com	[Signature]
23	Miss. Tanuja. G. Karale	Lecturer	9748342533	tanuja.karale.82@gmail.com	[Signature]
24	Miss. Sneha. M. Kambale	Lecturer	6361525515	SnehaKamble2609@gmail.com	[Signature]
25	Miss. Nirmala. Dhange	Lecturer	9108701489	nirmaladhange@gmail.com	[Signature]
26	Miss. Varsha. N. Patil	Lecturer	8748994756	vprashapatil1998@gmail.com	[Signature]
27	Smt. 255 ansuvarni	Lecturer	9845230185	ansuvarni255@gmail.com	[Signature]

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P.Science
SANKESHWAR

Sponsored by NHRC, New Delhi organized by the department of political science under the leadership of S.D.V.S.Sangh's One day training workshop on "Human Rights Awareness and Education"

ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಉಷ್ಣಾಂಶ 32° 19° ಗರಿಷ್ಠ ಕನಿಷ್ಠ

ಹವಾಮಾನ ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲು ಹಾಗೂ ಮೋಡ ಕನಿಷ್ಠ ವಾತಾವರಣ ಇರಲಿದೆ

ಶನಿವಾರ 33° 19°	ಭಾನುವಾರ 33° 21°	ಸೋಮವಾರ 33° 21°
-------------------	--------------------	-------------------

ರಾ. 9:35 ಬಂದ್ಪಾಸ್ತ: ಬೆ. 10:52 ಗುರುವಾರದ ಹವಾಮಾನ : ಗರಿಷ್ಠ 32° ಕನಿಷ್ಠ 18° ಪ್ರಜಾವಾಣಿ

ಕಂಡ ಹೊನ್ನಪ್ಪ

ನಿಯಮ

ಅರಣಿ ಹೊನ್ನಪ್ಪ ಅವರ ಪುಸ್ತಕಾಂಶ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 5ಕ್ಕೆ ಕಾಯಕ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಳುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ₹ 5 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ 40X60 ಉದ್ದಗಲದ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹುಳುಗಳ ಸಗಣೆ, ಗಂಜಲ ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ತೋಳದ ನೀರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹರಿದು ಹೋಗಲು ವ್ಯರ್ಜನೆಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಹೊರಗೆ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇವು, ಪಶು ಅಹಾರ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿನ್ನಲು ಮತ್ತು ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ನೀರು ಕುಡಿದು ಹುಳುಗಳು ವಿಶ್ರಮಿಸುತ್ತವೆ. ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಲಿಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿದ್ದು, ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಮೂರು ಬಾರಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹುಳುಗಳ ಆರೋಗ್ಯದ ಕಡೆಗೂ ಗಮನ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು 2 ಟ್ರಾಲಿಗಳಷ್ಟು ಸಗಣೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದಿಷ್ಟು ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಳಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಗಣೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ರೈತರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದಲೂ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ₹ 2.50 ಲಕ್ಷವರೆಗೆ ಆದಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. (ಸಂಪರ್ಕ ಮೊ: 9742550040)

(ಅಭಿಮತ)

'ಮಹಾಮೇಳಾವಾಗಿ ಅನುಮತಿ ನೀಡಬೇಡಿ'

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಬೆಳಗಾವಿ: ವಿಧಾನಸಂಠಲ ಚಳಿಗಾಲದ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಮಹಾಮೇಳಾವಿ ನಡವಲು ಮುಂದಾಗಿರುವ ಎಂಇಎಸ್‌ಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಬಾರದು ಎಂದು ಆಗ್ರಹಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಕ್ಷಣಾ ವೇದಿಕೆ (ಶಿವರಾಮೇಗೌಡ ಬಣ) ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಇಲ್ಲಿನ ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಸಿದರು.

ಕೋಶ

ಸುದ್ದಿ 2 ನಿಮಿಷ

ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ನಾಳೆ

ಹುಕ್ಕೇರಿ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗ ಹಾಗೂ ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಲಾ ಮತ್ತು ಚಿ.ಪಿ. ದಿವ್ಯಾನ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಕ್ಷಿಪಣ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಡಿ. 2ರಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9.15ಕ್ಕೆ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಭಾಭವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ.ಎಸ್. ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಮಾಜಿ ಸಚಿವ ಎ.ವಿ. ಪಾಟೀಲ ಉದ್ಘಾಟಿಸುವರು. ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ರಾಯಚೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಸಚಿವ ಪ್ರೊ.ವಿಶ್ವನಾಥ ಎಂ., ಸ್ಥಾನಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಆರ್. ವಿ. ಪಾಟೀಲ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಕೆ.ಸಿ. ಶಿರಕೋಳಿ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಜಿ.ಸಿ.

ಕೋಟಗಿ, ಅಡಳಿತಾಧಿಪತಿ ವಿ.ಎ. ಪ್ರಜಾಪಾಲ, ಆಗಮಿಸುವರು. ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಧಾರವಾಡದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ, ಕಲಫಟಗಿಯ ಗುಡ್ ನ್ಯೂಸ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಶಾ.ವಿ.ಆರ್. ಬೆಟಗಾರ, ಕೊಲ್ಲಾಪುರದ ಕಪಾಟಿ ಕಾಗೂಕು ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಪ್ರವೀಣ ಪಾಟೀಲ, ಬೆಳಗಾವಿ ಆರ್.ಎಲ್. ಕಾನೂನು ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಎ.ಎಸ್. ಹವಾಲ್ಕಾರ ಆಗಮಿಸುವರು ಎಂದು ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಸಂಘಟಕ ಪ್ರೊ. ವಿ.ಪ. ಪಾಟೀಲ, ಸಂಚಾಲಕ ಎಂ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ, ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಪಿ.ಬಿ.ಮುರ್ತಿ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮರಡಿ ಬಸವೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ರಥದ ಅದ್ಧೂರಿ ಕಳಸಾರೋಹಣ

ಬೈಲಹೊಂಗಲ: ಪಟ್ಟಣದ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮರಡಿ ಬಸವೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಜಾತ್ರಾ ಮಹೋತ್ಸವ ಡಿ. 4ರಿಂದ 8ರವರೆಗೆ ನೆರವೇರಲಿದೆ. ಮಹಾರಥದ ಕಳಸಾರೋಹಣ ಗುರುವಾರ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನೆರವೇರಿತು. ಪ್ರಮುಖ ಬಜಾರ ರಸ್ತೆಯ ಜವಳಿ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ದಸರಾ ಹಬ್ಬದಂದು ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ರಥದ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ದೀಪಾವಳಿ ಬಲಿಪಾಡ್ಯದಂದು ಬಡಿಗೆರ ಕುಟುಂಬದ ಸುರಿತ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರು ರಥದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ 80 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ರಥ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದರು. ಈತಪ್ರಭು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ದೇವಸ್ಥಾನ ಸಮಿತಿಯವರು ಶ್ರದ್ಧೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ರಥದ ಕಳಸಾರೋಹಣ ಮಾಡಿದರು. ಕಲಾ ಶಾರದ ಸಂಕೇತವಾಗಿರುವ ನವಿಲಿನ ಕಳಶಕ್ಕೆ ವಾಡಿಕೆಯಂತ ಜವಳಿ, ಯಾತಗೇರಿ, ಹೂಲಿ, ಮೆಟಗುಡ್ಡ, ಬಿಟ್ಟೂರು ಕುಟುಂಬಸ್ಥರು ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಬಂಗಾರದ ಪರಪರಿ ಲೇಪಿತದ ಕಳಶ ತೆರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಭಕ್ತರು 'ಹರಹರ ಮಹಾದೇವ, ಮರಡಿ ಬಸವೇಶ್ವರ ಮಹಾದೇವ' ಎಂದು ಪೂಜಿಸಿಕೊಂಡರು. ದೇವಸ್ಥಾನ ಪ್ರಮುಖ ಶಿವಪುತ್ರಪ್ಪ ತಟವಟಿ, ಸಣ್ಣಬಸಪ್ಪ ಕುದ್ರೆ, ಕೆ.ಎಸ್. ಮಹಾಂತೇಶ ಅತಿ, ರಠಪ್ರಭುಕೃಷ್ಣ ಮುನಿಯ್ಯ.

S. D.V. S. SANGHA'S
S.S. ARTS COLLEGE AND T.P. SCIENCE
INSTITUTE, SANKESHWAR

IQAC Initiative

One Day State Level Workshop
On
"INTELLECTUAL PROPERTY RIGHT"

2023-24

Organized by: Department of Physics & Political Science

Date : 08/12/2023

Place: Sankeshwar

Time : 10.30 AM

S.D.V.S. SANGHA'S

S. S. ARTS COLLEGE AND T. P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR

"INTELLECTUAL PROPERTY RIGHT"

Date of the activity	08 /12/2023
Organizing Department	Physics & Political Science Department
Name of the Guest	Shri. M. B. Patil, Advocate, Chikkodi
Name of the President	Shri. P. B. Burji, Principal
Name of the Topic	Intellectual Property Right
No. of teachers participated	16
No. of students participated	117
Collaborating Agency	IQAC
Impact of the activity	IPR awareness workshops are essential for the growth of a nation. Awareness of Intellectual Property Rights will help protect national patents and bring investments and development to a country.

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR.

S. D. V. S Sangh's

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar

IQAC INITIATIVE

One Day State Level Workshop
On

Intellectual Property Right

Date : 08/12/2023

Time : 10.30 AM

- Introduction & Welcome : Miss. Shweta Mutnal
- Flower presentation :
- President : Shri. P. B. Burji, Principal
- Chief Guest : Shri. M. B. Patil, Advocate, Chikkodi
- Presence : Shri. M. R. Patil, IQAC Coordinator
- Vote of thanks : Dr. G. L. Rajaput

Brief introduction of the M.B. Patil

Full Name : Malagouda Basagouda Patil.

Date of Birth : 21/10/1978 at Nagarmunnoli

Father and mother: Basagouda & Parvati Patil

Primary Education : Government KBS School Nagarmunnoli

High school : G.H.S Nagarmunnoli,

Degree : B. K. Collage Chikoid.

LLB Spl Degree : B. V. Bellad law collage Belagavi.

M. A : Political Science KU Dharawad

Books Written : Sakshatkar in the year 2018.

Award : Best book award in the year 2018.

Now practicing advocate at Chikodi and Belagavi and other courts.

S. S. Arts College & T. P. Science Institute
PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR

S. D. V. S. Sangh's
S. S. Arts College and T. P. Science Institute,
Sankleshwar

Workshop on Intellectual Property Right
Attendance

Sl. No.	Name of the faculty	Signature
01	Dr. D-S Kanooble	
02	Dr. G. L. Rajapat	
03	Shri K.B. Masathe	
04	Prof. M.R. Patil	
05	Dr. Sunikumar	
06	Dr. T.R. Gekak	
07	Miss. R. V. Kamate	
08	Dr. V. B. Naganur	
09	Govt. - Sridhar Khaj	
10	Miss. Veena. U. Kamate	
11	Dr. Manng Sogalad	
12	Dr. Hemmur Krishna	
13	Mrs Kavata S Venkateshpranava	
14	Prof. Snd. M. G. Khachal.	
15	Miss. T. B. Barale	
16	B. G. Patil	

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKLESHWAR.

S. D. V. S. Sangh's
S. S. Arts College and T. P. Science Institute,
 Sankeshwar

Workshop on Intellectual Property Right
 Attendance

Sl. No.	Name of the Student	Signature
1	Keerti. B. Naik	Keerti
2	Aishwarya. D. Ugare	A. Ugare
3	Hasina. M. Multani	Hasina
4	Laxmi. L. Paschapure	Laxmi
5	Laxmi. K. Channerbasenawar	LK
6	Bhagyashree. M. Kelagade	BK
7	Soushti. V. Magadum	S
8	Shaila. K. Kotabagi	S. K. Kotabagi
9	Ashwini. A. Waghmare	A. A. W
10	Usha. B. Ramagunatti	U
11	Savitri. R. Saptalagan	S
12	Akshata. B. Magadum	A
13	Ankita. I. Kamble	A. I. Kamble
14	Vainshree. Koli	V
15	Veena. Badakar	V
16	Soundarya. Hirekodi	S
17	Pavitra. R. Desai	PR
18	Megha. G. Naganihal	M
19	Pritika. Madhali	P
20	Jayashree. Hegade	J
21	Laxmi. Hegade	L
22	Keerti. Patrot	K
23	Akshata. J. Riddagadkar	A
24	Jyoti. D. Tolowar	J
25	Shilpa. C. Mali	S

26	Deepali. S. Patil	DP
27	Ganpata. S. Varadannavari	Ganpata.
28	Daddarva. S. Shivapuri	DP
29	Sumati. Pujari	Pujari.
30	Srushti. Girimalharavari	SKG.
31	Poornima. Jashwan. Jorali	(P) Jorali
32	Divya. A. Malagi.	P. Malagi.
33	Vidya. S. Dasanatti	Dasanatti
34	Haveri. madihatti	HP
35	Sneha M. Ghorabude	Ghorabude
36	Rashma. V. Rabakavi	(R)
37	Gangubai. B. Chougala	G. B. Chougala
38	Manjushree. Kulkarni	MK
39	Misbah. Tahasildar	Misbah
40	Priyanka. Patil	Patil
41	Meera. Rabakavi	Meera
42	Sakshi. N. Agam	Sakshi
43	Keerti. B. Komate	(K) Komate
44	Dandappa. R. Adarwad	Dandappa
45	Sabari. Patil	Sabari
46	Omkar. Shelon	Omkar
47	Anam. Pawale	Anam
48	Kamkrishna. Tandalekar	Kamkrishna
49	Satwik. Berinakti	Satwik
50	Dandanna. M. Boragalli	Dandanna
51	Abhijit. S. Bhajantai	(A)
52	Harsib. B. Koli	Harsib
53	Varunkumar. S. Badakar	Varunkumar
54	Namadev. C. Naqar	Namadev
55	Sachin. K. Ghorabude	Sachin
56	Alisha. K. Habib	Alisha
57	Shivani. Vajantri	Shivani

58	Radhika, B. ,Malakai	R.K.B.
59	Rajashree M. Badiger	R.K.B.
60	Bushra. I. Terani	P.P.P.
61	Chaitra S. Kalisinge	G.S. Kalisinge
62	Susanta S. Pawar	
63	Laxmi. S. -Atagundi	K.S.
64	Akshala B. Naganuzi	A.B.
65	Mallawa H. Pujeri	K.P.
66	Abhishek. Kamble	H.K.
67	Manjunath. Nani	M.N.
68	Robini B. Patil	R.P.
69	Shivaprasad Nani	S.N.
70	Gayatri Halli	G.H.
71	Vijaylaxmi B. Koli	V.K.
72	Narasain S. Makrandar	M.K.
73	Sahil A. Mujawar	S.M.
74	Balash Lolasar	B.L.
75	Sanjana. N. Kamatagi	S.K.
76	Bhargavi. S. Kalkutagi	B.K.
77	Ishwari. R. Minji	I.M.
78	Pratibha, S. Patil	P.P.
79	Tijashree Bandlekar	T.B.
80	Smushli A. Sansuddi	S.S.
81	Ravna B. Patil	R.P.
82	Vivek. K. Aji	V.K.
83	Canbosh. K. Khatrekar	C.K.
84	Shreenath. B. Sanadi	S.B.S.
85	Pratwal B. Katti	P.B.
86	PRATIK. S. KAMBLE	P.K.
87	Amit A. Ullagaddi	A.A.U.
88	Sudarshan Mujali	S.M.
89	Rakesh Wankari	R.W.

90	Fazal B. Sayyad	
91	Sahin Patil	
92	Sujan D. Pinjar	
93	Shweta B. Kamble	
94	Pratik B. Tiksekarwar	
95	Vachanashri Chavgle	P. B. Ch
96	Snaha Asude	
97	Akshata Magdam	
98	Seena Nagari	
99	Shashi Kunt. Tander	S. G. N.
100	Sushri. Khad	Shashi
101	Vidya S. Patil	S. P. K.
102	Shankar L. Kesimani	
103	Bhumika R. Nagarale	B. R. N
104	Fatima N. Nadaf	F. N. Nadaf
105	Priya N. Chavan	
106	Laxmi P. Doli	
107	Shweta Basargi	S. Basargi
108	Malu Sheganshi	M. S.
109	Nirmala Mallimani	N. Mallimani
110	Laxmi Nagarale	
111	Laxmi Hallori	L. S. Hallori
112	Umashri Mailaki	U. Mailaki
113	Veda Janamatti	V. Janamatti
114	Sanika Patre	
115	Sushmita Patre	
116	Roopa Malagi	R. Malagi
117	Prajwala Shekharwar	
11		

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

S.D.V.S. Sangh's
S. S. Arts College & T. P. Science Institute,
Sankeshwar. - 591313
Tal : Hukkeri Dist : Belgaum (Karnataka)

Accredited at "B⁺⁺" Level by NAAC

One Day training program
on

INTERACTIVE SMART BOARD

"ICT skills"

under
Internal Quality Assurance Cell initiative

organized
by

**PLACEMENT CELL
SSTP COLLEGE, SANKESHWAR**

Sponsored
by

S. D. V. S. SANGH, SANKESHWAR

23-08-2023

S.D.V.S. Sangh's
S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar.
One Day training on
"Interactive Smart Board"

Date of the activity	23-08-2023
Organizing Department	PLACEMENT CELL
Name of the Resource persons	Shri Ajit Waliar, CEO, Adishri Enterprises, Hubballi and Shri Gangadhar Kenchanagoudar, Technical Assistant Engineer, Adishri Enterprises, Hubballi.
Name of the President	Shri. P. B. Burji, Principal, SSTP College, Sankeshwar
Name of the guest of honor	Shri K. S. Shirakoli, Vice President, S. D. V. S. Sangh. Shri B. A. Pujeri, Administrator, S. D. V. S. Sangh.
No. of teachers participated	25
No. of non-teaching staff participated	10
Collaborating Agency	IQAC, SSTP College, Sankeshwar.
Impact of the activity	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Motto of the training is to update with the ICT tools particularly smart board usage. ➤ Awareness about the updated technical tool for the teaching and learning skills. ➤ Multiple devices such as mobile, laptop or desktop system can be connected simultaneously for the various purposes. ➤ The Mathematical models could be utilized for explaining different concepts. ➤ Similarly the Physics models and Chemistry based models applications were demonstrated. ➤ The art of how to use the ICT tools. ➤ Role of these skills for the effective management of time in the teaching and learning process. ➤ The major difference between the regular smart board and the present one with updated systems. ➤ Significance of innovative educational technologies that have gained prominence in modern classrooms. ➤ Internet connectivity through Smartphone, enabling teachers and students to access online resources and educational content in real time.

[Signature]

PRINCIPAL

S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR.

Estd : 1967

S.D.V.S. Sangh's
S.S. Arts College & T.P. Science Institute

Sankeshwar - 591313, Dist. Belgaum (Karnataka)

Accredited at "B⁺⁺" Level by NAAC

E-Mail: aaseskv@rediffmail.com

(08333) : 273316

Fax : (08333) : 274206

www.sstpsnk.edu.in

Date: 19.08.2023

NOTICE:

It is hereby informed to all the head of the institution of SDVS Sangh that there will be one day training program on the topic entitled "*Interactive Smart Board Training*" for teaching and non-teaching staff organized by the placement cell under IQAC initiative on 23-08-2023 at Auditorium. The inauguration function will be held at college auditorium at 11.00 am.

Placement Cell
Chairman

Principal
PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR.

S.D.V.S. Sangh's
S. S. Arts College & T. P. Science Institute,
Sankeshwar. - 591313

Tal : Hukkeri Dist : Belagavi (Karnataka)
Accredited at "B" Level by NAAC

IQAC INITIATIVE

PLACEMENT CELL

organizes
one-day training program on

INTERACTIVE SMART BOARD TRAINING

Date: 23/08/2023

Time: 11:00 AM

- 1) Prayer Miss. Snehal Mane & group
B.Sc VI Sem, SSTP College, Sankeshwar.
- 2) Welcome Speech and Guest Introduction Dr. V. D. Naganuri,
HOD, Department of Kannada, SSTP College, Sankeshwar.
- 3) Presentation of Flowers
  1. To Shri Shirakoli
SDVS Sangh, Sankeshwar.
  2. To Dr. B. A. Pujeri
SDVS Sangh, Sankeshwar.
  3. To Shri. P. B. Burji
Principal, SSTP College, Sankeshwar.
  4. Shri. M. R. Patil
IQAC Coordinator, SSTP College, Sankeshwar.
  5. Dr. Honnur Krishna,
Placement cell coordinator, SSTP College, Sankeshwar.
- 4) Inauguration by watering the
- 5) Key note address **Shri Ajit Waliar, CEO,**
Adishri Enterprises, Hubballi and
- 6) Technical session **Shri Gangadhar Kenchagoudar,**
Technical Assistant Engineer, Adishri Enterprises, Hubballi.
- 7) Presidential Remark Shri. P. B. Burji,
Principal, SSTP College, Sankeshwar.
- 8) Vote of thanks Dr. Honnur Krishna
Placement cell coordinator, AIMR College, Sankeshwar.

WELCOME TO ALL

Sankeshwar, Karnataka, India
 Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
 Lat 16.264801°
 Long 74.474355°
 23/08/23 12:01 PM GMT +05:30

GUEST INTRODUCTION AND WELCOME ADDRESS BY DR. V. D. NAGANURI ASSISTANT PROFESSOR, SSTP COLLEGE, SANKESHWAR.

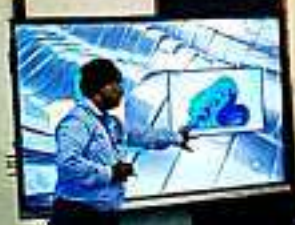

Sankeshwar, Karnataka, India
 Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
 Lat 16.26483°
 Long 74.474349°
 23/08/23 12:07 PM GMT +05:30

KEYNOTE ADDRESS BY THE RESOURCE PERSON SHRI AJIT WALIYAR, CEO, ADISHRI ENTERPRISES, HUBBALLI.

S. S. Arts College and T. P. Science Institute,
Sankeshwar.
IOAC INITIATIVE
SPONSORED BY S.D.V.S.SANDE
TRAINING ON
INTERACTIVE SMART BOARD
PLACE : AUDITORIUM DATE : 23.08.2023
ALL ARE GORDIALLY INVITED

GPS Map Camera

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.264907°
Long 74.474408°
23/08/23 12:10 PM GMT +05:30

SMART BOARD TRAINING BY SHRI GANGADHAR KENCHAGOUDAR,
TECHNICAL ASSISTANT ENGINEER, ADISHRI ENTERPRISES, HUBBALLI.

GPS Map Camera

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.26483°
Long 74.474349°
23/08/23 12:07 PM GMT +05:30

PARTICIPANTS AT INTERACTIVE SMART BOARD TRAINING

REPORT:

One day training program on ICT based tools for the teaching and non-teaching faculty members have been arranged for the SDVS Sangh's employee on the topic entitled "Interactive Smart Board training" on 23.08.2023 in the auditorium. The function was inaugurated by welcoming the chief guest Shri Ajit Waliyar, CEO and Shri Gangadhar Kenchanagoudar, Technical Assistant Engineer both from Adishri Enterprises, Hubballi. The dignitaries such as Shri Shirakoli, Vice President, SDVS Sangh, Dr. B. A. Pujeri, Administrator, SDVS Sangh, the president of the function Shri P. B. Burji, Principal, Shri M. R. Patil, IQAC Coordinator and Dr. Honnur Krishna, Placement Cell Officer, SSTP College were present in the training program. The welcome address and resource person introduction was introduced by Dr. Smt. V. D. Naganuri, Assistant Professor, Department of Kannada, SSTP College, Sankeshwar.

Shri Ajit Waliyar, CEO of Adishri Enterprises, Hubballi gave a keynote address on the importance of ICT based tools in particular smart board usage. Interactive smart board tools are innovative educational technologies that have gained prominence in modern classrooms. These tools combine traditional whiteboards with digital capabilities, enhancing the teaching and learning experience by allowing educators and students to interact with digital content in a dynamic and engaging manner. He explained the flexibility options that are available in the updated version of the smart board tool when compared to the old type. He called for the teaching and non-teaching staff to look into the better options for further upgrading themselves through technology in their daily routine work.

Later on the technical session was presided over by Shri Gangadhar Kenchanagoudar, Technical Assistant Engineer, Adishri Enterprises, Hubballi. He explained in detail about the usage of the smart board for both teaching purpose and entertainment or online classes from the different e-content. He demonstrated that the multiple devices such as mobile, laptop or desktop system can be connected simultaneously for the various purposes and can used in a simplified manner.

Following are the key features of Interactive Smart Board Tools which was demonstrated by him that include:

1. Touchscreen Interface:

Interactive smart boards offer a touchscreen interface and he explained the features that are present allowing the users to manipulate digital content with gestures, similar to tablets or smartphones.

2. Digital Annotation:

He showed the participants how one can write, draw, highlight, and annotate content directly on the board, promoting interactive teaching and collaborative learning.

3. Multimedia Integration:

He demonstrated the Smart boards that can display videos, images, presentations, and other multimedia elements, enriching the learning environment.

4. Internet Connectivity:

He showed the ability of the smart boards that can have internet connectivity through Smartphone, enabling teachers and students to access online resources and educational content in real time.

5. Interactive Software:

He explained that the inbuilt software accompanies these tools, providing tools for creating interactive lessons and activities. He also showed that the many of the Mathematical models, Physics models and Chemistry based models could be utilized for explaining different concepts.

6. Multi-User Collaboration:

He told that some of the smart boards support multi-touch functionality, allowing multiple users to interact simultaneously and encourage group collaboration.

In summary the training program was very informative and very exciting with respect to the technology advancement for the teaching and learning process. Interactive smart boards capture students' attention through dynamic visuals, diagrams, videos and interactive activities, making lessons more engaging and even more attractive. Further access to online resources widens the scope of learning beyond traditional textbooks and the positive footprint on education make these tools exciting in the field of teaching and learning.

All the heads of the SDVS Sangh were present and interacted with the resource persons regarding the technical details and the feasibility of installing the smart board.

Finally the presidential remarks were given by **Shri P. B Burji**, Principal, SSTP College, Sankeshwar and concluded with vote of thanks by **Dr. Honnur Krishna**, Placement cell officer, SSTP College, Sankeshwar.

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR.

S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar

IQAC INITIATIVES

INTERACTIVE SMART BOARD TRAINING

DATE : 23.08.2023

TIME : 11.30

Sl. No.	Name of Participant	Name of School/College	Phone No.	Signature
1.	Dr. Vidya S. Swami	A I M R, Sankeshwar	7204710550	
2.	Mrs. Lijana Nagare	AI Nursing, Sankeshwar	9843063777	
3.	Miss. G.D. Kulkarni	S.S.T.P. college	7349099069	
4.	Smt. S.L. Sanganawade	Shri. L.K. Khot College	7349548772	
5.	Smt. P.S. Devarabbi	S.D.S. PU college	8310793424	
6.	Miss S. M. Hiremath.	A.K.S. Sankeshwar	9380722300	
7.	Miss. P.R. Jadaqi	K.M.S. Sankeshwar	9164765051	
8.	Smt. S.S. Tasilkar	K.M.S. Sankeshwar	9482908180	
9.	Shri D.D. Badakar	K.M.S. Sankeshwar	9964357322	
10.	Shri A.M. Bhavi	K.M.S. Sankeshwar	9164728353	
11.	Shri S.K. Gopalrao	S.D.H.S. SNK	8867994899	
12.	Shri Santosh Patil	SSKP CBSE, SNK	9591951777	
13.	Shri Mayur J. Tadhar	A I M R Sankeshwar	8217592922	
14.	Dr. Santosh Terunth	CBAS, Sankeshwar	8123642341	
15.	R.B. Tadakar	BAPATI I.T.I. Sankeshwar	9663707980	
16.	S.I. Patil	S.S.X.P.E.M.S. SNK	9845731680	
17.	J.G. Desai	' , '	9964267018	

Sl. No.	Name of Participant	Name of School/College	Phone No.	Signature
18	Mr. M. S. Kamat	S.S.(X) Patil English School	7743957478	
19		Medium CSE School		
19	Mr. Ravichandra Gundale	A2 Nursing Sankeshwar	7353511228	
20	Dr. Homnur Krishna	SSTP college, Sankeshwar	9469002086	
21	B. G. Patil	"	9468544743	
22	Dr. G. L. Rajapant	"	8861151773	
23	Smt. S. I. Nadaf	"	9380226059	
24	Smt. Sneh Khat	"	8762890062	
25	Dr. V. A. Edali	"	9481854514	
26	M. A. Bhivase	"	9829116805	
27	M. R. Patil	"	9743241999	
28	P. S. Kulkarni	"	7996094002	
29	Miss. V. S. patil.	"	9148500442	
30	Miss V. M. patil	"	8748994756	
31	N. R. Badgil	S.S. Arts & P. Science Institute, Sankeshwar	9008228190	
32	Shri. Maruti Mang.	S.S. Arts College & P. Science Institute, Sankeshwar	8904803383	
33	Miss. Sneha. M. Kamble	"	6361525515	
34	Miss. Rakshata. Kamate	"	8197677245	
35	Miss. Tanuja. G. Kanab	"	9743342533	

 PRINCIPAL
 S. S. Arts College & T. P. Science Institute
 SANKESHWAR.

S.D.V.S. Sangh's

**S. S. ARTS COLLEGE & T. P. SCIENCE INSTITUTE,
SANKESHWAR - 591313.**

Tal. Hukkeri   Dist. Belgaum (Karnataka)

Accredited at "B⁺⁺" Level by NAAC

DEPARTMENT OF CHEMISTRY

GROUP DISCUSSION
on the topic entitled

**"ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY ISSUES
AND
COP-28 SUMMIT 2023 - OUTCOMES"**

19-01-2024

Dr. Honnur Krishna, briefly explaining the rules and regulations of group discussions.

REPORT:

A group discussion was conducted by the department of chemistry on the topic of “**Environmental Sustainability issues and COP-28 summit meeting proceedings**” was held on 19.01.2024. Initially the students were told to prepare the significance of environmental sustainability issues and COP-28 summit meeting and gave two weeks of time for fruitful discussions. Then we divided the total students of 46 numbers into 6 groups containing 6 students each and asked them to present their views on the topic.

Dr. Honnur Krishna welcomed the Principal, all the staff members and the students and briefed about the topic of discussions. **Shri P. B. Burji**, Principal, SSTP College initiated the program by wishing the good luck for the students and asked to participate actively in the discussions. The motto of the group discussion was “creating awareness about the significance of environmental sustainability issues and action taken by the countries with the key highlights of COP-28 summit-2023” held at Dubai under UNFCCC.

About Conference of Parties (COP)

Students effectively discussed about the history and purpose of creation and the journey of the Conference of Parties by UNFCCC (United Nations Framework Conventions on Climate Change) which came into existence at the earth summit held at Rio, Brazil in 1992. But it came into reality in the year 1994. The first meeting of COP-01 i.e., conference of parties was held at Germany in the year 1994. Some of the important COP meetings are COP-21, COP-26. Recent COP meetings i.e., Paris climate agreement (COP-21) on climate change was one of the prominent COP meetings held at Paris where India came forward for the global good cause and initiated the International Solar Alliance. Later, in the COP – 26 Scotland, held at Glasgow, India came up with its own climate change target in the form of **Panchamruth** wherein India declared that by **2070** India would like to achieve **net carbon zero target**. Until COP-27, Sherm-el-shiek, Egypt, all the countries was only discussing about the prevention of climate change and its action. But in this conference meeting for the first time, countries discussed about what the damage that has already caused to the environment. Therefore the “**loss and the damage fund**” was formulated which was caused by the climate change in the year **2022** and later it was materialized in the year 2023. At present it has got Universal membership of 197 countries. The secretariat is present at Bonn, Germany. The first COP meeting was held at 1994.

What is global stock take report?

It is mentioned under article 14(1) of the Paris agreement. This report is designed to take stock of the

- Implementation of the Paris agreement
- Assess collective progress towards achieving the Agreements’ goal.

Key highlights of the COP-28.

1) Transitions away from the fossil fuels.

- Nearly 200 countries agreed and took pledge to “Transitions away from fossil fuels in energy systems” at the COP-28 for the first time.

- 2) **Credible targets for Global Renewable and Energy Efficiency Pledge**
– Signatory countries to work together to tripled the world's installed renewable energy generation capacity to atleast 11,000 GW by 2030. The countries must collectively double the global average annual rate of energy efficiency improvements from around 2% to over 4% every year until 2030.
– India is highlighted as a frontrunner in both areas,, signaling a commitment to sustainable energy practices.
- 3) **Loss and Damage fund**
– Operationalization of the loss and damage fund aimed at compensating countries appling with climate change impacts. Commitments worth about US\$ 800 million had been made to the fund. The World Bank will be the “interim host” of the fund for four years.
– The developing countries are eligible to apply and every country is invited to contribute voluntarily.
– A specific percentage is earmarked for least developed countries and small island developing states.
- 4) **Global Goal on Adaptation (GGA)**
– The Draft text on the GGA was introduced at COP-28. It aims to enhance climate change adaptation by increasing awareness and funding towards countries' adaptation needs in the context of the 1.5/2°C goal of the Paris Agreement.
– The draft text addresses critical issues
✓ Climate-induced water scarcity reduction
✓ Climate-resilient food and agriculture production.
✓ Strengthening-resilience against climate-related health impacts.
- 5) **The global cooling pledge**
– 66 national government signatories committed to working together to reduce cooling-related emissions across all sector by at least 68 % globally relative to 2022 levels by 2050.
- 6) **Declaration to triple nuclear energy**
– the declaration launched at COP28 aims to triple global nuclear energy capacity by 2050. It was endorsed by 22 National Governments.
- 7) **Coal transition accelerator**
– France in collaboration with various countries and organizations introduced the Coal transition accelerator.
– Objectives include:
✓ Knowledge sharing, policy design and financial support to facilitate just transitions from coal to clean energy.
- 8) **CHAMP initiative**
– Coalition for High Ambition Multilevel Partnership (CHAMP) for climate action was launched at COP-28. This initiative aims at efficient planning, financing, implementation, and monitoring of climate strategies.

9) Climate finance

– Under the New Collective Quantified Goal (NCQG) for climate finance, wealthy nations owe developing countries US\$ 500 billion in 2025.

India led initiative at COP-28 –

1) Global River Cities Alliance – (GRCA)

- The GRCA is a unique alliance covering 275+ global river-cities in 11 countries.
- GRCA highlights India's role in sustainable river-centric development and climate resilience.
- It was launched at COP28, led by the national mission for Clean Ganga (NMCG), under the Jal Shakti, GOI.
- The GRCA platform will facilitate knowledge exchange, river city twinning, and dissemination of best practices.

2) Green Credit initiative

- India launched the Green Credit Initiative to create a participatory global platform for exchange of innovative environmental programs and instruments.
- There are two main priorities of the initiative are related to water conservation and afforestation.

Conclusion

It is very difficult to achieve the target set at COP-21 if we go on this pace, reaching the carbon emission target by 2026. After 2026, the carbon emission should be reduced to minimum level; however the target is not achievable. Overall the group discussion was very fruitful and insightful informative session. Students and teachers gave their feedback and students asked the conduction of such programs or activities atleast every month which was very active learning process for each and everyone. Further, they expressed that, this is the opportunity to speak individually in such scientific platform not only to overcome the stage fear but also to explore their communication skills.

S.D.V.S. Sangh's
S.S. Arts College & T.P. Science Institute,
Sankeshwar.
DEPARTMENT OF CHEMISTRY

Group Discussion
on

Date: 19.01.2024

"ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY – COP28"

List of students

Sl no	Class	Register number	Name of the student	Signature
		<u>Group I</u>		
01	B.Sc V	U15CH2150063	Shweta .S. Inamdar	
02	BSc V	U15CH2150004	Vidyaarani. M. Patil	
03	BSC.V	U15CH2150077	Sahana.R. Diwakar	
04	BSc.V	U15CH2150059	Laxmi. R. Munnoli	
05	BSC V	U15CH2150041	Sudha. K. Todar	
06	BSc VI	U15CH2150043	Shruti. S. Munnoli	
		<u>Group II</u>		
01	BSC V	U15CH2150087	Kaveri. N. Chougla	
02	"	U15CH2150101	Akshata R. Hiremath	
03	"	U15CH2150081	Pankaja. Jain	
04	"	U15CH2150102	Ankita. A. Magadum	
05	"	U15CH2150012	Veena M. Narasannavar	
06	"	U15CH2150006	Shilpa. S. Shekhanavar	
		<u>Group III</u>		
01	BSC V	U15CH2150055	Saraswati R. Kamble	S.R. Kamble
02	BSC V	U15CH2150078	Sanshti B. Patil	
03	BSC V	U15CH2150069	vidyashree, D. Chopade	V.D. Chopade
04	"	U15CH2150025	Jayalaxmi. S. Kalkoti	
05	"	U15CH2150005	Gonga. R. Patil	

Place: - LA-09

Sl no	Class	Register number	Name of the student	Signature
06	BSC V	U15CH2150029	Shweta S Mugali	Smugali
07	BSC V	U15CH2150089	Preetika R Sheltnavar	Preetika
Group - IV				
01	BSC V	U15CH2150010	Ashwini P. Madig	ashwini
02	BSC V	U15CH2150039	Sushmeeta M Madannavar	sushmeeta
03	BSC V	U15CH2150062	Mahalaxmi. B Daddi	M.Daddi
04	BSC V	U15CH2150103	shivaranjani. S. Basalgundi	shivaranjani
05	BSC V	U15CH2150075	Santaj. J. Inamdar	Santaj
06	BSC V	U15CH2150070	Nasirayeen. M. Afhami	Nasirayeen
07	BSC V	U15CH2150002	Deepa M Desai	D. M. Desai
Group - 5				
01	BSC V	U15CH2150034	Uishwas. A. Barakale	Uishwas
02	BSC V	U15CH2150071	Rahel A Hargadum	Rahel
03	BSC V	U15CH2150011	Basavaraj. Ghabre	B. Ghabre
04	BSC V	0047	Yasu Manajan	Yasu
05	BSC V	U15CH2150021	Gangadhar Naik	G. Naik
06	BSC V	U15CH2150048	Suprit. S. Murgodeywar	Suprit
Group - 6				
01	BSC V	U15CH2150046	Prashant. S. Bedakihal	P.S. Bedakihal
02	BSC V	U15CH2150079	Rohit. S. Khanse	Rohit
03	BSC V	U15CH2150072	Abhishek. J. Kammar	A.J. Kammar
04	BSC V	U15CH2150084	Sachin. S. Jinavali	Sachin
05	BSC V	U15CH2150057	Omkar. Bhavi	Omkar
06	BSC V	U15CH2150054	Ningappa. Maradi	Ningappa

Bh
HOD
Head of The
Chemistry Department

[Signature]
Principal
S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR.

S.D.V.S. Sangh's
S.S.Arts College & T.P. Science Institute, Sankeshwar.
Chintakar Chawadi Report

Date of the activity	09/12/2023
Organizing Department	Department of Political science
Outcomes	women's Empowerment and Women's Reservation
No. of teachers participated	07
No. of students participated	95
Collaborating Agency	IRAC
Impact of the activity	Inspired by learning about Women's Reservation and women's Empowerment

PRINCIPAL
 S. S. Arts College & T.P. Science institute
 SANKESHWAR

VIVO X90 | ZEISS
Dec 2, 2024, 13:11

VIVO X90 | ZEISS
Dec 2, 2024, 13:11

[Signature]
PRINCIPAL.
 S. S. Arts College & T.P. Science institute
 SANKESHWAR

Chintakar Chawadi

WOMENS RESERVATION : PROS & CONS

Date : 09/12/2023

Sl. No	Reg. No	Name	Sign
1	U15CH22A0028	Akshata. Keshimani	
2	U15CH22J0037	Anna Punali	
3	U15CH23S0028	Chetan. S. Khanapuri	
4	U15CH23S0023	Sahil Mujawar	
5	U15CH23S0018	Shreenath. B. Sanadi	
6	U15CH23S0049	Abhishek. P. Kamble	
7	U15CH23S0017	Tejashree Bawalekar	
8	U15CH23S0020	Usharani. P. Surayavanshi	
9	U15CH23S0003	Shivaprasad. Ganachari	
10	U15CH23S0015	Vivek Kani	
11	U15CH23S0051	Vijay. Ramyogeshi	
12	U15CH23S0035	Balatrishna. Tondalekar	
13	U15CH23S0009	Naveen Uppad	
14	U15CH22A0078	Mushabbab Kadalgi	
15	U15CH22A0080	Mehak Kalawat	
16	U15CH23A0009	Chandana. B. Khanapuri	
17	U15CH23A0000	Priyanka Patil	
18	U15CH23A0080	Laxmi Hegade	
19	U15CH23A0085	Keerti Patil	
20	U15CH22A0065	Sushli. S. Gudmani	
21	U15CH22A0071	Jyoti Lokale	
22	U15CH22A0092	Poojima. Shethnarayan	
23	U15CH22A0084	Poochi Kulkarni	
24	U15CH23A0077	Bhazoti Jaykar	
25	U15CH22A0116	Pranali K Gundakoli	
26	U15CH22A0117	Ponali M pandhari	
27	U15CH23S0011	Soujanya R. Matiwadkar	
28	U15CH23S0027	Priya. S. Navadi	
29	U15CH23S0029	Rahul. K. Halaj	
30	U15CH23S0034	Rakshita. B. Zirli	
31	U15CH23S0003	Laxmi. S. Aragundi	
32	U15CH23S0001	Rida. S. Patel	
33	U15CH23S0002	Fareha. M. Patel	
34	U15CH23S0031	Bhargavi. S. Kulkarni	
35	U15CH23S0026	Vijayalakshmi. S. Koli	

PRINCIPAL
S.S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

Chintakar Chawadi

WOMENS RESERVATION : PROS & CONS

Date : 09/12/2023

Sl. No	Reg. No	Name	Sign
36	VISCH22A0032	SHANIKAR. P. S. JOSHI.	
37	VISCH22A0111	Kaushik Palam Puri	
38	VISCH22A0110	Abhishek. Raju. Managetur	
39	VISCH22A0129	Uinad. MURKANNAR	
40	VISCH22A0143	Pragyaal. Talawar	
41	VISCH22A0108	PRADAL VYAPARI	
42	VISCH22A0096	Ballesh. Manojk. 19	
43	VISCH22A0029	Santosh Hebbali	
44	VISCH22A0051	Ballesh. I. Shidihal	
45	VISCH22A0141	Darshan. Dhadedar	
46	VISCH22A0112	Alagouda. D. Desai	
47	VISCH23S0008	Samruddhi. A. Renculoji	
48	VISCH22A0056	Kajal R Habib	
49	VISCH22A0057	Rutuja A khonai	
50	VISCH22A0024	Rekha -A- Koli	
51	VISCH22A0048	ARCHANA. D. KALAT	
52	VISCH22A0006	Deepali S. Patil	
53	VISCH22A0066	Sampata. S. Varadannavar	
54	VISCH23A0025	Laxmi L Palchapur	
55	VISCH23A0004	Shilpa. Patil	
56	VISCH23A0005	Shruti. magadum	
57	VISCH23A0002	Divya. A. Malagi.	
58	VISCH23A0137	Jyoti Talawar	
59	VISCH23A0136	Sumati. Pujari	
60	VISCH23A0033	Padmasa. Patil	
61	VISCH23A0038	Srushti. Girimallnavar	
62	VISCH23A0011	Reshma. V. Babakavi	
63	VISCH23A0029	Haveri, A. madihalli	
64	VISCH23A0113	Ashwini A. Waghmare	
65	VISCH23A0055	Sneha M. Chhorabude	
66	VISCH23A0026	Bheemappa B. Akhisegar	
67	VISCH22A0018	Sachin, A. Khanai	
68	VISCH22A0147	Omkar. Y. Mahajan.	
69	VISCH23A0120	Kadambhari. P. Pandanji	
70	VISCH23A0114	Mahesh	

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

Chintakar Chawadi

WOMENS RESERVATION : PROS & CONS

Date : 09/12/2023

Sl. No	Reg. No	Name	Sign
71	UISCH22S0018	Priyanka. v. Ejawari	
72	UISCH22S0030	Atufa. Abbas	
73	UISCH22A0005	Asha B Naganani	
74	UISCH22A0157	niya. M. Bagalkoti	
75	UISCH22A0047	Saniya. S. Nadap	
76	UISCH22A0009	Kedari. B. Kalagate.	
77	UISCH22A0002	Basavaraj, B. Patil	
78	UISCH22A0125	Prerana. V. Rampure	P.V. R
79	UISCH22A0060	swati. S. Ajarekar	
80	UISCH22A0068	Laxmi. P. Chougala	L. P. C
81	UISCH22A0070	Sakshi. N. Patil	
82	UISCH22A0058	vidya. R. Sankeshwar	
83	UISCH22A0014	Tungabhadra. R. Hasare	
84	UISCH23S0024	Sanjana. N. Kamatagi	
85	UISCH23S0038	Pooja. Talwar	
86	UISCH23S0025	Swati. Patil	
87	UISCH23S0044	Muskan. Lidakhan	
88	UISCH23A0092	Akash. Talwar	
89	UISCH23A0143	Anjana. Managanvi.	
90	UISCH23A0098	Deepa. H. Hugar	
91	UISCH23A0076	Pavitra. M. Belageri	P.M. Belageri
92	UISCH23A0008	Tooren P. Khatekar	
93	UISCH23A0015	Keerti. B. Naik	
94	UISCH22A0073	manjunath Khatyag:	
95	UISCH23A0020	Shiva. patil	
96			
97			
98			
99			
100			
101			
102			
103			
104			
105			

PRINCIPAL
 S. S. Arts College & T.P. Science Institute
 BANKESHWAR

ಮಹಿಳಾ ಮಿಸಲಾತಿ

ಲೋಕಸಭೆಯ ಮಹಿಳಾ ಮಿಸಲಾತಿ ಮಸೂದೆ ೨೦೨೩ ರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. 19 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೦೨೩ ರಂದು ಸಂವಿಧಾನ 1೨8 ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಸೂದೆ ೨೦೨೩-ಅನ್ನು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು. ಸಂಸತ್ತು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ 1/3 ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾತಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ. ಬಹುಶಃ ೨೦೦೨ ರ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಯಿಂದ ೨೦ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ನಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1೦೦% ಒಮ್ಮತದೊಂದಿಗೆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು.

ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಮಿಸಲಾತಿ

ಮಹಿಳಾ ಮಿಸಲಾತಿ ವಿಚಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇದೆ. ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ಅರ್ಜಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಸಹ, ಈ ವಿಷಯವು ಚರ್ಚಾಪವಾಯಿತು. ಭಾರತೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಗುಂಪುಗಳ ಜನರಿಗೆ ಸಮಾನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಬೆಂಬಲ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸುಸೂಚನೆ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ ಓ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಿತು.

[Signature]
PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR

ಮಹಿಳಾ ಮಿಸಲೇಟಿಯ ಲಾಭಗಳ್ಳೆ:

- ① ಮಸೂದೆಯು 454-೨ ಬಹುಮತದ ಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿತು. ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಮಹಿಳಾ ಮಿಸಲೇಟಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮತಕ್ಕೆ ಇರಲಾಯಿತು.
- ② ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು - ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಸೂದೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.
- ③ 33% ಕೋಟಾದೀಪ್ತಗಿ, SC, ST ಮತ್ತು ಭಂಗೋ ಪ್ರಾಂತೀಯನ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿ-ಮಿಸಲೇಟಿ ಇರುತ್ತದೆ.
- ④ ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೋಕಸಭಾ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ-ಅಂದರೆ 543, 1971 ರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಮೊದಲನೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಇದೆ.
- ⑤ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ 2021 ರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕೋಟಾದ-19 ಸಾಂತ್ರಿಯು ಕೋಟಾದ ಅನು ಅನುಮತಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ.
- ⑥ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಂತರ ಲೋಕ - ಸಭೆಯ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 888 ಕ್ಕೆ ಏರಬಹುದು.
- ⑦ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಳಮನೆಯ ನಡೆಸಿದ ನಂತರವೂ ಮಸೂದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿದೆ. ಇದರಿಂದ 2029 ರ ಮುಂದಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ಜಾರಿಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.
- ⑧ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮೂರನೇ ಬಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಲೋಕಸಭೆ 6 ಅಧಿನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಹಾವಿಗಳು:

ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕೆಲವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಾದಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಬಿತ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ.

① ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡುವುದು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹಿರಿತನವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿರುವ ಸಮಾನತೆಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ.

② ಮಹಿಳೆಯರು ಹಾಲಿ ಗುಂಪುಗಳಂತೆ ಒಂದು ಸಮಾನ ಗುಂಪನ್ನು ರಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಭದ್ರತೆಯ ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿಯು ಹಾಲಿ ಭದ್ರತೆ ಮೀಸಲಾತಿಗೆ ಹೋಲುವಂತಿಲ್ಲ ಒಂದು ಸಮಾನ ಗುಂಪನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ

③ ಸಂಸತ್ತಿನ ಸ್ಥಾನಗಳ ಮೀಸಲಾತಿಯು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮತದಾರರ ಅಭಿಮತವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಏನು - ಕೆಲವರು ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ.

④ ಸಂಸತ್ತಿನ ಸ್ಥಾನಗಳ ಮೀಸಲಾತಿಯು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮತದಾರರ ಅಭಿಮತವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಏನು ಕೆಲವರು - ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ.

⑤ ರಾಜ್ಯೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ ಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಅವರು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಅವರು ಗೌರವಿಸಬಹುದು ಏನು ಇದು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಬಹುದು.

⑥ ಈ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯು "ಭದ್ರಾರ್ಥ ಕುಟುಂಬ ಒಂದು ಪರಿಗಣಿ
- ಸ್ವಾಮಿ ನಾಥಕ್ಕೆ ರಾರಣವಾಗಬಹುದು. ಒಂದು ಕೆಲವು
ವಿಭಾಗಗಳು ವಾಡಿಸುತ್ತವೆ.

⑦ ಪ್ರಕೃತ ಮನುಷ್ಯ ರಾಜ್ಯಸಭೆ ದೃ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ
- ಗೌರವ ಮೂಲಕ ಮೇಲೆಕಾರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ

⑧ ಮೂಲತೀಯರ ಅಸಮಾನ ಸ್ಥಿತಿ ಇದು ಮೂಲತೀಯರ ಅಸಮಾನ
ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಶಾಶ್ವತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಒಂದು ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ.

⑨ ಮತದಾರರ ಭಯವನ್ನು ನಿರಾಸಕ್ತಿ ಸುತ್ತುವರೆ. ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ
ಮೂಲತೀಯರ ಸ್ಥಾನಗಳ ಮೇಲೆಕಾರ್ಯ ಮತದಾರರ ಭಯ
- ಯನ್ನು ಪನರು ಭದ್ರತೆ ನೀಡಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿರುವ
ಮೂಲಕ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿರಾಸಕ್ತಿ ಸುತ್ತುವರೆ.

Name : Sanjya, S. Nadaf

Reg : U15CH22A0077

ಮಹಿಳಾ ಮನವಿ

ಮಹಿಳಾ ಮನವಿ ಎಂಬುದು ಮಹಿಳೆಯರ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ (ರಾಜಕೀಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ, & ಇತರ) ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ರಾಜಕೀಯ ನೀತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಮ್ಯಾಕ್‌ಲಾರ್ಡ್ ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ "ಯಾವುದು ಉತ್ತಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೆಂದರೆ? ಮಹಿಳೆಯರ ಕೇವಲ ಮತದಾನ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನದೊಂದಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇಡ್ಡುಗ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸ್ಥಾಪನೆ ಸಾಧ್ಯ". ಶತಕತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಸಮಾನತೆ ಒಂದು ಮೂಲಕ ಮನವಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅದೇ ಸಮಾನತೆಯ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಲು, ಸಮಾನತೆಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು, ಮಹಿಳಾ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಲು ಮಹಿಳಾ ಮನವಿ ಮೂಲಕ 2023 ವಾರ್ಷಿಕರೇಪೋರ್ಟ್. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂಗ ಅಸಮಾನತೆಯ ಅನುಭವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಮನವಿ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಭರವಸೆಯ ದೀಪ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

1996 ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಮನವಿ ಮೂಲಕ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಮೂಲಕ ಸಂಸತ್ತು ದಾಖಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಖೆಗಳ ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ 33%. ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೂಲಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂಗಸಮಾನತೆಯ ಕುರಿತು ಸಂವಿಧಾನದಡಿ ಭರವಸೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ರಾಜಕೀಯ ಮೇಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಬಹುಮಾನದೊಂದಿಗೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿರುದ್ಧದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿಂಸಾಚಾರ ಮತ್ತು ಅನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಇಡ್ಡು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಭಾರತ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಮಹಿಳಾ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಉತ್ತರಾಂತ್ಯ ಸಹ ತನ್ನ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುಣಗಳ ಮೂಲಕ
 ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಯಾರ ಸಮಾನ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯವ-
 ನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ರುವಾಂಡಾ ಈಗ ನೈಋತ್ಯ-
 ನಂತರದ ವೇಶಗಳ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೇ 50 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮುಖ್ಯಯಾರಿದ್ದಾರೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಮೀಸಲಾತಿ ಮೂಡುವ
 ಭಾರತೀಯ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ,
 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 20, 2013 ರಂದು ಲೋಕಸಭೆಯು ರಾಜಕೀಯವಲ್ಲ ಅಂಕ
 ಸಮಾನತೆಯತ್ತ ಮುಚ್ಚಿದ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟಾಗ ಮುಚ್ಚಿದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ
 ಸಂಭವಿಸಿವೆ. ಮುಖ್ಯ ಮೀಸಲಾತಿ ಮೂಡುವಂತೆ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ
 ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾಯಿತು & ಪರಿಣಾಮ 454 ಮತಗಳಿಂದಾಗಿ
 ಬಹುಮತದಿಂದಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ಮುಖ್ಯ ಮೀಸಲಾತಿ ಮೂಡುವ ಇದು ಭಾರತದ ಸಂಸತ್ತಿನ
 & ರಾಜ್ಯ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಯಾರ ಪ್ರತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು
 ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ
 ಶಾಸನವಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಡುವ ಈ ಶಾಸನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ
 ಮುಖ್ಯಯಾರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೇಶವಾರು ಸ್ಥಾನವಾಸ
 ಮೀಸಲಾತಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಮುಖ್ಯ ಮೀಸಲಾತಿ ಮೂಡುವ ಮೊದಲ ಮೂರನೇ
 ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1996 ರಲ್ಲಿ 81 ನೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ
 ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮೂಡುವಾಗ ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು.
 ಸದನವು ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ನಂತರ ಮೂಡುವನ್ನು
 ನೀತಿ ಮುಖರ್ಜಿ ನೇತೃತ್ವದ ಜಂಟಿ ಸಂಸದೀಯ ಸಮಿತಿ
 ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಯಿತು & ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್ 1996
 ರಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮುಖ್ಯ
 ಮೀಸಲಾತಿ ಮೂಡುವನ್ನು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ
 (128 ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಮೂಡುವಾಗ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಲೋಕ-
 ಸಭೆ & ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಶಾಸನದ
 ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಯಾರು 33%. ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

⇒ ಮಂಜುಳಾ ಋಷಿಶಾಲೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು :-

- 1) ಸಮಾನ ರಚನೆಯ ನಿವೇಶನ.

ಮಂಜುಳೆಯಂಥ ಕೃಷ್ಣೇಶ, ಬಿರ್ಲಾ, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಮಾನ ರಚನೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- 2) ಸಾಮಾಜಿಕ & ಬಿರ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.

ಮಂಜುಳೆಯಂಥ ಉದ್ಯೋಗ, ವ್ಯವಹಾರ ಹಾಗೂ ನಾಯಕರಾಗುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಉಪಜಿಸಲು ನೆರವಾಗುವುದು.
- 3) ಅರಿವಿನ ವೃದ್ಧಿ.

ಮಂಜುಳೆಯಂಥ ಕೃಷ್ಣೇಶ & ವ್ಯಕ್ತಿಪರ ಅರಿವು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- 4) ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ & ದೇಶವ್ಯತಿರೇಕ ನಿವಾರಣೆ.

ಮಂಜುಳೆಯಂಥ ದೇಶವ್ಯತಿರೇಕ, ಕೋಪುಣಿ & ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಅನುಭವಗಳು ಬಲ ನೀಡುವುದು.
- 5) ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ.

ಸ್ವಯಂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು & ರಾಜ್ಯ / ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಂಜುಳೆಯಂಥ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- 6) ಸಮಾಜದ ಸಮತೋಲನ.

ಮಂಜುಳಾ ಋಷಿಶಾಲೆ ಮೂಲಕ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಗಲ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಣುವುದು.

7) ಅನ್ಯಾಯ ನಿವಾರಣೆ.
 ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಜುಳೆಯಂಥ ಹೆಚ್ಚು ನೀಡಿದ್ದು ಪ್ರದೇಶಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

Name:- Doddavva. S. Shivapuri
 Reg. No:- U15C H22A0099.

PRINCIPAL
 S. S. Arts College & I.P. Science Institute
 SANKESHWAR

S.D.V.S. Sangh's

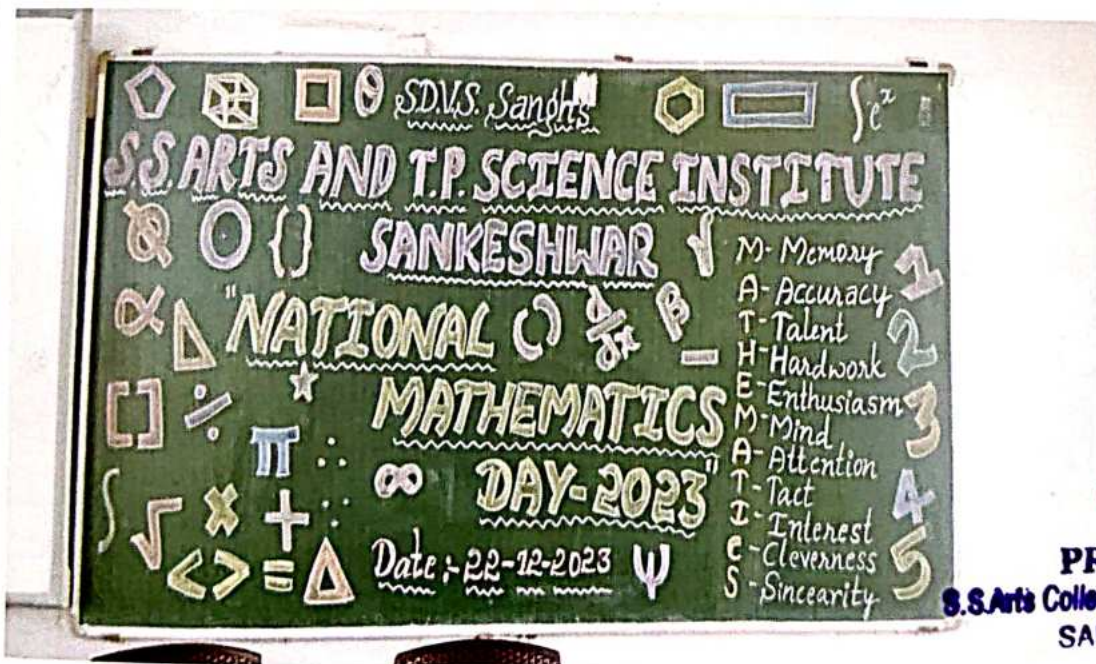
S.S.Arts College & T.P. Science Institute, Sankeshwar.

Report : National Mathematics Day 2023-24

Name of the activity	Pencil Art Of Srinivas Ramanujan
Date of the activity	22.12.2023
Organizing Department	Mathematics
Name of the Chief Guest	Dr.D.D.Kulkarni
Name of the President	Shri M.R.Patil
No. of teachers participated	08
No. of students participated	26
Impact of the activity (Outcome)	<ul style="list-style-type: none"> Students are increases many of the cognitive functions that researches typically label as the 'creative' and 'right brained' activities.

National Mathematic's Day.

PRINCIPAL
S.S.Arts College & TP Science Institute
SANKESHWAR

National Mathematic's Day. 22/12/2023

Amir
PRINCIPAL
S.S.Arts College & TP Science Institute
SANKESHWAR

Sankeshwar, Karnataka, India
7F7F+RMX, Old Pune-Bangalore Hwy, Kolhapur, Karnataka 591313, India
Lat 16.264756°
Long 74.474278°
22/12/23 12:45 PM GMT +05:30

National Mathematics Day. 22/12/2023

Sankeshwar, Karnataka, India
7F7F+RMX, Old Pune-Bangalore Hwy, Kolhapur, Karnataka 591313, India
Lat 16.264756°
Long 74.474278°
22/12/23 01:48 PM GMT +05:30

[Signature]
PRINCIPAL
S.S.Arts College & TP Science Institute
SANKESHWAR

S.D.V.S. Sangh's
S.S.Arts College & T.P. Science Institute,
Sankeshwar – 591313. Dist. Belgaum(Karnataka)
Accredited at "B++" Level by NAAC

E-Mail-aascskv@rediffmail.com

www.sstpskv.com

Ref. No. _____

Date : 18.12.2023

Notice

Department of Mathematics

All the students of B.A / B.Sc are here by informed that the "Pencil Art Competition" will be held on **22.12.2023** at **1:00 pm (LH-18)** on the occasion of "National Mathematics Day". Interested students give their name to **Miss T.G.karale** And **Miss V.U.Kamate.** on or before **21.12.2023.**

Note:

- 1) Portrait of Shrinivas Ramanujan.
- 2) Timing : 90 min

HOD
Head

Department of Mathematics
S.S.Arts College & T.P.Science Institute
SANKESHWAR

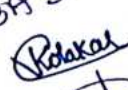

PRINCIPAL
PRINCIPAL

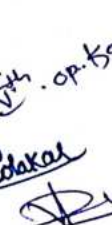
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR.

 B-A-I

 BSc I sem

 BA IV. op. kamada.

 Prakar

 Dus - BSc - III rd

 B.A. I

S.D.V.S.Sangh's
S.S.Arts College & T.P.Science Institute Sankeshwar.
Department: Mathematics
"National Mathematics Day" 2023-24

Name of the activity : Pencil Art Date: 22.12.2023

Final Judgement Copy

Sl.No	Name of the Participant	Judge-I	Judge-II	Judge-III	Total	Remark
01	Laxmi. Alagundi	06	01	05	12	
02	Samruddi. Ravloji	09	08	06	21	III
03	Gaytri. Halli	10	02	05	17	
04	Sudha. Todol	09	04	07	20	
05	Deepa. Desai	08	10	10	28	I
06	Saniya. Khaji	08	03	05	16	
07	Lekha. Sadalagi	08	04	06	18	
08	Malavva. Pujen	07	00	02	10	
09	Shivangouda. patil	08	02	06	16	
10	Misba. Tahsildar	05	02	03	10	
11	Laxmi. Hegade	07	01	04	12	
12	chetan. Khanapuri	00	00	02	02	
13	Amar. Gavadi	06	00	4+1/2	10+1/2	
14	Sakshi. Koktanur/	09	08	09	26	II
15	Akshay. pamecha	08	03	07	18	
16	Balesh. Kolasuni	04	01	02	07	
17	Santosh. Khatagalli	07	02	05	14	
18	Shivprasad. Ganachari	08	02	04	14	
19	Anusha. Nagelun	06	02	03	11	
20	Gangubai. Chougala	07	02	06+1/2	15+1/2	
21	Rakha. Koli	08	02	06	16	
22	Rahul. Halaj	05	01	3+1/2	9+1/2	
23	Balakrishna. Tandalekar	05	01	2+1/2	8+1/2	
24	Vijay. Ramgonatti	05	01	05	11	
25	Satvik. Bevinikatti	07	04	06+1/2	17+1/2	
26	Vivek. Kani	07	01	04	12	

[Handwritten Signature]

PRINCIPAL
S.S.Arts College & TP Science Institute
SANKESHWAR

Signature of judges

1) *[Signature]*
2) *[Signature]*
3) *[Signature]*

Estd : 1967

☎ : (08333)-273316

Fax : (08333) 274206

ಶ್ರೀ ಮ.ವಿ.ಸಂ.ಸಂಘದ

**ಶ್ರೀ ಶಿವರುದ್ರೇಶ್ವರ ಕಲಾ ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣ
ಪಂಚಾಯತ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಸಂಕೇಶ್ವರ.-591 313**

S.D.V.S. SANGH'S
**S. S. ARTS COLLEGE & T. P.
SCIENCE INSTITUTE,
SANKESHWAR-591 313**

ತಾ: ಹುಕ್ಕೇರಿ ಜಿ. ಬೆಳಗಾವಿ (ಕರ್ನಾಟಕ)

Tal.: Hukkeri Dist.: Belagavi (Karnataka State)

Accredited at B++ Level by NAAC

E-Mail-aascskv@rediffmail.com

www.sstpsnk.edu.in

Ref No. _____

Date : 28/6/2023

**SELF FINANCED CERTIFICATE COURSE
IN
CAKE MAKING**

Women Empowerment Cell organizes self financed certificate course for B.A & B.Sc students in Cake Making. The following members are selected as BOS members.

- 1) Shri.P.B.Burji - Chiarman
Principal,
SSTP College,Sankeshwar.
- 2) Dr.P.V.Gadavi - Coordinator
Chairman,
Women Empowerment cell
SSTP College, Sankeshwar.
- 3) Mrs.M.R.Kotagi - Member
Resource person
Hukkeri
- 4) Dr.V.D.Naganuri - Member
Assistant Professor of Kannada
SSTP College,Sankeshwar
- 5) Mrs.Swati Khot - Member
Lecturer of Hindi
SSTP College,Sankeshwar
- 6) Mrs.Shama Nadaf - Member
Lecturer of Mathematics
SSTP College,Sankeshwar

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

Estd : 1967

☎ : (08333)-273316

Fax : (08333) 274206

ಶ್ರೀ ದು.ವಿ.ಸಂ.ಸಂಘದ

**ಶ್ರೀ ಶಿವರುದ್ರೇಶ್ವರ ಕಲಾ ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣ
ಪಂಚಾಯತ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಸಂಕೇಶ್ವರ.-591 313**

S.D.V.S. SANGH'S
**S. S. ARTS COLLEGE & T. P.
SCIENCE INSTITUTE,
SANKESHWAR- 591 313**

ತಾ: ಹುಕ್ಕೇರಿ ಜ. ಬೆಳಗಾವಿ (ಕರ್ನಾಟಕ)

Tal.: Hukkeri Dist.: Belagavi (Karnataka State)

Accredited at B++ Level by NAAC

E-Mail-aascskv@rediffmail.com

www.sstpsnk.edu.in

Ref No. _____

Date : 30/6/2023

Meeting Notice

Time: 3.300pm

All the BOS members are here by requested attend the meeting on 01/07/2023 in the principal chamber to discuss about the self financed certificate course.

- 1) Shri.P.B.Burji - Chiarman
Principal,
SSTP College,Sankeshwar.
- 2) Dr.P.V.Gadavi - Coordinator
Chairman,
Women Empowerment cell
SSTP College, Sankeshwar.
- 3) Mrs.M.R.Kotagi - Member
Resource person
Hukkeri
- 4) Dr.V.D.Naganuri - Member
Assistant Professor of Kannada
SSTP College,Sankeshwar
- 5) Mrs.Swati Khot - Member
Lecturer of Hindi
SSTP College,Sankeshwar
- 6) Mrs.Shama Nadaf - Member
Lecturer of Mathematics
SSTP College,Sankeshwar

PRINCIPAL
Principal
S.S.Arts College & T.P Science Institute
SANKESHWAR

CERTIFICATE COURSE IN CAKE MAKING

Date : 30/6/23

Agenda

1. Basic information about ~~Cake~~ Making .
2. Student batch preparations
3. Framing the syllabus
4. Students attendance
5. Distribution of the work among the staff

Resolution

1. The registered students are asked to bring the writing materials required to note down the process and important materials needed to make cakes.
2. **Dr.P.V.Gadavi and Dr.V.D.Naganuri** framed the syllabus for the above-mentioned course.
3. It is resolved that the student attendance is made compulsory. The staff incharge Mrs. Swati Khot to take attendance every day and absentees are reported.

Principal
PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P Science Institute
SANKESHWAR

S.D.V.S. Sangh's
S.S.Arts College & T.P. Science Institute,
Sankeshwar – 591313. Dist. Belgaum(Karnataka)
Accredited at "B++" Level by NAAC

E-Mail-aascskv@rediffmail.com

www.sstpsnk.edu.in

Date: 01/07/2023

WOMEN EMPOWERMENT CELL

Notice

It is here by informed that Women Empowerment Cell organizes 30 Hours Certificate Course in Cake Making for the B.A. and B.Sc Students. Course commences from 04/07/2023.

Interested students can enroll their names to Mrs.Shama Nadaf, Department of Mathematics, on or before 01/07/2023.

Chairman
Women Empowerment Cell

Principal
PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P Science Institute
SANKESHWAR

Estd : 1967

☎: (08333)-273316

Fax : (08333) 274206

ಶ್ರೀ ಮ.ವಿ.ಸಂ.ಸಂಘದ

**ಶ್ರೀ ಶಿವರುದ್ರೇಶ್ವರ ಕಲಾ ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣ
ಪಂಚಾಯತ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಸಂಕೇಶ್ವರ.-591 313**

S.D.V.S. SANGH'S
**S. S. ARTS COLLEGE & T. P.
SCIENCE INSTITUTE,
SANKESHWAR- 591 313**

ತಾ: ಹುಕ್ಕೇರಿ ಜಿ. ಬೆಳಗಾವಿ (ಕರ್ನಾಟಕ)

Tal.: Hukkeri Dist.: Belagavi (Karnataka State)

Accredited at B++ Level by NAAC

E-Mail-aascskv@rediffmail.com

www.sstpsnk.edu.in

Ref No. _____

Date : 03/07/2023

Women Empowerment Cell - 2023

Certificate course in Cake Making

Syllabus

Theory

05 hours

1. Introduction to basics of cake making.
2. Introduction to vessels molds and equipment required for cake making.
3. Different types of cakes.
4. Various methods to make a design.
5. Preservation and care of cakes.

Practical

25 hours

1. Tools and materials used for cake making
  - 1.1. Selection, use and maintenance of tools and equipment for cake making.
  - 1.2. Various vessels, molds and equipments used in cake making.
  - 1.3. Accessories used in making a cake.
  - 1.4. Various types of molds and equipment temperature with its impact on quality Parameters.
2. Various methods to make a cake.
3. Preservation and care of cakes.

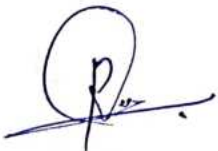

Chairman

Women Empowerment Cell

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P Science Institute
SANKESHWAR

Content of Syllabus

1. Black Forest Cake
2. Cheesecake
3. Chocolate Cake
4. Ice Cream Cake
5. Carrot Cake
6. Pineapple Cake
7. Red Velvet Cake
8. Sponge Cake
9. White Forest Cake
10. Slice Cake
11. Butterscotch Cake
12. Strawberry Cake
13. Rose Cake
14. Plum Cake
15. Milk Cake

Chairperson

Women Empowerment Cell

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P Science Institute
SANKESHWAR

WHITE FOREST CAKE

White forest cake is a rich and creamy dessert that is typically made with layers of moist white cake, whipped cream, and cherries. It is similar to the traditional black forest cake, which features layers of chocolate cake, whipped cream, and cherries. White forest cake is made with moist white cake, vanilla whipped frosting and white chocolate ganache.

SLICE CAKE

A slice cake refers to simple slices of different flavors of cakes. They are small square-shaped slices, which are packed and have a longer shelf life as compared to regular cakes. Sliced cakes are readily available in the market, in variants that include Fruit, Butter Sponge, Chocolate, Pineapple, Milk, Vanilla-Chocolate, Orange, etc.

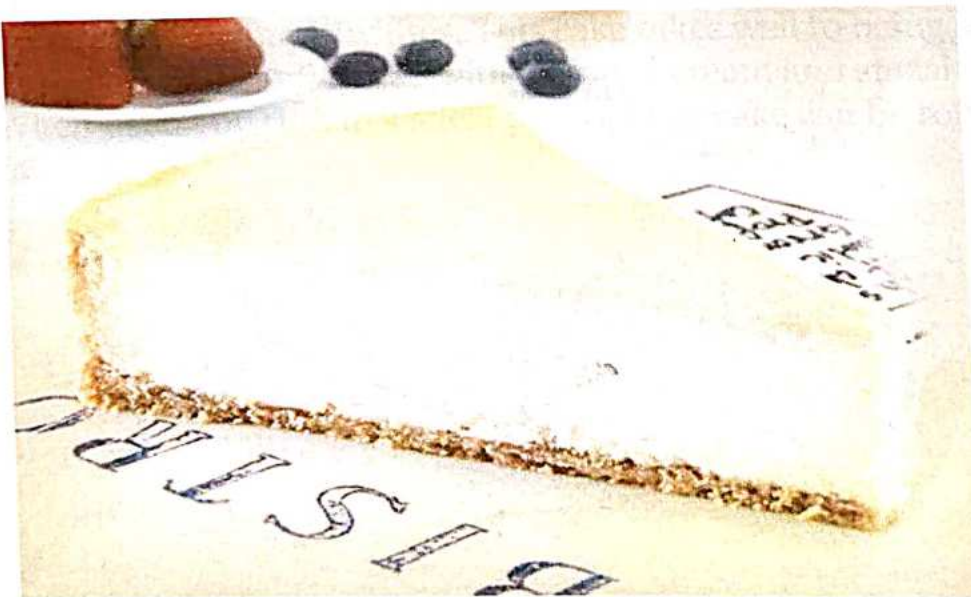
BLACK FOREST CAKE

Made with multiple layers of chocolate sponge cake, freshly whipped cream, and cherries, it has garnered popularity especially because of its subtle taste. For those who like the flavour of chocolate, but don't want an overdose of it, this cake is an ideal choice. The chocolate shavings on top used as garnish make the black forest cake easily identifiable.

CHEESECAKE

Cheesecakes primarily consist of a thick creamy layer made of fresh cheese, eggs and sugar. This layer rests on top of a thin crust made of crushed cookies or sponge cake.

RED VELVET CAKE

Red velvet cake intrigues most people because of its unique red colour. Ever wondered whether it's just a chocolate cake with red colour added to it? You're not alone. Not a lot of people know how it is made. Traditionally, red velvet cake is made with cocoa powder, buttermilk and vinegar. The chemical reaction between the ingredients is said to bring out the red tint in the cocoa powder. Red food colouring is also sometimes added to give a bright red colour. Red velvet cakes have cream cheese frosting on top and are very delicate and moist!

SPONGE CAKE

This is a foam-style cake that has no artificial leaveners (baking powder or baking soda). It gets its volume solely from whipped eggs—either whole eggs or simply whites. This cake takes well to being soaked in a flavoured syrup or layered with whipped cream and smashed berries. When baked up thin in a sheet pan, sponge cake can be rolled with fillings.

CARROT CAKE

Carrot cakes are prepared by mixing shredded carrots in a cake batter. To add extra layers of flavour, brown sugar, cinnamon, walnuts or nutmeg, or a different combination of them are used often. The result? A sweet, moist, velvety delight with a tinge of spiciness from the cinnamon. The cream cheese frosting on top makes for a smoother texture.

PINEAPPLE CAKE

Pineapple added to anything will only make it better! Whether it belongs on pizza is a debate for another time, but pineapple most definitely belongs in cakes. There are no two ways about it. Pineapple cake is soft, moist, juicy, and one of the easiest kinds of cakes to make. It consists of layers of pineapple, sponge cake, and whipped cream or cheese icing.

CHOCOLATE CAKE

It is the most popular type of birthday cake, enjoyed by kids and grown-ups alike. Chocolate cake is something you can never go wrong with, and it's a crowd-pleaser. You can find a lot of variations in chocolate cakes that are available in shops. Some are purely dark chocolate cakes, while some are also paired with mint or coconut to add a bite of goodness.

ICE CREAM CAKE

A fusion of two universally favourite desserts in one- what's not to love? For the unversed, an ice cream cake is exactly what you are thinking it is- a cake filled with ice cream layers. There are several layers of ice cream with sponge cake or cookie crumble between them. It overloads your senses and melts in your mouth!

BUTTERCOTCH CAKE

Butterscotch Cake is a moist, from-scratch brown sugar cake topped with butterscotch buttercream made with melted butterscotch chips.

STRAWBERRY CAKE

Strawberry cake is a delicious dessert that is perfect for summer. It is made with fresh strawberries and has a beautiful pink colour.

ROSE CAKE

Rose Cake tastes like rose bushes blooming in the spring. It's filled with my Raspberry filling and topped with sweet tangy raspberry buttercream making this cake super light, soft, and overall beautiful.

PLUM CAKE

The beautiful blend of fluffy cake, cocoa, and your favourite dry fruits or fresh fruits in their best form. Plum cakes are loved by everyone. It is the best choice for a light and healthy dessert after a heavy meal. Plum cakes are traditionally used as a festive cake during special occasions.

MILK CAKE

Milk cake is a type of dessert that is made with milk and sugar. It is a popular dessert in many countries around the world. There are many different recipes for milk cake, but most of them involve cooking milk and sugar together until it thickens and forms a sweet, creamy mixture.

CERTIFICATE COURSE IN CAKING MAKING

COURSE OUTCOMES

1. Students will be able to earn while they learn.
2. Students will be able to start their own ventures in the future.
3. Students will be able to teach others about cake making.
4. Students developed skills such as teamwork, patience, problem solving, creativity and time management.
5. Students will be capable of handling different tools, molds and equipment needed for baking as well as basic cooking.

S. S. ARTS AND T.P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR.
WOMEN EMPOWERMENT CELL

CERTIFICATE COURSE IN CAKE MAKING

Sl.no	Reg.No.	Name	Class	Attendance list (Theory/Practical) Per Day 2													Signature		
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		14	15
1	U15CH22A0133	Shweta B. Kamble	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2	U15CH22A0132	Ranjita M. Kamble	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
3	U15CH22A0065	Srushti S. Gudimani	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
4	U15CH22A0069	Bhumika S. Patil	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
5	U15CH22A0098	Sudharani P. Totagi	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S.P.Totagi
6	U15CH22A0080	Mahek Kalawant	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Prasanna
7	U15CH22A0078	Mushabbarin Kadaigi	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Pratikadaigi
8	U15CH22A0157	Ziya M. Bagalkoti	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
9	U15CH22A0060	Swati S. Ajarekar	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S.S. Ajarekar
10	U15CH22A0099	Doddava S. Shivapuri	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
11	U15CH22A0039	Vidya S. Marayai	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	V.S.M
12	U15CH22A0071	Jyoti Rokade	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	J.R.Rokade
13	U15CH22A0149	Pratiksha Sagar	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Pratiksha
14	U15CH21A0043	Radhika C. Amate	BA IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	R.C.Amate
15	U15CH21A0072	Sandhyashri B. Shettennavar	BA IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S.S.Shetty
16	U15CH21A0101	Vaishali R. Kamble	BA IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	V.R.Kamble

S.D.V.S. Sangh's

**S. S. ARTS AND T.P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR.
WOMEN EMPOWERMENT CELL**

CERTIFICATE COURSE IN CAKE MAKING

Attendance list (Theory/Practical) Per Day 2		Hours																	
Sl.no	Reg.No.	Name	Class	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
17	U15CH21A0031	Madhushri K. Patil	BA IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	M.K.Patil
18	U15CH21A0049	Ruchita R. Shiraguppi	BA IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	R.R. Shiraguppi
19	U15CH21A0082	Shireen I Sayyad	BA IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S.I. Sayyad
20	A2034466	Samreem M. Mulla	BA VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S.Mulla
21	A2034413	Ashwini Rachannavar	BA VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Ashwini
22	A2034423	Gayatri U. Gurav	BA VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	G.U.
23	A2034453	K.B. Pradeep	BA VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	K.B.
24	A2034489	Vasu R. K	BA VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	V.R.K.
25	A2034438	Yusuf Boragavi	BA VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Y.B.
26	U15CH22S0005	Laxmi G. Sulakude	BSc II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	L.G.
27	U15CH22S0015	Soujanya N. Goravagol	BSc II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S.N.
28	U15CH22S0012	Pooja P Hiremath	BSc II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	P.P.
29	U15CH22S0025	Savitri S. Kumber	BSc II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S.S.
30	U15CH22S0009	Pushpa S. Hospeti	BSc II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	P.S.
31	U15CH21S0062	Mahalaxmi B. Daddi	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	M.B.D.

S. S. ARTS AND T.P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR.

CERTIFICATE COURSE IN CAKE MAKING

Attendance list (Theory/Practical) Per Day 2		Hours														Signature			
Sl.no	Reg.No.	Name	Class	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
32	U15CH21S0075	Sartaj Inamdar	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Rizad
33	U15CH21S0097	Amruta A. Patil	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Amr
34	U15CH21S0056	Shilpa M. Bisirotti	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Shilpa
35	U15CH21S0053	Veena V. Halasi	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Veena
36	U15CH21S0102	Ankita A. Magadum	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Ankita
37	U15CH21S0088	Pratiksha R. Magadum	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Pratiksha
38	U15CH21S0081	Pankaja Jain	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Pankaja
39	U15CH21S0059	Laxmi R. Munnoli	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Laxmi
40	S2022504	Priyanka R. Badiger	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Priyanka
41	S2022540	Sneha Jakate	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Sneha
42	S2022453	Jyoti Patil	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Jyoti
43	S2022441	Ekata Masane	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Ekata
44	S2022485	Neha Matapati	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Neha
45	S2022516	Sapana Basapagol	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Sapana
46	S2022543	Snehal Mane	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Snehal
47	S2022433	Bhagyashree J. Desai	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Bhagyashree

S.D.V.S. Sangh's

**S. S. ARTS AND T.P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR.
WOMEN EMPOWERMENT CELL**

CERTIFICATE COURSE IN CAKE MAKING

Sl.no	Attendance list (Theory/Practical) Per Day 2											Signature							
	Reg.No.	Name	Class	1	2	3	4	5	6	7	8		9	10	11	12	13	14	15
48	S2022548	Sulochana R. Patil	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Sulochana R. Patil)
49	S2022552	Sushma S. Hebbali	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Sushma S. Hebbali)
50	S2022560	Veena Muchandi	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Veena Muchandi)
51	S2022529	Shivani S. Davarkatti	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Shivani S. Davarkatti)
52	S2022438	Daneshwari R. Ghatigennavar	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Daneshwari R. Ghatigennavar)
53	S2022484	Namrata G. Hiremath	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Namrata G. Hiremath)
54	S2022437	Bharati S. Kurbet	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Bharati S. Kurbet)
55	S2022554	Swati J. Munnoli	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Swati J. Munnoli)
56	S2022492	Pooja K. Goudadi	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Pooja K. Goudadi)
57	S2022451	Hurrayn M. Mujawar	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Hurrayn M. Mujawar)
58	S2022482	Mehak H. Makandar	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Mehak H. Makandar)
59	S2022483	Mrutyunjayya V. Viraktamath	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Mrutyunjayya V. Viraktamath)
60	S2022408	Akash P. Goturi	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Akash P. Goturi)
61	S2022436	Bharatesh Magadum	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Bharatesh Magadum)
62	S2022530	Shivaprabhu M. Nandihalli	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Shivaprabhu M. Nandihalli)

S. S. ARTS AND T.P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR.

WOMEN EMPOWERMENT CELL

CERTIFICATE COURSE IN CAKE MAKING

Attendance list (Theory/Practical) Per Day 2		Hours																	
Sl.no	Reg.No.	Name	Class	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
63	S2022564	Vinaykumar A. Kumber	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
64	S2022556	Vaibhav S. Shrivane	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
65	S2022563	Vinayak D. Chopade	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
66	S2022551	Surabhi Nadig	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
67	S2022467	Laxmi R. Nerali	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
68	S2022466	Laxmi M. Madar	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
69	S2022452	Jyoti Kilargi	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
70	U15CH22A0066	Sampata Varadannavar	BALL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
71	U15CH21S0037	Kavari Chougale	BSCIV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	

Chairman

Women Empowerment Cell

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P Science Institute
SANKESHWAR

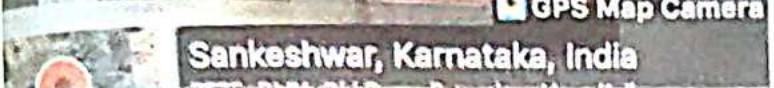
GPS Map Camera

Sankeshwar, Karnataka, India

GPS Ma

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313
Lat 16.264959°
Long 74.474439°
05/07/23 01:04 PM GMT +05:30

GPS Map Cam

Sankeshwar, Karnataka, India
7F7F+RMX, Old Pune-Bangalore Hwy, Kolhapur,
Karnataka 591313, India
Lat 16.264756°
Long 74.474278°
04/07/23 02:31 PM GMT +05:30

GPS Map

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313,
Lat 16.264961°
Long 74.474517°
05/07/23 12:20 PM GMT +05:30

GPS Map Cam

Sankeshwar, Karnataka, India
7F7F+RMX, Old Pune-Bangalore Hwy, Kolhapur,
Karnataka 591313, India
Lat 16.264756°
Long 74.474278°
04/07/23 01:49 PM GMT +05:30

GPS Map Cam

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.264993°
Long 74.474538°
20/07/23 03:19 AM GMT +05:30

GPS Map

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.264959°
Long 74.474448°
20/07/23 01:50 AM GMT +05:30

GPS Map Cam

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.265017°
Long 74.474425°
20/07/23 01:34 AM GMT +05:30

GPS Map

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.265032°
Long 74.474487°
20/07/23 01:32 AM GMT +05:30

GPS Map Cam

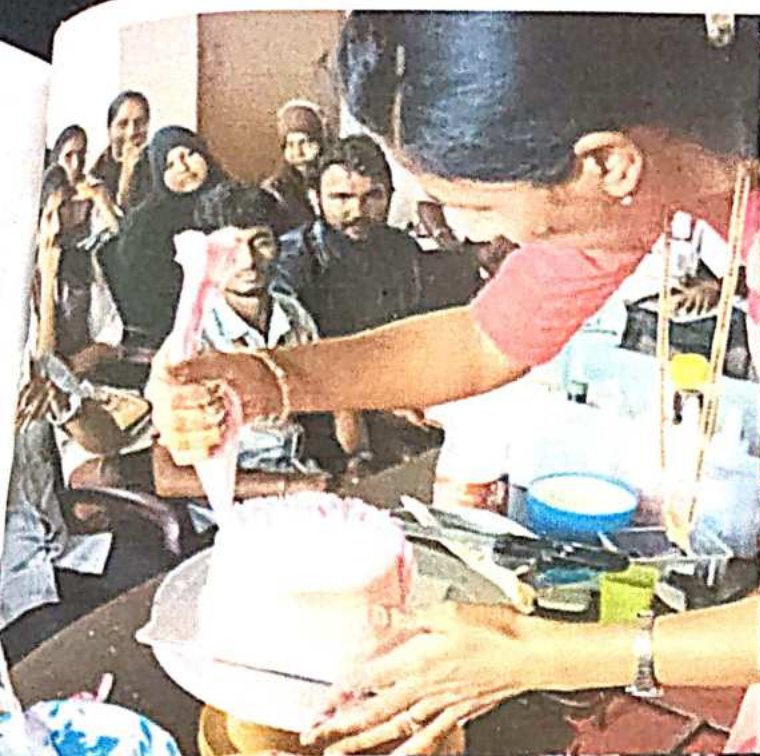
Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.265042°
Long 74.474435°
20/07/23 03:07 AM GMT +05:30

GPS Map

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.265017°
Long 74.474518°
20/07/23 04:31 PM GMT +05:30

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, In
Lat 16.265037°
Long 74.474458°
05/07/23 12:37 PM GMT +05:30

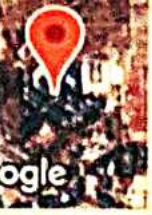

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, Indi
Lat 16.265058°
Long 74.474475°
05/07/23 12:46 PM GMT +05:30

Sankeshwar, Karnataka, India
 Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
 Lat 16.264965°
 Long 74.474467°
 20/07/23 01:57 AM GMT +05:30

GPS Map Cam

Kolhapur, Karnataka, India
 7F7F+RMX, Old Pune-Bangalore Hwy, Kolhapur, Karnataka 591313, India
 Lat 16.264731°
 Long 74.474234°
 05/07/23 01:29 PM GMT +05:30

GPS M

GPS Map Camera

೨೩೨೦೨೩

INTERDISCIPLINARY
KANNADIA RESEARCH JOURNAL OF IIMRD

Peer Reviewed and Refereed Journal
ISSN: 2582-2284

The Editorial Board of
Pratibimba: Multidisciplinary Kannada Research Journal of IIMRD is hereby awarding

ಈ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಾ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ
ಇದನ್ನು ಪ್ರಶಸ್ತಿ

In recognition of the publication of the paper entitled
ಅಧ್ಯಯನದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಾ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಕಾರ್ಯ

Published In Pratibimba Journal, Published by Indian Institute of multidisciplinary
Research and Development, Mysuru, India
Volume 5 Issue 4 January-February 2024

PAPER ID: IIMRD20235403

MJ
EDITOR

Website: www.iimrd.com | email: editor@iimrd.com

Attested with Original

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR

ಇಸ್ಲಾಂ ಲೇಖಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ

ಪ್ರೊ. ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗರೂರಿ

ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಲಾ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಸಂಕೇಶ್ವರ

ಸಾರಾಂಶ: (Abstract)

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಾಜ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ. ಅಥವಾ ಸಮಾಜದ ಸಾರ ಎನ್ನಬಹುದು. ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವೆಂದರೆ ಹಿಂದು, ಮುಸ್ಲಿಂ, ಬೌದ್ಧ, ಕ್ರೈಸ್ತಿಯನ್ ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮ-ವಸಾಂಗ-ಜಾತಿಗಳಿದ್ದರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ. ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಸಮಾಜ, ವ್ಯವಹಾರ, ಬಾಂಧವ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಪೂರ್ಣ ಪದ್ಧತಿ, ಜಾತಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಜ್ಯಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನರನ್ನು 'ಅತಿಥಿದೇವೋ ಭವ' ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೇಖಕರು ಹೇಗೆ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು (Keywords): ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ, ಭಾರತೀಯತೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಇಸ್ಲಾಂ ಲೇಖಕರು.

ಪೀಠಿಕೆ

ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವು ಬಹು ಪ್ರಾಚೀನವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಸಂಕೀರ್ಣ ರಚನೆಯುಳ್ಳದ್ದು. ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಕಾಲದಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಸುಮಾರು 5000 ವರ್ಷಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಅದು ಕ್ರಮಿಸಿದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅನೇಕಾನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಕುರಿತು ತಮ್ಮದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತಿಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಲೇಖಕರು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ನೋಡಿರುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೆ.ಎಸ್.ನಿಸಾರ್ ಅಪಹ್ಮದ್

ನಿತ್ಯೋತ್ಥಪದ ಕವಿ ಎಂದೇ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದ ಕವಿ ಕೆ.ಎಸ್. ನಿಸಾರ್ ಅಪಹ್ಮದ್ ಭೂಗರ್ಭಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಲೇಖಕರು. ಇವರು ಎಡಪಂಥೀಯ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡವರು 12 ಕ್ಷಿಂಕಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕಾದಂಬರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ವಿಮರ್ಶೆ, ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅನುವಾದ, ಸಂಪಾದನೆಯಂತಹ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿ

Please cite this article as: ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗರೂರಿ. (2024). ಇಸ್ಲಾಂ ಲೇಖಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ. ಪ್ರತಿಬಿಂಬ: ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಡಿಜಿಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿ ಆಫ್ ಮೈಸೂರು, 5(4) ಪುಟ 16-21

ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮನಸ್ಸು ಗಾಂಧಿ ಬಜಾರ್ - ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನದ ಮೂಲಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ನಿಸಾರ್ ಅಹಮದ್, ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಲು ಬೇಗನೇ ಸೆಳೆದರು.

ಆತ ಸನಾತನ ನನ್ನ ತಲೆಮಾರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ
ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದುವೆ ನನಗೆ ಮಾನ್ಯ
ನಿಬ್ಬಲನೆ ಇರಬಹುದು; ಕೊರಿದೊಡನೆಯ ತೂರಿ
ಎಲ್ಲಿ ಜಳೆನಲ್ಲ; ಜೀವ ಧನ್ಯ (ಅತಿ ಸನಾತನ)

ಭಾರತವು ಇಂದು ನಿನ್ನೆಯದಲ್ಲ ಭಾರತವು ಬಹಳಷ್ಟು ಪುರಾತನ. ಹಳೆಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಚರಿತ್ರೆ, ಪರಂಪರೆ ಏತಿಪ್ರತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಜೀವಿಯು ಇಂತಹ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ ಬನ್ನದ ಪುಣ್ಯವೇ ಕಾರಣ ಎನ್ನಬಹುದು. ಉದಾ: ಗಾಂಧಿ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ವಿವೇಕಾನಂದ, ಬುದ್ಧ, ಬಸವಣ್ಣ ಅಂತಹ ಮಹನೀಯರನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಇಂದಿನ ಬಂಡಕಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಾದ ಸರಜೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಕವನ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅದ್ಭುತ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ನಾನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಸೂಮೂರ್ತು ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೇರು ಬಿಟ್ಟ ವಿಷಮತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತನಪರ ಕವಿತೆಗಳ ವಿಡಂಬನೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

"ಕಳೆದ ದೇಶ ಸಮಾಜ ಧರ್ಮ ಮತ ದರ್ಶನಗಳ"

ನಿರ್ಮಮತೆ ವಾಸ್ತವಿಕ,

ಕಳೆದದ್ದೆನಿಸಿದಿರಿ ಹಾಂ ಲೆಕ್ಕಾಟಾರ

ಉಳಿದಿದ್ದು ವಾಸ್ತವಿಕ - (ವಾಸ್ತವಿಕ)

ಮತ ಧರ್ಮಗಳ ತಿಕ್ಕಾಟ ವಿನಿದೆಯೇ ಅದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬರುವಾಗ ಬೆತ್ತಲೇ, ಹೋಗುವಾಗ ಬೆತ್ತಲೆ, ನಡುವೆ ಬಂದು ಹೋಗುವುದೆಲ್ಲ ಕತ್ತಲೆ ಅಂದರೆ ಶೂನ್ಯ. ಅದ ತಿಳಿಯಲಾರದ ಜನ ತಲೆಗೊಂದೊಂದು ಜಾತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೋಮುಗಲಭೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ನೆಪವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಸಲ್ಲದ ಅತ್ಯಾಚಾರದಂತಹ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಎಸಗುವುದು ಎಷ್ಟು ಸಮಂಜಸ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಮತ್ತು ಜನ ವಾಸ್ತವತೆಯನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅಥವಾ ನೆನಪಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

"ಹಿಂಸೆಗೆ ಅಹಿಂಸೆ ಕಡೆಗೆ ಒಳಿತು,

ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಬದುಕೇ ಕೊಳೆತು

ನಾರುಪ್ರದೇಂದರ - ಗಾಂಧಿ" - (ಜಯಂತುತ್ತವ)

ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಸಾರಿದರು. ಇಂದಿನ ಸಮಾಜ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸೆ ಅರ್ಥಗಳನ್ನೇ ಮರೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದರೂ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಉದಾ: ಭಾಷಾ ಕಲಹ, ಕರ್ನಾಟಕ - ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗಡಿವಿವಾದ ಸರಕಾರದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಳು

ಮಾಡುವುದು - ಹೆಣ್ಣು ಭ್ರೂಣಹತ್ಯೆ ಮುರ್ಖಾದೆ ಹತ್ಯೆಗಳಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸನ್ನಿಧಿ ದೇ ಭಗವಾನ್, ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯಂತಹ ಪಾಡುಗಳಿಗೆ ಗೌರವ ನೀಡದಿರುವುದನ್ನು ಸಾಪ್ತ ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಹೇಳಿ ಅನ್ಯ ಹೇಳಿಗಳ ಜನರು ನಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆ ಅಂಚೆ ಅಂಚೆ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮವರೇ ಏಕೆ ಗುಡ್ಡಾಡಿ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದೇ ಎಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. "ನಾನೆಂಬ ಪರತೀಯ" ಕವನ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಚಾತ್ಯತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಜೆಲ್ಲರೂ ಭಾರತೀಯರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅನ್ಯ ಮನಸ್ಸಿತಿಯನ್ನು ತಾಳೋದು ಬಹು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ನಿನ್ನಾರ್ ಅಹಮದ್‌ರವರು.

'ಅಮ್ಮ ಆಚಾರ ನಾನು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ' ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ಕ್ರಮ ಸೊಗಸಾಗಿ ಮೂಡಿದೆ. ಸಂಪ್ರದಾಯ ಎಂದರೆ, ಒಂದು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದ್ದ ಪಲವಾರು ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಓಚಾರಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ ಸಂಪ್ರದಾಯದಿಂದ ಹೊರ ಬರುವುದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ವ್ಯರ್ಥವೆಂಬುದನ್ನು ಕವಿತೆ ಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಪದ್ಧತಿಯ ಶಿಷ್ಯಾಚಾರದ ಕುರಿತು ಹುಡುಗಾ ಹುಡುಗಿ ಅಧುನಿಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಅಧುನಿಕ ಕಲ್ಪನೆಯ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೊದಲ ಸಲ ತಿರುಗಾಣಲು ಹೊರಟಾಗ

ನನ್ನಾಳೆ ಮೊಳೆಲ್ಲದ ರವಿಕೆಯುಟ್ಟು

ಛಾರೀ ಹೀರೆಯನ್ನು ಸೊಂಟದ ಕೆಳಗೆ ಕಟ್ಟಿ

ಪೊರಳಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ಸರ

ಕಾಲಿಗೆ ಹೈಹೀಲ್ ಕೆರ

ಕವಿಗೆ ಬರಳಿಗೆ ಉಂಗುರ ತೊಟ್ಟು

ಲಿಪಿಸಿಕ್ಕು ಪೌದರು ದೂಜು ಬಳಿದು, ದೃಷ್ಟಮೋಟ್ಟುಟ್ಟು

ಹೆರಳಗೋಪುರದಲ್ಲಿ ಕೊದಲು ಬಿಗಿದು

ಎದ ಬೈಕಲೆ ತೆಗೆದು

ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಮೀರಿಸುವ ಮುಗಳಿಗೆ ತೀಡಿ

ಹೊಸಿಲ ಇನ್ನೇನು ದಾಟಬೇಕು - ಆಗ

ಬಂದೆ ತದೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಳಗೋಡಿ

ಬಂದು ನಡೆಯಿರಿ' ಎಂದಾಗ

ಕವಿಗೆ: ತಲೆಸುತ್ತಿ ನಾಲಿಗೆ ಬಿತ್ತಿ ನನಾದೆ ಮೂಕ

ನೋಡಿದಿದೆ.

ಉಟ್ಟಿದ್ದಳು ನಮ್ಮಷ್ಟನ್ನ ಒಬ್ಬಾರ್.

ಮನುಷ್ಯ ಎಷ್ಟೇ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದಿರಲಿ ಮತ್ತೆ ಆವರು, ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸಮಾಜವಾಗಿರುವ

ಅಂಕವನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ತಲತಲಾಂತರದಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ವಿಧಾನಗಳು ಅಥವಾ ಪದ್ಧತಿಗಳು ರೂಢಿಗತ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಯೂ ಇದೆ.

ಸಾರಾ ಅಮೂಲ್ಯರ ಪಯಣ ಕಥಾಸಂಕಲನದ ಕುರಿತು

ಜೂನ್ 30, 1936 ಕೇರಳದ ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಜನಾಂಗದ ಸಂವೇದನೆಗಳು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಿಳೆಯರ ನೋವು ನಲಿವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಲೇಖಕಿ. 1) ಸಹಸಾ. 2) ವಜ್ರಗಳು. 3) ತಳ ಒಡೆದ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳು. 4) ಚಪ್ಪಲಿಗಳು. 5) ಪಯಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು ಮರಾಠನ ಭಾರತದಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಸಮಾಜ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶತಮಾನದ ವೇಳೆಗೆ ಸತಿಪದ್ಧತಿ, ಹುಟ್ಟು ರೂಢಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಸಮಾಜ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದ ಅವ್ಯಕ್ತವಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮರಾಠನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಬಲಿಯಾದದ್ದಿದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಕೊಲೆಯೂ ಕೂಡ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗುವುದನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯ ಗಂಡನಿಲ್ಲದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವಳ ಬದುಕಿನ ಅರ್ಥವಂತಿಕೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವ ಸಮಾಜ ಗಂಡನ ಶವದೊಂದಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಚಿತೆಗೇರಿಸಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅಚರಣೆ ಸತಿ ಹೋಗುವುದು" "ಪಯಣ ಇತರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಕಥೆಯ ಪಯಣ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಥಾ ನಾಯಕಿ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ದೂರದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಆಗ್ನಿಯು ಚಾಚಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಅವಳು ಜರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. "ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ" ಅಲ್ಲೋರ್ವ ಮಹಿಳೆಯು ಸಹಗಮನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದಳು ಎಲ್ಲಿ! ಎಲ್ಲಿ! ಹೆಣ್ಣೋರ್ವಳನ್ನು ಜೀವಂತ ದಹನ ಮಾಡಿದವರಾರು? ಹಿಡಿಯಿರಿ ಅವರನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿರಿ! ಅವರನ್ನು ಮರುಷರು ಅದರಲ್ಲಿನು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗ ಕಥಾ ನಾಯಕಿ ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಟ್ಟುಕೊಂಡಳು. ಸತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವ ಕಾನೂನು 1826 ಡಿಸೆಂಬರನಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೆಗೊಳಿಸಿತು. ರಾಜಾರಾಮ್ ಮೋಹನರಾಯ ಅವರು ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರು.

"ಊರು ಮುಂದಿನ ಭಾವಿ ಯಾರು ತೋಡಿದರೇನು.

ಕಾಲು ಜಾಲಿದರೆ ಕೈಲಾಸ

ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನವೂ ಜಾಲಿದರೆ ವನವಾಸ"

ಸಮಾಜ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಬಟ್ಟೆ ಮುಳ್ಳಿನ ಮೇಲೆ ಬೀಳಲಿ ಅಥವಾ ಮುಳ್ಳೇ ಬಂದು ಬಟ್ಟೆ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೂ ನೋವು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ. ಇಂತಹ ನೋವುಗಳನ್ನು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮರುಷ ವರ್ಗ ಹಬ್ಬಾಗಿ ಈ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೆಣ್ಣು ತಾನು ಜಾಗೃತವಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿದರೆ, ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾ: ಪರ್ಯಾಣ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಥಾ ನಾಯಕಿ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಪಠ್ಯ ಬಿಟ್ಟು ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ, ಕ್ಷಮಿಸಿ ನಾನಿಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಎಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅನುಮತಿಯೇ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ? ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಂಭಾಷಣೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ಅಕ್ರಮಿಸಿದರೂ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣದ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವಳಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿ ಹೋದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. | ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಛಿಟ್ಟಿಯಾದ ಪುರುಷನ ಬಗ್ಗೆ ಅವಳು ಮನಸ್ಸು ಆತೀತವಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕ್ರೂರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಭಾವನಾ ಮುಖಿಯಾಗಲಾರದೇ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮನೋಭಾವ ಹೊಂದುವುದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಬೆರಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ ಹಸ್ತವನ್ನೇ ನುಂಗುವ ಜನ. ಅಥವಾ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟರೆ ವತಾರವೆಲ್ಲಾ ನಂದೇ ಎನ್ನುವಂತಹ ಸ್ವಭಾವ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಗೋರಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಆಳುವ ಜನದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ

ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಪವಿತ್ರವಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಿವೆ. "Marriages are made in heaven" ಅದರ ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ ಮೂರು ಬಾರಿ ಮಿಂಬುಲ ಹೈ ಅಂದರೆ ಮದುವೆ ಮುಕ್ತಾಯ, ಮೂರು ಸರತಿ ತಲಾವಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ. ಸಂಬಂಧ ಮುಕ್ತಾಯ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮಿಯರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಪರ್ಯಾಣ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಥೆ ಧ್ವನಿಯಿಲ್ಲದ ನೋವುಗಳು: ಮದುವೆಗೆ, ಸಿದ್ಧನಾದ ಹುಡುಗನಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಬರಗಾಲವೇ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥದ ಅಭಾವವಿದ್ದರೂ ವಿವಾಹಯೋಗ್ಯಳಾದ ಕನ್ಯೆಗೆ ಅಭಾವಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಇಂದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ದೂರೆಯುವ ಅತಿ ಅಗ್ಗದ ವಸ್ತುವೆಂದರೆ, ಅದುತಾನೆ? ಅಂದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಒಂದು ಸರಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಸಮಾಜ ಅವಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯಳನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವ ಬದಲಾಗಿ, ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತದೆ. ಎಂಥಹ ಸೋಜಿಗ ನೋಡು. ಭ್ರೂಣಹತ್ಯೆ, ಹೆಣ್ಣು ಶಿರುಹತ್ಯೆಗಳಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ 4-5 ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ 100 ಜನ ಗಂಡುಗಳಿಗೆ 97, 98 ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಸಂಖ್ಯೆ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ ಓಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಅಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಅಭಾವ ತೋರಿದ್ದು.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆ. ಇದೊಂದು ಸಮಾಜಿಕ ಓಡುಗಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಂದಿನ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಮಗೆ, ತಾಸಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಸಾವುಗಳಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯೇ.

ಪರ್ಯಾಣ ಎಂಬ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ "ಅಂಕುರ" ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ರಕೀಲಾ ಕಥಾ ನಾಯಕಿಗೆ ಅತ್ತೆಯ ಬಿರುಗುಡಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ "ರಾಣಿಯಂತೆ ಕುಳಿತು ತಿನ್ನಲು ನೀನೇನು ವರದಕ್ಷಿಣೆ ತಂದಿದ್ದೀಯಾ" ಇಲ್ಲಿ ರಕೀಲಾಳ ಬದುಕು ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಎಂಬ ಕತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂಗಾಡುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅತ್ತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಗಂಡ ಹೋಸಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಿಲ್ಲವು ಮಾವನ ಹತ್ತಿರ ಸಹಾಯ ಕೇಳೋದು ವರನಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡುವುದು ಇದು

ನಿನ್ನೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಲ್ಲ. ಪುರಾತನ ಕಾಲದ ವಸ್ತು, ಇದು ಇಂದು ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಯುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ಸರಳವಾದವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಎಂದೂ ಮಾತನಾಡಲಾರದ ಹೆಣ್ಣು ಅವಳಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ತೆಯಿಂದ, ಭಾವಮೃದಸನಾದ ಕರೀಮನಿಂದ ಕೋಪನೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಕೊನೆಗೆ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯತಿಕ ಸಂಬಂಧದ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಡುಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಉದ್ಭವಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾವುದು ಧರ್ಮ! ಎಂದು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಮಕ್ಕಳ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಲಾರದ ಸಲೀಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ನಿನಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೊರಹಾಕುವುದು ಇದು ಹೇಗೆ ಧರ್ಮ. ನ್ಯಾಯದಿಂದ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ಎಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಾರಾ-ಅಪರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇನ್ನು ಅಪಾರವಾಗಿದೆ. ಅಪರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ-ಕೌಟಂಬಿಕ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ತೀವ್ರ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯಳನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ನಿಸಾರ್ ಅಹಮ್ಮದ್. ಕೆ.ಎಸ್. (2016). ಮಿಸ್ಸಾಬ್ ಗಾಂಧಿ ಬಜಾರ್. ಸೆಪ್, ಬುಕ್ ಫೌನ್ಡೇಷನ್, ಮೈಸೂರು.
- ನಿಸಾರ್ ಅಹಮ್ಮದ್. ಕೆ.ಎಸ್. (1972). ನಾನಂಬ ಪರಕಾಯ. ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಸಾಗರ.
- ಸಾರಾ ಅಬೂಬ್ಕರ. (1992). ಪಯಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು. ಮಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.

Attested with Original

PRINCIPAL
Arts College & T.P. Science Institute

INTERNATIONAL JOURNAL
RESEARCH THOUGHTS (IJCR)
An International Open Access, Peer-reviewed

Ref No: IJCR/Vol-12/Issue-1/834

To,
Dr. Vijayamala Naganuri

Subject: Publication of paper at International Journal of Creative Research Thoughts.

Dear Author,

With Greetings we are informing you that your paper has been successfully published in the International Journal of Creative Research Thoughts - IJCR (ISSN: 2320-2882). Thank you very much for your patience and cooperation during the submission of paper to final publication Process. It gives me immense pleasure to send the certificate of publication in our Journal. Following are the details regarding the published paper.

About IJCR : Scholarly open access journals, Peer-reviewed, and Refereed Journals, Impact factor 7.97 (Calculate by google scholar and Semantic Scholar | AI-Powered Research Tool) , Multidisciplinary, Monthly, Indexing in all major database & Metadata, Citation Generator, Digital Object Identifier(DOI) | UGC Approved
Journal No: 49023 (18)

Registration ID : IJCR_250467
Paper ID : IJCR2401834
Title of Paper : Kannada Janapada Mahila Vichara Sahitya
Impact Factor : 7.97 (Calculate by Google Scholar) | License by Creative Common 3.0
Publication Date: 31-January-2024
DOI :
Published in : Volume 12 | Issue 1 | January 2024
Page No : h82-h87
Published URL : http://www.ijcr.org/viewfull.php?&p_id=IJCR2401834
Authors : Dr. Vijayamala Naganuri
Notification : UGC Approved Journal No: 49023 (18)

Thank you very much for publishing your article in IJCR.

Attested with Original

PRINCIPAL

S. S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

Editor In Chief

International Journal of Creative Research Thoughts - IJCR
(ISSN: 2320-2882)

Indexing Cite Seer® ISSN docstoc Google Scribd. publons

International Scholarly, Open Access, Multi-disciplinary, Monthly, Indexing in all major database & Metadata, Citation Generator

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS | ISSN: 2320 - 2882

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

The Board of

International Journal of Creative Research Thoughts

Is hereby awarding this certificate to

Dr. Vijayamala Naganuri

In recognition of the publication of the paper entitled

Kannada Janapada Mahila Vichara Sahitya

Published In IJCRT (www.ijcrt.org) & 7.97 Impact Factor by Google Scholar

Volume 12 Issue 1 January 2024 , Date of Publication: 31-January-2024

UGC Approved Journal No: 49025 (18)

Attested with Original

PRINCIPAL
S S Arts College & T.P. Science Institute
SAVARESHWAR

EDITOR IN CHIEF

PAPER ID : IJCRT2401834
Registration ID : 250457

Scholarly open access Journals, Peer-reviewed, and Refereed Journals, Impact factor 7.97 (Calculate by google scholar and Semantic Scholar | AI-Powered Research Tool), Multidisciplinary, Monthly Journal

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS | IJCRT

An International Scholarly, Open Access, Multi-disciplinary, Indexed Journal

Website: www.ijcrt.org | Email Id: editor@ijcrt.org | ESTD: 2013

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS (IJCRTO)

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

ಅಧ್ಯಾಯ - 10

ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಮಹಿಳಾ ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ವ್ಯಾಚೀನವಾದುದು. ಇದು ನಾನಾ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡಿದ್ದರೂ ಆವರಿಂದ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪಡೆಯದೆ ಮೂಲೆಗುಂಪಾಗಿ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಾ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಶಿಷ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೆಲವರ ಸ್ವತ್ತಾದರೆ, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಲವರ ಸ್ವತ್ತಾಗಿ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಗಳಿಸಿ ತಲೆತಲಾಂತರಗಳಿಂದ ಪ್ರವಹಿಸಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಾದರೂ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಪ್ರಾರಂಭದ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದುವ ಮುನ್ನ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದು ಸಹಜ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗಕಾರನು ವಿಸರಿಸಿರುವ ಪದ್ಯ ಕವಿಗಳು ಮತ್ತು ಗದ್ಯಕವಿಗಳು ಪ್ರಬುದ್ಧ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮೊದಲೇ "ಓದದೆಯುಂ ಕಾವ್ಯಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣತ ಮಹಿಳಾಂ" ಕನ್ನಡಿಗರು ಕಾವ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜ.

ಮಹಿಳಾಪರವಾದ ಚಿಂತನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪುರುಷರ ಅಧಿಕಾರದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪರಿಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಾಗ ಅದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಪುರುಷನ ಪರಮಾಧಿಕಾರವನ್ನೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಬಿಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ ಇದನ್ನೇ ಕುರಿತು ಸಿಮೋನ್ ದ ಲೂವಾ ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳು ಗಮನಾರ್ಹವಾದುವು :

"ಸಮಸ್ತ ಮನುಕುಲವೇ ಗಂಡಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಆತ ಹೆಣ್ಣನ್ನು, ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸದೆ, ತನಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೆಣ್ಣು ಸ್ವತಂತ್ರವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಗಂಡಸಿನ ಅಪ್ಪುಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಆಕೆಯನ್ನು 'ಲೈಂಗಿಕತೆ' ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಅವಳು ಗಂಡಿಗೆ ಕಾಮದ ಬೇವ ಮಾತ್ರ, ಅವನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಕಾಮದ ಮುದ್ದೆ ಆಕೆಯನ್ನೆಂದೂ ಆಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇದುವರೆಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆಕೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಆಕಸ್ಮಿಕ". (ಉದ್ಭವ : ಮನುಚಕ್ರವರ್ತಿ; 1993:3) ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ಜಾನಪದವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು ತುಂಬ ಶ್ರಮ ಸಾಧ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಪರಿಭಾಷೆಗಳನ್ನು ನಾವು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈಗ ಸ್ತ್ರೀ ಪರ ಯಾವುದು ಮತ್ತು ಪುರುಷ ಪರ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಸ್ಥಿತಿಯೊಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಗಂಡಸರು ಹೆಂಗಸರ ನಡುವೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಸದಾ ತಮ್ಮ ಅಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಗಂಡಸರು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾವು 'ಸಹಜ' ಎಂಬುಕೊಂಡಿರುವುದು ಮೂಲತಃ 'ಅಸಹಜ' ಆಗಿರಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. 'ಇದು ಮಹಿಳೆಯ

ಸಾಧಿಸುವುದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಗಂಡಸಿನ ಧನಿ ಆಗಿರಬಹುದು, ತುಂಬಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಸಾಧಿಸುವುದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ.

ಅದೇ ರೀತಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ವೈವಿಧ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಏಕಗೂತ್ರವೊಂದರಲ್ಲಿ ಸಮಗನವಾಗಿ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಸಮಕಾಲೀನವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಚರಿತ್ರೆಯ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಹಲವು ಬಗೆಯ ಗೊಂದಲಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟು ಹಾಕುತ್ತಿವೆ. 12ನೇ ಶತಮಾನದ ಐಚನ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿ, ಸೂಳೆ ಸಂಕಷ್ಟರನ್ನು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರರಸರ ಕೈಕೆಳಗೆ ದುಡಿದ 'ಸಂಚಯ ಹೊನ್ನಮ್ಮ' ನನ್ನು ಮಹಿಳೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರಿಸಿ ಚರ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಅವರು ಮೀರಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಸಮಕಾಲೀನ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವ ಮಹಿಳಾ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳ ಮಾಹಿತಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಒಂದೇ ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ತಂದು ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ? ದೇ.

ಮಹಿಳಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅರಿವಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. 'ರಾಜಕೀಯವಾಗ್ಯ' ಗಡಿ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಚರ್ಚಿಸಬಾರದು, ಅಧುನಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಹಿಂದಿನ ರಾಜಕೀಯವು ಮಹಿಳಾ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಗೊಳಿಸಿ, ಸರಳಗೊಳಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿವೆ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ.

'ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ವೈಚಾರಿಕತೆ' ಮನು ಕುರಿತಾದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಜಗತ್ತನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ 'ಗಂಡು' ಎಂಬ ಒಂದು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿ, ನೋಡಿದ್ದನ್ನೇ ಸರ್ವಸ್ವ ಎಂದು ತ್ರಮಿಸಿ, ಅದನ್ನೇ ಅಧಿಕೃತವೆಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತ ಬಂದಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. 'ಹೆಣ್ಣು' ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಕಣ್ಣನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಅಂತಹ ಸತ್ಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಗೋಚರಿಸಿವೆ. ಈಗ ಹೆಣ್ಣೆಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಂದರೆ, ಗಂಡೆಂಬ ಕಣ್ಣನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದೆಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬದಲು ಎರಡೂ ಕಣ್ಣುಗಳ ನೋಟವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

'ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ವೈಚಾರಿಕತೆ' ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಜನಪದದ ನಾಲ್ಕು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು 'ಸ್ತ್ರೀಶರ' ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ.

1. ಜನಪದದ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ (ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು, ಕತೆಗಳು, ತ್ರಿಪದಿಗಳು, ಹಾಡುಗಳು, ಖಂಡಕಾವ್ಯಗಳು, ಗಾದೆ, ಒಗಟು, ಮತ್ತಿತರ ರೂಪಗಳು) ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.
2. ಜನಪದದ ಭೌತಿಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು (ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಪಾತ್ರ, ಉಡುಗೆ, ಹೊಡುಗೆಗಳ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಅರ್ಥ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜನಪದ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿ, ಸೂಲಗಿತ್ತಿ) ಗಮನಿಸಿ ಅವಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಬದುಕಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.
3. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು :

ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ದೊಡಲನೆಯದು ಚೇವನಾವರ್ತನದ ಆಚರಣೆಗಳು. (ಮುಟ್ಟು, ಮುಟ್ಟು, ಮುದುವೆ, ಸೀಮಂತ ಮತ್ತು ಸಾವು) ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಎರಡನೆಯದು -

ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಆಚರಣೆಗಳು (ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಹಬ್ಬ ಪಾತ್ರೆಗಳು) ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರೇ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

4. ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳು :

ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ತೆಂಕುತಿಟ್ಟು, ಬಡಗುತಿಟ್ಟು ಯಕ್ಷಗಾನಗಳಲ್ಲಿ, ದೊಡ್ಡಾಟಗಳಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪಾರಿಜಾತದಲ್ಲಿ, ಮೂಡಲಜಾಯದಲ್ಲಿ, ಫಾಲ್ಗುಣ ಕೊರೆಯಲ್ಲಿ, ಕೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರೇ ಮಾಡುವ ಪಾತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಡಸರು ಹೆಂಗಸರ ವೇಷ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಕಾರಣ, ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾದ ರೀತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂಟಕೆ-ಪಂಟಕೆ, ಅಟಕಳಿಂಜ, ಒನಕೆ ಕುಣಿತ, ನಾಗಮಂಡಲ, ಹೋಳಿ ಮತ್ತಿತರ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು, ಜನಪದ ಶ್ರೀಡೆಗಳಾದ ಕುಟುಂಬಿಲ್ಲೆ, ಚಿನ್ನೆಮಣೆ, ಹುಲಿ-ದನಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕಂಡರಿಸಿದ ಬಗೆಯನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಜನಪದ ಗೀತೆ :

ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು, ಬಹುತೇಕ ತ್ರಿಪದಿಗಳು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಸೂರಾರು ಅನುಭವಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಇವು ತಳಿಸುತ್ತವೆ ಆಕೆಗೆ ಎದುರಾದ ಇಕ್ಕಟ್ಟು, ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ, ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಮಾತೃರೂಪಿ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ, ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಫಲವಿಲ್ಲ, ಶೋಭೆಯಿಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು 'ಕುಲದೀಪವಾಗಿ ಬೆಳಗುವವಳು, ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಕಲತಪ್ರಾಯವಾಗುವಳು.

"ಗಂಡು ಸಂತಾನ ಒಂಭತ್ತು ಕೊಡಿ ಸ್ವಾಮಿ
ಒಂಭತ್ತೇಳಿಗೂ ಕಳಸವು ಕೈ ಮುಗುವಲ್
ರಂಬಿ ಒಬ್ಬಳನು ಕೊಡಿ ಸ್ವಾಮಿ"²

ಇಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಹುಟ್ಟು ಅಮಂಗಲದ, ಬೇಡವಾದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಹುಟ್ಟು ಬಗೆಬಗೆಯ ಹರಕೆಯ ಬಗೆಯ ನಿರೀಕ್ಷೆಯದು. ಸಂಪಿಗೆ ಹೂ ದೇವರಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಹೂ, ಹಾಗೆಯೇ ತಾಯಿಯು ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿಗಾಗಿ ಈ ದುಬಾರಿ ಹೂವಿನ ಹರಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ.

"ಒಂಭತ್ತೇಳಿಗೂ ಕಳಸವೆಂಬಂತೆ
ಸಂತೋಷಕೊಲ್ಕೆ ಮಗ್ಗು ಮುಟ್ಟಿ ದೇವಿಗೆ
ಸಂಪಿಗೆ ತೇರ್ಗ ಎಳೊದಿ"³

ಹೀಗೆ ಕುಟುಂಬದ ಪ್ರೀತಿ, ಗೌರವ ಪಡೆದ ಹೆಣ್ಣು ಅತ್ಯವಿಶ್ವಾಸ ತುಂಬಿಕೊಂಡೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಮದುವೆಯಾದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಕುಲಕ್ಕೆ ಹೊರಗಲ್ಲ, 'ಪತಿಯೇ ಪರದೈವ' ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲಿನದಲ್ಲ. 'ಗಂಡನ ಮೂರು ತವರಲ್ಲಿ ಆಡಿದರೆ ಹೆಣ್ಣೇ ನಿನ್' ಬಾಳು ಹಾಳಕ್ಕು' ಎಂಬ ಕನ್ನೊಪವೇಶಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ,

"ಅಂದ ಗಂಡನ ಮಾತು ಬಂದ್ದೇಳು ನನಗೆ
ಆಡ್ತಾತ ಬಂದ್ದೇಳು ನಿನ್ನ ತವರಿಗೆ"⁴

ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು. ಮನೆಯ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದರೆ
ಆಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಅವಮಾನದ ಅಸಹಾಯಕತೆಯ ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲಲ್ಲ
ಕಥನಕವನ :

'ಕೆಲವು ಹಾರ' ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳು ಹೊಸ ಕೆಲವು ಹಾರವಾದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ (ಹೆಣ್ಣು) ಸಾಕಷ್ಟು ಮೇಲೆ
ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ (ಮನುಷ್ಯ) ಕಟ್ಟೋಣ ನಡೆದಿದೆ. ಗಂಡಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಗಂಡಿಗಾಗಿ ರಚಿತವಾದ ಈ ಕಟ್ಟುಪಿಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನುಷ್ಯ
ಮತ್ತು ಸಾವನ್ನು ಗಂಡಿನ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಬಲಿಯೇ ಹೊರತು ಅಕ್ಕಬಲಿ,
ಬಲಿದಾನವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದು ಮನುಷ್ಯರೂಪಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಬೇವಕ್ಕಿರುವ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯವನ್ನು
ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ನಂಬಲಿ ಸಮಾಜ ಹಿತದ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯಾತ್ಮಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದ್ದಾಗಿದೆ.
ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು :

ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಹೀನಾಯವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಭಾಗಗಳು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಸಿಗುವುದು ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ
ಪ್ರಮುಖವಾದ 'ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ' ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸಿನ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಅಪಹಾರಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ, ಸ್ತ್ರೀ ವಿರೋಧಿ
ಭಾವಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಸಂಕಮನ ಸಾಲುಗಳಂತೂ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿವೆ. ಸೋಲಿಗ ನೀಲಪ್ಪನಿಗೆ ಸಂಕಮನ ಗುಡಿಸಲಲ್ಲಿ
ಒಬ್ಬಳೇ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತಯ ಬಂದು ಆತ ಗುಡಿಸಲ ಮುಂದೆ ಎಪ್ಪತ್ತೇಳು ಮಂಡಲ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಕಾಕಾಸಿ ಗೊಂಬೆ ಮಾಡಿ
ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕಾವಲಿರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಕೆಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಸಿ ಸೊಪ್ಪಿನ ಉಡುಗೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬಾಯಿಗೆ ಸೂಜಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ
ಕಾವಾಡ ಕಟ್ಟಿ, ಹಿಂಗೈ ಮುಂಗೈ ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೀಲೇಗೌಡ ವಜ್ರದ ಮಲೆಯ ಕಾಡಿಗೆ ಬೇಟೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ
ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಬೇಟೆಯಿಂದ ಮರಳಿದ ಬಳಿಕ ಸಂಕಮನ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಭಾಗವಂತೂ
ಆತ್ಮಯೋಗಕರವಾಗಿದೆ. ಇಕ್ಕೇರಿ ದೇವಮನ ಸಾಲು, ಬೇಬಿನ ಕಾಳಿಯ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಅವಮಾನಿಸಿದ
ಘಟನೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

'ಮಂಟೇಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯ'ವು ಕಾಳಮ್ಮನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ತನ್ನ ಪವಾಡವನ್ನು ಮರೆದು ಮತ್ತು ಸುಕ್ಕಾಲಿಗರ ಮೂಲಿಯ
ಚಿನ್ನ ಚರ್ಮ ಸುಲಿದು ಬಾಸುಂಡೆ ಮೂಡಿಸಿದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ 'ಬಂದಪ್ಪನ ಕಾವ್ಯ'ದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಾಗದ ಚಿನ್ನಮ್ಮ 'ಹೊಟ್ಟಾಗ
ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದವಳು, ಕಟ್ಟೇಗ ನೀರಿಲ್ಲದವಳು' ಎಂಬ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಹಂಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಎಲ್ಲಮ್ಮನ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ರೇಣುಕೆ ನೀರನ್ನು
ತರಲು ಹೋಗಿ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಧರ್ವರನ್ನು ನೋಡಿದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಆಕೆ 'ತೊನ್ನು ರೋಗ'ಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ ಹೀಗೆ ಜನಪದ
ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಲಭುವಾಗಿ ಕಾಣಲಾಗಿದೆ.

ಜನಪದ ಕಥೆಗಳು :
ಅನೇಕ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ತುಚ್ಛವಾಗಿ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಥಾನಾಯಕನಿಗೆ 'ಕಾಟ ಕೊಡುವವರು
ರಾಕ್ಷಸಿಯಿರುತ್ತಾರೆ. ಸೂಳಿಯರನ್ನು ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. 'ಹೆಂಗಸರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಗುಟ್ಟು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂಬ ನಂಬುಗೆಯನ್ನು
ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವಂಥ ಕಥೆಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆ ಕಥೆಗಳು ಮಹಿಳಾ ವಿರೋಧಿ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನುಳ್ಳವಾಗಿವೆ.

ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಆಟ ಆಡುವಾಗ ಪುಟಾಣಿ ಪದಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮನುಷ್ಯ ಪಕ್ಷಪಾತನ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'ಶಿಶುಪಾಪ
ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಅವ್ವ ಅವ್ವ ದೊಸೆ ಹುಯ್ಯ

ಅಪ್ಪ ಅಪ್ಪ ಮೀಸೆ ಹುಯ್ಯ

ಗಾದೆಗಳು ಕೂಡಾ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕನಿಷ್ಠವೆಂದೇ ಭಾವಿಸುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು.

* 'ಪೆತ್ತವಳ ಮುಖ ಚಂದ ಹೆರದವಳ ಮೊಲೆ ಚಂದ'

* ಹೆಣ್ಣಿನ ಮುದ್ದಿ ಮೋಣಕಾಲ ಕೆಳಗೆ

* ಹೆಣ್ಣು ನಗಬಾರದು, ಗಂಡು ಅಳಬಾರದು

* ಹೆಣ್ಣುಕೃಷ ಬಾಯಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂರ.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ನಂಬಿಕೆಗಳೂ ಸಹ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕೀಳಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತವೆ.

* ಕುದುರೆ ಕಾಲಿನ ಹೆಣ್ಣು ಕುಲಕ್ಕೆ ಕೇಡು.

* ಮುಟ್ಟಾದವರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಅವು ನಾಶ ಹೊಂದುತ್ತವೆ. (ಬಾಡುತ್ತವೆ.)

* ಹೆಂಗಸರ ಸೀರೆ ಗಂಡಸರಿಗೆ ತಾಗಿದರೆ ಗಂಡನ ಆಯಸ್ಸು ಕಡಿಮೆ.

ಹೀಗೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಪೋಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವಂಥ ವಿವರಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಭೌತಿಕ ಜಾನಪದದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಸ್ತ್ರೀ ಪೋಷಣೆಯ ಕಠೋರ ಸತ್ಯಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'ಮನೆಯ ರಚನೆ' ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆ ಕತ್ತಲಮಯವಾಗಿರಬೇಕು, ಬೆಳಕು ಬರುವ ಕಟಕಿಗಳಿರುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೊಗೆ ಹೋಗಲು ಕೊಳವೆಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಬೆಚ್ಚಗಿರುವಂತೆ ಸದಾ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಬೆಚ್ಚಗಾಗಿರುವ, ಗಾಳಿ ಸಂಚಾರವೇ ಇಲ್ಲದ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯ, ಮಧ್ಯ, ಮುಪ್ಪನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಹೆಂಗಸರು ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಪುತ್ತಾಗಿ ಜೈವಿಕ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಬಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಎಡೆ ಕನಿಷ್ಠ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ದೇಹದ ಕೆಳಭಾಗದೊಂದಿಗೆ, ಮತ್ತು ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಮೀಕರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ಇದು ಇಂದಿಗೂ ಮತ್ತಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ.

ಜನಪದ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ನಡುವೆ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವ 'ಕುಂಟಾಬಿಲ್ಲೆ' ಆಟವಂತೂ ಹೆಣ್ಣು ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬಿದ್ದಿರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಆಟಗಳು, ಮುಂದೆ ಆಕೆ ತನ್ನ ಗಂಡನೊಡನೆ ಹೇಗೆ ಬಾಳಬೇಕೆಂಬ ಕುರಿತು ವಿವರ ನೀಡುವಂತೆ ರಚಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಕರಾದಳಿಯ ಯಕ್ಷಗಾನ, ದೊಡ್ಡಾಟ, ಮೂಡಲಪಾಯ, ಡಪ್ಪಿನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಯಾವತ್ತೂ ತನ್ನ ಗಂಡಿನಾಸೆಯನ್ನು ಬಯಸುವ, ಆತನ ಪಾದ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಹಾರೈಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳಂತೂ ತುಂಬಾ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸತಿ, ವೈಧವ್ಯ, ದರದಕ್ಷಿಣೆ, ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಂಥ ಘೋರ ವಿಷಯಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಒಗಟುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ-ಕನಿಷ್ಠಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಗಳನ್ನು ಸಮೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಲೈಂಗಿಕತೆಯನ್ನು ಅನೈತಿಕ, ಅಶ್ಲೀಲವ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

'ತಾಯಿ ಮಗಳ ಕಾರುಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದವರೆಲ್ಲ ಬಚ್ಚಿ (ಕಡೆಯುವ ಕಲ್ಲು)', ಬಿಳಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಗುದ್ದಿದರೆ ನೂರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುತ್ತಾಳೆ. (ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳು), ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಮೂರು ತೂಪು (ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲು) ಇವೆಲ್ಲ ಗಂಡಸಿಗೆ ಯಾಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾಡುತ್ತಿವೆ.

"ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸಂವಹನವನ್ನು ಮನವಿಟ್ಟು ನಿರಂತರಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಜಿಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತವೆ. ಲಿಂಗ ಪಾವಿತ್ರದ ನಿರಚನೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯಾಗಿ ಗಾಂಧಿಜಿಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ಅಗಬೇಕೆಂದೆ. ಮಾತೃರೂಪಿ ಕರಾವಳಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ 'ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಹೆಣ್ಣಲ್ಲ, ಒಂದು ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣಲ್ಲ' ಎನ್ನುವಂತಹ ಗಾದೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಲಿಂಗ ಪ್ರಭೇದದ ನಿರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ."⁵

ಸಮಾರೋಪ :

ಕನ್ನಡ ಚಾನಪದದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ವಿರೋಧಿ, ಸ್ತ್ರೀ ಶೋಷಣೆ, ಲಿಂಗ-ಅಸಮಾನತೆಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ವಿಮೋಚನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಬಲಿಷ್ಠ ಚರಿತ್ರೆಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಮೂರು ಐತಿಹ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಹೆಚ್ಚು ತತ್ವಪಂತ್ರರಾಗಿರುವ ಅಂಶ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಜಾತಿ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ 'ಸೂಲಗಿತ್ತಿ'ಯೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ ಹೀಗೆ ಚಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಸ್ತ್ರೀಪರ ಚಿಂತನೆಗಳೂ ಇವೆ.

ಇಂದಿನ ಜಾಗತೀಕರಣ, ಖಾಸಗೀಕರಣ ಮತ್ತಿತರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ಸ್ತ್ರೀ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅಕೆಯ ಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಛಿದ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇಂತಹ ಸಂದಿಗ್ಧದಲ್ಲಿ ಚಾನಪದ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ವಿಮೋಚನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅಡಿಪುಸ್ತಕಗಳು

1. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ- ಸಂ. ೧೩, ಸಬಿಹಾ ಭೂಮಿಗೌಡ, ಜಾ.ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಘೋಷಿ, ಪು.ಸಂ.117-118
2. ಮಹಿಳಾ ಸಂಕಥನ - ಡಾ|| ಗಾಯತ್ರಿ ನಾವಡ, ಪು.ಸಂ.85
3. ಅದೇ
4. ಅದೇ
5. ಮಹಿಳಾ ಸಂಕಥನ - ಡಾ|| ಗಾಯತ್ರಿ ನಾವಡ, ಪು.ಸಂ.110

Attested with Original

PRINCIPAL
S.S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKEŚHWAR

International Journal of Kannada Research
www.kannadajournal.com

International Journal of Kannada Research

Peer Reviewed Journal, Refereed Journal, Indexed Journal

ISSN: 2454-5813, Impact Factor: RJIF 4.89

Publication Certificate

This certificate confirms that "ಡಾ. ವಿ.ಡಿ. ನಾಗನೂರು" has published manuscript titled "ತರಾಳು ಬದುಕು ಬರಹ".

Details of Published Article as follow:

Volume : 10
Issue : 1
Year : 2024
Page Number : 25-28

Certificate No.: 10-1-10

Yours Sincerely,

Akhil Gupta

Akhil Gupta
Publisher
International Journal of Kannada Research
www.kannadajournal.com
Tel: +91-9711224068

Attested with Original

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.F. Science Institute
SANKESHWAR

International Journal of Kannada Research

www.kannadajournal.com

ತರಾಸು ಬದುಕು ಬರಹ

ಡಾ. ವಿ.ಡಿ. ನಾಗನೂರಿ

ಸೀರಿಕೆ

ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಚರಳನಿಕೆಯ ಮಹತ್ವದ ಬರಹಗಾರರಲ್ಲಿ ತರಾಸು ಅವರು ಒಬ್ಬರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ 'ತರಾಸು' ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕಾದಂಬರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ತರೀಕೆರೆ ತಳುಕು ರಾಮಸ್ವಾಮಯ್ಯ ಸುಬ್ಬರಾಮ ತಲಗು ಮಾತೃಭಾವೆಯ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಸಾಹಿತಿ. ಕನ್ನಡಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕಥೆ ಮತ್ತು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಅವರ ಹವ್ಯಾಸ ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ಸಜ್ಜೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಬಲವಾದ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಲೇಖಕ. ದುರ್ಗಾಸ್ವಾಮಾಜಿ, ಮತ್ತು ರಕ್ತಶಾಸ್ತ್ರಿ ಎಂತಹ ಕಾದಂಬರಿಗಳಂತೂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಂಚಲನವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿರುವಂತವು.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ, ತರಾಸು ಅವರು 21 ಏಪ್ರಿಲ್ 1920 ರಂದು ತರೀಕೆರೆ ತಾಲೂಕಿನ ಮೇಲೆಬನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ತಂದೆ ರಾಮಸ್ವಾಮಯ್ಯ ತಾಯಿ ಸೀತಮ್ಮಾ ಅವರ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗು. ಕುಟುಂಬದ ಸುಬ್ಬರಾಮ ಅವರು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಬಹಳ ತುಂಬಿತನದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ತರಾಸು ಅವರು ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ ತ.ಸು. ಶಾಮರಾವರು ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ, ಟಿ.ಎಸ್. ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ, ತಂದೆ ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ, ಪ್ರೇರಣೆ ಇವರಿಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಸ್ವತಃ ಸುಬ್ಬರಾಮ ಅವರೇ ಹವ್ಯಾಸ ಓದುಗರಾಗಿ ನಮಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ರಕ್ತಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿಯೇ ಅಂಬುಜಾ ಎಂಬುವರೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕರಾಸು ಅವರು ತಮ್ಮ ದಾಂಪತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಂಗಪ್ಪನಾದ, ಪೂರ್ಣಿಮಾ, ಪ್ರದೀಪ. ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನ ಯಾದವಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಗಿರಿಕನ್ನಡಾ ಎಂಬ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ನಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ನೆಲೆನಿಂತಿದ್ದಾರೆ.

ತರಾಸು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಕುರಿತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಹಲ, ಮತ್ತು ಭಲದಂತಹ ಗುಣಗಳನ್ನೇ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಲೇಖಕ. ಒಂದು ದಿನ ಅವರ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಟಿ.ಎಸ್. ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ ಅವರು ಬರವಣಿಗೆ ಅದ್ಭುತ ಸರಳವಾದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ ಎಂದಾಗ 'ಮಟ್ಟಿನ ಚೆಂಡು' ಎನ್ನುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಒಬ್ಬ ಬರಹಗಾರನಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನಿಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಬರಹದ ಮೇಲೆ ಎಂತಹ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರತಿಭೆ ವಾಕ್ಯ ಅಸಕ್ತಿ, ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸಿದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸೆರೆಮನೆಯ ವಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಸೆರೆಮನೆಯ ವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಧೃಢ, ಸತ್ಯಾನ್ವಿತ, ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಚಳುವಳಿಯಂತಹವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಸೆರೆಮನೆಯ ವಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ತರಾಸು ಅವರು ಕೆ.ತಾ. ರಮಾ ಅವರೊಂದಿಗೆ 'ವಿಶ್ವ ಕರ್ನಾಟಕ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ತರಾಸು ಅವರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಲೇಖಕರಾದ ಎ.ಎನ್. ಕೃಷ್ಣರಾವ್, ಹಾಗೂ ಅ.ನ.ಕೃ. *ಅವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರು. ತರಾಸು ಅವರು 1944ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಕಾದಂಬರಿ 'ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ' ಹಂಪಗೀತೆ, ನಾಗರಹಾವು, ಬಿರುಗಡೆಯ ಬೇಡಿ, ರಕ್ತಶಾಸ್ತ್ರಿ, ತಿರುಗುಬಾಣದಂತಹ 68 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಅವರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸೋರೆಗೊಳಿಸಿದ ಅವರೊಪದ ಲೇಖಕ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಶಿಷ್ಟಾನಿಕ ಕಥೆಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ

ISSN: 2454-5813
IJKR 2024; 10(1): 25-29
© 2024 IJKR
www.kannadajournal.com
Received: 22-11-2023
Accepted: 26-12-2023

ಡಾ. ವಿ.ಡಿ. ನಾಗನೂರಿ
ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಲಾ ಶಾಲಾ,
ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಸಂಕೇಶ್ವರ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಭಾರತ

Corresponding Author:
ಡಾ. ವಿ.ಡಿ. ನಾಗನೂರಿ
ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಲಾ ಶಾಲಾ,
ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಸಂಕೇಶ್ವರ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಭಾರತ

ತಮ್ಮ ಅವರ ಬದುಕಿನ ಮೇಲಾದದ್ದು ವಿರಿಚ್ಛವಾದದ್ದು... ಲವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕೋನ್ನತಿಯೊಂದಿಗೆ...

ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿಯ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಹಾಗೂ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯ... ಲವರು ಇನ್ನೂ ಅನನ್ಯವಾಗಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಹಳ...

ವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವಷ್ಟು ಹರಿತವಾದ ಅಪ್ಪೇ ಪರ್ವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ... ಬರೆಯುವ ಅವರ ಶೈಲಿ ಅವರ್ಣನೀಯ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ...

ಹೀಗೆ ಬರಹವೇ ತನ್ನ ಜೀವಾಲವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಕನ್ನಡದ ಒಬ್ಬ... ಶ್ರೇಷ್ಠ ಹಾಗೂ ಸೃಜನಶೀಲ ವಿಚಾರವಂತ ಬರಹಗಾರ ತ.ರಾ.ಸು.

"ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ" 1944 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಅವರ... ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಕಾದಂಬರಿ. ಅವರ ಕಾದಂಬರಿ ರಚನಾ...

ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. "ಪ್ರತಿಕ್ಷೋದನೆಯು... ಅಲೆತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಗೋ ನರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ವಸ್ತು ಬರಹಗಾರನ...

ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ... ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಥೆಗಾರನಾಗಿ ಕಲೆಗಾರನಾಗಿಯೂ ಕಂಡು ಬಂದ...

ಕಾದಂಬರಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ದೇವತಾ ಸ್ತುತಿ... ಪರಿಸರಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಅವರ ಶೈಲಿ ಮೆಚ್ಚುಪಂಜರದ್ದು.

ಕಾದಂಬರಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಇರುವಂತಹ... ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಅಪರೂಪ. ನೀತಿಶಾ ಭಾಗದ ಸಂಕರದಲ್ಲಿ...

"ಅರಗಿಡಿನ ತಗ್ಗೊಂದು ಹೋಗಿ ಕಬ್ಬಕ್ಕೆ ಬಾಯಿಲ್ಲದೋಕೂ... ಸಿದ್ಧರಾಗಲೇಕು" ಎಂದ ಅನ್ವಮೂರ್ಣಮೃನ ಮಾತು...

ಶಂಕರನ ತಂದೆ ಸೋಮಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಮಹಾದೇವಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳ... ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧ ಅದು ಮುಂದೆ ಯೋಗಿ...

SRJANI: Indian Journal of
Innovative Research and Development-SIJIRD
Volume 2, Issue 1, January - 1, 2024
Innovative Research and Development-Open Access Indexed Journal

PUBLICATION CERTIFICATE

ISSN: 2583-3510

SIRDF

EDITORIAL ASSISTANTS

editor@srjanii.in

www.srjanii.in

JOURNAL IMPACT FACTOR 3.87 (04/2024)

This certificate has been issued for acceptance and publication of research paper titled *Augmented Reality: A New Paradigm Published in SRJANI: Indian Journal of Innovative Research and Development, Volume-2 Issue-6, January - February 2024, Pp. 39-42.*

The Journal is Indexed, Peer-Reviewed & Open Access

PAPER ID: SJIRD-B02D6202407

The certificate is valid with published paper and the paper must be available online at <https://srjanii.in/index.php/archives/9-volume-2/38-volume-2-issue-6-part-b>

SRJANI: Indian Journal of Innovative Research and Development

INDEXED BY

ROAD

EDITOR

SRJANI: Indian Journal of Innovative
Research and Development-SIJRD
Channarayana
Kannur-571126

Attested with Original

PRINCIPAL

S S Arts College & T P Science Institute
KANNUR

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ- Contents		ಪು.ಸಂ
Part-B		P. No
1	ವಾಸಗಿ ಕೇಂದ್ರಿಯ ವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ಚಾಹಿರಾತುಗಳು: ಓಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ - ಡಾ. ಸೌಮ್ಯ ಕೆ. ಬಿ	1
2	ಶಿರವಾಳ ಗ್ರಾಮದ ದೇಗುಲಗಳು - ದಾನವ್ರಸವರ ಬಸವರಾಜ	11
3	ಬೀದರದ ಬರೀದ್ ಪಾಟಿ ಕಾಲದ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು - ಗಂಗಮ್ಮ ವೈ. ಸಿ	18
4	ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರದ 370ನೇ ವಿಧಿಯಡಿ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಆಳವಡಿಕೆ, ರಯ್ತು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಮಾನ: ಓಂದು ಅವಲೋಕನ - ಸೌದಾತ್ ಹೆಟ್	22
5	ಪಾಸವಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳು - ಮುಮ್ಮತ್ ಬೇಗಂ ಕನೇಗಿಂ	31
6	ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಪುರ (PURA) ಯೋಜನೆಯ ಪಾತ್ರ - ಡಾ. ಸಂಗನಗೌಡ ಶಿವನಗೌಡ ಮತ್ತು ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಕಟ್ಟ	35
7	ನಿಷ್ಪಾಣಿಕರ ದೇವಗತಿ: ಓಂದು ಅಧ್ಯಯನ - ಡಾ. ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗನೂರಿ	39
8	ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ರಂಗಪ್ರಕಾಶ: ಕುಟ್ಟು ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ - ಡಾ. ಪ್ರಭು ರಾಜ	43
9	ತ್ರಿಕೂಟಚಲ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ - ಡಾ. ಅನಿತ ಪಿ	49
10	ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ನಗರ ಸ್ವರೇಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರ: ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ - ಬಸವರಾಜು ವೈ. ಎಸ್	57
11	Dalit women migration and challenges (with reference to status of Dalit women in urban area) - Dr.Dodda Hanumaiah B.H	62
12	ನೇಮಿಚಂದ್ರರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರವಾಗಿಯವ ಪುರುಷ ಪಾತ್ರಗಳ ಭಿನ್ನ ಚಪರಗಳು - ಡಾ. ದೇವಕಿ. ಎಸ್ ಮತ್ತು ಡಾ. ರಾಜೇಶ್ ಬೆಟ್ಟಂಗಲ್	67
13	ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರ ಮಹಾದೇವ ಬಣಕಾರ - ಡಾ. ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾಣಿಕರಾವ	73
14	ಜೈನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ಅಲೌಕಿಕ ನೆಲೆಗಳ ಸ್ವರೂಪ - ಡಾ.ಸುನಿತಾ ವಿ.ಮುಲ್ಗ	77

Attested with Original

PRINCIPAL

D.K. Arts College & T.P. Science Institute
D.K. Sankeshwar

ISSN: 2503-3510

SIRDF
SRUJANI INSTITUTE OF SCIENCE & TECHNOLOGY
EDITORIAL OFFICE SRUJANI
WWW.SRUJANI.IN

SRUJANI Indian Journal of Innovative Research and Development (SIRDF)
Volume-2 (June), January-February 2021, Pp. 39-42
Bi-Monthly, Peer-Reviewed, Open Access, Indexed Journal

ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿ: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ

ಡಾ. ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗನೂರಿ

ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಎಸ್.ಎಸ್ ಕಲಾ ಹಾಗೂ ಟಿ.ಪಿ. ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಸಂಕೇಶ್ವರ.

Abstract:

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿವೆ. 17ನೇ ಶತಮಾನದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ವೈಭವಯುತವಾದ ರಾಜ ಮನೆತನಗಳು (ದೇಸಗತಿಗಳು) ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿವೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯು ತನ್ನದೇ ಆದ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ದೇಸಗತಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಈಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಸೀಮೆಗಳ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸದ್ಯ ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ಇವು ಪೇಶ್ವೆಗಳು, ಆದಿಲ್‌ಶಾಹಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮರಾಠಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಆಳದ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮರಾಠಿ, ಉರ್ದು, ಕನ್ನಡ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳಾಗಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

Keywords: ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಗಳು, ಬೆಳಗಾವಿ, ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಾ ಸರದಾರರಾದ ಹೊಳಕರ, ಗಾಯಕವಾಡ, ಪವಾರ (ಸಿಂಧ ಮುಂತಾದ ಸರದಾರರು ತಮ್ಮ ಕೌರ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೃಷ್ಣ ರಕ್ತಿಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ಆಳಿದರಲ್ಲದೇ ಅತಿ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತಗಾರರೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದರು. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪಟವರ್ಧನ, ಫೋರ್ಪಡೆ, ಭಾವೆ, ದೇಸಾಯಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಮರಾಠಾ ಸಂಸ್ಥಾನಪಕರು, ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಮರಾಠಾ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದರು.

ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿ ಅಥವಾ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಸರಕಾರವೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ರಾಜ ವಂಶವು ಮೂಲತಃ ಮಧ್ಯಭಾರತದ ಉಜ್ಜಯಿನಿಯ

ವಿಕ್ರಮಾಧಿತ್ಯನ ವಂಶದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಭಾಲಟನ್ ಬಳಿ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ನಂತರ ನಿಂಬಾಳಕರ ಎಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದು ನಿಪ್ಪಾಣಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನೆಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ವೈಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಗಡಿಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯು ಸುಮಾರು 500 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಮೊದಲು ಇವರು ಉಜ್ಜಯಿನಿಯ ನಿಂಬಸ (ನಿಂಬಳ)ಗಳ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಆದಕ್ಕೆ ಈ ವಂಶಕ್ಕೆ ನಿಂಬಾಳಕರ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಬಿಜಾಪೂರದ ಆದಿಲ್ ಶಾಹ್ ಇವರ

Please cite this article as: ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗನೂರಿ. (2014). ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿ: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ. ಸ್ಥಳೀಯ: ಸಂಕೇಶ್ವರ ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಲಾ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾಲೇಜ್ ದೆವಲೂರು. 2(6), 39-42.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗುವ ಅಪ್ಪಾ ದೇಸಾಯಿ ಅವರನ್ನು 100 ಕುರುಹುಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು. ನಂತರ ಇವರು ಆಡಿಲ್ ಕಾಹಾನಿರಿದ ದೇಸಗತಿ ಪಟ್ಟ ಪಡೆದು ನಿಪ್ಪಾಣಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನೆಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

ಬೆಂಗಳೂರು-ಮಣಿಯ ರಾಜ್ಯೀಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯವಾಡೆಯ (ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ಸರಕಾರ) ವಂಶಸ್ಥರು ಮೂಲತಃ ನಿಪ್ಪಾಣಿ-ಹತ್ತಿರ ಬರುವ ಬೆಡಕಿವಾಳದ ನಗರದ ಗ್ರಾಮದವರು ನಗರದ ದೇಶಾಯಗಳು, ದೇಶಮುಖರು, ದೇಶವಾಂಡೆ ಎಂಬ ಅಡ್ಡ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ನಗರದ ಸರಕಾರ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಅತಿ ಅಪೇಕ್ಷೆಯ ಧೀಮಂತ ಪರಾಕ್ರಮಿ, ವೀರರುಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಜ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಭಾರತದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಶೌರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ಮೂರ್ವಜರು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಿಪ್ಪಾಣಿ ವಾಡೆಯ ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ King among Wada's ಇದು ಮಣಿಯ ಶನಿವಾರ ವಾಡೆಯನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ. ನಿಪ್ಪಾಣಿ ವಾಡೆಯು ಸಹ-ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ನ್ಯಾಯ ಆಡಳಿತ, ವಾಸ್ತು, ಶಿಕ್ಷಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೂ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಮೀಸಲಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ಮಟ್ಟದ ಆಡಳಿತಗಳಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ಒಡೆಯರಾದ ನಿಂಬಾಳಕರ ಮನೆತನವು ಒಂದು.

ನಗರದ ದೇಸಾಯಿ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಾಜಿ ಅವರು ದೇಸಾಯಿ ನಾಯಕ್ ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ

ಒಂದು ನೌಕರಿಯ ಹುಡುಕುಬಳ್ಳಾಗಿ ಗೃಹಿಯರ, ಹುಣ್ಣಿ, ಇಂಜಿನೀರ್ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸುಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು ನಂತರ ಬಿಜಾಪುರ ಆಡಿಲ್ ಕಾಹಿಗಳ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆಡಿಲ್ ಕಾಹಿಯ ಒಂದು ಕುರುಹು ಬಹಳ ಮೊಂಡತನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಪಳಗಿಸಿ ಸವಾರಿ ಮಾಡಿ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ, ಹುಕ್ಕೇರಿ, ಬೆಳಗಾವಿ, ದಾಂಡೇಲಿಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಒಂದನೂರಾವತ್ತಮೂರು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಪರಿಕ್ರಮಿಸಿ ತಿರುಗಿಬಂದು, ಆ ಕುರುಹುನ್ನು ಸಾಧುವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾಗಿ 'ಸಾವಿರಕುರುಹುಗಳ ಸರದಾರ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದರು. 173 ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸವದ ಮಾಡಿ ಆನಂದಿತನಾಗಿ ನಿಂಬಾಳಕರ ಅವರಗೆ, 'ದೇಸಗತಿ' ಎಂಬ ಪಟ್ಟವನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದರು. ಆಗಿನಿಂದ ಈ ವಂಶವು ನಿಪ್ಪಾಣಿ ದೇಸಗತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ನಿಂಬಾಳಕರ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ದಾವಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಿಂಬಾಳಕರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಯಕ್ತಿಕ ವಿವರಗಳು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂಲತಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಾದ ನಿಂಬಾಳಕರ ಕೊಲ್ಲಾಪುರದ ಶಾಮ ಮನೆತನದ ಬಡ್ಡ ಎದುರಾಳಿಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದರು.

ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಸಿದ್ಧಲಾಜಿ ಅವರು ದೇಸಾಯಿ ನಾಯಕ್ ನಿಂಬಾಳಕರ ಸರಲಕ್ಷರ. (1774 - 1839) ಈ ಮನೆತನದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಪಸರಿಸಿ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆದನು. ಇವನು ಈಗಿನ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಕೋಟೆ ಹಾಗೂ ವಾಡೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ನಗರದ ಜನಕನೆಂದು ಪ್ರತೀತಿ ಪಡೆದನು. ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧಲಾಜಿ ಅವರು ದೇಸಾಯಿ ನಾಯಕ್ ಇವರು ಸ್ವ ತತ್ವಿಯಿಂದ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಲಿನ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದನು.

ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಸಮಾಲಾಮ ಫಾಬ್ರಿಯವರ ಬೊತೆಗೆ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋದ ನಂತರ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಆಡಿಲ್ ಶಾಹಿಗಳು ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ಅಪ್ಪಾ ದೇಸಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಇಲ್ಲಿ ಪಂಚಗಂಗಾ ನದಿಯ ಕಣಿವೆಯ ಪನ್ಪಾಳ್, ಭೂದರ್ಗಡ, ಸಮಾಗಂಡ, ವಲ್ಲಭಗಡ (ಪರಗಾಪೂರಗಡ) ಮೊದಲಾದ ಕೋಟೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿವೆ.

ಬಿಜಾಪುರದ ಆಡಿಲ್ ಶಾಹಿಗಳು ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ನಿಂಬಾಳಕರ್ ಅವರಿಗೆ 14 ಎಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದರು ಹಾಗೂ 1688 ರಲ್ಲಿ ಕೋಣ್ಣರು, ಶಿರಗುಪ್ಪಿ, ಕೋಡಣಿ, ನಿಪ್ಪಾಣಿ, ಅಕ್ಕೋಳ, ಜತ್ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಪುರಸ್ಕಾರವಾಗಿ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಇವರು 18ನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಶಾಂತ್ರಿಕರಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದರು. 1809 ರಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಾಪೂರದ ಶಿವಾಜಿಯ ಕೊನೆಯ ಮಗಳಾದ ಭಾಗೀರತಿಬಾಯಿಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾದರು.

ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್‌ಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದ ಕಂಪನಿ ಸರ್ಕಾರವು ಅವರ ದೇಸಗತಿಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ತನ್ನ ಸೋದರನ ಮಗನನ್ನು ದತ್ತು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ದೇಸಗತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ನಂತರ ರಘುನಾಥರಾವ್ ರಾಜೆ, ಮುರಾರರಾವ್ ರಾಜೆ, ಪರಗೊಡಾರಾಜೆ, ರಾಮರಾಜೆ, ಮುರಾರ್‌ರಾವರಾಜೆ, ಅಣ್ಣಾಜಿರಾವ್‌ರಾಜೆ, ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ರಾಜೆ, ಮುರಾರಾವ್ ದಾದೋಜಿ ರಾವ್‌ರಾಜೆರವರು ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು. ಆದರೆ ಇವರಾರೂ ಈ ದೇಸಗತಿಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ನಿಂಬಾಳಕರ ಅವರಂತೆ ಸಮರ್ಥ ಅರಸರಾಗಿ

ಕೇವಲ ಕೌಟುಂಬಿಕ ದೇವತೆಗಳೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡವರು. ಎಲ್ಲರೂ ರಾಜಶಾಂತ್ರಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಎನ್ನಬಹುದಷ್ಟೇ. ಹೀಗಾಗಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ದೇಸಗತಿ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು 65 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸಾರುವ ಒಂದು ವೈಭವಯುತವಾದ ಒಂದು ದೇಸಗತಿ ಅಥವಾ ವಾಡೆಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ದೇಸಗತಿಯ ರಾಜವಾಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ತಲೆಮಾರಿನ ವಂಶಸ್ಥರಾದ ಶ್ರೀ ಮುರಾರರಾವ್ ದಾದೋಜಿರಾವ್ ದೇಸಾಯಿ ನಿಂಬಾಳಕರ ಬಿ.ಎ.ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ., ಪದವೀಧರರಾಗಿದ್ದು, ಕ್ಷೇತ್ರಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಈ ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯು ಬೆಳಗಾವಿ-ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇಯಾದ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಉತ್ತರಭಾರತ ಮೂಲದವರಾದ ಇವರು ನಮ್ಮ ನಾಡಿಗೆ ಬಂದು ದೀಮಂತ ದೊರೆಯಾಗಿ ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನಾಡಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಮರೆಯದಂತೆ ಅಜರಾಮರವಾಗಿಸಿದ ಖ್ಯಾತಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ದೇಸಾಯಿ ನಾಯಕ್ ನಿಂಬಾಳಕರ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಪರಾಮರ್ಶನ/ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಬೋಂಗರ್ರದ. ಬಿ.ಪಿ. ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ನಿಂಬಾಳಕರ ದೇಸಾಯಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ಕಾಲ.
- ದೇಸಗತಿ ಮನೆತನದ ಚಿತ್ರಗಳ ಬೆರಗು. (2018, ಮಾರ್ಚ್ 24). ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ.
- ದೇಸಗತಿ ಮಾಹಿತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಅಗತ್ಯ. (2019 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 6) ವಿಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ.
- ಕೋಶಿ ಎಸ್.ಕೆ. ನಿಪ್ಪಾಣಿ ವಾಡೆ.

SRUJANI: Indian Journal of Innovative Research and Development

• ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಸನಾನೆತನಗಳು:

ಬರಹ ಲಭ್ಯವಿದೆ.

• *Karnataka State Gazetteer: Belgaum*. (1987). Director of Print, Stationery and Publications at the Government Press. P.131-135

• *History of Belagavi* (2017, June 30). <https://klebedbelagavi.org/history-of-belagavi/>

• *Census of India-2011*. (2014). *District census handbook-Belgaum* Directorate of census operations Karnataka.

Attested with Original

PRINCIPAL

S Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS | ISSN: 2320 - 2882

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

The Board of
International Journal of Creative Research Thoughts
is hereby awarding this certificate to
Vijayamala naganuri

In recognition of the publication of the paper entitled
YAAVAEA AAZA PAAZAZA PATO

Published in IJCRT (www.ijert.org) & 7.97 Impact Factor by Google Scholar
Volume 12 Issue 2 February 2024 , Date of Publication: 06-February-2024
UGC Approved Journal No: 49023 (18)

PAPER ID : IJCRT2402185
Registration ID : 250973

EDITOR IN CHIEF

Scholarly open access journals, Peer-reviewed, and Refereed Journals, Impact factor 7.97 (Calculate by google scholar and Semantic Scholar (AI-Powered Research Tool) , Multidisciplinary, Monthly Journal

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS | IJCRT
An International Scholarly, Open Access, Multi-disciplinary, Indexed Journal
Website: www.ijert.org | Email id: editor@ijert.org | ESTD: 2013

Attested with Original

PRINCIPAL

Sankeshwar Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

SANKESHWAR

IJCRT | ISSN: 2320-2882

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS (IJCRT)

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

ಪಂಪನ ಮಹಾ ಕಾವ್ಯದ ಕರ್ಣ

ಡಾ.ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗರೋಡಿ,

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಕನ್ನಡ

ಎಸ್.ಎಸ್.ಕಲಾ ಪಾಠಶಾಲೆ ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯತ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಸಂಕೀರ್ಣ,

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ದೀರ್ಘ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಬೇವಂತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿದೆ. "ಕಾವ್ಯವು" ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ದೀರ್ಘ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತದಂತಹ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು ಕಾವ್ಯದ ಹಿರಿಗಳಾಗಿವೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಕಾವ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ವ್ಯಾಸ ಕವಿಯ ಮಹಾಭಾರತದ ನಂತರ ಆದಿ ಕವಿ ಪಂಪನ ಲೌಕಿಕ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದು ಅದನ್ನು ಪಂಚಭಾರತ, ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಮಹಾಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಪಂಪನಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಮಹಾಭಾರತದ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಎಲ್ಲ ಪಂಡಿತರು ಪಂಪನೇ ರಚಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿದೆ. 10 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕುಂಬಾ ಪ್ರಖರವಾಗಿ ಮೂಡಿತು. ವ್ಯಾಸ ಕವಿಯ ಮಹಾಭಾರತದ ನಂತರ ಆದಿ ಕವಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪಂಪ ಎರಡು ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ 'ಬೆಳಗುವಿನಲ್ಲಿ ಲೌಕಿಕಮನ್ ಅಲ್ಲಿ ಜನಾಗಮಮಂ' ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಕಾಲಘಟ್ಟವನ್ನು 'ಪಂಪಯುಗ' ಎಂದೇ ಕರೆದಿರುವರು. ಪಂಪನನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದ ಯುಗ ಪ್ರವರ್ತಕನೆಂದು ಸಂಭೋಧಿಸಿದ್ದು ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುತ್ತದೆ. 'ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿ ತಾನೊಂದೆ ವಲಂ' ಎಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಸಾರಿ ರತ್ನತ್ರಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗನಿಸಿದ ಪಂಪನ ಈ ಮಾತು ಮಾನವೀಯತೆಗೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ. ಮಾನವೀಯತೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಬಣ್ಣ ವರ್ಗದಂತಹ ಭೇದಗಳನ್ನು ಹೊಸಕಿ ಹಾಕಿ ಮೇಲೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ.

"ಮಾನವತಾವಾದ, ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಮಾನವೀಯ ಮೀಡಿಕ, ಮನುಷ್ಯ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಃಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕರಣದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರು ಇಟ್ಟಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯರ ಆಸಕ್ತಿ ಮನುಷ್ಯರೇ, ಎಂಬುದು ಮಾನವತಾವಾದದ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ."

'ಪಸರಿಪಕನ್ನಡಕ್ಕೊಡೆಯನೋರ್ವನೆ ಸಕ್ಕವಿ ಪಂಪನಾವಗಂ'ಎಂಬ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ 'ಕವಿತಾಗುಣಾರ್ಣವ' ಎಂಬ ದಿರುದು ಹೊತ್ತ ಪ್ರತಿಭಾ ಸಂಪನ್ನ ಎನಿಸಿಕೊಂಡ ಕವಿ ಪಂಪ.

"ವ್ಯಾಸಮುನೀಂದ್ರ ರುದ್ರ ಪಟನಾಮೃತವಾರ್ಧಿಯನೀಸುವೆಂ ಕವಿ
ವ್ಯಾಸನೆನೆಂಬ ಗರ್ವಮೆನಗಿಲ್ಲ ಗುಣಾರ್ಣವನೊಳ್ಳು ಮನ್ನನೋ |
ವಾಸಮನೆಯ್ಯೆ ಪೇಲ್ಬೆನೆನದಲ್ಲದೆ ಗರ್ವಮೆ ದೋಷಮಟ್ಟಿಗಂ
ದೋಷಮೆ ಕಾಣೆನ್ನೆಜೆವೆ ಮಾಲ್ಕಿಯೆ ಪೇಲ್ಬೆನಿದಾವ ದೋಷಮೋ |"

ನಾನು ವ್ಯಾಸಮರ್ಹವಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಾವ್ಯವೆಂಬ ಅಮೃತ ಸಾಗರವನ್ನು ಈಜುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ನನಗಿಲ್ಲ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯತೆ ಮಿಡಿತವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಂಥಹದ್ದು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಸಂವೇದನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಹುಪಾಲುನ್ನು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ಸಾಹಸವನ್ನು ಪಂಪ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಕಾರಣ ಕಾವ್ಯ ಜನಾದರಣೆಯವಾಗಿದೆ. ಗುಣಾರ್ಣವನಾದ ಅರಿಕೇಸರಿಯ ಸತ್ತ್ವಭಾವವು ನನ್ನ ಮನೋಮಂದಿರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಪ್ರೀತಿಪ್ರದರ್ಶನವು ದೋಷವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ನನಗೆ ತಿಳಿದವು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೋಷವಿದೆ? ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಸ್ವಅಹಂಕಾರ ಖಂಡನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

ಮಹರ್ಷಿ ವ್ಯಾಸರ ವಚನ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಮಹಾಭಾರತದವನ್ನು ಈಜಿ ದಾಖಲೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಸನೇ ಎನ್ನುವ ಗರ್ವ ಎನಗಿಲ್ಲ. ಎಂದು ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಮೇಲಿನ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಹಿರಿಯ ಕವಿಗಳೆಲ್ಲರ ಧರ್ಮ, ಕಾವ್ಯ ಧರ್ಮಗಳು ಅವರು ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಪಂಪ ಮೊದಲಿಗನಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ.

ಆದಿಪುರಾಣವನ್ನು ಬರೆದ ಪಂಪನನ್ನು ಅರಿಕೇಸರಿ ಗುರುತಿಸಿ ಕರೆದು ತನ್ನ ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆದು ರಾಜಶ್ರಯವನ್ನು ನೀಡಿದನು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಕ್ರಿ.ಶ 942 ಗಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಭಂಪ ಅರಿಕೇಸರಿ ರಾಜನನ್ನು ಆಜ್ಞಾನವಿಗೆ ಸಮೀಕರಿಸಿ ಪಂಪ ಭಾರತವನ್ನು ಬರೆದನು. ಅರಿಕೇಸರಿಗೆ "ಗುಣಾರ್ಣವ" ಎಂಬ ಬಿರುದಿತ್ತು ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಪಂಪನಿಗೆ "ಕವಿತಾ ಗುಣಾರ್ಣವ" ಎಂಬ ಬಿರುದು ಸಿಕ್ಕಿತು.

"ಪಂಪ ಕರ್ಣನ ಕುರಿತು ಆಡಿದ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು ಪಂಪ ಕರ್ಣನ ಪಾತ್ರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟ್ಟಘಟ್ಟಲೂ ಉನ್ನತಿಕೆ, ಔದರ್ಯಗಳನ್ನೇ ಮೆರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಕರ್ಣನ ನಿಜವಾದ ಗುಣೋತ್ತಿಯನ್ನು ಕವಿ ನಿರ್ಮುಷ್ಠ ಮನದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ".

ಚಂ| ನೆನೆಯದಿರಣ್ಣ ಭಾರತದೊಳಿಂ ವೆಆರಾರುಮನೊಂದೆ ಚಿತ್ತದಿಂ
 ನೆನೆವೊಡೆ ಕರ್ಣನಂ ನೆನೆಯ ಕರ್ಣನೊಳಾರ್ ದೊರೆ ಕರ್ಣನೇಡು ಕ |
 ಕರ್ಣನ ಕಡು ನನ್ನ ಕರ್ಣನಳವೆಂಕದ ಕರ್ಣನ ಚಾಗಮಂದು ಕ
 ಕರ್ಣನ ಪಡೆಮಾತಿನೊಳ್ ಪೃದಿದು ಕರ್ಣರಸಾಯನಮಲ್ಲೆ ಭಾರತಂ || ||
 ವ|| ಅಂತು ರಿಪುಕುರಂಗಳಂತೀರವನ ಕೆಯ್ಯೊಳ್ ವೈಕರ್ತನಂ ಸಾಯಲೊಡಂ,
 ಮೇಲುದಂ ಬೀಸಿ ಬೊಬ್ಬಿಲಿದಾರ್ವ ಪಾಂಡವಪತಾಕಿಯೊಳ್-

ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ಉನ್ನತಗೊಳಿಸುವ ಬಗೆ ಅದ್ಭುತಗೊಂಡಿದೆ. ಆತನಲ್ಲಿ ಹದುಗಿರುವ ಗುಣ ಸ್ವಭಾವಗಳಿಗೆ ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಮಾರುಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಪಾಂಡವರು ಐದು ಒಬ್ಬಳು ಕುಂತಿ ಆರು ಅಂದರೆ ಯಾರನ್ನು ಎನ್ನುವ ವಿಶೇಷ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಕರ್ಣನಿಗೆ ಸರಿಯೇ ಭಾರತ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ? ಆತನ ಸತ್ಕರ, ತ್ಯಾಗದ ಗುಣಗಳಿಂದ ಭಾರತ ಕಾವ್ಯವು ಕರ್ಣರಸಾಯನವಾಗಿದೆ. ಕಾವ್ಯದ ರಸಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಣ ರಸವೊಂದು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಅದು ಪಂಪನಿಂದಲೆ. ಮಹಾದಾನಿಯಾದ ಕರ್ಣನನ್ನು ನೆನೆಯುವುದೆಂದರೆ ಮಾನವರು ಮನುಷ್ಯತ್ವವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿಕೊಂಡಂತೆಯೇ. ಹೀಗಾಗಿ ಕಾವ್ಯ ಮಧುರವಾಗಿದೆ. ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಕರ್ಣನ ಬಗ್ಗೆ ಚರಮ ಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡಿ ಪಂಪ ಕರ್ಣನಿಗೆ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ರೀತಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ

ಭಾರತ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಂಪ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಲೋಕಪೂಜೆ ಸಲ್ಲುವಂತೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಪಂಪನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಾತ್ರಗಳು ಬಹಳ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದವೂ ಮನುಷ್ಯತ್ವ, ದೈವತ್ವದ ಗುಣಗಳಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ಣನ ಹಾಗೂ ದುರ್ಯೋಧನನ ಪಾತ್ರಗಳು ದುರಂತತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಭಾರತದ ಒಂದು ಪದ್ಯ ನೋಡಿದರೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಚಲದೊಳ್ ದುರ್ಯೋಧನಂ ನನ್ನಯೊಳಿತನಯಂ ಗಂಡಿನೊಳ್

ಭೀಮಸೇನಂ

ಬಲದೊಳ್ ಮದ್ರೇಶನಪ್ಪನ್ನತಿಯೊಳಮರಸಿಂಧೂದೈವಂ ಚಾಪವಿದ್ಯಾ |

ಬಲದೊಳ್ ಕುಂಭೋದ್ಧವಂ ಸಾಹಸದ ಮಹಿಮೆಯೊಳ್ ಭಲ್ಲುಣಂ

ಧರ್ಮದೊಳ್ ನಿ

ಮಫಲ ಚಿತ್ತಂ ಧರ್ಮಪುತ್ರಂ ಮಿಗಿಲಿವರ್ಗನೀ ಭಾರತಂ ಲೋಕವ್ಯಾಜ್ಯಂ | 64 |

ಚಲದಲ್ಲಿ ದುರ್ಯೋಧನನೂ, ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನೂ, ಪೌರುಷದಲ್ಲಿ ಭೀಮಸೇನನೂ, ಬಲದಲ್ಲಿ ಶಲ್ಯನೂ, ಗುಣೈಶ್ವರಿಯಲ್ಲಿ ಭೀಷ್ಮನೂ, ಚಾಪವಿದ್ಯಾಶೌಕಲದಲ್ಲಿ ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯನೂ ಸಾಹಸದ ಮಹಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪರಿಶುದ್ಧಮನಸ್ಸುಳ್ಳ ಧರ್ಮರಾಯನೂ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದವರು. ಇವರಿಂದ ಭಾರತವು ಲೋಕವ್ಯಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ತ ಭಾರತವೆಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಇದೊಂದು ಲೌಕಿಕ ಕಾವ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಪಾತ್ರಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿವೆ. ಕರ್ಣ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಾಯುವವರೆಗೆ ಶೂದ್ರತ್ವವನ್ನು, ದುಃಖವನ್ನು ಹಾಗೂ ಅನಾಥ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಕರ್ಣ ಸಾಹಸದ, ತ್ಯಾಗದ, ಸತ್ಯದ ಶೌರ್ಯದ ಶೀಲ, ಜಸಜಾಗೃತಿಯೆ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ಣ ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಪಂಪ ಈ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಮಾರಿಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಇವೆಲ್ಲವು ಮಾನವೀಯತೆಗೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವೆನಿಸಿವೆ. ಯಾವುದೇ ಆಶೆ ಅಮಿಷಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗದೆ ತನ್ನ ಉದಾರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬಂದಾತೆ ಕರ್ಣ. "ನನ್ನಿ ಎಂದರೆ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಭಾವ. ಕವಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಆತನ ದಾನ ಗುಣಕ್ಕಿಂತ ನನ್ನಿ ಗುಣವೇ ಹೆಚ್ಚು ಮನಬಂದಂತಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಆತ ನನ್ನಿಯ ಈ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕರ್ಣನಿಗೆ ಅಂಟಿಸಿದ್ದಾನೆ."³

ಚಲಮುಂ ಚಾಗಮುಮಳವುಂ

ಕಲಿಕನಮುಂ ಕುಲಮುಮೀಗಳೆನ್ನಯ ಮೆಯ್ಯೊಳ್ |

ನೆಲಸಿದುವು ನಿಮ್ಮ ಕರುಣಾ

ಬಲದಿಂ ನೀವೆನ್ನನಿಂದು ಮಗನೆಂದುದಲಿಂ | 80 |

ನೀವು ತಮ್ಮ ಕರುಣೆಯ ಬಲದಿಂದ ಈಗ ನನ್ನನ್ನು ಮಗನೆಂದು ಹೇಳಿದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಭಲವೂ ತ್ಯಾಗವೂ ಮೇಲ್ಮೆಯೂ ಪರಾಕ್ರಮವೂ ಕುಲವೂ ನನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿದುವು. ಕರ್ಣನ ಈ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯತೆಯ ದಿವ್ಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಸಾತ್ವಿಕ ಸ್ವಭಾವದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜನರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದಾನೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಹೆತ್ತ ಮಗು ಬೆಳೆದು ಅವನ ಮಧ್ಯಮ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದನಂತರ ಅವನ ಎದುರಿಗೆ ಎಂದು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರದ ತಾಯಿ ಬೆಳೆದ ಮಗನ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಾ ಹೃದಯವಿದ್ರಾವಕವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ತಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಪಿತನಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಕರ್ಣ ತಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಸಿಟ್ಟನ್ನು ಹೊಂದದೇ ಅವಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವದಿಂದ ತಾಯಿಯೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಯಮವನ್ನು ಮೀರಿದ್ದಾನೆ. ಕುಂಟಿ ತನ್ನ ಮಗನ ಎದುರಿಗೆ ಮಗನೇ ಎಂದು ಸಂಭೋಧಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಚಲ,ತ್ಯಾಗ, ಪರಾಕ್ರಮ ಶೌರ್ಯದ ಗುಣಗಳು ಬಂದವು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪರಿ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿವೆ.

ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕರ್ಣನ ಕುರಿತಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಚರ್ಚಿಸುವು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕಾರಣ ಕರ್ಣನ ಪಾತ್ರ ಒಂದು ದುರಂತ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಪಂಪಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಶೂದ್ರತ್ವವನ್ನು ದುಃಖವನ್ನು ಹಾಗೂ ಅನಾಥ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ದಾನಶೂರ ಕರ್ಣನೆಂದು ಖ್ಯಾತವನ್ನು ಪಡೆದ ಕರ್ಣ, ಸಾಹಸದ, ತ್ಯಾಗದ ಸತ್ಯದ ಶೌರ್ಯದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅಂತೆಯೇ ಮಹಾದಾನಿ, ಕಾರುಣ್ಯಗಂಗೆಯ ಗುಣಗಳಿಂದ ಪಂಪ ಕವಿ ಕರ್ಣನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರುವನು.

ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವು ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ತನನ್ನು ನೆನೆಯಿರಿ ಎಂದು ಸಾರಿದಂತಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪರಿಹಿತಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕರ್ತನು ಜೀವ ಎತ್ತಿದಂತಿದೆ. ಕುಂತಿ ದುರ್ವಾಸ ಮುನಿಗಳ ಮಂತ್ರಗಳ ವರದಿಂದ ಮೊದಲನೇ ಮಂತ್ರದಿಂದ ರವಿ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕರ್ತನನ್ನು ಪುನರುತ್ಥರಿಸಿ ಆ ಹಸಿಗೊಬ್ಬನ್ನು ಗಂಗಾತೀರದಲ್ಲಿ ತೇಲಿಬಿಟ್ಟು, ಹೊರಟು ಹೊದಳು. ಅಂದಿನಿಂದ ಕರ್ತನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನಾಥ ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಪುರುಷಾಯಿತು. ನಂತರ ಯಾವುದೋ ಬೆಸ್ತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಬೆಳೆದು ಅಲ್ಲಿ ಕೂದುತ್ತವನ್ನು ಅನುಭವಿಸತೊಡಗಿದೆ. ಶೂದ್ರರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಕರ್ತನು ಗುಣಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಶ್ರೀಮಂತನಾಗಿ ಮಾನವೀಯತೆಯ ಸಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ವಿಧ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಹೋದಾಗಲೂ ಚಾತಿಯ ಕಾರಣವಾಗಿ ಗುರುಗಳಿಂದ ಶಾಪಗ್ರಸ್ತನಾದದ್ದು, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಚಾತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯದೇ ಶಾಪದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಾನೆ. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ದುರಂತವೇ ಸರಿ.

ಕೃಷ್ಣನು ಕರ್ತನ ಜನ್ಮರಹಸ್ಯ ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ದುರ್ಯೋಧನನ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪಕಾರವನ್ನೆಸಗಿ ಪಾಂಡವರೊಡನೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ ಜನ ಮೆಚ್ಚರು ಎಂಬಂತೆ ಕರ್ತನು ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನೇನೋ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಕೃಷ್ಣನ ಉದ್ದೇಶ ಮೂರ್ತಿಯಾಯಿತು. ಕರ್ತನ ಹೃದಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಭೇದಿಸಿದ ದುರ್ಯೋಧನ-ಕರ್ತನ ಸ್ನೇಹದಲ್ಲಿ ಒಡಕನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿಸಿದ ಕೃಷ್ಣನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕರ್ತನು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಕುಗ್ಗಿ ಹೋಗಿ ಬಸವಳಿದನು. ಸೋದರ ಸಂಬಂಧ ಪ್ರೀತಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸ್ನೇಹ ಎರಡರ ನಡುವೆ ಸಿಲುಕಿದ ಕರ್ತನ ಮನಸ್ಸಿತಿ ಅಡಕತ್ತರಿಯ ನಡುವೆ ಸಿಲುಕಿದ ಅಡಕೆ ತರವಾಗಿದೆ. ತರವಾಗಿದೆ. ಮಾನಸಿಕಯಾತನೆ ಪಡುತ್ತಾ ದೀರ್ಘ ಗಂಭೀರ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದ ಸ್ಥಿತಿಯಂತೂ ಓದುಗರ ಮನ ಮಿಡಿಯುವಂತದ್ದಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿ ಕೃಷ್ಣನಿಂದಾಗಿ ಕರ್ತನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕದಡಿಸಿ ಅಪ್ಪಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಅವನ ಹೃದಯವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಕುಂತಿಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಭೆಟ್ಟಿಮಾಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅವನ ಹೃದಯವನ್ನು ಕಡಡುವ ಸಾಹಸವನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ಮಾಡಿರುವನು. ಒಂದು ದಿನ ರವಿವಾರ ಸೋರ್ಯನಿಗೆ ಆರ್ಭವವನ್ನು ಕೊಡಲು ಕರ್ತನು ಬಂದಾಗ ಕುಂತಿಯು ಗಂಗಾ ತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾಳೆ. ಸೂರ್ಯನೇ ಸ್ವತಃ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಆ ಸಂದರ್ಭದ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ತನಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ದಾನಕೂರನೆನಿಸಿದ ಕರ್ತನು ತಂದೆಯ ಮಾತನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ತಾಯಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನದಿಂದ ಜನ್ಮ ಪಾಪನವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.

ಕುರುಪತಿಗಿಲ್ಲ ದೈಬಲಮ್ ಅಜಗೆ ಮೇಲ್ಕಲೆಗೆಯ್ತರಾಗುಳಂ

ತಾಯಿ ಮಡಿಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕು ತಾನು ನಡೆಯುವ ನೇರ ದಾರಿಯನ್ನುಳಿದು, ಒಡೆಯನ ಋಣವನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖದ ಯಾವ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಸ್ವತಃ ಕರ್ತನೇ ಕುಂತಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಬೆಸ್ತರವನೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಲೇ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಗುಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಮಗನೆನಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಗುಣವನ್ನು ಬಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವಲ್ಲಿಯೂ ಮನುಷ್ಯತ್ವದ ಗುಣದ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕರ್ತನ ದೃಢ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅವನ ಗಂಭೀರ ಪಾತ್ರ ಹಿತಮಿತ ಮಾತುಗಳು ಸ್ನೇಹ, ಸ್ವಾಮಿ ಭಕ್ತಿಗಳ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆ ಸ್ವಾರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಎಲ್ಲ ಸೆಳೆತಗಳೊಳಗೆ ಆಹುತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಧಾರ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕರ್ತನ ಪಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಕರ್ತನ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಯುದ್ಧದವರೆಗಿನ ಆತನ ಪಯಣ ಬಹಳಷ್ಟು ಕರುಣಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ದುರಂತ ನಾಯಕನಾದ ಕರ್ತನ ಬಗ್ಗೆ ಪಂಪ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿರುವನು.

- 1) ಪಂಪ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ-ಬಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
- 2) ಪಂಪ ಭಾರತ ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ -ಡಾ. ಶಾಂತಿನಾಥ ದಿಬ್ಬರ
- 3) ಮಾನವೀಯ ಚಿಂತನೆಗಳು-ಡಾ. ಗುರುಪಾಡ ಮಂಗುಡಿ
- 4) ಹಳಗನ್ನಡ ಓದುತ್ವ ಓದುತ್ವ ಡಾ. ವಿಜಯಕುಮಾರ ಎಸ್ ಕಟೀಕಳ್ಳಿಮಠ.

Attested with Original

PRINCIPAL
S.S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

Akshara Multidisciplinary Research Journal

Single Blind Peer Reviewed & Refereed International Research Journal

E- ISSN 2582-5429

October- December 2023 Volume 04 Issue IV

SJIF Impact- 5.67

Akshara Multidisciplinary Research Journal

Peer-Reviewed & Refereed International Research Journal

October- December 2023

Volume 04 Issue IV

Scientific Journal of Impact Factor (SJIF) Impact-5.67

TOGETHER WE REACH THE GOAL

International Impact Factor Services

International Society for Research Activity (ISRA)
Journal-Impact-Factor (JIF)

Digital Online Identifier-
Database System

An International Digital and Visual Library

Akshara Publication

Plot No 143 Professors colony,
Near Biyani School, Jamner Road, Bhusawal Dist Jalgaon Maharashtra 425201

Index

Sr.No	Title of the Paper	Author's Name	Pg.No
1	Fostering Peace through Value Education : A perspective in teacher education	Dr. Asha P Pathrose	05
2	Search for Identity in the Novels of Abdulrazak Gurnah	Dr Abhay Madhukarrao Patil	12
3	Study of Digitization and Quality of Life in India	Dr. Mritunjay Kumar Mishra	17
4	Obesity And Stress : A Statistical Analysis	Anjali Yadav Prof. Jyoti Tiwari	25
5	2020 : NEP Empowered teacher	Anju	29
6	'Contribution of Management Thinkers'	Mrs. Yamini P. Galapure	32
7	Effective implementation of National Education Policy – 2020 : Academic Bank of Credit (ABC ID)	Dr. Jayshree C. Salunkhe	34
8	Importance of Language and Multilingualism : NEP-2020	Dr. Archana Ramesh Wisave	38
9	ग्रामीण युवा सशक्तीकरण एवं दीन दयाल उपाध्याय ग्रामीण कौशल योजना: एक अन्तः क्रियात्मक अध्ययन	प्रो. डॉ.अनूप कुमार सिंह बीरन्द्र सिंह	42
10	हिंदी भाषा के विकास में अनुवाद की उपयोगिता	डॉ. सोनकांबले अरुण अशोक	50
11	असुर जनजाति की त्रासदी - 'ग्लोबल गांव के देवता'	डॉ. पी. व्ही. गाडवी	54
12	कालजयी रचना दुष्यंतकुमार कृत उपन्यास 'आँगन में एक वृक्ष'	प्रा.डॉ.रविंद्र आर.खरे	56
13	जीवन एक कुरुक्षेत्र	डॉ. स्मृति कुमारी सिंह	59
14	21 वीं सदी के हिंदी भाषा पर आधुनिक तकनीक का प्रभाव	प्रा. स्नेहलता गीतम कांबले	62
15	मीडिया की विश्वसनीयता पर उठते सवाल	डॉ. संजीव कुमार विश्वकर्मा	65
16	'यमुना के बागी बेटे' उपन्यास की रचनात्मक पीठिका	ऐपिन सिंह	70
17	इक्कीसवीं सदी के हिंदी उपन्यासों में असंगठित क्षेत्र के कामगार मजदूरों के समाजिक यथार्थ का चित्रण	विश्वभर प्रसाद डॉ. बंदी दत्त मिश्र	74
18	भारतीय स्वतंत्रता संग्राम में कवि रामप्रसाद बिस्मिल का योगदान	डॉ. कोमलकुमार परदेशी	77
19	संघर्षरत विश्व व्यवस्था: समाधान के दार्शनिक यथार्थवादी उपाय एवं भारतीय दृष्टि	फणीन्द्र किशोर	81
20	सुब्रह्मण्य भारती: एक चिंतन	विश्वजीत सिंह	86
21	प्रकृति की रक्षा में गुरु जंभेधर के स्वर	कुलदीप	89
22	डॉ. भीम राव अम्बेडकर : शिक्षा दर्शन	श्रीमती मोनिका	93
23	गुजराती भाषा का अनूदित उपन्यास – उपरवास कथात्रयी : स्थिति और गति	प्रा.डॉ.पूनम त्रिवेदी	96
24	राष्ट्रीय शिक्षा नीति -2020	प्रा.डॉ. सी.जी. कडेकर	100
25	भूमण्डलीकरण और हिन्दी साहित्य	डॉ. जयंतिलाल. बी.बारीस	103
26	हिंदी साहित्य की 'वाद' संपदा – प्रगतिवाद	डॉ. मनोज एन. पाटील	109
27	लोकगाथाओं की उत्पत्ति एवं विकास	डॉ. विमलभाई यु. पटेल	112

डॉ. पी. व्ही. गाडवा

सह प्राध्यापक, हिंदी विभागाध्याया, सायना

एस.एस.आर्ट्स कॉलेज अण्ड टी.पी.सायना इन्स्टिट्यूट, संकेसर, जिला बेळगावी

'ग्लोबल गांव के देवता' रणेंद्र का यह उपन्यास सन 2009 में प्रकाशित हुआ। यह एक ऐसा उपन्यास है जिसमें भारत के विशेष रूप से झारखंड के एक आदिवासी समुदाय का अपने अस्तित्व, आत्मसम्मान, और अखिरता की रक्षा के लिए लंबे संघर्ष और लगातार मिते जाने की प्रक्रिया का संवेदनशील चित्रण है। झारखंड के आदिवासी समाज उससे भी खासकर 'असुर' समुदाय को केंद्र में रखकर लिखा गया एक ऐसा उपन्यास है जो असुर जनजाति के सदियों पुराने इतिहास को तथा लोक प्रचलित धारणाओं को खंडित करता है।

प्रस्तुत उपन्यास की कथावस्तु काफी प्रदीर्घ है। झारखंड जैसे आदिवासी बहुल इलाखे की आदिवासियों की मूल निवासियों के आत्मा की आवाज दर्शाती है। इस उपन्यास के माध्यम से असुर आदिवासियों का जो इतिहास पाठकों के सामने आता है, वह अपने जंगल, जमीन और जीवन को आक्रमणकारियों से बचाने के लिए आदिवासियों के कठिन, घातक और कई हजार वर्ष लंबे संघर्ष का इतिहास है। इसमें ग्लोबल गांव के दो देवताओं का उल्लेख है। पहला है विदेशी वेदांग, ग्लोबल गांव का बड़ा देवता कंपनी है विदेशी, पर नाम है देशी। दूसरा देवता है टाटा, जिसने असुरों के लोहा गलाने और औजार बनाने के हुनर का अंत कर दिया है। इसलिए असुर मानते हैं कि टाटा कंपनी ने उनका जो विनाश किया है वह असुर जाति के पूरे इतिहास की सबसे बड़ी हार है। यद्यपि इस उपन्यास के कथा के केंद्र में झारखंड के निकट क्षेत्र के असुर समुदाय का जीवन है लेकिन उपन्यासकार यह जानता है कि जब से भारत में पूंजीवाद एवं भूमंडलीकरण आया है तब से पूरे देश के आदिवासी समुदायों का सबकुछ उनकी प्रकृति, संस्कृति और जिंदगी खतरे में है इसलिए वे सभी आत्मरक्षा के लिए लड़ रहे हैं। भूमंडलीकरण के दौर में अपने आपको विकसित करने की धुन में कई ठेकेदारों के द्वारा आदिवासियों जैसे पिछड़े समूह को उनकी संस्कृति को मिटाने की भरसक कोशिश की जा रही है। इसके परिणाम स्वरूप आज 'ग्लोबल गांव के देवता' पूरी तैयारी के साथ उनके अस्तित्व को मिटाने की जी जान से कोशिश कर रहे हैं। उपन्यास कथावाचक शिक्षक पद पर नियुक्त होकर झारखंड के किसी एक पहाड़ के ऊपर जंगल के बीचों बीच बसे भैरोपाट में आता है। यहाँ पर बाँसगाईड की बड़ी बड़ी खदानें हैं। वहाँ होलियों में आपसी लड़ाई हमेशा होती रहती है। अंबा टोली गांव के प्रधान का बड़ा बेटा लालचन असुर नायक के कमरे में खून से लथपथ लुढ़क जाता है। कथानायक और रमझुम दा का परिचय वही होता है। लालचन असुर और रमझुम दोनों आदिवासी असुर जाति के हैं। इन आदिवासी लोगों से खदान मालिक सूक्ष्म मूल्य देकर उसके बदले में उनकी किमती जमीन पर कब्जा करके उन्हें निष्कासित करते हैं। इसलिए लालचन और रमझुम पूरे समाज का प्रतिनिधित्व करते हुए विद्रोह की आवाज उठाते हैं।

उपन्यासकार ने आदिवासियों के जीवन यथार्थ को बड़ी समर्थता से और समग्रता से चित्रित किया है। साथ ही प्रचलित और प्रमाणित मिथकों के प्रभाव से मुक्त होकर आदिवासियों के जीवन इतिहास को व्यक्त करता है। उपन्यास की कथावस्तु प्रदीर्घ है और विविध उपभागों में समाहित है। उपन्यासकार ने आदिवासी सभ्यता, संस्कृति और संघर्ष को सशक्त वाणी देने की भरसक कोशिश की है। पूरा उपन्यास पात्रों के माध्यम से उपन्यास का कथ्य संप्रेषित करने में सफल हुआ है। पात्रों के माध्यम से ही उपन्यासकार ने उपन्यास को एक आठचलिक तेज धार प्रधान की है। उक्त उपन्यास में असुरों की त्रासदी अत्यंत गहनता से चित्रित हुई है। लंगट बाबा शिवदास शिवभक्त बनकर असुरों का हर तरीके से शोषण करता रहता है। ऐसे कुकर्मों दोगी बाबा के प्रति असुरों का मन घृणा से भरा हुआ है। विजयी नस्लों के प्रतिनिधि गोनू सिंह ऊर्फ गणेश्वर सिंह ने असुरों की काफी जमीन पर हक जमा चुका है। जब असुर इसका जमकर विरोध करते हैं तो असुरों का मुखिया लालचन असुर को जबरन गिरफ्तारी करके कठोर शिक्षा देकर उसे प्रताड़ित करके एक समझौते के करार पर जबरन हस्ताक्षर करवा लेते हैं। जब वह वापस लौटकर आता है तो उसे अपने ही लोग बहिष्कृत करते हैं। अपनों से ही मिले इस व्यवहार से वह इतना दुखी होता है कि वह खुद से ही सवाल करते हुए कहता है "इससे तो अच्छा रहता कि पुलिस उन्हें गोली ही मार देती। यह कैसा मार रही थी कि अपने ही उनके दुश्मन हो गए।", असुरों पर अनादी काल से होते हुए अन्याय, अत्याचार का पूरा वास्तविक चित्रण कथानायक के शब्दों से ही इस प्रकार व्यक्त हुआ है – "यह केवल एक लालचन दा के हत्या का सवाल नहीं था और न किसी असुर पर पहली बार या आखिरी बार आक्रमण हुआ था। न यह पहली बार

जमीन के टुकड़े लिए हत्या हुई थी। यह हजारों साल से चल रहे शोषित-अशोषित युद्ध की नवीनतम कड़ी मात्र था। फटे सिर ने हमारी काल और देश की समझ को गड़बड़ा दिया था। समझ में नहीं आ रहा था कि हम वैदिक काल में है कि इन्किसाबी सदी में। वर्तमान-अतीत-भविष्य-का रहा था ..... वह क्या था जिसके कारण एक समुदाय बहुसंख्यक समुदाय के लिए 'अन्य' में तब्दील हो गया। हम से अलग 'अन्य' एक शत्रु। चूंकि उसके जीवनयापन का तरीका हम से भिन्न था। इसलिए वह हत्या के योग्य कैसे हो गया। आग की खोज, धातुओं की खोज, धातु पिघलाने कि कला किन्हीं को इतनी बुरी नहीं लगी कि इस कारीगर जाति का बार बार आक्रमणों में नष्ट होने और पीछे हटने के लिए मजबूर होना पड़ा।" कथानायक के इन शब्दों में ही असुरों की लंबी त्रासदी का व्योम अभिव्यक्त हुआ है।

सारांश रूप में यही कहा जा सकता है कि प्रस्तुत उपन्यास में झारखंड के एक आदिवासी बहुल इलाखे में व्याप्त असुर और स्थापित अर्थव्यवस्था के पोशिदों के बीच पनपते संघर्ष का वर्णन किया है। पूरा वर्णन आदिवासी संस्कृति और बोलचाल की भाषा, प्रकृति का वर्णन, वेपभूषा, रहन-सहन, बोलने का ढंग अत्यंत मार्मिकता से चित्रित है जिससे उपन्यास का अंतरंग सहजता से विकसित हुआ है। असुर या आदिवासी समुदाय अपने जंगल, जमीन, छेत-खलिहान, बस्ती और जीवन को आक्रमणकारियों से बचाने के लिए लंबे संघर्ष का इतिहास प्रस्तुत करती है। जंगल में स्थित बड़े बड़े खदाने खरीदने, खरीदकर देशी विदेशी कंपनियों ने आदिवासियों के मूल निवासी लोगों को ही जमीन उनकी पारंपारिक अर्थात् जीवन व्यवस्था पर आंच लायी जिसके कारण उनका अभावग्रस्त जीवन शोचनीय बना। साथ ही अपनी संस्कृति और अस्तित्व को बरकरार रखने के लिए उन्हें काफी संघर्ष करना पड़ता है। एकतरफ मुट्टी दौं मुट्टी भर असुर लोग और पूरा प्रशासन एकतरफ, सारी अर्थव्यवस्था में भ्रष्टाचार, इन्सानियत का खारमा, नेताओं का भ्रष्ट शासन, मुकादम की गुंडागर्दी, ऐग्याशी आदि सारे मुद्दों पर गहरी नजर डालते हुए उपन्यासकार ने उपन्यास को गहरी अर्थव्यवस्था और संवेदना प्रस्तुत की है। तथा इसकी प्रस्तुति ही इस उपन्यास का मूल उद्देश्य है।

संदर्भ :

- 1) रणेंद्र, 'ग्लोबल गाँव के देवता' - भारतीय ज्ञानपीठ प्रकाशन, नई दिल्ली, पृष्ठ संख्या 11.
- 2) संपादक रविन्द्र कालिया - 'नया ज्ञानोदय' - (मासिक, साहित्यिक पत्रिका) अगस्त - 2008.-
रणेंद्र - 'लालचन असुर और ग्लोबल गाँव के देवता' भारतीय ज्ञानपीठ प्रकाशन, नई दिल्ली, पृष्ठ संख्या 97.

IMPACT FACTOR
6.70

श्री. जी. व्ही. कांबळे
International Registered & Recognized

ISSN 2231-0671

Research Journal Related to Higher Education for all Subjects

HI-TECH RESEARCH ANALYSIS

UGC APPROVED & PEER REVIEWED RESEARCH JOURNAL

Issue : XXVII, Vol. - II
Year - XIV, (Half Yearly)
Aug. 2023 To Jan. 2024

Editorial Office :
'Gyandev-Parvati',
R-9/139/6-A-1,
Near Vishal School,
LIC Colony,
Pragati Nagar, Latur
Dist. Latur - 413531.
(Maharashtra), India.

Contact : 02382 - 241913
09423346913 / 09503814000
07276305000 / 09637935252

Website
www.irasg.com

E-mail :
interlinkresearch@rediffmail.com
vislongroup1994@gmail.com
mbkamble2010@gmail.com

Published by :
JYOTICHANDRA PUBLICATION
Latur, Dist. Latur - 413531 (M.S.) India

Price : ₹ 200/-

CHIEF EDITOR

Dr. Balaji G. Kamble
Research Guide & Head, Dept. of Economics,
Dr. Babasaheb Ambedkar Mahavidyalaya,
Latur, Dist. Latur.(M.S.) (Mob. 09423346913)

EXECUTIVE EDITORS

Dr. B. M. Gore
Principal
Janvikas Mahavidyalaya,
Bansarola, Dist. Beed(M.S.)

Dr. Dileep S. Arjune
Professor & Head, Dept. of Economics
J. E. S. College,
Jalna, Dist. Jalna(M.S.)

Scott. A. Venezia
Director, School of Business,
Encenada Campus,
California, (U.S.A.)

Dr. U. Takataka Mine
Tokyo (Japan)

Bhujang R. Bobade
Director Manuscript Dept.,
D. A. & C. Research Institute,
Malakpet, Hyderabad. (A.P.)

Dr. Nilam Chhangani
Head, Dept. of Economics,
SKMG Mahavidyalaya,
Karang Lad, Dist. Washim(M.S.)

DEPUTY-EDITOR

Dr. Murlidhar A. Lahade
Dept. of Hindi,
Janvikas Mahavidyalaya,
Bansarola, Dist. Beed(M.S.)

Dr. S.B. Wadekar
Dept. of Dairy Science,
Adarsh College,
Hingoli, Dist. Hingoli.(M.S.)

Dr. Balaji S. Bhure
Dept. of Hindi,
Shivajinil College,
Nalegaon, Dist. Latur.(M.S.)

Dr. Shivaji Vaidya
Dept. of Hindi,
B. Raghunath College,
Parbhani, Dist. Parbhani.(M.S.)

CO-EDITORS

Dr. V. R. Gawhale
Head, Dept. of Commerce,
G. S. College,
Khamgaon, Dist. Buldana (M.S.)

Dr. Shyam Khandare
Dept. of Sociology
Gandwana University
Gadchiroli, Dist. Gadchiroli (M.S.)

Ghansham S. Baviskar
Dept. of English,
RNC & NSC College,
Nasik, Dist. Nasik (M.S.)

Dr. Balasaheb Patil
Head, Dept. of Economics
C. K. Thakur College,
Parvat, Dist. Raigad (M.S.)

Issue : XXVII, Vol. II

HI-TECH RESEARCH ANALYSIS

IMPACT FACTOR
6.70

ISSN 2231- 6671

Aug. 2023 To Jan. 2024

INDEX

Sr. No	Title for Research Paper	Page No
1	Analysis of the soil Properties of an industrial Area in Hyderabad Prasad Kadam	1
2	Adaptation of Shakespearean Plays in Bollywood Cinemas Gajanan Uttamrao Zunjare	8
3	A Critical Analysis of Demand of Separate State of Vidarbha in Maharashtra Sunil Gaikwad	13
4	An Analysis of New National Education Policy in Reference to The Ancient Indian Knowledge Tradition Shailendra Kumar Singh	20
5	National education policy 2020 - Life skills training for all round development of students Dr. Archana Patki	27
6	नई शिक्षा नीति - 2020 डॉ. पी. व्ही. गाडवी	38
7	साम्प्रदायिकता पर पं. जवाहर लाल नेहरू जी के विचार - एक मूल्यांकन डॉ. नागेन्द्र नारायण तिवारी	42
8	घरेलू हिंसा का बच्चों पर प्रभाव - नवागढ़ के परिपेक्ष में एक अध्ययन अन्नपूर्णा अग्रवाल, डॉ. अनिल कुमारी	46
9	भारतातील डिजिटलायझेशन आणि महिला सक्षमीकरण डॉ. अर्चना राजकुमार कांबळे (जगतकर)	53
10	राजर्षी शाहू महाराजांचे स्त्री सबलीकरणामध्ये योगदान डॉ. पांडुरंग किसनराव मगर	59
11	राजर्षी शाहू महाराजांचे शैक्षणिक कार्य डॉ. वाळू आत्माराम कांबळे	65

नई शिक्षा नीति - 2020

डॉ. पी. व्ही. गाडगी

प्राध्यापक, हिंदी विभागाध्यक्षा,

एस.एस.आर्ट्स कॉलेज अंड टी.पी.सायन्स इन्स्टिट्यूट,

संकेरवर, जिला : बेळगावी.

Research Paper - Hindi

देश की शिक्षा नीति देश के विकास का मूल आधार मानी जाती है। शिक्षा एक ऐसा अस्त्र है, जिसे पूरी दुनिया को बदलने की शक्ति होती है। अतः इसी बात को मद्देनजर रखते हुए भारत में प्रधान मंत्री नरेंद्र मोदी के नेतृत्व में 29 जुलाई 2020 को नई शिक्षा नीति को पारित किया गया। इस नीति के तहत मानव संसाधन विकास मंत्रालय का नाम बदलकर शिक्षा मंत्रालय किया गया है। नई शिक्षा नीति के पहले शिक्षा मंत्री रमेश पोखरियाल है तथा अध्यक्ष के. करतूरीरंगन है। नई शिक्षा नीति की रचना करने का उद्देश्य स्पष्ट करते हुए के. करतूरीरंगन अपने नेतृत्व में यह स्पष्ट करते हैं की नई शिक्षा नीति शैक्षिक परिदृश्य को परिवर्तित कर देगी ताकि हम युवाओं को वर्तमान और भावी चुनौतियों का सामना करने के लिए तैयार कर सकेंगे। इस शिक्षा नीति में व्यापक शैक्षिक परिदृश्य के विभिन्न आयाम को शामिल करने की पूरी कोशिश की है। यह नीति सभी की पहुँच, क्षमता, गुणवत्ता, वहनीयता एवं जवाबदेही जैसे मार्गदर्शी उद्देश्यों पर आधारित है। पूर्व प्राथमिक से लेकर उच्च शिक्षा तक हमने इस क्षेत्र को एक अविच्छिन्न निरंतरता में देखा है और साथ ही व्यापक परिदृश्य इससे जुड़े अन्य क्षेत्रों को भी इसमें शामिल किया है। नई शिक्षा नीति के स्वरूप को समझते हुए के. करतूरीरंगन जी ने जो यह स्पष्टीकरण दिया है इससे यह बात दृष्टिगोचर होती है कि यह नीति प्रत्येक विद्यार्थी की क्षमता, उसके कौशल्य और गुणवत्ता को विकसित करेगी तथा युवा-पीढ़ी को सक्षम बनाने का कार्य करेगी।

नई शिक्षा नीति को चार भागों और 27 अध्यायों में विभक्त किया गया है। इस शिक्षा नीति में 10+2 के फॉर्मेट को पूरी तरह खत्म कर दिया गया है। अब इसे 10+2 से बाँटकर 5+3+3+4 प्रारूप (फॉर्मेट) में ढाला गया है।

- (1) **पूर्व प्राथमिक वर्ग (Foundation Stage)** इसमें तीन वर्ष से आठ वर्ष तक के बच्चे शामिल होंगे/जिनमें बुनियादी शिक्षा दी जाएगी।
- (2) **प्राथमिक वर्ग (Pre Primary Stage)** इस वर्ग में आठ से ग्यारह वर्ष के बालक तीसरी, चौथी तथा पाँचवीं की पढाई करेंगे। इसमें प्रयोगों के द्वारा गणित, विज्ञान और कला की शिक्षा दी जाएगी।
- (3) **माध्यमिक वर्ग (Middle Stage)** इसमें ग्यारह से चौदह वर्ष के बालक छठी, सातवीं तथा आठवीं कक्षाओं में अध्ययन के साथ ही कौशल विकास तथा स्थानीय हस्तकला का ज्ञान प्राप्त करेंगे।
- (4) **सेकण्डरी वर्ग (Secondary Stage)** इसमें कक्षा नौ से बारहवीं तक की पढाई कराई जाएगी जिसमें विद्यार्थियों को अपनी इच्छा के अनुसार विषय चुनने की आजादी होगी। विद्यार्थी को बहुविषयक जानकारी दी जाएगी।

उच्च शिक्षा को लेकर नई शिक्षा नीति के अंतर्गत यह तय किया गया है कि स्नातक स्तर चार वर्ष का होता। तकनीकी शिक्षा के साथ कला तथा मानविकी की पढाई भी कर सकेंगे। चिकित्सा, इंजीनियरिंग विधि की शिक्षा आवश्यकताओं के अनुरूप व्यवस्थित ढंग से दी जाएगी। तीन वर्ष के बाद भी डिग्री दे दी जाएगी। शोध, आदि को आवश्यकताओं के अनुसार बढ़ावा दिया जाएगा।

नई शिक्षा नीति के इस प्रारूप के गठन को अवगत करने से नई शिक्षा नीति की कुछ प्रमुख विशेषताएँ इस प्रकार देखी जा सकती हैं :

- 2025 तक पूर्व प्राथमिक शिक्षा का सार्वभौमिकरण।
- 2025 तक सभी के लिए मूलभूत साक्षरता / संख्यात्मकता लाना।
- नया पाठ्यक्रम और शैक्षणिक संरचना करना।
- देश के हर बच्चे के लिए समान और समावेशी शिक्षा का प्रारंभ करना।
- उच्च शिक्षा में स्वायत्तता लाना।
- व्यापक बहुसांस्कृतिक प्रदर्शन के साथ उदार शिक्षा पर बल देना।
- व्यावसायिक शिक्षा का एकीकरण करना।
- भारतीय भाषाओं का प्रचार करना।

नई शिक्षा नीति की प्रमुख उद्देश्य तथा विशेषताओं को समझ लेने से इस शिक्षा नीति के कुछ प्रमुख प्रयोजन / उद्देश्य भी स्पष्ट होते हैं। जैसे -

- शिक्षा व्यवस्था को पारदर्शी बनाना।
- बच्चों में बुनियादी साक्षरता एवं संख्यात्मक ज्ञान को बढ़ाना।

- प्रारंभ से ही व्यावसायिक शिक्षा का समावेश करना ।
  - गुणवत्ता शिक्षा व्यवस्था में निवेश (invest) करना ।
  - गुणवत्ता पूर्ण शिक्षा व्यवस्था को विकसित करना ।
  - अनुसंधान (Research) पर अधिक ध्यान देना ।
  - एक साथ कई भाषाओं पर ध्यान केंद्रित करना ।
  - बच्चों की सोच को सृजनशील बनाना ।
  - मूल्यांकन (evaluation) पद्धति पर जोर देना ।
  - शिक्षा में तकनीकी को बढ़ावा देना ।
  - शिक्षकों की गुणवत्ता का स्तर बढ़ाने के लिए प्रावधान देना ।
  - आत्मनिर्भर भारत का निर्माण करना ।
  - बच्चों को अनुशासन सिखाना और सशक्तिकरण करना ।
  - बच्चों को भारतीय संस्कृति से जोड़ना ।
  - भारतीय शिक्षा व्यवस्था को वैश्विक स्तर पर पहुँचाना ।
  - सामाजिक और आर्थिक रूप से वंचित समूह से संबंधित मेधावी छात्रों को वित्तीय सहायता प्रदान करना ।
  - दिव्यांग बच्चों को प्रावधान देना ।
- नई शिक्षा नीति की कुछ प्रमुख विशेषताएँ और उद्देश्यों को देखने से इसके लक्ष्य तक पहुँचने के लिए इस शिक्षा नीति की कुछ चुनौतियों को भी स्वीकृत करना होगा । जैसे -
- नई शिक्षा नीति को कार्यान्वित करने के लिए केंद्र और राज्यों के बीच सहयोग की आवश्यकता है ।
  - नई शिक्षा नीति में विदेशी विश्वविद्यालयों में प्रवेश मार्ग जो खुला किया गया है जिसके कारण अनेक शिक्षाविदों का मानना है कि विदेशी विश्वविद्यालयों के प्रवेश से भारतीय शिक्षा व्यवस्था मँहगी होने की आशंका है। इसके फलस्वरूप निम्न वर्ग के छात्रों के लिए उच्च शिक्षा प्राप्त करना चुनौतीपूर्ण हो सकता है ।
  - नई शिक्षा नीति के सम्मुख यह भी एक चुनौती है कि भारत जैसे विशाल देश में यहाँ के शिक्षा जगत की विविधता के मद्देनजर किसी नई पहल को लागू करने में लंबे समय की प्रतीक्षा करनी पड़ेगी ।
  - दक्षिण राज्यों का यह आरोप है कि "त्रि-भाषा सूत्र" से सरकार शिक्षा का सांस्कृतिकरण करने का प्रयास कर रही है ।
  - वर्तमान में प्रारंभिक शिक्षा के क्षेत्र में कुशल शिक्षकों का अभाव है, ऐसे में राष्ट्रीय शिक्षा

नीति 2020 के तहत प्रारंभिक शिक्षा हेतु की गई व्यवस्था को क्रियान्वयन में व्यावहारिक समस्याएँ भी है ।

- नई शिक्षा नीति के लक्ष्य को सफल बनाने के लिए शिक्षा के क्षेत्र में सार्वजनिक खर्च को जीडीपी के 6 प्रतिशत हिस्से तक ले जाना होगा यह भी एक कठिन चुनौती है ।

निष्कर्ष :

नई शिक्षा नीति की कुछ प्रमुख विशेषताएँ, उद्देश्य तथा चुनौतियों का अवलोकन करने के उपरान्त निष्कर्ष रूप में हम यह कह सकते हैं कि किसी भी नए उपक्रम का निर्माण करना और उसे पारित करना है तो कुछ चुनौतियों का निर्माण होना सहज और संभव है किंतु नई शिक्षा नीति सचमुच हर लिहाज से एक क्रांतिकारी दस्तावेज है। प्रस्तुत शिक्षा नीति सुविचारित शिक्षा व्यवस्था की दृष्टी से प्रारंभ की जा रही है। इस योजना की सफलता में गुणवत्ता पूर्ण शिक्षा और शिक्षित समाज की स्थापना होगी जिससे देश की उन्नति में एक महत्वपूर्ण योगदान होगा। अतः नई शिक्षा नीति को कार्यान्वित करके हमें अन्य विकसित देशों की सूची में अपने भारत देश को जोड़कर शिक्षा व्यवस्था में गौरवान्वित बनाना होगा / तथा इसी सपने को साकार करने के लिए हमें नई शिक्षा नीति को स्वीकार करना होगा ।

संदर्भ :

- 1) समाचार पत्र-पत्रिकाएँ ।
- 2) विकिपीडिया ।
- 3) नई शिक्षा नीति 2020 ।

ISSN , 2320-0391

साहित्य और संस्कृति

सृजन

सृजन

हिंदी-कन्नड त्रैमासिक पत्रिका

ಕ೦ಡಿ-ಕನ್ನಡ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ

Peer Reviewed Journal

ಅಕ್ಟೋಬರ್ - ದಿಸೆಂಬರ್ 2023

✖

2

ಪರಿಷಿಡಿ

1.	ಇತಿಹಾಸ ಕೆ ಪತ್ರೊ ರೆ ಗಾಯಬ ಹೊತಿ ಆದಿವಾಶಿಯೊ ಕಿ ಕಥಾ : ಜೊ ಇತಿಹಾಸ ಮೆ ನಹಿ ಹೆ	• ಡಾ. ಸಾಹೇಬ ಹ್ನುಸಿನ್ ಜಹಾಬೀರದಾರ	1
2.	ಲಾವಾರಿಸ ಬಕ್ಲೊ ಕಿ ದರ್ದನಾಕ ದಾಹತೊ : ತಲಾಖ	• ಡಾ. ಏಸ್. ಏಸ್. ತೀರದಾಲ	9
3.	ವಿಶಿಖರಣ ಕೆ ಪ್ರಭಾವ ಮೆ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ ಆರಿಸ ಸಂಸ್ಕೃತಿ	• ಡಾ. ಪಿ. ವಹಿ. ಗಾಡವಿ	12
೧.	ಗುರುಬೆನ್ನವೀರರಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಜಿಸುವ ಭಕ್ತಿ ಬಿನ್ನಹದಂಡಕದ ಅವಲೋಕನ	• ಡಾ. ಆರ್. ವಿ. ಪಾಟೀಲ	೧೫
೨.	ಬಯಲಾಟಗಲು ದೇಶಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತಿೇಕ	• ಡಾ. ಬುಳ್ಳಣ್ಣವರ ಬಾಸೂಸಾಬ	೧೯
೩.	ಕರ್ನಾಟಕವಿಕೀಕರಣ ಚಳವಳಿ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ	• ಡಾ. ಕೆ. ಜಿ. ಚವಾಣ	೨೩
೪.	ಡಾ. ಕೆ.ಆರ್. ದುರ್ಗಾದಾಸಅವರ ಸಂಪಾದನೆಕ್ತಿಕೆಗಳ : ಅವಲೋಕನ	• ಡಾ. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿಡಿ. ಎಸ್.	೨೯
೫.	ನವಶೋಧಿತ ಮುರಗೋಡ ಕಾಸನ	• ಡಾ. ಕೆ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ	೩೪
೬.	ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಸಂದಗೌರವ...!!! (ನೈಜಭಾವನೆ)	• ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ ಜಿ ಲಮಾಣಿ	೩೬
೭.	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ	• ಡಾ. ಎಂ. ಎಸ್. ಮಾಗಣಗೇರಿ	೪೧
೮.	ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಜಿಯವರ ಪ್ರವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕತೆ	• ಡಾ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ	೪೬
೯.	ಬಸವೇಶ್ವರರು, ನೀಲಾಂಬಿಕಾ, ಗಂಗಾಂಬಿಕಾ ಅವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮೆತ್ತುಜೀವನದ ಆದರ್ಶಗಲು	• ಡಾ. ರೆಹಮಾನಅಯ್ಯ, ಗೊರಜನಾಳ	೫೧

वैश्वीकरण के प्रभाव में भारतीय समाज और संस्कृति

• डॉ. पी. व्ही. गाडवी

संस्कृति और समाज का आपस में गहरा संबंध है। संस्कृति उसका एक अंश है। समाज व्यक्तियों का विशाल समूह है तो उस समूह की व्यवहार पद्धतियाँ, रीति-रिवाज, त्यौहार, खान-पान, वेश-भूषा, मान्यताएँ, संस्कृति ज्ञान, नैतिकता, नियम, भाषा ही उस समाज की संस्कृति है। संस्कृति मनुष्य को एक विशिष्ट पद्धति से जीवन जीने के लिए मार्गदर्शित करती है। मनुष्य जिस परिवार तथा परिवेश में जीवनयापन करता है उसी संस्कृति को अपनाकर एक सभ्य नागरिक बनने की कोशिश करता है। इसका अर्थ ही यह है कि संस्कृति मानव को सुसंस्कृत बनाती है।

संस्कृति गतिशील एवं परिवर्तनशील होती है। भारतीय संस्कृति तो विश्व की सबसे प्राचीन संस्कृति है जो लगभग पाँच हजार वर्ष पुरानी है। विश्व की प्रथम और महान संस्कृति के रूप में भारतीय संस्कृति को माना जाता है। विविधता में एकता भारत देश की पहचान है। वास्तव में भारत दुनिया का एक ऐसा समाज है जिसमें सबसे अधिक धार्मिक तथा सांस्कृतिक विविधताएँ, विशेषताएँ मौजूद हैं। हमारी

राष्ट्रीय संस्कृति हमेशा हमें मानवीयता, एकता, बंधुभाव का पाठ पढ़ाती रही है।

किंतु संस्कृति जैसे गतिशील एवं परिवर्तनशील होती है इसके अनुसार कई कारणों से हमारे भारतीय समाज और संस्कृति में भी बड़ा परिवर्तन हो रहा है, उसमें से मुख्य कारण वैश्वीकरण या भूमंडलीकरण है। वैश्वीकरण दुनिया के इतिहास की एक बड़ी घटना है। संचार मीडिया, सोशल मीडिया, सूचना क्रान्ति, शिक्षा-व्यवस्था, आर्थिक, राजनीतिक, सामाजिक, सांस्कृतिक प्रवाह वैश्विक स्तर पर बदलता जा रहा है। जिससे हमारी संस्कृति को भी सहजता से इन बातों से प्रभावित किया है। जिसके परिणामस्वरूप भारतीय समाज और संस्कृति के बुनियादी मूल्यबोध को ठेस पहुँच रही है। जिसमें अराजकता, स्वार्थपरकता और निर्ममता की जड़ पनपते हुए दिखाई दे रही है। आर्थिक उन्नति और विकास के नाम पर हमारी सदियों पुरानी आदर्श संस्कृति का कहीं नाश हो रहा है। एक बात स्पष्ट है कि वैश्वीकरण को स्वीकारना अनिवार्य है किंतु उसका बाजारू रूप घातक है। उपभोग, उन्नति, विकास के नाम पर

समाज को बाजार नहीं बनना चाहिए। नहीं तो मनुष्य के जीवन में बाजार की वस्तुओं के अलावा और कुछ न रह जाए। वैश्वीकरण एक ही ढंग की संस्कृति का धूम मचा रहा है वह है अमरीकी संस्कृति। जिसका प्रभाव हमारे समाज और संस्कृति पर गहराई से उतर रहा है। भारतीय सांस्कृतिक परिवेश बदलते जा रहे हैं। धीरे-धीरे अमरीकी संस्कृति भारतीय संस्कृति पर हावी होती जा रही है। राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक दृष्टि से हमारे समाज और संस्कृति काफी परिवर्तनशील और गतिशील बनती जा रही है। जिसके कई भयावह परिणाम दृष्टिगोचर हो रहे हैं।

राजनीतिक दृष्टि से भी हम अपनी संस्कृति का बदला हुआ रूप देख रहे हैं। राजनीतिक लोग सांस्कृतिक, सुधार, स्वाधीनता और विकास में थोडारा भी रुचि न रखते हुए सिर्फ देश को लूटने का और अपनी स्वार्थपरकता पर केंद्रित हुए हैं। अब राजनीति नैतिकता, परिवर्तन की विचारधारा और जनता के महत्वपूर्ण मसलों को छोड़कर वैश्वीकरण के बढ़ते जाल में फस रही है। आज सत्ता के लिए सिध्दान्तों से किसी-न-किसी से भी समझौता बढ़ता जा रहा है। अतः राजनीति में ईमानदार एवं योग्य व्यक्तियों से भी बाहुबल और धनबल की संस्कृति पूरी तरह छा गई है।

वैश्वीकरण के बढ़ते प्रभाव से आर्थिक असमानताएँ भी निर्माण हुई हैं। जिसमें वर्ग-विभाजन बढ़ता जा रहा है। एक वर्ग में वे लोग आते हैं जो अधिक पढ़े - लिखे हैं और उनका जीवन स्तर उच्च

कोटि का है। दूसरे वर्ग में वे लोग हैं जो कम पढ़े लिखे हैं अथवा पढ़ लिख ही नहीं पाए हैं। उनका जीवन मजदूरी पर ही निर्भर है। जिसके परिणामस्वरूप आर्थिक विषमता का फासला बढ़ता जा रहा है।

वैश्वीकरण के कारण दाम्पत्य संबंधों पर भी आव आयी है। पती-पत्नी का समर्पण, त्याग और प्रेम ही दाम्पत्य संबंधों की नींव है किन्तु पैसा, ओहदा, अहं के कारण उन संबंधों को तोड़कर रखा है। अब दाम्पत्य जीवन की रूपरेखा लिव-इन-रिलेशनशिप में बदल रही है। जब चाहे एक-दूसरे से जुड़े रहो और जब चाहे उस रिश्ते से मुक्त हो जाओ यह दाम्पत्य जीवन का आधुनिक भयावह रूप सामने आ रहा है। आज वह उच्च शिक्षित लोगों में दाम्पत्य जीवन की सफलता का कोई भरोसा नहीं आसानी से तलाक या विवाह-विच्छेदन आम बात हो गई है। अतः भारतीय समाज की आदर्श विवाह प्रणाली नष्ट होती जा रही है।

वैश्वीकरण का प्रभाव संस्कृति के अन्य पहलुओं पर भी सहजता से दिखाई दे रहा है। जैसे खान-पान, वेश-भूषा, त्यौहार, भाषा, संगीत, चलचित्र आदि। वर्तमान में मनुष्य का खान-पान भी वैश्विक होता रहा है। परंपरागत खान-पान पिछड़ते जा रहे हैं। भारतीय खान-पान एक तंदुरुस्त रोहत का मिसाल है लेकिन आज उन व्यंजनों को रोवन करने में हम शर्मिन्दगी महसूस कर रहे हैं। आज रोहतमंद भोजन की जगह पिइझा, बर्गर, सडविच, पेप्सी, कोको-कोला जैसे व्यंजनों ने ली है जिसे खाकर हम अपने आपको उच्चभू समझ रहे हैं। परिणामतः आज भारतीय युवा पीढ़ी कई गंभीर बिमारियोंका शिकार हो रही है।

भूमंडलीकरण का परिणाम हमारी वेश-भूषा पर भी हो रहा है। भारतीय वेश-भूषा में जो एक शालीनता और सादगी का संस्कार था उसकी जगह देह-प्रदर्शन और नज़ाता ने लिया है। आज की स्त्री अर्धनग्न होकर बहुराष्ट्रीय कंपनियों के उत्पाद बेच रही है। उसके पहनावे में आधुनिकता के नाम पर अश्लीलता बढ़ती जा रही है। जिससे कामुकता का प्रदर्शन बढ़ता जा रहा है इसका अंजाम सांस्कृतिक उन्मूलन और सामाजिकता का रुत्वा ढल रहा है। आज सौंदर्य प्रसाधन से लेकर खाने पहनने की वस्तुओं के विज्ञापन में महिलाएँ अधिक दिख रही हैं।

भाषा अभिव्यक्ति का माध्यम है। भारत देश में कई भाषाओं का संगम है। हमारी भाषा, हमारे शब्द संस्कारों की पहचान है। वैश्वीकरण का भाषा पर भी आक्रमण हुआ है। आज की युवा - पीढ़ी बुजुर्गों के साथ अपने से बड़ों के प्रति कहीं भी सम्मानित भाषा का प्रयोग नहीं कर रही है। जिनके संस्कारों में कहीं कमीया हो रही है। बड़ों को सीधे नाम से पुकारा जा रहा है। उनके बोलचाल का ढंग, इसतरह हो रहा है कि वह हर उम्र के लोगों के साथ एक ही भाषा का प्रयोग कर रहे हैं। भाषा संस्कृति का एक महत्वपूर्ण अंग है। एक पीढ़ी से दूसरी पीढ़ी में सांस्कृतिक परंपराएँ भाषा के माध्यम से ही पहुंचती हैं। भाषा मूल्यों का आदान - प्रदान करती है। किंतु वैश्वीकरण के प्रभाव से हम अपनी भाषा या शब्दों के लिहाज खो रहे हैं। फिर से भाषा की संस्कृति को आघात

पहुंच रहा है। भाषा में शालीनता तथा सादगी का अभाव दृष्टिगोचर हो रहा है।

वैश्वीकरण के कारण आज हमारे त्यौहारों पर भी असर हो रहा है। परंपरागत त्यौहार जो हमारे समाज और संस्कृति की शान हैं उन त्यौहारों को मनाने के लिए हमारे पास समय नहीं किंतु अमरीकी संस्कृति के जाल में हम इतने फंसे गए हैं कि वेलंटिन डे, फ्रेंडशिप डे मनाने के लिए पूरे जोश से तैयारी करते हैं। यह सांस्कृतिक मूल्यों के बदलाव का ही उदाहरण और परिणाम है।

साथ ही भूमंडलीकरण के प्रभाव का असर हमारे सांस्कृतिक जगत पर भी हो रहा है। पहले हमारे चलचित्र हमारी संस्कृतियों से, परंपराओं से, परिवार से, समाज से, सभी धर्मों से जोड़कर रखते थे किंतु आज की फिल्में पश्चिमी संस्कृति का प्रसार कर रहे हैं। जहां नज़ाता, अश्लीलता, वासना, हिंसा, शराब, जुआ आदि बातों का भयावह चित्र निर्माण कर रहे हैं और हमारी संस्कृति को नीचा दिखा रहे हैं जिसका भारतीय समाज पर एक गहरा नकारात्मक प्रभाव पड़ रहा है।

अतः सार रूप में यही कहा जा सकता है कि वैश्वीकरण के प्रभाव से भारतीय समाज और संस्कृति पर, जीवन के हर पहलू पर काफी असर हो रहा है। वैश्वीकरण संस्कृतिहीन आधुनिकता फैला रहा है। और रात में यह हम सभी भारतीयों के लिए गंभीर और चिंतनीय विषय है।

राह प्राध्यापक, हिंदी विभागाध्यक्षा, एस. एस. आर्ट्स कालेज और टी. पी. रायन्स इन्स्टिट्यूट, संकेश्वर, जिला : बेकगान्जी

ISSN : 2454-7905
MAH/NAN/10936/2015
SJIF 2023 - Impact Factor : 8.024

***Worldwide International
Inter Disciplinary Research Journal***
(A Peer Reviewed)

Year - 9, Vol. 1, Issue- LXXXVII, September-2023

- Chief Editor -

Pallavi Laxman Shete

Quartly Research Journal

(Arts - Humanities - Social Sciences - Sports, Commerce, Science, Education, Agriculture, Management,
Law, Engineering, Medical, Ayurveda, Pharmaceutical, Journalism, Mass Communication, Library Science Faculty's)

19.	Women's Life Depicted in Indian English Literature	Dhunde Monali Bhushaji (Bharambe)	88
20.	John Keats and Beauty	Dr. Kakasaheb Dhondiba Dhaygude	91
21.	The Shiva-Lingam: Shaivagama Siddhanta	Dr. Shashikant B Dargu	95
22.	Innovative Teaching: Using Multimedia In A Problem-Based Learning	Dr. Gokul Shamrao Damre	98
23.	Comparative Study of OPC UA, MQTT, and OneM2M for Interoperable Industrial IoT Communication	Mrs. M. M. Ghotkar	102
24.	Cultural Diversity: Challenges And Opportunities In A Global World	Mr. Umesh R. Pawar	112
25.	Frederick Winslow Taylor's Thoughts on Scientific Management in Human Resource Management	Dr. C. M. Kahalekar	119
26.	Activities of Library and Information Science Professionals in Present Era	Dr. Swapnil Haribhau Dandade	122
27.	An Clinical Trial To Study Efficacy Homoeopathic Medicine In Case Of Leucorrhoea	Dr. R.L. Saraf Dr. S.R. Junghare Dr. V.N. Kavishwar Dr. S.N. Verulkar	126
28.	Keynotes & Homoeopathy	Dr. Swapnali Tryambakrao Bathe Dr. V. N. Kavishwar	132
29.	Marketing Strategies And SWOT Analysis (A Study of Patanjali Product in Solapur City- Brief)	Dr. Ms. Patil Savita M.	137
30.	इक्कीसवीं सदी की चुनौतियां और महिलाओं की स्थिति	डॉ. विठ्ठलसिंह रूपसिंह घुनावत	142
31.	सुदर्शन प्रियदर्शिनी के कहानी संकलन 'उत्तरायण' की कहानियों में अभिव्यक्त स्वदेश - परदेश का अन्तर्द्वंद्व	डॉ. पी. व्ही. गाडवी	144
32.	भारत-चीन सीमेवर साधन संपत्तीचा विकास : भारताचे चीनला अशास तसे प्रत्युत्तर	प्रा. संदीप भानुदास गवते	148
33.	फुले-शाहू-आंबेडकर या महापुरुषांच्या विचाराची प्रसिगकता	प्रा. डॉ. अजय प्रभाकर कुंटे	153
34.	आदिवासी कवितेतील वेगळेपण	डॉ. विठ्ठल शंकर केदारी	151
35.	भारत-म्यानमार संबंध: सहकार्याची क्षेत्रे आणि भारताची भूमिका	प्रा. डॉ. किशोर कल्लापा म्हेत्री	16
36.	महिला सक्षमीकरण: एक अभ्यास	श्रद्धा चंद्रसेन वैद्य	16
37.	साहित्यातील आदिवासी स्त्री	प्रा. डॉ. भास्कर श्रावण गायकवाड	17
38.	महिला आणि आरोग्य	अश्विनी सुनील अंभोरे	17
39.	'प्रतिमा इंगोले यांच्या कथेतील स्त्री जाणिवा : एक विश्लेषण'	डॉ. लहूकुमार हरिदास खंडाळे	17

सुदर्शन प्रियदर्शिनी के कहानी संकलन 'उत्तरायण' की कहानियों में अभिव्यक्त स्वदेश - परदेश का अन्तर्द्वंद्व

डॉ. पी. व्ही. गाडवी एम.ए., एम.फिल., पीएच.डी.

सह प्राध्यापक, हिंदी विभागाध्याया, एम.ए.आर्ट्स कॉलेज आड टी.पी.सायन्स इन्स्टिट्यूट, संकेतूर, जिला : वेळगाडी,

हिन्दी साहित्य के विकास में प्रवासी साहित्यकारों का अमूल्य योगदान है। जिन्होंने अपनी रचनाधर्मिता से हिन्दी साहित्य में एक अनुठा स्थान निर्मित किया है। सर्व प्रथम प्रवासी साहित्य की सरल तथा सटीक परिभाषा देने हुए इंडो-जापान की इंटरनेशनल रिमर्न फाउण्डेशन की अध्यक्ष श्रीमती राजकुमार गौतम कहती है कि, प्रवासी हिन्दी साहित्य वह साहित्य है जिसे भारत से सुदूर रहनेवाले भारतीयों ने कवि, लेखक, कहानीकार, उपन्यासकार और अनुवादक के रूप में अलग - अलग ढंग से रचा है। जिसमें उन्होंने अपने जीवन के अनुभव को प्रस्तुत किया है जिसके अंतर्गत उन्होंने अपना सुख भी बताया है तथा प्रवासी होने का दश झेला उस पीड़ा को भी बयां किया है उस देश की राष्ट्रीय, सामाजिक, राजनैतिक और आर्थिक स्थितियों से जुझते हुए वहा अपनी कर्मभूमी बनाई त धीरे-धीरे सफलता की उचाईयों तक पहुचकर जो प्रतिष्ठा पाई, उसे भी अपने साहित्य का विषय बनाया है।

प्रवासी साहित्यकार निरंतर अपने अध्ययन तथा चिंतन से अपने कृतियों के माध्यम से विदेशों में हिन्दी साहित्य को प्रतिष्ठित कर रहे है। उनके साहित्य में भारतीय संस्कृति के साथ वहा जहा बसे है वहा की परिस्थिति तथा उससे संबंधित संवेदनाएं व्यक्त करते है। इनकी रचनाएं इसलिए महत्वपूर्ण है कि इन कृतियों में शिल्प भिन्नता की सामाजिक सांस्कृतिक परिस्थितिया चित्रित होती है। जिससे प्रवासी हिन्दी साहित्य, हिन्दी साहित्य में जुड़ एक नवीन विधा एवं चेतना है जो प्रवासियों के मनोविज्ञान से जुडी है जो न केवल एक नई विचारधारा है व एक नई अंतर्दृष्टि भी है। जिससे हिन्दी के प्रवासी साहित्य को एक नया परिदृश्य वैश्विक चेतना की अनुभूति का अवसर दिया है।

प्रवासी साहित्य स्थापित करने में विपुल विद्वान, विदुषियों का विशेष योगदान है जैसे अभिमन्यु अ राजा हिरामन, दीपचंद बिहारी, पुष्पा अबस्थी, अनिता शर्मा अर्चना पेन्थली, उषा प्रियंवदा, सुधा ओम डी पुष्पा सक्सेना, सुदर्शन प्रियदर्शिनी, मंजू मिश्रा, तेजेंद्र शर्मा, दिव्या माथुर, नीमा त्यागी, अनीता कपूर आदि रचनाकारों ने प्रवासी साहित्य में अपना अमूल्य योगदान दिया है। विशेष रूप में यह देखा जा सकता है कि प्रवासी साहित्यकारों ने प्रवासी जीवन की समस्त कठिनाईयों, झंझावतों तथा संघर्षों का चित्रण अत्यंत गहन चित्रित किया है। वस्तुतः प्रवासी साहित्य के मूल में विस्थापन की पीडा है। अपनी मिट्टी से विछुडने का माहौल से अपने आपको जुड लेने का निरंतर संघर्ष प्रवासी साहित्य में सच्चे और सही अर्थों में चित्रित हुआ है।

प्रवासी हिन्दी साहित्य में प्रमुख महिला रचनाकारों में अमेरिका में स्थित डॉ. सुदर्शन प्रियदर्शिनी का एक विशेष और महत्वपूर्ण स्थान है। सुदर्शन प्रियदर्शिनी जी ने अपनी तीक्ष्ण बौद्धिक क्षमता और अपनी अभि के तीखेपन से अपने साहित्य को एक उचा दर्जा स्थापित किया है। सरल भाषा-शैली ही इनकी प्रसिद्धि का

कारण है। सुदर्शन प्रियदर्शिनी ने अपने जीवन का एक लम्बा समय साहित्य मूजन के लिए समर्पित किया है। कहानी, उपन्यास, कविता आदि विधाओं में उनका लेखन वीथल कापी गोस्वानिक है।

'काँच के टुकड़े' और 'उत्तरायण' उनके दो महत्वपूर्ण कहानी संग्रह हैं। 'उत्तरायण' कहानी संग्रह में संश्लिष्ट कहानियों में स्वदेश परदेश का द्वंद्व अत्यंत-सहनता से अभिव्यक्त हुआ है।

इस कहानी संग्रह की प्रथम कहानी 'अखबारवाला' जिसमें एक ऐसी स्त्री का चित्रण प्रस्तुत किया गया है कि परदेश में कोई किसी का नहीं होता। नायिका हर रोज अपने घर के सामने रहनेवाले व्यक्ति को हर सुबह अखबार उठाते देखती है। इतने परिचय में ही नायिका जया रोजाना उसकी ओर देखकर हवा में हाथ घुमाती है। आज उसी अखबारवाले की मृत्यु हो गई है, परन्तु कोई व्यक्ति शोक नहीं मना रहा है। एक अरसे से पराए देश में रहनेवाली जया इस घटना से व्यथित होकर सोचती है - "बह हर दिन सोचती है कैसी है यद्दा की जिनदगी। यद्दा के नावृत्तगाह की तरह साफ सुथरे घर जिनमें कोई पहल-पहल नहीं। एक सत्राट में लिपटी हुई ये इमारतें-जेरो धीरे-धीरे सुबकती रहती हो वे आवाजा।" जया की यह संवेदनपूर्ण अभिव्यक्ति ही स्वदेश और परदेश के माहौल का अंतर्द्वंद्व दर्शाती है। एक भारतीय होने के नाते एक अजनबी के मृत्यु पर भी जया की उसके प्रति सहानुभूति ज्वलंत मानवीयता का प्रतीक है।

'उत्तरायण' कहानी की नायिका निमा भारतीय नारी के संस्कारों को ढोती हुई परदेश में पति और बच्चों की हर सुविधाओं को पूरा करने के लिए दिन-रात एक करती है। लेकिन पति और बच्चों से वह हमेशा उपेक्षित ही रही है। पराए देश में पराए होने की अनुभूति और उस अपरिचित देश में अपने आप को समायोजित कर लेने का अथक प्रयास, लेकिन इतना होकर भी वह बेगानेपन का शिकार हो जाती है। भारतीय और पाश्चात्य संस्कृति की टकराहट में नायिका अपनी मनोवेदना व्यक्त करते हुए कहती है "यहा उंची दुकान फीका पछाना। यहाँ विदेश में लोग संपन्नता और वैभव बटोरने आते हैं। लेकिन हिस्से आती रिक्तता, अकेलापन और एक रिक्तता जो धीरे धीरे दीमक की तरह सबकुछ चाट जाती है ..... रिश्ते-नाते प्यार संबंध सब का सबा" 2 नायिका के इन शब्दों में ही निराशा, बेगाना तथा संक्रास से भरी हुई उसकी वेदना स्पष्ट होती है।

सावित्री नं.3 में एक भारतीय एवं अमेरिकन नारी की संवेदनओं का सूक्ष्मता से अंकन हुआ है। विदेशी स्त्री को बह करके भी आजादी का जश्र मनाती है तो भारतीय नारी बेगुनाह होकर भी पती की खुशी में अपने आपको समर्पित करती है। उसका समर्पण यह दर्शाता है कि भारतीय महिलाएँ विदेश में भी अपने संस्कारों को भूल नहीं जाती।

'निःशंक' कहानी में सुदर्शन प्रियदर्शिनी जी ने अमेरिकी समाज में पति पत्नी के संबंधों में पनपता बिखराव को पुरुष का दोहरा विश्वासघाती व्यक्तित्व दृष्टीगोचर होता है। पति पत्नी के रिश्तों की बदलती तस्वीर इस कहानी में वास्तविकता से चित्रित हुई है। कहानी की नायिका सुनंदा अपनी कुंठा व्यक्त करते हुए कहती है "वह समझती है कि कौनसा राजीब सज्जा है? घर की चार दिवारी में इतना प्यार करनेवाला राजीब या घर बाहर इतना संपूत और बेगाना राजीब।" 3 सुनंदा के इन शब्दों में ही पति पत्नी के रिश्तों की कुरूपता और उसका अर्थ समर्प उद्धटित हुआ है।

'दशान्तर' कहानी में सुदर्शन प्रियदर्शिनी जी ने विदेश में बसे बच्चों की संस्कारहीन प्रवृत्ति का गहन चित्रण प्रस्तुत कहानी में बेटा शादी तो खुद ही तय करता है। लेकिन शादी के कार्ड में माँ-बाप का नाम तक दर्ज

नहीं करना चाहता। माँ-बाप कि भावनाओं के प्रति बेटे की शून्य संवेदनाएं ही प्रस्तुत कहानी में अत्यंत मूल्यवान् चिन्ता से अभिव्यक्त हुई है। नई पीढ़ी पूर्ण रूप से अपने संस्कारों से कैसे कट रही है इसका मार्मिक चित्रण इस कहानी में हुआ है।

'आचारसंहिता' कहानी में एक भारतीय युवा एक विदेश युवती कैथी से विवाह करके गेम्गे मानसिक अनर्इद में फँस जाता है कि उसे विवाह विच्छेदन का निर्णय लेना पडता है। कैथी हमेशा पती के परिवार की उभेक्षा करती रहती है। तथा भारतीय सभ्यता और संस्कृति का भी उपहास करती है। परिणामतः पति-पत्नी के रिश्ते में हमेशा के लिए दरार बन जाती है।

'संघ' कहानी में भी सुदर्शन प्रियदर्शिनी जी ने भारतीय संस्कृति, संस्कार और विदेशी परिवेश की टकराहट बखूबी चित्रित की है। नायक ऋषभ एक विदेशी स्त्री से विवाह करके परिवार के हर निर्णय में पत्नी पर अवलंबित होता है। वह अपने बच्चों का लालन-पालन, हिन्दू धर्म की संस्कृति के परिवेश में करना चाहता है। लेकिन बात यहा तक पहुँचती है कि, ऋषभ की पत्नी बच्चों का नाम तक विदेशी रख देती है। ऋषभ काफी हद तक अपनी संस्कृति और संस्कार बचाने का प्रयत्न करता है, लेकिन प्रेम और परिवार उसको ऐसा करने ही नहीं देते।

'भीड' कहानी परदेश में स्थित नारी के बनते विगडते रिश्तों की मनोदशा पर आधारित है। कहानी की नायिका सीमा अपने पराये की भीड में खुद को अकेला महसूस करती है। इस कहानी में औपचारिक आत्मीयता की बोझ से बोझिल मनुष्य की संवेदनाओं का सूक्ष्म अंकन है। सीमा स्थिति की उद्विग्नता व्यक्त करते हुए कहती है कि - "जूती कि नोक पर हम रह सकते हैं, पर आँखों में उभरा बेगाने पन जूते में चुभी कील से भी ज्यादा पीडा देती है। जब अपनापन और अपनेपन की जगह मरे जाती है तब उस जगह का त्याग करना ही एक मात्र उपाय रह जाता है।" 4 नायिका के इन शब्दों से ही अपने देश से दूर अपरिचित माहौल में मनुष्य के अकेलेपन की त्रासदी व्यक्त हुई है।

'धूप' कहानी एक ऐसे दंपती की कहानी है जिनकी जिंदगी रेल की दो समानांतर पटरियों की तरह दौड रही है। उन दोनों का साथ रहकर भी एक दुसरे से मिलना असंभव है। अमेरिकी सभ्यता संस्कृति को पूर्णतः आत्मसात न कर लेने का दुःख नायिका रेखा को हमेशा निचोडकर रखता है। वह अपनी उलझन व्यक्त करते हुए कहती है - "बहुत सी चीजें ऐसी हैं जिन्हें जिंदगी भर करने या पाने की सोचती रही पर कभी हासिल नहीं कर पाई। अपनी मनपसंद चौखट कभी मिल ही नहीं पाती। इसलिए दुसरों के बनाए साचो में ढले चले जाते है और अपना नाप-तोल भी भू जाते है।" 5 नायिका के इन शब्दों में ही विदेश में बसी भारतीय नारी की आंतरिक पीडा का मर्मस्पर्शी चित्रण हुआ है।

'सुबह' कहानी में जब कोई भारतीय पश्चिमी देशों में जाकर किसप्रकार अपरिचित अनभिज्ञ बन जाते उन्हें अपने भी कैसे बेगाने लगते है इस बात का सजीव और ज्वलंत चित्रण उक्त कहानी में चित्रित हुआ है। कहानी में वृद्धावस्था के जीवन की त्रासदी, अतीत और भविष्य को लेकर वृद्धों का अंतर्द्वंद्व जीवन की जिजीविषा आदि कई बातों का कठोर सच बडे संवेदनापूर्ण शब्दों में व्यक्त हुआ है।

इस प्रकार विवेचित कहानियों में सुदर्शन प्रियदर्शिनी जी ने प्रवासी जीवन की समग्र कठिनाईयाँ अस्तित्व को बचाये रखने की निरंतर संघर्ष स्वदेश और परदेश के बीच उद्विग्न बेचैनी विस्थापन की पीडा आदि का यथार्थ चित्रण किया है। भारतीय और पाश्चात्य संस्कृति की टकराहट के बीच की निरंतर बेचैनी उक्त कहानी में सजीव चित्रित है। सुदर्शन प्रियदर्शिनी जी की प्रस्तुत कहानियों में मनुष्य मन की गहरी संवेदनाओं का चित्रण है। इन कहानियों में कहीं न कहीं भारतीय धर्म दर्शन, संस्कृति, वेश-भूषा, रहन-सहन, रीति-रि

परंपराएं आदी का मूकमता से अंकन हुआ है। साथ ही यह भी संकेत दिया है कि विदेश में बसे भारतीय अपनी संस्कृति को भूल भी नहीं पाते और नये समाज और वहां के परिवेश को पूरी तरह अपना भी नहीं सकते, जिससे वह अकेलेपन का बोझ जिंदगी भर होते हैं।

निष्कर्षतः यही कहा जा सकता है की सुदर्शनप्रियदर्शिनी जी की 'उत्तरायण' कहानी संग्रह में संपूर्ण कहानियां स्वामी-भारतीयों की संवेदनाओं की बेजोड़-मिमांसा है। अतः सुदर्शन-प्रियदर्शिनी प्रवामी हिन्दी साहित्य की मूर्धन्य फल महिला कलाकार हैं।

दर्श :

- (1) सुदर्शन प्रियदर्शिनी - उत्तरायण (कहानी संग्रह) 'अक्षयारवामा' नमन प्रकाशन, नई दिल्ली - पृ. - 8
- (2) सुदर्शन प्रियदर्शिनी - 'उत्तरायण' नमन प्रकाशन, नई दिल्ली - पृ. - 22
- (3) सुदर्शन प्रियदर्शिनी - उत्तरायण (कहानी संग्रह) - 'नि.शंक' नमन प्रकाशन, नई दिल्ली पृ. - 41
- (4) सुदर्शन प्रियदर्शिनी - 'भीड़' (कहानी) - अलख कृति पत्रिका, दून - 2016
- (5) सुदर्शन प्रियदर्शिनी - उत्तरायण (कहानी संग्रह) - 'भ्रम' नमन प्रकाशन - पृ. - 31

Electrostatic potential mapping of ascorbic acid and dimethoxyaniline for the antioxidant evaluation capacity

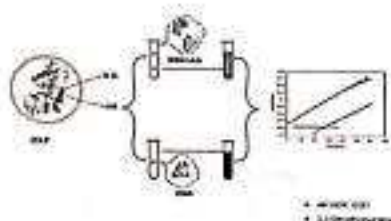
Shivakumar Anantharaman¹ · Honnur Krishna² · Rajesh Biligere Muddegowda³

Received: 9 July 2022 / Accepted: 26 May 2023
© Springer-Verlag GmbH Austria, part of Springer Nature 2023

Abstract

We have here presented an extended theoretical and experimental study of hydroxyl radical (HR) trapping assay by ascorbic acid (AA). 2,4-Dimethoxyaniline (DMA) in the presence of hydrogen peroxide and horseradish peroxidase (HRP) produces an imine form of 2,4-DMA (DMA*), a violet colored product with an UV-Vis absorption maximum at 540 nm. The formation of the violet colored product was inhibited by the addition of AA. Fukui functions and dual descriptor enumerating the local and global electron densities of the atoms on the DMA, AA, and HR systems were calculated. The preferential electron density pattern on DMA, AA, and HR was assessed by left and right Fukui functionals at constant external potential. Highest occupied molecular orbital–lowest unoccupied molecular orbital (HOMO–LUMO) gap for DMA and AA were found to be 8.834 and 10.908 eV, respectively, and singly occupied molecular orbital–highest occupied molecular orbital (SOMO–HOMO) gap for HR was 16.872 eV. The global softness for DMA, HR, and AA was 12.99, 6.10, and 11.70, respectively. The electronic transitions ($n \rightarrow \pi^*$ and $\pi \rightarrow \pi^*$) of the proposed colored product were simulated by time dependent-density functional theory (TD-DFT) calculation with its correlation with the practical UV-Vis data. Natural bond order analysis (NBO) and electrostatic potential (ESP) providing theoretical information on the relative electron density over the atomic position of AA and DMA were presented. This article can provide a unique way of understanding the position of HR radical attack on AA and DMA.

Graphical abstract

Keywords Density functional theory · Colorimetric inhibition assay · Hydroxyl radical antioxidant capacity assay · HOMO · SOMO–LUMO · UV-Vis simulation · Isosurface · Fukui functions

✉ Shivakumar Anantharaman
shivakem77@gmail.com

✉ Honnur Krishna
krishnachem08@gmail.com

¹ PG Studies and Research Centre in Chemistry (A Recognized Research Centre of University of Mysore), St. Philomena's College, Bangalore-Mysore Road, Bannimantap, Mysore 570015, India

² Department of Chemistry, S. D. V. S. Sangh's, S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar, Belagavi 591313, Karnataka, India

³ Department of Physics, RV College of Engineering, Bengaluru 560059, Karnataka, India

Introduction

Free radicals are highly unstable species having an unpaired electron in the outermost shell, seeking stability through pairing with biological systems [1]. One of the contributions for its instability is lack of octet configuration. Reactive oxygen and reactive nitrogen species have characteristic properties such as short life time, generation of intermediate reactive species that in turn kill the immediate cell adjacent to its generation [2]. Hence, the instability of these species is a serious threat to the nearby cells which are implied in aging and more than 100 diseases that includes heart disease, diabetes, cancer, and neurodegenerative diseases. The main cause of these diseases are attributed to the damaging of crucial biomolecules such as DNA, RNA, lipids, proteins, polyunsaturated fatty acids, carbohydrates, and so on [3].

Antioxidants can be classified as primary, secondary, endogenous, exogenous, enzymatic, and non-enzymatic. Generally antioxidants are the molecules that contain hydroxyl groups which might be phenolic or non-phenolic in nature that includes ascorbic acid (AA), tocopherols, polyphenols, flavonoids, and so on [4].

AA has been widely studied due to its biological importance, which is a well-known radical scavenger and an antioxidant in the living systems. Apart from usual activity as a reducing agent of free radical species, it can also act as a cofactor in the enzymatic biosynthesis of collagen, catecholamine, carnitine, and peptide neurohormones [5]. Under *in vitro* electrochemical oxidation, AA normally loses one electron, but two electron oxidation can also be observed. AA is also involved in the oxidation of low density lipoprotein and is used as biochemical marker of oxidative stress in clinical investigations [6]. Due to their numerous health advantages, including anti-aging and anti-inflammatory properties, AA have emerged as scientifically intriguing substances. Dehydroascorbic acid has been used as a biochemical marker of oxidative stress in clinical investigations and also vitamin C is used as a dietary supplement. Hence, assay of AA plays a pivotal role in the food technology, health sector, microbiology and such others [7].

An antioxidant assay are characterized by two different terms namely, antioxidant activity and antioxidant capacity. First, the antioxidant activity corresponds to the rate constant trapping of single antioxidant against the given free radical. Second term is the antioxidant capacity that corresponds to the total molar concentration of the free radicals that scavenges against the test sample which is dependent on the presence of variety of antioxidants in the mixture [8]. An assay can include direct and indirect methodology, direct method relies on its tendency of the free

radical to reduce or oxidize the reaction probe and indirect method adopts the inhibitory capacity of the antioxidants for the formation of the products.

Based on the nature of the mechanism, it can be broadly classified into electron transfer (ET) and hydrogen atom transfer (HAT) reactions. Different types of antioxidant assay include online extraction of high-performance liquid chromatography—ferric reducing antioxidant parameter [9], copper reducing antioxidant capacity—thin layer chromatography [10], 2,2'-azinobis (3-ethylbenzothiazoline-6-sulfonic acid) by advanced statistical methods [11], 2,2-diphenyl-1-picrylhydrazyl [12], fluorescence—ferric reducing antioxidant capacity [13], crocin bleaching assay [14], luminol enhanced chemiluminescence-flow injection analysis [15], β -phycoerythrin-fluorescence system [16], lipid peroxide generation [17], hydroxyl radical averting capacity [18], oxygen radical absorbance capacity assays [19], total radical antioxidant parameter [20], Folin-Ciocalteu reagent assays [21], Trolox equivalent antioxidant capacity assays [22], and such others. In general AA, an antioxidant substance can reduce the metal or organic system either by ET or HAT mechanism, providing the signal response either by positively or negatively in the graphical representation.

The proposed antioxidant assay relies on the formation of oxidized colored product of dimethoxyaniline (DMA) by horseradish peroxidase (HRP) involving hydrogen peroxide as a substrate, which is inhibited by AA. HRP are heme proteins that contain iron(III) protoporphyrin (ferriprotoporphyrin) as prosthetic group with molecular weight ranging between 30 and 150 kDa. HRP can react with reactive oxygen species like superoxide radical and its protonated form, hydrogen peroxide, and hydroxyl radical (HR) [20, 21]. In the absence of the reducing substrates like phenols, amines, the HRP during the cycle releases protonated superoxide and other reactive oxygen species [23–25].

HRP catalyzes the oxidation of wide variety of substrates using hydrogen peroxide or other peroxides as a primary substrates [26]. The HRP catalytic cycle involves the formation of two distinct intermediates namely HRP-I and HRP-II on its reaction with hydrogen peroxide and organic co-substrate. In the initial stage, the native ferric enzyme is oxidized by hydrogen peroxide form an unstable intermediate called HRP-I, which has a heme structure $\text{Fe}^{\text{IV}}=\text{O}$ -porphyrin π -cation radical and consequently reduction of peroxide to water takes place. Then HRP-I oxidizes an electron donor substrate (AH_2) to give HRP-II (protonated form of HRP-I), releasing a free radical. HRP-II gets further reduced by second substrate molecule, generating the ferric state producing free radical, summarized in Scheme 1.

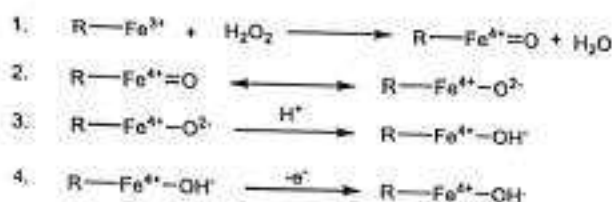
Another mechanism as suggested by Svistunenko et al. [27], the heme group gets oxidized with the formation of oxoferryl heme and free radical located on the π -system of the heme. The radical is then transferred to an amino acid

Scheme 1

Scheme 2

counter part of the enzyme which further undergoes transformation resulting in the formation of HR (Scheme 2).

HR system, highly reactive oxygen species due to its short of octet configuration, tries to attain the stability by abstracting hydrogen atom from either AA or 2,4-dimethoxyaniline (DMA). Thus, AA and DMA act as an HR radical scavenger.

There are three possible plausible routes by which the amine DMA interacts with HR to produce DMA[•]. A violet color product (step I) then yields the final dimeric product (step II) (Scheme 3). The principle utilized in the AA assay is graphically depicted in Fig. 1. The relatively more reducing property of AA compared to DMA emphasizes the decrease in intensity of violet color product, which asserts

the induction period of the reaction in the presence of AA (Fig. 1).

- (a) Step I
- (b) HR abstracts an electron from DMA to form a DMA cationic intermediate. Further, cationic intermediate loses a proton resulting in the formation of imine form of 2,4-DMA (DMA⁺) (Scheme 3a and 3b).
- (c) By proton coupled electron transfer (PCET) mechanism, DMA loses proton and electron in subsequent steps ultimately leading to DMA[•] (Scheme 3c and d).
- (d) HR interacts with DMA and knocks out atomic hydrogen and forms DMA[•] (Scheme 3e).
- (e) Step II

Dimerization takes place by radical cation intermediate and DMA[•] resulting in the radical adduct formation (RAF) product (Scheme 3f, g, and h).

Mechanism shown in Scheme 3 addresses the formation of stable DMA radical and its dimerization.

Our earlier research article [8] claims the number of active sites for hydroxyl group attack has a strong influence on the radical scavenging activity. The DMA has a number of active sites for the attack of HR, released by the reaction of HRP with substrate hydrogen peroxide. This study will give distinct idea about place of attack of the HR on DMA.

AA and DMA are antioxidant substances that have a preferential electron density over the soft oxygen and nitrogen atoms, respectively, where exact reducing positions can be established by density functional theory (DFT). DFT

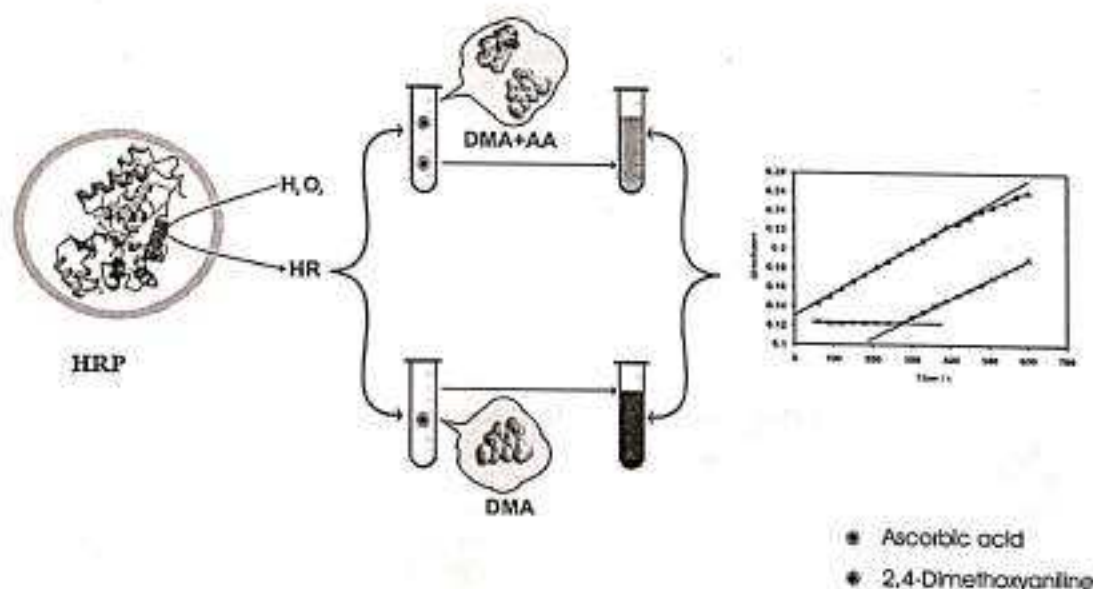
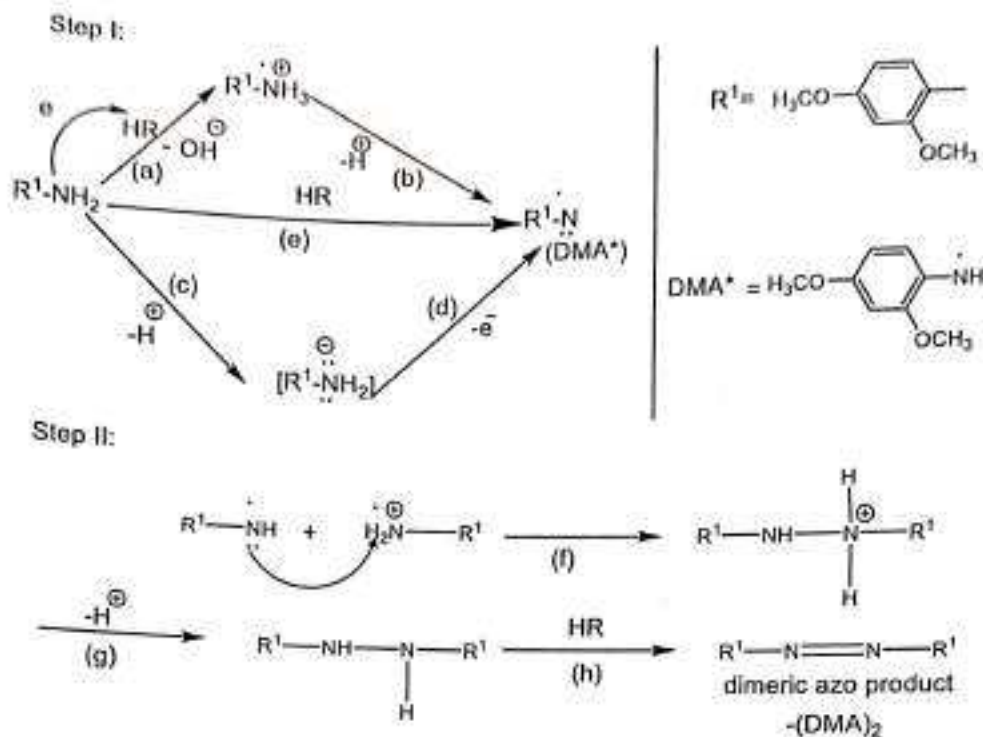

Fig. 1 Principle of the DMA/HRP/AA antioxidant assay

Scheme 3

provides a powerful theoretical framework for the study of both chemical reactivity and selectivity. From the DFT equations, many concepts are widely used by experimental chemists which have both mathematical and physical meaning. Indeed, concepts such as electronic chemical potential, which characterizes the escaping tendency of electrons and global hardness (representing the resistance to charge transfer), have proven to be successful in the rationalization of chemical processes [28].

Several research groups have studied AA by DFT calculations in the vibrational IR band assignment [29], studying the reaction process with HR in aqueous phase [30, 31], discussing the nature of free radical product of its reaction involving HR by frontier orbital approach [32], Mulliken charge distribution, and molecular electrostatic potential in defining the activity of the molecule [33], designing the scheme of mechanism for its reaction with reactive oxygen species [34], nano C_{16} cluster as its carrier [35] and the reaction enthalpies mechanism related to radical scavenging property [36].

This research article gives an idea about the attack of HR on AA and DMA, which is an attempt in studying the abstraction of hydrogen using Fukui function, bond dissociation energy (BDE), and bond dissociation enthalpy (BDH). The HR initiated colored product is inhibited by AA. The theoretical justification of hydrogen abstraction from AA

and DMA is provided. The article is emphasized on the electron density over the AA, and DMA by atomic Fukui functions involving right and left derivatives of electron density with respect to constant chemical potential under frozen molecular conditions. The theoretical spectral simulations were correlated with experimental UV-Vis generated data. This proposed assay is an indirect quantification of AA based on induction period developed by addition of AA for HRP initiated reaction. The present research article involving AA, DMA and HRP is further extension of the research work carried earlier [37] by our group. The research article has two parts, first dealing with the development of analytical assays for antioxidant activity, and second the theoretical path discussions by quantum mechanical studies.

Results and discussion

DMA-HRP-AA assay protocol

Three cm^3 of the reaction mixture containing 2233 μM DMA, 0.756 nM HRP and 82.88 μM H_2O_2 in 100 mM potassium dihydrogen orthophosphate/sodium hydroxide buffer of pH 6.0 was taken. For the evaluation of the linear calibration graph, 100 mm^3 of varying concentrations of AA were considered, so that the final concentration in 3

cm^3 of the solutions ranged between 11.9 and 37.8 μM . The absorbance of the violet colored imine form of 2,4-dimethoxyaniline (DMA^+) product was recorded continuously for 600 s at 540 nm with 30 s intervals. The absorbance of the control and test solution was recorded with reference to distilled water. The induction period of test solution containing 37.8 μM of AA, and control without AA recorded by the plot of absorbance vs. time (in s) is shown in Fig. 2. The plot of concentration vs. induction period was used for the evaluation of linearity in the calibration graph as shown in Fig. 3.

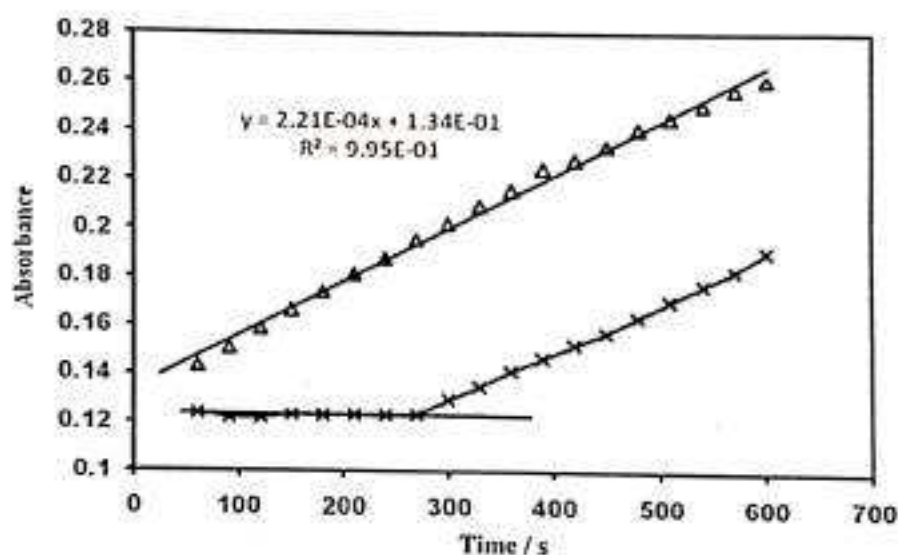
Addition of AA to the reaction mixture inhibits the formation of free radical, thus initiating the induction time during course of the reaction. Increase in the time lag with increase in the concentration of AA substantiates the inhibition kinetics.

Optimization of the reaction condition

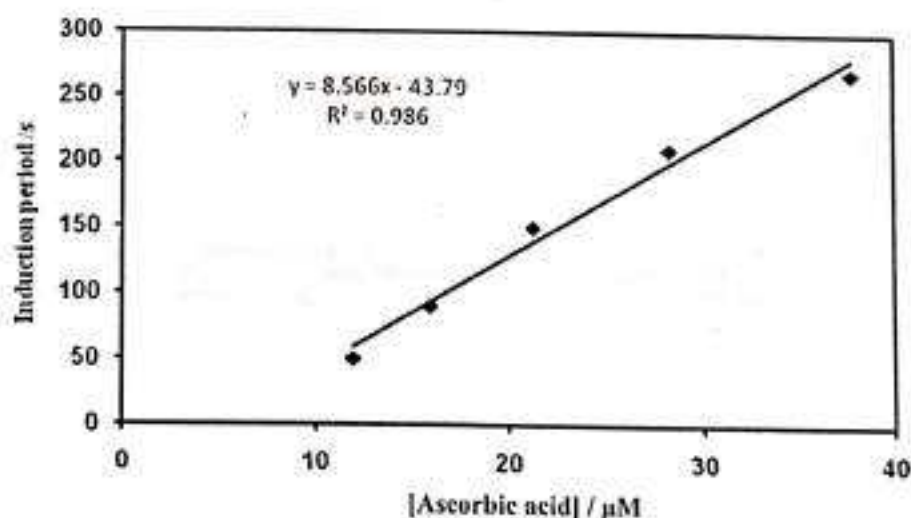
For establishing the optimized concentration of H_2O_2 in terms of induction period, 3 cm^3 of the reaction mixture containing 2233 μM DMA and 0.756 nM HRP at varying concentrations of AA and H_2O_2 were taken. The H_2O_2 concentrations that were used in the optimization procedure ranged between 20 and 663.04 μM with varying AA concentrations of 45.42, 75.7 and 189.23 μM . From Fig. 1S, it can be seen that the induction period varies linearly between 20 and 82.88 μM , beyond which it gets saturated due to the enzymatic reaction. Hence, a final concentration of 82.88 μM of H_2O_2 was selected for further assay procedure.

As the proposed assay procedure is based on release of HR by HRP, the optimized pH/temperature that was recorded for our earlier work [37] is selected as a reference. The optimized pH that was selected under the optimized

Fig. 2 Evaluation of the induction period for 2233 μM DMA, 0.756 nM HRP, and 82.88 μM H_2O_2 in 100 mM potassium dihydrogen orthophosphate/sodium hydroxide buffer containing 37.8 μM AA in a total 3 cm^3 of the reaction mixture. The control (Δ) and sample ($\times$) readings were recorded against the distilled water

Fig. 3 Calibration graph for determination of AA containing 2233 μM DMA, 0.756 nM HRP and 82.88 μM H_2O_2 in 100 mM potassium dihydrogen orthophosphate / sodium hydroxide buffer of pH 6.0 in a total 3 cm^3 of the reaction mixture containing in the range between 11.9 and 37.8 μM of AA

concentrations of the DMA, HRP, and H_2O_2 is 6.0. The effect of temperature was studied in the range 0–80 °C and it was found that the sensitivity remains stable in the range 20 to 30 °C. Hence, 25 °C is selected during the assay procedure.

Physical fitting models for calibration and optimization

The dependent variables that were selected includes different concentrations of H_2O_2 , AA and the induction period responses for all ten experimental runs are summarized in Table 1. This model was validated, where the significant Z (deviation of a data point from the mean, relative to one standard deviation) at 95% confidence values less than 1.96 were accepted. During the model selection, the best fitted models for the induction period were linear and logarithmic based and the regression value, R^2 closer to 1. The RSD, a measure of the reproducibility of the model having less than 3.0% and the R^2 values close to 1, indicates a good relationship between the experimental data and those of the fitted models. The R^2 values well within the acceptable limit ≥ 0.91 indicate the experimental data fitted well with linear and logarithmic equations. The final equation indicating the actual slope and intercept is shown in Table 1. Positive values represent the effect of concentration on optimization, whereas negative values represent an inverse relationship between the concentration factor and the induction period. The slope of the graph indicates its nature, i.e., change in the induction period with reference concentration. The percentage error associated in the determination of AA lies in the range 0.5 to 1.0.

Spectral characteristics

An intense violet colored product, DMA*, was scanned in the wavelength range from 400 to 800 nm against the control. The absorption spectrum has dual maximum one at 540 nm and another at 600 nm, attributed to π to π^* and n to π^* transitions, respectively [38]. The experimental observation was made at 540 nm due to its high molar absorptivity ($0.718 \text{ mM}^{-1} \text{ cm}^{-1}$) as reported earlier [37]. The control has

negligible absorptions in the entire range. The absorption spectrum of the violet colored product is as shown in Fig. 4.

Reaction mechanism

AA is a good scavenger of superoxide radical anion, hydrogen peroxide, HR and singlet oxygen. Oxidation of AA produces two moles of electron along with quinone analog. But, some researchers claim that single electron change through the formation of uni-radical conjugated by carbonyl group stabilized by resonance [39]. The formation of dehydroascorbic acid is greatly expected as the single electron change involving the specific removal of targeted hydrogen which is kinetically forbidden process [8]. Scheme 4 depicts two different routes (Scheme 4a and b) of formation of dehydroascorbic acid molecule.

AA inhibition mechanism of DMA

HR scavenging assay was measured based on the relative competitive inhibition in the formation of colored product. AA is a strong scavenger of HR with formation constant $K_f = 1.8 \times 10^8 \text{ dm}^3 \text{ mol}^{-1} \text{ s}^{-1}$ [40], compared to DMA due to its high inhibition rate which initiates a time lag in the formation of the colored product. It was observed that there was time lag in the formation of the product which increases as the concentration of AA increased proportionately. The contributing competitive reaction is as shown below (Scheme 5). According to above competitive reaction described, the following relation can be established [41].

$$\frac{A_0}{A} = 1 + \frac{k_i[\text{AA}]}{k_0[\text{DMA}]} \quad (1)$$

where A_0 and A are the absorbance of corresponding control and samples for fixed concentration of DMA and various concentrations of AA at a constant time, t . k_i and k_0 are AA inhibited and blank rate constant, respectively.

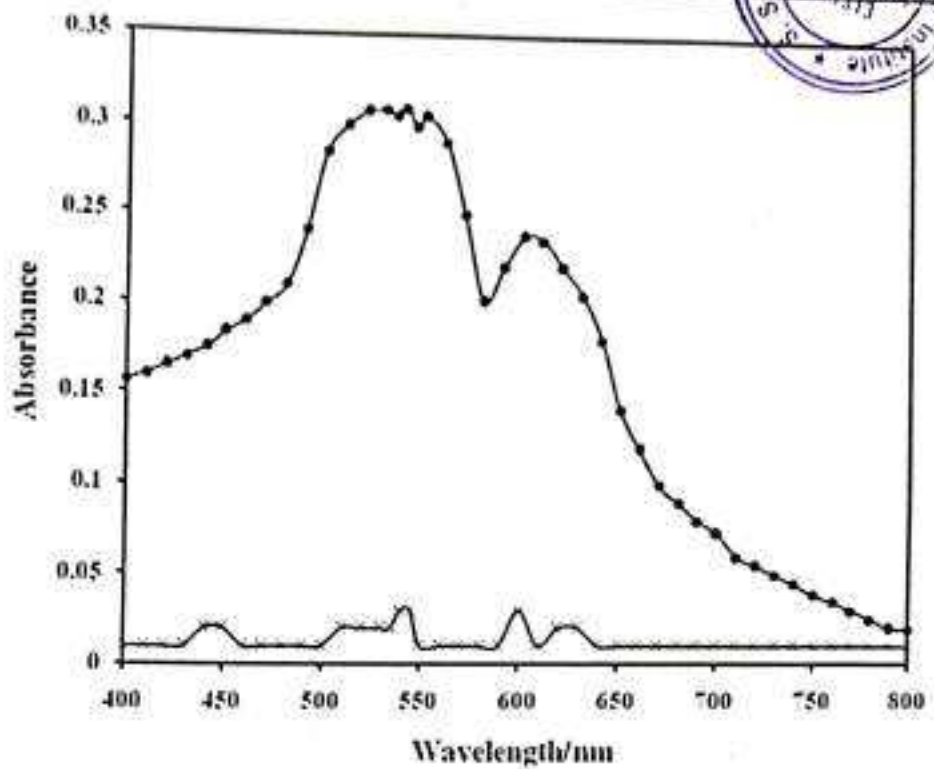
The inhibition kinetics as per the above Eq. (1) is as shown in Fig. 2S. The formation of HR initiated colored product is as shown below (Scheme 6).

Table 1 Predicted response models and statistical parameters obtained

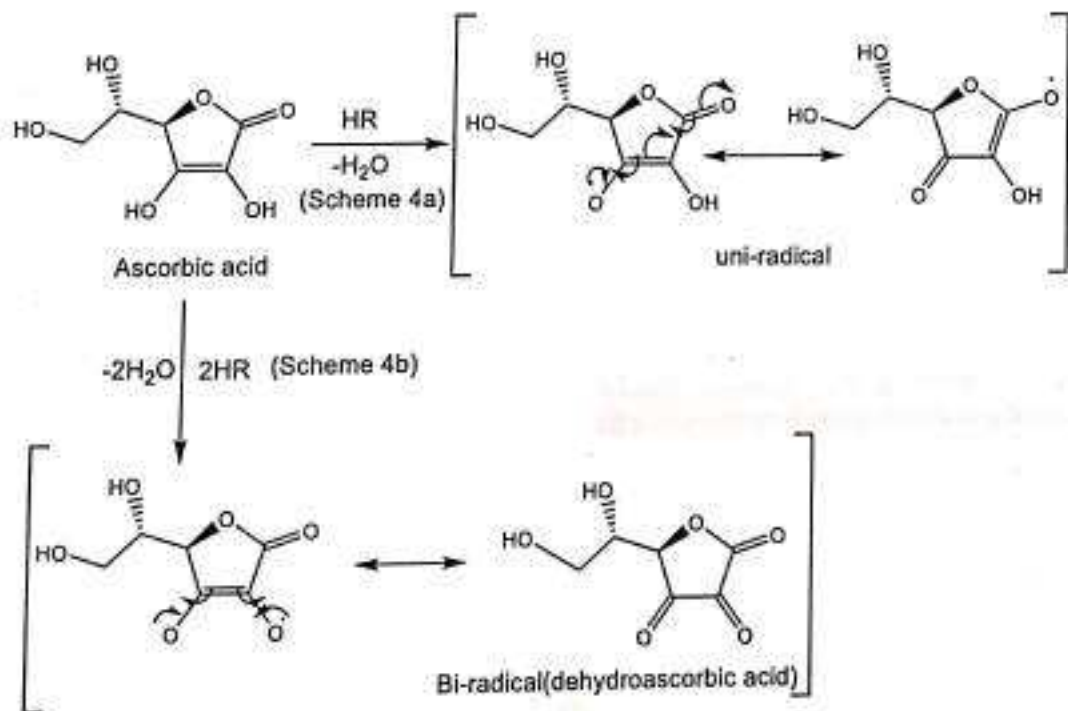
Figure No	Type of the model	Two dimensional plot	Equation model for y	R^2	CV/%	Error/%
02	Linear	Time versus absorbance	$2.21 \times 10^{-4} x + 1.34 \times 10^{-3}$	0.995	1.0–2.0	–
03	Linear	Induction period versus [AA]	$8.566 x - 43.79$	0.986	1.3–2.2	0.5–1.0
Supplementary 1S	Logarithmic	Induction period versus [H_2O_2], during optimization	$-187 \ln x + 1514$ $-132 \ln x + 1005$ $-127 \ln x + 871.7$	0.987 0.976 0.942	0.5–1.0	–
Supplementary 2S	Linear	Signal ratio versus [AA]/[DMA]	$27.08x + 1$	0.919	1.5–3.0	–

Fig. 4 Absorption spectra of the intense violet colored DMA* were recorded for a 3 cm³ of the reaction mixture containing 2263 μM DMA, 0.757 nM HRP, and 330 μM H₂O₂ in a 100 mM potassium dihydrogen orthophosphate/sodium hydroxide buffer of pH 6.0 at 25 °C (•) after incubating for a period of 10 min against the control (×) without H₂O₂

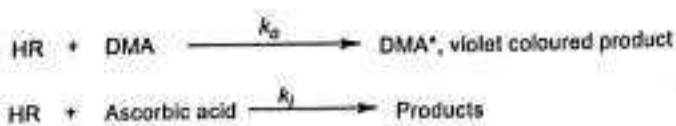
Scheme 4

Scheme 6

1. AA + HR $\xrightleftharpoons{-2H_2O}$ dehydroascorbic acid : Fast
2. DMA + HR $\xrightleftharpoons{-H_2O}$ DMA* : Slow
3. DMA + DMA* $\rightleftharpoons$ diazo product
RAF

Scheme 5

BDE and BDH of AA and DMA

BDE is the energy required to break a bond between two atomic positions of a molecular system with each atom gaining one electron. The enthalpy (H) of the system is equal to the sum of internal energy and product of pressure and volume. The BDE and BDH values are indication of the molecular system reacting by HAT mechanism. The AA acts as an antioxidant which depends upon the removal of hydrogen atom of the hydroxyl group attached to the lactone ring with subsequent formation of dehydroascorbic acid [42]. The removal of hydrogen by HR depends on the BDE and BDH of different hydrogen atoms attached to the AA molecule. The pictorial representations of the AA and DMA along with the local atomic positions are labeled in Fig. 5. The BDE and BDH have been calculated by the below relation:

$$\text{BDE} = E(\text{Dehydroascorbic acid}) + nE(\text{Hydrogen atom}) - E(\text{Ascorbic acid}) \quad (2)$$

$$\text{BDH} = H(\text{Dehydroascorbic acid}) + nH(\text{Hydrogen atoms}) - H(\text{Ascorbic acid}) \quad (3)$$

where n refers to the number of hydrogen atom eliminated from the parent molecular system and E represents electronic energy.

The least values of the BDE (Table 2) of AA have been calculated for H_{17} and H_{19} atom, thereby implying easy removal of H_{17} and H_{19} hydrogen atom from AA by HR radical. The calculated BDE is of the increasing order $H_{17} = H_{19} < H_{20} < H_{13} < H_{9/10} < H_{14} < H_{11}$. The effective transfer of electron over O_{18} and O_{16} contributes to highest BDE of H_{17} and H_{19} . The HR can attack H_{17} and H_{19} (Fig. 5) which can subsequently result in the formation of dehydroascorbic acid. The formation of dehydroascorbic acid by losing H_{17} and H_{19} in AA is a favourable condition due to the more electron density at the O_{16} and O_{18} , justified by Fukui functions. The ΔH of the AA system follows the sequential decreasing order $H_{17}, H_{19}, H_{13}, H_{20}, H_{14}, H_{9/10}, H_{11}$.

Table 2 BDE and BDH of AA in aqueous environment

Hydrogen atom position	AA (aqueous)/kJ mol ⁻¹			
	Proposed method		Reported method [6]/[44]	Discrepancy
	BDE	BDH	BDH	BDH
17	318	288	316	28
19	318	288	334/326	46/38
20	373	340	336	06
13	417	386	-	-
9/10	425	391	-	-
14	459	427	435	08
11	465	427	430	03

The antioxidant tendency of DMA also depends on the formation of hydroxylated products at different aryl positions, as shown in Fig. 5. The BDE at different position of the potential binding sites was calculated based on the placement of hydroxyl group and oxygen radical on DMA. The BDE and ΔH of DMA have been calculated by the relation,

$$\text{BDE} = E(\text{Oxygenated DMA}) + E(\text{Hydrogen atom}) - E(\text{DMA-OH}) \quad (4)$$

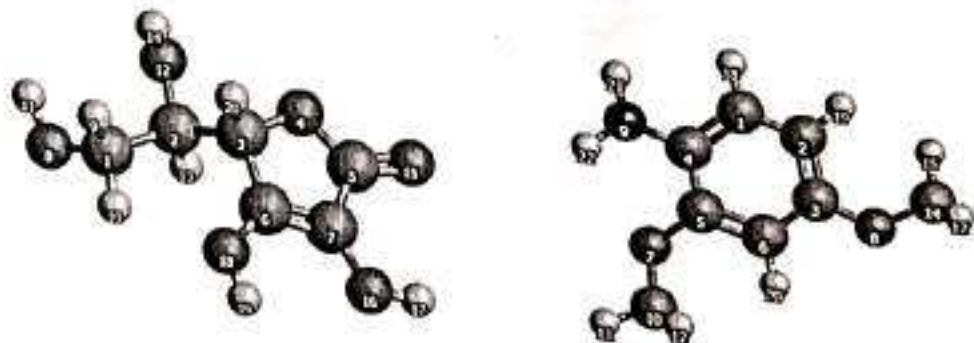
$$\text{BDH} = H(\text{Oxygenated DMA}) + H(\text{Hydrogen atom}) - H(\text{DMA-OH}) \quad (5)$$

for both aqueous and gas condition.

The optimized structures that have been chosen for the study of free radical assay viz., DMA, AA and (DMA)₂ are as shown in Figs. 3S and 5.

The BDE (Table 3) of DMA for gaseous and aqueous system follows an decreasing order $H_{15}/H_{16}/H_{17}, H_{11}/H_{12}/H_{13}, H_{20}, H_{19}, H_{18}$ and $H_{20}, H_{11}/H_{12}/H_{13}, H_{15}/H_{16}/H_{17}, H_{18}, H_{19}$, respectively. The BDH for gaseous and aqueous system follows decreasing order as $H_{18}, H_{19}, H_{20}, H_{15}/H_{16}/H_{17}, H_{11}/H_{12}/H_{13}$ and $H_{19}, H_{18}, H_{20}, H_{15}/H_{16}/H_{17}, H_{11}/H_{12}/H_{13}$, respectively.

Fig. 5 Optimized molecular structures of AA (left) and DMA (right) in ground states

Table 3 BDE and BDH of DMA in gaseous and aqueous environment

Hydrogen atom position	DMA/kJ mol ⁻¹			
	Gaseous		Aqueous	
	BDE	BDH	BDE	BDH
11,12,13	412	378	305	263
15,16,17	428	391	302	266
19	323	295	263	234
18	307	278	273	243
20	333	305	336	306

The structural factors that stabilize the oxygenated DMA and destabilize the hydroxyl DMA reduce BDE. The effective transfer of the electron density from the hydroxyl group to the phenyl ring takes place at a maximum extent in the case of methoxy group (H₁₅/H₁₆/H₁₇) and H₂₀ which contributes to the highest BDE in gaseous and aqueous media, respectively. The reason for the lowest BDE in the gaseous medium for H₁₈ is due to the orbital interaction between the hydroxyl oxygen and amine hydrogens. The orbital interaction stabilizes the resulting radical, hence contributes for less BDE in gaseous medium. The polarizing factors contribute to the highest BDE of H₂₀ and least for H₁₉ in aqueous medium. H₂₀ in the aqueous environment assists the stabilizing of π -electron density, thus leading to increase in the BDE [43].

The BDH is calculated in aqueous phase for the possible radicals of AA structures that lies in the range between 288 and 427 kJ/mol (Table 2). These values as reported by Štellerová et al. [6] lies between 316 and 435 kJ/mol. The homolytic dissociation of hydroxyl groups located on C₁ (H₁₁) and C₂ (H₁₄) is less preferable path due to its high BDH. The discrepancy in the BDH values between proposed method and reported method lies between 3 and 46 kJ/mol. The probable discrepancy is due to the stable AA structure that was selected during the studies which lacks hydrogen bond. The energetically preferred position for the removal of hydrogen in the formation of dehydrogenated AA is H₁₇ and H₁₉.

Similarly, BDH for the formation of hydroxylated DMA product (Table 3) in gaseous and aqueous phase follows an increasing order H₁₈, H₁₉, H₂₀, H_{11/12/13}, H_{15/16/17} and H₁₉, H₁₈, H_{11/12/13}, H_{15/16/17}, H₂₀, respectively. The BDE and BDH of DMA and AA are tabulated in Tables 2 and 3.

Fukui functions and dual descriptors for DMA, AA, and HR

AA reacts with HR by a free radical mechanism resulting in dehydroascorbic acid. The quantifiable value in terms of the local softness of an atom can be demonstrated by the Fukui functional value and dual descriptor. The radical descriptors, $f_k^{\pm}(s_k^{\pm})$, and dual descriptor $\Delta f(r)$ for hydrogen atom over the DMA and AA allow us to characterize the HR radical attacking position. The decreasing order for AA radical descriptor is H₂₀, H₁₉, H₁₇, H₁₃, H₉, H₁₄, H₁₁, H₁₀ and dual descriptor as H₁₉, H₁₇, H₁₁, H₁₄, H₂₀, H₁₀, H₁₃, H₉. The hydrogens that is susceptible for the attack by HR are H₁₉, H₂₀, H₁₇. The decreasing order of radical descriptor for oxygen atoms over the AA is O₁₅, O₁₈, O₁₆, O₄, O₃₂, O₈. The O₁₈, O₁₆ are more exposed to the HR attack due to the available H₁₉ and H₂₀. Also it is noticed that the more negative dual descriptor over O₁₆ and O₁₈ enumerates the attack of HR.

Similarly, radical descriptor for DMA follows decreasing order as H₁₈, H₂₀, H₁₂, H₁₉, H₂₁, H₂₂, H₁₇, H₁₁, H₁₃, H₁₆, H₁₅ and dual descriptor as H₁₂, H₂₀, H₁₈, H₁₉, H₁₇, H₂₁, H₁₃, H₂₂, H₁₁, H₁₆, H₁₅. The aryl hydrogens such as H₁₈, H₂₀, H₁₉ overrule the formation of the benzene radical as aryl compounds are stable. The electron density over the H₂₁ and H₂₂ more susceptible for homolytic cleavage as $\Delta f(r)$ of N₉ is less than zero.

The summative softness of the AA oxygen (O₁₆ and O₁₈) to that of DMA nitrogen (N₉) is found to be greater, thus inferring better reducing capacity of AA compared to DMA.

The Fukui functions and dual descriptors are marked in the bold form for clear cut identification of the density marker on one to one atom in the molecule (Table 4).

Frontier molecular orbital concept in explanation of hard-soft acid base concept

Frontier orbital energy gap, that is the difference between the HOMO/SOMO and LUMO energies, shows the interaction of the molecule with other species. Frontier orbital energy difference helps to differentiate between the chemical reactivity of the molecules. HOMO or SOMO values are -7.729, -9.722, and -15.393 eV for DMA, AA, and HR, respectively, and corresponding LUMO values are 1.105, 1.186, and 1.479 eV. The corresponding HOMO or SOMO-LUMO differences for DMA, AA, and HR are 8.834, 10.908, and 16.872 eV as tabulated in Table 5. These tabulated values were calculated from the energies (Supplementary information, Fukui functions) of frontier molecular orbitals.

A hard molecule has a large SOMO/HOMO-LUMO gap and a soft molecule has a small SOMO/HOMO-LUMO gap. Among these, HR is hard, AA is intermediate, and DMA is

Table 4 Fukui functions of DMA, AA, HR

Atom by atom position	f_i^+	s_i^+	$\Delta f(i)$
DMA			
C-1	0.0491	0.3030	-0.0393
C-2	0.0498	0.3068	-0.0512
C-3	0.0790	0.4868	-0.0983
C-4	0.1018	0.6272	-0.1628
C-5	0.0420	0.2593	-0.0355
O-7	0.0229	0.1412	0.0096
O-8	0.0174	0.1073	-0.0204
N-9	0.0241	0.1487	-0.0330
C-10	0.0934	0.5755	-0.1708
C-14	0.0019	0.0120	0.0153
H-11	-0.0040	-0.0252	0.0130
H-12	0.0207	0.1280	0.0175
H-13	0.0746	0.4598	0.1275
H-15	0.0203	0.1254	0.0190
H-16	0.0162	0.1001	0.0089
H-17	0.0196	0.1209	0.0115
H-18	0.0462	0.2847	0.0687
H-19	0.0817	0.5034	0.0945
H-20	0.0654	0.4029	0.0724
H-21	0.0757	0.4667	0.1003
H-22	0.0550	0.3389	0.0339
AA	0.0467	0.2880	0.0186
AA			
C-1	-0.0015	-0.0075	0.0326
C-2	0.0090	0.0451	0.1604
C-3	-0.0372	-0.1857	0.1259
O-4	0.0271	0.1352	-0.5970
C-5	0.1462	0.7284	1.4010
C-6	0.3149	1.5685	0.5400
C-7	0.1157	0.5764	-0.3686
O-8	0.0041	0.0208	-0.7814
H-9	0.0045	0.0227	0.1376
H-10	0.0005	0.0024	0.1739
H-11	0.0012	0.0062	0.4753
O-12	0.0077	0.0386	-0.7839
H-13	0.0066	0.0330	0.1676
H-14	0.0028	0.0144	0.4730
O-15	0.1691	0.8424	-0.7052
O-16	0.0814	0.4058	-0.8701
H-17	0.0097	0.0485	0.4957
O-18	0.0842	0.4197	-0.8036
H-19	0.0113	0.0563	0.5066
H-20	0.0419	0.2090	0.2200
HR			
H-1	0.0527	0.1679	-0.0589
O-2	0.9472	3.0121	0.0589

1. Calculations were performed as per the mathematical section based on FUKUI FUNCTIONS, discussed in supplementary information

2. Fukui function, local softness and dual descriptor refer to the partial derivative of the electron density with reference to the electron number ($N-1, N, N+1$) in a specific molecular system [44] i.e., $(\frac{\partial \rho}{\partial N})_{r_i}$

Table 4 (continued)

Significance of bold refers to the Fukui functions and dual descriptor of the targeted atoms in AA, DMA and HR

Table 5 Quantum mechanical parameters of HR, DMA, and AA

	DMA ^b	HR ^a	AA ^b
SOMO/HOMO (E_p)/eV	-7.729	-15.393	-9.722
LUMO (E_p)/eV	1.105	1.479	1.186
$\Delta E = E_p - E_g$ /eV	8.834	16.872	10.908
Electronegativity μ /eV	-3.312	-7.057	-4.268
Global hardness η /eV	4.417	8.536	5.454
Global softness S /eV ⁻¹	0.226	0.117	0.183
Electrophilicity ω /eV	1.24	2.91	1.66
$\frac{\sigma^+}{\sigma^-}$	25.02	16.48	20.60
Reactivity toward HR radical	Less reactive	-	Highly reactive

All the calculations are done for the optimized molecular system under aqueous condition

^aOccupied molecular orbital corresponds to SOMO

^bOccupied molecular orbital corresponds to HOMO

$\frac{\sigma^+}{\sigma^-}$ refers to the ratio of propensity to accept and donate electron as per Eq. (8), supplementary information

soft. Hence, DMA will have a tendency to change electron density more easily than that of AA on interacting with HR. Hard reactant, where electron density is hard to change relies on the electrostatic effects. Soft molecules, with a small Frontier molecular orbital gap, will have their electron density more easily polarized than a hard molecule [45]. Hence, DMA is more polarizable than that of HR and AA.

Hard acids prefer to react with hard bases, and soft acids prefer soft bases. Hardness claims HR kinetically reacting faster with AA and slower with DMA [46]. This enumerates the induction period developed during the course of the reaction in the presence of HRP enzyme, which is consistent with the description provided by Gazquez [47]. Figure. 6 illustrates the isosurface pattern of one to one atom of AA and DMA.

Ultraviolet-visible spectral simulation of product

The simulated absorption wavelengths were found to be 214, 232 and 233 nm for DMA; 234, 276, and 383 nm for DMA^{*}; and 215, 300, and 374 nm for its coupled diazo (DMA)₂ product in aqueous phase. The three excited states of all the three species are as tabulated in Table 6. The UV-Vis simulated spectra generated for DMA^{*} and (DMA)₂ by Gausssum are as shown in Fig. 7. The theoretical calculation performed does not consider stabilization of the excited/ground state. The phosphate buffer used in the enzymatic

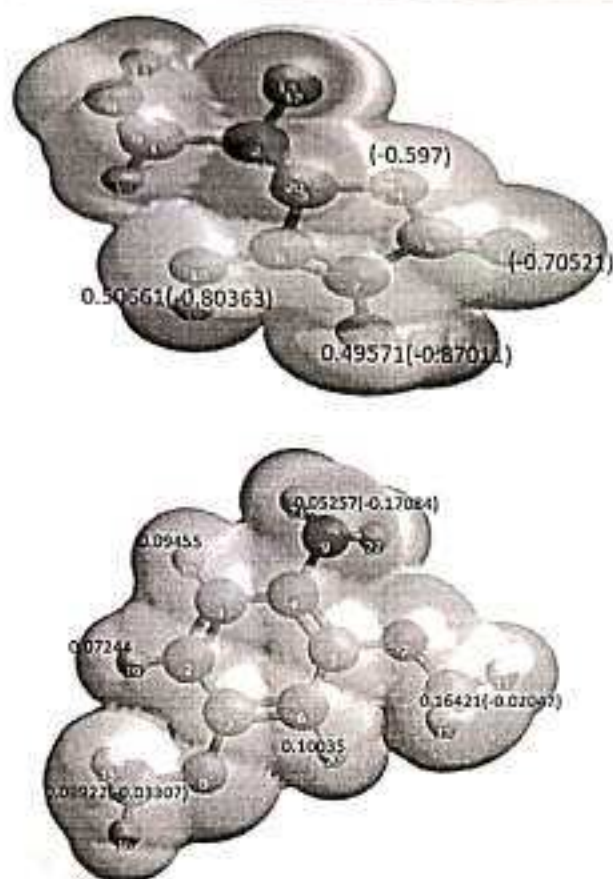

Fig. 6 Molecular isosurface (set at ± 0.0769) on various atomic groups of AA (top) and DMA (bottom). Relative electron density on various one to one position atoms is shown in red (negative isosurface) and blue (positive isosurface) color referring to high and low denser positions for HR attack, respectively. The cumulative Fukui functions of hydrogen and hetero atoms are illustrated with $\Delta f(r)$ values of hetero atoms in the brackets

Table 6 Theoretical absorption wavelengths for three excited states, its oscillator strengths, different forms of DMA

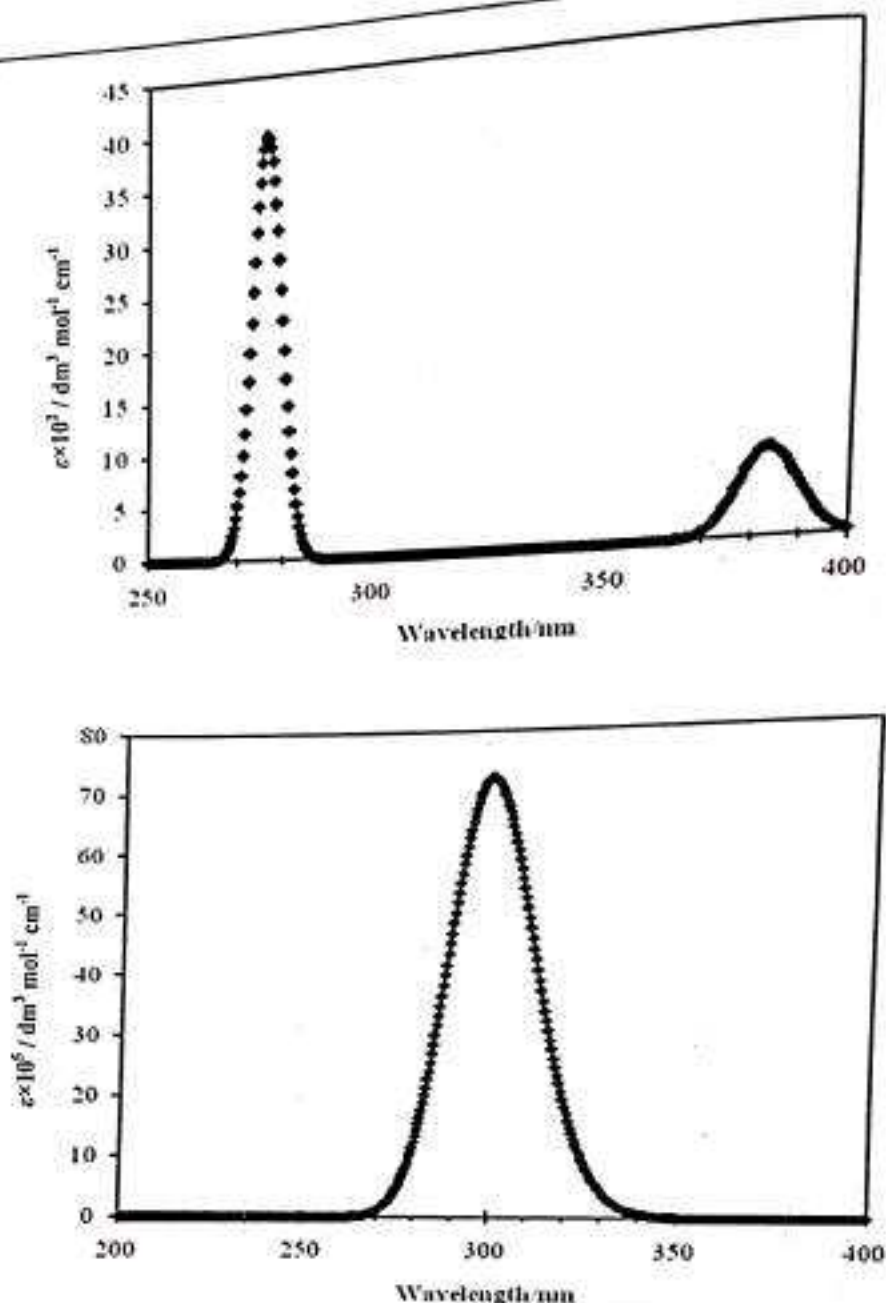
Molecular system	Excited states/nm	Oscillator strength
DMA	215	0.0328
	232	0.0049
	233	0.1578
DMA*	234	0.1374
	276	0.0182
	383	0.0037
(DMA) ₂	215	0.0002
	300	1.0013
	374	0.0000

reaction stabilizes the excited state involving bathochromic shift of the absorption maximum. Furthermore, the dual peaks presence in the practically measured absorption maximum confirms the radical nature of DMA* product. Whereas, theoretical absorption maximum of dimeric azo product at 300 nm has no extra sister peak. Hence, the only product during the reaction of DMA with HRP in the presence of H₂O₂ is DMA*.

Conclusion

An antioxidant inhibition assay involving HRP as an HR generator has been proposed involving DMA as an enzymatic co-substrate. The method is based on the inhibition on the formation of the colored product in the presence of AA. The induction period increases with increase in the AA concentration. The linearity of the antioxidant as AA equivalents is found to be in the range between 11.9 and 37.8 μ M. ESP at different positions of the associated atoms are generated by Avogadro visual interface. UV-Vis absorption excitation energies are generated for different possible molecular systems such as DMA* and (DMA)₂ which are further correlated with the experimental absorption maximum and it was found that the DMA* is the only product that is formed during the reaction of DMA with hydrogen peroxide in the presence of HRP. The formation of dehydroascorbic acid was theoretically confirmed by studies involving Fukui function, BDE, and BDH. The isosurface at various atomic positions by intense red color indicates the nucleophilic nature of DMA and AA. The BDE and BDH of AA and DMA evaluated by homolytic breakage at specific local atomic position confirm the formation of expected product as predicted practically. The relative electron density at various positions as quantified by Fukui function gives us the targeted point of attack in AA and DMA. The bridging gap in the inhibitory studies was narrowed by the energy correlation of HOMO-LUMO gap among the HR, DMA, and AA. The molecular ESP and NBO analysis provides the chemistry of DMA and AA for its reducing capacity. Thus, providing a practical data with substantial theoretical proof can enlarge ideas in correlating and expanding our visualization in observation of antioxidant inhibition mechanism. Furthermore, these quantum mechanical calculations in justifying reaction pathways involving AA can enhance our vision in exact point of HR attack.

Fig. 7 Simulated absorption spectra of a DMA⁺ (top) and b (DMA), (bottom) in aqueous phase with gaussian width 3000 cm⁻¹. No intense absorption was observed beyond this mentioned range

Experimental

All the chemicals used in the assay were of analytical grade. DMA, HRP (E.C. 1.11.1.7, 100 units/mg), AA were purchased from Himedia laboratories (Mumbai, India). Double distilled water was used throughout the experiment. DMA (100 mM) was prepared initially by dissolving 0.150 g using 1000 mm³ of alcohol, and finally by water to a total volume of 10 cm³. Freshly prepared 100 mM H₂O₂ was used throughout the experiment. Further dilutions of H₂O₂ were prepared as per the need of the experiment. Two mg of HRP

was dissolved in 10 cm³ of 0.1 M phosphate buffer of pH 6.0.

Computational and software details

Computational simulations were carried out with the Gaussian16 program [48] employing B3LYP-D3(BJ) functional with 6-311++G(d,p) basis set to achieve an optimized geometry (Tables 1S, 2S, 3S, and 4S). The completely filled molecular systems and unpaired molecular systems (such

as radicals, cations, and anions) calculations were carried out by restricted and unrestricted Kohn–Sham formalism, respectively. S^2 error associated with dehydrogenated and oxygenated free radicals of AA and DMA, respectively, lies in the range 0.0 to 0.04% (Table 5S).

The optimization of the geometry was achieved without any geometry constraints. Avogadro [49] and Gaussium [50] were used as visual interfaces. Solvent effects on the optimized structure were investigated with self-consistent reaction field by polarized continuum method using SCRF=(Solvent=Water) DFT keyword (non-symmetric T-matrix model). Each of the structure was stabilized, optimized and checked for any imaginary frequencies and most energetically preferred conformation was selected. Frequency calculations exhibiting zero values correspond to translational and rotational character behavior of the molecules. Theoretical calculations were done on the molecular systems that include electronic energies, IR, and UV–Vis data for visualization. The adiabatic excitation energies were computed using TD-DFT calculations. NBO analysis and ESP calculations were computed for DMA, AA, HR using Pop=NBO and Pop=ESP DFT keyword. Molecular isosurface values were set at ± 0.0769 in the Avogadro software.

The BDE and BDH of different hydrogen atoms attached to DMA were calculated at 298.150 K by electronic energy using the relation $BDE = E$ (Oxygenated DMA) + E (Hydrogen atom) – E (DMA-OH) and $BDH = H$ (Oxygenated DMA) + H (Hydrogen atom) – H (DMA-OH). $E_{\text{hydrogen}} = -1312.8$ kJ/mol and $H_{\text{hydrogen}} = -1306.12$ kJ/mol [48] are used as the energy and enthalpy of the hydrogen atom. The interaction of HR with DMA has been studied by placing radicals at the potential binding sites of parent structure for geometrically optimized molecules. The antioxidant property of AA was initiated by knocking out hydrogen at different sites which results in the formation of dehydrogenated ascorbic acid.

Ultraviolet–visible absorption spectra of the molecules have been simulated with TD-DFT calculation using B3LYP-D3(BJ) functional and 6–311 + +G(d,p) basis set.

Calculations of ionization potential (IP), electron affinity (EA), electrophilicity (ξ), global hardness (η), global softness (S), electron change during either oxidation or reduction were carried out as suggested by Ser et al. [51]. IP and EA were evaluated by frozen molecular conditions for cationic and anionic molecular systems.

Fukui function and local softness were evaluated as inferred by Fuentealba research group [52]. Fukui functions were evaluated in the frozen molecular condition by left and right differentiation. The left and right correspond to differentiation of cation and anionic compartment of the DMA and AA. Experimental errors, statistical models [53], left and right derivatives were evaluated by Microsoft excel 2007 program.

Instrumentation

A SYSTRONICS model 2202 PC-based double beam UV–Vis spectrophotometer with 1.0 cm matched cells was used for all absorbance measurements and temperature was controlled using a constant temperature cell holder with a stirrer.

Supplementary Information The online version contains supplementary material available at <https://doi.org/10.1007/s00706-023-03085-0>.

Acknowledgements One of the authors Dr. Anantharaman Shivakumar (A.S.K), thanks St. Philomena's College for providing facilities to carry out this research investigation. Authors also acknowledge the support rendered by Dr. T.S. Shivalingaswamy, PG Department of Physics, Government College (Autonomous), Mandya, Karnataka, India for DFT calculation.

Data Availability All data generated or analysed during this study are included in this published article.

References

- Nagaraja P, Aradhana N, Suma A, Shivakumar A, Chamaraja NA (2014) *Anal Sci* 30:251
- Zorov DB, Juhaszova M, Soltes SJ (2014) *Physiol Rev* 94:909
- Diplock AT, Charauleux J-L, Crozier-Willi G, Kok PJ, Rice-Evans C, Roberfroid M, Stahl W, Viña-Ribes T (1998). *Br J Nutr.* <https://doi.org/10.1079/BJN19980106>
- Cui Y-J, Dai J-Q, Fang J-G, Ma L-P, Hou L-F, Yang L, Liu Z-L (2002) *Can J Physiol Pharmacol* 80:1187
- Wilson JX (2002) *FEBS Lett* 527:5
- Štellerová D, Lukeš V (2021) *Acta Chim Slovaca* 14:32
- Zehiroglu C, Ozturk Sarikaya SB (2019) *J Food Sci Technol* 56:4757
- Shivakumar A, Yogendra Kumar MS (2018) *Crit Rev Anal Chem* 48:214
- Shi S, Guo K, Tong R, Liu Y, Tong C, Peng M (2019) *Food Chem* 288:215
- Akar Z, Burnaz NA (2019) *LWT Food Sci Technol* 112:108212
- Sridhar K, Charles AL (2019) *Food Chem* 275:41
- Yeo J, Shabidi F (2019) *J Agric Food Chem* 67:7526
- Fatih K, Dilek O, Birsan O (2019) *Fresenius Environ Bull* 28:6589
- Spagnol CM, Assis RP, Brunetti IL, Isaac VLB, Salgado RN, Corrêa MA (2019) *Spectrochim Acta Part A Mol Biomol Spectrosc* 219:358
- Chládková G, Kunovská K, Chochořouš P, Poláček M, Sklenářová H (2019) *Anal Methods* 11:2531
- Vuolo MM, Lima VS, Maróstica Junior MR (2019) *Phenolic compounds: structure, classification, and antioxidant power. Bioactive compounds.* Elsevier, UK, p 33
- Soobrattee MA, Baharun T, Neergheen VS, Googoolye K, Arouma OI (2008) *Toxicol In Vitro* 22:45
- Marchica A, Lorenzini G, Papini R, Bernardi R, Nali C, Pellegrini E (2019) *Sci Total Environ* 657:368
- Gunawardena H, Silva R, Ranasinghe P (2019) *BMC Res Notes* 12:809
- Villaverde P, Lajous M, MacDonald C-J, Fagherazzi G, Bonnet F, Boutron-Ruault M-C (2019) *Nutr J* 18:31
- Gao M-R, Xu Q-D, He Q, Sun Q, Zeng W-C (2019) *J Food Meas Charact* 13:1349

22. Keskin S, Şişin Y, Çakır Hİ, Keskin M (2019) *South African J Bot* 120:170
23. Chen S, Schopfer P (1999) *Eur J Biochem* 260:726
24. Regalado C, García-Almuciláez HE, Duarte-Vázquez MA (2004) *Phytochem Rev* 3:243
25. Torres E, Hantos-Jaimés I, Le Bougne S (2003) *Appl Catal B Environ* 46:1
26. Shivakumar A, Jashmitha HG, Dhruvraj MR (2017) *J Clin Nutr Diet* 3:1
27. Svistunenko DA (2005) *Biochim Biophys Acta - Bioenerg* 1707:127
28. Morell C, Grand A, Toro-Labbe A (2005) *J Phys Chem A* 109:205
29. Bichara LC, Lamis HE, Nieto CG, Brundin SA (2010) *J Phys Chem A* 114:4997
30. Allen RN, Smukla MK, Reed D, Leszczynski J (2006) *Int J Quantum Chem* 106:2934
31. Singh G, Mohanty BP, Saini GSS (2016) *Spectrochim Acta Part A Mol Biomol Spectrosc* 155:61
32. Yamabe S, Tsuchida N, Yamazaki S, Sakaki S (2015) *Org Biomol Chem* 13:4002
33. Ahmed L, Omer R (2020) *Cumhuriyet Sci J* 41:916
34. Tu Y-J, Njau D, Schlegel HJB (2017) *Org Biomol Chem* 15:4417
35. Ardalan T, Ardalan P, Monajjemi M (2014) *Nanotub Carbon Nanostructures* 22:687
36. Liu Y, Liu C, Li J (2020) *ACS Omega* 5:25467
37. Anantharaman S, Rangappa D, Krishna H, Nagaraja P (2010) *Enzyme Microb Technol* 47:243
38. Penner MH (2017) *Basic Principles of Spectroscopy*. In: Nielsen SS (ed) *Food Analysis*. Springer International Publishing, Cham, p 79
39. Gülçin İ (2012) *Arch Toxicol* 86:345
40. Sprinz H, Beckert D, Breide O (1998) *J Radioanal Nucl Chem* 232:39
41. Louif G, Hanedanian M, Taran F, Coffigny H, Renault JP, Pin S (2009) *Analyst* 134:250
42. Buettner GR, Jurkiewicz BA (1993) *Free Radic Biol Med* 14:49
43. Vukarevski-Popovska M, Velkov Z (2016) *Comput Theor Chem* 1077:87
44. Warren JJ, Tronic TA, Mayer JM (2010) *Chem Rev* 110:6961
45. Pearson RG (2005) *J Chem Sci* 117:369
46. Chernette H (1999) *J Comput Chem* 20:129
47. Gazquez JL, Mendez F (1994) *J Phys Chem* 98:4591
48. Frisch MJ, Trucks GW, Schlegel HB, Scuseria GE, Robb MA, Cheeseman JR, Scalmani G, Barone V, Petersson GA, Nakatsuji H, Li X, Caricato M, Marenich AV, Bloino J, Janesko BG, Gomperts R (2016) *Gaussian 16, Revision B.01; GaussView 5.0*. Gaussian Inc, Wallingford, CT
49. Hanwell MD, Curtis DE, Lonie DC, Vandermeersch T, Zurek E, Hutchison GR (2012) *J Cheminform* 4:17
50. O'boyle NM, Tenderholt AL, Langner KM (2008) *J Comput Chem* 29:839
51. Ser CT, Žuveca P, Wong MW (2020) *Appl Surf Sci* 512:145612
52. Fuentealba P, Flores E, Tiznado W (2010) *J Chem Theory Comput* 6:1470
53. Skoog DA, West DM, Holler JF, Crouch SR (2004) *Fundamentals of analytical chemistry*. Cengage Learning India Private Limited, New Delhi

Publisher's Note Springer Nature remains neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.

Springer Nature or its licensor (e.g. a society or other partner) holds exclusive rights to this article under a publishing agreement with the author(s) or other rightsholder(s); author self-archiving of the accepted manuscript version of this article is solely governed by the terms of such publishing agreement and applicable law.

The Study on Effect of Meteorological Parameter and Influence of Forest on Atmospheric Radon Concentration in the Shankaraghatta Forest Environment

Sandeep Dongre^a, Madhura R^a, Sunilkumar^{ab} & Sannappa J^a

^aDepartment of PG Studies and Research in Physics, Kuvempu University, Shankaraghatta, Jnana Sahayadei 577 451, India

^bDepartment of Physics, S.S Arts College and T.P. Science Institute, Sankeshwar 591 313, India

Received 13 June 2023; accepted 4 October 2023

The spatial and temporal variations of radon concentration and meteorological parameters were measured in and around the Kuvempu University campus, situated in the Western Ghats of Shankaraghatta forest environment is measured by active technique using Scintillation cell and the meteorological parameters measured using Automatic Weather System (AWS). The activity concentration of radium in soil is determined by Gamma-ray spectrometer with NaI (TI) detector. The measured data of the present study shows that the built-up environment and forest ecosystem have enhanced the natural radiation level. The variation of atmospheric radon concentration is depends on meteorological parameters, geographical and geophysical parameters. The diurnal variation shows the maximum concentrations were noticed in the early morning and minimum during afternoon. The seasonal variation shows maximum concentration during winter season and minimum during the summer season. These variations were mainly depending on meteorological parameters. The correlation between the radon concentration and the meteorological are discussed and presented in this paper. The present study was aimed to establish a base-line data of Annual effective dose equivalent (AED). The diurnal, seasonal variations in different environmental conditions were discussed and presented in this paper.

Keywords: Atmospheric radon concentration; Metrological parameters; Diurnal and seasonal variation; Built-up environment and forest ecosystem; Annual effective dose equivalent (AEDE)

1 Introduction

Radon is a radioactive inert gas produced by disintegration of ^{226}Ra , it's a decay product of ^{238}U decay series. It is present in varying amount in soil, rock, air water and building materials^{1,2}. Its concentration mainly depends on meteorological parameters, geographical, geophysical parameters and exhalation rate of soil and building materials^{3,4}. The half life of radon is 3.82 days decays into short lived and long lived progeny which are the most significant for health hazard from the natural sources⁵. The international organizations such as USEPA, ICRP, UNSCEAR, IARCWHO and several studies have reported radon is carcinogenic and is second leading cause for lung cancer⁶. Radon is listed as the sixth environmental risk factor for human health in 2019 by a special Lancet journal research⁷. Apart from the negative health effect, it has useful applications in various fields such as Earth science, exploration of uranium, atmospheric air mixing, atmospheric electricity, rock burst, and volcanic, underground water discharge global warming⁸. During the rainfall

radon gas present in soil is dissolved in water and percolates into different layers and collected as high concentration in ground water⁹. The trees and vegetations in the forest ecosystem absorbs the radon gas present in groundwater, pores of the soil, voids, fractures and joints of the earth crust along with the green house gases(CO_2 , methane (CH_4) and (N_2O) nitrous oxide) through the roots and later released the radon gas, oxygen and water vapours through the stems and leaves^{10,11,12,13}. The Kuvempu University was established in this forest area and it consists of different types of buildings, including departmental blocks, hostels, banks, guest houses, and Teachers quarters, as well as well-constructed roads and interlocks footpaths. The roads and footpath interlocks covers 30% to 40% of campus land. The total number of students, workers and faculty members reside in the campus are about 3500¹⁴. The material used for the construction of buildings and roads mainly consists of gray granitic rocks, M-sand, Cement and tar. These materials contain higher activity of radionuclides (^{226}Ra , ^{232}Th , and ^{40}K)¹⁴. Therefore this area is well suitable for understanding the influence of built-up environment and forest

*Corresponding author: (E-mail: sannappa2012@gmail.com)

ecosystem on radon concentration therefore due to this importance this area is selected for the study. This study is useful to understand the prevention and remedial action to reduce the radon concentration by the artificially human construction of roads buildings and interlocks of footpaths and also to identify the contaminants and relative parameters for influence of enhanced the radon concentration.

This is the first systematic study in this area no such type of study was carried out; it will be certainly a baseline data for future studies. Therefore to understand the effect of man-made construction of footpath interlock roads and buildings are influence on atmospheric radon concentration. In view of this importance the study area is selected.

The study area Shankaraghatta forest environment including the Kuvempu University lies in south-west part of Karnataka between $75^{\circ}39' 30''$ East longitude and $13^{\circ}45'30''$ North latitude as shown Fig. 1 (a-c) and the details of the study area was already published by Dongre S *et al.* 2022^[14].

2 Methodology

To understand the variation of radon concentration for each location, to measure the radon concentration near the building covered by interlocks, thick trees and tar roads. Some of the villages are selected for the study around this university campus for the measurement of atmospheric radon concentration because of the different environmental conditions. Some villages are covered by thick forest and areca nut plantation and other villages are less trees without areca nut plantation. For the accurate estimation of radon concentration, and its variation, to measure the radon concentration at different time intervals in early in the morning, afternoon, evening and mid-night of a day. The average value of different intervals of time is taken and this was repeated for once in a week and four days within a month throughout the year, so that the pattern of its variation can be studied well. The active technique is used to measure the atmospheric radon concentration and this method involves scintillation cell and it is as shown in the Fig. 2.

Fig. 1 — Geological map of Shankaraghatta forest environment.

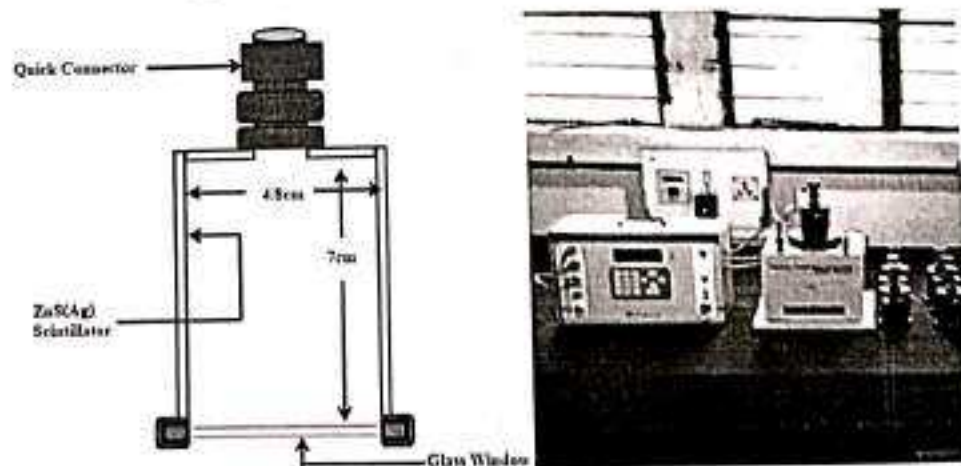

Fig. 2 — Schematic diagram of Scintillation cell and PMT assembly.

2.1 Scintillation Cell and Photomultiplier tube assembly

A portable device called Scintillation Cell, which is used for collecting and also for estimating the Radon (^{222}Rn) concentration, was used elsewhere¹⁶. The schematic diagram is as shown in Fig. 2. It consists of cylindrical chamber made up of aluminium and is coated with the ZnS(Ag) phosphor, as the alpha particles interact with this coating flashes of light is produced called scintillation and are detected and amplified with by the Photomultiplier mounted next to the glass window¹⁷. The sample is collected by evacuating the Lucas cell in the laboratory and the opening of the quick connector valve for sampling air at the site. Once the radon gas is filled in the Lucas cell, it is kept as such in a sealed cell to attain equilibrium with its daughters in about 3 hours after the collection time and then it is mounted to a photomultiplier. The entire counting system is made to determine the concentration of radon in the atmospheric air. The alpha counts obtained is coined as X; radon concentration Rn_c and is calculated as follows¹⁶;

$$Rn_c(\text{Bq. m}^{-3}) = \frac{X}{3 \times E \times t \times V \times e^{-\lambda t}} \quad \dots (1)$$

Where; Rn_c Radon concentration expressed in (Bq. m^{-3}), X $\rightarrow$ Alpha counts obtained, E $\rightarrow$ is the counting efficiency = 0.74, t $\rightarrow$ is the counting period = 17 min, V $\rightarrow$ is the volume of the cell = $60(\text{m}^3)$, θ $\rightarrow$ is the delay time between sampling counting = 10800 (sec), λ $\rightarrow$ is the decay constant of radon = $2.08 \times 10^{-6}(\text{sec}^{-1})$.

The annual equivalent effective dose rate can be calculated by using equation provided in IARC1988, UNSCEAR reports^{1,18,19}.

$$\begin{aligned} \text{AEDE}_{\text{Indoor}}(\text{mSv y}^{-1}) &= Rn_c \times I_r \times E_{qr} \times C_f \times 24h \times 365 \times 10^{-4} \\ \text{AEDE}_{\text{Outdoor}}(\text{mSv y}^{-1}) &= Rn_c \times O_r \times E_{qr} \times C_f \times 24h \times 365 \times 10^{-4} \end{aligned} \quad \dots (2)$$

Where; AED $\rightarrow$ Annual Effective Equivalent dose rate of radon, Rn_c $\rightarrow$ Radon concentration expressed in (Bq. m^{-3}), I_r $\rightarrow$ Indoor occupancy factor equal to 0.8, O_r $\rightarrow$ Outdoor occupancy factor equal to 0.2, E_{qr} $\rightarrow$ Equilibrium factor i.e. 0.4, C_f $\rightarrow$ Conversion factor 9 nSv h^{-1} per Bqm^{-3} .

The meteorological parameters were recorded by A typical weather station that operates automatically is known as an automated weather station. AWS Plant was installed in the Kuvempu University campus, sponsored by the Bhabha Atomic Research Centre (BARC) Mumbai, India.

2.2 Soil Sample collection

Initially about 2 kg soil collected from each location of the study area, the soil samples are collected over a 0.5m^2 surface area, and once plants and roots have been removed, a location is marked. The marked spot was dug up to the depth of 15 cm, the sample extracted was crushed into the finest powdered form possible before being sieved through $500\mu\text{m}$ (0.5mm) to remove the undesired debris and to remove the moisture content in the sample about 300g of samples are subjected to air dry for several days in it. The cleansed and sieved samples were then dried in an electric oven at temperature of 110°C for 12 h make sure it has become moisture free and to achieve constant weight, thus formed powdered samples transferred to plastic containers and are stored in it, meanwhile care has taken that it is air tightened and are sealed externally using adhesive tapes. These homogenized samples were kept identical to that of reference materials as to their geometrical shapes, size and weight. Then kept aside for about a month (more than 7 times the half-lives of ^{222}Rn , and ^{224}Ra) at room temperature for to ensure that there exists an equilibrium between radium and its daughter products further more; before it is taken to analysis using gamma ray spectrometry¹⁴. The measurement of activity concentration of radium was carried out using the $3 \times 3 \text{ NaI (TI)}$ gamma ray spectrometry and is studied elsewhere¹⁴.

3 Results and Discussion

3.1 Effect of built-up environment

The radon concentration along with meteorological parameters was measured during the period of July 2021 to July 2022 as given in the Table 1. The data from Table 1 shows that higher values of atmospheric radon concentration were found at the tar roads and interlocks locations very near to the buildings (Table 1). Slightly less radon concentration was found at interlock locations are away from the buildings (Table 1). This may be due to the fact that the materials used for the manufacturing of interlocks and for construction of roads such as grey granite rocks, cement and M-sands. Basically these constructive materials consist of higher activity of radionuclides^{14,21}. Interlocks are porous materials; exhalation rate of radon is more^{1,22,23}. And also the Activity of radium in the soil of these locations is also found to be slightly higher (Table 1). Higher radon concentration were found at the locations of the villages around the Kuvempu university but when the

Table 1 — Average radon concentration, activity of radium, meteorological parameters and annual effective dose in different locations of Shankaraghata forest

(TRNB= tar road near building, TRAB= Tar road away from the building, INB= Interlocks near the buildings, IAB=Interlocks away from the building *L=3, 4, 5, 6- Number of Locations, SG= Sports Ground, TF= Thick Forest, LTF = Less Thick Forest, CR= Cement Road, MR= Mud Road, WFAP= With forest and areca nut plantation, WOF= Without Forest, MVM = more vehicle movement, LVM=Less Vehicle Movement)

SL. No	Locations with different environmental conditions	Average Outdoor Radon Concentration Bq m ⁻³	Activity of ²²⁶ Ra Bqkg ⁻¹	Average Temperature in °C	Average Pressure (kPa)	Average Humidity in %	Average Wind Speed in m/s	Average Rain fall in cm	Average AEDE (mSvy ⁻¹)
Shankaraghata Forest environment									
1	TRNB(L=5)	150.5 ± 10.5	16.7 ± 2.4	32.8	939.9	85	1.7	1.8	0.95
2	TRAB(L=3)	112.5 ± 5.2	16.7 ± 2.4	32.8	939.9	85	1.7	1.8	0.70
3	INB(L=5)	133.1 ± 6.2	15.4 ± 1.5	26.2	939.7	80	1.7	1.8	0.84
4	IAB(L=2)	105.7 ± 4.6	15.4 ± 1.5	26.2	939.7	80	1.7	1.8	0.66
5	SG(L=2)	50.4 ± 8.5	9.5 ± 1.6	24.0	934.2	65	2.6	1.8	0.32
6	TF(L=6)	117.7 ± 6.7	13.2 ± 1.5	22.0	937.4	78	0.6	1.8	0.74
7	LTF(Open Place)(L=3)	72.5 ± 4.5	12.3 ± 2.0	23.6	936.6	72	0.9	1.8	0.45
Villages around Shankaraghata Forest environment									
8	TRNB	144.8 ± 8.8	15.5 ± 2.5	32.8	939.9	85	2.0	1.8	0.91
9	TRAB	110.4 ± 6.7	15.5 ± 2.5	32.8	939.9	85	2.0	1.8	0.69
10	CR	124.4 ± 9.2	10.6 ± 2.4	29.0	938.8	75	2.0	1.8	0.78
11	MR	70.5 ± 7.4	08.2 ± 2.0	23.6	936.6	72	0.8	1.8	0.44
12	WFAP(L=4)	115.4 ± 7.1	10.3 ± 1.5	24.0	934.2	65	0.7	1.8	0.73
13	WOF(L=3)	68.7 ± 5.8	11.1 ± 1.5	22.0	937.4	78	1.6	1.8	0.43
14	MVM	77.7 ± 6.5	10.7 ± 0.5	25.2	936.4	65	0.7	—	0.49
15	LVM	143.1 ± 9.2	10.7 ± 0.5	25.0	936.8	66	0.7	—	0.82
Shankaramata Temple Hillock									
16	At the foot	82.50 ± 12.30	14.3 ± 2.0	19.6	937.4	83	0.3	—	0.52
17	At the middle	105.50 ± 15.05	14.3 ± 2.0	19.8	937.4	83	0.5	—	0.67
18	At the top	62.80 ± 4.25	14.3 ± 2.0	19.6	937.4	83	2.1	—	0.40

frequency of vehicle movement is very less but when the frequency of vehicle movement is more, the lower radon concentration was observed (Table 1). The vehicle movement dilutes the radon concentration. Slightly less radon concentration was observed at the locations consisting of cement road because the cement road is compactly packed compared to the tar road. Therefore the man made constructions enhanced the radon concentration.

3.2 Effect of forest environment

The forest ecosystem has influenced the radon concentration. The data from the Table 1 shows that the thick forest locations in the Kuvempu University campus and the villages around the university campus surrounded by the thick forest and areca nut plantations shown higher values of radon concentration. But slightly less compared to the tar road locations. The higher concentration is may be due to, the trees and the vegetation in the forest ecosystem absorbs the radon gas dissolved in underground water and also present in the soil porous, fractures, joints faults of the earth crust gets absorbed

through the roots along with the green house gases and later release the radon gas, oxygen and water vapour through the stems and leaves^{24,25,26}. Hence slightly high radon concentration was observed at these locations compared to less thick forest locations.

The lower concentration of radon was found in the university campus at the Sports Ground. These locations are covered with less trees and vegetation and the wind speed is recorded more at this locations. Also villages around Shankaraghata without forest have shown lower radon concentration compared to the villages with forest. Moreover the geology of this area consists of rock system quartz chlorite schist and orthoquartzite, these rocks consists of mineral compositions such as quartz and epizoite, which contains lower activity concentration of radionuclides¹⁴. Hence it shows lower radon concentration.

There is a wide variation in radon concentration were observed at the different locations of the Shankaramata temple hillock (Table 1). The lower radon concentration was found at top of the hill Shankaramata temple. The temple is situated at the top of the hillock. The rock systems of this hill are

comprised of gneiss, these rocks contains lower activity of radionuclides^{14,19} and another reason is that at the top, the wind speed is higher compared to the bottom of the hills. At the middle of the hill, where the Ganesh temple was built and the space around the temple is covered by interlocks. The materials used for the construction of interlocks are granitic rocks and M-sand and cement, these materials consist of higher activity of radionuclides and the porosity of these materials may be high¹⁴. The bottom and middle of these locations are covered with thick trees and vegetations and hence they enhanced the radon concentration. In these places, the speed of the wind is low compared to top of the hillock (Table 1). Hence higher radon concentration is observed at the bottom and middle of the hill compared to top of the hill.

3.4 Diurnal variation of radon concentration along with the meteorological parameters

The diurnal variation of radon concentration with respect to different meteorological parameters at the different locations of Kuvempu University campus such as; tar road, interlocks, Thick forest, AWS near soil, Sports ground as given in Fig. 3. It is noted that air temperature, relative humidity, and atmospheric pressure all had a significant impact on radon concentration (Table 1). From the graph it can be seen that radon concentration was found to be maximum during early morning (4 to 6 hours) and decreases gradually, reaches its minimum value at afternoon (15 hours). The radon concentration is found to decline at day time (10 to 15 hours) and then gradually increases, again reaches its maximum value during. This may be due to the fact that temperature

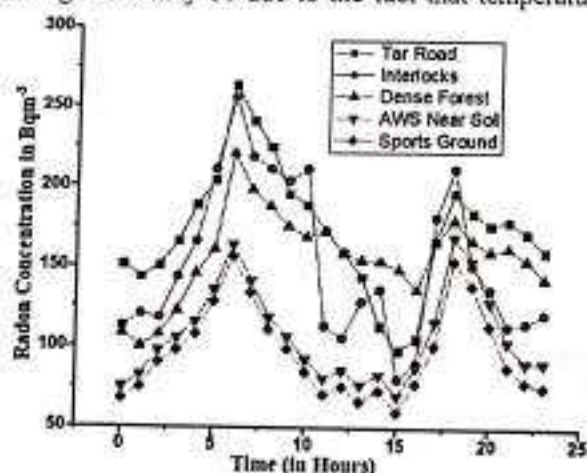

Fig. 3 — Diurnal variation of Radon concentration with respect to different time intervals of day.

inversion and change in atmospheric pressure will takes place in this period, due to the heating up of ground surface and low pressure during mid-night. Hence decrease in atmospheric radon concentration was noticed. Similar diurnal variation trend is observed at different locations of the study area.

Radon is a heavier gas and is unstable in atmospheric condition, it accumulates close to the ground surface during night time and early morning as the temperature, wind speed and humidity favours their concentration in the atmosphere^{27,28}. During day time radon emitted from the ground can be diluted by turbulent eddy diffusion in the atmosphere caused by solar heating^{26,30}. Furthermore, the atmospheric pressure will also changes during day and night (min during 7 to 15 hours and 20 to 23 hours, maximum during 1 to 6 hours and 16 to 19 hours), this will leads to a significant diurnal fluctuations of outdoor radon concentration. From the Fig. 3 it clearly shows that the radon concentration dependent on the meteorological parameters (Table 1). In all the five different locations similar pattern of variations in the radon concentration was observed except for the thick forest location during day time (10 to 15 hours). During this period, it will not reach to minimum but decreases and is higher than the other different conditions of the locations, it is almost stable and then later gradually increases, again reaches maximum concentration by evening (16 to 18 hours) (Fig. 3). This is may be due to less turbulence in the forest environment and due to the lack of solar radiation atmospheric air is not heated. The maximum radon concentration found at tar road locations, this may be due to the materials used to construction of the tar road consists of granite rocks and these rocks contains more radionuclides compared to other two location's soil. Clay shrinks and cracks when it dries, making dried clay soils porous^{14,31}. But in the thick forest location slightly higher and almost stable radon concentration was observed during afternoon time (11 to 16 hours). Because in the thick forest location wind blows slowly and the temperature of this location is also less compared to the other locations (Table 1). Hence slightly higher concentration was observed during afternoon. The diurnal variation of radon concentration was observed less in the sport ground; this is because in the sport ground location the wind speed is higher than the other location (Table 1). Therefore man made construction plays prominent role in increase of radon concentration in the atmosphere.

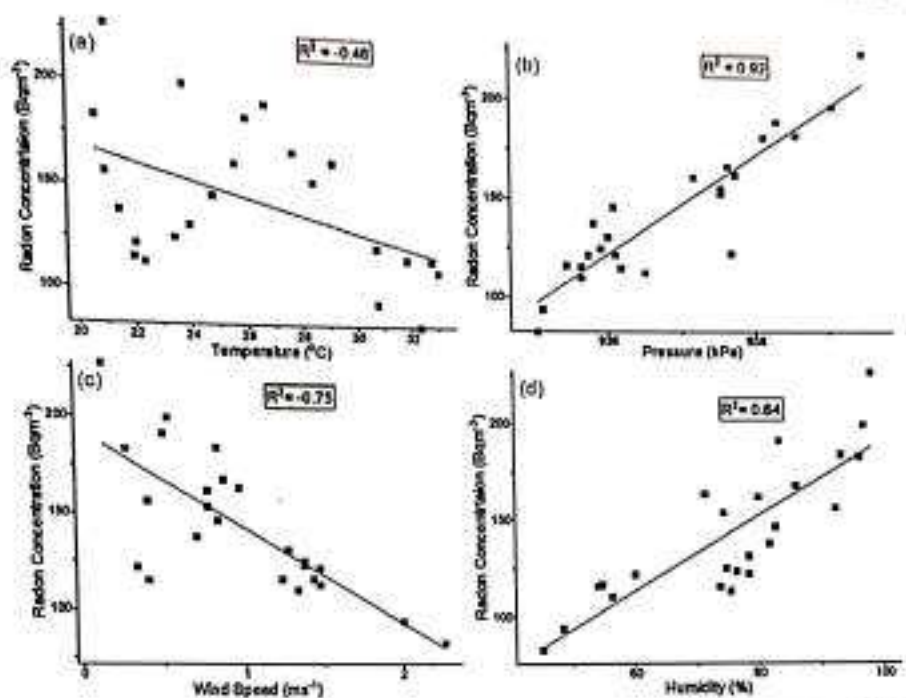

Fig. 4 — (a) Temperature v/s Radon Concentration (b) Pressure v/s Radon Concentration (c) Wind Speed v/s Radon Concentration (d) Humidity v/s Radon Concentration.

3.5 Correlations between atmospheric radon concentrations and meteorological parameters

Atmospheric radon concentration is influenced by temperature, this variation is as shown in Fig. 4(a) and as the ambient temperature increases, the radon concentration decreases hence weak and negative correlation is observed with a correlation coefficient of $R^2 = -0.46$. This was observed elsewhere Moses *et al.*, (1960), Israel son *et al.*, (1972), Pereira (1990), Butterweck *et al.* (1994), Nishikawa *et al.* (1995), and Dueñas *et al.* (1996).³² Fig 4(a). Atmospheric pressure also shows good influence on the outdoor radon concentration. Radon concentration increases with increase in the atmospheric pressure, it has shown strong and positive correlation with correlation coefficient $R^2 = 0.92$ (Fig. 4(b)). Atmospheric radon concentration strongly influenced by the wind speed, as the wind speed increases the outdoor radon concentration decreases and also it shows a negative correlation with correlation coefficient of $R^2 = -0.75$ and is as shown in Fig. 4(c). Humidity is one the major factor which greatly influence the atmospheric radon concentration from the graph (Fig. 4(d)) it is clearly that, atmospheric radon concentration increases with increase in the atmospheric humidity and it has shown strong and positive correlation with a correlation coefficient of $R^2 = 0.84$. Similar variations were noticed at all the locations of study area.

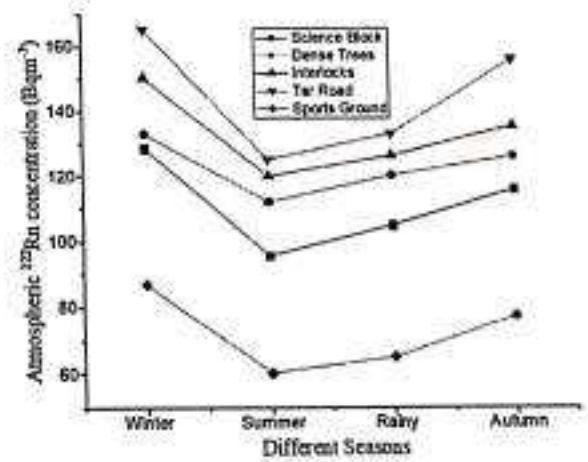

Fig. 5 — Seasonal variation of average atmospheric radon concentration at different environmental conditions.

3.6 Seasonal variation of atmospheric radon concentration at different locations

The seasonal variations of atmospheric radon concentration and meteorological parameters at the Chemical Science Block inside the campus are as shown in Fig. 5. The atmospheric radon concentrations were observed at different environmental conditions. From the graph it is observed that among the seasons; decrease in atmospheric radon concentration was observed in summer season. This may be due to turbulence and low moisture content in the atmosphere³³. And in summer

S.D.V.S. Sangh's
S. S. Arts College & T. P. Science Institute,
Sankeshwar

Taluk Hukkeri   District Belagavi
Accredited at "B⁺⁺" Level by NAAC

DEPARTMENT OF CHEMISTRY

In association with

Placement Cell

Self financed Certificate Course

ON

**VERMICOMPOST - A BIO TOOL FOR SOLID WASTE
MANAGEMENT**

MoU with TMC, chemical components analysis at

RAIT MITRA KRISHI ABHIVRUDDHI SANGH,
SANKESHWAR

2023 – 24

SDVS Sangh's
S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar
Department of Chemistry in association with Placement Cell

A self financed certificate course on
VERMICOMPOST - A BIO TOOL FOR SOLID WASTE MANAGEMENT

Academic Year: 2022-23

No. of Hours: 30 Hours

Course Coordinator: Dr. Honnur Krishna.

Medium of course: English/ Kannada

Assessment/ Evaluation process: MCQ/Objective/Short answer type exam

Course objectives

1. To understand basic techniques of vermicomposts preparation.
2. To assess the soil fertility and implement the organic based farming for environmental benefits
3. To develop as an business entrepreneurial in the agricultural science
4. To promote the sustainable practices for the soil health.
5. An analytical and practical based technical skill to "Earn while learning".

Course outcome

The students are able to

1. Produce good quality of Vermicompost and Vermiculture.
2. Students are able to analyze the chemistry of soil, water and other nutrients for the growth of suitable crops.
3. To develop skills and update the knowledge about value added product.
4. To develop the mindset among the students about self-employability.

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T P Science Institute
SANKESHWAR.

S.D.V.S. Sangh's
S.S. Arts College & T.P. Science Institute,
Sankeshwar.
Department of Chemistry in association with
Placement Cell

A self financed certificate course on

VERMICOMPOST - A BIO TOOL FOR SOLID WASTE MANAGEMENT

Course Duration: 30 h

THEORY

Introduction to solid waste management

05 h

- Overview of types of wastes, their collection, transport, treatment and disposal of waste.
- Need for Waste management and effect on the community.
- Waste treatment methods:
  - Physicochemical Treatment of Solid and Hazardous Waste,
  - Chemical treatment processes,
  - Biological Treatment of Solid and Hazardous Waste,
- Reuse Reduce and Recycle.

Vermicomposting:

10 h

- Introduction, scope, and objectives of Vermicompost.
- Vermicompost Production:
- Establishment of Vermicomposting and Vermiwash unit.
- Methods of Vermicomposting: Small and large scale Bed method, Pit method
- Harvesting the Compost, Storing and packing of vermicompost.
- Precautions while Vermicomposting, Factors affecting vermicomposting (pH, moisture and temperature).
- Physico- chemical analysis of vermicompost, influence of chemical inputs on earthworm activity. Nutrient contents of vermicompost and their role in agriculture.
- Vermiculture for waste reduction, economic importance of earthworms.
- Pests and diseases of Earthworms
- Marketing of vermicomposting products and financial support by governments and NGOs for vermiculture.

PRACTICAL

15 h

1. Vermicomposting unit Pit method
2. Establishment of vermicomposting unit bed method

3. Vermicompost production, harvesting and packaging.
4. Estimation of mineral content of biomass from vermicompost manure (pH, NPK, TDS, conductance, etc)
5. Field visit with demonstrations.

References

1. The Textbook of Vermicompost, Vermiwash and Biopesticides: Keshavsingh and et al. Publisher: Biotech Books
2. The Book Hand Book of Biofertilizers & Vermiculture. Publisher: Engineers India Research Institute
3. Handbook of Organic Farming and Organic Foods With Vermicomposting Neem Publisher: Engineers India Research Institute
4. Text Book of Applied Zoology: Vermiculture, Apiculture, Sericulture, Lac Culture, Agricultural Pests and their Controls: Pradip Jabde Publisher: Discovery Publishing House
5. The Worm Farmer's Handbook Mid- to Large-Scale Vermicomposting for Farms, Businesses, Municipalities, Schools, and Institutions: Rhonda Sherman Publisher: Chelsea Green Publishing
6. Vermiculture Technology: Earthworms, Organic Wastes, and Environmental Management: Clive A. Edwards, Norman Q. Arancon, Rhonda L. Sherman Publisher: CRC Press 2010
7. Commercial Vermiculture: How to Build a Thriving Business in Redworms: Peter Bogdanov
8. Applied Zoology: N Arumugam, T Murugan, R Ram Prabhu, and J. Johnson Rajeshwar. Publisher: Saras Publication
9. Worm Farming: Setup A Sustainable Vermiculture Earthworm Composting Ranch: Brian Grant. Publisher: Sparrow Publications.

Outline of Curriculum and Test

Proposed curricular of Certificate Course in “Vermicompost - a bio tool for solid waste management” during the academic year 2022-23 for BA and BSc students.

Outline of course structure

Paper	Title of the paper	Teaching hours/course	Duration of Exam	Marks
Theory	Vermicompost - a bio tool for solid waste management	15	1 hour	25
Practical	Vermicompost - a bio tool for solid waste management	15	2 hour	25
Total marks				50

S.D.V.S. SANGH'S

Estd : 1967

S. S. ARTS COLLEGE & T. P. SCIENCE INSTITUTE,

Tal.: Hukkeri

SANKESHWAR- 591 313

Dist.: Belagavi (Karnataka State)

Accredited at B** Level by NAAC

site : www.sstpsnk.edu.in

☎: (08333)-295238

E-Mail-aascskv@rediffmail.com

f No. _____

Date : 06-06-2023**Self-financed Certificate Course**

The department of Chemistry in association with Placement Cell, SSTP College, Sankeshwar, organizes self financed certificate course on “VERMICOMPOST - A BIO TOOL FOR SOLID WASTE MANAGEMENT” for BA and BSc students.

The following faculties are selected as BOS members:

Sl. No.	Name	Designation	Signature
1.	Shri P. B. Burji Principal, SSTP College, Sankeshwar.	Chairman	
2.	Dr. Honnur Krishna Assistant Professor in Chemistry, SSTP College, Sankeshwar	Coordinator/ Placement Cell Officer	
3.	Shri M. R. Patil Assistant Professor and HOD, Physics, SSTP College, Sankeshwar	Member/ IQAC Coordinator	
4.	Dr. Vijayalakshmi A. Edalli Assistant Professor and HOD, Chemistry, SSTP College, Sankeshwar	Member	
5.	Miss Madhu Waghi Assistant Professor in Chemistry (Guest Faculty), SSTP College, Sankeshwar	Member	
6.	Miss Anusuya Mahalingpur Assistant Professor in Chemistry (Guest Faculty), SSTP College, Sankeshwar	Member	

Principal
PRINCIPAL
S. S. Arts College & T P Science Institute
SANKESHWAR.

SDVS Sangh's
S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
In association with
PLACEMENT CELL
Self Financed Certificate Course

Date: 07.06.2023 .

Agenda

1. Course on "Vermicompost - A bio tool for solid waste management".
2. Framing the syllabus and duration of course.
3. Students' enrolment.
4. Appointment of the staff and work distribution.

Proceedings of the meeting

The course coordinator welcomed all the members of the meeting,
The following points were discussed –

1. It was decided to conduct certificate course on Vermicompost - A bio tool for solid waste management for one semester and duration of the course will be 30 hours which includes both theory (10 hours) and practical (20 hours) classes.
2. The syllabus was finalized with lot of discussion.
3. The course has been organized with the following objectives
  - ✓ To understand basic techniques of vermicomposts preparation.
  - ✓ To assess the soil fertility and implement the organic based farming for environmental benefits
  - ✓ To develop as an business entrepreneurial in the agricultural science
  - ✓ To promote the sustainable practices for the soil health.
  - ✓ An analytical and practical based technical skill to "Earn while learning".
4. The classes will be conducted by the internal staff and few classes by external expert or field visit studies.
5. It is resolved that the student attendance is made compulsory. The staff incharge asked to take attendance every time and absentees are reported.

Members of the BOS attended the meeting-

1. Shri P. B. Burji	- Chairman	
2. Dr. Honnur Krishna	- Coordinator	
3. Dr. Vijayalakshmi A. Edalli	- Member	
4. Shri M. R. Patil	- Member	
5. Miss Madhu Waghi	- Member	
6. Miss A. C. Mahalingpur	- Member	

Principal
PRINCIPAL
S. S. Arts College & T P Science Institute
SANKESHWAR.

SDVS Sangh's
S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
In association with
PLACEMENT CELL
Self-financed Certificate course on Soap making and Detergent preparation

STUDENTS ENROLLED FOR THE COURSE

SL. NO.	REGISTER NUMBER	NAME OF THE STUDENT	CLASS
1	U15CH21S0002	DEEPA M DESAI	BSc V Semester
2	U15CH21S0005	GANGA R PATIL	BSc V Semester
3	U15CH21S0006	SHILPA S SHEKHANAVAR	BSc V Semester
4	U15CH21S0010	ASHWINI P MADIG	BSc V Semester
5	U15CH21S0011	BASAVARAJ V GHABE	BSc V Semester
6	U15CH21S0012	VEENA M NARASANNAVAR	BSc V Semester
7	U15CH21S0021	GANGADHAR S NAIK	BSc V Semester
8	U15CH21S0025	JAYALAXMI S KAKOLI	BSc V Semester
9	U15CH21S0026	SOUMYA A PATIL	BSc V Semester
10	U15CH21S0029	SHWETA S MUGALI	BSc V Semester
11	U15CH21S0033	BASAVARAJ S CHOUGALA	BSc V Semester
12	U15CH21S0035	SUTEERTHA S HOLEPPAGOL	BSc V Semester
13	U15CH21S0037	KAVERI N CHOUGALA	BSc V Semester
14	U15CH21S0039	SUSHMEETA MADANNAVAR	BSc V Semester
15	U15CH21S0041	SUDHA K TODAL	BSc V Semester
16	U15CH21S0043	SHRUTI S MUNNOLI	BSc V Semester
17	U15CH21S0046	PRASHANT S BEDAKIHAL	BSc V Semester
18	U15CH21S0047	YASH S MAHAJAN	BSc V Semester
19	U15CH21S0048	SUPRIT S MYAGADEYAWAR	BSc V Semester
20	U15CH21S0054	NINGAPPA D MARADI	BSc V Semester
21	U15CH21S0055	SARSWATI R KAMBLE	BSc V Semester
22	U15CH21S0057	OMKAR P BHOVI	BSc V Semester
23	U15CH21S0058	SUSHMITA S CHOUGALA	BSc V Semester
24	U15CH21S0059	LAXMI R MUNNOLI	BSc V Semester

25	U15CH21S0062	MAHALAXMI B DADDI	BSc V Semester
26	U15CH21S0063	SHWETA S INAMDAR	BSc V Semester
27	U15CH21S0069	VIDYASHREE D CHOPADE	BSc V Semester
28	U15CH21S0070	NASTAHEEN M ATHANI	BSc V Semester
29	U15CH21S0071	RAHUL MAGADUM	BSc V Semester
30	U15CH21S0072	ABHISHEK J KAMMAR	BSc V Semester
31	U15CH21S0075	SARATAJABI J INAMADAR	BSc V Semester
32	U15CH21S0077	SAHANA DIWAKAR	BSc V Semester
33	U15CH21S0078	SRUSTI B PATIL	BSc V Semester
34	U15CH21S0079	ROHIT KHANASE	BSc V Semester
35	U15CH21S0081	PANKAJA S JAIN	BSc V Semester
36	U15CH21S0084	SACHIN S JINARALI	BSc V Semester
37	U15CH21S0085	SHEKHAR R MAGADUM	BSc V Semester
38	U15CH21S0088	PRATIKSHA R MAGADUM	BSc V Semester
39	U15CH21S0100	ANUSUYA B KHANAPURI	BSc V Semester
40	U15CH21S0101	AKSHATA R HIREMATH	BSc V Semester
41	U15CH21S0102	ANKITA A MAGADUM	BSc V Semester
42	U15CH21S0103	SHIVARANJINI BASALIGUNDI	BSc V Semester
43	U15CH21S0104	VIDYARANI PATIL	BSc V Semester

VBlw

[Signature]
PRINCIPAL
S. S. Arts College & T P Science Institute
SANKESHVAR.

Question paper

SDVS Sangh's

S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar – 591313.

A self financed certificate course on
VERMICOMPOST - A BIO TOOL FOR SOLID WASTE MANAGEMENT

Student Name:

Time: 1 h

Register Number:

Marks: 25

Class:

Answer all the questions. Each MCQ carries 2 marks. Put for correct answer (2 x 15 = 30)

1. Which species of worm is commonly used in vermicomposting?
A) Lumbricus terrestris, B) Eisenia fetida, C) Helix aspersa & D) Lumbricus rubellus
2. What is the primary food source for worms in vermicomposting?
A) Plastic, B) Metal scraps, C) Organic waste, D) Inorganic chemicals
3. At what temperature range do composting worms thrive?
A) 0-10°C, B) 10-20°C, C) 15-25°C, D) 25-35°C
4. What is the ideal moisture content for vermicomposting?
A) 10-20%, B) 30-40%, C) 50-60%, D) 70-80%
5. Which of the following is not suitable for vermicomposting?
A) Fruit peels, B) Meat scraps, C) Vegetable waste, D) Coffee grounds
6. What should be the carbon to nitrogen ratio in vermicomposting?
A) 10:1, B) 20:1, C) 30:1, D) 40:1
7. Which bedding material is preferred for vermicomposting?
A) Newspaper, B) Sand, C) Plastic sheets, D) Rocks
8. How often should the vermicompost bin be turned or aerated?
A) Daily, B) Weekly, C) Monthly, D) Never
9. What is a sign that the vermicompost bin is too wet?
A) Dry bedding, B) Bad odor, C) Presence of ants, D) No worms
10. What should be done if the vermicompost bin develops a bad odor?
A) Add water, B) Add more worms, C) Add dry bedding, D) Stop feeding
11. Which nutrient is not typically high in vermicompost?
A) Nitrogen, B) Phosphorus, C) Potassium, D) Sodium
12. What is the main benefit of using vermicompost in soil?

- A) Increases soil pH, B) Provides inorganic nutrients, C) Enhances soil structure and fertility, D) Acts as a pesticide
13. How long does it typically take to produce vermicompost?
A) 2-3 weeks B) 1-2 months, C) 3-6 months, D) 1 year
14. What is the function of the aeration holes in a vermicompost bin?
A) To let light in, B) To allow oxygen to enter, C) To add water, D) To remove compost
15. Which of the following can lead to worm death in a vermicomposting system?
A) Too much light, B) Too little food, C) High salt content, D) Low moisture content
16. Which method is used to measure the pH of vermicompost?
A) Titration, B) pH meter, C) Spectroscopy, D) Gravimetry
17. What is the ideal pH range of vermicompost?
A) 3-4, B) 5-6, C) 6-8, D) 9-10
18. Which instrument is used to determine the nitrogen content in vermicompost?
A) Atomic absorption spectrometer, B) Gas chromatograph, C) Kjeldahl apparatus, D) Mass spectrometer
19. What chemical process is used to determine phosphorus content in vermicompost?
A) Colorimetry, B) Chromatography, C) Titration, D) Electrolysis
20. Which form of nitrogen is commonly measured in vermicompost?
A) Nitrite, B) Nitrate, C) Ammonia, D) Urea
21. What is the main component analyzed to determine the organic matter content in vermicompost?
A) Carbon, B) Hydrogen, C) Oxygen, D) Nitrogen
22. Which analytical technique is used to determine the potassium content in vermicompost?
A) Flame photometry, B) NMR spectroscopy, C) X-ray diffraction, D) Mass spectrometry
23. What is used to extract available nutrients from vermicompost for chemical analysis?
A) Water, B) Acid solutions, C) Organic solvents, D) Alcohol
24. Which element is typically not a focus in vermicompost analysis?
A) Calcium, B) Magnesium, C) Lead, D) Sulfur
25. Which method is used to measure the moisture content of vermicompost?
A) Drying oven method, B) Gas chromatography, C) Atomic absorption, D) Spectrophotometry

SDVS Sangh's
S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar
DEPARTMENT OF CHEMISTRY

In association with
PLACEMENT CELL

Self-financed Certificate course on Soap making and Detergent preparation

RESULT:

SL. NO.	REGISTER NUMBER	NAME OF THE STUDENT	Theory	Practical	Total
1	U15CH21S0002	DEEPA M DESAI	25	25	50
2	U15CH21S0005	GANGA R PATIL	19	22	41
3	U15CH21S0006	SHILPA S SHEKHANAVAR	25	25	50
4	U15CH21S0010	ASHWINI P MADIG	25	25	50
5	U15CH21S0011	BASAVARAJ V GHABE	25	25	50
6	U15CH21S0012	VEENA M NARASANNAVAR	25	25	50
7	U15CH21S0021	GANGADHAR S NAIK	20	25	45
8	U15CH21S0025	JAYALAXMI S KAKOLI	25	25	50
9	U15CH21S0026	SOUMYA A PATIL	22	24	46
10	U15CH21S0029	SHWETA S MUGALI	25	25	50
11	U15CH21S0033	BASAVARAJ S CHOUGALA	25	25	50
12	U15CH21S0035	SUTEERTHA S HOLEPPAGOL	20	21	41
13	U15CH21S0037	KAVERI N CHOUGALA	25	25	50
14	U15CH21S0039	SUSHMEETA MADANNAVAR	25	25	50
15	U15CH21S0041	SUDHA K TODAL	25	25	50
16	U15CH21S0043	SHRUTI S MUNNOLI	25	25	50
17	U15CH21S0046	PRASHANT S BEDAKIHAL	25	25	50
18	U15CH21S0047	YASH S MAHAJAN	25	25	50
19	U15CH21S0048	SUPRIT S MYAGADEYAWAR	25	25	50
20	U15CH21S0054	NINGAPPA D MARADI	20	22	42

21	U15CH21S0055	SARSWATI R KAMBLE	25	25	50
22	U15CH21S0057	OMKAR P BHOVI	20	25	45
23	U15CH21S0058	SUSHMITA S CHOUGALA	25	25	50
24	U15CH21S0059	LAXMI R MUNNOLI	25	25	50
25	U15CH21S0062	MAHALAXMI B DADDI	25	25	50
26	U15CH21S0063	SHWETA S INAMDAR	25	25	50
27	U15CH21S0069	VIDYASHREE D CHOPADE	25	25	50
28	U15CH21S0070	NASTAHEEN M ATHANI	22	22	44
29	U15CH21S0071	RAHUL MAGADUM	18	18	36
30	U15CH21S0072	ABHISHEK J KAMMAR	20	21	41
31	U15CH21S0075	SARATAJABI J INAMADAR	18	22	40
32	U15CH21S0077	SAHANA DIWAKAR	20	20	40
33	U15CH21S0078	SRUSTI B PATIL	18	18	36
34	U15CH21S0079	ROHIT KHANASE	20	25	45
35	U15CH21S0081	PANKAJA S JAIN	25	25	50
36	U15CH21S0084	SACHIN S JINARALI	25	25	50
37	U15CH21S0085	SHEKHAR R MAGADUM	25	25	50
38	U15CH21S0088	PRATI KSHA R MAGADUM	23	25	48
39	U15CH21S0100	ANUSUYA B KHANAPURI	22	25	47
40	U15CH21S0101	AKSHATA R HIREMATH	18	20	38
41	U15CH21S0102	ANKITA A MAGADUM	25	25	50
42	U15CH21S0103	SHIVARANJINI BASALIGUNDI	25	25	50
43	U15CH21S0104	VIDYARANI PATIL	25	25	50

*Placement cell
Coordinator
(Dr. Konnul Krishna)*

Principal
PRINCIPAL
S. S. Arts College & T P Science Institute
SANKESHWAR.

Report:

All the interested BA and BSc V sem students did the project report as a certificate course on the topic of "Vermicompost – A Bio tool for solid waste management" under the guidance of Faculties, Department of Chemistry, SSTP college, Sankeshwar. Prof. M. C. Hosur, Chairman, at SDVS Sangh's Raitha Mithra, Research laboratory, Sankeshwar guided the analysis of the vermicompost.

Vermicompost, also known as worm compost, is a nutrient-rich organic fertilizer produced through the breakdown of organic waste materials by earthworms. This report explores the process of vermicomposting, its benefits, applications, and its potential contribution to sustainable agriculture. As global concerns about environmental sustainability and food security rise, vermicompost emerges as a viable and eco-friendly solution for improving soil health and reducing the reliance on synthetic fertilizers.

The process of vermicomposting involves the interaction between organic waste, microorganisms, and earthworms. Earthworms consume organic materials, breaking them down into simpler compounds. This process enhances nutrient availability and microbial activity, resulting in highly fertile and humus-rich compost.

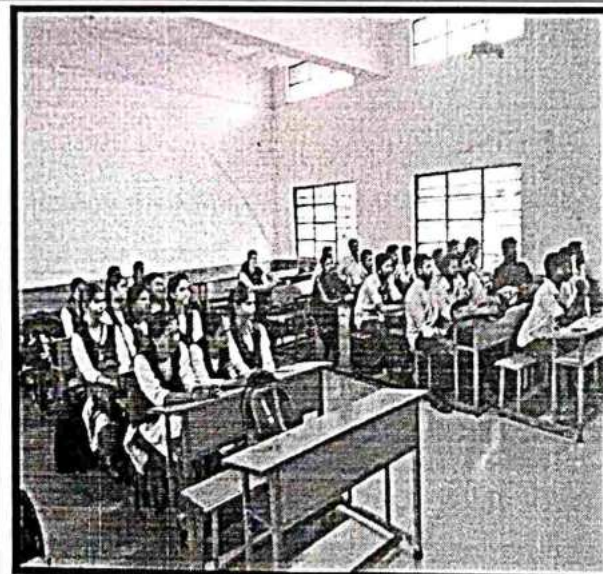
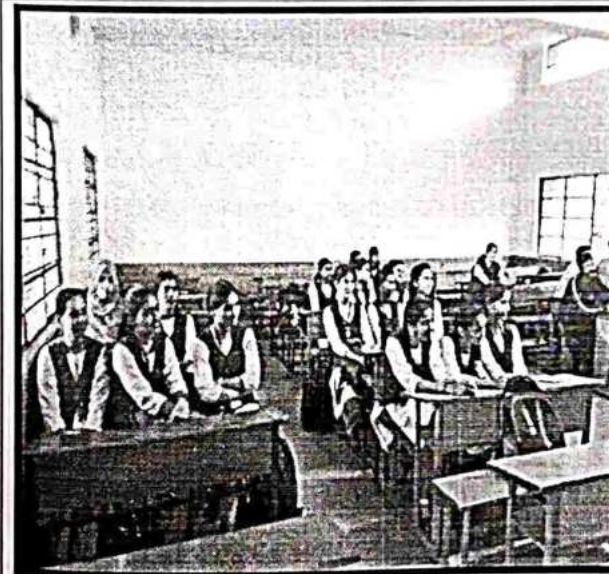
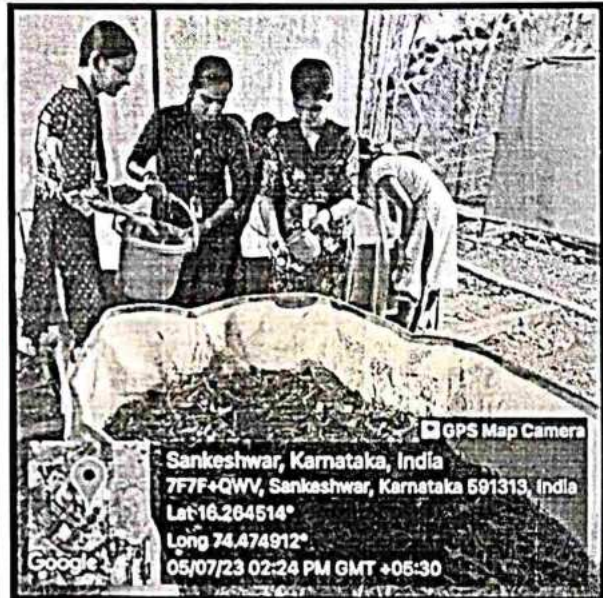
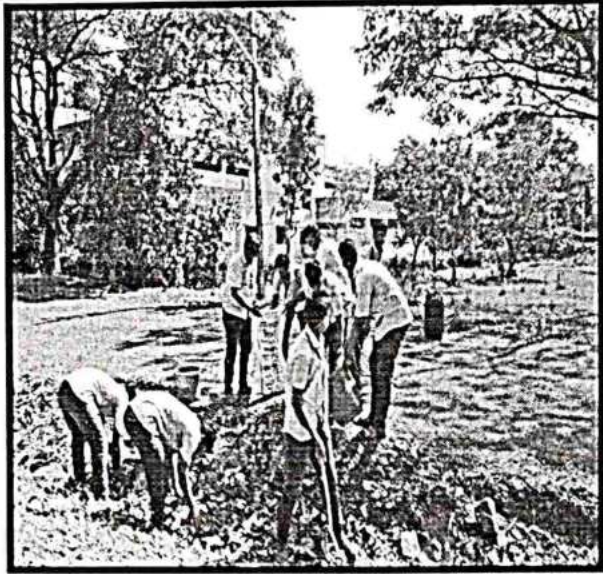
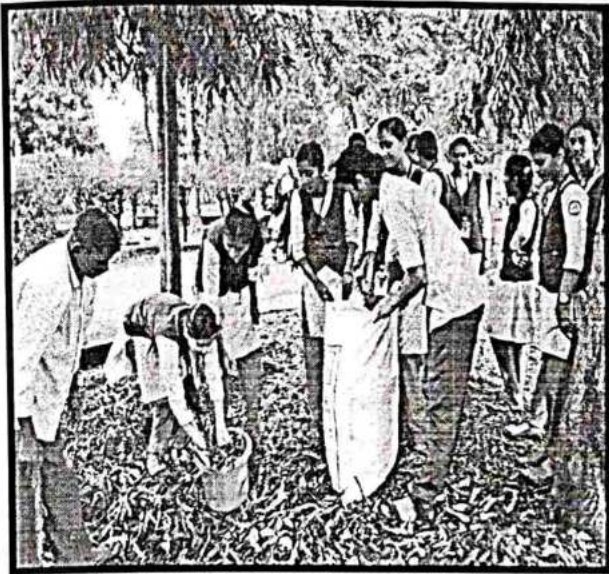
While vermicomposting offers numerous benefits, challenges include the need for proper management of moisture, temperature, and pH levels. Additionally, the initial investment in establishing a vermicomposting system may be a barrier for some.

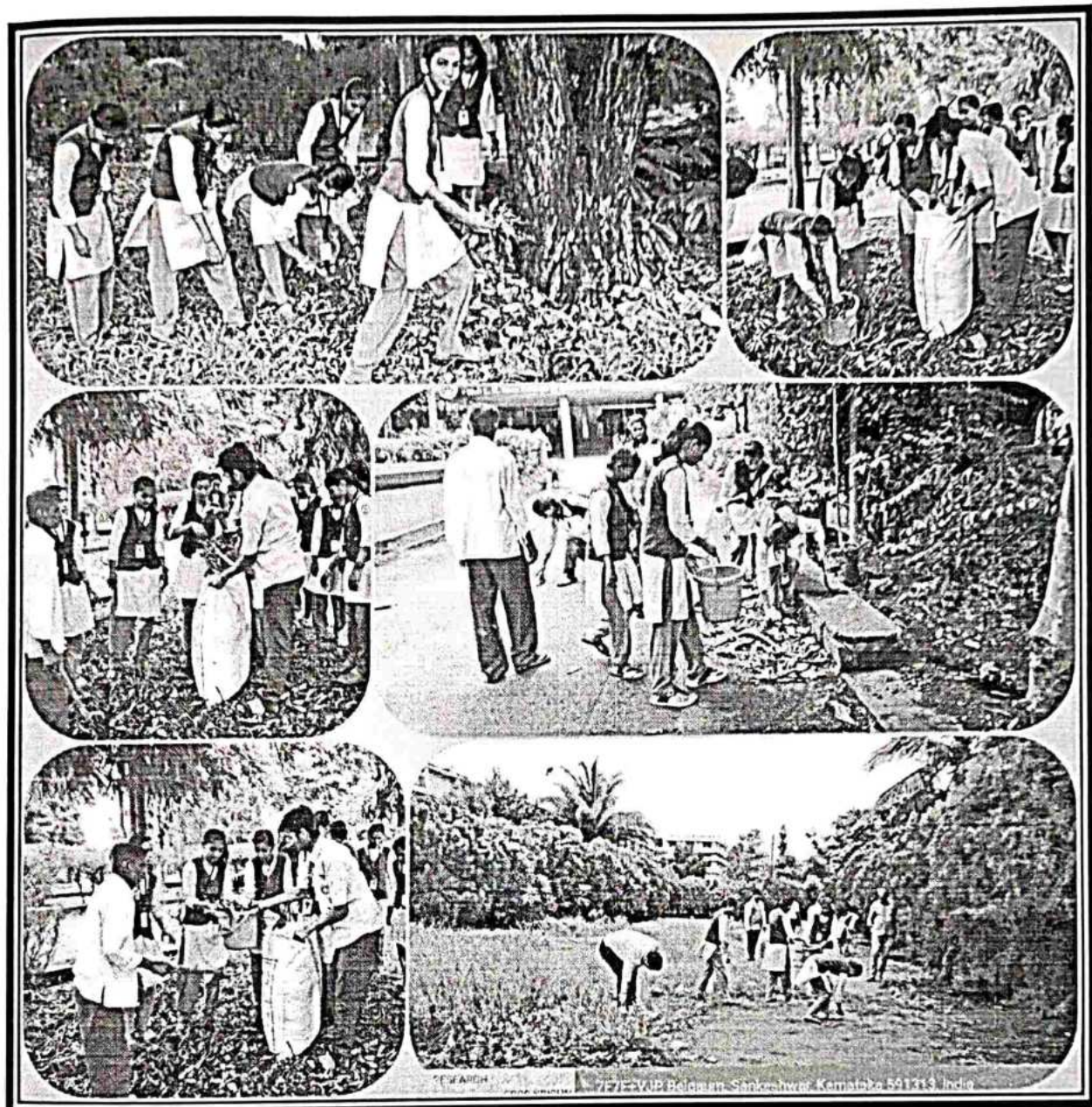
Various parameters pertaining to the soils and vermicomposts were analyzed by different analytical methods. The students compared the nutrients of normal garden soil and the vermicomposts prepared in our college campus. The following are some of the nutrients analyzed at RMKAS research centre, Sankeshwar such as Na, K, Ca, Fe, Zn, Cu, Phosphorus and carbon content along with TDS and pH of the analyte samples. The target analytes include determination of available nitrogen by Kjeldahl's method, organic carbon content quantification by dichromate method, available phosphorous by phospho-molybdenum method, some of the soil micro nutrients such as Fe, Mn, Zn, Cu etc by atomic absorption spectrophotometer (AAS) at the micro gram level. Apart from these analyte analyses, the pH of the samples was also analyzed. The electrical conductivity of the soil samples was carried out by conductance measurement. Macro nutrient such as Na and K was also analyzed by using flame photometric techniques and compared with the standard methods.

It was found that the nutrients in the vermicomposts were five times more nutrient than normal garden soil.

Photo gallery

[Handwritten Signature]

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T P Science Institute
SANKESHWAR

Sankeshwar, Karnataka, India
7F7F+QWV, Sankeshwar, Karnataka 591313
Lat 16.264514°
Long 74.474912°
05/07/23 02:24 PM GMT +05:30

Sankeshwar, Karnataka, India
7F6G+X6V, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka
591313, India

Sankeshwar, Karnataka, India
7F6G+X6V, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka
591313, India
Lat 16.262171°

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313
Lat 16.264802°
Long 74.474543°
27/06/23 12:33 PM GMT +05:30

Sankeshwar, Karnataka, India
7F6G+X6V, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka

[Signature]
PRINCIPAL
& S. Arts College & T P Science Institute
SANKESHWAR.

S. S. ARTS COLLEGE AND T. P. SCIENCE INSTITUTE,
S. D. V. S Sangh's
SANKESHWAR

Accredited at "B++" Level By NAAC

CERTIFICATE OF COMPLETION

DEPARTMENT OF CHEMISTRY
in collaboration with
PLACEMENT CELL, under IQAC.

This is to certify that Mr./Miss. _____ has successfully completed self-financed certificate course on "*Vermicompost – A Bio Tool for Solid Waste management*" held from June 2023 to November 2023.

IQAC
Co-ordinator

HOD
Chemistry

Chairman
Placement Cell

Principal

Self-Financed Certificate Course - "Vermicompost - A bio tool for Solid Waste Management"

by Placement Cell & Department of Chemistry

BA/B.Sc - Attendance list 2023-24.

Sl. No.	Reg.No.	Name of the Students	15/6	16/6	25/6	27/6	30/6	5/7	6/7	13/7	20/7	23/7	10/8	24/8	12/9	9/11	10/11	11/11
1	U15CH21S0002	DEEPA M DESAI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15
2	U15CH21S0005	GANGA R PATIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
3	U15CH21S0006	SHILPA S SHEKHANAVAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
4	U15CH21S0010	ASHWINI P MADIG	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
5	U15CH21S0011	BASAVARAJ V GHABE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
6	U15CH21S0012	VEENA M NARASANNAVAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
7	U15CH21S0021	GANGADHAR S NAIK	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
8	U15CH21S0025	JAYALAXMI S KAKOLI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
9	U15CH21S0026	SOUNAYA A PATIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
10	U15CH21S0029	SHWETA S MUGALI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
11	U15CH21S0033	BASAVARAJ S CHOUGALA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
12	U15CH21S0035	SUTEERTHA S HOLEPPAGOL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
13	U15CH21S0037	KAVERI N CHOUGALA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
14	U15CH21S0039	SUSHMEETA MADANNAVAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
15	U15CH21S0041	SUDHA K TODAL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
16	U15CH21S0043	SHRUTI S MUNNOLI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
17	U15CH21S0046	PRASHANT S BEDAKIHAL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
18	U15CH21S0047	YASH S MAHAJAN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
19	U15CH21S0048	SUPRIT S MYAGADEYAWAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
20	U15CH21S0054	NINGAPPA D MARADI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
21	U15CH21S0055	SARSWATI R KAMBLE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
22	U15CH21S0057	OMKAR P BHOVI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
23	U15CH21S0058	SUSHMITA S CHOUGALA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
24	U15CH21S0059	LAXMI R MUNNOLI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
25	U15CH21S0062	MAHALAXMI B DADDI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

at RMKAK

at RMKAK
for analysis.

26	U15CH21S0063	SHWETA S INAMDAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	13	14	15
27	U15CH21S0069	VIDYASHREE D CHOPADE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
28	U15CH21S0070	NASTIAHEEN M ATHANI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	14
29	U15CH21S0071	RAHUL MAGADUM	1	2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	12	12	13	14
30	U15CH21S0072	ABHISHEK J KAMMAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	12	13	14
31	U15CH21S0075	SARATAJABI J INAMADAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	14	14
32	U15CH21S0077	SAHANA DIWAKAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11	11	12	13	14
33	U15CH21S0078	SRUSTI B PATIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	14
34	U15CH21S0079	ROHIT KHANASE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11	11	12	12	13
35	U15CH21S0081	PANKAJA S JAIN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
36	U15CH21S0084	SACHIN S JINARALI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
37	U15CH21S0085	SHEKHAR R MAGADUM	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
38	U15CH21S0088	PRATIKSHA R MAGADUM	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15
39	U15CH21S0100	ANUSUYA B KHANAPURI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
40	U15CH21S0101	AKSHATA R HIREMATH	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
41	U15CH21S0102	ANKITA A MAGADUM	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
42	U15CH21S0103	SHIVARANJINI BASALIGUNDI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
43	U15CH21S0104	VIDYARANI PATIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15

Handwritten signature

Placement cell
Coordinator
(Dr. Homnis Breshma)

Handwritten signature

Head of The
Chemistry Department

Handwritten signature

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR

Advisory Committee

Prin. Shri P. B. Burji	President
Shri B. G. Patil	Organising Secretary
Shri M. R. Patil	Convener
Dr. P. V. Gadavi	Member
Dr. V. D. Naganuri	Member
Dr. D. S. Kamble	Member
Dr. V. A. Eadalli	Member
Dr. G. L. Rajaput	Member
Shri M. L. Mang	Member
Shri K. B. Marathe	Member

**“All human rights are women rights”
- Hillary Clinton**

**National Human Rights Commission,
New Delhi.**

Sponsored

**One Day Basic Training Programme
on**

HUMAN RIGHTS AWARENESS & EDUCATION
Jointly Organized by

**S. S. Arts College & T. P. Science Institute,
Sankeshwar - 591 313**

and

**Rani Channamma University Colleges'
Political Science Teachers Association, Belagavi.**

Date: 02-12-2023

Time : 9.15am

Venue : College Auditorium

You are cordially invited

**Principal
Shri. P. B. Burji**

**Shri B. G. Patil
Organising Secretary**

**Shri M. R. Patil
Convener**

Staff & Students

Website : www.sstpsnk.edu.in
Email: aascskv@rediffmail.com
(08333-295238)

8.30am to 9.10 am Breakfast & Registration

9.15am to 10.00am Inaugural Function

President : **Shri A. B. Patil**, Former Minister
President, S.D.V.S. Sangha, Sankeshwar

Chief Guest : **Prof. Vishwanath M.** Registrar
Raichur University.

Guest of Honour : **Shri R. B. Patil** Chairman L.G.B.
S.S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar.

: **Shri K. C. Shirakoli**
Vice-Chairman, S.D.V.S. Sangha, Sankeshwar.

: **Shri G. C. Kotagi**
Secretary, S.D.V.S. Sangha, Sankeshwar.

: **Dr. B. A. Pujari**
Administrator, S.D.V.S. Sangha, Sankeshwar.

10.00am to 11.30am I - Session

Topic : **History & Philosophy of Human Rights,**

Resource Person : **Dr. B. R. Patil**, Assistant Professor
Government First Grade College, Dharwad.

President : **Dr. S. I. Madiwalappagol**, Principal,
Shri L. K. Khot College of Commerce, Sankeshwar.

11.30am to 11.40am Tea Break

11.40 am to 1.10 pm II - Session

Topic : **Human Rights Institutions in India**

Resource Person : **Dr. V. R. Betagar**, Associate Professor
Good News College, Kalaghatagi.

President : **Prof. M. M. Patil**, Assistant Professor
S. M. Bhandari Arts, R. R. Bhandari Commerce &
S. K. Rathi Science College, Guledaguddh.

1-10pm. to 1-45pm Lunch Break

1.45pm to 3.15pm III - Session

Topic : **Rights of Vulnerable Groups**

Resource Person : **Dr. Praveen Patil**
Principal, Shahaji Law College, Kolhapur.

President : **Dr. V. B. Patil**
President, RCUCPT Association,
S.S. Arts & Com. College Babaleshwar.

3.15pm to 4.45pm IV - Session

Topic : **Rights of Women & Children**

Resource Person : **Dr. A. H. Hawaldar**
Principal, R. L. Law College, Belagavi.

President : **Shri S. D. Yakane**, Assistant Professor
M. G. Law College, Sankeshwar.

4.45pm to 5.00pm Tea Break

5.00pm to 5.30pm Valedictory

President : **Shri R. B. Patil**
Chairman, L.G.B., S.S. Arts College &
T. P. Science Institute, Sankeshwar.

Chief Guest : **Shri G. C. Kotagi**
Secretary, S.D.V.S. Sangha, Sankeshwar.

Shri B. G. Patil   **Shri M. R. Patil**   **Shri P. B. Burji**
Organising Secretary   IQAC Coordinator   Principal

**"To deny people their human rights is
to challenge their very humanity"**
- Nelson Mandela

S.S.ARTS COLLEGE & T.P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR - 591343

NATIONAL HUMAN RIGHTS COMMISSION, NEW DELHI SPONSORED

ONE DAY BASIC TRAINING PROGRAMME ON

HUMAN RIGHTS AWARENESS AND EDUCATION

BREIF REPORT OF THE TRAINING PROGRAMME

National Human Rights Commission one day basic training was organized by S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar on 02/12/2023 on the topic Human Rights Awareness and Education Programme as per commissions and directions.

Prof.M.Vishwanath, Registrar Raichur University Raichur inaugurated the program. In his inaugural address he highlighted the issues and problems faced by people specially the weaker sections of the society during world wars and colonial period. He enlightened the audience with appropriate examples, how the people were discriminated and exploited. He called upon the students to have the proper knowledge of human rights, which will help them not only to build their career, but also the needy. He said that every human being possess these rights irrespective of his castes, religion, nationality or anything like. He explained how these rights have helped the human beings to enjoy their freedom and lead to respectful and dignified life. He said that, the incorporation of these rights has given ample opportunity to the people moral and materiel upliftment of the mankind. These rights help the individuals for the all round development of the personality. At the end he requested the students to make best use of the day's proceedings and gain essential knowledge.

Shri.R.B.Patil our governing council Chairman, Advocate presided over the function. He called upon the students not only attending is important, but learning new and challenging aspects from resource persons, who have come from different places. The inaugural function began with prayer song by students. Organizing Secretary Prof. B.G.Patil welcomed the gathering and explained the need of such programs. Prof. K.M.Marathe offered vote of thanks. Miss.Shweta Inamdar, B.Sc final Year Student Compared the program.

Technical Session- I : HISTORY AND PHILOSOPHY OF HUMAN RIGHTS

The first technical session was on "HISTORY AND PHILOSOPHY OF HUMAN RIGHTS" Dr. B R Patil Assistant Prof., Government First Grade College Dharwad, was the resource person. Dr. S I Madiwalappagol, Principal, L K Khot College Sankeshwar, presided.

In her lecture, Dr. B R Patil, explained the meaning, philosophy and history of human rights in simple and lucid language. The history of Human Rights is to be traced in Babylonian laws. Lord Basaveshwar, the greatest social reformer has given highest importance to human dignity and equality. The Magna Charta of 1215, The English Bill of Rights of 1689, US declaration, The French Declaration of 1789, The UN Charter of 1945 and finally the University Declaration of Human Rights 1948 are the historical facts she quoted. She said the basic philosophy of Human Rights is to recognize all the human beings as human beings, respect everyone, treat everyone properly, protect them from discrimination, and free them from slavery and exploitation. These rights have ensured human equality, on account of that we from rural background are getting the best education and respect. Dr. V. D. Naganuri welcomed the gathering, Prof. D. T. Sogalad offered vote of thanks and Miss. Sweta Muthnal of B. Sc anchored the session.

Technical Session – II : Human Rights Institutions in India

The second session was on the concept "Human Rights Institutions in India". Dr. V. R. Betagar Associate Professor, Goodnews College, Kalagatagi was the resource person. Professor M. M. Patil of S. M. Bhandari Arts, R. R. Bhandari Commerce and S. K. Rathi Science College, Guledgud was the chairperson. In his lecture the resource person pointed out that NHRC was constituted under the protection of Human Rights Act 1994. It was constituted for the promotion and protection of human rights in India. He explained in detail the organization, powers and functions of NHRC and SHRC's. Along with these institutions, he addressed the students on similar institutions which are working in the domain, such as National Commission for Women, National Commission for Minorities, National Commission for Youth, SC, ST and the like. He called upon the students to approach Human Rights Commission whenever they feel

that the rights of their nearest and dearest are in danger by just writing a post card. The chair person of the session highlighted the role of these commissions in promoting and protecting Human Rights in India. Prof. Manuti Mang welcomed the gathering. Dr. M. Y. Hiremath offered thanks and Miss. Kirti Kamate of B. Sc compared the session.

Technical Session - III : Rights of Vulnerable Groups.

Third technical session began after lunch. Dr. Praveen Patil, Principal Shahaji Law College, Kolhapur was the resource person. In his address, he spoke about various vulnerable groups such as disabled persons, aged persons, migrant workers, refugees, third gender persons, women, children etc. he called upon the audience to protect these people from exploitation. He said that these are the groups which become easy prey for the exploiting class. The UDHR as well as the Indian Constitution has made various provisions to protect these groups. Dr. V. B. Patil, Associate professor of S. K. Arts College Babaleshwara in his presidential remarks urged the students to take care of these sensitive groups. Dr. P. V. Gadavi welcomed the gathering. Dr. V. A. Edalli offered vote of thanks and Miss. Sweta Mugali of B. Sc anchored the session.

Technical Session – IV : Rights of Women and Children.

Dr. A. H. Hawaldar Principal of R. L. Law College, Belagavi was the resource person to the fourth and final session of the day's proceedings. In his resourceful and thought provoking address, he highlighted the way in which the rights of women and children are violated. He said that though many provisions are there for the protection of these groups but sadly we found that many a times they are not followed. He spoke on the issues of POSCO, Women trafficking, Child labour, Provisions of Article-21 etc. He encouraged the audience to take up the issue of implementation of the rights of these people. Professor S. D. Yakane of M. G. Law College, Sankeshwar chaired the session. Prof. M. R. Patil welcomed the dignitaries, Dr. Honor Krishna offered thanks and Miss. Sweta Inamdar of B.Sc. anchored the session.

S.S.ARTS COLLEGE & T.P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR – 591313

NATIONAL HUMAN RIGHTS COMMISSION, NEW DELHI SPONSORED

ONE DAY BASIC TRAINING PRAGORAMME ON

HUMAN RIGHTS AWARENESS AND EDUCATION

BREIF REPORT OF THE TRAINING PROGRAMME

National Human Rights Commission one day basic training was organized by S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar on 02/12/2023 on the topic Human Rights Awareness and Education Programme as per commissions and directions.

Prof.M.Vishwanath, Registrar Raichur University Raichur inaugurated the program. In his inaugural address he highlighted the issues and problems faced by people specially the weaker sections of the society during world wars and colonial period. He enlightened the audience with appropriate examples, how the people were discriminated and exploited. He called upon the students to have the proper knowledge of human rights, which will help them not only to build their career, but also the needy. He said that every human being possess these rights irrespective of his castes, religion, nationality or anything like. He explained how these rights have helped the human beings to enjoy their freedom and lead to respectful and dignified life. He said that, the incorporation of these rights has given ample opportunity to the people moral and materiel upliftment of the mankind. These rights help the individuals for the all round development of the personality. At the end he requested the students to make best use of the day's proceedings and gain essential knowledge.

Shri.R.B.Patil our governing council Chairman, Advocate presided over the function. He called upon the students not only attending is important, but learning new and challenging aspects from resource persons, who have come from different places. The inaugural function began with prayer song by students. Organizing Secretary Prof. B.G.Patil welcomed the gathering and explained the need of such programs. Prof. K.M.Marathe offered vote of thanks. Miss.Shweta Inamdar, B.Sc final Year Student Compared the program.

Technical Session- I : HISTORY AND PHILOSOPHY OF HUMAN RIGHTS

The first technical session was on "HISTORY AND PHILOSOPHY OF HUMAN RIGHTS" Dr. B R Patil Assistant Prof., Government First Grade College Dharwad, was the resource person. Dr. S I Madiwalappagol, Principal, L K Khot College Sankeshwar, presided.

In her lecture, Dr. B R Patil, explained the meaning, philosophy and history of human rights in simple and lucid language. The history of Human Rights is to be traced in Babylonian laws. Lord Basaveshwar, the greatest social reformer has given highest importance to human dignity and equality. The Magna Charta of 1215, The English Bill of Rights of 1689, US declaration, The French Declaration of 1789, The UN Charter of 1945 and finally the Universal Declaration of Human Rights 1948 are the historical facts she quoted. She said the basic philosophy of Human Rights is to recognize all the human beings as human beings, respect everyone, treat everyone properly, protect them from discrimination, and free them from slavery and exploitation. These rights have ensured human equality, on account of that we from rural background are getting the best education and respect. Dr. V. D. Naganuri welcomed the gathering, Prof. D. T. Sogalad offered vote of thanks and Miss. Sweta Muthnal of B. Sc anchored the session.

Technical Session - II : Human Rights Institutions in India

The second session was on the concept "Human Rights Institutions in India". Dr. V. R. Betagar Associate Professor, Goodnews College, Kalagatagi was the resource person. Professor M. M. Patil of S. M. Bhandari Arts, R. R. Bhandari Commerce and S. K. Rathi Science College, Guledgud was the chairperson. In his lecture the resource person pointed out that NHRC was constituted under the protection of Human Rights Act 1994. It was constituted for the promotion and protection of human rights in India. He explained in detail the organization, powers and functions of NHRC and SHRC's. Along with these institutions, he addressed the students on similar institutions which are working in the domain, such as National Commission for Women, National Commission for Minorities, National Commission for Youth, SC, ST and the like. He called upon the students to approach Human Rights Commission whenever they feel

that the rights of their nearest and dearest are in danger by just writing a post card. The chair person of the session highlighted the role of these commissions in promoting and protecting Human Rights in India. Prof. Maruti Mang welcomed the gathering, Dr. M. Y. Hiremath offered thanks and Miss. Kirti Kamate of B. Sc compared the session.

Technical Session - III : Rights of Vulnerable Groups.

Third technical session began after lunch. Dr. Praveen Patil, Principal Shahaji Law College, Kolhapur was the resource person. In his address, he spoke about various vulnerable groups such as disabled persons, aged persons, migrant workers, refugees, third gender persons, women, children etc. he called upon the audience to protect these people from exploitation. He said that these are the groups which become easy prey for the exploiting class. The UDHR as well as the Indian Constitution has made various provisions to protect these groups. Dr. V. B. Patil, Associate professor of S. K. Arts College Babaleshwara in his presidential remarks urged the students to take care of these sensitive groups. Dr. P. V. Gadavi welcomed the gathering, Dr. V. A. Edalli offered vote of thanks and Miss. Sweta Mugali of B. Sc anchored the session.

Technical Session – IV : Rights of Women and Children.

Dr. A. H. Hawaldar Principal of R. L. Law College, Belagavi was the resource person to the fourth and final session of the day's proceedings. In his resourceful and thought provoking address, he highlighted the way in which the rights of women and children are violated. He said that though many provisions are there for the protection of these groups but sadly we found that many a times they are not followed. He spoke on the issues of POSCO, Women trafficking, Child labour, Provisions of Article-21 etc. He encouraged the audience to take up the issue of implementation of the rights of these people. Professor S. D. Yakane of M. G. Law College, Sankeshwar chaired the session. Prof. M. R. Patil welcomed the dignitaries, Dr. Honor Krishna offered thanks and Miss. Sweta Inamdar of B.Sc. anchored the session.

Valedictory:

Shri. G. C. Kotagi, Secretary S. D. V. S. Sangh's was the chief guest for the valedictory function. He demanded that since morning serious issues and topics have been discussed. Students have to make best use of these deliberations in protecting and promoting human rights in their neighborhood. If everyone does it sincerely there won't be any violations of Human Rights. Shri R. B. Patil Chairman, College Governing Council presided over the function. In his presidential remarks he suggested the students not only to think of their rights, but of the duties. Doing once duty makes him a responsible citizen, so he asked them to become duty bound human beings. Principal P. B. Burji welcomed the gathering and organizing Secretary Prof. B. G. Patil offered vote of thanks.

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P Science Institi-
SANKESHWAR

National Human Rights Commission, New Delhi.

Sponsored

One Day Basic Training Programme

On

Human Rights Awareness & Education

Jointly Organized by

S.D.V.S Sangh's

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar

And

Rani Channamma University Colleges Political Science

Teachers Association, Belagavi.

Inaugural Function

Date : 02/12/2023 Time : 9.15 am Venue : College Auditorium

- > Prayer Song : Miss Laxmi Kurbet
- > Welcome Speech : Shri.B.G.Patil, Asst. Prof.
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar.
- > Flower presentation :1) To President
By Shri.P.B.Burji, Principal
2) To Chief Guest
By Shri.M.R.Patil, Asst. Prof.
3) To Shri.R.B.Patil
By Dr.D.S.Kamble, Asst. Prof.
4) To Shri.K.C.Shirakoli
By Shri.M.L.Mang, Asst. Prof.
5) To Shri.G.C.Kotagi
By Dr.G.L.Rajaput, Asst. Prof.
6) To Dr.B.A.Pujari
By Dr.Honnur Krishna, Asst. Prof.
7) To Shri.P.B.Burji
By Keerthi Kamate, BSc IIIrd Sem
8) To Shri.M.R.Patil
By Shweta Mugali, BSc Vth Sem
9) To Shri.B.G.Patil
By Shweta Mutnal, BSc Vth Sem

- Inauguration : Watering the Plant
- Felicitation to Chief Guest : Prof. Vishwanath M. Registrar,
Raichur University.
- Inaugural Address : Prof. Vishwanath M. Registrar,
Raichur University.
- Presidential Remarks : Shri. A. B. Patil, Former Minister,
President, S. D. V. S. Sangh's, Sankeshwar.
- Vote of Thanks : Shri. K. B. Marathe
- Anchoring : Miss. Shweta Inamdar, BSc Vth Sem

National Human Rights Commission, New Delhi.

Sponsored
One Day Basic Training Programme
On

Human Rights Awareness & Education

Jointly Organized by

S.D.V.S Sangh's

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar
And

Rani Channamma University Colleges Political Science
Teachers Association, Belagavi.

10.00 am to 11.30 am

I-Session

Topic : History & Philosophy of Human Rights

- Welcome Speech : Dr.V.D.Naganuri, Asst. Prof.,
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar
- Flower presentation : 1) To Resource Person
By Dr. M.Y.Hiremath, Asst. Prof.
2) To President
By Dr.P.V.Gadavi, Asso. Prof.
- Felicitation to Resource Person & President : 1) Dr. B.R.Patil, Asst. Prof. G.F.G.C. Dharwad.
By Dr.P.V.Gadavi, Asso. Prof.
Dr.V.D.Naganuri, Asst. Prof.
2) To Dr.S.I.Madiwalappagol, Principal,
Shri.L.K.Khot Com. College, Sankeshwar.
By Dr.V.A.Edalli, Asst. Prof.
Dr.M.Y.Hiremath, Asst. Prof
- Address By Resource Person : Dr. B.R.Patil, Asst. Prof.
G.F.G.C. Dharwad.
- Presidential Remarks : Dr.S.I.Madiwalappagol Principal
Shri.L.K.Khot College of Commerce, Sankeshwar
- Vote of Thanks : Shri.D.T.Sogalad
- Anchoring : Miss. Shweta Mutnal, BSc Vth Sem

National Human Rights Commission, New Delhi.

Sponsored

One Day Basic Training Programme

On

Human Rights Awareness & Education

Jointly Organized by

S.D.V.S Sangh's

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar

And

Rani Channamma University Colleges Political Science

Teachers Association, Belagavi.

11.40 am to 1.10 pm

II-Session

Topic: Human Rights Institution in India

- Welcome Speech : Shri.Maruti Mang, Asst. Prof.,
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar
- Flower presentation : 1) To Resource Person
By Dr. Honnur Krishna, Asst. Prof.
2) To President
By Dr.Sunil Kumar, Asst. Prof.
- Felicitation to Resource Person & President : 1) To Dr.V.R.Betagar, Asso. Prof.
Good News College, Kalaghatagi
By Shri.M.R.Patil, Asst.Prof.
2) To Prof.M.M.Patil, Asst. Prof.
S.M.Bhandari Arts, R.R.Bhandri Commerce &gi.
S.K.Rathi Science College,Guledaguddh.
By Dr.D.S.Kamble, Asst.Prof.
- Address By Resource Person : Dr.V.R.Betagar, Asso. Prof.
Good News College, Kalaghatagi.
- Presidential Remarks : Prof.M.M.Patil, Asst. Prof.
S.M.Bhandari Arts, R.R.Bhandri Commerce &
S.K.Rathi Science College,Guledaguddh.
- Vote of Thanks : Dr.M.Y.Hiremath
- Anchoring : Miss. Keerti Kamate, BSc IIIrd Sem

National Human Rights Commission, New Delhi.

Sponsored

One Day Basic Training Programme

On

Human Rights Awareness & Education

Jointly Organized by

S.D.V.S Sangh's

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar

And

Rani Channamma University Colleges Political Science

Teachers Association, Belagavi.

1.45 pm to 3.15 pm

III-Session

Topic : Rights of Vulnerable Groups

- Welcome Speech : Dr.Smt.P.V.Gadavi, Asso.Prof.
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar
- Flower presentation : 1) To Resource Person
By Dr.G.L.Rajaput, Asst. Prof.
2) To President
By Shri.D.T.Sogalad, Asst. Prof.
- Felicitation to Resource Person & President : 1) To Dr.Praveen Patil, Principal
Shahaji Law College, Kolhapur.
By Dr.Honur Krishna, Asst.Prof.
2) To Dr.V.B.Patil, President, RCUCPT Association,
S.S.Arts & Com. College, Babaleshwar.
By Dr.Sunil Kumar, Asst.Prof.
- Address By Resource Person : Dr.Praveen Patil, Principal
Shahaji Law College, Kolhapur.
- Presidential Remarks : Dr.V.B.Patil, President, RCUCPT Association,
S.S.Arts & Com. College, Babaleshwar.
- Vote of Thanks : Dr.V.A.Eadalli, Asst. Prof.
- Anchoring : Miss.Shweta Mugali, BSc Vth Sem

National Human Rights Commission, New Delhi.

Sponsored
One Day Basic Training Programme
On

Human Rights Awareness & Education

Jointly Organized by

S.D.V.S Sangh's

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar

And

Rani Channamma University Colleges Political Science
Teachers Association, Belagavi.

3.15 pm to 4.45 pm

IV- Session

Topic : Rights of Women & Children

- Welcome Speech : Shri.M.R.Patil, Asst. Prof.,
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar
- Flower presentation : 1) To Resource Person
By Shri.M.L.Mang, Asst. Prof.
2) To President
By Shri.K.B.Marathe, Asst. Prof.
- Felicitation to Resource Person : 1) To Dr.A.H.Hawaldar
Principal R.L.Law College, Belagavi.
By Dr.G.L.Rajaput, Asst.Prof.
2) To Shri.S.D.Yakane, Asst. Prof.
M.G.Law College, Sankeshwar.
By Shri.M.L.Mang, Asst.Prof.
- Address By Resource Person : Dr.A.H.Hawaldar
Principal R.L.Law College, Belagavi.
- Presidential Remarks : Shri.S.D.Yakane, Asst. Prof.
M.G.Law College, Sankeshwar.
- Vote of Thanks : Dr.Honnur Krishna, Asst. Prof.
- Anchoring : Miss.Shweta Inamdar, BSc Vth Sem

National Human Rights Commission, New Delhi.

Sponsored
One Day Basic Training Programme
On

Human Rights Awareness & Education

Jointly Organized by

S.D.V.S Sangh's

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar
And

Rani Channamma University Colleges Political Science
Teachers Association, Belagavi.

Valedictory Function

Time: 5.00pm to 5.30 pm

- Welcome Speech : Shri.P.B.Burji Principal,
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar.
- Flower Presentation : 1) To President
By Shri.M.R.Patil
2) To Chief Guest
By Dr.D.S.Kamble
- Opinions :
- Speech by Chief Guest : Shri.G.C.Kotagi, Secretary,
S.D.V.S Sangh's, Sankreshwar.
- Presidential Remarks : Shri.R.B.Patil, Chairman, L.G.B
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar.
- Vote of Thanks : Shri.B.G.Patil, Asst. Prof.
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar.
- Anchoring : Miss.Shweta Mutnal, BSc Vth Sem

English ಕಲಿ
ಭಾಗ-1474

ಪ್ರಿಯರೆ,
ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ English ಶಬ್ದ ಧರವಾದ ಬಲವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಟ್ಟು ನಾನು ನನ್ನ ಉದಾಹರಣೆ ಕೆಲಸ ರಾತ್ರಿಯ ಉದಾಹರಣೆ ಧರಿಸುತ್ತೇನೆ.
Wait for a minute. Let me undress and change into a night dress.
ಪುರುಷನು ಪುರುಷಿಯೊಬ್ಬರು ಮನುಷ್ಯ ಬೆಳಕಿನ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದೊಂದಾಗಿ ತನ್ನ ಬಟ್ಟೆ ಕಳಚಿರಾಧಿಸಿದಳು.
A buxom girl began to striptease in the gloomy light on the dais.
ನನ್ನ ಬಟ್ಟೆಯ ಇಲಾಖೆ ನಡೆಸುವಾಗಲಿಂದ ನಾನು ಅದರ ಹುರಿಯನ್ನು ಎಳೆದು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೆ.
Since the elasticated part of my haltpants was inactive, I pulled the drawstring light.
ಅವಳು ಅವಳ ಎದೆಗೆ ಮೇಲ್ಭಾಗ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉದಾಹರಣೆ ಧರಿಸಿದ್ದಳು.
She was wearing a dress with a plunging neckline.
ಇಲ್ಲಿನ ಅದರ ತೀರದವರು ನನ್ನ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿದ್ದು ತೆರವುಬಿಟ್ಟು ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶವಿತ್ತಾಗಿತ್ತು.
This is a nudist's beach and only couples being nude or at least topless can enter.

ರಾಯಚೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕುಲಸಚಿವ ಡಾ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಎಂ. ಒತ್ತಾಯ ದುರ್ಬಲರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯವಾಗಲಿ

■ ವಿಕ ಸುದ್ದಿಯೊಳ ಸಂಕೇಶ್ವರ
ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ದೇಶ ಎಷ್ಟೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳು, ಅಡಿಮಾನ ಹಾಗೂ ದುರ್ಬಲ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸಿಗಬಹುದಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ ಎಂದು ರಾಯಚೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕುಲಸಚಿವ ಡಾ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಎಂ. ಹೇಳಿದರು.
'ಪೊಸದಿಲ್ಲಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಅಯೋಗ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿನ ಎಸ್.ಎಸ್.ಆರ್. ಅರ್ಬ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಟಿ.ಪಿ.ಸೈನ್ಸ್ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದ್ದ 'ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ' ಕುರಿತು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ದಿನದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಅವರು ಮಾಡಿದರು.
"ಇಂದಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಾಗರಿಕತೆ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಗೆ

ಸಂಕೇಶ್ವರ ಪಟ್ಟಣದ ಎಸ್.ಡಿ.ಎಸ್. ಸಂಘದ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಸಚಿವ ಡಾ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಎಂ. ಮಾತನಾಡಿದರು.
ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಹಿತ ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ, ಆಚಾರಗಳು ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿವೆ. ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಜತೆ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆ ಕೂಡ ಆಗಬೇಕು," ಎಂದರು.
ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಸಂವತ್ಸೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಪ್ರೊ. ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್.ವಾಟೀಲ 'ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಹಾಕಿಟಿ ಹಿನ್ನೆಲೆ' ಕುರಿತು, ಪ್ರೊ. ಡಾ.ವಿ.ಆರ್.ಬೆಟಗಾರ 'ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೆ' ಕುರಿತು, ಪ್ರೊ. ಡಾ. ಪ್ರವೀಣ ವಾಟೀಲ 'ದುರ್ಬಲ ಗುಂಪುಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳು' ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರೊ. ಡಾ.ಎ.ಎಲ್.ಹವಾಲ್ದಾರ್ 'ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು' ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರು.
ಸಮಾರೋಹ ಸಮಾರಂಭದ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಎಸ್.ಡಿ.ಎಸ್. ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಬಿ.ಸಿ.ಕೋಟಗಿ 'ಹಕ್ಕುಗಳ ಬದ್ಧೆ' ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಎಸ್.ಡಿ.ಎಸ್. ಸಂಘದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಕೆ.ಸಿ.ಶಿರಕೋಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ.ಬಿ.ಎ.ಪೂಜಾರಿ, ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಡಾ.ಎಸ್.ಬಿ.ಮಡಿವಾಳಪ್ಪಗೋಳಿ, ಪ್ರೊ.ಎಂ.ಎಂ.ವಾಟೀಲ ಡಾ.ವಿ.ಬಿ.ವಾಟೀಲ, ಪಿ.ಬಿ.ಬುಜರ್ಗ, ಪಟ್ಟಣ ಸಂಯೋಜಕ ಎಂ.ಆರ್.ಪಾಟೀಲ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು. ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಜಿ.ವಾಟೀಲ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಪ್ರೊ. ಕೆ.ಬಿ.ಮರಾಠಿ ವಂದಿಸಿದರು.

Curriculum Vitae of Dr. Basavarajeshwari R Patil

Nationality: Indian.

Marital Status: Married.

Date of Birth: 25-11-1982

Languages Known: Kannada, English and Hindi

Education Qualification:

Degrees	University/Institution	State	Year	% of Marks
Ph. D	Karnataka University, Dharwad	Karnataka	2015	78.50% (Course work)
M.Phil (Political Science)	Karnataka University, Dharwad	Karnataka	2007	70.00%
M.A. (Political Science)	Karnataka University, Dharwad	Karnataka	2006	70.00%
PGD in Women's Studies	Karnataka University, Dharwad	Karnataka	2005	58.00%
PGD in Dr B R. Ambedkar Studies	Karnataka University, Dharwad	Karnataka	2006	58.00%

Address for Correspondence

Permanent Address:

Dr. Basavarajeshwari R. Patil
D/O R.S. Patil Advocate H. No. 2058 B/18
ChandranathNagar, 6th Cross Behind Vijay
Hotel, Vijaynagar Extension
Hubli-580032
Karnataka, India.
Mobile No: 7411526654.

Office Address

Dr. Basavarajeshwari R. Patil
Assistant Professor & HOD
Department of Political Science
Government First Grade College,
Jananadhara Campus,
Kumareshwar Nagar, Dharwad
Email: ranirpatil@gmail.com

Experience in Teaching:

- Working as an Assistant Professor in Department of Political Science, Government First Grade College, Jananadhara Campus, Kumareshwar nagar, Dharwad from 4-05-2022 to till date.
- Worked as an Assistant Professor in Department of Political Science, Government First Grade College, Kalghatagi, Dist: Dharwad. From 05-09-2009, To 1-5-2022
- Worked as a Lecturer in Government Independent P U College Tadas. from 05-11- 2007 to 05-09-2009.

Membership:

- Member of Karnataka State NEP 2020 Political Science and Public Administration Syllabus Committee,
- Member of Indian Institute of Public Administration, New Delhi.
- Member of Local Investigation Committee (LIC) Raichur University Raichur,, Karnataka.
- Executive body Member and of IIPA Local brach Dharwad.
- Member of Dharwad ZP SVEEP (Systematic Voters Education and Electoral Participation) Book Purchase Committee 2022-23.
- Member of Bord of Studies in Political Science., Government Arts and Science College (Autonomous) Karwar Uttar Kannada District, Karnataka-581301.
- Member of Karnataka Political Science Teachers Association.
- Member of Karnataka university college Political Science Teachers forum.

Research Experience

- Worked as a research scholar in the Department of Political Science Karnataka University Dharwad from 2008 to 2015.

Research Papers Published (National and International)

1. "Bharata dali Pradeshik Pkshagalu" Chanakya journal of Political Science, Karnataka University Dharwad, Department of Political Science. Vol. I, March 2014. ISSN No. 2348-8298.
2. "Coalition Politics in India at the Centre and its contradictions" The new Horizons in Social Sciences; A by annual National Journal volume-2., April 2015.ISSN 2320-3285.

3. Journal. ISSN 2349-638X Special Issue No 52. March 2019, Impact Factor 5.707.
4. "Federalism Convolutod – Critical Analysis of Indian federalism". Chanakya journal of Political Science. Karnataka University Dharwad, Department of Political Science, Vol. 14. July -December 2020
5. "Indian Federalism and Issues of Identity Politics" Science, Technology and Development Journal. ISSN No. 0950-0707, Volume X, Issue 1, January – 2021. Impact Factor:6.1.
6. "Federalism in Times of COVID-19 – 19: Contentions" GIS Science Journal. ISSN No. 1869-9391. Volume 8, Issue 1, January 2021. Impact Factor:6.1.
7. "The Impact of S R. Bommai V/S Union of India case on imposition of Article 356" Chanakya journal of Political Science. Karnataka University Dharwad Department of Political Science Vol. 13. Jan 2020 June 2020.
8. "Political Thought as a Foundation of theory building – A Study"GIS Science Journal.ISSN No.1869-9391.Volume 8. Issue 3, March 3, 2021.Impact Factor: 6.1.

Book / Chapters Published.

1. "India State, Civil Society and Electoral Democracy" Edt by J.Prabhasa., K.M.Sajad Ibrahim., Joseph Antony., "*Travails of India Politics: A Conformist's Paradise*". Basavarajeshwari R Patil and Harish Ramaswamy.

Papers Presented in International conference/seminar.

1. "Coalition Politics in India at the Centre", Restructuring Political Science in the Age of Globalization, Karnataka University, Dharwad. 2010-11.
2. "Political Ideas of Dr. Babasaheb Ambedkar", Creating Better World: Dr. B. R. Ambedkar's Vision & Perspectives, Department, of Dr. B. R. Ambedkar Studies, KUD. 2016-17.
3. "Role of Teacher's in Higher Education", Going Global in Higher Education, Government Arts and Science College Karwar. 2018-19.

National level Conference/Seminar

1. Legal and Constitutional Perspective of girl child, Seminar on Rights of Girl Child, RPD College, Belgaum. 2010-11.
2. Human Rights: Indian Perspective, Seminar on Human Right's, VMSR, Vastrad Arts, Science and Commerce College, Hungund. 2010 -11.
3. Gandhiji's Views on Human Values, Seminar on the Relevance of Buddha, Basava, Gandhiji's Views on Human Values in Present Scenario, K.S. Jigalur College, Dharwad 2010-11.
4. Coalition Politics in India, Seminar on Coalition Politics in India, RTE Society's Arts, Science & Commerce College, Ranebennur, 2010-11.

- Development, G.F.G.C Yellapur, 2014-15.
6. **Women Empowerment in Karnataka Politics**, Shripatma Chougule Arts and Science college, Malwadi, Maharashtra, October 19, 2018.
  7. **Significance of Value Education in India**, Anjuman Arts, Science College, Dharwad, March 9, 2019
  8. **Women Participation in Political Parties' Internal Structure**, Sustainable Development in India: Contemporary challenges and opportunities, Good News Welfare Society's Arts and Commerce First Grade College, Kalghatgi, 2018-19.
  9. **Impact of S. R. Bommai v/s Union of India - case on imposition of article 356**, Indian Constitutional Philosophy: Theory and practice, Karnataka University Dharwad, Department of Political Science, March 6, 2020

International and National level Conference/Seminar (Participated)

1. Discussant in International Conference on "Restructuring Political Science in the Age of Globalization" – KUD 2010-11
2. Participated in The Foreign Policy of India: Challenges & Response. MSB Arts, & Commerce College, Davangere. National level. 2010-11.
3. Participated in KUD Pol Sc College Teachers Forum, Dharwad, University Level. 2011-12.
4. Participated in Corruption as a Violation of Human Rights. RPD College, Belgaum. National Level. 2011-12.
5. Participated in Current Experiments & innovations in Commerce, Management, Languages & social Sciences. INAAR, DCE & GFGC, K. K. Koppa. International Level. 2014-15.

State /university/regional level (Participated)

1. Participated in Indian Parliament at Sixty KUD Political Science College Teachers Forum, Dharwad. University Level. 2012-13.
2. Participated in India's Role in Globalized World. Karnataka State Pol. Sc. Teachers Association & Dept of Pol Sc KUD. State Level. 2014-15.
3. Participated in prelude conference on Role of digital Technology in Governance organized by IIPA local Branch, Dharwad and PG Dept of Studies in Political Science KUD. On 23-10-2018.
4. Participated in one day seminar on Visionaries on Human Rights organized by KUD Political Science Teachers' Forum Dharwad. On 9-12-2018.
5. Participated in Prelude seminar on Good governance and United Nations sustainable development goals. Organized by IIPA local branch Dharwad Good News Welfare Society arts and commerce first Grade College and Government first grade college, Kalghatgi, Dharwad. On 5-10-2019.

Workshop/Symposium (Participated)

1. Attended one day **symposium** on Indian Constitution and secularism. Organized by KUD Political Science Teachers Forum. On 17-12-2015.
2. Methodology Work shop Challenges of Higher Education the Role of Teacher 2 days Role of youth in Indian politics "Role of Youth in Modern India." Shri Shankar Arts and Commerce College Navalgund. National. 2015-16.
3. Methodology Work shop. Teacher Quality; Issues and Perspectives. **1 Day**. Karnataka Rejya Mahavidyalaya Shikshak Sangh, Dharwad.

3. Journal. ISSN 2349-638X Special Issue No 52. March 2019. Impact Factor 5.707.
4. "Federalism Convolutod - Critical Analysis of Indian federalism". Chanakya journal of Political Science. Karnataka University Dharwad, Department of Political Science. Vol. 14, July -December 2020
5. "Indian Federalism and Issues of Identity Politics" Science, Technology and Development Journal. ISSN No. 0950-0707, Volume X, Issue 1, January - 2021. Impact Factor:6.1.
6. "Federalism in Times of COVID-19 - 19: Contentions" GIS Science Journal. ISSN No. 1869-9391. Volume 8. Issue 1, January 2021. Impact Factor:6.1.
7. "The Impact of S R. Bommai V/S Union of India case on imposition of Article 356" Chanakya journal of Political Science. Karnataka University Dharwad Department of Political Science Vol. 13. Jan 2020 June 2020.
8. "Political Thought as a Foundation of theory building - A Study"GIS Science Journal.ISSN No.1869-9391.Volume 8. Issue 3, March 3, 2021.Impact Factor: 6.1.

Book / Chapters Published.

1. "India State, Civil Society and Electoral Democracy" Edt by J.Prabhaskar., K.M.Sajad Ibrahim., Joseph Antony., "*Travails of India Politics: A Conformist's Paradise*". Basavarajeshwari R Patil and Harish Ramaswamy.

Papers Presented in International conference/seminar.

1. "Coalition Politics in India at the Centre", Restructuring Political Science in the Age of Globalization, Karnataka University, Dharwad. 2010-11.
2. "Political Ideas of Dr. Babasaheb Ambedkar", Creating Better World: Dr. B. R. Ambedkar's Vision & Perspectives, Department, of Dr. B. R. Ambedkar Studies, KUD. 2016-17.
3. "Role of Teacher's in Higher Education", Going Global in Higher Education, Government Arts and Science College Karwar. 2018-19.

National level Conference/Seminar

1. Legal and Constitutional Perspective of girl child, Seminar on Rights of Girl Child, RPD College, Belgaum. 2010-11.
2. Human Rights: Indian Perspective, Seminar on Human Right's, VMSR, Vastrad Arts, Science and Commerce College, Hungund. 2010-11.
3. Gandhiji's Views on Human Values, Seminar on the Relevance of Buddha, Basava, Gandhiji's Views on Human Values in Present Scenario, K.S. Jigalur College, Dharwad 2010-11.
4. Coalition Politics in India, Seminar on Coalition Politics in India, RTE Society's Arts, Science & Commerce College, Ranebennur, 2010-11.

4. Methodology Work shop (NAAC: Revised accreditation framework) Collegiate education dept banglore, Regional office Dharwad and Government First Grade College Kalaghatagi. 1 day. 2019-20.

5. Methodology Work shop (Teacher-an architect of knowledge society. Ethics-quality-innovations.) KLE Technological University. Hubballi. 1 day. 2019-20.

6. Methodology Work shop(Choice-based credit system; curriculum for undergraduate course) Karnataka university Political Science college teachers Forum and KCD Dharwad. 1 day. 2019-20.

Organizer / convener.

1. Organized one day Workshop on "Women Rights in India. at Government first grade college Kalaghatagi 2011-12.
2. Organized IQAC Workshop in the College. at Government first grade college Kalaghatagi 2014-15.
3. Organizer of the Basic training programme on Human rights awareness and education. Government first grade college Kalaghatagi. Sponsored by National human rights commission 2016-17.
4. Convener of one day workshop on constitutional and legal rights of women sponsored by National women's commission. New Delhi organized by Government first grade college Kalaghatagi dated 10-10-2017
5. Organizer of the one day workshop on "Research Methodology in Social Science for Faculty" at GFGC Kalaghatagi. On 20/02/2022.
6. Organizer of the Basic training programme on Human rights awareness and education. Government first grade college Kalaghatagi. Sponsored by National human rights commission 05-02-2018.
7. Organizing committee member of National level conference On Rejuvenation of Undergraduate Education. Organized by KRMSS on 26-27/2/2019.
8. Convener of One day seminar on Good Governance and united Nations Sustainable Development Goal. Organized by Dept of Political Science GFGC Kalaghatagi, GNW College Kalaghatagi, in association with Indian Institution of Public Administration local branch Dharwad. On 05/10/2019
9. Organized regional Level (KUD) Online Lecture series for B A Political Science Students in Collaboration with GNWS College Kalaghatagi and Bangumagar College Dhandeli. From 30/01/2021 to 08/02/2021.
10. Conducted Inter College Webinar on Military and Civil Democracy, in Collaboration with GNWS College Kalaghatagi and Bangumagar College Dhandeli, on 24/02/2021.

11. Convener of one day National Conference on "Multi Disciplinary Research" Organized by GFGC Kalaghatagi. On 15/03/2022.
12. Organizer of the National level Webinar on "Azadi Ka Amrith Mahotsav-India at 75" for faculty of Humanity, at GFGC Dharwad. On 27/07/2022. Through the ZOOM MEET. Vice Chancellor of Jagaran. Lakecity University Bhopal. Prof. Sandeep Shastri and Vice Chancellor of Raichur University Raichur Prof. Harish Ramaswami were the resource Persons.
13. Organizer of the one day Legal Awareness Programme on "Gender Sensitization and its Impact on Modern Society" at GFGC Dharwad in association with G K Law College Hubballi on 25/07/2022.
14. Organizer of the one day online state level webinar on "National Education Policy 2020 Implementation of curriculum and syllabus in Political Science" on 07/12/2022. NEP State level syllabus committee chairman and members were the resource Persons.
15. Organized a district level elocution competition on Good Governance at GFGC Dharwad on 12/12/22.
16. Acted as a Judge in State level elocution competition on Good Governance at GFGC Dharwad on 22/12/2022.
17. Convener of One Week Regional Level Online Orientation Program on "Development of Administrative Skills" for B.A. Vth semester (CBCS) Political Science Students. In Collaboration with GNWS College Kalaghatagi and Bangurnagar College Dhandeli. From 21/12/2022 to 25/12/2022.

Chairperson / resource person.

1. Invited as a Rapporteur in NHRC sponsored Basic training programme on Human rights awareness and education. At Good News College Kalaghatagi. 2014-15.
2. Invited as Session Chairperson in National level seminar on Indian Constitutional Philosophy: Theory and practice. Organized by Karnataka University Dharwad, Department of Political Science. 2019-20.
3. Invited as a Resource Person in GFGC, Gudgeri, delivered a Special Lecture on the occasion of Women's' Day 2010-11.
4. Invited as a Resource Person in Workshop on Indian Constitution, at Good News College, Kalghatagi, 2010-11.
5. Invited as a Resource Person of in GFGC, Gudgeri, delivered a special lecture on Political Science 2011-12.
6. Invited as a Resource Person for college level Workshop on "Election & Election Process in India" at GFGC, Gudgeri. 2014-15.
7. Invited as a Guest Speaker and delivered a lecture on Importance of National Voters day Organized by Good news Welfare Society First Grade College on 25-01-2017

8. Invited as a Guest Speaker and delivered a lecture on Indian Parliamentary Procedure. In Mock Parliament Organized G.N.W. College Kalaghatagi.
9. Invited as a Resource Person and delivered a lecture on Coalition Politics Causes and Consequence. Organized by Anjuman Arts and Science college Dharwad. 2018-19
10. Invited as a Resource Person and delivered a lecture on Coalition Government and its effects. in College Level seminar. GFGC Haliyal. College level. 2018-19.
11. Invited as a Resource Person and delivered a lecture on Women in politics and law. In college Level Workshop at Shri K. M. Mamani GFGWC Savadatti. 2019-20.
12. Invited as a Chairperson for the technical session in National Level Conference "Indian Constitutional Philosophy: Theory and practice", Karnataka University Dharwad. Department of Political Science, March 6, 2020
13. Invited as a Resource Person and delivered a lecture in the Online State Level Webinar on "Constitution and Democracy" Organized by Department of Youth Empowerment and Sports State NSS CELL, Karnataka Janapada University, Gotagodi. In Association with Raichur University, Raichur. On 17th June 2021.
14. Delivered a key note address in the National Level Webinar on "The Role of Social Media in the Political Socialization of Youth in India" Organized by Department of Political Science in Association with IQAC, Sri H D. Devegouda Government First Grade College, Padavalahippe on 16th August 2021.
15. Invited as a Alumni and Guest of Honor and delivered a lecture on Role of Women in National Development, at SJMVS Women's College Hubballi. On 08/03/2021.
16. Invited as a Resource Person and delivered a lecture on "Nation Education Policy 2020. Political Science Syllabus" Jointly Organized by Karnatak University Political Science College Teachers Forum, Dharwad. And department of Political Science, Karnataka arts College Dharwad, on 18/09/2021.
17. Invited as a Resource Person and delivered a Talk on "National Education Policy-2020" Organized by KPSSS Degree College, Kalmatha, Manvi, District. Raichur, On 12/01/2022.
18. Invited as a Resource Person and delivered a Talk on "National Education Policy-2020" Organized by LVD College Raichur. On 13/01/2022.
19. Invited as a Resource Person and delivered a lecture on Participative Class room Teaching and Learning. In State Level virtual Workshop on National Education Policy 2020 Implementation of curriculum and syllabus in Political Science". Organized by Department of Political Science SSA Government First Grade College (Autonomous) Ballari. On 19/07/2022.

20. Invited as a Resource Person and delivered a lecture on Activity based Teaching and Learning. In State Level virtual Workshop on National Education Policy 2020 Implementation of curriculum and syllabus in Political Science". Organized by Kuvempu University Political Science Teachers Association and P G Department of Political Science , Kuvempu University, Shankarghatta, On 26/11/2022.
21. Resource Person in one day online state level webinar on "National Education Policy 2020 Implementation of curriculum and syllabus in Political Science" on 07/12/2022. At GFGC Dharwad, and delivered a lecture on Activity based teaching and learning.

Previous Programs Attended:

Sl. No	Programme	From	To	Name of the Institution where attended
1	Orientation Programme	05/04/2010	30/04/2010	Academic Staff College Jawaharlal Nehru University, New Delhi
2	Refresher Course	01/12/2011	21/12/2011	Academic Staff College Karnatak University Dharwad, Karnataka.
3	Teachers Empowerment Training	15/05/2011	21/05/2011	Department of Collegiate Education & Jnana Ayoga, Bangalore, Karnataka.
4	Refresher Course	21/03/2020	03/02/2020	Human Resource Development Centre Pondicherry University, Pondicherry.
5	Virtual Faculty Development Programme on Multimedia and Drawing	03/06/2020	16/06/2020	Govt First Grade College Harihar & Spoken Tutorial software training project IIT Bombay
6	Virtual Faculty Development Programme	02/07/2020	02/07/2020	Human Resource Development Centre Karnatak University Dharwad

7	Phase-I- CWTP(Basic) Virtual	27/12/2021	02/01/2022	Karnataka State Higher Education Academy
8	Virtual Refresher Course	03/03/2022	16/03/2022	Human Resource Development Centre Karnatak University Dharwad

Declaration

I hereby declare that all the statements made above are true & correct to the best of my knowledge and belief.

Thanking you

Yours Sincerely

Dr. Basavarajeshwari R. Petil

Dr. Praveen Patil

Principal, Shahaji Law College, Kolhapur

He is graduated from Karnataka University Dharwad, Karnataka. He is rank holder throughout. He won prizes at LLB and LLM. He cleared National eligibility test consecutively twice in a row. He has experience of 12 years in teaching. His area of interest is, constitutional law, criminal law, sentencing policy, good governance, human rights, research methodology and upliftment of marginalized in right perspective and moot courts. He has authored five books on law and political science. His books on Constitution of India and Drafting, Pleading and Conveyancing have been overwhelmingly received by the stakeholders which is evident by the fact that the two books have gone for second and subsequent edition.

He has to his credit more than 30 articles published in repute of national and inter-national journals and books. He has participated in more than 50 national, international and state level seminars. He stood all India first in the case comment competition organized by the Rajiv Gandhi Law University, Punjab for which he won cash prize and certificate.

He has worked extensively on the theme of 'sentencing policy in India' for his doctoral research. He has compared the Indian legal system with that of United States of America and United Kingdom in particular and other common law countries in general.

He has organized various activities in and outside the college including three legal aid camps in the remote areas of Kolhapur District. He has delivered guest lectures in various colleges on the themes of constitution and human rights. He is also associated with district Legal Services Authority in as justice dispensing agent. He has been invited as subject expert on the 'curriculum development orientation program' held by the Shivaji University at Sangali. He was invited as resource person for the sensitization program organised by the UNICEF, Maharashtra in the Shivaji University, Kolhapur. He has widely traveled to the colleges of Karnataka as a resource person for seminars and innovative events.

He has acted as moot judge for national and state level moot competitions organized by various colleges. He had the privilege to sit with High Court Justices and District judges as moot court judge in national moot court competitions. The students of Shahaji Law College represented the Shivaji University in 13th Youth Parliament and won six prizes under his leadership and guidance. He is also serving as Vice President of 14th Youth Parliament Committee of Shivaji University.

He is visiting faculty to Ghodavat University, Kolhapur and P G Department of law, Shivaji University, Kolhapur. He has delivered number of lectures as resource person in state and national level seminars. He is actively involved in University Exams. He has served as Central Assessment Program director of Law faculty in Shivaji University.

A Brief Profile of Prof. Vishwanath M.

Vishwanath M. completed his Law graduation in 1998 and Masters, specialized in Criminal Law at University Law College, Bangalore University, Bangalore in 2000; he completed his doctoral degree in Law at Karnatak University, in 2010 on the topic 'Critical Study of Legal Control of Organised Crime in India'.

Presently he is the Registrar, Raichur University, Raichur (on deputation). He was the acting Vice-Chancellor of Karnatak University, Dharwad. He was Registrar (Evaluation) at Raichur University, Raichur. He was Syndicate and Academic Council Member, at Karnatak University. He was the Dean Faculty of Law, Chairman P.G. Department of Studies in Law, and Principal, University College of Law, Dharwad; He was a Dr.D.C. Pavate visiting Fellow, at the Department of Politics and International Studies (POLIS) and Center for Governance and Human Rights (CGHR) Cambridge University, Cambridge, United Kingdom in the year 2011 and was associated as a senior fellow at the Sidney Sussex College, Cambridge. The Research undertaken during his stay at Cambridge was on Human Rights and Governance in connection with dams and displacement.

He has been teaching law for the past 23 years. Before becoming a Professor in 2015, he was an Associate Professor from 2012-2015 at the P.G. Department of Studies in Law, Karnatak University. Earlier he was Assistant Professor at University College of Law, Dharwad from 2003 to 2012, prior to joining University College of Law, he was Lecturer at V.M.Salgaocar College of Law, Panaji, Goa from 2001-2003, he was Lecturer at K.L.E's Law College, Bangalore from 2000-01. He teaches Law and Justice, Environmental Law, Business Law, Comparative Public Law and Jurisprudence. He has authored a Monograph titled "Development Induced Project at the Cost of Human Rights: An Error Irretrievable" published by Dr. D.C. Pavate Foundation, Karnatak University, Dharwad; he has edited a book titled 'Majesty of Law'. He has successfully guided 8 Ph.D. scholars and two are pursuing Ph.D. under his guidance. Besides, to his credit there are more than 25 articles published in National, International Journals and in International edited books in the field of Environmental Law, Human Rights and Criminal Law.

He has served various Universities as a member of Board of Appointment, Board of Studies, Board of Examiners, Department Research Committee, PEER review Committee, IQAC and other academic and administrative bodies.

ಡಾ.ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಆರ್. ಬೆಟಗಾರ ಸಹಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲಘಟಗಿಯಲ್ಲಿ ಗುಡ್ ನ್ಯೂಸ್ ವೆಲ್ವೆರ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಕಲಾ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಳೆದ 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಧನಸಹಾಯ ಆಯೋಗದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸಂಶೋಧನಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ NAAC ಮಾನ್ಯತೆಗಾಗಿ NAAC ಸಂಯೋಜಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಿಶೇಷತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ನಗರ ನಾಯಕತ್ವದ ಅಧ್ಯಯನವಾಗಿದೆ. 12 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಸೆಮಿನಾರ್‌ಗಳನ್ನು, ಯುಜಿಸಿ, ಐಸಿಎಸ್‌ಎಸ್‌ಆರ್ ಮತ್ತು ಎನ್‌ಎಚ್‌ಆರ್‌ಸಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನ, ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತು ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ನಿಯತಕಾಲಿಕಗಳಲ್ಲಿ 30 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು 4 ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಹ ಲೇಖಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಪ್ರಸ್ತುತ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಕರ ವೇದಿಕೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆ ಧಾರವಾಡದ ಸ್ಥಳೀಯ ಶಾಖೆಯ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

One day training workshop on "Human Rights Awareness and Education"
 Sponsored by NHRC, New Delhi organized by the department of political science under IQAC initiative.

List of Students

Sl.No	Name of the students	Class	Register No.	Contact No.	Email Id	Signature
1	Sampata. S. Varnadannavar	B.A.V	U15CH22A0066	9743922868	varadannavar282@gmail.com	(Sampata)
2	Doddavva. S. Shivapuri	"	U15CH22A0099	7353895295	doddavvasivapur2009@gmail.com	(S)
3	Shilpa. C. Mali	"	U15CH22A0008	7338069375	shilpacmalicoo@gmail.com	(Mali)
4	Deepali. S. Patil	"	U15CH22A0006	7353758840	deepalifadate41@gmail.com	(SP)
5	Poochi. P. Kulkarni	"	U15CH22A0084	7676109561	Poochikulkarni@gmail.com	(P)
6	Poornima. R. Shettiar	"	U15CH22A0092	7019436950	Poornimaseththar@gmail.com	(P)
7	Jasmin. Sanadi	"	U15CH22A0042	8722217685	sanadisalin@gmail.com	(Eoli)
8	Jayashree. Trannavar	"	U15CH22A0086	8310938685	Jayashreetrannavar@gmail.com	J. S. Trannavar
9	Vidya. B. Hiremath	"	U15CH22A0088	7795436874	vidyabh7353@gmail.com	V. B. Hiremath
10	Aishwarya. R. Wadnivar	"	U15CH22A0138	8431544001	Aishwaryawadnivar@gmail.com	A. R. Wadnivar
11	Kalpana. K. Subharagd	"	U15CH22A0137	6364734316	kalpanasubharagd@gmail.com	(Subharagd)
12	Vaishali. B. Kanchagavatti	"	U15CH22A0046	7676290655	vaishalikanchagavatti@gmail.com	(B. Kanchagavatti)
13	Anusha. S. Magadum	"	U15CH22A0043	8792260918	magadumshivappa2@gmail.com	(S)
14	Akshaba. A. Keerimani	"	U15CH22A0028	7019711063	keerimanishilpa@gmail.com	(Aksh)
15	Rubija. A. Khanai	"	U15CH22A0057	6360765004	Despalikhani@gmail.com	(R)
16	ARCHANA. D. KALAI	"	U15CH22A0048	907493160	Sachinkalai@gmail.com	A. D. Khanai
17	Asha. B. Naganuni	"	U15CH22A0005	7795874611	ashananganuni@gmail.com	(A. B. Naganuni)

- 18 Sulsshi. Patil B-A.V U15CH22A0070 9108482166
- 19 Preerana, Pampure " U15CH22A0125 9740259892
- 20 Saathi, S. Ajwarkar " U15CH22A0060 9036651732

S. M. Patil
 P. V. K

One day training workshop on "Human Rights Awareness and Education"
Sponsored by NHRC, New Delhi organized by the department of political science under IQAC initiative.

List of Students

Sl.No	Name of the students	Class	Register No.	Contact No.	Email Id	Signature
21	Keshavita Jodale	BA 5 th	U15CH22A0025	8618123857	keshavikotdale@gmail.com	
22	Saniya B. Nadaf	"	U15CH22A0077	9139023433	N.Saniya23B@gmail.com	
23	Sanghvi S. Gadagkar	"	U15CH22A0161	9019703074	gadakar.sanivini@gmail.com	
24	Rekha A. Bole	"	U15CH22A0024	8548950296	rekhaonedkar@gmail.com	
25	Poikantika Kallolimath	"	U15CH22A0031			
26	monira makikani	"	U15CH22A0146			
27	Laxmi S. Bawaly	"	U15CH22A0017			
28	Sanita Byals	BA 5 th	U15CH22A0012	7338184539	Sunilabgali15@gmail.com	
29	Rekha Patoli	"	U15CH22A0013	7892136311	Rekha.patoli@gmail.com	
30	Swata magadum	"	U15CH22A0014	7676373860	magadumswati38@gmail.com	
31	Ranjita Kambale	"	U15CH22A00132	8971824796	ranjitakamble851@gmail.com	
32	Sumanpa M. Charabude	"	U15CH22A0023	9611312245	Sumanpaajcharabude37@gmail.com	
33	Nikita S. Halatti	"	U15CH22A0021	7348820499	audibabhalatti@gmail.com	
34	Soumya R. Kerimani	"	U15CH22A0122	9019628535	Soumya90196@gmail.com	
35	Sneha A. Durgapragal	"	U15CH22A0119	9972512014	Snehadurgapragal2001@gmail.com	
36	Ankita K. Shingare	"	U15CH22A0136	9901367832	ankitashingare851@gmail.com	
37	Manjunath Kusayjagi	"	U15CH22A0073	7090071437	manjunathkushajagi72@gmail.com	

- 1) Kedar D. KALAGATE, B.A 2nd U15CH22A0009 6362590081. kedarnikalagate@gmail.com
- 2) Sachin A. Khana, B.A 1st U15CH22A0018 8217471646. SachinKhana1435@gmail.com
- 3) Omkar Y. Mahajan, B.A 1st U15CH22A0147 6362934347. Omkarmahajan336@gmail.com

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar
 One day training workshop on "Human Rights Awareness and Education"
 Sponsored by NHRC, New Delhi organized by the department of political science under IQAC initiative.

List of Students

Sl.No	Name of the students	Class	Register No.	Contact No.	Email.Id	Signature
01	Basa Vaidal B. Patil	B.A.V	UISCH22A0002	9113551923	basavai@ssai2201@gmail.com	Basa
02	Prerajwal P. Vyapari	B.A.V	UISCH22A0108	8073697403	Prerajwalvyapari@gmail.com	Preraj
03	Shivanand A. Machale	B.A.V	UISCH22A0087	8970388307	Shivanandmachale@gmail.com	Shivanand
04	Darshan V. Chaledar	B.A.V	UISCH22A0141	8105779521	darshanvchaledar@gmail.com	Darshan
05	Alogawale, D. Desai	B.A.V	UISCH22A0102	8861075955	alogaawale@gmail.com	Alga
06	Mahak, Kalawant	B.A.V	UISCH22A0080	9972468677	MahakKalawant@gmail.com	Mahak
07	Mushabbir, Kadalg	B.A.V	UISCH22A0078	6563743465	Mushabbir@kadalg@gmail.com	Mushabbir
08	Vijayalaxmi, Chougale	B.A.V	UISCH22A0097	8152869108	Vijayalaxmi0004@gmail.com	Vijayalaxmi
09	Gangubai . B . Chougale	B.A.V	UISCH22A00103	8310538805	gangubai@chougale@gmail.com	G.B. Chougale
10	Bhairavi . R . Duraganwar	B.A.V	UISCH22A00140	8951275958	duraganwarbhairavi@gmail.com	B.R.D
11	Shriya . M . Bagalkoti	B.A.V	UISCH22A0157	808844576	shriyabagalkoti@gmail.com	Shriya
12	Savitri . S . Kumbhar	B.Sc.V	UISCH22S0025	8088813797	Savitritumbhar@gmail.com	S
13	Pooja . P . Hiremath	B.Sc.V	UISCH22S0012	8618526230	hiremathpooja.p@gmail.com	P.H.
14	Priyanka . v . Gavari	B.Sc.V	UISCH22S0018	9380608544	Priyanka.v.gavari@gmail.com	Priyanka
15	Bhagyasini . Mubrai	B.Sc.V	UISCH22S0004	6362719226	bhagyasini@bubrai@gmail.com	Bhagyasini
16	Keerti . Kamate	B.Sc.V	UISCH22S0029	8911927128	baswanikamate@gmail.com	Keerti
17	Atul . R . Athar	B.Sc.V	UISCH22S0030	7795525586	atulathar@gmail.com	Atul

One day training workshop on "Human Rights Awareness and Education"
Sponsored by NHRC, New Delhi organized by the department of political science under IQAC initiative.

List of Students

Sl.No	Name of the students	Class	Register No.	Contact No.	Email Id	Signature
01	Sagar. K. Patil	B.Sc V	U15CH2280001	8088195196	Sp1252192@gmail.com	Sagar
02	Mahadev. S. Pujari	B.Sc V	U15CH2250003	8867367214	Pujarimahadev072@gmail.com	Pujari
03	Dundappa R. Adarabi	B.Sc V	U15CH2280014	8618235291	dundappadarabi038@gmail.com	Adarabi
04	Rohal M Isaraji	"	U15CH2280028	7353704161	isaraji.r@gmail.com	Isaraji
05	Ramesh. S. Nagannavar	B.Sc	U15CH2250020	7975342049	namesh.nagannavar2@gmail.com	R.S.N
06	Onkar. S. Shelar	B.Sc V	U15CH2250023	7338240840	onkarshelar1914@gmail.com	O.S.Shelar
07	Meha. M. Rabakavi	B.Sc V	U15CH2290022	6360436830	mehasabakavi@gmail.com	Meha
08	Arusha. S. Kugutoli	B.Sc V	U15CH2250011	8618038340	Arushakugutoli@gmail.com	A.S.Kugutoli
09	Armita. A. Dhargi	BA V	U15CH22A0079	7204796181	Smita.dhargi@gmail.com	Armita
10	Shreshth. S. Gulamani	BA V	U15CH22A0065	968629651	shreshth.gulamani@gmail.com	Shreshth

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P.Science
SANKESHWAR

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar
 One day training workshop on "Human Rights Awareness and Education"
 Sponsored by NHRC, New Delhi organized by the department of political science under IQAC initiative.

List of Faculties

Sl.No	Name of the faculty	Designation	Contact No.	Email Id	Signature
01	P. B. Bhusi	Principal	2663636129	poorve.mohr@gmail.com	
02	Manuti Mang	Assistant Professor	8904803383	manugmanguli@gmail.com	
03	Dr. Hemant Krishna	Assistant professor	9449002086	krishnachemb@gmail.com	
04	Dr. Tramma. R. Gatak	Lecturer	8867412825	iravivagatak19@gmail.com	
05	MISS. Rakshata. V. Kamata	Lecturer	8197677245	rakshatakamata63@gmail.com	
06	Dr. Vijayalaxmi A. Edalli	Assistant Professor	9481854514	vijuedalli@gmail.com	
07	Dr. Sunil Kumar	Asst. professor	9741670384	ksunil2016@rediffmail.com	
08	B. G. Patil	"	9448544743	meghpatil2000@gmail.com	
09	Miss. Vachana. R. Kolakar	Lecturer	9606893208	vachanark64@gmail.com	
10	Prof. M. R. Patil	Asstt. Professor	9743241999	smeyurpatil11@gmail.com	
11	Dr. P. V. Gubari	Associate Prof	8951835432	gubari.premal@gmail.com	
12	Miss. Veena. U. Kamate	lecturer	9082533520	veena.kamate98@gmail.com	
13	Dr. M. Y. Himanath	Assistant - professor	8722153559	dr.m.himanath@gmail.com	
14	Dr. D. S. Kanabde	Asstt. Professor	9663730360	deleppkanabde15@gmail.com	
15	prof. N. K. Badiger	Lecturer	9008228190	nrbadiger123@gmail.com	
16	prof. Demanan Sedalad	Asstt. professor	8123513300	demanan30yadad@gmail.com	
17	Prof. Kumar Marathe	Assistant Professor	8792114375	marathekumar3273@gmail.com	

List of Non-teaching staff

Sl.No	Name of the Non-Teaching Staff	Designation	Contact No.	Signature
1.	Swrita Suvil Lehar	Peon	7406152419	Swrita S. Lehar
2	Jyoti Bhamare, M. Shindum	"	9611296858	Jyoti
3	Rajee S. Haloge	Peon	9742434146	R. S. Haloge
4.	Prabhavathi S. Nandagouda	"	9580585703	PSN
5	Alagaraj K. Keshi	"	7204682018	Alagaraj
6	R. P. Rajan	"	7760637166	R. P.
7	D. S. Hirekumar	"	9972211834	D. S.
8	D. R. Hanjamekli	"	88040	D. R.
9	Shankar Mantrajshi	"	8861035337	S. M.
10	Archana S. Sawant	"	7338684926	Archana
11	Meenaji B. Desai	"	9611351325	M. B.
12	Sim. Chabasmare	"	9008817859	S. M.
13	M. N. Mangosali	"	999018920924	M. N.
14	A. V. Hattakabli	"	9591919016	A. V.
15	M. V. Charate	"	9585481342	M. V.

PRINCIPAL

S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar

One day training workshop on "Human Rights Awareness and Education"

Sponsored by NHRC, New Delhi organized by the department of political science under IQAC initiative.

List of Faculties

Sl.No	Name of the faculty	Designation	Contact No.	Email Id	Signature
18	Dr. G. L. Rajgurd	Asst. Prof	8861151773	rajgurdg@gmail.com	[Signature]
19	Ann Mahalingam	Guest lecturer	9538473320	annmahalingam29@gmail.com	[Signature]
20	Shivani Surab	---	9916322017		[Signature]
21	Prof Smt. M. G. Khaded	lecturer	9972445017	annya.patil@yahoo.com	[Signature]
22	Smt. Salati khot	lecturer	8762890062	SKhot863@gmail.com	[Signature]
23	Miss. Tanuja. G. Karale	Lecturer	9748342533	tanuja.karale.82@gmail.com	[Signature]
24	Miss. sneha. M. Kambale	Lecturer	6361525515	SnehaKamble2609@gmail.com	[Signature]
25	Miss. Nirmala. Dhange	Lecturer	9108701489	nirmaladhange@gmail.com	[Signature]
26	Miss. Varsha. N. Patil	Lecturer	8748994756	vprashapatil1998@gmail.com	[Signature]
27	Smt. 255 ansuvarni	Lecturer	9845230185	ansuvarni255@gmail.com	[Signature]

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P.Science
SANKESHWAR

Sponsored by NHRC, New Delhi organized by the department of political science under the leadership of S.D.V.S.Sangh's One day training workshop on "Human Rights Awareness and Education"

ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಉಷ್ಣಾಂಶ 32° 19° ಗರಿಷ್ಠ ಕನಿಷ್ಠ

ಹವಾಮಾನ ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸು ಹಾಗೂ ಮೋಡ ಕನಿಷ್ಠ ವಾತಾವರಣ ಇರಲಿದೆ

ಶನಿವಾರ 33° 19°	ಭಾನುವಾರ 33° 21°	ಸೋಮವಾರ 33° 21°
-------------------	--------------------	-------------------

ರಾ. 9:35 ಬಂದ್ಪಾಸ್ತ: ಬೆ. 10:52 ಗುರುವಾರದ ಹವಾಮಾನ : ಗರಿಷ್ಠ 32° ಕನಿಷ್ಠ 18° ಪ್ರಜಾವಾಣಿ

ಕಂಡ ಹೊನ್ನಪ್ಪ

ನಿಯಮ

ಅರಣಿ ಹೊನ್ನಪ್ಪ ಅವರ ಪುಸ್ತಕಾಂಶ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 5ಕ್ಕೆ ಕಾಯಕ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹುಡುಗನನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ₹ 5 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ 40X60 ಉದ್ದಗಲದ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹುಡುಗನ ಸಗಣೆ, ಗಂಜಲ ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ತೋಳದ ನೀರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹರಿದು ಹೋಗಲು ವ್ಯರ್ಥವನ್ನು ಜೋಡಿಸುವುದರಿಂದ ಅದು ಹೊರಗೆ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇವು, ಪಶು ಆಹಾರ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿನ್ನಲು ಮತ್ತು ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ನೀರು ಕುಡಿದು ಹುಡುಗನು ವಿಶ್ರಮಿಸುತ್ತದೆ. ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಲಿಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿದ್ದು, ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಮೂರು ಬಾರಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹುಡುಗನ ಆರೋಗ್ಯದ ಕಡೆಗೂ ಗಮನ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು 2 ಟ್ರಾಲಿಗಳಷ್ಟು ಸಗಣೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದಿಷ್ಟು ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಳಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಗಣೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ರೈತರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದಲೂ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ₹ 2.50 ಲಕ್ಷವರೆಗೆ ಆದಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. (ಸಂಪರ್ಕ ಮೊ: 9742550040)

(ಅಭಿಮತ)

'ಮಹಾಮೇಳಾವಾಗಿ ಅನುಮತಿ ನೀಡಬೇಡಿ'

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಬೆಳಗಾವಿ: ವಿಧಾನಸಂಸಥೆ ಚಳಿಗಾಲದ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಮಹಾಮೇಳಾವೆ ನಡವಲು ಮುಂದಾಗಿರುವ ಎಂಇಎಸ್‌ಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಬಾರದು ಎಂದು ಆಗ್ರಹಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಕ್ಷಣಾ ವೇದಿಕೆ (ಶಿವರಾಮೇಗೌಡ ಬಣ) ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಇಲ್ಲಿನ ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಸಿದರು.

ಕೋಶ

ಸುದ್ದಿ 2 ನಿಮಿಷ

ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ನಾಳೆ

ಹುಕ್ಕೇರಿ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗ ಹಾಗೂ ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಲಾ ಮತ್ತು ಚಿ.ಪಿ. ದಿವ್ಯಾನ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಕ್ಷಿಪಣ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಡಿ. 2ರಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9.15ಕ್ಕೆ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಭಾಭವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ.ಎಸ್. ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಮಾಜಿ ಸಚಿವ ಎ.ವಿ. ಪಾಟೀಲ ಉದ್ಘಾಟಿಸುವರು, ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ರಾಯಚೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಸಚಿವ ಪ್ರೊ.ವಿಕ್ರಮಾಚಾರ್ಯ ಎಂ., ಸ್ಥಾನಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಆರ್. ವಿ. ಪಾಟೀಲ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಕೆ.ಸಿ. ಶಿರಕೋಳಿ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಜಿ.ಸಿ. ಕೋಟಗಿ, ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿ ವಿ.ಎ. ಪ್ರಜಾಪಾಲ, ಆಗಮಿಸುವರು. ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಧಾರವಾಡದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ, ಕಲಫಟಗಿಯ ಗುಡ್ ನ್ಯೂಸ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಶಾ.ವಿ.ಆರ್. ಬೆಟಗಾರ, ಕೊಲ್ಲಾಪುರದ ಕಪಾಟಿ ಕಾಗೂಕು ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಪ್ರವೀಣ ಪಾಟೀಲ, ಬೆಳಗಾವಿ ಆರ್.ಎಲ್. ಕಾನೂನು ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಎ.ಎಸ್. ಹವಾಲ್ಕಾರ ಆಗಮಿಸುವರು ಎಂದು ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಸಂಘಟಕ ಪ್ರೊ. ವಿ.ಪ. ಪಾಟೀಲ, ಸಂಚಾಲಕ ಎಂ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ, ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಪಿ.ಬಿ.ಮುರ್ತಿ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮರಡಿ ಬಸವೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ರಥದ ಅದ್ಧೂರಿ ಕಳಸಾರೋಹಣ

ಬೈಲಹೊಂಗಲ: ಪಟ್ಟಣದ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮರಡಿ ಬಸವೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಜಾತ್ರಾ ಮಹೋತ್ಸವ ಡಿ. 4ರಿಂದ 8ರವರೆಗೆ ನೆರವೇರಲಿದೆ. ಮಹಾರಥದ ಕಳಸಾರೋಹಣ ಗುರುವಾರ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನೆರವೇರಿತು. ಪ್ರಮುಖ ಬಜಾರ ರಸ್ತೆಯ ಜವಳಿ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ದಸರಾ ಹಬ್ಬದಂದು ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ರಥದ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ದೀಪಾವಳಿ ಬಲಿಪಾಡ್ಯದಂದು ಬಡಿಗೆರ ಕುಟುಂಬದ ಸುರಿತ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರು ರಥದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ 80 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ರಥ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದರು.

ಈತಪ್ರಭು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ದೇವಸ್ಥಾನ ಸಮಿತಿಯವರು ಶ್ರದ್ಧೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ರಥದ ಕಳಸಾರೋಹಣ ಮಾಡಿದರು. ಕಲಾ ಶಾರದ ಸಂಕೇತವಾಗಿರುವ ನವಿಲಿನ ಕಳಶಕ್ಕೆ ವಾಡಿಕೆಯಂತ ಜವಳಿ, ಯಾತಗೇರಿ, ಹೂಲಿ, ಮೆಟಗುಡ್ಡ, ಬಿಟ್ಟೂರ ಕುಟುಂಬಸ್ಥರು ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಬಂಗಾರದ ಪರಪರಿ ಲೇಪಿತದ ಕಳಶ ತೆರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಭಕ್ತರು 'ಹರಹರ ಮಹಾದೇವ, ಮರಡಿ ಬಸವೇಶ್ವರ ಮಹಾದೇವ' ಎಂದು ಪೂಜಿಸಿಕೊಂಡರು. ದೇವಸ್ಥಾನ ಪ್ರಮುಖ ಶಿವಪುತ್ರಪ್ಪ ತಟವಟಿ, ಸಣ್ಣಬಸಪ್ಪ ಕುದ್ರೆ, ಕೆ.ಎಸ್. ಮಹಾಂತೇಶ ಅತಿ, ರಠಪತಿಗಳಿದ್ದರು.

S. D.V. S. SANGHA'S
S.S. ARTS COLLEGE AND T.P. SCIENCE
INSTITUTE, SANKESHWAR

IQAC Initiative

One Day State Level Workshop
On
"INTELLECTUAL PROPERTY RIGHT"

2023-24

Organized by: Department of Physics & Political Science

Date : 08/12/2023

Place: Sankeshwar

Time : 10.30 AM

S.D.V.S. SANGHA'S

S. S. ARTS COLLEGE AND T. P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR

"INTELLECTUAL PROPERTY RIGHT"

Date of the activity	08 /12/2023
Organizing Department	Physics & Political Science Department
Name of the Guest	Shri. M. B. Patil, Advocate, Chikkodi
Name of the President	Shri. P. B. Burji, Principal
Name of the Topic	Intellectual Property Right
No. of teachers participated	16
No. of students participated	117
Collaborating Agency	IQAC
Impact of the activity	IPR awareness workshops are essential for the growth of a nation. Awareness of Intellectual Property Rights will help protect national patents and bring investments and development to a country.

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR.

S. D. V. S Sangh's

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar

IQAC INITIATIVE

One Day State Level WorkShop
On

Intellectual Property Right

Date : 08/12/2023

Time : 10.30 AM

- Introduction & Welcome : Miss. Shweta Mutnal
- Flower presentation :
- President : Shri. P. B. Burji, Principal
- Chief Guest : Shri. M. B. Patil, Advocate, Chikkodi
- Presence : Shri. M. R. Patil, IQAC Coordinator
- Vote of thanks : Dr. G. L. Rajaput

Brief introduction of the M.B. Patil

Full Name : Malagouda Basagouda Patil.

Date of Birth : 21/10/1978 at Nagarmunnoli

Father and mother: Basagouda & Parvati Patil

Primary Education : Government KBS School Nagarmunnoli

High school : G.H.S Nagarmunnoli,

Degree : B. K. Collage Chikoid.

LLB Spl Degree : B. V. Bellad law collage Belagavi.

M. A : Political Science KU Dharawad

Books Written : Sakshatkar in the year 2018.

Award : Best book award in the year 2018.

Now practicing advocate at Chikodi and Belagavi and other courts.

Kolhapur, Karnataka, India
7f7f+rmx, Old Pune-bangalore Hwy, Kolhapur, Sankeshwar,
Karnataka 591313, India
Lat 16.264734° Long 74.474228°
08/12/23 11:42 AM GMT +05:30

Google

Kolhapur, Karnataka, India
7f7f+rmx, Old Pune-bangalore Hwy, Kolhapur, Sankeshwar,
Karnataka 591313, India
Lat 16.264734° Long 74.474228°
08/12/23 11:51 AM GMT +05:30

Google

S. S. Science Institute
PRINCIPAL
S. S. Arts College & T P Science Institute
BANGALORE

S. D. V. S. Sangh's
S. S. Arts College and T. P. Science Institute,
Sankleshwar

Workshop on Intellectual Property Right
Attendance

Sl. No.	Name of the faculty	Signature
01	Dr. D-S Kanooble	
02	Dr. G. L. Rajapat	
03	Shri K.B. Masathe	
04	Prof. M.R. Patil	
05	Dr. Sunikumar	
06	Dr. T.R. Gekak	
07	Miss. P. V. Kamate	
08	Dr. V. B. Naganani	
09	Govt. - Sridhar Khaj	
10.	Miss. Veena. U. Kamate	
11	Dr. Manng Sogalad	
12.	Dr. Hemmur Krishna	
13.	Mrs Kavata S Venkateshwararao	
14.	Prof. Snd. M. G. Khachal.	
15.	Miss. T. B. Barale	
16	B. G. Patil	

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKLESHWAR.

S. D. V. S. Sangh's
S. S. Arts College and T. P. Science Institute,
 Sankeshwar

Workshop on Intellectual Property Right
 Attendance

Sl. No.	Name of the Student	Signature
1	Keerti. B. Naik	Keerti
2	Aishwarya. D. Ugare	A. Ugare
3	Hasina. M. Multani	Hasina
4	Laxmi. L. Paschapure	Laxmi
5	Laxmi. K. Channerbasenawar	LK
6	Bhagyashree. M. Kelagade	BK
7	Soushti. V. Magadum	S
8	Shaila. K. Kotabagi	S. K. Kotabagi
9	Ashwini. A. Waghmare	A. A. W
10	Usha. B. Bhamanagatti	U
11	Savitri. R. Saptalagan	S
12	Akshata. B. Magadum	A
13	Ankita. I. Kamble	A. I. Kamble
14	Vainshree. Koli	V
15	Veena. Badakar	V
16	Soundarya. Hirekodi	S
17	Pavitra. R. Desai	PR
18	Megha. G. Naganihal	M
19	Pritika. Madihalli	P
20	Jayashree. Hegade	J
21	Laxmi. Hegade	L
22	Keerti. Patrot	K
23	Akshata. J. Riddagadkar	A
24	Jyoti. J. Talawar	J
25	Shilpa. C. Mali	S

26	Deepali. S. Patil	DP
27	Ganpata. S. Varadannavari	Ganpata.
28	Doddanna. S. Shivapuri	DP
29	Sumati. Pujari	Pujari.
30	Srushti. Girimalhanavari	SKG.
31	Poornima. Ishwar. Jorali	(P) Jorali
32	Divya. A. Malagi.	P. Malagi.
33	Vidya. S. Dasanatti	Dasanatti
34	Haveri. madihatti	HP
35	Sneha M. Ghorabude	Ghorabude
36	Rashma. V. Rabakavi	(R)
37	Gangubai. B. Chougala	G. B. Chougala
38	Manjushree. Kurajagi	MK
39	Misbah. Tahasildar	Misbah
40	Priyanka. Patil	Patil
41	Meera. Rabakavi	Meera
42	Sakshi. N. Agam	Agam
43	Keerti. B. Komate	(K) Komate
44	Dandappa. P. Adarwad	Adarwad
45	Sabari. Patil	Patil
46	Omkar. Shelon	Shelon
47	Anam. Pawale	Anam
48	Kamkrishna. Tandalekar	Tandalekar
49	Satwik. Berinakti	Berinakti
50	Dandanna. M. Boragalli	Boragalli
51	Abhijit. S. Bhajantri	(A)
52	Harsa. B. Koli	Koli
53	Varunkumar. S. Badakar	Badakar
54	Namadev. C. Naqar	Naqar
55	Sachin. K. Ghorabude	Ghorabude
56	Alisha. K. Habib	Habib
57	Shivani. Vajantri	Vajantri

58	Radhika, B. Malokai	R.K.M.
59	Rajashree M. Badiger	R.K.M.
60	Bushra. I. Terani	P.P.P.
61	Chaitra S. Kalisinge	G.S. Kalisinge
62	Susanta S. Pawar	
63	Laxmi. S. Alagurudi	K.M.S.
64	Akshala B. Naganuzi	A.B.
65	Mallawa H. Pujeri	K.P.
66	Abhishek. Kamble	H.K.
67	Manjunath. Nani	M.N.
68	Robini B. Patil	R.P.
69	Shivaprasad Nani	S.N.
70	Gayatri Halli	G.H.
71	Vijaylaxmi B. Koli	V.K.
72	Narasain S. Makandam	Makandam
73	Sahil A. Mujawar	Mujawar
74	Balash Lohasuri	B.L.
75	Sanjana. N. Kamatagi	S.K.
76	Bhargavi. S. Kalkutagi	B.K.
77	Ishwari. R. Minji	I.M.
78	Pratibha, S. Patil	P.P.
79	Tijashree Bandlekar	T.B.
80	Smushli A. Sansuddi	S.S.
81	Ravna B. Patil	R.P.
82	Vivek. K. Aji	V.K.
83	Carlosh. K. Khatrekar	C.K.
84	Shreenath. B. Sanadi	S.B. Sanadi
85	Pratwal B. Katti	P.K.
86	PRATIK. S. KAMBLE	P.K.
87	Amit A. Ullagaddi	A.A.U.
88	Sudarshan Mujali	S.M.
89	Rakesh Wankari	R.W.

90	Fazal B. Sayyad	
91	Sahin Patil	
92	Sujan D. Pinjar	
93	Shweta B. Kamble	
94	Pratik B. Tirkarwar	
95	Vachanashi Chavgle	P. B. Ch
96	Snaha Asude	
97	Akshata Magdam	
98	Seena Nagari	
99	Shashi Kant Tander	S. G. N.
100	Sushati Khad	Shashi
101	Vidya S. Patil	S. P. K.
102	Shankar L. Kesimani	
103	Bhumika R. Nagarale	B. R. N.
104	Fatima N. Nadaf	F. N. Nadaf
105	Priya N. Chavan	
106	Laxmi P. Doli	
107	Shweta S. Basargi	S. Basargi
108	Malu Sheganshi	M. S.
109	Nirmala Mallimani	N. Mallimani
110	Laxmi Nagarale	
111	Laxmi Hallori	L. S. Hallori
112	Umashri Mailaki	U. Mailaki
113	Veda Janamatti	V. Janamatti
114	Sanika Patre	
115	Sushmita Patre	
116	Roopa Malagi	R. Malagi
117	Prajwala Shekharwar	
11		

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

S.D.V.S. Sangh's
S. S. Arts College & T. P. Science Institute,
Sankeshwar. - 591313
Tal : Hukkeri Dist : Belgaum (Karnataka)

Accredited at "B⁺⁺" Level by NAAC

One Day training program
on

INTERACTIVE SMART BOARD

"ICT skills"

under
Internal Quality Assurance Cell initiative

organized
by

**PLACEMENT CELL
SSTP COLLEGE, SANKESHWAR**

Sponsored
by

S. D. V. S. SANGH, SANKESHWAR

23-08-2023

S.D.V.S. Sangh's
S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar.
One Day training on
"Interactive Smart Board"

Date of the activity	23-08-2023
Organizing Department	PLACEMENT CELL
Name of the Resource persons	Shri Ajit Waliar, CEO, Adishri Enterprises, Hubballi and Shri Gangadhar Kenchanagoudar, Technical Assistant Engineer, Adishri Enterprises, Hubballi.
Name of the President	Shri. P. B. Burji, Principal, SSTP College, Sankeshwar
Name of the guest of honor	Shri K. S. Shirakoli, Vice President, S. D. V. S. Sangh. Shri B. A. Pujeri, Administrator, S. D. V. S. Sangh.
No. of teachers participated	25
No. of non-teaching staff participated	10
Collaborating Agency	IQAC, SSTP College, Sankeshwar.
Impact of the activity	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Motto of the training is to update with the ICT tools particularly smart board usage. ➤ Awareness about the updated technical tool for the teaching and learning skills. ➤ Multiple devices such as mobile, laptop or desktop system can be connected simultaneously for the various purposes. ➤ The Mathematical models could be utilized for explaining different concepts. ➤ Similarly the Physics models and Chemistry based models applications were demonstrated. ➤ The art of how to use the ICT tools. ➤ Role of these skills for the effective management of time in the teaching and learning process. ➤ The major difference between the regular smart board and the present one with updated systems. ➤ Significance of innovative educational technologies that have gained prominence in modern classrooms. ➤ Internet connectivity through Smartphone, enabling teachers and students to access online resources and educational content in real time.

[Signature]

PRINCIPAL

S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR.

Estd : 1967

S.D.V.S. Sangh's
S.S. Arts College & T.P. Science Institute

Sankeshwar - 591313, Dist. Belgaum (Karnataka)

Accredited at "B⁺⁺" Level by NAAC

E-Mail: aaseskv@rediffmail.com

(08333) : 273316
Fax : (08333) : 274206

www.sstpsnk.edu.in

Date: 19.08.2023

NOTICE:

It is hereby informed to all the head of the institution of SDVS Sangh that there will be one day training program on the topic entitled "*Interactive Smart Board Training*" for teaching and non-teaching staff organized by the placement cell under IQAC initiative on 23-08-2023 at Auditorium. The inauguration function will be held at college auditorium at 11.00 am.

Placement Cell
Chairman

Principal
PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR.

S.D.V.S. Sangh's
S. S. Arts College & T. P. Science Institute,
Sankeshwar. - 591313

Tal : Hukkeri Dist : Belagavi (Karnataka)
Accredited at "B" Level by NAAC

IQAC INITIATIVE

PLACEMENT CELL

organizes
one-day training program on

INTERACTIVE SMART BOARD TRAINING

Date: 23/08/2023

Time: 11:00 AM

- 1) Prayer Miss. Snehal Mane & group
B.Sc VI Sem, SSTP College, Sankeshwar.
- 2) Welcome Speech and Guest Introduction Dr. V. D. Naganuri,
HOD, Department of Kannada, SSTP College, Sankeshwar.
- 3) Presentation of Flowers
  1. To Shri Shirakoli
SDVS Sangh, Sankeshwar.
  2. To Dr. B. A. Pujeri
SDVS Sangh, Sankeshwar.
  3. To Shri. P. B. Burji
Principal, SSTP College, Sankeshwar.
  4. Shri. M. R. Patil
IQAC Coordinator, SSTP College, Sankeshwar.
  5. Dr. Honnur Krishna,
Placement cell coordinator, SSTP College, Sankeshwar.
- 4) Inauguration by watering the
- 5) Key note address **Shri Ajit Waliar, CEO,**
Adishri Enterprises, Hubballi and
- 6) Technical session **Shri Gangadhar Kenchagoudar,**
Technical Assistant Engineer, Adishri Enterprises, Hubballi.
- 7) Presidential Remark Shri. P. B. Burji,
Principal, SSTP College, Sankeshwar.
- 8) Vote of thanks Dr. Honnur Krishna
Placement cell coordinator, AIMR College, Sankeshwar.

WELCOME TO ALL

Sankeshwar, Karnataka, India
 Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
 Lat 16.264801°
 Long 74.474355°
 23/08/23 12:01 PM GMT +05:30

GUEST INTRODUCTION AND WELCOME ADDRESS BY DR. V. D. NAGANURI ASSISTANT PROFESSOR, SSTP COLLEGE, SANKESHWAR.

Sankeshwar, Karnataka, India
 Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
 Lat 16.26483°
 Long 74.474349°
 23/08/23 12:07 PM GMT +05:30

KEYNOTE ADDRESS BY THE RESOURCE PERSON SHRI AJIT WALIYAR, CEO, ADISHRI ENTERPRISES, HUBBALLI.

S. S. Arts College and T. P. Science Institute,
Sankeshwar.
IOAC INITIATIVE
SPONSORED BY S.D.V.S.SANDE
TRAINING ON
INTERACTIVE SMART BOARD
PLACE : AUDITORIUM DATE : 23.08.2023
ALL ARE GORDIALLY INVITED

GPS Map Camera

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.264907°
Long 74.474408°
23/08/23 12:10 PM GMT +05:30

SMART BOARD TRAINING BY SHRI GANGADHAR KENCHAGOUDAR,
TECHNICAL ASSISTANT ENGINEER, ADISHRI ENTERPRISES, HUBBALLI.

GPS Map Camera

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.26483°
Long 74.474349°
23/08/23 12:07 PM GMT +05:30

PARTICIPANTS AT INTERACTIVE SMART BOARD TRAINING

REPORT:

One day training program on ICT based tools for the teaching and non-teaching faculty members have been arranged for the SDVS Sangh's employee on the topic entitled "Interactive Smart Board training" on 23.08.2023 in the auditorium. The function was inaugurated by welcoming the chief guest Shri Ajit Waliyar, CEO and Shri Gangadhar Kenchanagoudar, Technical Assistant Engineer both from Adishri Enterprises, Hubballi. The dignitaries such as Shri Shirakoli, Vice President, SDVS Sangh, Dr. B. A. Pujeri, Administrator, SDVS Sangh, the president of the function Shri P. B. Burji, Principal, Shri M. R. Patil, IQAC Coordinator and Dr. Honnur Krishna, Placement Cell Officer, SSTP College were present in the training program. The welcome address and resource person introduction was introduced by Dr. Smt. V. D. Naganuri, Assistant Professor, Department of Kannada, SSTP College, Sankeshwar.

Shri Ajit Waliyar, CEO of Adishri Enterprises, Hubballi gave a keynote address on the importance of ICT based tools in particular smart board usage. Interactive smart board tools are innovative educational technologies that have gained prominence in modern classrooms. These tools combine traditional whiteboards with digital capabilities, enhancing the teaching and learning experience by allowing educators and students to interact with digital content in a dynamic and engaging manner. He explained the flexibility options that are available in the updated version of the smart board tool when compared to the old type. He called for the teaching and non-teaching staff to look into the better options for further upgrading themselves through technology in their daily routine work.

Later on the technical session was presided over by Shri Gangadhar Kenchanagoudar, Technical Assistant Engineer, Adishri Enterprises, Hubballi. He explained in detail about the usage of the smart board for both teaching purpose and entertainment or online classes from the different e-content. He demonstrated that the multiple devices such as mobile, laptop or desktop system can be connected simultaneously for the various purposes and can used in a simplified manner.

Following are the key features of Interactive Smart Board Tools which was demonstrated by him that include:

1. Touchscreen Interface:

Interactive smart boards offer a touchscreen interface and he explained the features that are present allowing the users to manipulate digital content with gestures, similar to tablets or smartphones.

2. Digital Annotation:

He showed the participants how one can write, draw, highlight, and annotate content directly on the board, promoting interactive teaching and collaborative learning.

3. Multimedia Integration:

He demonstrated the Smart boards that can display videos, images, presentations, and other multimedia elements, enriching the learning environment.

4. Internet Connectivity:

He showed the ability of the smart boards that can have internet connectivity through Smartphone, enabling teachers and students to access online resources and educational content in real time.

5. Interactive Software:

He explained that the inbuilt software accompanies these tools, providing tools for creating interactive lessons and activities. He also showed that the many of the Mathematical models, Physics models and Chemistry based models could be utilized for explaining different concepts.

6. Multi-User Collaboration:

He told that some of the smart boards support multi-touch functionality, allowing multiple users to interact simultaneously and encourage group collaboration.

In summary the training program was very informative and very exciting with respect to the technology advancement for the teaching and learning process. Interactive smart boards capture students' attention through dynamic visuals, diagrams, videos and interactive activities, making lessons more engaging and even more attractive. Further access to online resources widens the scope of learning beyond traditional textbooks and the positive footprint on education make these tools exciting in the field of teaching and learning.

All the heads of the SDVS Sangh were present and interacted with the resource persons regarding the technical details and the feasibility of installing the smart board.

Finally the presidential remarks were given by **Shri P. B Burji**, Principal, SSTP College, Sankeshwar and concluded with vote of thanks by **Dr. Honnur Krishna**, Placement cell officer, SSTP College, Sankeshwar.

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR.

S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar

IQAC INITIATIVES

INTERACTIVE SMART BOARD TRAINING

DATE : 23.08.2023

TIME : 11.30

Sl. No.	Name of Participant	Name of School/College	Phone No.	Signature
1.	Dr. Vidya S. Swami	A I M R, Sankeshwar	7204710550	
2.	Mrs. Lijana Nagare	AI Nursing, Sankeshwar	9843063777	
3.	Miss. G.D. Kulkarni	S.S.T.P. college	7349099069	
4.	Smt. S.L. Sanganawade	Shri. L.K. Khot College	7349548772	
5.	Smt. P.S. Devarabbi	S.D.S. PU college	8310793424	
6.	Miss S. M. Hiremath.	A.K.S. Sankeshwar	9380722300	
7.	Miss. P.R. Jadaqi	K.M.S. Sankeshwar	9164765051	
8.	Smt. S.S. Tasilkar	K.M.S. Sankeshwar	9482908180	
9.	Shri D.D. Badakar	K.M.S. Sankeshwar	9964357322	
10.	Shri A.M. Bhavi	K.M.S. Sankeshwar	9164728353	
11.	Shri S.K. Gopalrao	S.D.H.S. SNK	8867994899	
12.	Shri Santosh Patil	SSKP CBSE, SNK	9591951777	
13.	Shri Mayur J. Tadhar	A I M R Sankeshwar	8217592922	
14.	Dr. Santosh Terunth	CBAS, Sankeshwar	8123642341	
15.	R.B. Tadakar	BAPATI I.T.I. Sankeshwar	9663707980	
16.	S.I. Patil	S.S.X.P.EMS, SNK	9845731680	
17.	J.G. Desai	' , '	9964267018	

Sl. No.	Name of Participant	Name of School/College	Phone No.	Signature
18	Mr. M. S. Kamat	S.S.(X) Patil English School	7743957478	
19		Medium CSE School		
19	Mr. Ravichandra Gundale	A2 Nursing Sankeshwar	7353511228	
20	Dr. Homnur Krishna	SSTP College, Sankeshwar	9469002086	
21	B. G. Patil	"	9468544743	
22	Dr. G. L. Rajapat	"	8861151773	
23	Smt. S. I. Nadol	"	9380226059	
24	Smt. Sneh Khat	"	8762890062	
25	Dr. V. A. Edali	"	9481854514	
26	M. A. Bhivase	"	9829116805	
27	M. R. Patil	"	9743241999	
28	P. S. Kulkarni	"	7996094002	
29	Miss. V. S. Patil	"	9148500442	
30	Miss V. M. Patil	"	8748994756	
31	N. R. Badigal	S.S. Arts & P. Science Institute, Sankeshwar	9008228190	
32	Shri. Manish Mang.	S.S. Arts College & P. Science Institute, Sankeshwar	8904803383	
33	Miss. Sneha. M. Kamble	"	6361525515	
34	Miss. Rakshata. Kamate	"	8197677245	
35	Miss. Tanuja. G. Kanale	"	9743342533	

 PRINCIPAL
 S. S. Arts College & T. P. Science Institute
 SANKESHWAR.

S.D.V.S. Sangh's

**S. S. ARTS COLLEGE & T. P. SCIENCE INSTITUTE,
SANKESHWAR - 591313.**

Tal. Hukkeri   Dist. Belgaum (Karnataka)

Accredited at "B⁺⁺" Level by NAAC

DEPARTMENT OF CHEMISTRY

GROUP DISCUSSION
on the topic entitled

**"ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY ISSUES
AND
COP-28 SUMMIT 2023 - OUTCOMES"**

19-01-2024

Dr. Honnur Krishna, briefly explaining the rules and regulations of group discussions.

REPORT:

A group discussion was conducted by the department of chemistry on the topic of “**Environmental Sustainability issues and COP-28 summit meeting proceedings**” was held on 19.01.2024. Initially the students were told to prepare the significance of environmental sustainability issues and COP-28 summit meeting and gave two weeks of time for fruitful discussions. Then we divided the total students of 46 numbers into 6 groups containing 6 students each and asked them to present their views on the topic.

Dr. Honnur Krishna welcomed the Principal, all the staff members and the students and briefed about the topic of discussions. **Shri P. B. Burji**, Principal, SSTP College initiated the program by wishing the good luck for the students and asked to participate actively in the discussions. The motto of the group discussion was “creating awareness about the significance of environmental sustainability issues and action taken by the countries with the key highlights of COP-28 summit-2023” held at Dubai under UNFCCC.

About Conference of Parties (COP)

Students effectively discussed about the history and purpose of creation and the journey of the Conference of Parties by UNFCCC (United Nations Framework Conventions on Climate Change) which came into existence at the earth summit held at Rio, Brazil in 1992. But it came into reality in the year 1994. The first meeting of COP-01 i.e., conference of parties was held at Germany in the year 1994. Some of the important COP meetings are COP-21, COP-26. Recent COP meetings i.e., Paris climate agreement (COP-21) on climate change was one of the prominent COP meetings held at Paris where India came forward for the global good cause and initiated the International Solar Alliance. Later, in the COP – 26 Scotland, held at Glasgow, India came up with its own climate change target in the form of **Panchamruth** wherein India declared that by **2070** India would like to achieve **net carbon zero target**. Until COP-27, Sherm-el-shiek, Egypt, all the countries was only discussing about the prevention of climate change and its action. But in this conference meeting for the first time, countries discussed about what the damage that has already caused to the environment. Therefore the “**loss and the damage fund**” was formulated which was caused by the climate change in the year **2022** and later it was materialized in the year 2023. At present it has got Universal membership of 197 countries. The secretariat is present at Bonn, Germany. The first COP meeting was held at 1994.

What is global stock take report?

It is mentioned under article 14(1) of the Paris agreement. This report is designed to take stock of the

- Implementation of the Paris agreement
- Assess collective progress towards achieving the Agreements’ goal.

Key highlights of the COP-28.

1) Transitions away from the fossil fuels.

- Nearly 200 countries agreed and took pledge to “Transitions away from fossil fuels in energy systems” at the COP-28 for the first time.

- 2) **Credible targets for Global Renewable and Energy Efficiency Pledge**
- Signatory countries to work together to tripled the world's installed renewable energy generation capacity to atleast 11,000 GW by 2030. The countries must collectively double the global average annual rate of energy efficiency improvements from around 2% to over 4% every year until 2030.
  - India is highlighted as a frontrunner in both areas,, signaling a commitment to sustainable energy practices.
- 3) **Loss and Damage fund**
- Operationalization of the loss and damage fund aimed at compensating countries appling with climate change impacts. Commitments worth about US\$ 800 million had been made to the fund. The World Bank will be the "interim host" of the fund for four years.
  - The developing countries are eligible to apply and every country is invited to contribute voluntarily.
  - A specific percentage is earmarked for least developed countries and small island developing states.
- 4) **Global Goal on Adaptation (GGA)**
- The Draft text on the GGA was introduced at COP-28. It aims to enhance climate change adaptation by increasing awareness and funding towards countries' adaptation needs in the context of the 1.5/2°C goal of the Paris Agreement.
  - The draft text addresses critical issues
    - ✓ Climate-induced water scarcity reduction
    - ✓ Climate-resilient food and agriculture production.
    - ✓ Strengthening-resilience against climate-related health impacts.
- 5) **The global cooling pledge**
- 66 national government signatories committed to working together to reduce cooling-related emissions across all sector by at least 68 % globally relative to 2022 levels by 2050.
- 6) **Declaration to triple nuclear energy**
- the declaration launched at COP28 aims to triple global nuclear energy capacity by 2050. It was endorsed by 22 National Governments.
- 7) **Coal transition accelerator**
- France in collaboration with various countries and organizations introduced the Coal transition accelerator.
  - Objectives include:
    - ✓ Knowledge sharing, policy design and financial support to facilitate just transitions from coal to clean energy.
- 8) **CHAMP initiative**
- Coalition for High Ambition Multilevel Partnership (CHAMP) for climate action was launched at COP-28. This initiative aims at efficient planning, financing, implementation, and monitoring of climate strategies.

9) Climate finance

– Under the New Collective Quantified Goal (NCQG) for climate finance, wealthy nations owe developing countries US\$ 500 billion in 2025.

India led initiative at COP-28 –

1) Global River Cities Alliance – (GRCA)

- The GRCA is a unique alliance covering 275+ global river-cities in 11 countries.
- GRCA highlights India's role in sustainable river-centric development and climate resilience.
- It was launched at COP28, led by the national mission for Clean Ganga (NMCG), under the Jal Shakti, GOI.
- The GRCA platform will facilitate knowledge exchange, river city twinning, and dissemination of best practices.

2) Green Credit initiative

- India launched the Green Credit Initiative to create a participatory global platform for exchange of innovative environmental programs and instruments.
- There are two main priorities of the initiative are related to water conservation and afforestation.

Conclusion

It is very difficult to achieve the target set at COP-21 if we go on this pace, reaching the carbon emission target by 2026. After 2026, the carbon emission should be reduced to minimum level; however the target is not achievable. Overall the group discussion was very fruitful and insightful informative session. Students and teachers gave their feedback and students asked the conduction of such programs or activities atleast every month which was very active learning process for each and everyone. Further, they expressed that, this is the opportunity to speak individually in such scientific platform not only to overcome the stage fear but also to explore their communication skills.

S.D.V.S. Sangh's
S.S. Arts College & T.P. Science Institute,
Sankeshwar.
DEPARTMENT OF CHEMISTRY

Group Discussion
on

Date: 19.01.2024

"ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY – COP28"

List of students

Sl no	Class	Register number	Name of the student	Signature
		<u>Group I</u>		
01	B.Sc V	U15CH21S0063	Shweta .S. Inamdar	
02	BSc V	U15CH21S0004	Vidyaarani. M. Patil	
03	BSC.V	U15CH21S0077	Sahana.R. Diwakar	
04	BSc.V	U15CH21S0059	Laxmi. R. Munnoli	
05	BSC V	U15CH21S0041	Sudha. K. Todar	
06	BSc VI	U15CH21S0043	Shruti. S. Munnoli	
		<u>Group II</u>		
01	BSC V	U15CH21S0087	Kaveri. N. Chougla	
02	"	U15CH21S0101	Akshata R. Hiremath	
03	"	U15CH21S0081	Pankaja. Jain	
04	"	U15CH21S0102	Ankita. A. Magadum	
05	"	U15CH21S0012	Veena M. Narasannavar	
06	"	U15CH21S0006	Shilpa. S. Shekhanavar	
		<u>Group III</u>		
01	BSC V	U15CH21S0055	Saraswati R. Kamble	S.R. Kamble
02	BSC V	U15CH21S0078	Sanshti B. Patil	
03	BSC V	U15CH21S0069	vidyashree, D. Chopade	V.D. Chopade
04	"	U15CH21S0025	Jayalaxmi. S. Kalkoti	
05	"	U15CH21S0005	Gonga. R. Patil	

Place: - LA-09

Sl no	Class	Register number	Name of the student	Signature
06	BSC V	U15CH2150029	Shweta S Mugali	Smugali
07	BSC V	U15CH2150089	Preetika R Sheltnavar	Preetika
Group - IV				
01	BSC V	U15CH2150010	Ashwini P. Madig	ashwini
02	BSC V	U15CH2150039	Sushmeeta M Madannavar	sushmeeta
03	BSC V	U15CH2150062	Mahalaxmi. B Daddi	M.Daddi
04	BSC V	U15CH2150103	shivaranjani. S. Basalgundi	shivaranjani
05	BSC V	U15CH2150075	Santaj. J. Inamdar	Santaj
06	BSC V	U15CH2150070	Nasfayeen. M. Afhami	Nasfayeen
07	BSC V	U15CH2150002	Deepa M Desai	D. M. Desai
Group - 5				
01	BSC V	U15CH2150034	Uishwas. A. Barakale	Uishwas
02	BSC V	U15CH2150071	Rahel A Magaalum	Rahel
03	BSC V	U15CH2150011	Basavaraj. Ghabre	B. Ghabre
04	BSC V	0047	Yasu Manajan	Yasu
05	BSC V	U15CH2150021	Gangadhar Naik	G. Naik
06	BSC V	U15CH2150048	Suprit. S. Myagadeywar	Suprit
Group - 6				
01	BSC V	U15CH2150046	Prashant. S. Bedakihal	P.S. Bedakihal
02	BSC V	U15CH2150079	Rohit. S. Khanse	Rohit
03	BSC V	U15CH2150072	Abhishek. J. Kammar	A.J. Kammar
04	BSC V	U15CH2150084	Sachin. S. Jinavali	Sachin
05	BSC V	U15CH2150057	Omkar. Bhavi	Omkar
06	BSC V	U15CH2150054	Ningappa. Maradi	Ningappa

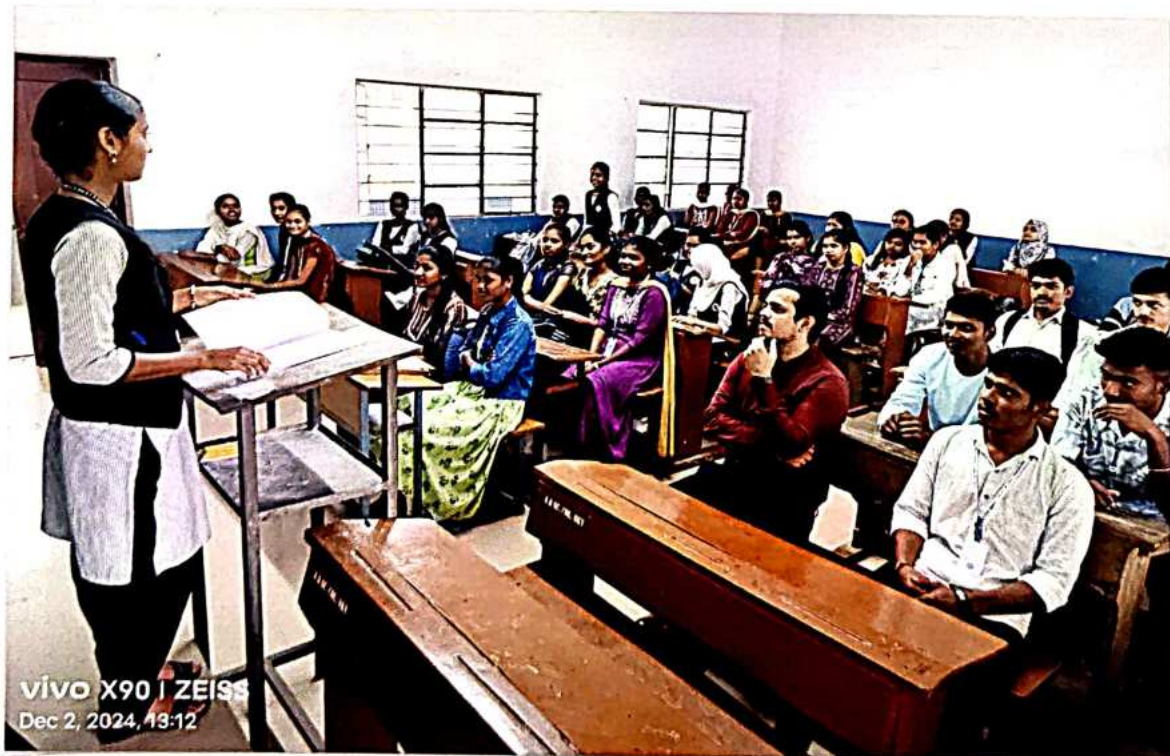
Bh
HOD
Head of The
Chemistry Department

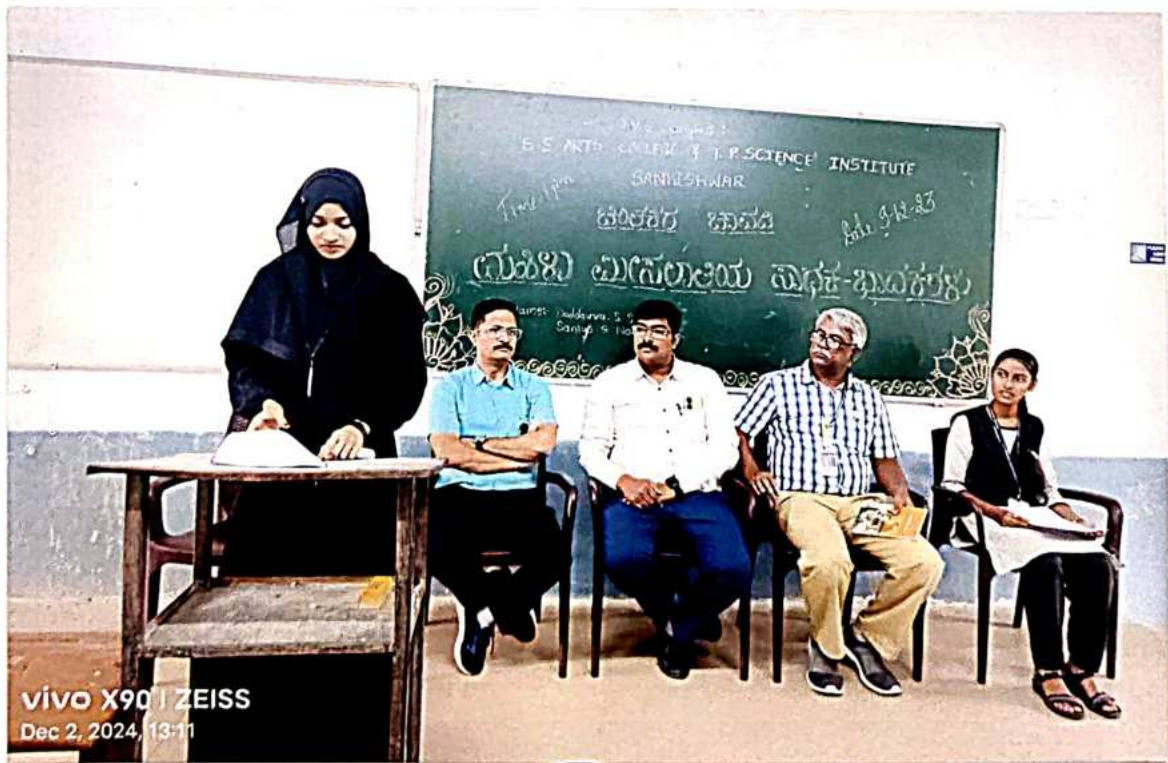
[Signature]
Principal
S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR.

S.D.V.S. Sangh's
S.S.Arts College & T.P. Science Institute, Sankeshwar.
Chintakar Chawadi Report

Date of the activity	09/12/2023
Organizing Department	Department of Political science
Outcomes	women's Empowerment and Women's Reservation
No. of teachers participated	07
No. of students participated	95
Collaborating Agency	IRAC
Impact of the activity	Inspired by learning about Women's Reservation and women's Empowerment

PRINCIPAL
 S. S. Arts College & T.P. Science institute
 SANKESHWAR

[Signature]
PRINCIPAL.
S. S. Arts College & T.P. Science institute
SANKESHWAR

Chintakar Chawadi

WOMENS RESERVATION : PROS & CONS

Date : 09/12/2023

Sl. No	Reg. No	Name	Sign
1	U15CH22A0028	Akshata. Keerimani	<i>Akshata</i>
2	U15CH22J0037	Anna Punadi	<i>Anna</i>
3	U15CH23S0028	Chetan. S. Khanapuri	<i>Chetan</i>
4	U15CH23S0023	Sahil Mujawar	<i>Sahil</i>
5	U15CH23S0018	Shreenath. B. Sanadi	<i>S.B. Sanadi</i>
6	U15CH23S0049	Abhishek. P. Kamble	<i>Abhishek</i>
7	U15CH23S0017	Tejashree Bawalekar	<i>Tejashree</i>
8	U15CH23S0020	Usharani. P. Surayavanshi	<i>Usharani</i>
9	U15CH23S0003	Shivaprasad. Ganachari	<i>Shivaprasad</i>
10	U15CH23S0015	Vivek Kani	<i>Vivek</i>
11	U15CH23S0051	Vijay. Ramyogeshi	<i>Vijay</i>
12	U15CH23S0035	Balatriksha. Tondalekar	<i>Balatriksha</i>
13	U15CH23S0009	Naveen Uppad	<i>Naveen</i>
14	U15CH22A0078	Mushabbab Kadalgi	<i>Mushabbab</i>
15	U15CH22A0080	Mehak. Kalawat	<i>Mehak</i>
16	U15CH23A0009	Chandana. B. Khanapuri	<i>Chandana</i>
17	U15CH23A0000	Priyanka Patil	<i>Priyanka</i>
18	U15CH23A0080	Laxmi Hegade	<i>Laxmi</i>
19	U15CH23A0085	Keerti Patil	<i>Keerti</i>
20	U15CH22A0065	Sushli. S. Gudmani	<i>Sushli</i>
21	U15CH22A0071	Jyoti Lokale	<i>Jyoti</i>
22	U15CH22A0092	Poojima. Shethnarayan	<i>Poojima</i>
23	U15CH22A0080	Poochi Kulkarni	<i>Poochi</i>
24	U15CH23A0077	Bhazoti Jaykar	<i>Bhazoti</i>
25	U15CH22A0116	Pranali K Gundakoli	<i>Pranali</i>
26	U15CH22A0117	Ponali M pandhari	<i>Ponali</i>
27	U15CH23S0011	Soujanya R. Matiwadkar	<i>Soujanya</i>
28	U15CH23S0027	Priya. S. Navadi	<i>Priya</i>
29	U15CH23S0029	Rahul. K. Halaj	<i>Rahul</i>
30	U15CH23S0034	Rakshita. B. Zirli	<i>Rakshita</i>
31	U15CH23S0003	Laxmi. S. Aragundi	<i>Laxmi</i>
32	U15CH23S0001	Rida. S. Patel	<i>Rida</i>
33	U15CH23S0002	Fareha. M. Patel	<i>Fareha</i>
34	U15CH23S0031	Bhargavi. S. Kulkarni	<i>Bhargavi</i>
35	U15CH23S0026	Vijayalakshmi. S. Koli	<i>Vijayalakshmi</i>

PRINCIPAL
S.S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

Chintakar Chawadi

WOMENS RESERVATION : PROS & CONS

Date : 09/12/2023

Sl. No	Reg. No	Name	Sign
36	VISCH22A0032	SHANIKAR. P. B. JOSHI.	
37	VISCH22A0111	Kaushik Palam Puri	
38	VISCH22A0110	Abhishek. Raju. Managuntla	
39	VISCH22A0129	Uinad. MURKANNAR	
40	VISCH22A0143	Pragyaal. Talawar	
41	VISCH22A0108	PRAJAL VYAPARI	
42	VISCH22A0096	Ballesh. Manojk. 19	
43	VISCH22A0029	Sanjay H. Hebbali	
44	VISCH22A0051	Ballesh. I. Shidihal	
45	VISCH22A0141	Darshan. Dhadedar	
46	VISCH22A0112	Alagouda. D. Desai	
47	VISCH23S0008	Samruddhi. A. Renculoji	
48	VISCH22A0056	Kajal R Habib	
49	VISCH22A0057	Rutuja A khonai	
50	VISCH22A0024	Rekha -A- Koli	
51	VISCH22A0048	ARCHANA. D. KALAT	
52	VISCH22A0006	Deepali S. Patil	
53	VISCH22A0066	Sampata. S. Varadannavar	
54	VISCH23A0025	Laxmi L Palchapur	
55	VISCH23A0004	Shilpa. Patil	
56	VISCH23A0005	Shruti. magadum	
57	VISCH23A0002	Divya. A. Malagi.	
58	VISCH23A0137	Jyoti Talawar	
59	VISCH23A0136	Sumati. Pujari	
60	VISCH23A0033	Padmasa. Patil	
61	VISCH23A0038	Srushti. Girimallnavar	
62	VISCH23A0011	Reshma. V. Babakavi	
63	VISCH23A0029	Haveri, A. madihalli	
64	VISCH23A0113	Ashwini A. Waghmare	
65	VISCH23A0055	Sneha M. Chhorabude	
66	VISCH23A0026	Bheemappa B. Akhisegar	
67	VISCH22A0018	Sachin, A. Khanai	
68	VISCH22A0147	Omkar. Y. Mahajan.	
69	VISCH23A0120	Kadambhari. P. Mandangji	
70	VISCH23A0114	Mahesh	

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

Chintakar Chawadi

WOMENS RESERVATION : PROS & CONS

Date : 09/12/2023

Sl. No	Reg. No	Name	Sign
71	UISCH22S0018	Priyanka. v. Ejawari	
72	UISCH22S0030	Atufa. Abbas	
73	UISCH22A0005	Asha B Naganani	
74	UISCH22A0157	niya. M. Bagalkoti	
75	UISCH22A0047	Saniya. S. Nadap	
76	UISCH22A0009	Kedari. B. Kalagate.	
77	UISCH22A0002	Basavaraj, B. Patil	
78	UISCH22A0125	Prerana. V. Rampure	P.V. R
79	UISCH22A0060	swati. S. Ajarekar	
80	UISCH22A0068	Laxmi. P. Chougala	L. P. C
81	UISCH22A0070	Sakshi. N. Patil	
82	UISCH22A0058	vidya. R. Sankeshwar	
83	UISCH22A0014	Tungabhadra. R. Hasare	
84	UISCH23S0024	Sanjana. N. Kamatagi	
85	UISCH23S0038	Pooja. Talwar	
86	UISCH23S0025	Swati. Patil	
87	UISCH23S0044	Muskan. Lada Khan	
88	UISCH23A0092	Akash. Talwar	
89	UISCH23A0143	Anjana. Managanvi.	
90	UISCH23A0098	Deepa. H. Hugar	
91	UISCH23A0076	Pavitra. M. Belageri	P.M. Belageri
92	UISCH23A0008	Triveni. P. Khatekar	
93	UISCH23A0015	Keerti. B. Naik	
94	UISCH22A0073	manjunath. Khatyag:	
95	UISCH23A0020	Shiva. Patil	
96			
97			
98			
99			
100			
101			
102			
103			
104			
105			

PRINCIPAL
 S. S. Arts College & T.P. Science Institute
 BANKESHWAR

ಮಹಿಳಾ ಮಿಸಲೇಟಿಯ ಲಾಭಗಳ್ಳೆ:

- ① ಮಸೂದೆಯು 454-೨ ಬಹುಮತದ ಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿತು. ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಮಹಿಳಾ ಮಿಸಲೇಟಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮತಕ್ಕೆ ಇರಲಾಯಿತು.
- ② ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು - ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಸೂದೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.
- ③ 33% ಕೋಟಾದೊಳಗೆ, SC, ST ಮತ್ತು ಒಂಟ್ರೀ ಇಂದಿಯನ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿ-ಮಿಸಲೇಟಿ ಇರುತ್ತದೆ.
- ④ ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೋಕಸಭಾ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ-ಅಂದರೆ 543, 1971 ರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿದೆ.
- ⑤ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು 2021 ರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ. ಕೋಟಾದ-19 ಸಾಂತ್ರಿಯು ಕೋಟಾದ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಅನುಮತಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತದೆ.
- ⑥ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಂತರ ಲೋಕ - ಸಭೆಯ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 808 ಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ⑦ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಂತರವೂ ಮಸೂದೆ ಜಾರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿದೆ. ಇದರಿಂದ 2029 ರ ಮುಂದಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಜಾರಿಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.
- ⑧ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮೂರನೇ ಬಾರಿಗೆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಲೋಕಸಭೆ 6 ಅಧಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಹಾವಿಗಳು:

ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿ ಮನುಷ್ಯನು ಕೆಲವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಾದಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

① ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡುವುದು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಸಮಾನತೆಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ.

② ಮಹಿಳೆಯರು ಹಾಲಿ ಗುಂಪುಗಳಂತೆ ಒಂದು ಸಮಾನ ಗುಂಪನ್ನು ರಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಭದ್ರವಾದ ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿಯು ಹಾಲಿ ಭದ್ರವಾದ ಮೀಸಲಾತಿಗೆ ಹೋಲುವಂತಿಲ್ಲ ಒಂದು ಸಮಾನ ವಾದವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ

③ ಸಂಸತ್ತಿನ ಸ್ಥಾನಗಳ ಮೀಸಲಾತಿಯು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮತದಾರರ ಅಭಿಮತವನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಏನು - ಕೆಲವರು ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ.

④ ಸಂಸತ್ತಿನ ಸ್ಥಾನಗಳ ಮೀಸಲಾತಿಯು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮತದಾರರ ಅಭಿಮತವನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಏನು ಕೆಲವರು - ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ.

⑤ ಇದರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಗಳು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ ಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದುದು ಅಥವಾ ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಅವರು ಗೌರವಿಸಲಾಗುವುದು ಏನು ಇದು ಒಂದೇನಾಗುವುದು.

⑥ ಈ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯು "ಭದ್ರಕೃಷ್ಣ ಕುಟುಂಬ ಒಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ
- ಸ್ವಾಮಿ ನಾಥಕ್ಕೆ ರಾರಣವಾಗಬಹುದು. ಒಂದು ಕೆಲವು
ವಿಭಾಗಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ.

⑦ ಪ್ರಕೃತ ಮನುಷ್ಯನು ರಾಜ್ಯಸಭೆ ದೃ ರಾಜ್ಯವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ
- ಗೌರವ ಪಡೆದು ಮೇಲೆದಿರುವುದು ಒಂದು ಸುಪ್ರಸಂಗ

⑧ ಮಹಾತ್ಮೆಯರ ಅನುಮಾನ ಸ್ಥಿತಿ ಇದು ಮಹಾತ್ಮೆಯರ ಅನುಮಾನ
ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಶಾಶ್ವತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಒಂದು ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ.

⑨ ಮಹಾತ್ಮೆಯರ ಅನುಮಾನ ಸ್ಥಿತಿ ಇದು ಮಹಾತ್ಮೆಯರ ಅನುಮಾನ
ಮಹಾತ್ಮೆಯರ ಅನುಮಾನ ಸ್ಥಿತಿ ಇದು ಮಹಾತ್ಮೆಯರ ಅನುಮಾನ
- ಯನ್ನು ಒಂದು ಭದ್ರಕೃಷ್ಣ ಕುಟುಂಬ ಒಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ
ಮಹಾತ್ಮೆಯರ ಅನುಮಾನ ಸ್ಥಿತಿ ಇದು ಮಹಾತ್ಮೆಯರ ಅನುಮಾನ

Name : Sanjya. S. Nadaf

Reg : U15CH22A0077

ಉತ್ತರಾಂತ್ಯ ಸಹ ತನ್ನ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುಣಗಳ ಮೂಲಕ
 ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಯಾರ ಸಮಾನ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯವ-
 ನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ರುವಾಂಡಾ ಈಗ ನೈಋತ್ಯ-
 ನಂತರದ ವೇತನಗಳ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೇ 50 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮುಖ್ಯಯಾರಿದ್ದಾರೆ.

ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಮುಖ್ಯವೆಂದ ಮುಖ್ಯ ಮೀಸಲಾತಿ ಮೂಡುವ
 ಭಾರತೀಯ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ,
 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 20, 2013 ರಂದು ಲೋಕಸಭೆಯು ರಾಜಕೀಯವಲ್ಲ ಅಂಕ
 ಸಮಾನತೆಯತ್ತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟಾಗ ಮುಖ್ಯವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ
 ಸಂಭವಿಸಿದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮೀಸಲಾತಿ ಮೂಡುವುದನ್ನು ಲೋಕಸಭೆಯು
 ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾಯಿತು & ಪರಿಣಾಮ 454 ಮತಗಳಿಂದಾಗಿ
 ಬಹುಮತದಿಂದಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ಮುಖ್ಯ ಮೀಸಲಾತಿ ಮೂಡುವ ಇದು ಭಾರತದ ಸಂಸತ್ತಿನ
 & ರಾಜ್ಯ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಯಾರ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವವನ್ನು
 ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ
 ಶಾಸನವಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಡುವುದು ಈ ಶಾಸನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ
 ಮುಖ್ಯಯಾರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೇಶವಾರು ಸ್ಥಾನವಾಸ
 ಮೀಸಲಾತಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಮುಖ್ಯ ಮೀಸಲಾತಿ ಮೂಡುವುದು ಮೊದಲ ಮೂರನೇ
 ತರಗತಿಯನ್ನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1996 ರಲ್ಲಿ 81 ನೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ
 ಆಯ್ಕೆಯ ಮೂಡುವುದಾಗಿ ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು.
 ಸದನವು ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ನಂತರ ಮೂಡುವುದನ್ನು
 ನೀತಿ ಮುಖಾಂತರ ನೇತೃತ್ವದ ಜೊತೆ ಸಂಸದೀಯ ಸಮಿತಿ
 ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಯಿತು & ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್ 1996
 ರಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮುಖ್ಯ
 ಮೀಸಲಾತಿ ಮೂಡುವುದನ್ನು ಲೋಕಸಭೆಯು ಸಂವಿಧಾನ
 (128 ನೇ ಆಯ್ಕೆಯ) ಮೂಡುವುದಾಗಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಲೋಕ-
 ಸಭೆ & ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಶಾಸನದ
 ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಯಾರು 33%. ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

⇒ ಮಂಜುಳಾ ಋಷಿಶಾಲೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು :-

- 1) ಸಮಾನ ರತ್ನಗಳ ನಿವೇಶನ.

ಮಂಜುಳೆಯಂಗೆ ಕೈಕೈಕೆ, ಬಿಫಣೆ, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೈಕೈಗಳ ಸಮಾನ ರತ್ನಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- 2) ಸಾಮಾಜಿಕ & ಬಿಫಣೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.

ಮಂಜುಳೆಯಂಗೆ ಉದ್ಯೋಗ, ವ್ಯವಹಾರ ಹಾಗೂ ನಾಯಕರಾಗುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಉಪಹಿಸಲು ನೆರವಾಗುವುದು.
- 3) ಅರಿವಿನ ವೃದ್ಧಿ.

ಮಂಜುಳೆಯಂಗೆ ಕೈಕೈಕೆ & ವೃತ್ತಿಪರ ಅರಿವು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- 4) ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ & ಹಿಂಸೆ ನಿವಾರಣೆ.

ಮಂಜುಳೆಯಂಗೆ ಹಿಂಸೆ, ಕೊಲೆ & ಅಸಮಾನತೆಗಳ ಉಪನಿವಾರಣೆ.
- 5) ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ.

ಸ್ವಯಂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು & ರಾಜ್ಯ / ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಂಜುಳೆಯಂಗೆ ಹಿಂಸೆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- 6) ಸಮಾಜದ ಸಮತೋಲನ.

ಮಂಜುಳಾ ಋಷಿಶಾಲೆ ಮೂಲಕ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಂಗೆ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

7) ಅನ್ಯಾಯ ನಿವಾರಣೆ.
 ಉಪಹಿಸದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಜುಳೆಯಂಗೆ ಹಿಂಸೆ ನೀಡಿದ್ದು ಪ್ರದೇಶಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಸುವುದು.

Name:- Doddavva. S. Shivapuri
 Reg. No:- U15C H22A0099.

PRINCIPAL
 S. S. Arts College & I.P. Science Institute
 SANKESHWAR

S.D.V.S. Sangh's

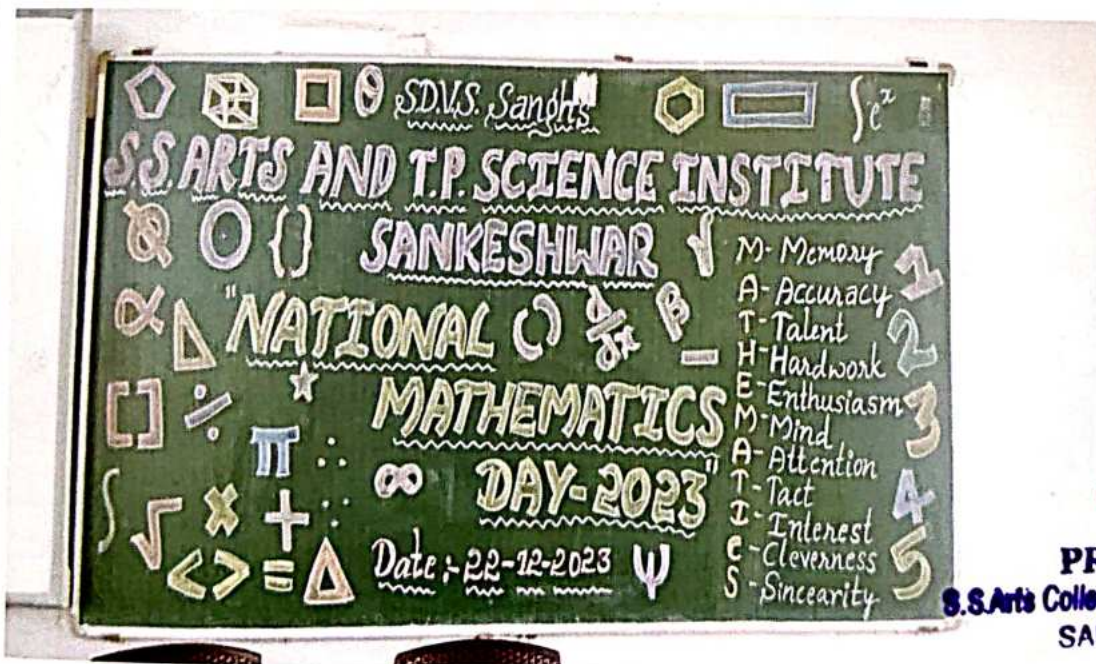
S.S.Arts College & T.P. Science Institute, Sankeshwar.

Report : National Mathematics Day 2023-24

Name of the activity	Pencil Art Of Srinivas Ramanujan
Date of the activity	22.12.2023
Organizing Department	Mathematics
Name of the Chief Guest	Dr.D.D.Kulkarni
Name of the President	Shri M.R.Patil
No. of teachers participated	08
No. of students participated	26
Impact of the activity (Outcome)	<ul style="list-style-type: none"> Students are increases many of the cognitive functions that researches typically label as the 'creative' and 'right brained' activities.

National Mathematic's Day.

PRINCIPAL
S.S.Arts College & TP Science Institute
SANKESHWAR

GPS Map Camera

Sankeshwar, Karnataka, India
7F7F+RMX, Old Pune-Bangalore Hwy, Kolhapur, Karnataka 591313, India
Lat 16.264756°
Long 74.474278°
22/12/23 02:02 PM GMT +05:30

National Mathematic's Day. 22/12/2023

GPS Map Camera

Sankeshwar, Karnataka, India
7F7F+RMX, Old Pune-Bangalore Hwy, Kolhapur, Karnataka 591313, India
Lat 16.264756°
Long 74.474278°
22/12/23 02:09 PM GMT +05:30

Amir
PRINCIPAL
S.S.Arts College & TP Science Institute
SANKESHWAR

Sankeshwar, Karnataka, India
7F7F+RMX, Old Pune-Bangalore Hwy, Kolhapur, Karnataka 591313, India
Lat 16.264756°
Long 74.474278°
22/12/23 12:45 PM GMT +05:30

National Mathematics Day. 22/12/2023

Sankeshwar, Karnataka, India
7F7F+RMX, Old Pune-Bangalore Hwy, Kolhapur, Karnataka 591313, India
Lat 16.264756°
Long 74.474278°
22/12/23 01:48 PM GMT +05:30

[Signature]
PRINCIPAL
S.S.Arts College & TP Science Institute
SANKESHWAR

S.D.V.S. Sangh's
S.S.Arts College & T.P. Science Institute,
Sankeshwar – 591313. Dist. Belgaum(Karnataka)
Accredited at "B++" Level by NAAC

E-Mail-aascskv@rediffmail.com

www.sstpskv.com

Ref. No. _____

Date : 18.12.2023

Notice

Department of Mathematics

All the students of B.A / B.Sc are here by informed that the "Pencil Art Competition" will be held on **22.12.2023** at **1:00 pm (LH-18)** on the occasion of "National Mathematics Day". Interested students give their name to **Miss T.G.karale** And **Miss V.U.Kamate.** on or before **21.12.2023.**

Note:

- 1) Portrait of Shrinivas Ramanujan.
- 2) Timing : 90 min

HOD
Head

Department of Mathematics
S.S.Arts College & T.P.Science Institute
SANKESHWAR

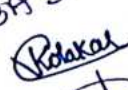

PRINCIPAL
PRINCIPAL

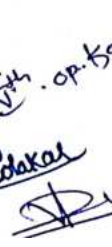
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR.

 B-A-I

 BSc I sem

 BA IV. op. kamada.

 Prakar

 Dus - BSc - IIIrd

 B.A. I

S.D.V.S.Sangh's
S.S.Arts College & T.P.Science Institute Sankeshwar.
Department: Mathematics
"National Mathematics Day" 2023-24

Name of the activity : Pencil Art Date: 22.12.2023

Final Judgement Copy

Sl.No	Name of the Participant	Judge-I	Judge-II	Judge-III	Total	Remark
01	Laxmi. Alagundi	06	01	05	12	
02	Samruddi. Ravloji	09	08	06	21	III
03	Gaytri. Halli	10	02	05	17	
04	Sudha. Todad	09	04	07	20	
05	Deepa. Desai	08	10	10	28	I
06	Saniya. Khaji	08	03	05	16	
07	Lekha. Sadalagi	08	04	06	18	
08	Malavva. Pujari	07	00	02	10	
09	Shivangouda. patil	08	02	06	16	
10	Misba. Tahsildar.	05	02	03	10	
11	Laxmi. Hegade	07	01	04	12	
12	chetan. Khanapuri	00	00	02	02	
13	Amar. Gavadi	06	00	4+1/2	10+1/2	
14	Sakshi. Koktanur/	09	08	09	26	II
15	Akshay. pamecha	08	03	07	18	
16	Balesh. Kolasuni	04	01	02	07	
17	Santosh. Khatagalli	07	02	05	14	
18	Shivprasad. Ganachari	08	02	04	14	
19	Anusha. Nagelun	06	02	03	11	
20	Gangubai. Chougala	07	02	06+1/2	15+1/2	
21	Rakha. Koli	08	02	06	16	
22	Rahul. Halaj	05	01	3+1/2	9+1/2	
23	Balakrishna. Tandalekar	05	01	2+1/2	8+1/2	
24	Vijay. Ramgonatti	05	01	05	11	
25	Satvik. Bevinikatti	07	04	06+1/2	17+1/2	
26	Vivek. Kani	07	01	04	12	

[Signature]

PRINCIPAL
S.S.Arts College & TP Science Institute
SANKESHWAR

Signature of judges
1) *[Signature]*
2) *[Signature]*
3) *[Signature]*

Estd : 1967

☎ : (08333)-273316

Fax : (08333) 274206

ಶ್ರೀ ಮ.ವಿ.ಸಂ.ಸಂಘದ

**ಶ್ರೀ ಶಿವರುದ್ರೇಶ್ವರ ಕಲಾ ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣ
ಪಂಚಾಯತ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಸಂಕೇಶ್ವರ.-591 313**

S.D.V.S. SANGH'S
**S. S. ARTS COLLEGE & T. P.
SCIENCE INSTITUTE,
SANKESHWAR-591 313**

ತಾ: ಹುಕ್ಕೇರಿ ಜಿ. ಬೆಳಗಾವಿ (ಕರ್ನಾಟಕ)

Tal.: Hukkeri Dist.: Belagavi (Karnataka State)

Accredited at B++ Level by NAAC

E-Mail-aascskv@rediffmail.com

www.sstpsnk.edu.in

Ref No. _____

Date : 28/6/2023

**SELF FINANCED CERTIFICATE COURSE
IN
CAKE MAKING**

Women Empowerment Cell organizes self financed certificate course for B.A & B.Sc students in Cake Making. The following members are selected as BOS members.

- 1) Shri.P.B.Burji - Chiarman
Principal,
SSTP College,Sankeshwar.
- 2) Dr.P.V.Gadavi - Coordinator
Chairman,
Women Empowerment cell
SSTP College, Sankeshwar.
- 3) Mrs.M.R.Kotagi - Member
Resource person
Hukkeri
- 4) Dr.V.D.Naganuri - Member
Assistant Professor of Kannada
SSTP College,Sankeshwar
- 5) Mrs.Swati Khot - Member
Lecturer of Hindi
SSTP College,Sankeshwar
- 6) Mrs.Shama Nadaf - Member
Lecturer of Mathematics
SSTP College,Sankeshwar

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

Estd : 1967

☎ : (08333)-273316

Fax : (08333) 274206

ಶ್ರೀ ದು.ವಿ.ಸಂ.ಸಂಘದ

**ಶ್ರೀ ಶಿವರುದ್ರೇಶ್ವರ ಕಲಾ ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣ
ಪಂಚಾಯತ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಸಂಕೇಶ್ವರ.-591 313**

S.D.V.S. SANGH'S
**S. S. ARTS COLLEGE & T. P.
SCIENCE INSTITUTE,
SANKESHWAR- 591 313**

ತಾ: ಹುಕ್ಕೇರಿ ಜಿ. ಬೆಳಗಾವಿ (ಕರ್ನಾಟಕ)

Tal.: Hukkeri Dist.: Belagavi (Karnataka State)

Accredited at B++ Level by NAAC

E-Mail-aascskv@rediffmail.com

www.sstpsnk.edu.in

Ref No. _____

Date : 30/6/2023

Meeting Notice

Time: 3.300pm

All the BOS members are here by requested attend the meeting on 01/07/2023 in the principal chamber to discuss about the self financed certificate course.

- 1) Shri.P.B.Burji - Chiarman
Principal,
SSTP College,Sankeshwar.
- 2) Dr.P.V.Gadavi - Coordinator
Chairman,
Women Empowerment cell
SSTP College, Sankeshwar.
- 3) Mrs.M.R.Kotagi - Member
Resource person
Hukkeri
- 4) Dr.V.D.Naganuri - Member
Assistant Professor of Kannada
SSTP College,Sankeshwar
- 5) Mrs.Swati Khot - Member
Lecturer of Hindi
SSTP College,Sankeshwar
- 6) Mrs.Shama Nadaf - Member
Lecturer of Mathematics
SSTP College,Sankeshwar

PRINCIPAL
Principal
S.S.Arts College & T.P Science Institute
SANKESHWAR

CERTIFICATE COURSE IN CAKE MAKING

Date : 30/6/23

Agenda

1. Basic information about ~~Cake~~ Making .
2. Student batch preparations
3. Framing the syllabus
4. Students attendance
5. Distribution of the work among the staff

Resolution

1. The registered students are asked to bring the writing materials required to note down the process and important materials needed to make cakes.
2. **Dr.P.V.Gadavi and Dr.V.D.Naganuri** framed the syllabus for the above-mentioned course.
3. It is resolved that the student attendance is made compulsory. The staff incharge Mrs. Swati Khot to take attendance every day and absentees are reported.

Principal
PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P Science Institute
SANKESHWAR

S.D.V.S. Sangh's
S.S.Arts College & T.P. Science Institute,
Sankeshwar – 591313. Dist. Belgaum(Karnataka)
Accredited at "B++" Level by NAAC

E-Mail-aascskv@rediffmail.com

www.sstpsnk.edu.in

Date: 01/07/2023

WOMEN EMPOWERMENT CELL

Notice

It is here by informed that Women Empowerment Cell organizes 30 Hours Certificate Course in Cake Making for the B.A. and B.Sc Students. Course commences from 04/07/2023.

Interested students can enroll their names to Mrs.Shama Nadaf, Department of Mathematics, on or before 01/07/2023.

Chairman
Women Empowerment Cell

Principal
PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P Science Institute
SANKESHWAR

Estd : 1967

☎: (08333)-273316

Fax : (08333) 274206

ಶ್ರೀ ಮ.ವಿ.ಸಂ.ಸಂಘದ

**ಶ್ರೀ ಶಿವರುದ್ರೇಶ್ವರ ಕಲಾ ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣ
ಪಂಚಾಯತ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಸಂಕೇಶ್ವರ.-591 313**

S.D.V.S. SANGH'S
**S. S. ARTS COLLEGE & T. P.
SCIENCE INSTITUTE,
SANKESHWAR- 591 313**

ತಾ: ಹುಕ್ಕೇರಿ ಜಿ. ಬೆಳಗಾವಿ (ಕರ್ನಾಟಕ)

Tal.: Hukkeri Dist.: Belagavi (Karnataka State)

Accredited at B++ Level by NAAC

E-Mail-aascskv@rediffmail.com

www.sstpsnk.edu.in

Ref No. _____

Date : 03/07/2023

Women Empowerment Cell - 2023

Certificate course in Cake Making

Syllabus

Theory

05 hours

1. Introduction to basics of cake making.
2. Introduction to vessels molds and equipment required for cake making.
3. Different types of cakes.
4. Various methods to make a design.
5. Preservation and care of cakes.

Practical

25 hours

1. Tools and materials used for cake making
  - 1.1. Selection, use and maintenance of tools and equipment for cake making.
  - 1.2. Various vessels, molds and equipments used in cake making.
  - 1.3. Accessories used in making a cake.
  - 1.4. Various types of molds and equipment temperature with its impact on quality Parameters.
2. Various methods to make a cake.
3. Preservation and care of cakes.

Chairman

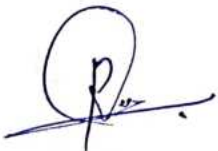
Women Empowerment Cell

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P Science Institute
SANKESHWAR

Content of Syllabus

1. Black Forest Cake
2. Cheesecake
3. Chocolate Cake
4. Ice Cream Cake
5. Carrot Cake
6. Pineapple Cake
7. Red Velvet Cake
8. Sponge Cake
9. White Forest Cake
10. Slice Cake
11. Butterscotch Cake
12. Strawberry Cake
13. Rose Cake
14. Plum Cake
15. Milk Cake

Chairperson

Women Empowerment Cell

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P Science Institute
SANKESHWAR

WHITE FOREST CAKE

White forest cake is a rich and creamy dessert that is typically made with layers of moist white cake, whipped cream, and cherries. It is similar to the traditional black forest cake, which features layers of chocolate cake, whipped cream, and cherries. White forest cake is made with moist white cake, vanilla whipped frosting and white chocolate ganache.

SLICE CAKE

A slice cake refers to simple slices of different flavors of cakes. They are small square-shaped slices, which are packed and have a longer shelf life as compared to regular cakes. Sliced cakes are readily available in the market, in variants that include Fruit, Butter Sponge, Chocolate, Pineapple, Milk, Vanilla-Chocolate, Orange, etc.

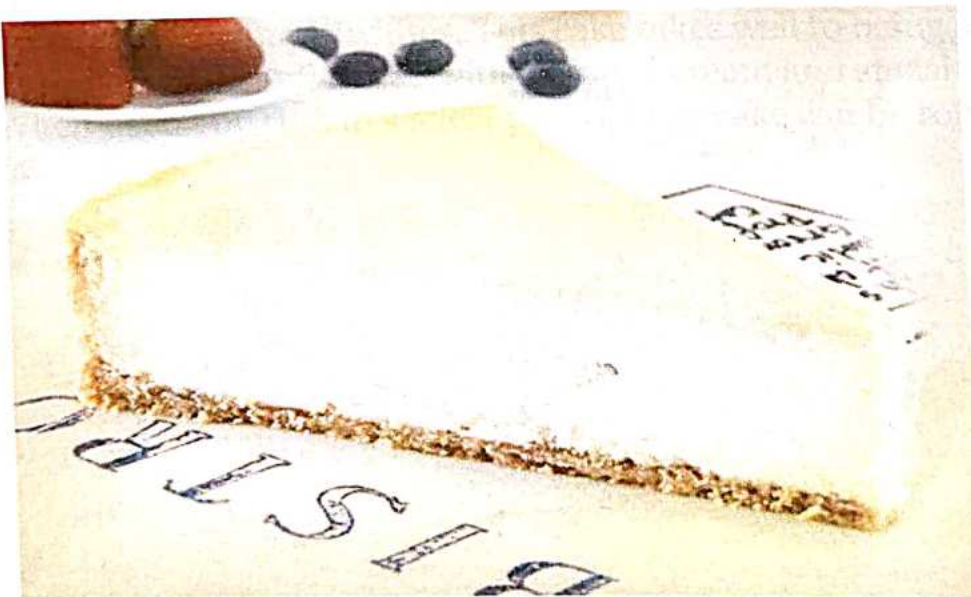
BLACK FOREST CAKE

Made with multiple layers of chocolate sponge cake, freshly whipped cream, and cherries, it has garnered popularity especially because of its subtle taste. For those who like the flavour of chocolate, but don't want an overdose of it, this cake is an ideal choice. The chocolate shavings on top used as garnish make the black forest cake easily identifiable.

CHEESECAKE

Cheesecakes primarily consist of a thick creamy layer made of fresh cheese, eggs and sugar. This layer rests on top of a thin crust made of crushed cookies or sponge cake.

RED VELVET CAKE

Red velvet cake intrigues most people because of its unique red colour. Ever wondered whether it's just a chocolate cake with red colour added to it? You're not alone. Not a lot of people know how it is made. Traditionally, red velvet cake is made with cocoa powder, buttermilk and vinegar. The chemical reaction between the ingredients is said to bring out the red tint in the cocoa powder. Red food colouring is also sometimes added to give a bright red colour. Red velvet cakes have cream cheese frosting on top and are very delicate and moist!

SPONGE CAKE

This is a foam-style cake that has no artificial leaveners (baking powder or baking soda). It gets its volume solely from whipped eggs—either whole eggs or simply whites. This cake takes well to being soaked in a flavoured syrup or layered with whipped cream and smashed berries. When baked up thin in a sheet pan, sponge cake can be rolled with fillings.

CARROT CAKE

Carrot cakes are prepared by mixing shredded carrots in a cake batter. To add extra layers of flavour, brown sugar, cinnamon, walnuts or nutmeg, or a different combination of them are used often. The result? A sweet, moist, velvety delight with a tinge of spiciness from the cinnamon. The cream cheese frosting on top makes for a smoother texture.

PINEAPPLE CAKE

Pineapple added to anything will only make it better! Whether it belongs on pizza is a debate for another time, but pineapple most definitely belongs in cakes. There are no two ways about it. Pineapple cake is soft, moist, juicy, and one of the easiest kinds of cakes to make. It consists of layers of pineapple, sponge cake, and whipped cream or cheese icing.

CHOCOLATE CAKE

It is the most popular type of birthday cake, enjoyed by kids and grown-ups alike. Chocolate cake is something you can never go wrong with, and it's a crowd-pleaser. You can find a lot of variations in chocolate cakes that are available in shops. Some are purely dark chocolate cakes, while some are also paired with mint or coconut to add a bite of goodness.

ICE CREAM CAKE

A fusion of two universally favourite desserts in one- what's not to love? For the unversed, an ice cream cake is exactly what you are thinking it is- a cake filled with ice cream layers. There are several layers of ice cream with sponge cake or cookie crumble between them. It overloads your senses and melts in your mouth!

BUTTERCOTCH CAKE

Butterscotch Cake is a moist, from-scratch brown sugar cake topped with butterscotch buttercream made with melted butterscotch chips.

STRAWBERRY CAKE

Strawberry cake is a delicious dessert that is perfect for summer. It is made with fresh strawberries and has a beautiful pink colour.

ROSE CAKE

Rose Cake tastes like rose bushes blooming in the spring. It's filled with my Raspberry filling and topped with sweet tangy raspberry buttercream making this cake super light, soft, and overall beautiful.

PLUM CAKE

The beautiful blend of fluffy cake, cocoa, and your favourite dry fruits or fresh fruits in their best form. Plum cakes are loved by everyone. It is the best choice for a light and healthy dessert after a heavy meal. Plum cakes are traditionally used as a festive cake during special occasions.

MILK CAKE

Milk cake is a type of dessert that is made with milk and sugar. It is a popular dessert in many countries around the world. There are many different recipes for milk cake, but most of them involve cooking milk and sugar together until it thickens and forms a sweet, creamy mixture.

CERTIFICATE COURSE IN CAKING MAKING

COURSE OUTCOMES

1. Students will be able to earn while they learn.
2. Students will be able to start their own ventures in the future.
3. Students will be able to teach others about cake making.
4. Students developed skills such as teamwork, patience, problem solving, creativity and time management.
5. Students will be capable of handling different tools, molds and equipment needed for baking as well as basic cooking.

**S. S. ARTS AND T.P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR.
WOMEN EMPOWERMENT CELL**

CERTIFICATE COURSE IN CAKE MAKING

Sl.no	Reg.No.	Name	Class	Attendance list (Theory/Practical) Per Day 2													Signature		
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		14	15
1	U15CH22A0133	Shweta B. Kamble	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2	U15CH22A0132	Ranjita M. Kamble	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
3	U15CH22A0065	Srushti S. Gudimani	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
4	U15CH22A0069	Bhumika S. Patil	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
5	U15CH22A0098	Sudharani P. Totagi	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S.P.Totagi
6	U15CH22A0080	Mahek Kalawant	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Prasanna
7	U15CH22A0078	Mushabbarin Kadaigi	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Pratikadaigi
8	U15CH22A0157	Ziya M. Bagalkoti	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Pratikadaigi
9	U15CH22A0060	Swati S. Ajarekar	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S.S. Ajarekar
10	U15CH22A0099	Doddava S. Shivapuri	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Pratikadaigi
11	U15CH22A0039	Vidya S. Marayai	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	V.S.M
12	U15CH22A0071	Jyoti Rokade	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	J.R.Rokade
13	U15CH22A0149	Pratiksha Sagar	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Pratiksha
14	U15CH21A0043	Radhika C. Amate	BA IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	R.C.Amate
15	U15CH21A0072	Sandhyashri B. Shettennavar	BA IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S.S.Shetty
16	U15CH21A0101	Vaishali R. Kamble	BA IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	V.R.Kamble

S.D.V.S. Sangh's

**S. S. ARTS AND T.P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR.
WOMEN EMPOWERMENT CELL**

CERTIFICATE COURSE IN CAKE MAKING

Attendance list (Theory/Practical) Per Day 2		Hours																	
Sl.no	Reg.No.	Name	Class	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
17	U15CH21A0031	Madhushri K. Patil	BA IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	M.K.Patil
18	U15CH21A0049	Ruchita R. Shiraguppi	BA IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	R.R. Shiraguppi
19	U15CH21A0082	Shireen I Sayyad	BA IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S.I. Sayyad
20	A2034466	Samreem M. Mulla	BA VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S.Mulla
21	A2034413	Ashwini Rachannavar	BA VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Ashwini
22	A2034423	Gayatri U. Gurav	BA VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	G.U.
23	A2034453	K.B. Pradeep	BA VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	K.B.
24	A2034489	Vasu R. K	BA VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	V.R.K.
25	A2034438	Yusuf Boragavi	BA VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Y.B.
26	U15CH22S0005	Laxmi G. Sulakude	BSc II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	L.G.
27	U15CH22S0015	Soujanya N. Goravagol	BSc II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S.N.
28	U15CH22S0012	Pooja P Hiremath	BSc II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	P.P.
29	U15CH22S0025	Savitri S. Kumber	BSc II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S.S.
30	U15CH22S0009	Pushpa S. Hospeti	BSc II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	P.S.
31	U15CH21S0062	Mahalaxmi B. Daddi	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	M.B.D.

S. S. ARTS AND T.P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR.

CERTIFICATE COURSE IN CAKE MAKING

Attendance list (Theory/Practical) Per Day 2		Hours														Signature			
Sl.no	Reg.No.	Name	Class	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
32	U15CH21S0075	Sartaj Inamdar	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
33	U15CH21S0097	Amruta A. Patil	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
34	U15CH21S0056	Shilpa M. Bisirotti	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
35	U15CH21S0053	Veena V. Halasi	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
36	U15CH21S0102	Ankita A. Magadum	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
37	U15CH21S0088	Pratiksha R. Magadum	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
38	U15CH21S0081	Pankaja Jain	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
39	U15CH21S0059	Laxmi R. Munnoli	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
40	S2022504	Priyanka R. Badiger	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
41	S2022540	Sneha Jakate	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
42	S2022453	Jyoti Patil	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
43	S2022441	Ekata Masane	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
44	S2022485	Neha Matapati	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
45	S2022516	Sapana Basapagol	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
46	S2022543	Snehal Mane	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
47	S2022433	Bhagyashree J. Desai	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature

S.D.V.S. Sangh's

**S. S. ARTS AND T.P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR.
WOMEN EMPOWERMENT CELL**

CERTIFICATE COURSE IN CAKE MAKING

Sl.no	Attendance list (Theory/Practical) Per Day 2											Signature							
	Reg.No.	Name	Class	Hours															
48	S2022548	Sulochana R. Patil	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
49	S2022552	Sushma S. Hebbali	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
50	S2022560	Veena Muchandi	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
51	S2022529	Shivani S. Davarkatti	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
52	S2022438	Daneshwari R. Ghatigennavar	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
53	S2022484	Namrata G. Hiremath	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
54	S2022437	Bharati S. Kurbet	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
55	S2022554	Swati J. Munnoli	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
56	S2022492	Pooja K. Goudadi	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
57	S2022451	Hurrayn M. Mujawar	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
58	S2022482	Mehak H. Makandar	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
59	S2022483	Mrutyunjayya V. Viraktamath	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
60	S2022408	Akash P. Goturi	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
61	S2022436	Bharatesh Magadum	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
62	S2022530	Shivaprabhu M. Nandihalli	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)

S. S. ARTS AND T.P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR.

WOMEN EMPOWERMENT CELL

CERTIFICATE COURSE IN CAKE MAKING

Attendance list (Theory/Practical) Per Day 2		Hours																	
Sl.no	Reg.No.	Name	Class	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
63	S2022564	Vinaykumar A. Kumber	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	<i>[Signature]</i>
64	S2022556	Vaibhav S. Shrivane	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	<i>[Signature]</i>
65	S2022563	Vinayak D.Chopade	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	<i>[Signature]</i>
66	S2022551	Surabhi Nadig	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	<i>[Signature]</i>
67	S2022467	Laxmi R. Nerali	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	<i>[Signature]</i>
68	S2022466	Laxmi M. Madar	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	<i>[Signature]</i>
69	S2022452	Jyoti Kilargi	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	<i>[Signature]</i>
70	U15CH22A0066	Sampata Varadannavar	BALL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	<i>[Signature]</i>
71	U15CH21S0037	Kavari Chougale	BSCIV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	<i>[Signature]</i>

[Signature]
Chairman

Women Empowerment Cell

[Signature]
PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P Science Institute
SANKESHWAR

GPS Map Camera

Sankeshwar, Karnataka, India

GPS Ma

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313
Lat 16.264959°
Long 74.474439°
05/07/23 01:04 PM GMT +05:30

GPS Map Cam

Sankeshwar, Karnataka, India
7F7F+RMX, Old Pune-Bangalore Hwy, Kolhapur,
Karnataka 591313, India
Lat 16.264756°
Long 74.474278°
04/07/23 02:31 PM GMT +05:30

GPS Map

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313,
Lat 16.264961°
Long 74.474517°
05/07/23 12:20 PM GMT +05:30

GPS Map Cam

Sankeshwar, Karnataka, India
7F7F+RMX, Old Pune-Bangalore Hwy, Kolhapur,
Karnataka 591313, India
Lat 16.264756°
Long 74.474278°
04/07/23 01:49 PM GMT +05:30

GPS Map Cam

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.264993°
Long 74.474538°
20/07/23 03:19 AM GMT +05:30

GPS Map

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.264959°
Long 74.474448°
20/07/23 01:50 AM GMT +05:30

GPS Map Cam

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.265017°
Long 74.474425°
20/07/23 01:34 AM GMT +05:30

GPS Map

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.265032°
Long 74.474487°
20/07/23 01:32 AM GMT +05:30

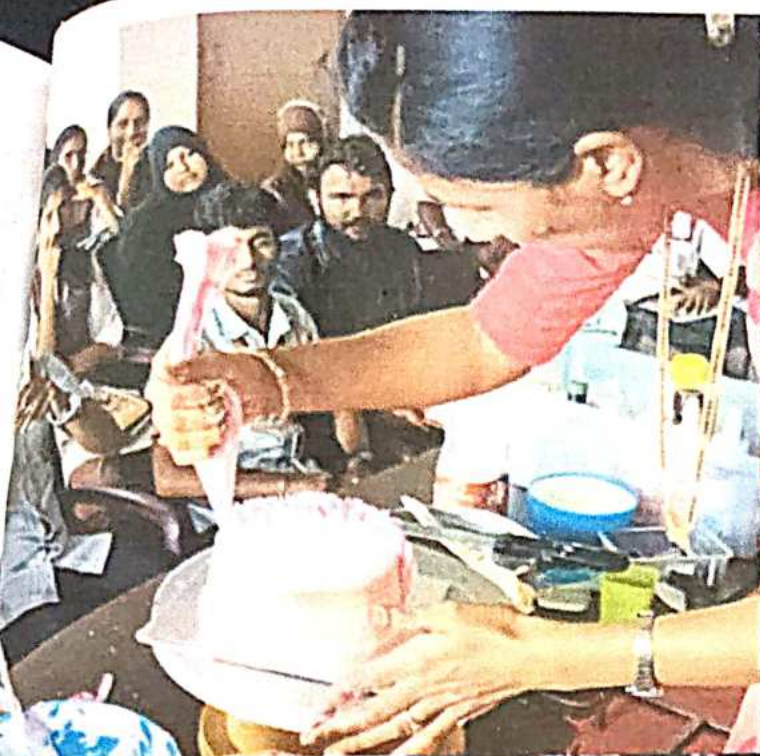
GPS Map Cam

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.265042°
Long 74.474435°
20/07/23 03:07 AM GMT +05:30

GPS Map

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.265017°
Long 74.474518°
20/07/23 04:31 PM GMT +05:30

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, In
Lat 16.265037°
Long 74.474458°
05/07/23 12:37 PM GMT +05:30

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, Indi
Lat 16.265058°
Long 74.474475°
05/07/23 12:46 PM GMT +05:30

GPS M

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.264965°
Long 74.474467°
20/07/23 01:57 AM GMT +05:30

GPS Map Cam

Kolhapur, Karnataka, India
7F7F+RMX, Old Pune-Bangalore Hwy, Kolhapur, Karnataka 591313, India
Lat 16.264731°
Long 74.474234°
05/07/23 01:29 PM GMT +05:30

GPS Map Camera

೨೩೨೦೨೩

INTERDISCIPLINARY
KANNADIA RESEARCH JOURNAL OF IIMRD

Peer Reviewed and Refereed Journal
ISSN: 2582-2284

The Editorial Board of
Pratibimba: Multidisciplinary Kannada Research Journal of IIMRD is hereby awarding

this certificate to
ಶ್ರೀ, ವಿಜಯಲಾಲ್ ನಾರಾಯಣ

In recognition of the publication of the paper entitled
ಅಸ್ತಂ ಶಿಖರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ

Published In Pratibimba Journal, Published by Indian Institute of multidisciplinary
Research and Development, Mysuru, India
Volume 5 Issue 4 January-February 2024

PAPER ID: IIMRD20235403

MJ
EDITOR

Website: www.iimrd.com | email: editor@iimrd.com

Attested with Original

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR

ಇಸ್ಲಾಂ ಲೇಖಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ

ಪ್ರೊ. ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗರೂರಿ

ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಲಾ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಸಂಕೇಶ್ವರ

ಸಾರಾಂಶ: (Abstract)

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಾಜ ಜೀವನದ ಪ್ರತೀಕವು. ಅಥವಾ ಸಮಾಜದ ಸಾರ ಎನ್ನಬಹುದು. ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವೆಂದರೆ ಹಿಂದು, ಮುಸ್ಲಿಂ, ಬೌದ್ಧ, ಕ್ರೈಸ್ತಿಯನ್ ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮ-ವಸಾಂಗ-ಜಾತಿಗಳಿದ್ದರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ. ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಸಮಾಜ, ವ್ಯವಹಾರ, ಬಾಂಧವ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಪೂರ್ಣ ಪದ್ಧತಿ, ಜಾತಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಜ್ಯಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನರನ್ನು 'ಅತಿಥಿದೇವೋ ಭವ' ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೇಖಕರು ಹೇಗೆ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು (Keywords): ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ, ಭಾರತೀಯತೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಇಸ್ಲಾಂ ಲೇಖಕರು.

ಪೀಠಿಕೆ

ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವು ಬಹು ಪ್ರಾಚೀನವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಸಂಕೀರ್ಣ ರಚನೆಯುಳ್ಳದ್ದು. ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಕಾಲದಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಸುಮಾರು 5000 ವರ್ಷಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಅದು ಕ್ರಮಿಸಿದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅನೇಕಾನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಕುರಿತು ತಮ್ಮದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತಿಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿತ ಲೇಖಕರು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ನೋಡಿರುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೆ.ಎಸ್.ನಿಸಾರ್ ಅಪಹ್ಮದ್

ನಿತ್ಯೋತ್ಥಪದ ಕವಿ ಎಂದೇ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದ ಕವಿ ಕೆ.ಎಸ್. ನಿಸಾರ್ ಅಪಹ್ಮದ್ ಭೂಗರ್ಭಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಲೇಖಕರು. ಇವರು ಎಡಪಂಥೀಯ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡವರು 12 ಕ್ಷಿಂಕಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕಾದಂಬರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ವಿಮರ್ಶೆ, ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅನುವಾದ, ಸಂಪಾದನೆಯಂತಹ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿ

Please cite this article as: ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗರೂರಿ. (2024). ಇಸ್ಲಾಂ ಲೇಖಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ. ಪ್ರತಿಬಿಂಬ: ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಡಿಸರ್ನ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಮನುಷ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, 5(4), ಪುಟ 16-21

ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮನಸ್ಸು ಗಾಂಧಿ ಬಜಾರ - ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನದ ಮೂಲಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ನಿಸಾರ್ ಅಹಮದ್, ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಲು ಬೇಗನೇ ಸೆಳೆದರು.

ಆತ ಸನಾತನ ನನ್ನ ತಲೆಮಾರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ
ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದುವೆ ನನಗೆ ಮಾನ್ಯ
ನಿಬ್ಬಲನೆ ಇರಬಹುದು; ಕೊರಿದೊಡನೆಯ ತೂರಿ
ಎಲ್ಲಿ ಜಳೆನಲ್ಲ; ಜೀವ ಧನ್ಯ (ಅತಿ ಸನಾತನ)

ಭಾರತವು ಇಂದು ನಿನ್ನೆಯದಲ್ಲ ಭಾರತವು ಬಹಳಷ್ಟು ಪುರಾತನ. ಹಳೆಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಚರಿತ್ರೆ, ಪರಂಪರೆ ಏತಿಪ್ರತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಜೀವಿಯು ಇಂತಹ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ ಬನ್ನದ ಪುಣ್ಯವೇ ಕಾರಣ ಎನ್ನಬಹುದು. ಉದಾ: ಗಾಂಧಿ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ವಿವೇಕಾನಂದ, ಬುದ್ಧ, ಬಸವಣ್ಣ ಅಂತಹ ಮಹನೀಯರನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಇಂದಿನ ಬಂಡಕಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಾದ ಸರಜೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಕವನ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅದ್ಭುತ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ನಾನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಸೂಮೂರ್ತು ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೇರು ಬಿಟ್ಟ ವಿಷಮತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತನಪರ ಕವಿತೆಗಳ ವಿಡಂಬನೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

"ಕಳೆದ ದೇಶ ಸಮಾಜ ಧರ್ಮ ಮತ ದರ್ಶನಗಳ"

ನಿರ್ಮಮತೆ ವಾಸ್ತವಿಕ,

ಕಳೆದದ್ದೆನಿಸಿದಿರಿ ಹಾಂ ಲೆಕ್ಕಾಟಾರ

ಉಳಿದಿದ್ದು ವಾಸ್ತವಿಕ - (ವಾಸ್ತವಿಕ)

ಮತ ಧರ್ಮಗಳ ತಿಕ್ಕಾಟ ವಿನಿದೆಯೇ ಅದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬರುವಾಗ ಬೆತ್ತಲೇ, ಹೋಗುವಾಗ ಬೆತ್ತಲೆ, ನಡುವೆ ಬಂದು ಹೋಗುವುದೆಲ್ಲ ಕತ್ತಲೆ ಅಂದರೆ ಶೂನ್ಯ. ಅದ ತಿಳಿಯಲಾರದ ಜನ ತಲೆಗೊಂದೊಂದು ಜಾತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೋಮುಗಲಭೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ನೆಪವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಸಲ್ಲದ ಅತ್ಯಾಚಾರದಂತಹ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಎಸಗುವುದು ಎಷ್ಟು ಸಮಂಜಸ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಮತ್ತು ಜನ ವಾಸ್ತವತೆಯನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅಥವಾ ನೆನಪಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

"ಹಿಂಸೆಗೆ ಅಹಿಂಸೆ ಕಡೆಗೆ ಒಳಿತು,

ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಬದುಕೇ ಕೊಳೆತು

ನಾರುಪ್ಪದಿಂದಲ - ಗಾಂಧಿ" - (ಜಯಂತುತ್ತವ)

ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಸಾರಿದರು. ಇಂದಿನ ಸಮಾಜ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸೆ ಅರ್ಥಗಳನ್ನೇ ಮರೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದರೂ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಉದಾ: ಭಾಷಾ ಕಲಹ, ಕರ್ನಾಟಕ - ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗಡಿವಿವಾದ ಸರಕಾರದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಳು

ಮಾಡುವುದು - ಹೆಣ್ಣು ಭ್ರೂಣಹತ್ಯೆ ಮುರ್ಖಾದೆ ಹತ್ಯೆಗಳಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸನ್ನಿಧಿ ದೇ ಭಗವಾನ್, ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯಂತಹ ಪಾಡುಗಳಿಗೆ ಗೌರವ ನೀಡದಿರುವುದನ್ನು ಸಾಪ್ತ ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಹೇಳಿ ಅನ್ಯ ಹೇಳಿಗಳ ಜನರು ನಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆ ಅಂಚೆ ಅಂಚೆ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮವರೇ ಏಕೆ ಗುಡ್ಡಾಡಿ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದೇ ಎಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. "ನಾನೆಂಬ ಪರತೀಯ" ಕವನ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಚಾತ್ಯತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಜೆಲ್ಲರೂ ಭಾರತೀಯರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅನ್ಯ ಮನಸ್ಸಿತಿಯನ್ನು ತಾಳೋದು ಬಹು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ನಿನ್ನಾರ್ ಅಹಮದ್‌ರವರು.

'ಅಮ್ಮ ಆಚಾರ ನಾನು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ' ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ಕ್ರಮ ಸೊಗಸಾಗಿ ಮೂಡಿದೆ. ಸಂಪ್ರದಾಯ ಎಂದರೆ, ಒಂದು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದ್ದ ಪಲವಾರು ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಓಚಾರಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ ಸಂಪ್ರದಾಯದಿಂದ ಹೊರ ಬರುವುದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ವ್ಯರ್ಥವೆಂಬುದನ್ನು ಕವಿತೆ ಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಪದ್ಧತಿಯ ಶಿಷ್ಯಾಚಾರದ ಕುರಿತು ಹುದುಗಾ ಹುದುಗಿ ಅಧುನಿಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಅಧುನಿಕ ಕಲ್ಪನೆಯ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೊದಲ ಸಲ ತಿರುಗಾಣಲು ಹೊರಟಾಗ

ನನ್ನಾಳೆ ಮೊಳೆಲ್ಲದ ರವಿಕೆಯುಟ್ಟು

ಛಾರೀ ಹೀರೆಯನ್ನು ಸೊಂಟದ ಕೆಳಗೆ ಕಟ್ಟಿ

ಪೊರಳಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ಸರ

ಕಾಲಿಗೆ ಹೈಹೀಲ್ ಕೆರ

ಕವಿಗೆ ಬರಳಿಗೆ ಉಂಗುರ ತೊಟ್ಟು

ಲಿಪಿಸಿಕ್ಕು ಪೌದರು ದೂಜು ಬಳಿದು, ದೃಷ್ಟಮೋಟ್ಟಿಟ್ಟು

ಹೆರಳಗೋಪುರದಲ್ಲಿ ಕೊದಲು ಬಿಗಿದು

ಎದ ಬೈಕಲೆ ತೆಗೆದು

ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಮೀರಿಸುವ ಮುಗಳಿಗೆ ತೀಡಿ

ಹೊಸಿಲ ಇನ್ನೇನು ದಾಟಬೇಕು - ಆಗ

ಬಂದೆ ತದೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಳಗೋಡಿ

ಬಂದು ನಡೆಯಿರಿ' ಎಂದಾಗ

ಕವಿಗೆ: ತಲೆಸುತ್ತಿ ನಾಲಿಗೆ ಬಿತ್ತಿ ನನಾದೆ ಮೂಕ

ನೋಡಿದಿದೆ.

ಉಟ್ಟಿದ್ದಳು ನಮ್ಮಷ್ಟನ್ನ ಒಬ್ಬಾರ್.

ಮನುಷ್ಯ ಎಷ್ಟೇ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದಿರಲಿ ಮತ್ತೆ ಆವರು, ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸಮಾಜವಾಗಿರುವ

ಅಂಕವನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ತಲತಲಾಂತರದಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ವಿಧಾನಗಳು ಅಥವಾ ಪದ್ಧತಿಗಳು ರೂಢಿಗತ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವವರಿಗೆ ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಿವೆ.

ಸಾರಾ ಅಮೂಲ್ಯರ ಪಯಣ ಕಥಾಸಂಕಲನದ ಕುರಿತು

ಜೂನ್ 30, 1936 ಕೇರಳದ ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಜನಾಂಗದ ಸಂವೇದನೆಗಳು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಿಳೆಯರ ನೋವು ನಲಿವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಲೇಖಕಿ. 1) ಸಹಸಾ. 2) ವಜ್ರಗಳು. 3) ತಳ ಒಡೆದ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳು. 4) ಚಪ್ಪಲಿಗಳು. 5) ಪಯಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು ಮರಾಠನ ಭಾರತದಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಸಮಾಜ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶತಮಾನದ ವೇಳೆಗೆ ಸತಿಪದ್ಧತಿ, ಹುಟ್ಟು ರೂಢಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಸಮಾಜ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದ ಅವ್ಯಕ್ತವಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮರಾಠನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಬಲಿಯಾದದ್ದಿದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಕೊಲೆಯೂ ಕೂಡ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗುವುದನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯ ಗಂಡನಿಲ್ಲದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವಳ ಬದುಕಿನ ಅರ್ಥವಂತಿಕೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವ ಸಮಾಜ ಗಂಡನ ಶವದೊಂದಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಚಿತೆಗೇರಿಸಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅಚರಣೆ ಸತಿ ಹೋಗುವುದು" "ಪಯಣ ಇತರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಕಥೆಯ ಪಯಣ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಥಾ ನಾಯಕಿ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ದೂರದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಆಗ್ನಿಯು ಚಾಚಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಅವಳು ಜರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. "ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ" ಅಲ್ಲೋರ್ವ ಮಹಿಳೆಯು ಸಹಗಮನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದಳು ಎಲ್ಲಿ! ಎಲ್ಲಿ! ಹೆಣ್ಣೋರ್ವಳನ್ನು ಜೀವಂತ ದಹನ ಮಾಡಿದವರಾರು? ಹಿಡಿಯಿರಿ ಅವರನ್ನು ಕಿತ್ತಿಹಿರಿ! ಅವರನ್ನು ಮರುಷರು ಅದರಲ್ಲಿನು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗ ಕಥಾ ನಾಯಕಿ ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟುಕೊಂಡಳು. ಸತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವ ಕಾನೂನು 1826 ಡಿಸೆಂಬರನಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೆಗೊಳಿಸಿತು. ರಾಜಾರಾಮ್ ಮೋಹನರಾಯ ಅವರು ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರು.

"ಊರು ಮುಂದಿನ ಭಾವಿ ಯಾರು ತೋಡಿದರೇನು.

ಕಾಲು ಜಾಲಿದರೆ ಕೈಲಾಸ

ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನವೂ ಜಾಲಿದರೆ ವನವಾಸ"

ಸಮಾಜ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಬಟ್ಟೆ ಮುಳ್ಳಿನ ಮೇಲೆ ಬೀಳಲಿ ಅಥವಾ ಮುಳ್ಳೇ ಬಂದು ಬಟ್ಟೆ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೂ ನೋವು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ. ಇಂತಹ ನೋವುಗಳನ್ನು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮರುಷ ವರ್ಗ ಹಬ್ಬಾಗಿ ಈ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೆಣ್ಣು ತಾನು ಜಾಗೃತವಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿದರೆ, ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾ: ಪಯಣ ಕಛೇಯಲ್ಲಿ ಕಥಾ ನಾಯಕಿ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಪಠ್ಯವೇ? ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ, ಕ್ಷಮಿಸಿ ನಾನಿಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಎಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅನುಮತಿಯೇ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ? ಎಂಬ ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಂಭಾಷಣೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ಅಕ್ರಮಿಸಿದರೂ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣದ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವಳಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿ ಹೋದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. | ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಛಿಟ್ಟಿಯಾದ ಪುರುಷನ ಬಗ್ಗೆ ಅವಳು ಮನಸ್ಸು ಆತೀತವಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕ್ರೂರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಭಾವನಾ ಮುಖಿಯಾಗಲಾರದೇ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮನೋಭಾವ ಹೊಂದುವುದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಬೆರಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ ಹಸ್ತವನ್ನೇ ನುಂಗುವ ಜನ. ಅಥವಾ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟರೆ ವತಾರವೆಲ್ಲಾ ನಂದೇ ಎನ್ನುವಂತಹ ಸ್ವಭಾವ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಗೋರಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಆಳುವ ಜನದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ

ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಪವಿತ್ರವಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಿವೆ. "Marriages are made in heaven" ಅದರ ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ ಮೂರು ಬಾರಿ ಮಿಂಬುಲ ಹೈ ಅಂದರೆ ಮದುವೆ ಮುಕ್ತಾಯ, ಮೂರು ಸರತಿ ತಲಾಬಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ. ಸಂಬಂಧ ಮುಕ್ತಾಯ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮಿಯರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಪಯಣ ಕಛೇಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಥೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲದ ನೋವುಗಳು: ಮದುವೆಗೆ, ಸಿದ್ಧನಾದ ಹುಡುಗನಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಬರಗಾಲವೇ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥದ ಅಭಾವವಿದ್ದರೂ ವಿವಾಹಯೋಗ್ಯಳಾದ ಕನ್ಯೆಗೆ ಅಭಾವಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಇಂದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ದೂರೆಯುವ ಅತಿ ಅಗ್ಗದ ವಸ್ತುವೆಂದರೆ, ಅದುತಾನೆ? ಅಂದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಒಂದು ಸರಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಸಮಾಜ ಅವಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯಳನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವ ಬದಲಾಗಿ, ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತದೆ. ಎಂಥಹ ಸೋಜಿಗ ನೋಡು. ಭ್ರೂಣಹತ್ಯೆ, ಹೆಣ್ಣು ಶಿರುಹತ್ಯೆಗಳಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ 4-5 ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ 100 ಜನ ಗಂಡುಗಳಿಗೆ 97, 98 ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಸಂಖ್ಯೆ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ ಓಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಅಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಅಭಾವ ತೋರಿದ್ದು.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆ. ಇದೊಂದು ಸಮಾಜಿಕ ಓಡುಗಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಂದಿನ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಮಗೆ, ತಾಸಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಸಾವುಗಳಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯೇ.

ಪಯಣ ಎಂಬ ಕಛೇಯಲ್ಲಿ ಬರುವ "ಅಂಕುರ" ಕಛೇಯಲ್ಲಿ ರಕೀಲಾ ಕಥಾ ನಾಯಕಿಗೆ ಅತ್ತೆಯ ಬಿರುಗುಡಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ "ರಾಣಿಯಂತೆ ಕುಳಿತು ತಿನ್ನಲು ನೀನೇನು ವರದಕ್ಷಿಣೆ ತಂದಿದ್ದೀಯಾ" ಇಲ್ಲಿ ರಕೀಲಾಳ ಬದುಕು ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಎಂಬ ಕತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂಗಾಡುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅತ್ತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಗಂಡ ಹೊಸ ಅಸ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾವನ ಹತ್ತಿರ ಸಹಾಯ ಕೇಳೋದು ವರನಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡುವುದು ಇದು

ನಿನ್ನೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಲ್ಲ. ಪುರಾತನ ಕಾಲದ ವಸ್ತು, ಇದು ಇಂದು ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಯುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ಸರಳವಾದವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಎಂದೂ ಮಾತನಾಡಲಾರದ ಹೆಣ್ಣು ಅವಳಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ತೆಯಿಂದ, ಭಾವಮೃದನನಾದ ಕರೀಮನಿಂದ ಕೋಪನೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಕೊನೆಗೆ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯತಿಕ ಸಂಬಂಧದ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಂದುಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಉದ್ಭವಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾವುದು ಧರ್ಮ! ಎಂದು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಮಕ್ಕಳ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಲಾರದ ಸಲೀಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ನಿನಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೊರಹಾಕುವುದು ಇದು ಹೇಗೆ ಧರ್ಮ. ನ್ಯಾಯದಿಂದ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ಎಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ-ಸಾರಾ-ಅಪರ-ಸಾಹಿತ್ಯ ಇನ್ನು-ಅಪಾರವಾಗಿದೆ-ಅಪರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ-ಮುಸ್ಲಿಂ-ಕೌಟುಂಬಿಕ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ತೀವ್ರ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಆಳವಾ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಕಾಣುವ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ನಿಸಾರ್ ಅಹಮ್ಮದ್. ಕೆ.ಎಸ್. (2016). ಮನಸ್ಸು ಗಾಂಧಿ ಬಜಾರ್. ಸೆಪ್, ಬುಕ್ ಫೌನ್ಡೇಷನ್, ಮೈಸೂರು.
- ನಿಸಾರ್ ಅಹಮ್ಮದ್. ಕೆ.ಎಸ್. (1972). ನಾನಂಬ ಪರಕಾಯ. ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಸಾಗರ.
- ಸಾರಾ ಅಬೂಬ್ಕರ. (1992). ಪಯಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು. ಮಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.

Attested with Original

PRINCIPAL
Arts College & T.P. Science Institute

INTERNATIONAL JOURNAL
RESEARCH THOUGHTS (IJCR)
An International Open Access, Peer-reviewed

Ref No: IJCR/Vol-12/Issue-1/834

To,
Dr. Vijayamala Naganuri

Subject: Publication of paper at International Journal of Creative Research Thoughts.

Dear Author,

With Greetings we are informing you that your paper has been successfully published in the International Journal of Creative Research Thoughts - IJCR (ISSN: 2320-2882). Thank you very much for your patience and cooperation during the submission of paper to final publication Process. It gives me immense pleasure to send the certificate of publication in our Journal. Following are the details regarding the published paper.

About IJCR : Scholarly open access journals, Peer-reviewed, and Refereed Journals, Impact factor 7.97 (Calculate by google scholar and Semantic Scholar | AI-Powered Research Tool) , Multidisciplinary, Monthly, Indexing in all major database & Metadata, Citation Generator, Digital Object Identifier(DOI) | UGC Approved
Journal No: 49023 (18)

Registration ID : IJCR_250467
Paper ID : IJCR2401834
Title of Paper : Kannada Janapada Mahila Vichara Sahitya
Impact Factor : 7.97 (Calculate by Google Scholar) | License by Creative Common 3.0
Publication Date: 31-January-2024
DOI :
Published in : Volume 12 | Issue 1 | January 2024
Page No : h82-h87
Published URL : http://www.ijcr.org/viewfull.php?&p_id=IJCR2401834
Authors : Dr. Vijayamala Naganuri
Notification : UGC Approved Journal No: 49023 (18)

Thank you very much for publishing your article in IJCR.

Attested with Original

PRINCIPAL

S. S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

Editor In Chief

International Journal of Creative Research Thoughts - IJCR
(ISSN: 2320-2882)

Indexing Cite Seer® ISSN docstoc Google Scribd. publons

International Scholarly, Open Access, Multi-disciplinary, Monthly, Indexing in all major database & Metadata, Citation Generator

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS | ISSN: 2320 - 2882

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

The Board of

International Journal of Creative Research Thoughts

Is hereby awarding this certificate to

Dr. Vijayamala Naganuri

In recognition of the publication of the paper entitled

Kannada Janapada Mahila Vichara Sahitya

Published In IJCRT (www.ijcrt.org) & 7.97 Impact Factor by Google Scholar

Volume 12 Issue 1 January 2024 , Date of Publication: 31-January-2024

UGC Approved Journal No: 49025 (18)

Attested with Original

PRINCIPAL
S S Arts College & T.P.Science Institute
SAVIRESHWAR

EDITOR IN CHIEF

PAPER ID : IJCRT2401834
Registration ID : 250457

Scholarly open access Journals, Peer-reviewed, and Refereed Journals, Impact factor 7.97 (Calculate by google scholar and Semantic Scholar | AI-Powered Research Tool), Multidisciplinary, Monthly Journal

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS | IJCRT

An International Scholarly, Open Access, Multi-disciplinary, Indexed Journal

Website: www.ijcrt.org | Email Id: editor@ijcrt.org | ESTD: 2013

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS (IJCRTO)

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

ಅಧ್ಯಾಯ - 10

ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಮಹಿಳಾ ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ವ್ಯಾಚೀನವಾದುದು. ಇದು ನಾನಾ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡಿದ್ದರೂ ಆವರಿಂದ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪಡೆಯದೆ ಮೂಲೆಗುಂಪಾಗಿ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಾ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಶಿಷ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೆಲವರ ಸ್ವತ್ತಾದರೆ, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಲವರ ಸ್ವತ್ತಾಗಿ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಗಳಿಸಿ ತಲೆತಲಾಂತರಗಳಿಂದ ಪ್ರವಹಿಸಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಾದರೂ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಪ್ರಾರಂಭದ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದುವ ಮುನ್ನ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದು ಸಹಜ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗಕಾರನು ವಿಸರಿಸಿರುವ ಪದ್ಯ ಕವಿಗಳು ಮತ್ತು ಗದ್ಯಕವಿಗಳು ಪ್ರಬುದ್ಧ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮೊದಲೇ "ಓದದೆಯುಂ ಕಾವ್ಯಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣತ ಮಹಿಳಾಂ" ಕನ್ನಡಿಗರು ಕಾವ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜ.

ಮಹಿಳಾಪರವಾದ ಚಿಂತನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪುರುಷರ ಅಧಿಕಾರದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪರಿಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಾಗ ಅದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಪುರುಷನ ಪರಮಾಧಿಕಾರವನ್ನೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಬಿಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ ಇದನ್ನೇ ಕುರಿತು ಸಿಮೋನ್ ದ ಬೋವಾ ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳು ಗಮನಾರ್ಹವಾದುವು :

"ಸಮಸ್ತ ಮನುಕುಲವೇ ಗಂಡಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಆತ ಹೆಣ್ಣನ್ನು, ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸದೆ, ತನಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೆಣ್ಣು ಸ್ವತಂತ್ರವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಗಂಡಸಿನ ಅಪ್ಪುಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಆಕೆಯನ್ನು 'ಲೈಂಗಿಕತೆ' ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಅವಳು ಗಂಡಿಗೆ ಕಾಮದ ಬೀಜ ಮಾತ್ರ, ಅವನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಕಾಮದ ಮುದ್ದೆ ಆಕೆಯನ್ನೆಂದೂ ಆಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇದುವರೆಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆಕೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಆಕಸ್ಮಿಕ". (ಉದ್ಭವ : ಮನುಚಕ್ರವರ್ತಿ; 1993:3) ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ಜಾನಪದವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು ತುಂಬ ಶ್ರಮ ಸಾಧ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಪರಿಭಾಷೆಗಳನ್ನು ನಾವು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ."

ಈಗ ಸ್ತ್ರೀ ಪರ ಯಾವುದು ಮತ್ತು ಪುರುಷ ಪರ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಸ್ಥಿತಿಯೊಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಗಂಡಸರು ಹೆಂಗಸರ ನಡುವೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಸದಾ ತಮ್ಮ ಅಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಗಂಡಸರು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾವು 'ಸಹಜ' ಎಂಬುಕೊಂಡಿರುವುದು ಮೂಲತಃ 'ಅಸಹಜ' ಆಗಿರಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. 'ಇದು ಮಹಿಳೆಯ

ಸಾಧಿಸುವುದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಗಂಡಸಿನ ಧನಿ ಆಗಿರಬಹುದು, ತುಂಬಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಸಾಧಿಸುವುದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ.

ಅದೇ ರೀತಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ವೈವಿಧ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಏಕಗೂತ್ರವೊಂದರಲ್ಲಿ ಸಮಗನಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಸಮಕಾಲೀನವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಚರಿತ್ರೆಯ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಹಲವು ಬಗೆಯ ಗೊಂದಲಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟು ಹಾಕುತ್ತಿವೆ. 12ನೇ ಶತಮಾನದ ಐಚನ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿ, ಸೂಳೆ ಸಂಕಷ್ಟರನ್ನು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರರಸರ ಕೈಕೆಳಗೆ ದುಡಿದ 'ಸಂಚಯ ಹೊನ್ನಮ್ಮ' ನನ್ನು ಮಹಿಳೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರಿಸಿ ಚರ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಅವರು ಮೀರಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಸಮಕಾಲೀನ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವ ಮಹಿಳಾ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳ ಮಾಹಿತಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಒಂದೇ ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ತಂದು ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅರಿವಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. 'ರಾಜಕೀಯವಾಕ್ಯ' ಗಡಿ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಚರ್ಚಿಸಬಾರದು, ಅಧುನಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಹಿಂದಿನ ರಾಜಕೀಯವು ಮಹಿಳಾ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಗೊಳಿಸಿ, ಸರಳಗೊಳಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿವೆ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ.

'ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ವೈಚಾರಿಕತೆ' ಮನು ಕುರಿತಾದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಜಗತ್ತನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ 'ಗಂಡು' ಎಂಬ ಒಂದು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿ, ನೋಡಿದ್ದನ್ನೇ ಸರ್ವಸ್ವ ಎಂದು ತ್ರಮಿಸಿ, ಅದನ್ನೇ ಅಧಿಕೃತವೆಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತ ಬಂದಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. 'ಹೆಣ್ಣು' ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಕಣ್ಣನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಅಂತಹ ಸತ್ಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಗೋಚರಿಸಿವೆ. ಈಗ ಹೆಣ್ಣೆಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಂದರೆ, ಗಂಡೆಂಬ ಕಣ್ಣನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದೆಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬದಲು ಎರಡೂ ಕಣ್ಣುಗಳ ನೋಟವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

'ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ವೈಚಾರಿಕತೆ' ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಜನಪದದ ನಾಲ್ಕು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು 'ಸ್ತ್ರೀಶರ' ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ.

1. ಜನಪದದ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ (ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು, ಕತೆಗಳು, ತ್ರಿಪದಿಗಳು, ಹಾಡುಗಳು, ಖಂಡಕಾವ್ಯಗಳು, ಗಾದೆ, ಒಗಟು, ಮತ್ತಿತರ ರೂಪಗಳು) ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.
2. ಜನಪದದ ಭೌತಿಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು (ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಪಾತ್ರ, ಉಡುಗೆ, ಹೊಡುಗೆಗಳ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಅರ್ಥ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜನಪದ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿ, ಸೂಲಗಿತ್ತಿ) ಗಮನಿಸಿ ಅವಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಬದುಕಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.
3. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು :

ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ದೊಡಲನೆಯದು ಚೇವನಾವರ್ತನದ ಆಚರಣೆಗಳು. (ಮುಟ್ಟು, ಮುಟ್ಟು, ಮುದುವೆ, ಸೀಮಂತ ಮತ್ತು ಸಾವು) ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಎರಡನೆಯದು -

ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಆಚರಣೆಗಳು (ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಹಬ್ಬ ಪಾತ್ರೆಗಳು) ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರೇ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

4. ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳು :

ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ತೆಂಕುತಿಟ್ಟು, ಬಡಗುತಿಟ್ಟು ಯಕ್ಷಗಾನಗಳಲ್ಲಿ, ದೊಡ್ಡಾಟಗಳಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪಾರಿಜಾತದಲ್ಲಿ, ಮೂಡಲಜಾಯದಲ್ಲಿ, ಫಾಲ್ಗುಣ ಕೊರೆಯಲ್ಲಿ, ಕೀಳಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರೇ ಮಾಡುವ ಪಾತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಡಸರು ಹೆಂಗಸರ ವೇಷ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಕಾರಣ, ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾದ ರೀತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂಟಕೆ-ಪಂಟಕೆ, ಅಟಕಳಿಂಜ, ಒನಕೆ ಕುಣಿತ, ನಾಗಮಂಡಲ, ಹೋಳಿ ಮತ್ತಿತರ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು, ಜನಪದ ಶ್ರೀಡೆಗಳಾದ ಕುಟುಂಬಿಲ್ಲೆ, ಚಿನ್ನೆಮಣೆ, ಹುಲಿ-ದನಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕಂಡರಿಸಿದ ಬಗೆಯನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಜನಪದ ಗೀತೆ :

ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು, ಬಹುತೇಕ ತ್ರಿಪದಿಗಳು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಸೂರಾರು ಅನುಭವಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಇವು ತಳಿಸುತ್ತವೆ ಆಕೆಗೆ ಎದುರಾದ ಇಕ್ಕಟ್ಟು, ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ, ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಮಾತೃರೂಪಿ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ, ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಫಲವಿಲ್ಲ, ಶೋಭೆಯಿಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು 'ಕುಲದೀಪವಾಗಿ ಬೆಳಗುವವಳು, ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಕಲತಪ್ರಾಯವಾಗುವಳು.

"ಗಂಡು ಸಂತಾನ ಒಂಭತ್ತು ಕೊಡಿ ಸ್ವಾಮಿ
ಒಂಭತ್ತೇಳಿಗೂ ಕಳಸವು ಕೈ ಮುಗುವಲ್
ರಂಬಿ ಒಬ್ಬಳನು ಕೊಡಿ ಸ್ವಾಮಿ"²

ಇಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಹುಟ್ಟು ಅಮಂಗಲದ, ಬೇಡವಾದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಹುಟ್ಟು ಬಗೆಬಗೆಯ ಹರಕೆಯ ಬಗೆಯ ನಿರೀಕ್ಷೆಯದು. ಸಂಪಿಗೆ ಹೂ ದೇವರಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಹೂ, ಹಾಗೆಯೇ ತಾಯಿಯು ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿಗಾಗಿ ಈ ದುಬಾರಿ ಹೂವಿನ ಹರಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ.

"ಒಂಭತ್ತೇಳಿಗೂ ಕಳಸವೆಂಬಂತೆ
ಸಂತೋಷಕೊಲ್ಕೆ ಮಗ್ಗು ಮುತ್ತಿ ದೇವಿಗೆ
ಸಂಪಿಗೆ ತೇರ್ನ ಎಳೊದಿ"³

ಹೀಗೆ ಕುಟುಂಬದ ಪ್ರೀತಿ, ಗೌರವ ಪಡೆದ ಹೆಣ್ಣು ಅತ್ಯವಿಶ್ವಾಸ ತುಂಬಿಕೊಂಡೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಮದುವೆಯಾದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಕುಲಕ್ಕೆ ಹೊರಗಲ್ಲ, 'ಪತಿಯೇ ಪರದೈವ' ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲಿನದಲ್ಲ. 'ಗಂಡನ ಮೂರು ತವರಲ್ಲಿ ಆಡಿದರೆ ಹೆಣ್ಣೇ ನಿನ್' ಬಾಳು ಹಾಳಕ್ಕು' ಎಂಬ ಕನ್ನೊಪವೇಶಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ,

"ಅಂದ ಗಂಡನ ಮಾತು ಬಂದ್ದೇಳು ನನಗೆ
ಆಡ್ತಾತ ಬಂದ್ದೇಳು ನಿನ್ನ ತವರಿಗೆ"⁴

ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು. ಮನೆಯ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದರೆ
ಆಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಅವಮಾನದ ಅಸಹಾಯಕತೆಯ ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲಲ್ಲ.
ಕಥನಕವನ :

'ಕೆಲವು ಹಾರ' ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳು ಹೊಸ ಕೆಲವು ಹಾರವಾದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ (ಹೆಣ್ಣು) ಸಾಕಷ್ಟು ಮೇಲೆ
ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ (ಮನುಷ್ಯ) ಕಟ್ಟೋಣ ನಡೆದಿದೆ. ಗಂಡಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಗಂಡಿಗಾಗಿ ರಚಿತವಾದ ಈ ಕಟ್ಟುಪಿಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನುಷ್ಯ
ಮತ್ತು ಸಾವನ್ನು ಗಂಡಿನ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಬಲಿಯೇ ಹೊರತು ಅಕ್ಕಬಲಿ,
ಬಲಿದಾನವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದು ಮನುಷ್ಯರೂಪಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಬೇವಕ್ಕಿರುವ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯವನ್ನು
ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ನಂಬಲಿ ಸಮಾಜ ಹಿತದ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯಾತ್ಮಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದ್ದಾಗಿದೆ.
ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು :

ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಹೀನಾಯವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಭಾಗಗಳು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಸಿಗುವುದು ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ
ಪ್ರಮುಖವಾದ 'ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ' ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸಿನ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಅಪಹಾರಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ, ಸ್ತ್ರೀ ವಿರೋಧಿ
ಭಾವಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಸಂಕಮನ ಸಾಲುಗಳಂತೂ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿವೆ. ಸೋಲಿಗ ನೀಲಪ್ಪನಿಗೆ ಸಂಕಮನ ಗುಡಿಸಲಲ್ಲಿ
ಒಬ್ಬಳೇ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತಯ ಬಂದು ಆತ ಗುಡಿಸಲ ಮುಂದೆ ಎಪ್ಪತ್ತೇಳು ಮಂಡಲ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಕಾಕಾಸಿ ಗೊಂಬೆ ಮಾಡಿ
ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕಾವಲಿರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಕೆಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಸಿ ಸೊಪ್ಪಿನ ಉಡುಗೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬಾಯಿಗೆ ಸೂಜಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ
ಕಾವಾಡ ಕಟ್ಟಿ, ಹಿಂಗೈ ಮುಂಗೈ ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೀಲೇಗೌಡ ವಜ್ರದ ಮಲೆಯ ಕಾಡಿಗೆ ಬೇಟೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ
ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಬೇಟೆಯಿಂದ ಮರಳಿದ ಬಳಿಕ ಸಂಕಮನ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಭಾಗವಂತೂ
ಆತ್ಮಯೋಗಕರವಾಗಿದೆ. ಇಕ್ಕೇರಿ ದೇವಮನ ಸಾಲು, ಬೇಬಿನ ಕಾಳಯ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಅವಮಾನಿಸಿದ
ಘಟನೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

'ಮಂಟೇಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯ'ವು ಕಾಳಮನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ತನ್ನ ಪವಾಡವನ್ನು ಮರೆದು ಮತ್ತು ಸುಕ್ಕಾಲಿಗರ ಮೂಲಿಯ
ಚಿನ್ನ ಚರ್ಮ ಸುಲಿದು ಬಾಸುಂಡೆ ಮೂಡಿಸಿದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ 'ಬಂಜಪ್ಪನ ಕಾವ್ಯ'ದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಾಗದ ಚಿನ್ನಮ್ಮ 'ಹೊಟ್ಟಾಗ
ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದವಳು, ಕಟ್ಟೇಗ ನೀರಿಲ್ಲದವಳು' ಎಂಬ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಹಂಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಎಲ್ಲಮ್ಮನ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ರೇಣುಕೆ ನೀರನ್ನು
ತರಲು ಹೋಗಿ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಧರ್ವರನ್ನು ನೋಡಿದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಆಕೆ 'ತೊನ್ನು ರೋಗ'ಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ ಹೀಗೆ ಜನಪದ
ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಲಭುವಾಗಿ ಕಾಣಲಾಗಿದೆ.

ಜನಪದ ಕಥೆಗಳು :
ಅನೇಕ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ತುಚ್ಛವಾಗಿ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಥಾನಾಯಕನಿಗೆ 'ಕಾಟ ಕೊಡುವವರು
ರಾಕ್ಷಸಿಯಿರುತ್ತಾರೆ. ಸೂಳಿಯರನ್ನು ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. 'ಹೆಂಗಸರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಗುಟ್ಟು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂಬ ನಂಬುಗೆಯನ್ನು
ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವಂಥ ಕಥೆಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆ ಕಥೆಗಳು ಮಹಿಳಾ ವಿರೋಧಿ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನುಳ್ಳವಾಗಿವೆ.

ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಆಟ ಆಡುವಾಗ ಪುಟಾಣಿ ಪದಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮನುಷ್ಯ ಪಕ್ಷಪಾತನ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'ಶಿಶುಪಾಪ
ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಅವ್ವ ಅವ್ವ ದೊಸೆ ಹುಯ್ಯ

ಅಪ್ಪ ಅಪ್ಪ ಮೀಸೆ ಹುಯ್ಯ

ಗಾದೆಗಳು ಕೂಡಾ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕನಿಷ್ಠವೆಂದೇ ಭಾವಿಸುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು.

* 'ಪೆತ್ತವಳ ಮುಖ ಚಂದ ಹೆರದವಳ ಮೊಲೆ ಚಂದ'

* ಹೆಣ್ಣಿನ ಮುದ್ದಿ ಮೊಗಾಕಾಲ ಕೆಳಗೆ

* ಹೆಣ್ಣು ನಗಬಾರದು, ಗಂಡು ಅಳಬಾರದು

* ಹೆಣ್ಣುಕೃಷ ಬಾಯಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂರ.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ನಂಬಿಕೆಗಳೂ ಸಹ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕೀಳಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತವೆ.

* ಕುದುರೆ ಕಾಲಿನ ಹೆಣ್ಣು ಕುಲಕ್ಕೆ ಕೇಡು.

* ಮುಟ್ಟಾದವರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಅವು ನಾಶ ಹೊಂದುತ್ತವೆ. (ಬಾಡುತ್ತವೆ.)

* ಹೆಂಗಸರ ಸೀರೆ ಗಂಡಸರಿಗೆ ತಾಗಿದರೆ ಗಂಡನ ಆಯಸ್ಸು ಕಡಿಮೆ.

ಹೀಗೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವಂಥ ವಿವರಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಭೌತಿಕ ಜಾನಪದದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಸ್ತ್ರೀ ಶೋಷಣೆಯ ಕಠೋರ ಸತ್ಯಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'ಮನೆಯ ರಚನೆ' ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆ ಕತ್ತಲಮಯವಾಗಿರಬೇಕು, ಬೆಳಕು ಬರುವ ಕಟಕಿಗಳಿರುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೊಗೆ ಹೋಗಲು ಕೊಳವೆಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಬೆಚ್ಚಗಿರುವಂತೆ ಸದಾ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಬೆಚ್ಚಗಾಗಿರುವ, ಗಾಳಿ ಸಂಚಾರವೇ ಇಲ್ಲದ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯ, ಮಧ್ಯ, ಮುಪ್ಪನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಹೆಂಗಸರು ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಜೈವಿಕ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಬಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಎಡೆ ಕನಿಷ್ಠ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ದೇಹದ ಕೆಳಭಾಗದೊಂದಿಗೆ, ಮತ್ತು ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಮೀಕರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ಇದು ಇಂದಿಗೂ ಮತ್ತಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ.

ಜನಪದ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ನಡುವೆ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವ 'ಕುಂಟಾಬಿಲ್ಲೆ' ಆಟವಂತೂ ಹೆಣ್ಣು ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬಿದ್ದಿರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಆಟಗಳು, ಮುಂದೆ ಆಕೆ ತನ್ನ ಗಂಡನೊಡನೆ ಹೇಗೆ ಬಾಳಬೇಕೆಂಬ ಕುರಿತು ವಿವರ ನೀಡುವಂತೆ ರಚಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಕರಾದಳಿಯ ಯಕ್ಷಗಾನ, ದೊಡ್ಡಾಟ, ಮೂಡಲಪಾಯ, ಡಪ್ಪಿನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಯಾವತ್ತೂ ತನ್ನ ಗಂಡಿನಾಸೆಯನ್ನು ಬಯಸುವ, ಆತನ ಪಾದ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಹಾರೈಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳಂತೂ ತುಂಬಾ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸತಿ, ವೈಧವ್ಯ, ದರದಕ್ಷಿಣೆ, ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಂಥ ಘೋರ ವಿಷಯಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಒಗಟುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ-ಕನಿಷ್ಠಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಗಳನ್ನು ಸಮೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಲೈಂಗಿಕತೆಯನ್ನು ಅನೈತಿಕ, ಅಶ್ಲೀಲವ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

'ತಾಯಿ ಮಗಳ ಕಾರುಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದವರೆಲ್ಲ ಬಚ್ಚಿ (ಕಡೆಯುವ ಕಲ್ಲು)', ಬಿಳಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಗುದ್ದಿದರೆ ನೂರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುತ್ತಾಳೆ. (ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳು), ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಮೂರು ತೂಪು (ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲು) ಇವೆಲ್ಲ ಗಂಡಸಿಗೆ ಯಾಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾಡುತ್ತಿವೆ.

"ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸಂವಹನವನ್ನು ಮನದಟ್ಟಾಗಿಸಿ ನಿರಂತರಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಜಿ ಒಗಟುಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತವೆ. ಲಿಂಗ ಪಾವಿತ್ರದ ನಿರಚನೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯಾಗಿ ಗಾಂಧಿಜಿ ಒಗಟುಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ಅಗಬೇಕೆಂದೆ. ಮಾತೃರೂಪಿ ಕರಾವಳಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ 'ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಹೆಣ್ಣಲ್ಲ, ಒಂದು ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣಲ್ಲ' ಎನ್ನುವಂತಹ ಗೃಹದೇವತೆಗಳ ಮಟ್ಟದವಾಗ ಲಿಂಗ ಪ್ರಭೇದದ ನಿರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ."⁵

ಸಮಾರೋಪ :

ಕನ್ನಡ ಚಾನಪದದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ವಿರೋಧಿ, ಸ್ತ್ರೀ ಶೋಷಣೆ, ಲಿಂಗ-ಅಸಮಾನತೆಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ವಿಮೋಚನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಬಲಿಷ್ಠ ಚರಿತ್ರೆಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಮೂರು ಐತಿಹ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಹೆಚ್ಚು ತತ್ವಪಂತ್ರರಾಗಿರುವ ಅಂಶ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಜಾತಿ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ 'ಸೂಲಗಿತ್ತಿ'ಯೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ ಹೀಗೆ ಚಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಸ್ತ್ರೀಪರ ಚಿಂತನೆಗಳೂ ಇವೆ.

ಇಂದಿನ ಜಾಗತೀಕರಣ, ಖಾಸಗೀಕರಣ ಮತ್ತಿತರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ಸ್ತ್ರೀ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅಕೆಯ ಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಛಿದ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇಂತಹ ಸಂದಿಗ್ಧದಲ್ಲಿ ಚಾನಪದ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ವಿಮೋಚನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅಡಿಪುಸ್ತಕಗಳು

1. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ- ಸಂ. ಡಾ. ಸಬಿಹಾ ಭೂಮಿಗೌಡ, ಜಾ.ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಘೋಷಿ, ಪು.ಸಂ.117-118
2. ಮಹಿಳಾ ಸಂಕಥನ - ಡಾ. | ಗಾಯತ್ರಿ ನಾವಡ, ಪು.ಸಂ.85
3. ಅದೇ
4. ಅದೇ
5. ಮಹಿಳಾ ಸಂಕಥನ - ಡಾ|| ಗಾಯತ್ರಿ ನಾವಡ, ಪು.ಸಂ.110

Attested with Original

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P.Science Institute
SANKESEHWAR

International Journal of Kannada Research
www.kannadajournal.com

International Journal of Kannada Research

Peer Reviewed Journal, Refereed Journal, Indexed Journal

ISSN: 2454-5813, Impact Factor: RJIF 4.89

Publication Certificate

This certificate confirms that "ಡಾ. ವಿ.ಡಿ. ನಾಗನೂರು" has published manuscript titled "ತರಾಳು ಬದುಕು ಬರಹ".

Details of Published Article as follow:

Volume : 10
Issue : 1
Year : 2024
Page Number : 25-28

Certificate No.: 10-1-10

Yours Sincerely,

Akhil Gupta

Akhil Gupta
Publisher
International Journal of Kannada Research
www.kannadajournal.com
Tel: +91-9711224068

Attested with Original

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.F. Science Institute
SANKESHWAR

International Journal of Kannada Research

www.kannadajournal.com

ತರಾಸು ಬದುಕು ಬರಹ

ಡಾ. ವಿ.ಡಿ. ನಾಗನೂರಿ

ಸೀರಿಕೆ

ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಚರಳನಿಕೆಯ ಮಹತ್ವದ ಬರಹಗಾರರಲ್ಲಿ ತರಾಸು ಅವರು ಒಬ್ಬರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ 'ತರಾಸು' ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕಾದಂಬರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ತರೀಕೆರೆ ತಳುಕು ರಾಮಸ್ವಾಮಯ್ಯ ಸುಬ್ಬರಾಮ ತಲಗು ಮಾತೃಭಾವೆಯ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಸಾಹಿತಿ. ಕನ್ನಡಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕಥೆ ಮತ್ತು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಅವರ ಹವ್ಯಾಸ ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ಸಜ್ಜೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಬಲವಾದ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಲೇಖಕ. ದುರ್ಗಾಸ್ವಾಮಾಜಿ, ಮತ್ತು ರಕ್ತಶಾಸ್ತ್ರಿ ಎಂತಹ ಕಾದಂಬರಿಗಳಂತೂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಂಚಲನವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿರುವಂತವು.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ, ತರಾಸು ಅವರು 21 ಏಪ್ರಿಲ್ 1920 ರಂದು ತರೀಕೆರೆ ತಾಲೂಕಿನ ಮೇಲೆಬನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ತಂದೆ ರಾಮಸ್ವಾಮಯ್ಯ ತಾಯಿ ಸೀತಮ್ಮಾ ಅವರ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗು. ಕುಟುಂಬದ ಸುಬ್ಬರಾಮ ಅವರು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಬಹಳ ತುಂಬಿತನದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ತರಾಸು ಅವರು ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ ತ.ಸು. ಶಾಮರಾವರು ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ, ಟಿ.ಎಸ್. ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ, ತಂದೆ ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ, ಪ್ರೇರಣೆ ಇವರಿಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಸ್ವತಃ ಸುಬ್ಬರಾಮ ಅವರೇ ಹವ್ಯಾಸ ಓದುಗರಾಗಿ ನಮಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ರಕ್ತಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿಯೇ ಅಂಬುಜಾ ಎಂಬುದೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕರಾಸು ಅವರು ತಮ್ಮ ದಾಂಪತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಪಪ್ರಸಾದ, ಪೂರ್ಣಿಮಾ, ಪ್ರದೀಪ. ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನ ಯಾದವಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಗಿರಿಕನ್ನಡಾ ಎಂಬ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ನಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ನೆಲೆನಿಂತಿದ್ದಾರೆ.

ತರಾಸು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಕುರಿತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಹಟಿ, ಮತ್ತು ಭಲದಂತಹ ಗುಣಗಳನ್ನೇ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಲೇಖಕ. ಒಂದು ದಿನ ಅವರ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಟಿ.ಎಸ್. ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ ಅವರು ಬರವಣಿಗೆ ಅದ್ಭುತ ಸರಳವಾದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ ಎಂದಾಗ 'ಮಟ್ಟಿನ ಚೆಂಡು' ಎನ್ನುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಒಬ್ಬ ಬರಹಗಾರನಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನಿಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಬರಹದ ಮೇಲೆ ಎಂತಹ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರತಿಭೆ ವಾಕ್ಯ ಅಸಕ್ತಿ, ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸಿದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸೆರೆಮನೆಯ ವಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಸೆರೆಮನೆಯ ವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಧೃಢ, ಸತ್ಯಾನ್ವಿತ, ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಚಳುವಳಿಯಂತಹವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಸೆರೆಮನೆಯ ವಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ತರಾಸು ಅವರು ಕೆ.ತಾ. ರಮಾ ಅವರೊಂದಿಗೆ 'ವಿಶ್ವ ಕರ್ನಾಟಕ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ತರಾಸು ಅವರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಲೇಖಕರಾದ ಎ.ಎನ್. ಕೃಷ್ಣರಾವ್, ಹಾಗೂ ಅ.ನ.ಕೃ. *ಅವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರು. ತರಾಸು ಅವರು 1944ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಕಾದಂಬರಿ 'ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ' ಹಂಪಿಗೀತೆ, ನಾಗರಹಾವು, ಬಿರುಗಡೆಯ ಬೇಡಿ, ರಕ್ತಶಾಸ್ತ್ರಿ, ತಿರುಗುಬಾಣದಂತಹ 68 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಅವರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸೋರೆಗೊಳಿಸಿದ ಅವರೊಪದ ಲೇಖಕ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಶಿಷ್ಟಾನಿಕ ಕಥೆಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ

ISSN: 2454-5813
IJKR 2024; 10(1): 25-29
© 2024 IJKR
www.kannadajournal.com
Received: 22-11-2023
Accepted: 26-12-2023

ಡಾ. ವಿ.ಡಿ. ನಾಗನೂರಿ
ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಲಾ ಶಾಲಾ,
ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಸಂಕೇಶ್ವರ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಭಾರತ

Corresponding Author:
ಡಾ. ವಿ.ಡಿ. ನಾಗನೂರಿ
ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಲಾ ಶಾಲಾ,
ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಸಂಕೇಶ್ವರ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಭಾರತ

ತಮ್ಮ ಅವರ ಬದುಕಿನ ಮೇಲಾದದ್ದು ವಿರಿಚ್ಛವಾದದ್ದು...
ನಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯತೆಯೊಳ್ಳಗೊಂಡ
ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಗುಟ್ಟಿಗೊಂಡಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತಾಂಕಿ
ಸಿಡಿಲಮೊಗ್ಗು, ವಿಜಯೋತ್ಸವ ಇನ್ನೂ ಮುಂಸಾವಧಿಗಳು.

ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿಯ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಹಾಗೂ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯ
ಪರಿವಾಳಿಯ ಪ್ರವರ್ತಕರು ಆದ ಅ.ನ.ಕೃ. ಅವರ ಒಡನಾಟದಿಂದ
ಇವರು ಇನ್ನೂ ಅನನ್ಯವಾಗಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಹಳ
ವ್ಯಮಾನ ಪ್ರಾಪ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿರಿಚ್ಛ
ನುರಿಯಾಗಿ ಅ.ನ.ಕೃ. ಅವರನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಲೇಖಕ
ತರಾಸು, ಮೈಸೂರು ಪುಸ್ತಕ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ,
ಮೈಸೂರು, ವಿ.ವಿ. ನೆನಟ್, ಪದಪ್ರದಾಗಿ ಹಲವಾರು
ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ 17 ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ದೇಶಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳನ್ನು
ಹಾಡುವುದು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪರವಾಗಿ ಸ್ಪೂರ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿ
ಮಾತನಾಡುವ ಮೂಲಕ ತರುಣರ ಮೇಲೆ ದಟ್ಟವಾದ
ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದ್ದಾರೆ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಭಲವಂತನಾಗಿ
ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ತರಾಸು ಅವರು ಬರಹದ
ವಿಷಯದಲ್ಲಂತೂ ಅವಿರನ್ನು ಮೀರಿಸುವ ಬರಹಗಳೇ

ವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವಷ್ಟು ಹರಿತವಾದ ಅಪ್ಪೇ ಪರ್ವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ
ಬರೆಯುವ ಅವರ ಶೈಲಿ ಅವರೂನೀಯ. ಕನ್ನಡ ಸಾರಸ್ವತ
ಲೋಕಕ್ಕಂತೂ ಎಮ್ಮೋ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ
ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಾಗಿ ಹೆಸರು, ಕೀರ್ತಿ ಹಣವನ್ನು
ಗಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೃತಿಗಳು ಹಲವು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರವಳ್ಳಿಯ
ತೋಟ, ನಾಗರ ಹಾವು, ಬೆಂಕಿಯ ಬಲೆ, ಗಾಳಿಮಾಕು, ಚಂದನದ
ಗೊಂಬೆ ಮುಂತಾದ ಹೂ ಮತ್ತು ಹಂಸಗೀತೆ ಕಾದಂಬರಿಯಂತೂ
ಹಿಂದಿಯ ಸಿನಿಮಾ ಆಗಿ 1956 ರಲ್ಲಿ 'ಬಸಂತ ಬಿಹಾರ್' ಎಂಬ
ಹೆಸರಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸದ್ದು
ಮಾಡಿರುವ ಕಾದಂಬರಿ.

ಹೀಗೆ ಬರಹವೇ ತನ್ನ ಜೀವಾಳವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಕನ್ನಡದ ಒಬ್ಬ
ಶ್ರೇಷ್ಠ ಹಾಗೂ ಸೃಜನಶೀಲ ವಿಚಾರವಂತ ಬರಹಗಾರ ತ.ರಾ.ಸು.
ಅವರು ಅವರ ಎರಡು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ
ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ
ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರವರ್ಧನೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ
ಸಮಾಜ, ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವಿರು, ಪೇರುಗಳನ್ನು
ಉಂಟುಮಾಡಿರುವ ಸಾಮಾಜ. ಆ ಸಂದರ್ಭವೇ ಸಾಹಿತಿಗಳ
ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಸಕ್ತಿಯ ವಿಚಾರಗಳು ಬರಹಗಳಾಗಿ ಪರಿಮೂಡಿದ
ಘಟ್ಟ. ನಮ್ಮದ ಸವೀರತೆಯೊಂದಿಗೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು
ಅಪ್ಪೇ ರಸವನ್ನಾಗಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ
ಲೇಖಕ ತ.ರಾ.ಸು. ನಾನು ಅವರ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ
ಕಾದಂಬರಿಯಾಗಿರುವ 'ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಹಾಗೂ
ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿಯಾಗಿ ಜನ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ
ಹಾಗೂ ಸ್ವತಃ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ಹಾಗಿರುವ
ಒಂದು ವಿರಿಚ್ಛ ಕಾದಂಬರಿ ಸಿಡಿಲಮೊಗ್ಗು ಎರಡು ಕಾದಂಬರಿಗಳ
ಚರ್ಚೆಗೆ ನನ್ನ ಓದಿನ ಸೀಮಿತತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತೇನೆ.

"ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ" 1944 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಅವರ
ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಕಾದಂಬರಿ. ಅವರ ಕಾದಂಬರಿ ರಚನಾ
ಶೈಲಿಯಂತೂ ನವ್ಯದಂತೆ ನವೀರಾದದ್ದು. ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ
ಎಳೆಯತನವಿದೆ, ರೋಪ, ಅವೇಶ, ಅರ್ಭಟದಪ್ಪೇ, ಮುಗ್ಧತೆ,
ಸರಳತೆ, ಜಿಜ್ಞಾಸೆ, ಮಾನವೀಯತೆಯ ವಿರಿಚ್ಛ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು
ಹೊಂದಿವೆ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಖಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೇ
ಅನುಭವಿಸಿದ ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಮಾಜ, ದೇಶದ ಕುರಿತಾದ
ಪ್ರಗತಿಪರ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದರೊಂದಿಗೆ

ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. "ಪ್ರತಿಕ್ರೋಧವನ್ನು
ಅಲೆತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಗೋ ನರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ವಸ್ತು ಬರಹಗಾರನ
ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಗುರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟು,
ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಾಗಲು ಬೆಚ್ಚು ತಟ್ಟಿ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ನೀಡಿದ ಹರಿಯ
ಜೀವ ಅ.ನ.ಕೃ." ತ.ರಾ.ಸು. ಅತ್ಯುತ್ತಮ
ಬರಹಗಾರರಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಪಾಠ್ಯಗಳೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.
ಕರ್ನಾಟಕ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆ, ಇತಿಹಾಸ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ದೇಶ
ವೈಚಾರಿಕತೆ-ಕುರಿತು-ನಡಾ-ಸ್ಥುತವಾಗಿ ಮಂತ್ರನೋಪಗೃಹಿತ
ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ತ.ರಾ.ಸು. ಅವರದ್ದು.
ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ
ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಥೆಗಾರನಾಗಿ ಕಲೆಗಾರನಾಗಿಯೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ.
ತಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಪ್ತಗಳಿಗೆ ಜೀವ ತಣುಬ
ಅವರ ಕಲಾಕುಸರಿಯಂತೂ ಅದ್ಭುತ. ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ
ನೋಮಯ್ಯನ ಪಾತ್ರ ಉದಾರತೆ, ತ್ಯಾಗ, ಹೃದಯವಂತಿಕೆಯನ್ನು
ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು, ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವದೇ
ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಪಾತ್ರ.

ಕಾದಂಬರಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ದೇವತಾ ಸ್ತುತಿ,
ಪರಿಸರಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಅವರ ಶೈಲಿ ಮೆಚ್ಚುಪಂ:ಹದ್ದು.
ಕಾದಂಬರಿ ನಡೆಯುವ ಊರು ಸಾರಾಪುರ. ಸಾರಾಪುರ ಗೂರಿನ
ಹೆಸರು ಬಂದ ಪರಿ ಹೇಗೆ ಅದರ ಐತಿಹ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಳ
ವಿಳಿಯಾಗಿ ಬಿಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. 'ಇಂದು ಕೇವಲ
ಸುರಾಪುರವೆಂಬ ಏಕೈಕ ನಾಮದಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಈ
ಕುಗ್ರಾಮ, ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸೂರ್ಯ
ಭಗವಾಸನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದ ಸ್ಥಳವಾಗಿದ್ದಂತೆ".
ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಿಂದೂ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ
ಇರುವ ಬಾಂಧವ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೂಡಾ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಇರುವಂತಹ
ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಅಪರೂಪ. ನೀಟಿಕಾ ಭಾಗದ ನಂಟರದಲ್ಲಿ
ಇರುವಂತಹ 'ಶಂಕರಯ್ಯನ ಮನೆ' ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ
ಶಂಕರಯ್ಯನ ಪಾತ್ರ ಆತನ ಕುಟುಂಬ ರೈತಾಪಿ ಕುಟುಂಬದ್ದರೂ
ಅವರ ಜೀವನದ ಸೊಗಸು ಸೊಬಗು,
ಮನೋಹರವಾಗಿರುವಂತಹದ್ದು. ಇನ್ನೊಂದ ಕಡೆ ಅಮಲ್ತಾರ್
ಮಹಾದೇವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಅವರ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ತರಾಸು ಅವರು
ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ಮಹಾದೇವಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಅಂಟನಲ್ಲಿ
ಗಿರಿಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ.

"ಅರಗಿಡಿನ ತಗೊಂದು ಹೋಗಿ ಕಬ್ಬಕ್ಕೆ ಬಾಯಿಲ್ಲದೋಕೂ
ಸಿದ್ಧರಾಗಲೇಕು" ಎಂದ ಅನ್ಯಮೂರ್ಛಮ್ನನ ಮಾತು ಅವರ
ಮನೆನೋಡಲು ಬಂದ ಅಟ್ಟಿತಮ್ಮನ ಮೊದಲ ತುಟ್ಟಿಗೆ ನೋಣ
ಸಿಕ್ಕಂತೆ ಅನುಭವಾಯಿತು ಎಂಬ ಗಾಢ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಒಳಸುವ
ಪರಿಯಂತೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮ.

ಶಂಕರನ ತಂದೆ ನೋಮಯ್ಯ, ಹಾಗೂ ಮಹಾದೇವಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳ
ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧ ಅದು ಮುಂದೆ ಯೋಗಿ
ಬೀಗತನದ ಸುಬಂಧವಾಗಿ ಬದಲಾಗುವ ವರಿ ಅಲ್ಲಿ ವರ್ಗಗಳು
ಆಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಪ್ರೀತಿ, ಸ್ನೇಹ ಶಾತ್ವಲ್ಯ
ಮಯೋದಯಂತಹ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕಾದಂಬರಿ ಓದುಗರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ
ನಾಟುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮಹಾದೇವಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು, ಓದಿಗೊಂದು
ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಇದ್ದ ಒಬ್ಬ ಮಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ
ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಮನೆತನವಂತರಾದ ನೋಮಯ್ಯನ ಮಗನಿಗೆ
ಮಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ
ತ.ರಾ.ಸು. ಅವರು ಮನುಷ್ಯ, ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನತೆಯನ್ನು
ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಎರಡು ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದ
 ಗುಣಗಳೆಂದರೆ ಕಾದಂಬರಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿದೆ,
 ಮನುಷ್ಯನಿಗಾಗಿ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಪಾತ್ರಗಳು ಜೀವಂತಿಕೆಯನ್ನು
 ಮೂಡಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸಂವಿಕೆ, ಆಚರಣೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಸಂಸ್ಕಾರ
 ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಅವರ ಬರಹದ
 ಶೈಲಿಯಿಂದಲೇ ಕಾದಂಬರಿಗಳು, ಮುಂದುವರಿದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ
 ಚೆಮ್ಮುಪ ಕಾರಂಜಿಗಳ ಹಾಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸಂಸ್ಕಾರ
 ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಎಲ್ಲ ಕಾದಂಬರಿ ಕಾರಗಿರಿತಲೂ ತರಾಸು
 ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀ
2. ಹಿಡಲಮೊಗ್ಗಿ ತರಾಸು

Attested with Original

PRINCIPAL

S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

SRJANI: Indian Journal of
Innovative Research and Development-SIJRD
Vol. 2, Issue 1, January - 1, 2024
Innovative Research and Development-Open Access Indexed Journal

PUBLICATION CERTIFICATE

ISSN: 2583-3510

SIRDF

EDITORIAL ASSISTANTS

editor@srjanii.in

www.srjanii.in

JOURNAL IMPACT FACTOR 3.87 (04/2024)

This certificate has been issued for acceptance and publication of research paper titled *Augmented Reality: A New Paradigm Published in SRJANI: Indian Journal of Innovative Research and Development, Volume-2 Issue-6, January - February 2024, Pp. 39-42.*

The Journal is Indexed, Peer-Reviewed & Open Access

PAPER ID: SJIRD-B02D6202407

The certificate is valid with published paper and the paper must be available online at <https://srjanii.in/index.php/archives/9-volume-2/38-volume-2-issue-6-part-b>

SRJANI: Indian Journal of Innovative Research and Development

INDEXED BY

ROAD

EDITOR

SRJANI: Indian Journal of Innovative
Research and Development-SIJRD
Chamarajalnagara
Karnataka-571126

Attested with Original

PRINCIPAL

S S Arts College & T P Science Institute
CHAMARAJALNAGARA

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ- Contents		ಪು.ಸಂ
Part-B		P. No
1	ವಾಸಗಿ ಕೇಂದ್ರಿಯ ವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ಚಾಹಿರಾತುಗಳು: ಓಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ - ಡಾ. ಸೌಮ್ಯ ಕೆ. ಬಿ	1
2	ಶಿರವಾಳ ಗ್ರಾಮದ ದೇಗುಲಗಳು - ದಾನವ್ರಸವರ ಬಸವರಾಜ	11
3	ಬೀದರದ ಬರೀದ್ ಪಾಟಿ ಕಾಲದ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು - ಗಂಗಮ್ಮ ವೈ. ಸಿ	18
4	ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರದ 370ನೇ ವಿಧಿಯಡಿ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಆಳವಡಿಕೆ, ರಯ್ತು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಮಾನ: ಓಂದು ಅವಲೋಕನ - ಸೌದಾತ್ ಹೆಟ್	22
5	ಪಾಸವಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳು - ಮುಮ್ಮತ್ ಬೇಗಂ ಕನೇಗಿಂ	31
6	ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಪುರ (PURA) ಯೋಜನೆಯ ಪಾತ್ರ - ಡಾ. ಸಂಗನಗೌಡ ಶಿವನಗೌಡ ಮತ್ತು ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಕಟ್ಟ	35
7	ನಿಷ್ಪಾಣಿಕರ ದೇವಗತಿ: ಓಂದು ಅಧ್ಯಯನ - ಡಾ. ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗನೂರಿ	39
8	ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ರಂಗಪ್ರಕಾಶ: ಕುಟ್ಟು ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ - ಡಾ. ಪ್ರಭು ರಾಜ	43
9	ತ್ರಿಕೂಟಚಲ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ - ಡಾ. ಅನಿತ ಪಿ	49
10	ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ನಗರ ಸ್ವರೇಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರ: ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ - ಬಸವರಾಜು ವೈ. ಎಸ್	57
11	Dalit women migration and challenges (with reference to status of Dalit women in urban area) - Dr.Dodda Hanumaiah B.H	62
12	ನೇಮಿಚಂದ್ರರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರವಾಗಿಯವ ಪುರುಷ ಪಾತ್ರಗಳ ಭಿನ್ನ ಚಪರಗಳು - ಡಾ. ದೇವಕಿ. ಎಸ್ ಮತ್ತು ಡಾ. ರಾಜೇಶ್ ಬೆಟ್ಟಂಗಲ್	67
13	ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರ ಮಹಾದೇವ ಬಣಕಾರ - ಡಾ. ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾಣಿಕರಾವ	73
14	ಜೈನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ಅಲೌಕಿಕ ನೆಲೆಗಳ ಸ್ವರೂಪ - ಡಾ.ಸುನಿತಾ ವಿ.ಮುಲ್ಗ	77

Attested with Original

PRINCIPAL

D.K. Arts College & T.P. Science Institute
D.K. Sankeshwar

ISSN: 2503-3510

SIRDF
SRUJANI INSTITUTE OF SCIENCE & TECHNOLOGY
EDITORIAL OFFICE
www.srujaniiu.in

SRUJANI Indian Journal of Innovative Research and Development (SIRDF)
Volume-2 (June), January-February 2021, Pp. 39-42
Bi-Monthly, Peer-Reviewed, Open Access, Indexed Journal

ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿ: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ

ಡಾ. ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗನೂರಿ

ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಎಸ್.ಎಸ್ ಕಲಾ ಹಾಗೂ ಟಿ.ಪಿ. ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಸಂಕೇಶ್ವರ.

Abstract:

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿವೆ. 17ನೇ ಶತಮಾನದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ವೈಭವಯುತವಾದ ರಾಜ ಮನೆತನಗಳು (ದೇಸಗತಿಗಳು) ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿವೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯು ತನ್ನದೇ ಆದ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ದೇಸಗತಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಈಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಸೀಮೆಗಳ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸದ್ಯ ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ಇವು ಪೇಶ್ವೆಗಳು, ಆದಿಲ್‌ಶಾಹಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮರಾಠಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಆಳದ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮರಾಠಿ, ಉರ್ದು, ಕನ್ನಡ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳಾಗಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

Keywords: ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಗಳು, ಬೆಳಗಾವಿ, ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಾ ಸರದಾರರಾದ ಹೊಳಕರ, ಗಾಯಕವಾಡ, ಪವಾರ (ಸಿಂಧ ಮುಂತಾದ ಸರದಾರರು ತಮ್ಮ ಕೌರ್ಮ ಹಾಗೂ ಕೃಷ್ಣ ರಕ್ಷಿಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ಆಳಿದರಲ್ಲದೇ ಅತಿ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತಗಾರರೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದರು. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪಟವರ್ಧನ, ಫೋರ್ಪಡೆ, ಭಾವೆ, ದೇಸಾಯಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಮರಾಠಾ ಸಂಸ್ಥಾನಪಕರು, ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಮರಾಠಾ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದರು.

ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿ ಅಥವಾ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಸರಕಾರವೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ರಾಜ ವಂಶವು ಮೂಲತಃ ಮಧ್ಯಭಾರತದ ಉಜ್ಜಯಿನಿಯ

ವಿಕ್ರಮಾಧಿತ್ಯನ ವಂಶದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಭಾಲಟನ್ ಬಳಿ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ನಂತರ ನಿಂಬಾಳಕರ ಎಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದು ನಿಪ್ಪಾಣಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನೆಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ವೈಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಗಡಿಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯು ಸುಮಾರು 500 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಮೊದಲು ಇವರು ಉಜ್ಜಯಿನಿಯ ನಿಂಬಸ (ನಿಂಬಳ)ಗಳ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಆದಕ್ಕೆ ಈ ವಂಶಕ್ಕೆ ನಿಂಬಾಳಕರ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಬಿಜಾಪೂರದ ಆದಿಲ್ ಶಾಹ್ ಇವರ

Please cite this article as: ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗನೂರಿ. (2021). ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿ: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ. ಸ್ಥಳೀಯ: ಸಂಕೇಶ್ವರ ಮಹಾತ್ಮಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, 2(6), 39-42.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗುವ ಅಪ್ಪಾ ದೇಸಾಯಿ ಅವರನ್ನು 100 ಕುರುಹುಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು. ನಂತರ ಇವರು ಆಡಿಲ್ ಕಾಹಾನಿರಿದ ದೇಸಗತಿ ಪಟ್ಟ ಪಡೆದು ನಿಪ್ಪಾಣಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನೆಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

ಬೆಂಗಳೂರು-ಮಣಿಯ ರಾಜ್ಯೀಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯವಾಡೆಯ (ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ಸರಕಾರ) ವಂಶವರು ಮೂಲತಃ ನಿಪ್ಪಾಣಿ-ಹತ್ತಿರ ಬರುವ ಬೆಡಕಿವಾಳದ ನಗರದ ಗ್ರಾಮದವರು ನಗರದ ದೇಶಾಯಗಳು, ದೇಶಮುಖರು, ದೇಶವಾಂಡೆ ಎಂಬ ಅಡ್ಡ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ನಗರದ ಸರಕಾರ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಅತಿ ಅಪೇಕ್ಷೆಯ ಧೀಮಂತ ಪರಾಕ್ರಮಿ, ವೀರರುಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಜ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಭಾರತದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಶೌರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ತಮ್ಮ ಜಮೀನ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ಮೂರ್ವಜರು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಿಪ್ಪಾಣಿ ವಾಡೆಯ ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ King among Wada's ಇದು ಮಣಿಯ ಶನಿವಾರ ವಾಡೆಯನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ. ನಿಪ್ಪಾಣಿ ವಾಡೆಯು ಸಹ-ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ನ್ಯಾಯ ಆಡಳಿತ, ವಾಸ್ತು, ಶಿಕ್ಷಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೂ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಮೀಸಲಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ಮಟ್ಟದ ಆಡಳಿತಗಳಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ಒಡೆಯರಾದ ನಿಂಬಾಳಕರ ಮನೆತನವು ಒಂದು.

ನಗರದ ದೇಸಾಯಿ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಾಜಿವಾ ಅಪ್ಪಾ ದೇಸಾಯಿ ನಾಯಕ್ ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ

ಒಂದು ನೌಕರಿಯ ಹುಡುಕುಬಳ್ಳಾಗಿ ಗೃಹಿಯರ, ಹುಣ್ಣಿ-ಇಂಜೀಲ್-ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸುಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು ನಂತರ ಬಿಜಾಪುರ ಆಡಿಲ್ ಕಾಹಿಗಳ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆಡಿಲ್ ಕಾಹಿಯ ಒಂದು ಕುರುಹು ಬಹಳ ಮೊಂಡತನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಪಳಗಿಸಿ ಸವಾರಿ ಮಾಡಿ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ, ಹುಕ್ಕೇರಿ, ಬೆಳಗಾವಿ, ದಾಂಡೇಲಿಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಒಂದನೂರಾವತ್ತಮೂರು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಪರಿಕ್ರಮಿಸಿ ತಿರುಗಿಬಂದು, ಆ ಕುರುಹುನ್ನು ಸಾಧುವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾಗಿ 'ಸಾವಿರಕುರುಹುಗಳ ಸರದಾರ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದರು. 173 ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸವದ ಮಾಡಿ ಆನಂದಿತನಾಗಿ ನಿಂಬಾಳಕರ ಅವರಗೆ, 'ದೇಸಗತಿ' ಎಂಬ ಪಟ್ಟವನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದರು. ಆಗಿನಿಂದ ಈ ವಂಶವು ನಿಪ್ಪಾಣಿ ದೇಸಗತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ನಿಂಬಾಳಕರ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ದಾವಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಿಂಬಾಳಕರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಯಕ್ತಿಕ ವಿವರಗಳು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂಲತಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಾದ ನಿಂಬಾಳಕರ ಕೊಲ್ಲಾಪುರದ ಶಾಮು ಮನೆತನದ ಬದ್ಧ ಎದುರಾಳಿಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದರು.

ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಸಿದ್ಧಲಾಜಿವಾ ಅಪ್ಪಾ ದೇಸಾಯಿ ನಾಯಕ್ ನಿಂಬಾಳಕರ ಸರಲಕ್ಷರ. (1774 - 1839) ಈ ಮನೆತನದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಪಸರಿಸಿ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆದನು. ಇವನು ಈಗಿನ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಕೋಟೆ ಹಾಗೂ ವಾಡೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ನಗರದ ಜನಕನೆಂದು ಪ್ರತೀತಿ ಪಡೆದನು. ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧಲಾಜಿವಾ ಅಪ್ಪಾ ದೇಸಾಯಿ ನಾಯಕ್ ಇವರು ಸ್ವ ತತ್ವಿಯಿಂದ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಲಿನ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದನು.

ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಸಮಾಲಾಮ ಫಾಬ್ರಿಯವರ ಬೊತೆಗೆ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋದ ನಂತರ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಆಡಿಲ್ ಶಾಹಿಗಳು ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ಅಪ್ಪಾ ದೇಸಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಇಲ್ಲಿ ಪಂಚಗಂಗಾ ನದಿಯ ಕಣಿವೆಯ ಪನ್ಪಾಳ್, ಭೂದರ್ಗಡ, ಸಮಾಗಂಡ, ವಲ್ಲಭಗಡ (ಪರಗಾಪೂರಗಡ) ಮೊದಲಾದ ಕೋಟೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿವೆ.

ಬಿಜಾಪುರದ ಆಡಿಲ್ ಶಾಹಿಗಳು ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ನಿಂಬಾಳಕರ್ ಅವರಿಗೆ 14 ಎಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದರು ಹಾಗೂ 1688 ರಲ್ಲಿ ಕೋಣ್ಣರು, ಶಿರಗುಪ್ಪಿ, ಕೋಡಣಿ, ನಿಪ್ಪಾಣಿ, ಅಕ್ಕೋಳ, ಜತ್ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಪುರಸ್ಕಾರವಾಗಿ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಇವರು 18ನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಶಾಂತ್ರಿಕರಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದರು. 1809 ರಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಾಪೂರದ ಶಿವಾಜಿಯ ಕೊನೆಯ ಮಗಳಾದ ಭಾಗೀರತಿಬಾಯಿಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾದರು.

ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್‌ಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದ ಕಂಪನಿ ಸರ್ಕಾರವು ಅವರ ದೇಸಗತಿಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ತನ್ನ ಸೋದರನ ಮಗನನ್ನು ದತ್ತು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ದೇಸಗತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ನಂತರ ರಘುನಾಥರಾವ್ ರಾಜೆ, ಮುರಾರರಾವ್ ರಾಜೆ, ಪರಗೊಡಾರಾಜೆ, ರಾಮರಾಜೆ, ಮುರಾರ್‌ರಾವರಾಜೆ, ಅಣ್ಣಾಜಿರಾವ್‌ರಾಜೆ, ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ರಾಜೆ, ಮುರಾರಾವ್ ದಾದೋಜಿ ರಾವ್‌ರಾಜೆರವರು ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು. ಆದರೆ ಇವರಾರೂ ಈ ದೇಸಗತಿಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ನಿಂಬಾಳಕರ ಅವರಂತೆ ಸಮರ್ಥ ಅರಸರಾಗಿ

ಕೇವಲ ಕೌಟುಂಬಿಕ ದೇವತೆಗಳೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡವರು. ಎಲ್ಲರೂ ರಾಜಶಾಂತ್ರಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಎನ್ನಬಹುದಷ್ಟೇ. ಹೀಗಾಗಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ದೇಸಗತಿ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು 65 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸಾರುವ ಒಂದು ವೈಭವಯುತವಾದ ಒಂದು ದೇಸಗತಿ ಅಥವಾ ವಾಡೆಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ದೇಸಗತಿಯ ರಾಜವಾಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ತಲೆಮಾರಿನ ವಂಶಸ್ಥರಾದ ಶ್ರೀ ಮುರಾರರಾವ್ ದಾದೋಜಿರಾವ್ ದೇಸಾಯಿ ನಿಂಬಾಳಕರ ಬಿ.ಎ.ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ., ಪದವೀಧರರಾಗಿದ್ದು, ಕ್ಷೇತ್ರಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಈ ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯು ಬೆಳಗಾವಿ-ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇಯಾದ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಉತ್ತರಭಾರತ ಮೂಲದವರಾದ ಇವರು ನಮ್ಮ ನಾಡಿಗೆ ಬಂದು ದೀಮಂತ ದೊರೆಯಾಗಿ ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನಾಡಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಮರೆಯದಂತೆ ಅಜರಾಮರವಾಗಿಸಿದ ಖ್ಯಾತಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ದೇಸಾಯಿ ನಾಯಕ್ ನಿಂಬಾಳಕರ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಪರಾಮರ್ಶನ/ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಬೋಂಗರ್ರದ. ಬಿ.ಪಿ. ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ನಿಂಬಾಳಕರ ದೇಸಾಯಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ಕಾಲ.
- ದೇಸಗತಿ ಮನೆತನದ ಚಿತ್ರಗಳ ಬೆರಗು. (2018, ಮಾರ್ಚ್ 24). ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ.
- ದೇಸಗತಿ ಮಾಹಿತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಅಗತ್ಯ. (2019 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 6) ವಿಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ.
- ಕೋಶಿ ಎಸ್.ಕೆ. ನಿಪ್ಪಾಣಿ ವಾಡೆ.

SRUJANI: Indian Journal of Innovative Research and Development

• ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಸನಾನೆತನಗಳು:

ಬರಹ ಲಭ್ಯವಿದೆ.

• *Karnataka State Gazetteer: Belgaum*. (1987). Director of Print, Stationery and Publications at the Government Press. P.131-135

• *History of Belagavi* (2017, June 30). <https://klebedbelagavi.org/history-of-belagavi/>

• *Census of India-2011. (2014). District census handbook-Belgaum* Directorate of census operations Karnataka.

Attested with Original

PRINCIPAL

S S Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS | ISSN: 2320 - 2882

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

The Board of
International Journal of Creative Research Thoughts
is hereby awarding this certificate to
Vijayamala naganuri

In recognition of the publication of the paper entitled
YAAVAEA PAAPA PAAPAZA PATO

Published in IJCRT (www.ijert.org) & 7.97 Impact Factor by Google Scholar
Volume 12 Issue 2 February 2024 , Date of Publication: 06-February-2024
UGC Approved Journal No: 49023 (18)

PAPER ID : IJCRT2402185
Registration ID : 250973

EDITOR IN CHIEF

Scholarly open access journals, Peer-reviewed, and Refereed Journals, Impact factor 7.97 (Calculate by google scholar and Semantic Scholar (AI-Powered Research Tool) , Multidisciplinary, Monthly Journal

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS | IJCRT
An International Scholarly, Open Access, Multi-disciplinary, Indexed Journal
Website: www.ijert.org | Email id: editor@ijert.org | ESTD: 2013

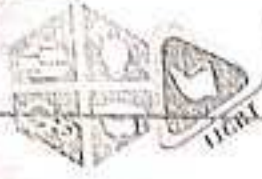
Attested with Original

PRINCIPAL

Sankeshwar Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

SANKESHWAR

IJCRT | ISSN: 2320-2882

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS (IJCRT)

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

ಪಂಪನ ಮಹಾ ಕಾವ್ಯದ ಕರ್ಣ

ಡಾ.ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗರೋಡಿ

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಕನ್ನಡ

ಎಸ್.ಎಸ್.ಕಲಾ ಪಾಠಶಾಲೆ ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯತ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಸಂಕೀರ್ಣ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ದೀರ್ಘ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಬೇವಂತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿದೆ. "ಕಾವ್ಯವು" ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ದೀರ್ಘ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತದಂತಹ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು ಕಾವ್ಯದ ಹಿರಿಗಳಾಗಿವೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಕಾವ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ವ್ಯಾಸ ಕವಿಯ ಮಹಾಭಾರತದ ನಂತರ ಆದಿ ಕವಿ ಪಂಪನ ಲೌಕಿಕ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದು ಅದನ್ನು ಪಂಚಭಾರತ, ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಮಹಾಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಪಂಪನಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಮಹಾಭಾರತದ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಎಲ್ಲ ಪಂಡಿತರು ಪಂಪನೇ ರಚಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿದೆ. 10 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕುಂಬಾ ಪ್ರಖರವಾಗಿ ಮೂಡಿತು. ವ್ಯಾಸ ಕವಿಯ ಮಹಾಭಾರತದ ನಂತರ ಆದಿ ಕವಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪಂಪ ಎರಡು ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ 'ಬೆಳಗುವಿನಲ್ಲಿ ಲೌಕಿಕಮನ್ ಅಲ್ಲಿ ಜನಾಗಮಮಂ' ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಕಾಲಘಟ್ಟವನ್ನು 'ಪಂಪಯುಗ' ಎಂದೇ ಕರೆದಿರುವರು. ಪಂಪನನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದ ಯುಗ ಪ್ರವರ್ತಕನೆಂದು ಸಂಭೋಧಿಸಿದ್ದು ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುತ್ತದೆ. 'ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿ ತಾನೊಂದೆ ವಲಂ' ಎಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಸಾರಿ ರತ್ನತ್ರಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗನಿಸಿದ ಪಂಪನ ಈ ಮಾತು ಮಾನವೀಯತೆಗೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ. ಮಾನವೀಯತೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಬಣ್ಣ ವರ್ಗದಂತಹ ಭೇದಗಳನ್ನು ಹೊಸಕಿ ಹಾಕಿ ಮೇಲೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ.

"ಮಾನವತಾವಾದ, ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಮಾನವೀಯ ಮೀಡಿಕ, ಮನುಷ್ಯ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಃಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕರಣದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರು ಇಟ್ಟಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯರ ಆಸಕ್ತಿ ಮನುಷ್ಯರೇ, ಎಂಬುದು ಮಾನವತಾವಾದದ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ."

'ಪಸರಿಪಕನ್ನಡಕ್ಕೊಡೆಯನೋರ್ವನೆ ಸಕ್ಕವಿ ಪಂಪನಾವಗಂ'ಎಂಬ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ 'ಕವಿತಾಗುಣಾರ್ಣವ' ಎಂಬ ದಿರುದು ಹೊತ್ತ ಪ್ರತಿಭಾ ಸಂಪನ್ನ ಎನಿಸಿಕೊಂಡ ಕವಿ ಪಂಪ.

"ವ್ಯಾಸಮುನೀಂದ್ರ ರುದ್ರ ಪಟನಾಮೃತವಾರ್ಧಿಯನೀಸುವೆಂ ಕವಿ
ವ್ಯಾಸನೆನೆಂಬ ಗರ್ವಮೆನಗಿಲ್ಲ ಗುಣಾರ್ಣವನೊಳ್ಳು ಮನ್ನನೋ |
ವಾಸಮನೆಯ್ಯೆ ಪೇಲ್ಬೆನೆನದಲ್ಲದೆ ಗರ್ವಮೆ ದೋಷಮಟ್ಟಿಗಂ
ದೋಷಮೆ ಕಾಣೆನ್ನೆಜಿವ ಮಾಲ್ಕಿಯೆ ಪೇಲ್ಬೆನಿದಾವ ದೋಷಮೋ |"

ನಾನು ವ್ಯಾಸಮರ್ಹವಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಾವ್ಯವೆಂಬ ಅಮೃತ ಸಾಗರವನ್ನು ಈಜುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ನನಗಿಲ್ಲ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯತೆ ಮಿಡಿತವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಂಥಹದ್ದು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಸಂವೇದನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಹುಪಾಲುನ್ನು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ಸಾಹಸವನ್ನು ಪಂಪ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಕಾರಣ ಕಾವ್ಯ ಜನಾದರಣೆಯವಾಗಿದೆ. ಗುಣಾರ್ಣವನಾದ ಅರಿಕೇಸರಿಯು ಸತ್ತ್ವಭಾವವು ನನ್ನ ಮನೋಮಂದಿರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಪ್ರೀತಿಪ್ರದರ್ಶನವು ದೋಷವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ನನಗೆ ತಿಳಿದವು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೋಷವಿದೆ? ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಸ್ವಅಹಂಕಾರ ಖಂಡನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

ಮಹರ್ಷಿ ವ್ಯಾಸರ ವಚನ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಮಹಾಭಾರತದವನ್ನು ಈಜಿ ದಾಖಲೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಸನೇ ಎನ್ನುವ ಗರ್ವ ಎನಗಿಲ್ಲ. ಎಂದು ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಮೇಲಿನ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಹಿರಿಯ ಕವಿಗಳೆಲ್ಲರ ಧರ್ಮ, ಕಾವ್ಯ ಧರ್ಮಗಳು ಅವರು ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಪಂಪ ಮೊದಲಿಗನಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ.

ಆದಿಪುರಾಣವನ್ನು ಬರೆದ ಪಂಪನನ್ನು ಅರಿಕೇಸರಿ ಗುರುತಿಸಿ ಕರೆದು ತನ್ನ ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆದು ರಾಜಶ್ರಯವನ್ನು ನೀಡಿದನು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಕ್ರಿ.ಶ 942 ಗಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಭಂಪನ ಅರಿಕೇಸರಿ ರಾಜನನ್ನು ಆರಾಧನೆಗೆ ತಂದಿರಿಸಿ ಪಂಪ ಭಾರತವನ್ನು ಬರೆದನು. ಅರಿಕೇಸರಿಗೆ "ಗುಣಾರ್ಣವ" ಎಂಬ ಬಿರುದಿತ್ತು ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಪಂಪನಿಗೆ "ಕವಿತಾ ಗುಣಾರ್ಣವ" ಎಂಬ ಬಿರುದು ಸಿಕ್ಕಿತು.

"ಪಂಪ ಕರ್ಣನ ಕುರಿತು ಆಡಿದ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು ಪಂಪ ಕರ್ಣನ ಪಾತ್ರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟ್ಟಘಟ್ಟಲೂ ಉನ್ನತಿಕೆ, ತೀದರ್ಶಗಳನ್ನೇ ಮೆರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಕರ್ಣನ ನಿಜವಾದ ಗುಣೋತ್ತಿಯನ್ನು ಕವಿ ನಿರ್ಮುಷ್ಯ ಮನದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ".

ಚಂ ನೆನೆಯದಿರಣ್ಣ ಭಾರತದೊಳಿಂ ವೆಜರಾರುಮನೊಂದೆ ಚಿತ್ತದಿಂ
 ನೆನೆವೊಡೆ ಕರ್ಣನಂ ನೆನೆಯ ಕರ್ಣನೊಳಾರ್ ದೊರೆ ಕರ್ಣನೇಜು ಕೆ |
 ಕರ್ಣನ ಕಡು ನನ್ನ ಕರ್ಣನಳವೆಂಕದ ಕರ್ಣನ ಚಾಗಮೆಂದು ಕೆ
 ಕರ್ಣನ ಪಡೆಮಾತಿನೊಳ್ ಪೃದಿದು ಕರ್ಣರಸಾಯನಮಲ್ಲೆ ಭಾರತಂ || ||
 ವ|| ಅಂತು ರಿಪುಕುರಂಗಳಂತೀರವನ ಕೆಯ್ಯೊಳ್ ವೈಕರ್ತನಂ ಸಾಯಲೊಡಂ,
 ಮೇಲುದಂ ಬೀಸಿ ಬೊಬ್ಬಿಲಿದಾರ್ವ ಪಾಂಡವಪತಾಕಿನಿಯೊಳ್-

ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ಉನ್ನತಗೊಳಿಸುವ ಬಗೆ ಅದ್ಭುತಗೊಂಡಿದೆ. ಆತನಲ್ಲಿ ಹದುಗಿರುವ ಗುಣ ಸ್ವಭಾವಗಳಿಗೆ ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಮಾರುಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಪಾಂಡವರು ಐದು ಒಬ್ಬಳು ಕುಂತಿ ಆರು ಅಂದರೆ ಯಾರನ್ನು ಎನ್ನುವ ವಿಶೇಷ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಕರ್ಣನಿಗೆ ಸರಿಯೇ ಭಾರತ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ? ಆತನ ಸತ್ಕರ, ತ್ಯಾಗದ ಗುಣಗಳಿಂದ ಭಾರತ ಕಾವ್ಯವು ಕರ್ಣರಸಾಯನವಾಗಿದೆ. ಕಾವ್ಯದ ರಸಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಣ ರಸವೊಂದು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಅದು ಪಂಪನಿಂದಲೆ. ಮಹಾದಾನಿಯಾದ ಕರ್ಣನನ್ನು ನೆನೆಯುವುದೆಂದರೆ ಮಾನವರು ಮನುಷ್ಯತ್ವವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿಕೊಂಡಂತೆಯೇ. ಹೀಗಾಗಿ ಕಾವ್ಯ ಮಧುರವಾಗಿದೆ. ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಕರ್ಣನ ಬಗ್ಗೆ ಚರಮ ಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡಿ ಪಂಪ ಕರ್ಣನಿಗೆ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ರೀತಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ

ಭಾರತ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಂಪ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಲೋಕಪೂಜೆ ಸಲ್ಲುವಂತೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಪಂಪನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಾತ್ರಗಳು ಬಹಳ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದವೂ ಮನುಷ್ಯತ್ವ, ದೈವತ್ವದ ಗುಣಗಳಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ಣನ ಹಾಗೂ ದುರ್ಯೋಧನನ ಪಾತ್ರಗಳು ದುರಂತತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಭಾರತದ ಒಂದು ಪದ್ಯ ನೋಡಿದರೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಚಲದೊಳ್ ದುರ್ಯೋಧನಂ ನನ್ನಯೊಳಿತನಯಂ ಗಂಡಿನೊಳ್

ಭೀಮಸೇನಂ

ಬಲದೊಳ್ ಮದ್ರೇಶನಪ್ಪನ್ನತಿಯೊಳಮರಸಿಂಧೂದೈವಂ ಚಾಪವಿದ್ಯಾ |

ಬಲದೊಳ್ ಕುಂಭೋದ್ಧವಂ ಸಾಹಸದ ಮಹಿಮೆಯೊಳ್ ಭಲ್ಲುಣಂ

ಧರ್ಮದೊಳ್ ನಿ

ಮಫಲ ಚಿತ್ತಂ ಧರ್ಮಪುತ್ರಂ ಮಿಗಿಲಿವರ್ಗನೀ ಭಾರತಂ ಲೋಕವ್ಯಾಜ್ಯಂ | 64 |

ಚಲದಲ್ಲಿ ದುರ್ಯೋಧನನೂ, ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನೂ, ಪೌರುಷದಲ್ಲಿ ಭೀಮಸೇನನೂ, ಬಲದಲ್ಲಿ ಶಲ್ಯನೂ, ಗುಣೈಶ್ವರಿಯಲ್ಲಿ ಭೀಷ್ಮನೂ, ಚಾಪವಿದ್ಯಾಶೌಕಲದಲ್ಲಿ ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯನೂ ಸಾಹಸದ ಮಹಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪರಿಶುದ್ಧಮನಸ್ಸುಳ್ಳ ಧರ್ಮರಾಯನೂ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದವರು. ಇವರಿಂದ ಭಾರತವು ಲೋಕವ್ಯಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ತ ಭಾರತವೆಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಇದೊಂದು ಲೌಕಿಕ ಕಾವ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಪಾತ್ರಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿವೆ. ಕರ್ಣ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಾಯುವವರೆಗೆ ಶೂದ್ರತ್ವವನ್ನು, ದುಃಖವನ್ನು ಹಾಗೂ ಅನಾಥ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಕರ್ಣ ಸಾಹಸದ, ತ್ಯಾಗದ, ಸತ್ಯದ ಶೌರ್ಯದ ಶೀಲ, ಜಸಜಾಗೃತಿಯೆ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ಣ ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಪಂಪ ಈ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಮಾರಿಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಇವೆಲ್ಲವು ಮಾನವೀಯತೆಗೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವೆನಿಸಿವೆ. ಯಾವುದೇ ಆಶೆ ಅಮಿಷಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗದೆ ತನ್ನ ಉದಾರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬಂದಾತೆ ಕರ್ಣ. "ನನ್ನಿ ಎಂದರೆ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಭಾವ. ಕವಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಆತನ ದಾನ ಗುಣಕ್ಕಿಂತ ನನ್ನಿ ಗುಣವೇ ಹೆಚ್ಚು ಮನಬಂದಂತಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಆತ ನನ್ನಿಯ ಈ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕರ್ಣನಿಗೆ ಅಂಟಿಸಿದ್ದಾನೆ."³

ಚಲಮುಂ ಚಾಗಮುಮಳವುಂ

ಕಲಿಕನಮುಂ ಕುಲಮುಮೀಗಳೆನ್ನಯ ಮೆಯ್ಯೊಳ್ |

ನೆಲಸಿದುವು ನಿಮ್ಮ ಕರುಣಾ

ಬಲದಿಂ ನೀವೆನ್ನನಿಂದು ಮಗನೆಂದುದಲಿಂ | 80 |

ನೀವು ತಮ್ಮ ಕರುಣೆಯ ಬಲದಿಂದ ಈಗ ನನ್ನನ್ನು ಮಗನೆಂದು ಹೇಳಿದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಭಲವೂ ತ್ಯಾಗವೂ ಮೇಲ್ಮೆಯೂ ಪರಾಕ್ರಮವೂ ಕುಲವೂ ನನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿದುವು. ಕರ್ಣನ ಈ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯತೆಯ ದಿವ್ಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಸಾತ್ವಿಕ ಸ್ವಭಾವದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜನರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದಾನೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಹೆತ್ತ ಮಗು ಬೆಳೆದು ಅವನ ಮಧ್ಯಮ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದನಂತರ ಅವನ ಎದುರಿಗೆ ಎಂದು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರದ ತಾಯಿ ಬೆಳೆದ ಮಗನ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಾ ಹೃದಯವಿದ್ರಾವಕವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ತಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಪಿತನಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಕರ್ಣ ತಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಸಿಟ್ಟನ್ನು ಹೊಂದದೇ ಅವಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವದಿಂದ ತಾಯಿಯೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಯಮವನ್ನು ಮೀರಿದ್ದಾನೆ. ಕುಂಟಿ ತನ್ನ ಮಗನ ಎದುರಿಗೆ ಮಗನೇ ಎಂದು ಸಂಭೋಧಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಚಲ,ತ್ಯಾಗ, ಪರಾಕ್ರಮ ಶೌರ್ಯದ ಗುಣಗಳು ಬಂದವು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪರಿ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿವೆ.

ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕರ್ಣನ ಕುರಿತಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಚರ್ಚಿಸುವು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕಾರಣ ಕರ್ಣನ ಪಾತ್ರ ಒಂದು ದುರಂತ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಪಂಪಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಶೂದ್ರತ್ವವನ್ನು ದುಃಖವನ್ನು ಹಾಗೂ ಅನಾಥ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ದಾನಶೂರ ಕರ್ಣನೆಂದು ಓದಿದವು ಪಡೆದ ಕರ್ಣ, ಸಾಹಸದ, ತ್ಯಾಗದ ಸತ್ಯದ ಶೌರ್ಯದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅಂತೆಯೇ ಮಹಾದಾನಿ, ಕಾರುಣ್ಯಗಂಗೆಯ ಗುಣಗಳಿಂದ ಪಂಪ ಕವಿ ಕರ್ಣನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರುವನು.

ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವು ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ತನನ್ನು ನೆನೆಯಿರಿ ಎಂದು ಸಾರಿದಂತಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪರಿಹಿತಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕರ್ತನು ಜೀವ ಎತ್ತಿದಂತಿದೆ. ಕುಂತಿ ದುರ್ವಾಸ ಮುನಿಗಳ ಮಂತ್ರಗಳ ವರದಿಂದ ಮೊದಲನೇ ಮಂತ್ರದಿಂದ ರವಿ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕರ್ತನನ್ನು ಪಡೆದು ನಂತರ ಆ ಹಸಿಗೊಬ್ಬನ್ನು ಗಂಗಾತೀರದಲ್ಲಿ ತೇಲಿಬಿಟ್ಟು, ಹೊರಟು ಹೊದಳು. ಅಂದಿನಿಂದ ಕರ್ತನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನಾಥ ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಪುರುಷಾಯಿತು. ನಂತರ ಯಾವುದೋ ಬೆಸ್ತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಬೆಳೆದು ಅಲ್ಲಿ ಕೂದುತ್ತವನ್ನು ಅನುಭವಿಸತೊಡಗಿದೆ. ಶೂದ್ರರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಕರ್ತನು ಗುಣಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಶ್ರೀಮಂತನಾಗಿ ಮಾನವೀಯತೆಯ ಸಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ವಿಧ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಹೋದಾಗಲೂ ಚಾತಿಯ ಕಾರಣವಾಗಿ ಗುರುಗಳಿಂದ ಶಾಪಗ್ರಸ್ತನಾದದ್ದು, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಚಾತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯದೇ ಶಾಪದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಾನೆ. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ದುರಂತವೇ ಸರಿ.

ಕೃಷ್ಣನು ಕರ್ತನ ಜನ್ಮರಹಸ್ಯ ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ದುರ್ಯೋಧನನ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪಕಾರವನ್ನೆಸಗಿ ಪಾಂಡವರೊಡನೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ ಜನ ಮೆಚ್ಚರು ಎಂಬಂತೆ ಕರ್ತನು ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನೇನೋ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಕೃಷ್ಣನ ಉದ್ದೇಶ ಮೂರ್ತಿಯಾಯಿತು. ಕರ್ತನ ಹೃದಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಭೇದಿಸಿದ ದುರ್ಯೋಧನ-ಕರ್ತನ ಸ್ನೇಹದಲ್ಲಿ ಒಡಕನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿಸಿದ ಕೃಷ್ಣನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕರ್ತನು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಕುಗ್ಗಿ ಹೋಗಿ ಬಸವಳಿದನು. ಸೋದರ ಸಂಬಂಧ ಪ್ರೀತಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸ್ನೇಹ ಎರಡರ ನಡುವೆ ಸಿಲುಕಿದ ಕರ್ತನ ಮನಸ್ಸಿತಿ ಅಡಕತ್ತರಿಯ ನಡುವೆ ಸಿಲುಕಿದ ಅಡಕೆ ತರವಾಗಿದೆ. ತರವಾಗಿದೆ. ಮಾನಸಿಕಯಾತನೆ ಪಡುತ್ತಾ ದೀರ್ಘ ಗಂಭೀರ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದ ಸ್ಥಿತಿಯಂತೂ ಓದುಗರ ಮನ ಮಿಡಿಯುವಂತದ್ದಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿ ಕೃಷ್ಣನಿಂದಾಗಿ ಕರ್ತನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕದಡಿಸಿ ಅಪ್ಪಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಅವನ ಹೃದಯವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಕುಂತಿಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಭೆಟ್ಟಿಮಾಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅವನ ಹೃದಯವನ್ನು ಕಡಡುವ ಸಾಹಸವನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ಮಾಡಿರುವನು. ಒಂದು ದಿನ ರವಿವಾರ ಸೋರ್ಯನಿಗೆ ಆರ್ಭವವನ್ನು ಕೊಡಲು ಕರ್ತನು ಬಂದಾಗ ಕುಂತಿಯು ಗಂಗಾ ತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾಳೆ. ಸೂರ್ಯನೇ ಸ್ವತಃ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಆ ಸಂದರ್ಭದ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ತನಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ದಾನಕೂರನೆನಿಸಿದ ಕರ್ತನು ತಂದೆಯ ಮಾತನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ತಾಯಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನದಿಂದ ಜನ್ಮ ಪಾಪನವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.

ಕುರುಪತಿಗಿಲ್ಲ ದೈಬಲಮ್ ಅಜಗೆ ಮೇಲ್ಕಲೆಗೆಯ್ತರಾಗುಳಂ

ತಾಯಿ ಮಡಿಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕು ತಾನು ನಡೆಯುವ ನೇರ ದಾರಿಯನ್ನುಳಿದು, ಒಡೆಯನ ಚುಣವನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖದ ಯಾವ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಸ್ವತಃ ಕರ್ತನೇ ಕುಂತಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಬೆಸ್ತರವನೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಲೇ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಗುಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಮಗನೆನಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಗುಣವನ್ನು ಬಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವಲ್ಲಿಯೂ ಮನುಷ್ಯತ್ವದ ಗುಣದ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕರ್ತನ ದೃಢ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅವನ ಗಂಭೀರ ಪಾತ್ರ ಹಿತಮಿತ ಮಾತುಗಳು ಸ್ನೇಹ, ಸ್ವಾಮಿ ಭಕ್ತಿಗಳ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆ ಸ್ವಾರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಎಲ್ಲ ಸೆಳೆತಗಳೊಳಗೆ ಆಹುತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಧಾರ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕರ್ತನ ಪಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಕರ್ತನ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಯುದ್ಧದವರೆಗಿನ ಆತನ ಪಯಣ ಬಹಳಷ್ಟು ಕರುಣಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ದುರಂತ ನಾಯಕನಾದ ಕರ್ತನ ಬಗ್ಗೆ ಪಂಪ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿರುವನು.

- 1) ಪಂಪ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ-ಬಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
- 2) ಪಂಪ ಭಾರತ ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ -ಡಾ. ಶಾಂತಿನಾಥ ದಿಬ್ಬರ
- 3) ಮಾನವೀಯ ಚಿಂತನೆಗಳು-ಡಾ. ಗುರುಪಾಡ ಮಂಗುಡಿ
- 4) ಹಳಗನ್ನಡ ಓದುತ್ವ ಓದುತ್ವ ಡಾ. ವಿಜಯಕುಮಾರ ಎಸ್ ಕಟೀಕಳ್ಳಿಮಠ.

Attested with Original

PRINCIPAL
S.S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

Akshara Multidisciplinary Research Journal

Single Blind Peer Reviewed & Refereed International Research Journal

E- ISSN 2582-5429

October- December 2023 Volume 04 Issue IV

SJIF Impact- 5.67

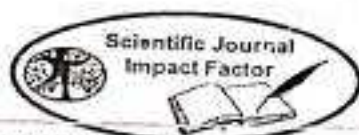
Akshara Multidisciplinary Research Journal

Peer-Reviewed & Refereed International Research Journal

October- December 2023

Volume 04 Issue IV

Scientific Journal of Impact Factor (SJIF) Impact-5.67

TOGETHER WE REACH THE GOAL

International Impact Factor Services

International Society for Research Activity (ISRA)
Journal-Impact-Factor (JIF)

Digital Online Identifier-
Database System

An International Digital and Visual Library

Akshara Publication

Plot No 143 Professors colony,
Near Biyani School, Jamner Road, Bhusawal Dist Jalgaon Maharashtra 425201

Index

Sr.No	Title of the Paper	Author's Name	Pg.No
1	Fostering Peace through Value Education : A perspective in teacher education	Dr. Asha P Pathrose	05
2	Search for Identity in the Novels of Abdulrazak Gurnah	Dr Abhay Madhukarrao Patil	12
3	Study of Digitization and Quality of Life in India	Dr. Mritunjay Kumar Mishra	17
4	Obesity And Stress : A Statistical Analysis	Anjali Yadav Prof. Jyoti Tiwari	25
5	2020 : NEP Empowered teacher	Anju	29
6	'Contribution of Management Thinkers'	Mrs. Yamini P. Galapure	32
7	Effective implementation of National Education Policy – 2020 : Academic Bank of Credit (ABC ID)	Dr. Jayshree C. Salunkhe	34
8	Importance of Language and Multilingualism : NEP-2020	Dr. Archana Ramesh Wisave	38
9	ग्रामीण युवा सशक्तीकरण एवं दीन दयाल उपाध्याय ग्रामीण कौशल योजना: एक अन्तः क्रियात्मक अध्ययन	प्रो. डॉ.अनूप कुमार सिंह बीरन्द्र सिंह	42
10	हिंदी भाषा के विकास में अनुवाद की उपयोगिता	डॉ. सोनकांबले अरुण अशोक	50
11	असुर जनजाति की त्रासदी - 'ग्लोबल गांव के देवता'	डॉ. पी. व्ही. गाडवी	54
12	कालजयी रचना दुष्यंतकुमार कृत उपन्यास 'आँगन में एक वृक्ष'	प्रा.डॉ.रविंद्र आर.खरे	56
13	जीवन एक कुरुक्षेत्र	डॉ. स्मृति कुमारी सिंह	59
14	21 वीं सदी के हिंदी भाषा पर आधुनिक तकनीक का प्रभाव	प्रा. स्नेहलता गीतम कांबले	62
15	मीडिया की विश्वसनीयता पर उठते सवाल	डॉ. संजीव कुमार विश्वकर्मा	65
16	'यमुना के बागी बेटे' उपन्यास की रचनात्मक पीठिका	ऐपिन सिंह	70
17	इक्कीसवीं सदी के हिंदी उपन्यासों में असंगठित क्षेत्र के कामगार मजदूरों के समाजिक यथार्थ का चित्रण	विश्वभर प्रसाद डॉ. बंदी दत्त मिश्र	74
18	भारतीय स्वतंत्रता संग्राम में कवि रामप्रसाद बिस्मिल का योगदान	डॉ. कोमलकुमार परदेशी	77
19	संघर्षरत विश्व व्यवस्था: समाधान के दार्शनिक यथार्थवादी उपाय एवं भारतीय दृष्टि	फणीन्द्र किशोर	81
20	सुब्रह्मण्य भारती: एक चिंतन	विश्वजीत सिंह	86
21	प्रकृति की रक्षा में गुरु जंभेधर के स्वर	कुलदीप	89
22	डॉ. भीम राव अम्बेडकर : शिक्षा दर्शन	श्रीमती मोनिका	93
23	गुजराती भाषा का अनूदित उपन्यास – उपरवास कथात्रयी : स्थिति और गति	प्रा.डॉ.पूनम त्रिवेदी	96
24	राष्ट्रीय शिक्षा नीति -2020	प्रा.डॉ. सी.जी. कडेकर	100
25	भूमण्डलीकरण और हिन्दी साहित्य	डॉ. जयंतिलाल. बी.बारीस	103
26	हिंदी साहित्य की 'वाद' संपदा – प्रगतिवाद	डॉ. मनोज एन. पाटील	109
27	लोकगाथाओं की उत्पत्ति एवं विकास	डॉ. विमलभाई यु. पटेल	112

डॉ. पी. व्ही. गाडवा

सह प्राध्यापक, हिंदी विभागाध्याया, सायना

एस.एस.आर्ट्स कॉलेज अण्ड टी.पी.सायना इन्स्टिट्यूट, संकेधर, जिला बेळगायी

'ग्लोबल गांव के देवता' रणेंद्र का यह उपन्यास सन 2009 मे प्रकाशित हुआ। यह एक ऐसा उपन्यास है जिसमें भारत के विशेष रूप से झारखंड के एक आदिवासी समुदाय का अपने अस्तित्व, आत्मसम्मान, और अख्यता की रक्षा के लिए लंबे संघर्ष और लगातार मरते जाने की प्रक्रिया का संवेदनशील चित्रण है। झारखंड के आदिवासी समाज उससे भी खासकर 'असुर' समुदाय को केंद्र मे रखकर लिखा गया एक ऐसा उपन्यास है जो असुर जनजाति के सदियों पुाने इतिहास को तथा लोक प्रचलित धारणाओं को खंडित करता है।

प्रस्तुत उपन्यास की कथावस्तु काफी प्रदीर्घ है। झारखंड जैसे आदिवासी बहुल इलाखे की आदिवासियों की मूल निवासियों के आत्मा की आवाज दर्शाती है। इस उपन्यास के माध्यम से असुर आदिवासियों का जो इतिहास पाठकों के सामने आता है, वह अपने जंगल, जमीन और जीवन को आक्रमणकारियों से बचाने के लिए आदिवासियों के कठिन, घातक और कई हजार वर्ष लंबे संघर्ष का इतिहास है। इसमें ग्लोबल गांव के दो देवताओं का उल्लेख है। पहला है विदेशी वेदांग, ग्लोबल गांव का बड़ा देवता कंपनी है विदेशी, पर नाम है देशी। दुसरा देवता है टाटा, जिसने असुरों के लोहा गलाने और औजार बनाने के हुनर का अंत कर दिया है। इसलिए असुर मानते हैं कि टाटा कंपनी ने उनका जो थिनाश किया है वह असुर जाति के पूरे इतिहास की सबसे बड़ी हार है। यद्यपि इस उपन्यास के कथा के केंद्र में झारखंड के निकट क्षेत्र के असुर समुदाय का जीवन है लेकिन उपन्यासकार यह जानता है कि जब से भारत में पूंजीवाद एवं भूमंडलीकरण आया है तब से पूरे देश के आदिवासी समुदायों का सबकुछ उनकी प्रकृति, संस्कृति और जिंदगी खतरे में है इसलिए वे सभी आत्मरक्षा के लिए लड़ रहे हैं। भूमंडलीकरण के दौर में अपने आपको विकसित करने की धुन में कई ठेकेदारों के द्वारा आदिवासियों जैसे पिछड़े समूह को उनकी संस्कृति को मिटाने की भरसक कोशिश की जा रही है। इसके परिणाम स्वरूप आज 'ग्लोबल गांव के देवता' पूरी तैयारी के साथ उनके अस्तित्व को मिटाने की जी जान से कोशिश कर रहे हैं। उपन्यास कथावाचक शिक्षक पद पर नियुक्त होकर झारखंड के किसी एक पहाड के ऊपर जंगल के बीचों बीच बसे भैरोपाट में आता है। यहाँ पर बाँसगाईड की बड़ी बड़ी खदाने हैं। वहाँ होलियों में आपसी लड़ाई हमेशा होती रहती है। अंबा टोली गांव के प्रधान का बड़ा बेटा लालचन असुर नायक के कमरे में खून से लथपथ लुडक जाता है। कथानायक और रमझुम दा का परिचय वही होता है। लालचन असुर और रमझुम दोनों आदिवासी असुर जाति के हैं। इन आदिवासी लोगों से खदान मालिक सूक्ष्म मूल्य देकर उसके बदले में उनकी किमती जमीन पर कब्जा करके उन्हें निष्कासित करते हैं। इसलिए लालचन और रमझुम पूरे समाज का प्रतिनिधित्व करते हुए विद्रोह की आवाज उठाते हैं।

उपन्यासकार ने आदिवासियों के जीवन यथार्थ को बड़ी समर्थता से और समग्रता से चित्रित किया है। साथ ही प्रचलित और प्रमाणित मिथकों के प्रभाव से मुक्त होकर आदिवासियों के जीवन इतिहास को व्यक्त करता है। उपन्यास की कथावस्तु प्रदीर्घ है और विविध उपभागों में समाहित है। उपन्यासकार ने आदिवासी सभ्यता, संस्कृति और संघर्ष को सशक्त वाणी देने की भरसक कोशिश की है। पूरा उपन्यास पात्रों के माध्यम से उपन्यास का कथ्य संप्रेषित करने में सफल हुआ है। पात्रों के माध्यम से ही उपन्यासकार ने उपन्यास को एक आठचलिक तेज धार प्रधान की है। उक्त उपन्यास मे असुरों की त्रासदी अत्यंत गहनता से चित्रित हुई है। लंगट बाबा शिवदास शिवभक्त बनकर असुरों का हर तरीके से शोषण करता रहता है। ऐसे कुकर्मों दोंगी बाबा के प्रति असुरों का मन घृणा से भरा हुआ है। विजयी नस्लों के प्रतिनिधि गोनू सिंह ऊर्फ गणेश्वर सिंह ने असुरों की काफी जमीन पर हक जमा चुका है। जब असुर इसका जमकर विरोध करते हैं तो असुरों का मुखिया लालचन असुर को जबरन गिरफ्तारी करके कठोर शिक्षा देकर उसे प्रताडित करके एक समझौते के करार पर जबरन हस्ताक्षर करवा लेते हैं। जब वह वापस लौटकर आता है तो उसे अपने ही लोग बहिष्कृत करते हैं। अपनों से ही मिले इस व्यवहार से वह इतना दुखी होता है कि वह खुद से ही सवाल करते हुए कहता है "इससे तो अच्छा रहता कि पुलिस उन्हें गोली ही मार देती। यह कैसा मार रही थी कि अपने ही उनके दुश्मन हो गए।", असुरों पर अनादी काल से होते हुए अन्याय, अत्याचार का पूरा वास्तविक चित्रण कथानायक के शब्दों से ही इस प्रकार व्यक्त हुआ है – "यह केवल एक लालचन दा के हत्या का सवाल नहीं था और न किसी असुर पर पहली बार या आखिरी बार आक्रमण हुआ था। न यह पहली बार

जमीन के टुकड़े लिए हत्या हुई थी। यह हजारों साल से चल रहे शोषित-अशोषित युद्ध की नवीनतम कड़ी मात्र था। फटे सिर ने हमारी काल और देश की समझ को गड़बड़ा दिया था। समझ में नहीं आ रहा था कि हम वैदिक काल में है कि इन्किसाबी सदी में। वर्तमान-अतीत-भविष्य-का रहा था ..... वह क्या था जिसके कारण एक समुदाय बहुसंख्यक समुदाय के लिए 'अन्य' में तब्दील हो गया। हम से अलग 'अन्य' एक शत्रु। चूंकि उसके जीवनयापन का तरीका हम से भिन्न था। इसलिए वह हत्या के योग्य कैसे हो गया। आग की खोज, धातुओं की खोज, धातु पिघलाने कि कला किन्हीं को इतनी बुरी नहीं लगी कि इस कारीगर जाति का बार बार आक्रमणों में नष्ट होने और पीछे हटने के लिए मजबूर होना पड़ा," कथानायक के इन शब्दों में ही असुरों की लंबी त्रासदी का व्योम अभिव्यक्त हुआ है।

सारांश रूप में यही कहा जा सकता है कि प्रस्तुत उपन्यास में झारखंड के एक आदिवासी बहुल इलाखे में व्याप्त असुर और स्थापित अर्थव्यवस्था के पोशिदों के बीच पनपते संघर्ष का वर्णन किया है। पूरा वर्णन आदिवासी संस्कृति और बोलचाल की भाषा, प्रकृति का वर्णन, वेपभूषा, रहन-सहन, बोलने का ढंग अत्यंत मार्मिकता से चित्रित है जिससे उपन्यास का अंतरंग सहजता से विकसित हुआ है। असुर या आदिवासी समुदाय अपने जंगल, जमीन, छेत-खलिहान, बस्ती और जीवन को आक्रमणकारियों से बचाने के लिए लंबे संघर्ष का इतिहास प्रस्तुत करती है। जंगल में स्थित बड़े बड़े खदाने खरीदने, खरीदकर देशी विदेशी कंपनियों ने आदिवासियों के मूल निवासी लोगों को ही जमीन उनकी पारंपारिक अर्थात् जीवन व्यवस्था पर आंच लायी जिसके कारण उनका अभावग्रस्त जीवन शोचनीय बना। साथ ही अपनी संस्कृति और अस्तित्व को बरकरार रखने के लिए उन्हें काफी संघर्ष करना पड़ता है। एकतरफ मुट्टी दौं मुट्टी भर असुर लोग और पूरा प्रशासन एकतरफ, सारी अर्थव्यवस्था में भ्रष्टाचार, इन्सानियत का खारमा, नेताओं का भ्रष्ट शासन, मुकादम की गुंडागर्दी, ऐग्याशी आदि सारे मुद्दों पर गहरी नजर डालते हुए उपन्यासकार ने उपन्यास को गहरी अर्थव्यवस्था और संवेदना प्रस्तुत की है। तथा इसकी प्रस्तुति ही इस उपन्यास का मूल उद्देश्य है।

संदर्भ :

- 1) रणेंद्र, 'ग्लोबल गाँव के देवता' - भारतीय ज्ञानपीठ प्रकाशन, नई दिल्ली, पृष्ठ संख्या 11.
- 2) संपादक रविन्द्र कालिया - 'नया ज्ञानोदय' - (मासिक, साहित्यिक पत्रिका) अगस्त - 2008.-
रणेंद्र - 'लालचन असुर और ग्लोबल गाँव के देवता' भारतीय ज्ञानपीठ प्रकाशन, नई दिल्ली, पृष्ठ संख्या 97.

IMPACT FACTOR
6.70

श्री. जी. जी. मास्की
International Registered & Recognized

ISSN 2231-0671

Research Journal Related to Higher Education for all Subjects

HI-TECH RESEARCH ANALYSIS

UGC APPROVED & PEER REVIEWED RESEARCH JOURNAL

Issue : XXVII, Vol. - II
Year - XIV, (Half Yearly)
Aug. 2023 To Jan. 2024

Editorial Office :
'Gyandev-Parvati',
R-9/139/6-A-1,
Near Vishal School,
LIC Colony,
Pragati Nagar, Latur
Dist. Latur - 413531.
(Maharashtra), India.

Contact : 02382 - 241913
09423346913 / 09503814000
07276305000 / 09637935252

Website
www.irasg.com

E-mail :
interlinkresearch@rediffmail.com
vislongroup1994@gmail.com
mbkamble2010@gmail.com

Published by :
JYOTICHANDRA PUBLICATION
Latur, Dist. Latur - 413531 (M.S.) India

Price : ₹ 200/-

CHIEF EDITOR

Dr. Balaji G. Kamble
Research Guide & Head, Dept. of Economics,
Dr. Babasaheb Ambedkar Mahavidyalaya,
Latur, Dist. Latur.(M.S.) (Mob. 09423346913)

EXECUTIVE EDITORS

Dr. B. M. Gore
Principal
Janvikas Mahavidyalaya,
Bansarola, Dist. Beed(M.S.)

Dr. Dileep S. Arjune
Professor & Head, Dept. of Economics
J. E. S. College,
Jalna, Dist. Jalna(M.S.)

Scott. A. Venezia
Director, School of Business,
Encenada Campus,
California, (U.S.A.)

Dr. U. Takataka Mine
Tokyo (Japan)

Bhujang R. Bobade
Director Manuscript Dept.,
D. A. & C. Research Institute,
Malakpet, Hyderabad. (A.P.)

Dr. Nilam Chhangani
Head, Dept. of Economics,
SKMG Mahavidyalaya,
Karang Lad, Dist. Washim(M.S.)

DEPUTY-EDITOR

Dr. Murlidhar A. Lahade
Dept. of Hindi,
Janvikas Mahavidyalaya,
Bansarola, Dist. Beed(M.S.)

Dr. S.B. Wadekar
Dept. of Dairy Science,
Adarsh College,
Hingoli, Dist. Hingoli.(M.S.)

Dr. Balaji S. Bhure
Dept. of Hindi,
Shivajinil College,
Nalegaon, Dist. Latur.(M.S.)

Dr. Shivaji Vaidya
Dept. of Hindi,
B. Raghunath College,
Parbhani, Dist. Parbhani.(M.S.)

CO-EDITORS

Dr. V. R. Gawhale
Head, Dept. of Commerce,
G. S. College,
Khamgaon, Dist. Buldana (M.S.)

Dr. Shyam Khandare
Dept. of Sociology
Gandwana University
Gadchiroli, Dist. Gadchiroli (M.S.)

Ghansham S. Baviskar
Dept. of English,
RNC & NSC College,
Nasik, Dist. Nasik (M.S.)

Dr. Balasaheb Patil
Head, Dept. of Economics
C. K. Thakur College,
Parvat, Dist. Raigad (M.S.)

Issue : XXVII, Vol. II

HI-TECH RESEARCH ANALYSIS

IMPACT FACTOR
6.70

ISSN 2231- 6671

Aug. 2023 To Jan. 2024

INDEX

Sr. No	Title for Research Paper	Page No
1	Analysis of the soil Properties of an industrial Area in Hyderabad Prasad Kadam	1
2	Adaptation of Shakespearean Plays in Bollywood Cinemas Gajanan Uttamrao Zunjare	8
3	A Critical Analysis of Demand of Separate State of Vidarbha in Maharashtra Sunil Gaikwad	13
4	An Analysis of New National Education Policy in Reference to The Ancient Indian Knowledge Tradition Shailendra Kumar Singh	20
5	National education policy 2020 - Life skills training for all round development of students Dr. Archana Patki	27
6	नई शिक्षा नीति - 2020 डॉ. पी. व्ही. गाडवी	38
7	साम्प्रदायिकता पर पं. जवाहर लाल नेहरू जी के विचार - एक मूल्यांकन डॉ. नागेन्द्र नारायण तिवारी	42
8	घरेलू हिंसा का बच्चों पर प्रभाव - नवागढ़ के परिपेक्ष में एक अध्ययन अन्नपूर्णा अग्रवाल, डॉ. अनिल कुमारी	46
9	भारतातील डिजिटलायझेशन आणि महिला सक्षमीकरण डॉ. अर्चना राजकुमार कांबळे (जगतकर)	53
10	राजर्षी शाहू महाराजांचे स्त्री सबलीकरणामध्ये योगदान डॉ. पांडुरंग किसनराव मगर	59
11	राजर्षी शाहू महाराजांचे शैक्षणिक कार्य डॉ. बाळू आत्माराम कांबळे	65

नई शिक्षा नीति - 2020

डॉ. पी. व्ही. गाडगी

प्राध्यापक, हिंदी विभागाध्यक्षा,

एस.एस.आर्ट्स कॉलेज अंड टी.पी.सायन्स इन्स्टिट्यूट,

संकेरवर, जिला : बेळगावी.

Research Paper - Hindi

देश की शिक्षा नीति देश के विकास का मूल आधार मानी जाती है। शिक्षा एक ऐसा अस्त्र है, जिसे पूरी दुनिया को बदलने की शक्ति होती है। अतः इसी बात को मद्देनजर रखते हुए भारत में प्रधान मंत्री नरेंद्र मोदी के नेतृत्व में 29 जुलाई 2020 को नई शिक्षा नीति को पारित किया गया। इस नीति के तहत मानव संसाधन विकास मंत्रालय का नाम बदलकर शिक्षा मंत्रालय किया गया है। नई शिक्षा नीति के पहले शिक्षा मंत्री रमेश पोखरियाल है तथा अध्यक्ष के. करतूरीरंगन है। नई शिक्षा नीति की रचना करने का उद्देश्य स्पष्ट करते हुए के. करतूरीरंगन अपने नेतृत्व में यह स्पष्ट करते हैं की नई शिक्षा नीति शैक्षिक परिदृश्य को परिवर्तित कर देगी ताकि हम युवाओं को वर्तमान और भावी चुनौतियों का सामना करने के लिए तैयार कर सकेंगे। इस शिक्षा नीति में व्यापक शैक्षिक परिदृश्य के विभिन्न आयाम को शामिल करने की पूरी कोशिश की है। यह नीति सभी की पहुंच, क्षमता, गुणवत्ता, वहनीयता एवं जवाबदेही जैसे मार्गदर्शी उद्देश्यों पर आधारित है। पूर्व प्राथमिक से लेकर उच्च शिक्षा तक हमने इस क्षेत्र को एक अविच्छिन्न निरंतरता में देखा है और साथ ही व्यापक परिदृश्य इससे जुड़े अन्य क्षेत्रों को भी इसमें शामिल किया है। नई शिक्षा नीति के स्वरूप को समझते हुए के. करतूरीरंगन जी ने जो यह स्पष्टीकरण दिया है इससे यह बात दृष्टिगोचर होती है कि यह नीति प्रत्येक विद्यार्थी की क्षमता, उसके कौशल्य और गुणवत्ता को विकसित करेगी तथा युवा-पीढ़ी को सक्षम बनाने का कार्य करेगी।

नई शिक्षा नीति को चार भागों और 27 अध्यायों में विभक्त किया गया है। इस शिक्षा नीति में 10+2 के फॉर्मेट को पूरी तरह खत्म कर दिया गया है। अब इसे 10+2 से बाँटकर 5+3+3+4 प्रारूप (फॉर्मेट) में ढाला गया है।

- (1) **पूर्व प्राथमिक वर्ग (Foundation Stage)** इसमें तीन वर्ष से आठ वर्ष तक के बच्चे शामिल होंगे/जिनमें बुनियादी शिक्षा दी जाएगी।
- (2) **प्राथमिक वर्ग (Pre Primary Stage)** इस वर्ग में आठ से ग्यारह वर्ष के बालक तीसरी, चौथी तथा पाँचवी की पढाई करेंगे। इसमें प्रयोगों के द्वारा गणित, विज्ञान और कला की शिक्षा दी जाएगी।
- (3) **माध्यमिक वर्ग (Middle Stage)** इसमें ग्यारह से चौदह वर्ष के बालक छठी, सातवी तथा आठवी कक्षाओं में अध्ययन के साथ ही कौशल विकास तथा स्थानीय हस्तकला का ज्ञान प्राप्त करेंगे।
- (4) **सेकण्डरी वर्ग (Secondary Stage)** इसमें कक्षा नौ से बारहवी तक की पढाई कराई जाएगी जिसमें विद्यार्थियों को अपनी इच्छा के अनुसार विषय चुनने की आजादी होगी। विद्यार्थी को बहुविषयक जानकारी दी जाएगी।

उच्च शिक्षा को लेकर नई शिक्षा नीति के अंतर्गत यह तय किया गया है कि स्नातक स्तर चार वर्ष का होता। तकनीकी शिक्षा के साथ कला तथा मानविकी की पढाई भी कर सकेंगे। चिकित्सा, इंजीनियरिंग विधि की शिक्षा आवश्यकताओं के अनुरूप व्यवस्थित ढंग से दी जाएगी। तीन वर्ष के बाद भी डिग्री दे दी जाएगी। शोध, आदि को आवश्यकताओं के अनुसार बढ़ावा दिया जाएगा।

नई शिक्षा नीति के इस प्रारूप के गठन को अवगत करने से नई शिक्षा नीति की कुछ प्रमुख विशेषताएँ इस प्रकार देखी जा सकती हैं :

- 2025 तक पूर्व प्राथमिक शिक्षा का सार्वभौमिकरण।
- 2025 तक सभी के लिए मूलभूत साक्षरता / संख्यात्मकता लाना।
- नया पाठ्यक्रम और शैक्षणिक संरचना करना।
- देश के हर बच्चे के लिए समान और समावेशी शिक्षा का प्रारंभ करना।
- उच्च शिक्षा में स्वायत्तता लाना।
- व्यापक बहुसांस्कृतिक प्रदर्शन के साथ उदार शिक्षा पर बल देना।
- व्यावसायिक शिक्षा का एकीकरण करना।
- भारतीय भाषाओं का प्रचार करना।

नई शिक्षा नीति की प्रमुख उद्देश्य तथा विशेषताओं को समझ लेने से इस शिक्षा नीति के कुछ प्रमुख प्रयोजन / उद्देश्य भी स्पष्ट होते हैं। जैसे -

- शिक्षा व्यवस्था को पारदर्शी बनाना।
- बच्चों में बुनियादी साक्षरता एवं संख्यात्मक ज्ञान को बढ़ाना।

- प्रारंभ से ही व्यावसायिक शिक्षा का समावेश करना ।
  - गुणवत्ता शिक्षा व्यवस्था में निवेश (invest) करना ।
  - गुणवत्ता पूर्ण शिक्षा व्यवस्था को विकसित करना ।
  - अनुसंधान (Research) पर अधिक ध्यान देना ।
  - एक साथ कई भाषाओं पर ध्यान केंद्रित करना ।
  - बच्चों की सोच को सृजनशील बनाना ।
  - मूल्यांकन (evaluation) पद्धति पर जोर देना ।
  - शिक्षा में तकनीकी को बढ़ावा देना ।
  - शिक्षकों की गुणवत्ता का स्तर बढ़ाने के लिए प्रावधान देना ।
  - आत्मनिर्भर भारत का निर्माण करना ।
  - बच्चों को अनुशासन सिखाना और सशक्तिकरण करना ।
  - बच्चों को भारतीय संस्कृति से जोड़ना ।
  - भारतीय शिक्षा व्यवस्था को वैश्विक स्तर पर पहुँचाना ।
  - सामाजिक और आर्थिक रूप से वंचित समूह से संबंधित मेधावी छात्रों को वित्तीय सहायता प्रदान करना ।
  - दिव्यांग बच्चों को प्रावधान देना ।
- नई शिक्षा नीति की कुछ प्रमुख विशेषताएँ और उद्देश्यों को देखने से इसके लक्ष्य तक पहुँचने के लिए इस शिक्षा नीति की कुछ चुनौतियों को भी स्वीकृत करना होगा । जैसे -
- नई शिक्षा नीति को कार्यान्वित करने के लिए केंद्र और राज्यों के बीच सहयोग की आवश्यकता है ।
  - नई शिक्षा नीति में विदेशी विश्वविद्यालयों में प्रवेश मार्ग जो खुला किया गया है जिसके कारण अनेक शिक्षाविदों का मानना है कि विदेशी विश्वविद्यालयों के प्रवेश से भारतीय शिक्षा व्यवस्था मँहगी होने की आशंका है। इसके फलस्वरूप निम्न वर्ग के छात्रों के लिए उच्च शिक्षा प्राप्त करना चुनौतीपूर्ण हो सकता है ।
  - नई शिक्षा नीति के सम्मुख यह भी एक चुनौती है कि भारत जैसे विशाल देश में यहाँ के शिक्षा जगत की विविधता के मद्देनजर किसी नई पहल को लागू करने में लंबे समय की प्रतीक्षा करनी पड़ेगी ।
  - दक्षिण राज्यों का यह आरोप है कि "त्रि-भाषा सूत्र" से सरकार शिक्षा का सांस्कृतिकरण करने का प्रयास कर रही है ।
  - वर्तमान में प्रारंभिक शिक्षा के क्षेत्र में कुशल शिक्षकों का अभाव है, ऐसे में राष्ट्रीय शिक्षा

नीति 2020 के तहत प्रारंभिक शिक्षा हेतु की गई व्यवस्था को क्रियान्वयन में व्यावहारिक समस्याएँ भी है ।

- नई शिक्षा नीति के लक्ष्य को सफल बनाने के लिए शिक्षा के क्षेत्र में सार्वजनिक खर्च को जीडीपी के 6 प्रतिशत हिस्से तक ले जाना होगा यह भी एक कठिन चुनौती है ।

निष्कर्ष :

नई शिक्षा नीति की कुछ प्रमुख विशेषताएँ, उद्देश्य तथा चुनौतियों का अवलोकन करने के उपरान्त निष्कर्ष रूप में हम यह कह सकते हैं कि किसी भी नए उपक्रम का निर्माण करना और उसे पारित करना है तो कुछ चुनौतियों का निर्माण होना सहज और संभव है किंतु नई शिक्षा नीति सचमुच हर लिहाज से एक क्रांतिकारी दस्तावेज है। प्रस्तुत शिक्षा नीति सुविचारित शिक्षा व्यवस्था की दृष्टी से प्रारंभ की जा रही है। इस योजना की सफलता में गुणवत्ता पूर्ण शिक्षा और शिक्षित समाज की स्थापना होगी जिससे देश की उन्नति में एक महत्वपूर्ण योगदान होगा। अतः नई शिक्षा नीति को कार्यान्वित करके हमें अन्य विकसित देशों की सूची में अपने भारत देश को जोड़कर शिक्षा व्यवस्था में गौरवान्वित बनाना होगा / तथा इसी सपने को साकार करने के लिए हमें नई शिक्षा नीति को स्वीकार करना होगा ।

संदर्भ :

- 1) समाचार पत्र-पत्रिकाएँ ।
- 2) विकिपीडिया ।
- 3) नई शिक्षा नीति 2020 ।

ISSN , 2320-0391

साहित्य और संस्कृति

सृजन

सृजन

हिंदी-कन्नड त्रैमासिक पत्रिका

ಕ೦ಡಿ-ಕನ್ನಡ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ

Peer Reviewed Journal

ಅಕ್ಟೋಬರ್ - ದಿಸೆಂಬರ್ 2023

✖

2

ಪರಿವಿಡಿ

1.	इतिहास के पत्रों से गायब होती आदिवाशियों की कथा : जो इतिहास में नहीं है	• डॉ. साहेब हुसीन जहागीरदार	1
2.	लावारिस बच्चों की दर्दनाक दास्तानें : तलाश	• डॉ. एस. एस. तेरदाल	9
3.	वैश्वीकरण के प्रभाव में भारतीय समाज और संस्कृति	• डॉ. पी. वही. गाडवी	12
१.	ಗುರುಚಿನ್ನವೀರರನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಜಿಸುವ ಭಕ್ತಿ ಬಿನ್ನಹದಂಡಕದ ಅವಲೋಕನ	• ಡಾ. ಆರ್. ವಿ. ಪಾಟೀಲ	೧೫
೨.	ಬಯಲಾಟಗಳು ದೇಶಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತೀಕ	• ಡಾ. ಬುಕ್ಕಣ್ಣವರ ಬಾಸೂಸಾಬ	೧೯
೩.	ಕರ್ನಾಟಕವಿಕೀರಣ ಚಳವಳಿ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ	• ಡಾ. ಕೆ. ಜಿ. ಚವಾಣ	೨೩
೪.	ಡಾ. ಕೆ.ಆರ್. ದುರ್ಗಾದಾಸಅವರ ಸಂಪಾದನಾಕೃತಿಗಳು : ಅವಲೋಕನ	• ಡಾ. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿಡಿ. ಎಸ್.	೨೯
೫.	ನವಶೋಧಿತ ಮುರಗೋಡ ಕಾಸನ	• ಡಾ. ಕೆ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ	೩೪
೬.	ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಸಂದಗೌರವ...!!! (ನೈಜಘಟನೆ)	• ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ ಜಿ ಲಮಾಣಿ	೩೬
೭.	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ	• ಡಾ. ಎಂ. ಎಸ್. ಮಾಗಣಗೇರಿ	೪೧
೮.	ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಮಹಾಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಪ್ರವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕತೆ	• ಡಾ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ	೪೬
೯.	ಬಸವೇಶ್ವರರು, ನೀಲಾಂಬಿಕಾ, ಗಂಗಾಂಬಿಕಾ ಅವರ ಪಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮೆತ್ತುಜೀವನದ ಆರರ್ಥಗಳು	• ಡಾ. ರೆಹಮಾನಅಯ್ಯ, ಗೊರಜನಾಳ	೫೧

वैश्वीकरण के प्रभाव में भारतीय समाज और संस्कृति

• डॉ. पी. व्ही. गाडवी

संस्कृति और समाज का आपस में गहरा संबंध है। संस्कृति उसका एक अंश है। समाज व्यक्तियों का विशाल समूह है तो उस समूह की व्यवहार पद्धतियाँ, रीति-रिवाज, त्यौहार, खान-पान, वेश-भूषा, मान्यताएँ, संस्कृति ज्ञान, नैतिकता, नियम, भाषा ही उस समाज की संस्कृति है। संस्कृति मनुष्य को एक विशिष्ट पद्धति से जीवन जीने के लिए मार्गदर्शित करती है। मनुष्य जिस परिवार तथा परिवेश में जीवनयापन करता है उसी संस्कृति को अपनाकर एक सभ्य नागरिक बनने की कोशिश करता है। इसका अर्थ ही यह है कि संस्कृति मानव को सुसंस्कृत बनाती है।

संस्कृति गतिशील एवं परिवर्तनशील होती है। भारतीय संस्कृति तो विश्व की सबसे प्राचीन संस्कृति है जो लगभग पाँच हजार वर्ष पुरानी है। विश्व की प्रथम और महान संस्कृति के रूप में भारतीय संस्कृति को माना जाता है। विविधता में एकता भारत देश की पहचान है। वास्तव में भारत दुनिया का एक ऐसा समाज है जिसमें सबसे अधिक धार्मिक तथा सांस्कृतिक विविधताएँ, विशेषताएँ मौजूद हैं। हमारी

राष्ट्रीय संस्कृति हमेशा हमें मानवीयता, एकता, बंधुभाव का पाठ पढ़ाती रही है।

किंतु संस्कृति जैसे गतिशील एवं परिवर्तनशील होती है इसके अनुसार कई कारणों से हमारे भारतीय समाज और संस्कृति में भी बड़ा परिवर्तन हो रहा है, उसमें से मुख्य कारण वैश्वीकरण या भूमंडलीकरण है। वैश्वीकरण दुनिया के इतिहास की एक बड़ी घटना है। संचार मीडिया, सोशल मीडिया, सूचना क्रान्ति, शिक्षा-व्यवस्था, आर्थिक, राजनीतिक, सामाजिक, सांस्कृतिक प्रवाह वैश्विक स्तर पर बदलता जा रहा है। जिससे हमारी संस्कृति को भी सहजता से इन बातों से प्रभावित किया है। जिसके परिणामस्वरूप भारतीय समाज और संस्कृति के बुनियादी मूल्यबोध को ठेस पहुँच रही है। जिसमें अराजकता, स्वार्थपरकता और निर्ममता की जड़ पनपते हुए दिखाई दे रही है। आर्थिक उन्नति और विकास के नाम पर हमारी सदियों पुरानी आदर्श संस्कृति का कहीं नाश हो रहा है। एक बात स्पष्ट है कि वैश्वीकरण को स्वीकारना अनिवार्य है किंतु उसका बाजारू रूप घातक है। उपभोग, उन्नति, विकास के नाम पर

समाज को बाजार नहीं बनना चाहिए। नहीं तो मनुष्य के जीवन में बाजार की वस्तुओं के अलावा और कुछ न रह जाए। वैश्वीकरण एक ही ढंग की संस्कृति का धूम मचा रहा है वह है अमरीकी संस्कृति। जिसका प्रभाव हमारे समाज और संस्कृति पर गहराई से उतर रहा है। भारतीय सांस्कृतिक परिवेश बदलते जा रहे हैं। धीरे-धीरे अमरीकी संस्कृति भारतीय संस्कृति पर हावी होती जा रही है। राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक दृष्टि से हमारे समाज और संस्कृति काफी परिवर्तनशील और गतिशील बनती जा रही है। जिसके कई भयावह परिणाम दृष्टिगोचर हो रहे हैं।

राजनीतिक दृष्टि से भी हम अपनी संस्कृति का बदला हुआ रूप देख रहे हैं। राजनीतिक लोग सांस्कृतिक, सुधार, स्वाधीनता और विकास में थोडारा भी रुचि न रखते हुए सिर्फ देश को लूटने का और अपनी स्वार्थपरकता पर केंद्रित हुए हैं। अब राजनीति नैतिकता, परिवर्तन की विचारधारा और जनता के महत्वपूर्ण मसलों को छोड़कर वैश्वीकरण के बढ़ते जाल में फस रही है। आज सत्ता के लिए सिध्दान्तों से किसी-न-किसी से भी समझौता बढ़ता जा रहा है। अतः राजनीति में ईमानदार एवं योग्य व्यक्तियों से भी बाहुबल और धनबल की संस्कृति पूरी तरह छा गई है।

वैश्वीकरण के बढ़ते प्रभाव से आर्थिक असमानताएँ भी निर्माण हुई हैं। जिसमें वर्ग-विभाजन बढ़ता जा रहा है। एक वर्ग में वे लोग आते हैं जो अधिक पढ़े - लिखे हैं और उनका जीवन स्तर उच्च

कोटि का है। दूसरे वर्ग में वे लोग हैं जो कम पढ़े लिखे हैं अथवा पढ़ लिख ही नहीं पाए हैं। उनका जीवन मजदूरी पर ही निर्भर है। जिसके परिणामस्वरूप आर्थिक विषमता का फासला बढ़ता जा रहा है।

वैश्वीकरण के कारण दाम्पत्य संबंधों पर भी आव आयी है। पती-पत्नी का समर्पण, त्याग और प्रेम ही दाम्पत्य संबंधों की नींव है किन्तु पैसा, ओहदा, अहं के कारण उन संबंधों को तोड़कर रखा है। अब दाम्पत्य जीवन की रूपरेखा लिव-इन-रिलेशनशिप में बदल रही है। जब चाहे एक-दूसरे से जुड़े रहो और जब चाहे उस रिश्ते से मुक्त हो जाओ यह दाम्पत्य जीवन का आधुनिक भयावह रूप सामने आ रहा है। आज वह उच्च शिक्षित लोगों में दाम्पत्य जीवन की सफलता का कोई भरोसा नहीं आसानी से तलाक या विवाह-विच्छेदन आम बात हो गई है। अतः भारतीय समाज की आदर्श विवाह प्रणाली नष्ट होती जा रही है।

वैश्वीकरण का प्रभाव संस्कृति के अन्य पहलुओं पर भी सहजता से दिखाई दे रहा है। जैसे खान-पान, वेश-भूषा, त्यौहार, भाषा, संगीत, चलचित्र आदि। वर्तमान में मनुष्य का खान-पान भी वैश्विक होता रहा है। परंपरागत खान-पान पिछड़ते जा रहे हैं। भारतीय खान-पान एक तंदुरुस्त रोहत का मिसाल है लेकिन आज उन व्यंजनों को रोवन करने में हम शर्मिन्दगी महसूस कर रहे हैं। आज रोहतमंद भोजन की जगह पिइझा, बर्गर, सडविच, पेप्सी, कोको-कोला जैसे व्यंजनों ने ली है जिसे खाकर हम अपने आपको उच्चभू समझ रहे हैं। परिणामतः आज भारतीय युवा पीढ़ी कई गंभीर बिमारियोंका शिकार हो रही है।

भूमंडलीकरण का परिणाम हमारी वेश-भूषा पर भी हो रहा है। भारतीय वेश-भूषा में जो एक शालीनता और सादगी का संस्कार था उसकी जगह देह-प्रदर्शन और नज़ाता ने लिया है। आज की स्त्री अर्धनग्न होकर बहुराष्ट्रीय कंपनियों के उत्पाद बेच रही है। उसके पहनावे में आधुनिकता के नाम पर अश्लीलता बढ़ती जा रही है। जिससे कामुकता का प्रदर्शन बढ़ता जा रहा है इसका अंजाम सांस्कृतिक उन्मूलन और सामाजिकता का रुत्वा ढल रहा है। आज सौंदर्य प्रसाधन से लेकर खाने पहनने की वस्तुओं के विज्ञापन में महिलाएँ अधिक दिख रही हैं।

भाषा अभिव्यक्ति का माध्यम है। भारत देश में कई भाषाओं का संगम है। हमारी भाषा, हमारे शब्द संस्कारों की पहचान है। वैश्वीकरण का भाषा पर भी आक्रमण हुआ है। आज की युवा - पीढ़ी बुजुर्गों के साथ अपने से बड़ों के प्रति कहीं भी सम्मानित भाषा का प्रयोग नहीं कर रही है। जिनके संस्कारों में कहीं कमीया हो रही है। बड़ों को सीधे नाम से पुकारा जा रहा है। उनके बोलचाल का ढंग, इसतरह हो रहा है कि वह हर उम्र के लोगों के साथ एक ही भाषा का प्रयोग कर रहे हैं। भाषा संस्कृति का एक महत्वपूर्ण अंग है। एक पीढ़ी से दूसरी पीढ़ी में सांस्कृतिक परंपराएँ भाषा के माध्यम से ही पहुंचती हैं। भाषा मूल्यों का आदान - प्रदान करती है। किंतु वैश्वीकरण के प्रभाव से हम अपनी भाषा या शब्दों के लिहाज खो रहे हैं। फिर से भाषा की संस्कृति को आघात

पहुंच रहा है। भाषा में शालीनता तथा सादगी का अभाव दृष्टिगोचर हो रहा है।

वैश्वीकरण के कारण आज हमारे त्यौहारों पर भी असर हो रहा है। परंपरागत त्यौहार जो हमारे समाज और संस्कृति की शान हैं उन त्यौहारों को मनाने के लिए हमारे पास समय नहीं किंतु अमरीकी संस्कृति के जाल में हम इतने फंसे गए हैं कि वेलंटिन डे, फ्रेंडशिप डे मनाने के लिए पूरे जोश से तैयारी करते हैं। यह सांस्कृतिक मूल्यों के बदलाव का ही उदाहरण और परिणाम है।

साथ ही भूमंडलीकरण के प्रभाव का असर हमारे सांस्कृतिक जगत पर भी हो रहा है। पहले हमारे चलचित्र हमारी संस्कृतियों से, परंपराओं से, परिवार से, समाज से, सभी धर्मों से जोड़कर रखते थे किंतु आज की फिल्में पश्चिमी संस्कृति का प्रसार कर रहे हैं। जहां नज़ाता, अश्लीलता, वासना, हिंसा, शराब, जुआ आदि बातों का भयावह चित्र निर्माण कर रहे हैं और हमारी संस्कृति को नीचा दिखा रहे हैं जिसका भारतीय समाज पर एक गहरा नकारात्मक प्रभाव पड़ रहा है।

अतः सार रूप में यही कहा जा सकता है कि वैश्वीकरण के प्रभाव से भारतीय समाज और संस्कृति पर, जीवन के हर पहलू पर काफी असर हो रहा है। वैश्वीकरण संस्कृतिहीन आधुनिकता फैला रहा है। और रात में यह हम सभी भारतीयों के लिए गंभीर और चिंतनीय विषय है।

राह प्राध्यापक, हिंदी विभागाध्यक्षा, एस. एस. आर्ट्स कालेज और टी. पी. रायन्स इन्स्टिट्यूट, संकेश्वर, जिला : बेकगान्जी

ISSN : 2454-7905
MAH/NAN/10936/2015
SJIF 2023 - Impact Factor : 8.024

***Worldwide International
Inter Disciplinary Research Journal***
(A Peer Reviewed)

Year - 9, Vol. 1, Issue- LXXXVII, September-2023

- Chief Editor -

Pallavi Laxman Shete

Quartly Research Journal

(Arts - Humanities - Social Sciences - Sports, Commerce, Science, Education, Agriculture, Management,
Law, Engineering, Medical, Ayurveda, Pharmaceutical, Journalism, Mass Communication, Library Science Faculty's)

19.	Women's Life Depicted in Indian English Literature	Dhunde Monali Bhushaji (Bharambe)	88
20.	John Keats and Beauty	Dr. Kakasaheb Dhondiba Dhaygude	91
21.	The Shiva-Lingam: Shaivagama Siddhanta	Dr. Shashikant B Dargu	95
22.	Innovative Teaching: Using Multimedia In A Problem-Based Learning	Dr. Gokul Shamrao Damre	98
23.	Comparative Study of OPC UA, MQTT, and OneM2M for Interoperable Industrial IoT Communication	Mrs. M. M. Ghotkar	102
24.	Cultural Diversity: Challenges And Opportunities In A Global World	Mr. Umesh R. Pawar	112
25.	Frederick Winslow Taylor's Thoughts on Scientific Management in Human Resource Management	Dr. C. M. Kahalekar	119
26.	Activities of Library and Information Science Professionals in Present Era	Dr. Swapnil Haribhau Dandade	122
27.	An Clinical Trial To Study Efficacy Homoeopathic Medicine In Case Of Leucorrhoea	Dr. R.L. Saraf Dr. S.R. Junghare Dr. V.N. Kavishwar Dr. S.N. Verulkar	126
28.	Keynotes & Homoeopathy	Dr. Swapnali Tryambakrao Bathe Dr. V. N. Kavishwar	132
29.	Marketing Strategies And SWOT Analysis (A Study of Patanjali Product in Solapur City- Brief)	Dr. Ms. Patil Savita M.	137
30.	इक्कीसवीं सदी की चुनौतियां और महिलाओं की स्थिति	डॉ. विठ्ठलसिंह रूपसिंह घुनावत	142
31.	सुदर्शन प्रियदर्शिनी के कहानी संकलन 'उत्तरायण' की कहानियों में अभिव्यक्त स्वदेश - परदेश का अन्तर्द्वंद्व	डॉ. पी. व्ही. गाडवी	144
32.	भारत-चीन सीमेवर साधन संपत्तीचा विकास : भारताचे चीनला अशास तसे प्रत्युत्तर	प्रा. संदीप भानुदास गवते	148
33.	फुले-शाहू-आंबेडकर या महापुरुषांच्या विचाराची प्रसिगकता	प्रा. डॉ. अजय प्रभाकर कुंटे	153
34.	आदिवासी कवितेतील वेगळेपण	डॉ. विठ्ठल शंकर केदारी	151
35.	भारत-म्यानमार संबंध: सहकार्याची क्षेत्रे आणि भारताची भूमिका	प्रा. डॉ. किशोर कल्लापा म्हेत्री	16
36.	महिला सक्षमीकरण: एक अभ्यास	श्रद्धा चंद्रसेन वैद्य	16
37.	साहित्यातील आदिवासी स्त्री	प्रा. डॉ. भास्कर श्रावण गायकवाड	17
38.	महिला आणि आरोग्य	अश्विनी सुनील अंभोरे	17
39.	'प्रतिमा इंगोले यांच्या कथेतील स्त्री जाणिवा : एक विश्लेषण'	डॉ. लहूकुमार हरिदास खंडाळे	17

सुदर्शन प्रियदर्शिनी के कहानी संकलन 'उत्तरायण' की कहानियों में अभिव्यक्त स्वदेश - परदेश का अन्तर्द्वंद्व

डॉ. पी. व्ही. गाडवी एम.ए., एम.फिल., पीएच.डी.

सह प्राध्यापक, हिंदी विभागाध्याया, एम.ए.आर्ट्स कॉलेज आड टी.पी.सायन्स इन्स्टिट्यूट, संकेतूर, जिला : वेळगाडी,

हिन्दी साहित्य के विकास में प्रवासी साहित्यकारों का अमूल्य योगदान है। जिन्होंने अपनी रचनाधर्मिता से हिन्दी साहित्य में एक अनुठा स्थान निर्मित किया है। सर्व प्रथम प्रवासी साहित्य की सरल तथा सटीक परिभाषा देते हुए इंडो-जापान की इंटरनेशनल रिमर्न फाउण्डेशन की अध्यक्ष श्रीमती राजकुमार गौतम कहती है कि, प्रवासी हिन्दी साहित्य वह साहित्य है जिसे भारत से सुदूर रहनेवाले भारतीयों ने कवि, लेखक, कहानीकार, उपन्यासकार और अनुवादक के रूप में अलग - अलग ढंग से रचा है। जिसमें उन्होंने अपने जीवन के अनुभव को प्रस्तुत किया है जिसके अंतर्गत उन्होंने अपना सुख भी बताया है तथा प्रवासी होने का दश झेला उस पीड़ा को भी बयां किया है उस देश की राष्ट्रीय, सामाजिक, राजनैतिक और आर्थिक स्थितियों से जुझते हुए वहा अपनी कर्मभूमी बनाई त धीरे-धीरे सफलता की उचाईयों तक पहुचकर जो प्रतिष्ठा पाई, उसे भी अपने साहित्य का विषय बनाया है।

प्रवासी साहित्यकार निरंतर अपने अध्ययन तथा चिंतन से अपने कृतियों के माध्यम से विदेशों में हिन्दी साहित्य को प्रतिष्ठित कर रहे है। उनके साहित्य में भारतीय संस्कृति के साथ वहा जहा बसे है वहा की परिस्थिति तथा उससे संबंधित संवेदनाएं व्यक्त करते है। इनकी रचनाएं इसलिए महत्वपूर्ण है कि इन कृतियों में शिल्प भिन्नता की सामाजिक सांस्कृतिक परिस्थितिया चित्रित होती है। जिससे प्रवासी हिन्दी साहित्य, हिन्दी साहित्य में जुड़ एक नवीन विधा एवं चेतना है जो प्रवासियों के मनोविज्ञान से जुडी है जो न केवल एक नई विचारधारा है व एक नई अंतर्दृष्टि भी है। जिससे हिन्दी के प्रवासी साहित्य को एक नया परिदृश्य वैश्विक चेतना की अनुभूति का अवसर दिया है।

प्रवासी साहित्य स्थापित करने में विपुल विद्वान, विदुषियों का विशेष योगदान है जैसे अभिमन्यु अ राजा हिरामन, दीपचंद बिहारी, पुष्पा अबस्थी, अनिता शर्मा अर्चना पेन्वूली, उषा प्रियंवदा, सुधा ओम डी पुष्पा सक्सेना, सुदर्शन प्रियदर्शिनी, मंजू मिश्रा, तेजेंद्र शर्मा, दिव्या माथुर, नीमा त्यागी, अनीता कपूर आदि रचनाकारों ने प्रवासी साहित्य में अपना अमूल्य योगदान दिया है। विशेष रूप में यह देखा जा सकता है कि प्रवासी साहित्यकारों ने प्रवासी जीवन की समस्त कठिनाईयों, झंझावतों तथा संघर्षों का चित्रण अत्यंत गहन चित्रित किया है। वस्तुतः प्रवासी साहित्य के मूल में विस्थापन की पीडा है। अपनी मिट्टी से विछुडने का माहौल से अपने आपको जुड लेने का निरंतर संघर्ष प्रवासी साहित्य में सच्चे और सही अर्थों में चित्रित हुआ है।

प्रवासी हिन्दी साहित्य में प्रमुख महिला रचनाकारों में अमेरिका में स्थित डॉ. सुदर्शन प्रियदर्शिनी का एक विशेष और महत्वपूर्ण स्थान है। सुदर्शन प्रियदर्शिनी जी ने अपनी तीक्ष्ण बौद्धिक क्षमता और अपनी अभि के तीखेपन से अपने साहित्य को एक उचा दर्जा स्थापित किया है। सरल भाषा-शैली ही इनकी प्रसिद्धि का

कारण है। सुदर्शन प्रियदर्शिनी ने अपने जीवन का एक लम्बा समय साहित्य मूजन के लिए समर्पित किया है। कहानी, उपन्यास, कविता आदि विधाओं में उनका लेखन वीरल काग़ी मौखान्वित है।

'काँच के टुकड़े' और 'उत्तरायण' उनके दो महत्वपूर्ण कहानी संग्रह हैं। 'उत्तरायण' कहानी संग्रह में संश्लिष्ट कहानियों में स्वदेश परदेश का द्वंद्व अत्यंत-सहनता से अभिव्यक्त हुआ है।

इस कहानी संग्रह की प्रथम कहानी 'अखबारवाला' जिसमें एक ऐसी स्त्री का चित्रण प्रस्तुत किया गया है कि परदेश में कोई किसी का नहीं होता। नायिका हर रोज अपने घर के सामने रहनेवाले व्यक्ति को हर सुबह अखबार उठाते देखती है। इतने परिचय में ही नायिका जया रोजाना उसकी ओर देखकर हवा में हाथ घुमाती है। आज उसी अखबारवाले की मृत्यु हो गई है, परन्तु कोई व्यक्ति शोक नहीं मना रहा है। एक अरसे से पराए देश में रहनेवाली जया इस घटना से व्यथित होकर सोचती है - "बह हर दिन सोचती है कैसी है यद्दा की जिनदगी। यद्दा के नावृत्तगाह की तरह साफ सुथरे घर जिनमें कोई पहल-पहल नहीं। एक सन्नाटे में लिपटी हुई ये इमारतें-जेरो धीरे-धीरे सुबकती रहती हो वे आवाजा।" जया की यह संवेदनपूर्ण अभिव्यक्ति ही स्वदेश और परदेश के माहौल का अंतर्द्वंद्व दर्शाती है। एक भारतीय होने के नाते एक अजनबी के मृत्यु पर भी जया की उसके प्रति सहानुभूति ज्वलंत मानवीयता का प्रतीक है।

'उत्तरायण' कहानी की नायिका निमा भारतीय नारी के संस्कारों को ढोती हुई परदेश में पति और बच्चों की हर सुविधाओं को पूरा करने के लिए दिन-रात एक करती है। लेकिन पति और बच्चों से वह हमेशा उपेक्षित ही रही है। पराए देश में पराए होने की अनुभूति और उस अपरिचित देश में अपने आप को समायोजित कर लेने का अथक प्रयास, लेकिन इतना होकर भी वह बेगानेपन का शिकार हो जाती है। भारतीय और पाश्चात्य संस्कृति की टकराहट में नायिका अपनी मनोवेदना व्यक्त करते हुए कहती है "यहा उंची दुकान फीका पढ़ाना। यहाँ विदेश में लोग संपन्नता और वैभव बटोरने आते हैं। लेकिन हिस्से आती रिक्तता, अकेलापन और एक रिक्तता जो धीरे धीरे दीमक की तरह सबकुछ चाट जाती है ..... रिश्ते-नाते प्यार संबंध सब का सब।" 2 नायिका के इन शब्दों में ही निराशा, बेगाना तथा संक्रास से भरी हुई उसकी वेदना स्पष्ट होती है।

सावित्री नं.3 में एक भारतीय एवं अमेरिकन नारी की संवेदनओं का सूक्ष्मता से अंकन हुआ है। विदेशी स्त्री को बह करके भी आजादी का जश्र मनाती है तो भारतीय नारी बेगुनाह होकर भी पती की खुशी में अपने आपको समर्पित करती है। उसका समर्पण यह दर्शाता है कि भारतीय महिलाएँ विदेश में भी अपने संस्कारों को भूल नहीं जाती।

'निःशंक' कहानी में सुदर्शन प्रियदर्शिनी जी ने अमेरिकी समाज में पति पत्नी के संबंधों में पनपता बिखराव को पुरुष का दोहरा विश्वासघाती व्यक्तित्व दृष्टीगोचर होता है। पति पत्नी के रिश्तों की बदलती तस्वीर इस कहानी में वास्तविकता से चित्रित हुई है। कहानी की नायिका सुनंदा अपनी कुंठा व्यक्त करते हुए कहती है "वह समझता ही थी कि कौनसा राजीव सच्चा है? घर की चार दिवारी में इतना प्यार करनेवाला राजीव या घर बाहर इतना संपूत और बेगाना राजीव।" 3 सुनंदा के इन शब्दों में ही पति पत्नी के रिश्तों की कुरूपता और उसका अर्थसंधर्ष उद्घटित हुआ है।

'दशान्तर' कहानी में सुदर्शन प्रियदर्शिनी जी ने विदेश में बसे बच्चों की संस्कारहीन प्रवृत्ति का गहन चित्रण प्रस्तुत कहानी में बेटा शादी तो खुद ही तय करता है। लेकिन शादी के कार्ड में माँ-बाप का नाम तक दर्ज

नहीं करना चाहता। माँ-बाप कि भावनाओं के प्रति बेटे की शून्य संवेदनाएं ही प्रस्तुत कहानी में अत्यंत मूल्यवान् चिन्ता से अभिव्यक्त हुई है। नई पीढ़ी पूर्ण रूप से अपने संस्कारों से कैसे कट रही है इसका मार्मिक चित्रण इस कहानी में हुआ है।

'आचारसंहिता' कहानी में एक भारतीय युवा एक विदेश युवती कैथी से विवाह करके गेम्गे मानसिक अनर्इद में फँस जाता है कि उसे विवाह विच्छेदन का निर्णय लेना पडता है। कैथी हमेशा पती के परिवार की उभेक्षा करती रहती है। तथा भारतीय सभ्यता और संस्कृति का भी उपहास करती है। परिणामतः पति-पत्नी के रिश्ते में हमेशा के लिए दरार बन जाती है।

'संघ' कहानी में भी सुदर्शन प्रियदर्शिनी जी ने भारतीय संस्कृति, संस्कार और विदेशी परिवेश की टकराहट बखूबी चित्रित की है। नायक ऋषभ एक विदेशी स्त्री से विवाह करके परिवार के हर निर्णय में पत्नी पर अवलंबित होता है। वह अपने बच्चों का लालन-पालन, हिन्दू धर्म की संस्कृति के परिवेश में करना चाहता है। लेकिन बात यहा तक पहुँचती है कि, ऋषभ की पत्नी बच्चों का नाम तक विदेशी रख देती है। ऋषभ काफी हद तक अपनी संस्कृति और संस्कार बचाने का प्रयत्न करता है, लेकिन प्रेम और परिवार उसको ऐसा करने ही नहीं देते।

'भीड' कहानी परदेश में स्थित नारी के बनते विगडते रिश्तों की मनोदशा पर आधारित है। कहानी की नायिका सीमा अपने पराये की भीड में खुद को अकेला महसूस करती है। इस कहानी में औपचारिक आत्मीयता की बोझ से बोझिल मनुष्य की संवेदनाओं का सूक्ष्म अंकन है। सीमा स्थिति की उद्विग्नता व्यक्त करते हुए कहती है कि - "जूती कि नोक पर हम रह सकते हैं, पर आँखों में उभरा बेगाने पन जूते में चुभी कील से भी ज्यादा पीडा देती है। जब अपनापन और अपनेपन की जगह मरे जाती है तब उस जगह का त्याग करना ही एक मात्र उपाय रह जाता है।" 4 नायिका के इन शब्दों से ही अपने देश से दूर अपरिचित माहौल में मनुष्य के अकेलेपन की त्रासदी व्यक्त हुई है।

'धूप' कहानी एक ऐसे दंपती की कहानी है जिनकी जिंदगी रेल की दो समानांतर पटरियों की तरह दौड रही है। उन दोनों का साथ रहकर भी एक दुसरे से मिलना असंभव है। अमेरिकी सभ्यता संस्कृति को पूर्णतः आत्मसात न कर लेने का दुःख नायिका रेखा को हमेशा निचोडकर रखता है। वह अपनी उलझन व्यक्त करते हुए कहती है - "बहुत सी चीजें ऐसी हैं जिन्हें जिंदगी भर करने या पाने की सोचती रही पर कभी हासिल नहीं कर पाई। अपनी मनपसंद चौखट कभी मिल ही नहीं पाती। इसलिए दुसरों के बनाए साचो में ढले चले जाते है और अपना नाप-तोल भी भूत जाते है।" 5 नायिका के इन शब्दों में ही विदेश में बसी भारतीय नारी की आंतरिक पीडा का मर्मस्पर्शी चित्रण हुआ है।

'सुबह' कहानी में जब कोई भारतीय पश्चिमी देशों में जाकर किसप्रकार अपरिचित अनभिज्ञ बन जाते उन्हें अपने भी कैसे बेगाने लगते है इस बात का सजीव और ज्वलंत चित्रण उक्त कहानी में चित्रित हुआ है। कहानी में वृद्धावस्था के जीवन की त्रासदी, अतीत और भविष्य को लेकर वृद्धों का अंतर्द्वंद्व जीवन की जिजीविषा आदि कई बातों का कठोर सच बडे संवेदनापूर्ण शब्दों में व्यक्त हुआ है।

इस प्रकार विवेचित कहानियों में सुदर्शन प्रियदर्शिनी जी ने प्रवासी जीवन की समग्र कठिनाईयाँ अस्तित्व को बचाये रखने की निरंतर संघर्ष स्वदेश और परदेश के बीच उद्विग्न बेचैनी विस्थापन की पीडा आदि का यथार्थ चित्रण किया है। भारतीय और पाश्चात्य संस्कृति की टकराहट के बीच की निरंतर बेचैनी उक्त कहानी में सजीव चित्रित है। सुदर्शन प्रियदर्शिनी जी की प्रस्तुत कहानियों में मनुष्य मन की गहरी संवेदनाओं का चित्रण है। इन कहानियों में कहीं न कहीं भारतीय धर्म दर्शन, संस्कृति, वेश-भूषा, रहन-सहन, रीति-रि

परंपराएं आदी का मूकमता से अंकन हुआ है। साथ ही यह भी संकेत दिया है कि विदेश में बसे भारतीय अपनी संस्कृति को भूल भी नहीं पाते और नये समाज और वहां के परिवेश को पूरी तरह अपना भी नहीं सकते, जिससे वह अकेलेपन का बोझ जिंदगी भर होते हैं।

निष्कर्षतः यही कहा जा सकता है की सुदर्शनप्रियदर्शिनी जी की 'उत्तरायण' कहानी संग्रह में संपूर्ण कहानियां स्वामी-भारतीयों की संवेदनाओं की बेजोड़-मिमांसा है। अतः सुदर्शन-प्रियदर्शिनी प्रवामी हिन्दी साहित्य की मूर्धन्य फल महिला कलाकार हैं।

दर्श :

- (1) सुदर्शन प्रियदर्शिनी - उत्तरायण (कहानी संग्रह) 'अक्षयारवामा' नमन प्रकाशन, नई दिल्ली - पृ. - 8
- (2) सुदर्शन प्रियदर्शिनी - 'उत्तरायण' नमन प्रकाशन, नई दिल्ली - पृ. - 22
- (3) सुदर्शन प्रियदर्शिनी - उत्तरायण (कहानी संग्रह) - 'नि.शंक' नमन प्रकाशन, नई दिल्ली पृ. - 41
- (4) सुदर्शन प्रियदर्शिनी - 'भीड़' (कहानी) - अलख कृति पत्रिका, दून - 2016
- (5) सुदर्शन प्रियदर्शिनी - उत्तरायण (कहानी संग्रह) - 'भ्रम' नमन प्रकाशन - पृ. - 31

Electrostatic potential mapping of ascorbic acid and dimethoxyaniline for the antioxidant evaluation capacity

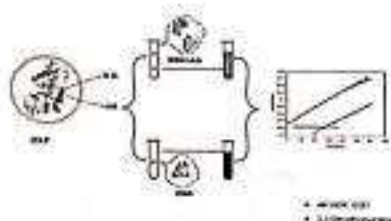
Shivakumar Anantharaman¹ · Honnur Krishna² · Rajesh Biligere Muddegowda³

Received: 9 July 2022 / Accepted: 26 May 2023
© Springer-Verlag GmbH Austria, part of Springer Nature 2023

Abstract

We have here presented an extended theoretical and experimental study of hydroxyl radical (HR) trapping assay by ascorbic acid (AA). 2,4-Dimethoxyaniline (DMA) in the presence of hydrogen peroxide and horseradish peroxidase (HRP) produces an imine form of 2,4-DMA (DMA*), a violet colored product with an UV-Vis absorption maximum at 540 nm. The formation of the violet colored product was inhibited by the addition of AA. Fukui functions and dual descriptor enumerating the local and global electron densities of the atoms on the DMA, AA, and HR systems were calculated. The preferential electron density pattern on DMA, AA, and HR was assessed by left and right Fukui functionals at constant external potential. Highest occupied molecular orbital–lowest unoccupied molecular orbital (HOMO–LUMO) gap for DMA and AA were found to be 8.834 and 10.908 eV, respectively, and singly occupied molecular orbital–highest occupied molecular orbital (SOMO–HOMO) gap for HR was 16.872 eV. The global softness for DMA, HR, and AA was 12.99, 6.10, and 11.70, respectively. The electronic transitions ($n \rightarrow \pi^*$ and $\pi \rightarrow \pi^*$) of the proposed colored product were simulated by time dependent-density functional theory (TD-DFT) calculation with its correlation with the practical UV-Vis data. Natural bond order analysis (NBO) and electrostatic potential (ESP) providing theoretical information on the relative electron density over the atomic position of AA and DMA were presented. This article can provide a unique way of understanding the position of HR radical attack on AA and DMA.

Graphical abstract

Keywords Density functional theory · Colorimetric inhibition assay · Hydroxyl radical antioxidant capacity assay · HOMO · SOMO–LUMO · UV-Vis simulation · Isosurface · Fukui functions

✉ Shivakumar Anantharaman
shivakem77@gmail.com

✉ Honnur Krishna
krishnachem08@gmail.com

¹ PG Studies and Research Centre in Chemistry (A Recognized Research Centre of University of Mysore), St. Philomena's College, Bangalore-Mysore Road, Bannimantap, Mysore 570015, India

² Department of Chemistry, S. D. V. S. Sangh's, S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar, Belagavi 591313, Karnataka, India

³ Department of Physics, RV College of Engineering, Bengaluru 560059, Karnataka, India

Introduction

Free radicals are highly unstable species having an unpaired electron in the outermost shell, seeking stability through pairing with biological systems [1]. One of the contributions for its instability is lack of octet configuration. Reactive oxygen and reactive nitrogen species have characteristic properties such as short life time, generation of intermediate reactive species that in turn kill the immediate cell adjacent to its generation [2]. Hence, the instability of these species is a serious threat to the nearby cells which are implied in aging and more than 100 diseases that includes heart disease, diabetes, cancer, and neurodegenerative diseases. The main cause of these diseases are attributed to the damaging of crucial biomolecules such as DNA, RNA, lipids, proteins, polyunsaturated fatty acids, carbohydrates, and so on [3].

Antioxidants can be classified as primary, secondary, endogenous, exogenous, enzymatic, and non-enzymatic. Generally antioxidants are the molecules that contain hydroxyl groups which might be phenolic or non-phenolic in nature that includes ascorbic acid (AA), tocopherols, polyphenols, flavonoids, and so on [4].

AA has been widely studied due to its biological importance, which is a well-known radical scavenger and an antioxidant in the living systems. Apart from usual activity as a reducing agent of free radical species, it can also act as a cofactor in the enzymatic biosynthesis of collagen, catecholamine, carnitine, and peptide neurohormones [5]. Under *in vitro* electrochemical oxidation, AA normally loses one electron, but two electron oxidation can also be observed. AA is also involved in the oxidation of low density lipoprotein and is used as biochemical marker of oxidative stress in clinical investigations [6]. Due to their numerous health advantages, including anti-aging and anti-inflammatory properties, AA have emerged as scientifically intriguing substances. Dehydroascorbic acid has been used as a biochemical marker of oxidative stress in clinical investigations and also vitamin C is used as a dietary supplement. Hence, assay of AA plays a pivotal role in the food technology, health sector, microbiology and such others [7].

An antioxidant assay are characterized by two different terms namely, antioxidant activity and antioxidant capacity. First, the antioxidant activity corresponds to the rate constant trapping of single antioxidant against the given free radical. Second term is the antioxidant capacity that corresponds to the total molar concentration of the free radicals that scavenges against the test sample which is dependent on the presence of variety of antioxidants in the mixture [8]. An assay can include direct and indirect methodology, direct method relies on its tendency of the free

radical to reduce or oxidize the reaction probe and indirect method adopts the inhibitory capacity of the antioxidants for the formation of the products.

Based on the nature of the mechanism, it can be broadly classified into electron transfer (ET) and hydrogen atom transfer (HAT) reactions. Different types of antioxidant assay include online extraction of high-performance liquid chromatography—ferric reducing antioxidant parameter [9], copper reducing antioxidant capacity—thin layer chromatography [10], 2,2'-azinobis (3-ethylbenzothiazoline-6-sulfonic acid) by advanced statistical methods [11], 2,2-diphenyl-1-picrylhydrazyl [12], fluorescence—ferric reducing antioxidant capacity [13], crocin bleaching assay [14], luminol enhanced chemiluminescence-flow injection analysis [15], β -phycoerythrin-fluorescence system [16], lipid peroxide generation [17], hydroxyl radical averting capacity [18], oxygen radical absorbance capacity assays [19], total radical antioxidant parameter [20], Folin-Ciocalteu reagent assays [21], Trolox equivalent antioxidant capacity assays [22], and such others. In general AA, an antioxidant substance can reduce the metal or organic system either by ET or HAT mechanism, providing the signal response either by positively or negatively in the graphical representation.

The proposed antioxidant assay relies on the formation of oxidized colored product of dimethoxyaniline (DMA) by horseradish peroxidase (HRP) involving hydrogen peroxide as a substrate, which is inhibited by AA. HRP are heme proteins that contain iron(III) protoporphyrin (ferritoporphyrin) as prosthetic group with molecular weight ranging between 30 and 150 kDa. HRP can react with reactive oxygen species like superoxide radical and its protonated form, hydrogen peroxide, and hydroxyl radical (HR) [20, 21]. In the absence of the reducing substrates like phenols, amines, the HRP during the cycle releases protonated superoxide and other reactive oxygen species [23–25].

HRP catalyzes the oxidation of wide variety of substrates using hydrogen peroxide or other peroxides as a primary substrates [26]. The HRP catalytic cycle involves the formation of two distinct intermediates namely HRP-I and HRP-II on its reaction with hydrogen peroxide and organic co-substrate. In the initial stage, the native ferric enzyme is oxidized by hydrogen peroxide form an unstable intermediate called HRP-I, which has a heme structure $\text{Fe}^{\text{IV}}=\text{O}$ -porphyrin π -cation radical and consequently reduction of peroxide to water takes place. Then HRP-I oxidizes an electron donor substrate (AH_2) to give HRP-II (protonated form of HRP-I), releasing a free radical. HRP-II gets further reduced by second substrate molecule, generating the ferric state producing free radical, summarized in Scheme 1.

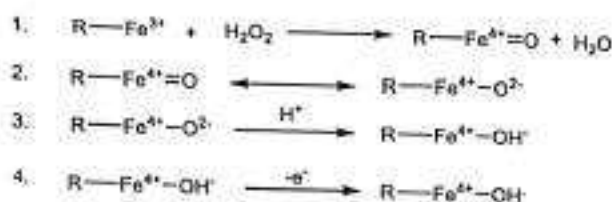
Another mechanism as suggested by Svistunenko et al. [27], the heme group gets oxidized with the formation of oxoferryl heme and free radical located on the π -system of the heme. The radical is then transferred to an amino acid

Scheme 1

Scheme 2

counter part of the enzyme which further undergoes transformation resulting in the formation of HR (Scheme 2).

HR system, highly reactive oxygen species due to its short of octet configuration, tries to attain the stability by abstracting hydrogen atom from either AA or 2,4-dimethoxyaniline (DMA). Thus, AA and DMA act as an HR radical scavenger.

There are three possible plausible routes by which the amine DMA interacts with HR to produce DMA[•]. A violet color product (step I) then yields the final dimeric product (step II) (Scheme 3). The principle utilized in the AA assay is graphically depicted in Fig. 1. The relatively more reducing property of AA compared to DMA emphasizes the decrease in intensity of violet color product, which asserts

the induction period of the reaction in the presence of AA (Fig. 1).

- (a) Step I
- (b) HR abstracts an electron from DMA to form a DMA cationic intermediate. Further, cationic intermediate loses a proton resulting in the formation of imine form of 2,4-DMA (DMA⁺) (Scheme 3a and 3b).
- (c) By proton coupled electron transfer (PCET) mechanism, DMA loses proton and electron in subsequent steps ultimately leading to DMA[•] (Scheme 3c and d).
- (d) HR interacts with DMA and knocks out atomic hydrogen and forms DMA[•] (Scheme 3e).
- (e) Step II

Dimerization takes place by radical cation intermediate and DMA[•] resulting in the radical adduct formation (RAF) product (Scheme 3f, g, and h).

Mechanism shown in Scheme 3 addresses the formation of stable DMA radical and its dimerization.

Our earlier research article [8] claims the number of active sites for hydroxyl group attack has a strong influence on the radical scavenging activity. The DMA has a number of active sites for the attack of HR, released by the reaction of HRP with substrate hydrogen peroxide. This study will give distinct idea about place of attack of the HR on DMA.

AA and DMA are antioxidant substances that have a preferential electron density over the soft oxygen and nitrogen atoms, respectively, where exact reducing positions can be established by density functional theory (DFT). DFT

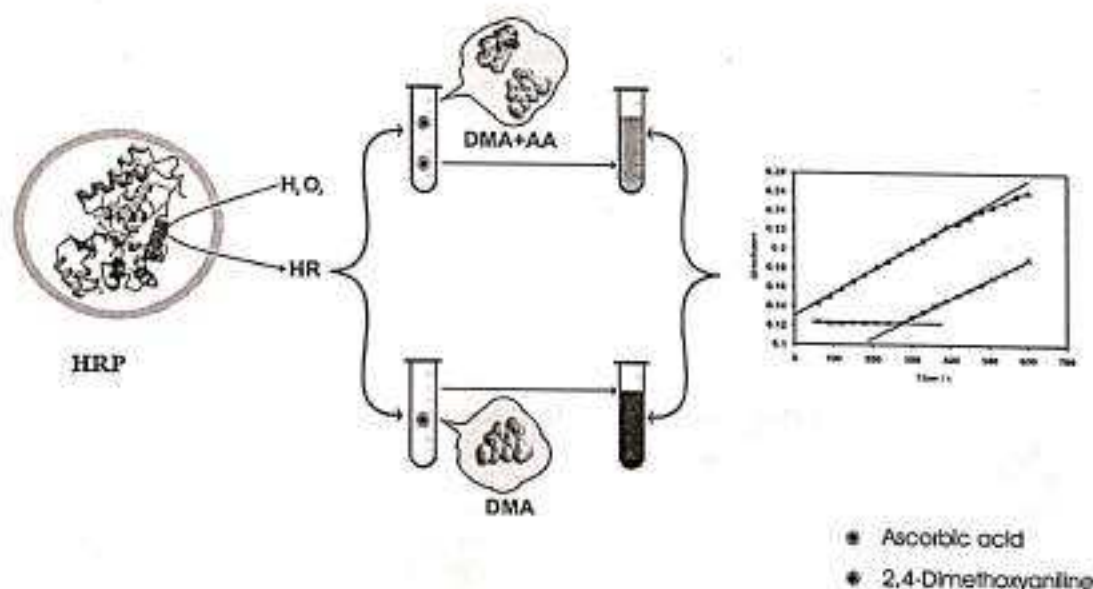
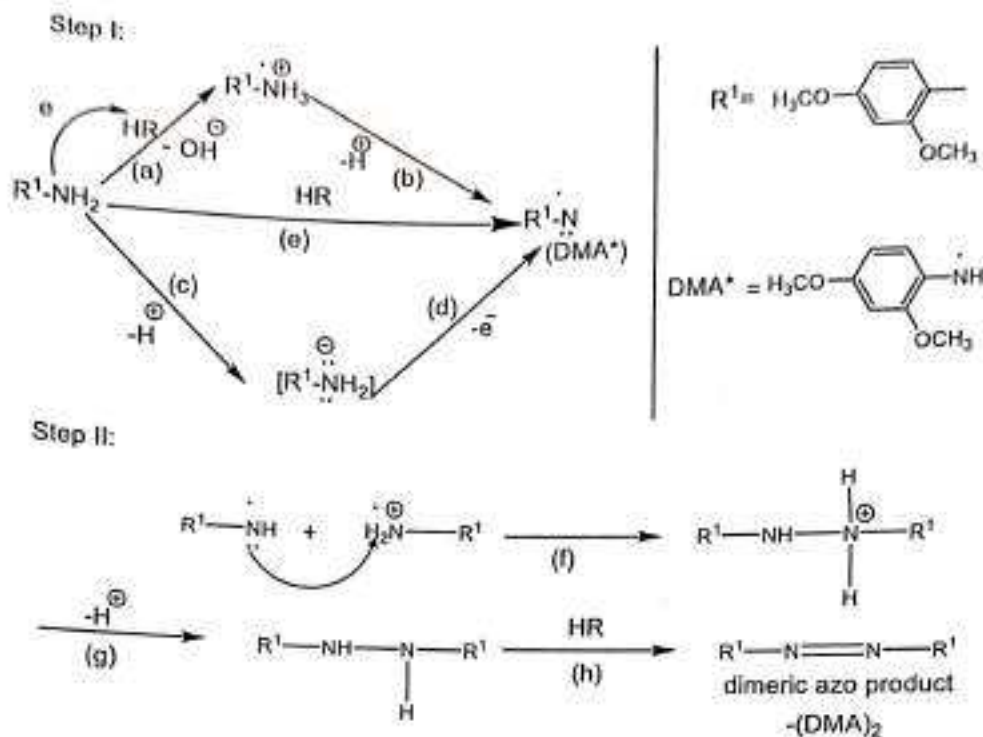

Fig. 1 Principle of the DMA/HRP/AA antioxidant assay

Scheme 3

provides a powerful theoretical framework for the study of both chemical reactivity and selectivity. From the DFT equations, many concepts are widely used by experimental chemists which have both mathematical and physical meaning. Indeed, concepts such as electronic chemical potential, which characterizes the escaping tendency of electrons and global hardness (representing the resistance to charge transfer), have proven to be successful in the rationalization of chemical processes [28].

Several research groups have studied AA by DFT calculations in the vibrational IR band assignment [29], studying the reaction process with HR in aqueous phase [30, 31], discussing the nature of free radical product of its reaction involving HR by frontier orbital approach [32], Mulliken charge distribution, and molecular electrostatic potential in defining the activity of the molecule [33], designing the scheme of mechanism for its reaction with reactive oxygen species [34], nano C_{16} cluster as its carrier [35] and the reaction enthalpies mechanism related to radical scavenging property [36].

This research article gives an idea about the attack of HR on AA and DMA, which is an attempt in studying the abstraction of hydrogen using Fukui function, bond dissociation energy (BDE), and bond dissociation enthalpy (BDH). The HR initiated colored product is inhibited by AA. The theoretical justification of hydrogen abstraction from AA

and DMA is provided. The article is emphasized on the electron density over the AA, and DMA by atomic Fukui functions involving right and left derivatives of electron density with respect to constant chemical potential under frozen molecular conditions. The theoretical spectral simulations were correlated with experimental UV-Vis generated data. This proposed assay is an indirect quantification of AA based on induction period developed by addition of AA for HRP initiated reaction. The present research article involving AA, DMA and HRP is further extension of the research work carried earlier [37] by our group. The research article has two parts, first dealing with the development of analytical assays for antioxidant activity, and second the theoretical path discussions by quantum mechanical studies.

Results and discussion

DMA-HRP-AA assay protocol

Three cm^3 of the reaction mixture containing 2233 μM DMA, 0.756 nM HRP and 82.88 μM H_2O_2 in 100 mM potassium dihydrogen orthophosphate/sodium hydroxide buffer of pH 6.0 was taken. For the evaluation of the linear calibration graph, 100 mm^3 of varying concentrations of AA were considered, so that the final concentration in 3

cm^3 of the solutions ranged between 11.9 and 37.8 μM . The absorbance of the violet colored imine form of 2,4-dimethoxyaniline (DMA^+) product was recorded continuously for 600 s at 540 nm with 30 s intervals. The absorbance of the control and test solution was recorded with reference to distilled water. The induction period of test solution containing 37.8 μM of AA, and control without AA recorded by the plot of absorbance vs. time (in s) is shown in Fig. 2. The plot of concentration vs. induction period was used for the evaluation of linearity in the calibration graph as shown in Fig. 3.

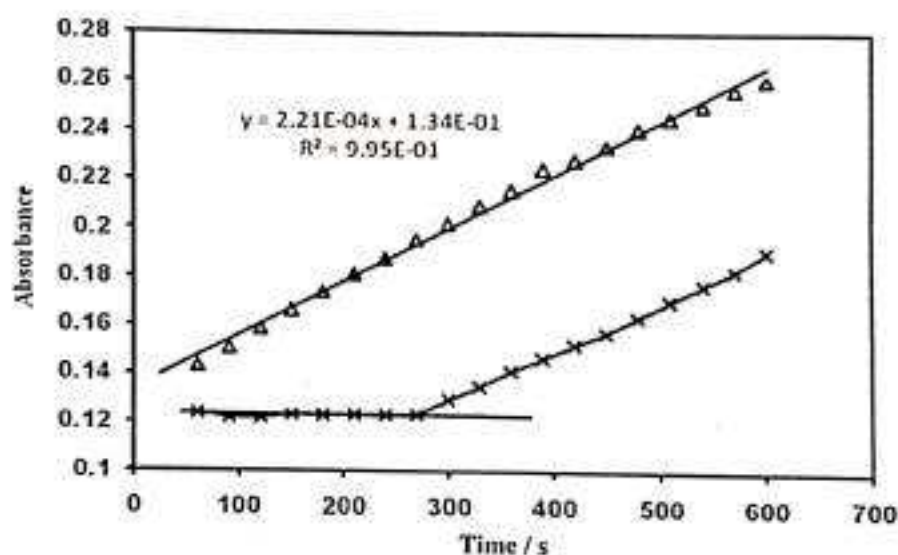
Addition of AA to the reaction mixture inhibits the formation of free radical, thus initiating the induction time during course of the reaction. Increase in the time lag with increase in the concentration of AA substantiates the inhibition kinetics.

Optimization of the reaction condition

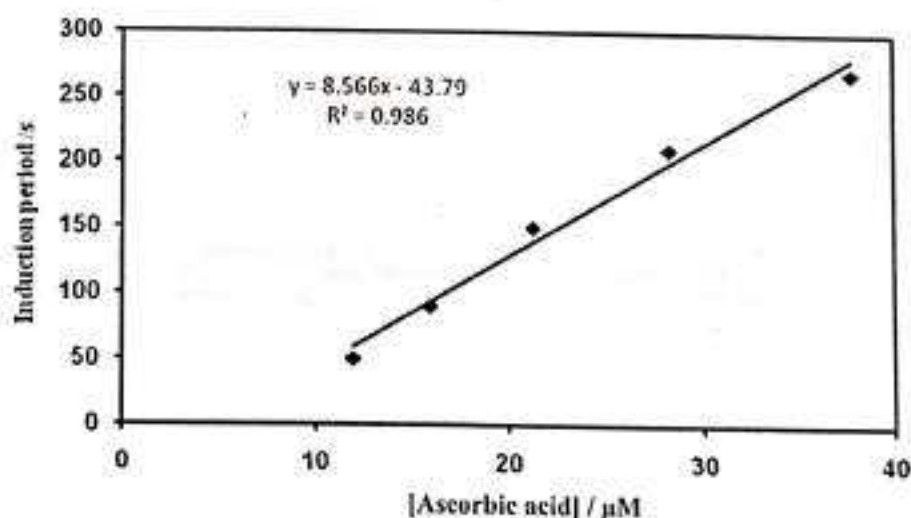
For establishing the optimized concentration of H_2O_2 in terms of induction period, 3 cm^3 of the reaction mixture containing 2233 μM DMA and 0.756 nM HRP at varying concentrations of AA and H_2O_2 were taken. The H_2O_2 concentrations that were used in the optimization procedure ranged between 20 and 663.04 μM with varying AA concentrations of 45.42, 75.7 and 189.23 μM . From Fig. 1S, it can be seen that the induction period varies linearly between 20 and 82.88 μM , beyond which it gets saturated due to the enzymatic reaction. Hence, a final concentration of 82.88 μM of H_2O_2 was selected for further assay procedure.

As the proposed assay procedure is based on release of HR by HRP, the optimized pH/temperature that was recorded for our earlier work [37] is selected as a reference. The optimized pH that was selected under the optimized

Fig. 2 Evaluation of the induction period for 2233 μM DMA, 0.756 nM HRP, and 82.88 μM H_2O_2 in 100 mM potassium dihydrogen orthophosphate/sodium hydroxide buffer containing 37.8 μM AA in a total 3 cm^3 of the reaction mixture. The control (Δ) and sample ($\times$) readings were recorded against the distilled water

Fig. 3 Calibration graph for determination of AA containing 2233 μM DMA, 0.756 nM HRP and 82.88 μM H_2O_2 in 100 mM potassium dihydrogen orthophosphate / sodium hydroxide buffer of pH 6.0 in a total 3 cm^3 of the reaction mixture containing in the range between 11.9 and 37.8 μM of AA

concentrations of the DMA, HRP, and H_2O_2 is 6.0. The effect of temperature was studied in the range 0–80 °C and it was found that the sensitivity remains stable in the range 20 to 30 °C. Hence, 25 °C is selected during the assay procedure.

Physical fitting models for calibration and optimization

The dependent variables that were selected includes different concentrations of H_2O_2 , AA and the induction period responses for all ten experimental runs are summarized in Table 1. This model was validated, where the significant Z (deviation of a data point from the mean, relative to one standard deviation) at 95% confidence values less than 1.96 were accepted. During the model selection, the best fitted models for the induction period were linear and logarithmic based and the regression value, R^2 closer to 1. The RSD, a measure of the reproducibility of the model having less than 3.0% and the R^2 values close to 1, indicates a good relationship between the experimental data and those of the fitted models. The R^2 values well within the acceptable limit ≥ 0.91 indicate the experimental data fitted well with linear and logarithmic equations. The final equation indicating the actual slope and intercept is shown in Table 1. Positive values represent the effect of concentration on optimization, whereas negative values represent an inverse relationship between the concentration factor and the induction period. The slope of the graph indicates its nature, i.e., change in the induction period with reference concentration. The percentage error associated in the determination of AA lies in the range 0.5 to 1.0.

Spectral characteristics

An intense violet colored product, DMA*, was scanned in the wavelength range from 400 to 800 nm against the control. The absorption spectrum has dual maximum one at 540 nm and another at 600 nm, attributed to π to π^* and n to π^* transitions, respectively [38]. The experimental observation was made at 540 nm due to its high molar absorptivity ($0.718 \text{ mM}^{-1} \text{ cm}^{-1}$) as reported earlier [37]. The control has

negligible absorptions in the entire range. The absorption spectrum of the violet colored product is as shown in Fig. 4.

Reaction mechanism

AA is a good scavenger of superoxide radical anion, hydrogen peroxide, HR and singlet oxygen. Oxidation of AA produces two moles of electron along with quinone analog. But, some researchers claim that single electron change through the formation of uni-radical conjugated by carbonyl group stabilized by resonance [39]. The formation of dehydroascorbic acid is greatly expected as the single electron change involving the specific removal of targeted hydrogen which is kinetically forbidden process [8]. Scheme 4 depicts two different routes (Scheme 4a and b) of formation of dehydroascorbic acid molecule.

AA inhibition mechanism of DMA

HR scavenging assay was measured based on the relative competitive inhibition in the formation of colored product. AA is a strong scavenger of HR with formation constant $K_f = 1.8 \times 10^8 \text{ dm}^3 \text{ mol}^{-1} \text{ s}^{-1}$ [40], compared to DMA due to its high inhibition rate which initiates a time lag in the formation of the colored product. It was observed that there was time lag in the formation of the product which increases as the concentration of AA increased proportionately. The contributing competitive reaction is as shown below (Scheme 5). According to above competitive reaction described, the following relation can be established [41].

$$\frac{A_0}{A} = 1 + \frac{k_i[\text{AA}]}{k_0[\text{DMA}]} \quad (1)$$

where A_0 and A are the absorbance of corresponding control and samples for fixed concentration of DMA and various concentrations of AA at a constant time, t . k_i and k_0 are AA inhibited and blank rate constant, respectively.

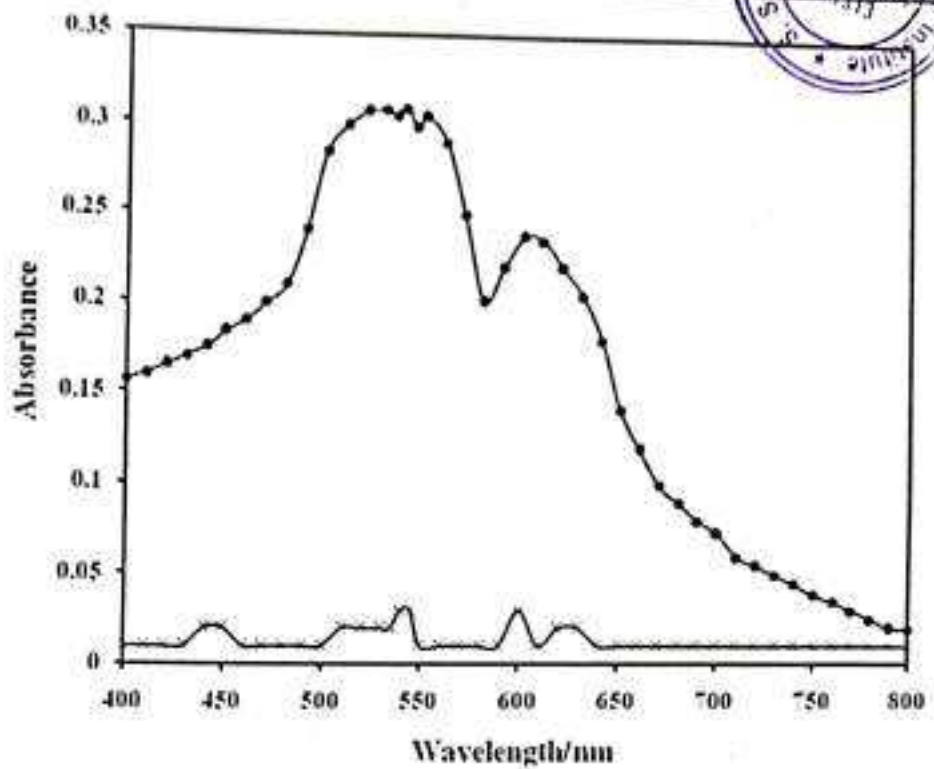
The inhibition kinetics as per the above Eq. (1) is as shown in Fig. 2S. The formation of HR initiated colored product is as shown below (Scheme 6).

Table 1 Predicted response models and statistical parameters obtained

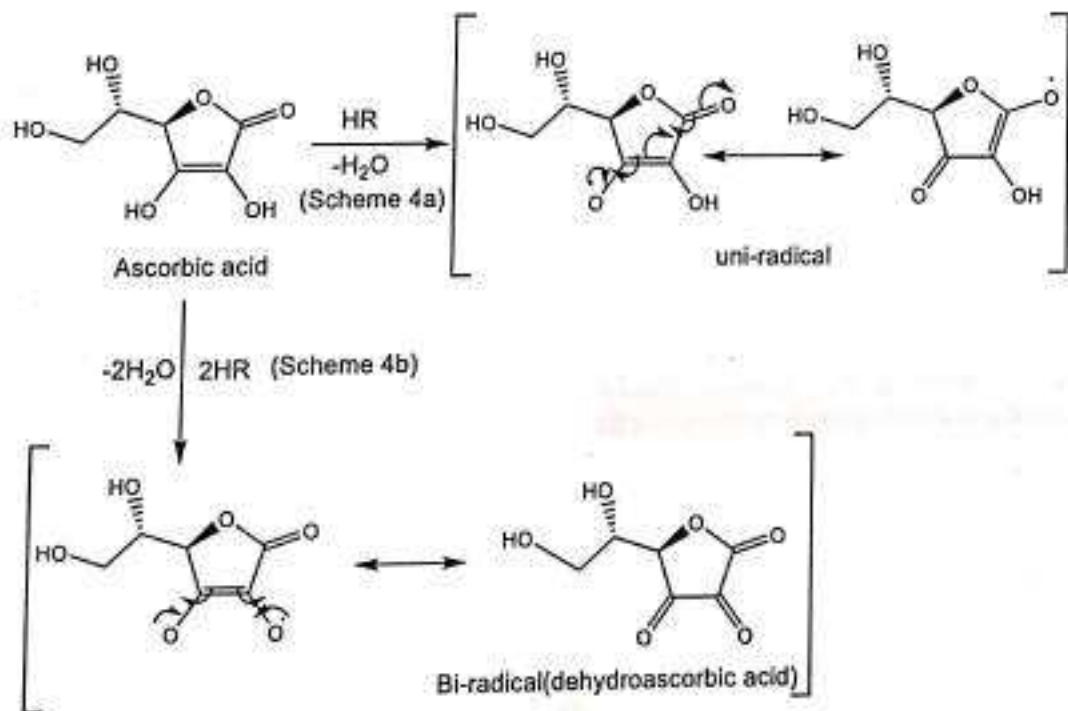
Figure No	Type of the model	Two dimensional plot	Equation model for y	R^2	CV/%	Error/%
02	Linear	Time versus absorbance	$2.21 \times 10^{-4} x + 1.34 \times 10^{-3}$	0.995	1.0–2.0	–
03	Linear	Induction period versus [AA]	$8.566 x - 43.79$	0.986	1.3–2.2	0.5–1.0
Supplementary 1S	Logarithmic	Induction period versus [H_2O_2], during optimization	$-187 \ln x + 1514$ $-132 \ln x + 1005$ $-127 \ln x + 871.7$	0.987 0.976 0.942	0.5–1.0	–
Supplementary 2S	Linear	Signal ratio versus [AA]/[DMA]	$27.08x + 1$	0.919	1.5–3.0	–

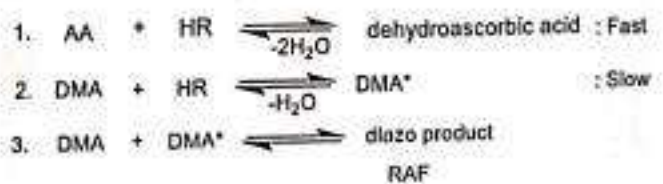
Fig. 4 Absorption spectra of the intense violet colored DMA* were recorded for a 3 cm³ of the reaction mixture containing 2263 μM DMA, 0.757 nM HRP, and 330 μM H₂O₂ in a 100 mM potassium dihydrogen orthophosphate/sodium hydroxide buffer of pH 6.0 at 25 °C (•) after incubating for a period of 10 min against the control (×) without H₂O₂

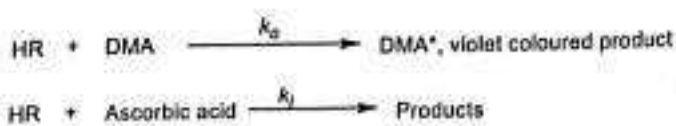
Scheme 4

Scheme 6

Scheme 5

BDE and BDH of AA and DMA

BDE is the energy required to break a bond between two atomic positions of a molecular system with each atom gaining one electron. The enthalpy (H) of the system is equal to the sum of internal energy and product of pressure and volume. The BDE and BDH values are indication of the molecular system reacting by HAT mechanism. The AA acts as an antioxidant which depends upon the removal of hydrogen atom of the hydroxyl group attached to the lactone ring with subsequent formation of dehydroascorbic acid [42]. The removal of hydrogen by HR depends on the BDE and BDH of different hydrogen atoms attached to the AA molecule. The pictorial representations of the AA and DMA along with the local atomic positions are labeled in Fig. 5. The BDE and BDH have been calculated by the below relation:

$$\text{BDE} = E(\text{Dehydroascorbic acid}) + nE(\text{Hydrogen atom}) - E(\text{Ascorbic acid}) \quad (2)$$

$$\text{BDH} = H(\text{Dehydroascorbic acid}) + nH(\text{Hydrogen atoms}) - H(\text{Ascorbic acid}) \quad (3)$$

where n refers to the number of hydrogen atom eliminated from the parent molecular system and E represents electronic energy.

The least values of the BDE (Table 2) of AA have been calculated for H_{17} and H_{19} atom, thereby implying easy removal of H_{17} and H_{19} hydrogen atom from AA by HR radical. The calculated BDE is of the increasing order $H_{17} = H_{19} < H_{20} < H_{13} < H_{9/10} < H_{14} < H_{11}$. The effective transfer of electron over O_{18} and O_{16} contributes to highest BDE of H_{17} and H_{19} . The HR can attack H_{17} and H_{19} (Fig. 5) which can subsequently result in the formation of dehydroascorbic acid. The formation of dehydroascorbic acid by losing H_{17} and H_{19} in AA is a favourable condition due to the more electron density at the O_{16} and O_{18} , justified by Fukui functions. The ΔH of the AA system follows the sequential decreasing order $H_{17}, H_{19}, H_{13}, H_{20}, H_{14}, H_{9/10}, H_{11}$.

Table 2 BDE and BDH of AA in aqueous environment

Hydrogen atom position	AA (aqueous)/kJ mol ⁻¹			
	Proposed method		Reported method [6]/[44]	Discrepancy
	BDE	BDH	BDH	BDH
17	318	288	316	28
19	318	288	334/326	46/38
20	373	340	336	06
13	417	386	-	-
9/10	425	391	-	-
14	459	427	435	08
11	465	427	430	03

The antioxidant tendency of DMA also depends on the formation of hydroxylated products at different aryl positions, as shown in Fig. 5. The BDE at different position of the potential binding sites was calculated based on the placement of hydroxyl group and oxygen radical on DMA. The BDE and ΔH of DMA have been calculated by the relation,

$$\text{BDE} = E(\text{Oxygenated DMA}) + E(\text{Hydrogen atom}) - E(\text{DMA-OH}) \quad (4)$$

$$\text{BDH} = H(\text{Oxygenated DMA}) + H(\text{Hydrogen atom}) - H(\text{DMA-OH}) \quad (5)$$

for both aqueous and gas condition.

The optimized structures that have been chosen for the study of free radical assay viz., DMA, AA and (DMA)₂ are as shown in Figs. 3S and 5.

The BDE (Table 3) of DMA for gaseous and aqueous system follows an decreasing order $H_{15}/H_{16}/H_{17}, H_{11}/H_{12}/H_{13}, H_{20}, H_{19}, H_{18}$ and $H_{20}, H_{11}/H_{12}/H_{13}, H_{15}/H_{16}/H_{17}, H_{18}, H_{19}$, respectively. The BDH for gaseous and aqueous system follows decreasing order as $H_{18}, H_{19}, H_{20}, H_{15}/H_{16}/H_{17}, H_{11}/H_{12}/H_{13}$ and $H_{19}, H_{18}, H_{20}, H_{15}/H_{16}/H_{17}, H_{11}/H_{12}/H_{13}$, respectively.

Fig. 5 Optimized molecular structures of AA (left) and DMA (right) in ground states

Table 3 BDE and BDH of DMA in gaseous and aqueous environment

Hydrogen atom position	DMA/kJ mol ⁻¹			
	Gaseous		Aqueous	
	BDE	BDH	BDE	BDH
11,12,13	412	378	305	263
15,16,17	428	391	302	266
19	323	295	263	234
18	307	278	273	243
20	333	305	336	306

The structural factors that stabilize the oxygenated DMA and destabilize the hydroxyl DMA reduce BDE. The effective transfer of the electron density from the hydroxyl group to the phenyl ring takes place at a maximum extent in the case of methoxy group (H₁₅/H₁₆/H₁₇) and H₂₀ which contributes to the highest BDE in gaseous and aqueous media, respectively. The reason for the lowest BDE in the gaseous medium for H₁₈ is due to the orbital interaction between the hydroxyl oxygen and amine hydrogens. The orbital interaction stabilizes the resulting radical, hence contributes for less BDE in gaseous medium. The polarizing factors contribute to the highest BDE of H₂₀ and least for H₁₉ in aqueous medium. H₂₀ in the aqueous environment assists the stabilizing of π -electron density, thus leading to increase in the BDE [43].

The BDH is calculated in aqueous phase for the possible radicals of AA structures that lies in the range between 288 and 427 kJ/mol (Table 2). These values as reported by Štellerová et al. [6] lies between 316 and 435 kJ/mol. The homolytic dissociation of hydroxyl groups located on C₁ (H₁₁) and C₂ (H₁₄) is less preferable path due to its high BDH. The discrepancy in the BDH values between proposed method and reported method lies between 3 and 46 kJ/mol. The probable discrepancy is due to the stable AA structure that was selected during the studies which lacks hydrogen bond. The energetically preferred position for the removal of hydrogen in the formation of dehydrogenated AA is H₁₇ and H₁₉.

Similarly, BDH for the formation of hydroxylated DMA product (Table 3) in gaseous and aqueous phase follows an increasing order H₁₈, H₁₉, H₂₀, H_{11/12/13}, H_{15/16/17} and H₁₉, H₁₈, H_{11/12/13}, H_{15/16/17}, H₂₀, respectively. The BDE and BDH of DMA and AA are tabulated in Tables 2 and 3.

Fukui functions and dual descriptors for DMA, AA, and HR

AA reacts with HR by a free radical mechanism resulting in dehydroascorbic acid. The quantifiable value in terms of the local softness of an atom can be demonstrated by the Fukui functional value and dual descriptor. The radical descriptors, $f_k^{\pm}(s_k^{\pm})$, and dual descriptor $\Delta f(r)$ for hydrogen atom over the DMA and AA allow us to characterize the HR radical attacking position. The decreasing order for AA radical descriptor is H₂₀, H₁₉, H₁₇, H₁₃, H₉, H₁₄, H₁₁, H₁₀ and dual descriptor as H₁₉, H₁₇, H₁₁, H₁₄, H₂₀, H₁₀, H₁₃, H₉. The hydrogens that is susceptible for the attack by HR are H₁₉, H₂₀, H₁₇. The decreasing order of radical descriptor for oxygen atoms over the AA is O₁₅, O₁₈, O₁₆, O₄, O₃₂, O₈. The O₁₈, O₁₆ are more exposed to the HR attack due to the available H₁₉ and H₂₀. Also it is noticed that the more negative dual descriptor over O₁₆ and O₁₈ enumerates the attack of HR.

Similarly, radical descriptor for DMA follows decreasing order as H₁₈, H₂₀, H₁₂, H₁₉, H₂₁, H₂₂, H₁₇, H₁₁, H₁₃, H₁₆, H₁₅ and dual descriptor as H₁₂, H₂₀, H₁₈, H₁₉, H₁₇, H₂₁, H₁₃, H₂₂, H₁₁, H₁₆, H₁₅. The aryl hydrogens such as H₁₈, H₂₀, H₁₉ overrule the formation of the benzene radical as aryl compounds are stable. The electron density over the H₂₁ and H₂₂ more susceptible for homolytic cleavage as $\Delta f(r)$ of N₉ is less than zero.

The summative softness of the AA oxygen (O₁₆ and O₁₈) to that of DMA nitrogen (N₉) is found to be greater, thus inferring better reducing capacity of AA compared to DMA.

The Fukui functions and dual descriptors are marked in the bold form for clear cut identification of the density marker on one to one atom in the molecule (Table 4).

Frontier molecular orbital concept in explanation of hard-soft acid base concept

Frontier orbital energy gap, that is the difference between the HOMO/SOMO and LUMO energies, shows the interaction of the molecule with other species. Frontier orbital energy difference helps to differentiate between the chemical reactivity of the molecules. HOMO or SOMO values are -7.729, -9.722, and -15.393 eV for DMA, AA, and HR, respectively, and corresponding LUMO values are 1.105, 1.186, and 1.479 eV. The corresponding HOMO or SOMO-LUMO differences for DMA, AA, and HR are 8.834, 10.908, and 16.872 eV as tabulated in Table 5. These tabulated values were calculated from the energies (Supplementary information, Fukui functions) of frontier molecular orbitals.

A hard molecule has a large SOMO/HOMO-LUMO gap and a soft molecule has a small SOMO/HOMO-LUMO gap. Among these, HR is hard, AA is intermediate, and DMA is

Table 4 Fukui functions of DMA, AA, HR

Atom by atom position	f_i^+	s_i^+	$\Delta f(i)$
DMA			
C-1	0.0491	0.3030	-0.0393
C-2	0.0498	0.3068	-0.0512
C-3	0.0790	0.4868	-0.0983
C-4	0.1018	0.6272	-0.1628
C-5	0.0420	0.2593	-0.0355
O-7	0.0229	0.1412	0.0096
O-8	0.0174	0.1073	-0.0204
N-9	0.0241	0.1487	-0.0330
C-10	0.0934	0.5755	-0.1708
C-14	0.0019	0.0120	0.0153
H-11	-0.0040	-0.0252	0.0130
H-12	0.0207	0.1280	0.0175
H-13	0.0746	0.4598	0.1275
H-15	0.0203	0.1254	0.0190
H-16	0.0162	0.1001	0.0089
H-17	0.0196	0.1209	0.0115
H-18	0.0462	0.2847	0.0687
H-19	0.0817	0.5034	0.0945
H-20	0.0654	0.4029	0.0724
H-21	0.0757	0.4667	0.1003
H-22	0.0550	0.3389	0.0339
AA	0.0467	0.2880	0.0186
AA			
C-1	-0.0015	-0.0075	0.0326
C-2	0.0090	0.0451	0.1604
C-3	-0.0372	-0.1857	0.1259
O-4	0.0271	0.1352	-0.5970
C-5	0.1462	0.7284	1.4010
C-6	0.3149	1.5685	0.5400
C-7	0.1157	0.5764	-0.3686
O-8	0.0041	0.0208	-0.7814
H-9	0.0045	0.0227	0.1376
H-10	0.0005	0.0024	0.1739
H-11	0.0012	0.0062	0.4753
O-12	0.0077	0.0386	-0.7839
H-13	0.0066	0.0330	0.1676
H-14	0.0028	0.0144	0.4730
O-15	0.1691	0.8424	-0.7052
O-16	0.0814	0.4058	-0.8701
H-17	0.0097	0.0485	0.4957
O-18	0.0842	0.4197	-0.8036
H-19	0.0113	0.0563	0.5066
H-20	0.0419	0.2090	0.2200
HR			
H-1	0.0527	0.1679	-0.0589
O-2	0.9472	3.0121	0.0589

1. Calculations were performed as per the mathematical section based on FUKUI FUNCTIONS, discussed in supplementary information

2. Fukui function, local softness and dual descriptor refer to the partial derivative of the electron density with reference to the electron number ($N-1, N, N+1$) in a specific molecular system [44] i.e., $(\frac{\partial \rho}{\partial N})_{r_i}$

Table 4 (continued)

Significance of bold refers to the Fukui functions and dual descriptor of the targeted atoms in AA, DMA and HR

Table 5 Quantum mechanical parameters of HR, DMA, and AA

	DMA ^b	HR ^a	AA ^b
SOMO/HOMO (E_p)/eV	-7.729	-15.393	-9.722
LUMO (E_p)/eV	1.105	1.479	1.186
$\Delta E = E_p - E_g$ /eV	8.834	16.872	10.908
Electronegativity μ /eV	-3.312	-7.057	-4.268
Global hardness η /eV	4.417	8.536	5.454
Global softness S /eV ⁻¹	0.226	0.117	0.183
Electrophilicity ω /eV	1.24	2.91	1.66
$\frac{\sigma^+}{\sigma^-}$	25.02	16.48	20.60
Reactivity toward HR radical	Less reactive	-	Highly reactive

All the calculations are done for the optimized molecular system under aqueous condition

^aOccupied molecular orbital corresponds to SOMO

^bOccupied molecular orbital corresponds to HOMO

$\frac{\sigma^+}{\sigma^-}$ refers to the ratio of propensity to accept and donate electron as per Eq. (8), supplementary information

soft. Hence, DMA will have a tendency to change electron density more easily than that of AA on interacting with HR. Hard reactant, where electron density is hard to change relies on the electrostatic effects. Soft molecules, with a small Frontier molecular orbital gap, will have their electron density more easily polarized than a hard molecule [45]. Hence, DMA is more polarizable than that of HR and AA.

Hard acids prefer to react with hard bases, and soft acids prefer soft bases. Hardness claims HR kinetically reacting faster with AA and slower with DMA [46]. This enumerates the induction period developed during the course of the reaction in the presence of HRP enzyme, which is consistent with the description provided by Gazquez [47]. Figure. 6 illustrates the isosurface pattern of one to one atom of AA and DMA.

Ultraviolet-visible spectral simulation of product

The simulated absorption wavelengths were found to be 214, 232 and 233 nm for DMA; 234, 276, and 383 nm for DMA^{*}; and 215, 300, and 374 nm for its coupled diazo (DMA)₂ product in aqueous phase. The three excited states of all the three species are as tabulated in Table 6. The UV-Vis simulated spectra generated for DMA^{*} and (DMA)₂ by Gausssum are as shown in Fig. 7. The theoretical calculation performed does not consider stabilization of the excited/ground state. The phosphate buffer used in the enzymatic

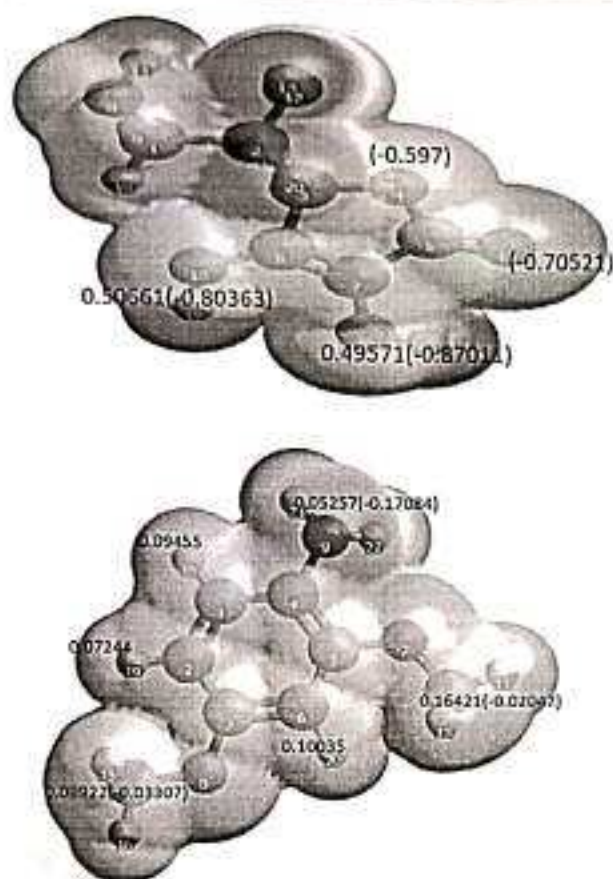

Fig. 6 Molecular isosurface (set at ± 0.0769) on various atomic groups of AA (top) and DMA (bottom). Relative electron density on various one to one position atoms is shown in red (negative isosurface) and blue (positive isosurface) color referring to high and low denser positions for HR attack, respectively. The cumulative Fukui functions of hydrogen and hetero atoms are illustrated with $\Delta f(r)$ values of hetero atoms in the brackets

Table 6 Theoretical absorption wavelengths for three excited states, its oscillator strengths, different forms of DMA

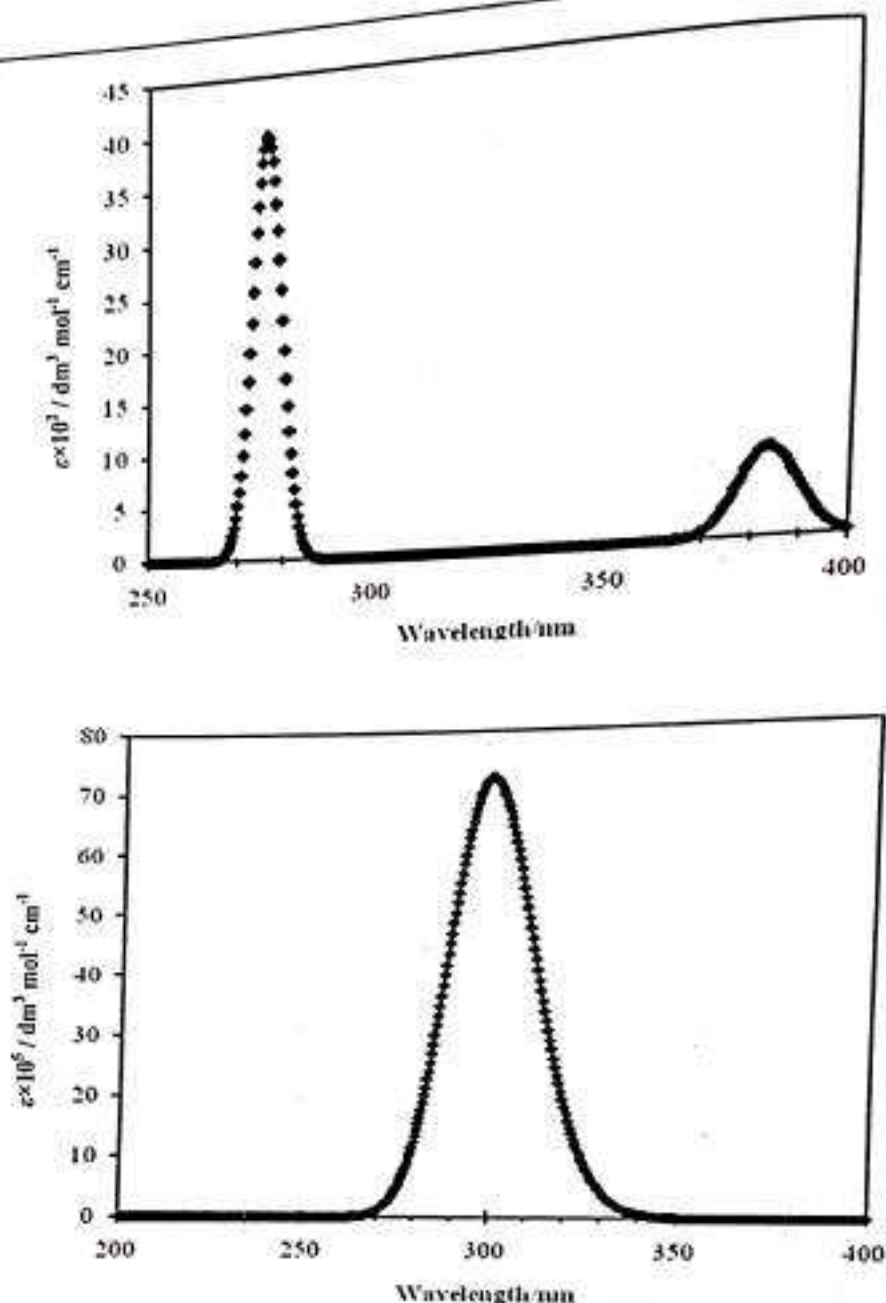
Molecular system	Excited states/nm	Oscillator strength
DMA	215	0.0328
	232	0.0049
	233	0.1578
DMA*	234	0.1374
	276	0.0182
	383	0.0037
(DMA) ₂	215	0.0002
	300	1.0013
	374	0.0000

reaction stabilizes the excited state involving bathochromic shift of the absorption maximum. Furthermore, the dual peaks presence in the practically measured absorption maximum confirms the radical nature of DMA* product. Whereas, theoretical absorption maximum of dimeric azo product at 300 nm has no extra sister peak. Hence, the only product during the reaction of DMA with HRP in the presence of H₂O₂ is DMA*.

Conclusion

An antioxidant inhibition assay involving HRP as an HR generator has been proposed involving DMA as an enzymatic co-substrate. The method is based on the inhibition on the formation of the colored product in the presence of AA. The induction period increases with increase in the AA concentration. The linearity of the antioxidant as AA equivalents is found to be in the range between 11.9 and 37.8 μ M. ESP at different positions of the associated atoms are generated by Avogadro visual interface. UV-Vis absorption excitation energies are generated for different possible molecular systems such as DMA* and (DMA)₂ which are further correlated with the experimental absorption maximum and it was found that the DMA* is the only product that is formed during the reaction of DMA with hydrogen peroxide in the presence of HRP. The formation of dehydroascorbic acid was theoretically confirmed by studies involving Fukui function, BDE, and BDH. The isosurface at various atomic positions by intense red color indicates the nucleophilic nature of DMA and AA. The BDE and BDH of AA and DMA evaluated by homolytic breakage at specific local atomic position confirm the formation of expected product as predicted practically. The relative electron density at various positions as quantified by Fukui function gives us the targeted point of attack in AA and DMA. The bridging gap in the inhibitory studies was narrowed by the energy correlation of HOMO-LUMO gap among the HR, DMA, and AA. The molecular ESP and NBO analysis provides the chemistry of DMA and AA for its reducing capacity. Thus, providing a practical data with substantial theoretical proof can enlarge ideas in correlating and expanding our visualization in observation of antioxidant inhibition mechanism. Furthermore, these quantum mechanical calculations in justifying reaction pathways involving AA can enhance our vision in exact point of HR attack.

Fig. 7 Simulated absorption spectra of a DMA⁺ (top) and b (DMA), (bottom) in aqueous phase with gaussian width 3000 cm⁻¹. No intense absorption was observed beyond this mentioned range

Experimental

All the chemicals used in the assay were of analytical grade. DMA, HRP (E.C. 1.11.1.7, 100 units/mg), AA were purchased from Himedia laboratories (Mumbai, India). Double distilled water was used throughout the experiment. DMA (100 mM) was prepared initially by dissolving 0.150 g using 1000 mm³ of alcohol, and finally by water to a total volume of 10 cm³. Freshly prepared 100 mM H₂O₂ was used throughout the experiment. Further dilutions of H₂O₂ were prepared as per the need of the experiment. Two mg of HRP

was dissolved in 10 cm³ of 0.1 M phosphate buffer of pH 6.0.

Computational and software details

Computational simulations were carried out with the Gaussian16 program [48] employing B3LYP-D3(BJ) functional with 6-311++G(d,p) basis set to achieve an optimized geometry (Tables 1S, 2S, 3S, and 4S). The completely filled molecular systems and unpaired molecular systems (such

as radicals, cations, and anions) calculations were carried out by restricted and unrestricted Kohn–Sham formalism, respectively. S^2 error associated with dehydrogenated and oxygenated free radicals of AA and DMA, respectively, lies in the range 0.0 to 0.04% (Table 5S).

The optimization of the geometry was achieved without any geometry constraints. Avogadro [49] and Gaussium [50] were used as visual interfaces. Solvent effects on the optimized structure were investigated with self-consistent reaction field by polarized continuum method using SCRF=(Solvent=Water) DFT keyword (non-symmetric T-matrix model). Each of the structure was stabilized, optimized and checked for any imaginary frequencies and most energetically preferred conformation was selected. Frequency calculations exhibiting zero values correspond to translational and rotational character behavior of the molecules. Theoretical calculations were done on the molecular systems that include electronic energies, IR, and UV–Vis data for visualization. The adiabatic excitation energies were computed using TD-DFT calculations. NBO analysis and ESP calculations were computed for DMA, AA, HR using Pop=NBO and Pop=ESP DFT keyword. Molecular isosurface values were set at ± 0.0769 in the Avogadro software.

The BDE and BDH of different hydrogen atoms attached to DMA were calculated at 298.150 K by electronic energy using the relation $BDE = E$ (Oxygenated DMA) + E (Hydrogen atom) – E (DMA-OH) and $BDH = H$ (Oxygenated DMA) + H (Hydrogen atom) – H (DMA-OH). $E_{\text{hydrogen}} = -1312.8$ kJ/mol and $H_{\text{hydrogen}} = -1306.12$ kJ/mol [48] are used as the energy and enthalpy of the hydrogen atom. The interaction of HR with DMA has been studied by placing radicals at the potential binding sites of parent structure for geometrically optimized molecules. The antioxidant property of AA was initiated by knocking out hydrogen at different sites which results in the formation of dehydrogenated ascorbic acid.

Ultraviolet–visible absorption spectra of the molecules have been simulated with TD-DFT calculation using B3LYP-D3(BJ) functional and 6–311 + +G(d,p) basis set.

Calculations of ionization potential (IP), electron affinity (EA), electrophilicity (ξ), global hardness (η), global softness (S), electron change during either oxidation or reduction were carried out as suggested by Ser et al. [51]. IP and EA were evaluated by frozen molecular conditions for cationic and anionic molecular systems.

Fukui function and local softness were evaluated as inferred by Fuentealba research group [52]. Fukui functions were evaluated in the frozen molecular condition by left and right differentiation. The left and right correspond to differentiation of cation and anionic compartment of the DMA and AA. Experimental errors, statistical models [53], left and right derivatives were evaluated by Microsoft excel 2007 program.

Instrumentation

A SYSTRONICS model 2202 PC-based double beam UV–Vis spectrophotometer with 1.0 cm matched cells was used for all absorbance measurements and temperature was controlled using a constant temperature cell holder with a stirrer.

Supplementary Information The online version contains supplementary material available at <https://doi.org/10.1007/s00706-023-03085-0>.

Acknowledgements One of the authors Dr. Anantharaman Shivakumar (A.S.K), thanks St. Philomena's College for providing facilities to carry out this research investigation. Authors also acknowledge the support rendered by Dr. T.S. Shivalingaswamy, PG Department of Physics, Government College (Autonomous), Mandya, Karnataka, India for DFT calculation.

Data Availability All data generated or analysed during this study are included in this published article.

References

- Nagaraja P, Aradhana N, Suma A, Shivakumar A, Chamaraja NA (2014) *Anal Sci* 30:251
- Zorov DB, Juhaszova M, Soltes SJ (2014) *Physiol Rev* 94:909
- Diplock AT, Charauleux J-L, Crozier-Willi G, Kok PJ, Rice-Evans C, Roberfroid M, Stahl W, Viña-Ribes T (1998). *Br J Nutr.* <https://doi.org/10.1079/BJN19980106>
- Cui Y-J, Dai J-Q, Fang J-G, Ma L-P, Hou L-F, Yang L, Liu Z-L (2002) *Can J Physiol Pharmacol* 80:1187
- Wilson JX (2002) *FEBS Lett* 527:5
- Štellerová D, Lukeš V (2021) *Acta Chim Slovaca* 14:32
- Zehiroglu C, Ozturk Sarikaya SB (2019) *J Food Sci Technol* 56:4757
- Shivakumar A, Yogendra Kumar MS (2018) *Crit Rev Anal Chem* 48:214
- Shi S, Guo K, Tong R, Liu Y, Tong C, Peng M (2019) *Food Chem* 288:215
- Akar Z, Burnaz NA (2019) *LWT Food Sci Technol* 112:108212
- Sridhar K, Charles AL (2019) *Food Chem* 275:41
- Yeo J, Shabidi F (2019) *J Agric Food Chem* 67:7526
- Fatih K, Dilek O, Birsan O (2019) *Fresenius Environ Bull* 28:6589
- Spagnol CM, Assis RP, Brunetti IL, Isaac VLB, Salgado RN, Corrêa MA (2019) *Spectrochim Acta Part A Mol Biomol Spectrosc* 219:358
- Chládková G, Kunovská K, Chochořouš P, Poláček M, Sklenářová H (2019) *Anal Methods* 11:2531
- Vuolo MM, Lima VS, Maróstica Junior MR (2019) *Phenolic compounds: structure, classification, and antioxidant power. Bioactive compounds.* Elsevier, UK, p 33
- Soobrattee MA, Baharun T, Neergheen VS, Googoolye K, Arouma OI (2008) *Toxicol In Vitro* 22:45
- Marchica A, Lorenzini G, Papini R, Bernardi R, Nali C, Pellegrini E (2019) *Sci Total Environ* 657:368
- Gunawardena H, Silva R, Ranasinghe P (2019) *BMC Res Notes* 12:809
- Villaverde P, Lajous M, MacDonald C-J, Fagherazzi G, Bonnet F, Boutron-Ruault M-C (2019) *Nutr J* 18:31
- Gao M-R, Xu Q-D, He Q, Sun Q, Zeng W-C (2019) *J Food Meas Charact* 13:1349

22. Keskin S, Şişin Y, Çakır Hİ, Keskin M (2019) *South African J Bot* 120:170
23. Chen S, Schopfer P (1999) *Eur J Biochem* 260:726
24. Regalado C, García-Almendra HE, Duarte-Vizcaino MA (2004) *Phytochem Rev* 3:243
25. Torres E, Hantos-Jaimés I, Le Bougne S (2003) *Appl Catal B Environ* 46:1
26. Shivakumar A, Jashmitha HG, Dhruvraj MR (2017) *J Clin Nutr Diet* 3:1
27. Svistunenko DA (2005) *Biochim Biophys Acta - Bioenerg* 1707:127
28. Morell C, Grand A, Toro-Labbe A (2005) *J Phys Chem A* 109:205
29. Bichara LC, Lamis HE, Nieto CG, Brundin SA (2010) *J Phys Chem A* 114:4997
30. Allen RN, Smukla MK, Reed D, Leszczynski J (2006) *Int J Quantum Chem* 106:2934
31. Singh G, Mohanty BP, Saini GSS (2016) *Spectrochim Acta Part A Mol Biomol Spectrosc* 155:61
32. Yamabe S, Tsuchida N, Yamazaki S, Sakaki S (2015) *Org Biomol Chem* 13:4002
33. Ahmed L, Omer R (2020) *Cumhuriyet Sci J* 41:916
34. Tu Y-J, Njau D, Schlegel HJB (2017) *Org Biomol Chem* 15:4417
35. Ardalan T, Ardalan P, Monajjemi M (2014) *Nanotub Carbon Nanostructures* 22:687
36. Liu Y, Liu C, Li J (2020) *ACS Omega* 5:25467
37. Anantharaman S, Rangappa D, Krishna H, Nagaraja P (2010) *Enzyme Microb Technol* 47:243
38. Penner MH (2017) *Basic Principles of Spectroscopy*. In: Nielsen SS (ed) *Food Analysis*. Springer International Publishing, Cham, p 79
39. Gülçin İ (2012) *Arch Toxicol* 86:345
40. Sprinz H, Beckert D, Breide O (1998) *J Radioanal Nucl Chem* 232:39
41. Louif G, Hanedanian M, Taran F, Coffigny H, Renault JP, Pin S (2009) *Analyst* 134:250
42. Buettner GR, Jurkiewicz BA (1993) *Free Radic Biol Med* 14:49
43. Vukarevski-Popovska M, Velkov Z (2016) *Comput Theor Chem* 1077:87
44. Warren JJ, Tronic TA, Mayer JM (2010) *Chem Rev* 110:6961
45. Pearson RG (2005) *J Chem Sci* 117:369
46. Chernete H (1999) *J Comput Chem* 20:129
47. Gazquez JL, Mendez P (1994) *J Phys Chem* 98:4591
48. Frisch MJ, Trucks GW, Schlegel HB, Scuseria GE, Robb MA, Cheeseman JR, Scalmani G, Barone V, Petersson GA, Nakatsuji H, Li X, Caricato M, Marenich AV, Bloino J, Janesko BG, Gomperts R (2016) *Gaussian 16, Revision B.01; GaussView 5.0*. Gaussian Inc, Wallingford, CT
49. Hanwell MD, Curtis DE, Lonie DC, Vandermeersch T, Zurek E, Hutchison GR (2012) *J Cheminform* 4:17
50. O'boyle NM, Tenderholt AL, Langner KM (2008) *J Comput Chem* 29:839
51. Ser CT, Žuveša P, Wong MW (2020) *Appl Surf Sci* 512:145612
52. Fuentealba P, Flores E, Tiznado W (2010) *J Chem Theory Comput* 6:1470
53. Skoog DA, West DM, Holler JF, Crouch SR (2004) *Fundamentals of analytical chemistry*. Cengage Learning India Private Limited, New Delhi

Publisher's Note Springer Nature remains neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.

Springer Nature or its licensor (e.g. a society or other partner) holds exclusive rights to this article under a publishing agreement with the author(s) or other rightsholder(s); author self-archiving of the accepted manuscript version of this article is solely governed by the terms of such publishing agreement and applicable law.

The Study on Effect of Meteorological Parameter and Influence of Forest on Atmospheric Radon Concentration in the Shankaraghatta Forest Environment

Sandeep Dongre^a, Madhura R^a, Sunilkumar^{ab} & Sannappa J^a

^aDepartment of PG Studies and Research in Physics, Kuvempu University, Shankaraghatta, Jnana Sahayadei 577 451, India

^bDepartment of Physics, S.S Arts College and T.P. Science Institute, Sankeshwar 591 313, India

Received 13 June 2023; accepted 4 October 2023

The spatial and temporal variations of radon concentration and meteorological parameters were measured in and around the Kuvempu University campus, situated in the Western Ghats of Shankaraghatta forest environment is measured by active technique using Scintillation cell and the meteorological parameters measured using Automatic Weather System (AWS). The activity concentration of radium in soil is determined by Gamma-ray spectrometer with NaI (TI) detector. The measured data of the present study shows that the built-up environment and forest ecosystem have enhanced the natural radiation level. The variation of atmospheric radon concentration is depends on meteorological parameters, geographical and geophysical parameters. The diurnal variation shows the maximum concentrations were noticed in the early morning and minimum during afternoon. The seasonal variation shows maximum concentration during winter season and minimum during the summer season. These variations were mainly depending on meteorological parameters. The correlation between the radon concentration and the meteorological are discussed and presented in this paper. The present study was aimed to establish a base-line data of Annual effective dose equivalent (AED). The diurnal, seasonal variations in different environmental conditions were discussed and presented in this paper.

Keywords: Atmospheric radon concentration; Metrological parameters; Diurnal and seasonal variation; Built-up environment and forest ecosystem; Annual effective dose equivalent (AEDE)

1 Introduction

Radon is a radioactive inert gas produced by disintegration of ^{226}Ra , it's a decay product of ^{238}U decay series. It is present in varying amount in soil, rock, air water and building materials^{1,2}. Its concentration mainly depends on meteorological parameters, geographical, geophysical parameters and exhalation rate of soil and building materials^{3,4}. The half life of radon is 3.82 days decays into short lived and long lived progeny which are the most significant for health hazard from the natural sources⁵. The international organizations such as USEPA, ICRP, UNSCEAR, IARCWHO and several studies have reported radon is carcinogenic and is second leading cause for lung cancer⁶. Radon is listed as the sixth environmental risk factor for human health in 2019 by a special Lancet journal research⁷. Apart from the negative health effect, it has useful applications in various fields such as Earth science, exploration of uranium, atmospheric air mixing, atmospheric electricity, rock burst, and volcanic, underground water discharge global warming⁸. During the rainfall

radon gas present in soil is dissolved in water and percolates into different layers and collected as high concentration in ground water⁹. The trees and vegetations in the forest ecosystem absorbs the radon gas present in groundwater, pores of the soil, voids, fractures and joints of the earth crust along with the green house gases(CO_2 , methane (CH_4) and (N_2O) nitrous oxide) through the roots and later released the radon gas, oxygen and water vapours through the stems and leaves^{10,11,12,13}. The Kuvempu University was established in this forest area and it consists of different types of buildings, including departmental blocks, hostels, banks, guest houses, and Teachers quarters, as well as well-constructed roads and interlocks footpaths. The roads and footpath interlocks covers 30% to 40% of campus land. The total number of students, workers and faculty members reside in the campus are about 3500¹⁴. The material used for the construction of buildings and roads mainly consists of gray granitic rocks, M-sand, Cement and tar. These materials contain higher activity of radionuclides (^{226}Ra , ^{232}Th , and ^{40}K)¹⁴. Therefore this area is well suitable for understanding the influence of built-up environment and forest

*Corresponding author: (E-mail: sannappa2012@gmail.com)

ecosystem on radon concentration therefore due to this importance this area is selected for the study. This study is useful to understand the prevention and remedial action to reduce the radon concentration by the artificially human construction of roads buildings and interlocks of footpaths and also to identify the contaminants and relative parameters for influence of enhanced the radon concentration.

This is the first systematic study in this area no such type of study was carried out; it will be certainly a baseline data for future studies. Therefore to understand the effect of man-made construction of footpath interlock roads and buildings are influence on atmospheric radon concentration. In view of this importance the study area is selected.

The study area Shankaraghatta forest environment including the Kuvempu University lies in south-west part of Karnataka between $75^{\circ}39' 30''$ East longitude and $13^{\circ}45'30''$ North latitude as shown Fig. 1 (a-c) and the details of the study area was already published by Dongre S *et al.* 2022^[14].

2 Methodology

To understand the variation of radon concentration for each location, to measure the radon concentration near the building covered by interlocks, thick trees and tar roads. Some of the villages are selected for the study around this university campus for the measurement of atmospheric radon concentration because of the different environmental conditions. Some villages are covered by thick forest and areca nut plantation and other villages are less trees without areca nut plantation. For the accurate estimation of radon concentration, and its variation, to measure the radon concentration at different time intervals in early in the morning, afternoon, evening and mid-night of a day. The average value of different intervals of time is taken and this was repeated for once in a week and four days within a month throughout the year, so that the pattern of its variation can be studied well. The active technique is used to measure the atmospheric radon concentration and this method involves scintillation cell and it is as shown in the Fig. 2.

Fig. 1 — Geological map of Shankaraghatta forest environment.

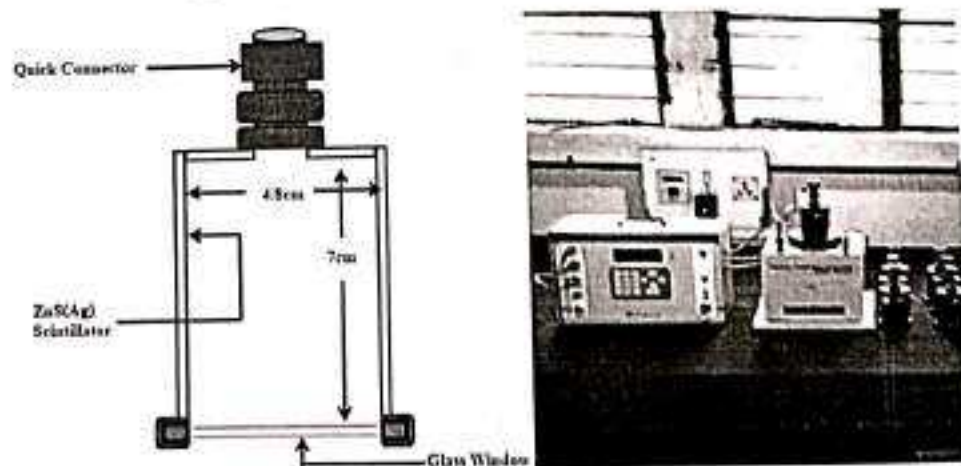

Fig. 2 — Schematic diagram of Scintillation cell and PMT assembly.

2.1 Scintillation Cell and Photomultiplier tube assembly

A portable device called Scintillation Cell, which is used for collecting and also for estimating the Radon (^{222}Rn) concentration, was used elsewhere¹⁶. The schematic diagram is as shown in Fig. 2. It consists of cylindrical chamber made up of aluminium and is coated with the ZnS(Ag) phosphor, as the alpha particles interact with this coating flashes of light is produced called scintillation and are detected and amplified with by the Photomultiplier mounted next to the glass window¹⁷. The sample is collected by evacuating the Lucas cell in the laboratory and the opening of the quick connector valve for sampling air at the site. Once the radon gas is filled in the Lucas cell, it is kept as such in a sealed cell to attain equilibrium with its daughters in about 3 hours after the collection time and then it is mounted to a photomultiplier. The entire counting system is made to determine the concentration of radon in the atmospheric air. The alpha counts obtained is coined as X; radon concentration Rn_c and is calculated as follows¹⁶;

$$Rn_c(\text{Bq. m}^{-3}) = \frac{X}{3 \times E \times t \times V \times e^{-\lambda t}} \quad \dots (1)$$

Where; Rn_c Radon concentration expressed in (Bq. m^{-3}), X $\rightarrow$ Alpha counts obtained, E $\rightarrow$ is the counting efficiency = 0.74, t $\rightarrow$ is the counting period = 17 min, V $\rightarrow$ is the volume of the cell = $60(\text{m}^3)$, $\theta \rightarrow$ is the delay time between sampling counting = 10800 (sec), $\lambda \rightarrow$ is the decay constant of radon = $2.08 \times 10^{-6}(\text{sec}^{-1})$.

The annual equivalent effective dose rate can be calculated by using equation provided in IARC1988, UNSCEAR reports^{1,18,19}.

$$\begin{aligned} \text{AEDE}_{\text{Indoor}}(\text{mSv y}^{-1}) &= Rn_c \times I_r \times E_{qr} \times C_f \times 24h \times 365 \times 10^{-8} \\ \text{AEDE}_{\text{Outdoor}}(\text{mSv y}^{-1}) &= Rn_c \times O_r \times E_{qr} \times C_f \times 24h \times 365 \times 10^{-8} \end{aligned} \quad \dots (2)$$

Where; AED $\rightarrow$ Annual Effective Equivalent dose rate of radon, $Rn_c \rightarrow$ Radon concentration expressed in (Bq. m^{-3}), $I_r \rightarrow$ Indoor occupancy factor equal to 0.8, $O_r \rightarrow$ Outdoor occupancy factor equal to 0.2, $E_{qr} \rightarrow$ Equilibrium factor i.e. 0.4, $C_f \rightarrow$ Conversion factor 9 nSv h^{-1} per Bqm^{-3} .

The meteorological parameters were recorded by A typical weather station that operates automatically is known as an automated weather station. AWS Plant was installed in the Kuvempu University campus, sponsored by the Bhabha Atomic Research Centre (BARC) Mumbai, India.

2.2 Soil Sample collection

Initially about 2 kg soil collected from each location of the study area, the soil samples are collected over a 0.5m^2 surface area, and once plants and roots have been removed, a location is marked. The marked spot was dug up to the depth of 15 cm, the sample extracted was crushed into the finest powdered form possible before being sieved through $500\mu\text{m}$ (0.5mm) to remove the undesired debris and to remove the moisture content in the sample about 300g of samples are subjected to air dry for several days in it. The cleansed and sieved samples were then dried in an electric oven at temperature of 110°C for 12 h make sure it has become moisture free and to achieve constant weight, thus formed powdered samples transferred to plastic containers and are stored in it, meanwhile care has taken that it is air tightened and are sealed externally using adhesive tapes. These homogenized samples were kept identical to that of reference materials as to their geometrical shapes, size and weight. Then kept aside for about a month (more than 7 times the half-lives of ^{222}Rn , and ^{224}Ra) at room temperature for to ensure that there exists an equilibrium between radium and its daughter products further more; before it is taken to analysis using gamma ray spectrometry¹⁴. The measurement of activity concentration of radium was carried out using the $3 \times 3 \text{ NaI (TI)}$ gamma ray spectrometry and is studied elsewhere¹⁴.

3 Results and Discussion

3.1 Effect of built-up environment

The radon concentration along with meteorological parameters was measured during the period of July 2021 to July 2022 as given in the Table 1. The data from Table 1 shows that higher values of atmospheric radon concentration were found at the tar roads and interlocks locations very near to the buildings (Table 1). Slightly less radon concentration was found at interlock locations are away from the buildings (Table 1). This may be due to the fact that the materials used for the manufacturing of interlocks and for construction of roads such as grey granite rocks, cement and M-sands. Basically these constructive materials consist of higher activity of radionuclides^{14,21}. Interlocks are porous materials; exhalation rate of radon is more^{1,22,23}. And also the Activity of radium in the soil of these locations is also found to be slightly higher (Table 1). Higher radon concentration were found at the locations of the villages around the Kuvempu university but when the

Table 1 — Average radon concentration, activity of radium, meteorological parameters and annual effective dose in different locations of Shankaraghata forest

(TRNB= tar road near building, TRAB= Tar road away from the building, INB= Interlocks near the buildings, IAB=Interlocks away from the building *L=3, 4, 5, 6- Number of Locations, SG= Sports Ground, TF= Thick Forest, LTF = Less Thick Forest, CR= Cement Road, MR= Mud Road, WFAP= With forest and areca nut plantation, WOF= Without Forest, MVM = more vehicle movement, LVM=Less Vehicle Movement)

SL. No	Locations with different environmental conditions	Average Outdoor Radon Concentration Bq m ⁻³	Activity of ²²⁶ Ra Bqkg ⁻¹	Average Temperature in °C	Average Pressure (kPa)	Average Humidity in %	Average Wind Speed in m/s	Average Rain fall in cm	Average AEDE (mSvy ⁻¹)
Shankaraghata Forest environment									
1	TRNB(L=5)	150.5 ± 10.5	16.7 ± 2.4	32.8	939.9	85	1.7	1.8	0.95
2	TRAB(L=3)	112.5 ± 5.2	16.7 ± 2.4	32.8	939.9	85	1.7	1.8	0.70
3	INB(L=5)	133.1 ± 6.2	15.4 ± 1.5	26.2	939.7	80	1.7	1.8	0.84
4	IAB(L=2)	105.7 ± 4.6	15.4 ± 1.5	26.2	939.7	80	1.7	1.8	0.66
5	SG(L=2)	50.4 ± 8.5	9.5 ± 1.6	24.0	934.2	65	2.6	1.8	0.32
6	TF(L=6)	117.7 ± 6.7	13.2 ± 1.5	22.0	937.4	78	0.6	1.8	0.74
7	LTF(Open Place)(L=3)	72.5 ± 4.5	12.3 ± 2.0	23.6	936.6	72	0.9	1.8	0.45
Villages around Shankaraghata Forest environment									
8	TRNB	144.8 ± 8.8	15.5 ± 2.5	32.8	939.9	85	2.0	1.8	0.91
9	TRAB	110.4 ± 6.7	15.5 ± 2.5	32.8	939.9	85	2.0	1.8	0.69
10	CR	124.4 ± 9.2	10.6 ± 2.4	29.0	938.8	75	2.0	1.8	0.78
11	MR	70.5 ± 7.4	08.2 ± 2.0	23.6	936.6	72	0.8	1.8	0.44
12	WFAP(L=4)	115.4 ± 7.1	10.3 ± 1.5	24.0	934.2	65	0.7	1.8	0.73
13	WOF(L=3)	68.7 ± 5.8	11.1 ± 1.5	22.0	937.4	78	1.6	1.8	0.43
14	MVM	77.7 ± 6.5	10.7 ± 0.5	25.2	936.4	65	0.7	—	0.49
15	LVM	143.1 ± 9.2	10.7 ± 0.5	25.0	936.8	66	0.7	—	0.82
Shankaramata Temple Hillock									
16	At the foot	82.50 ± 12.30	14.3 ± 2.0	19.6	937.4	83	0.3	—	0.52
17	At the middle	105.50 ± 15.05	14.3 ± 2.0	19.8	937.4	83	0.5	—	0.67
18	At the top	62.80 ± 4.25	14.3 ± 2.0	19.6	937.4	83	2.1	—	0.40

frequency of vehicle movement is very less but when the frequency of vehicle movement is more, the lower radon concentration was observed (Table 1). The vehicle movement dilutes the radon concentration. Slightly less radon concentration was observed at the locations consisting of cement road because the cement road is compactly packed compared to the tar road. Therefore the man made constructions enhanced the radon concentration.

3.2 Effect of forest environment

The forest ecosystem has influenced the radon concentration. The data from the Table 1 shows that the thick forest locations in the Kuvempu University campus and the villages around the university campus surrounded by the thick forest and areca nut plantations shown higher values of radon concentration. But slightly less compared to the tar road locations. The higher concentration is may be due to, the trees and the vegetation in the forest ecosystem absorbs the radon gas dissolved in underground water and also present in the soil porous, fractures, joints faults of the earth crust gets absorbed

through the roots along with the green house gases and later release the radon gas, oxygen and water vapour through the stems and leaves^{24,25,26}. Hence slightly high radon concentration was observed at these locations compared to less thick forest locations.

The lower concentration of radon was found in the university campus at the Sports Ground. These locations are covered with less trees and vegetation and the wind speed is recorded more at this locations. Also villages around Shankaraghata without forest have shown lower radon concentration compared to the villages with forest. Moreover the geology of this area consists of rock system quartz chlorite schist and orthoquartzite, these rocks consists of mineral compositions such as quartz and epizoite, which contains lower activity concentration of radionuclides¹⁴. Hence it shows lower radon concentration.

There is a wide variation in radon concentration were observed at the different locations of the Shankaramata temple hillock (Table 1). The lower radon concentration was found at top of the hill Shankaramata temple. The temple is situated at the top of the hillock. The rock systems of this hill are

comprised of gneiss, these rocks contains lower activity of radionuclides^{14,19} and another reason is that at the top, the wind speed is higher compared to the bottom of the hills. At the middle of the hill, where the Ganesh temple was built and the space around the temple is covered by interlocks. The materials used for the construction of interlocks are granitic rocks and M-sand and cement, these materials consist of higher activity of radionuclides and the porosity of these materials may be high¹⁴. The bottom and middle of these locations are covered with thick trees and vegetations and hence they enhanced the radon concentration. In these places, the speed of the wind is low compared to top of the hillock (Table 1). Hence higher radon concentration is observed at the bottom and middle of the hill compared to top of the hill.

3.4 Diurnal variation of radon concentration along with the meteorological parameters

The diurnal variation of radon concentration with respect to different meteorological parameters at the different locations of Kuvempu University campus such as; tar road, interlocks, Thick forest, AWS near soil, Sports ground as given in Fig. 3. It is noted that air temperature, relative humidity, and atmospheric pressure all had a significant impact on radon concentration (Table 1). From the graph it can be seen that radon concentration was found to be maximum during early morning (4 to 6 hours) and decreases gradually, reaches its minimum value at afternoon (15 hours). The radon concentration is found to decline at day time (10 to 15 hours) and then gradually increases, again reaches its maximum value during. This may be due to the fact that temperature

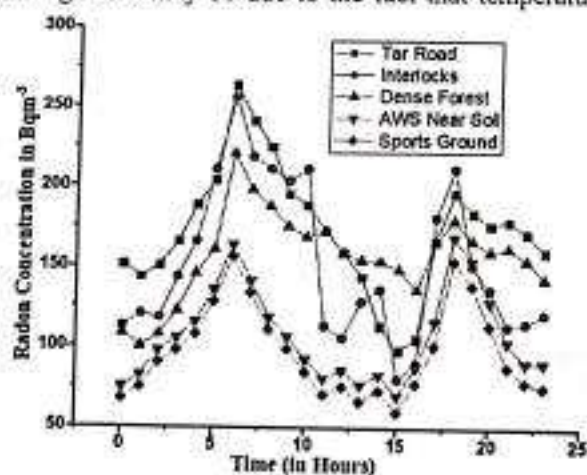

Fig. 3 — Diurnal variation of Radon concentration with respect to different time intervals of day.

inversion and change in atmospheric pressure will takes place in this period, due to the heating up of ground surface and low pressure during mid-night. Hence decrease in atmospheric radon concentration was noticed. Similar diurnal variation trend is observed at different locations of the study area.

Radon is a heavier gas and is unstable in atmospheric condition, it accumulates close to the ground surface during night time and early morning as the temperature, wind speed and humidity favours their concentration in the atmosphere^{27,28}. During day time radon emitted from the ground can be diluted by turbulent eddy diffusion in the atmosphere caused by solar heating^{26,30}. Furthermore, the atmospheric pressure will also changes during day and night (min during 7 to 15 hours and 20 to 23 hours, maximum during 1 to 6 hours and 16 to 19 hours), this will leads to a significant diurnal fluctuations of outdoor radon concentration. From the Fig. 3 it clearly shows that the radon concentration dependent on the meteorological parameters (Table 1). In all the five different locations similar pattern of variations in the radon concentration was observed except for the thick forest location during day time (10 to 15 hours). During this period, it will not reach to minimum but decreases and is higher than the other different conditions of the locations, it is almost stable and then later gradually increases, again reaches maximum concentration by evening (16 to 18 hours) (Fig. 3). This is may be due to less turbulence in the forest environment and due to the lack of solar radiation atmospheric air is not heated. The maximum radon concentration found at tar road locations, this may be due to the materials used to construction of the tar road consists of granite rocks and these rocks contains more radionuclides compared to other two location's soil. Clay shrinks and cracks when it dries, making dried clay soils porous^{14,31}. But in the thick forest location slightly higher and almost stable radon concentration was observed during afternoon time (11 to 16 hours). Because in the thick forest location wind blows slowly and the temperature of this location is also less compared to the other locations (Table 1). Hence slightly higher concentration was observed during afternoon. The diurnal variation of radon concentration was observed less in the sport ground; this is because in the sport ground location the wind speed is higher than the other location (Table 1). Therefore man made construction plays prominent role in increase of radon concentration in the atmosphere.

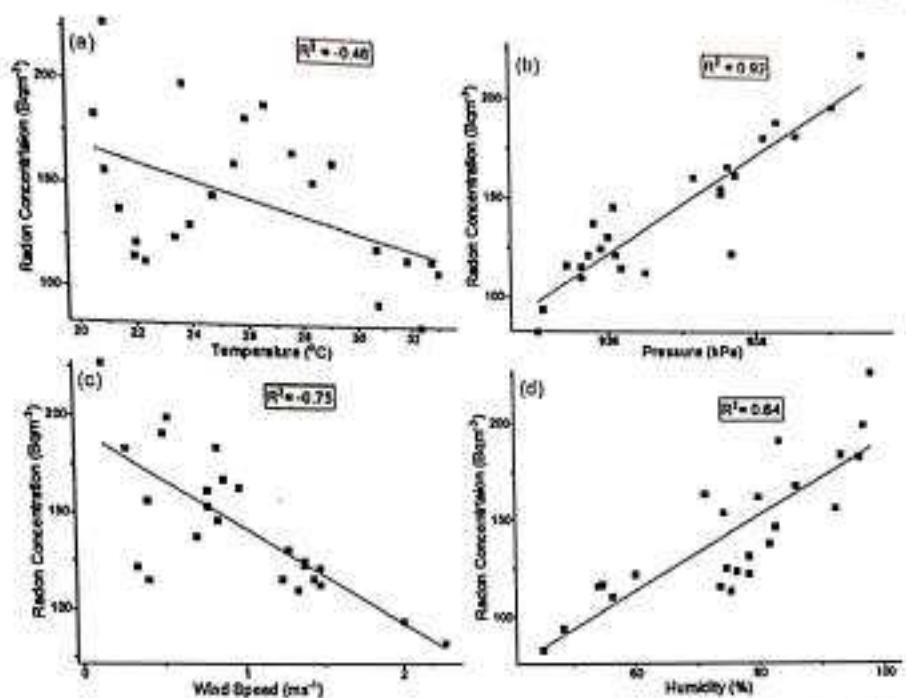

Fig. 4 — (a) Temperature v/s Radon Concentration (b) Pressure v/s Radon Concentration (c) Wind Speed v/s Radon Concentration (d) Humidity v/s Radon Concentration.

3.5 Correlations between atmospheric radon concentrations and meteorological parameters

Atmospheric radon concentration is influenced by temperature, this variation is as shown in Fig. 4(a) and as the ambient temperature increases, the radon concentration decreases hence weak and negative correlation is observed with a correlation coefficient of $R^2 = -0.46$. This was observed elsewhere Moses *et al.*, (1960), Israel son *et al.*, (1972), Pereira (1990), Butterweck *et al.* (1994), Nishikawa *et al.* (1995), and Dueñas *et al.* (1996).³² Fig 4(a). Atmospheric pressure also shows good influence on the outdoor radon concentration. Radon concentration increases with increase in the atmospheric pressure, it has shown strong and positive correlation with correlation coefficient $R^2 = 0.92$ (Fig. 4(b)). Atmospheric radon concentration strongly influenced by the wind speed, as the wind speed increases the outdoor radon concentration decreases and also it shows a negative correlation with correlation coefficient of $R^2 = -0.75$ and is as shown in Fig. 4(c). Humidity is one the major factor which greatly influence the atmospheric radon concentration from the graph (Fig. 4(d)) it is clearly that, atmospheric radon concentration increases with increase in the atmospheric humidity and it has shown strong and positive correlation with a correlation coefficient of $R^2 = 0.84$. Similar variations were noticed at all the locations of study area.

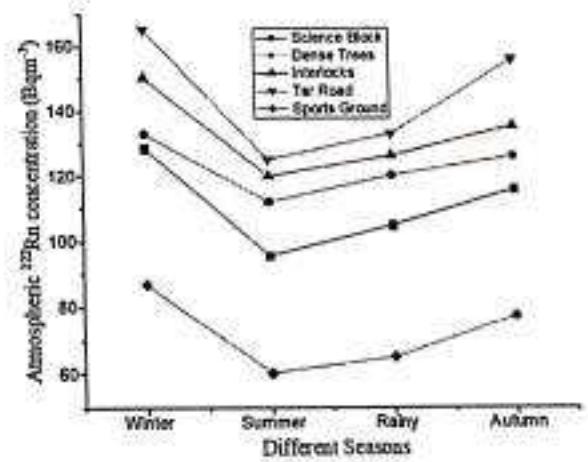

Fig. 5 — Seasonal variation of average atmospheric radon concentration at different environmental conditions.

3.6 Seasonal variation of atmospheric radon concentration at different locations

The seasonal variations of atmospheric radon concentration and meteorological parameters at the Chemical Science Block inside the campus are as shown in Fig. 5. The atmospheric radon concentrations were observed at different environmental conditions. From the graph it is observed that among the seasons; decrease in atmospheric radon concentration was observed in summer season. This may be due to turbulence and low moisture content in the atmosphere³³. And in summer

S.D.V.S. Sangh's

S.S. Arts College & T.P. Science Institute,

Sankeshwar – 591313. Dist. Belgaum(Karnataka)

Accredited at "B++" Level by NAAC

7.1.1

E-Mail-aascsv@rediffmail.com

www.sstp.snk.edu.in

Date : 13/12/2023

Notice

All the Students of BA & BSc 1st Semester are hereby informed that orientation programme is held on 14/12/2023 at 9.00 AM , so all the students have to attend the programme without fail.

Principal
S.S.Arts College & T P Science Institute
SANKESHWAR

ಸ್ಥಾಪನೆ : 1967

☎:: (08333) 273316

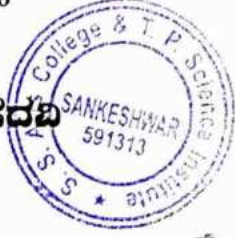

ಶ್ರೀ ದು.ವಿ.ಸಂ. ಸಂಘದ
ಶ್ರೀ ಶಿವರುದ್ರೇಶ್ವರ ಕಲಾ ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯತ ಬಿಜ್ಜಾನ ಪದವಿ

ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಸಂಕೇಶ್ವರ - 591313.

ತಾ. ಹುಕ್ಕೇರಿ. ಜಿ. ಬೆಳಗಾವಿ

Accredited at "B++" Level by NAAC

E-Mail-aascskv@rediffmail.com

www.sstpsnk.edu.in

ಟಾವಕ ನಂ. _____

ದಿನಾಂಕ : 12/12/2023

ಸೂಚನೆ

ಈ ಮೂಲಕ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಬಿ.ಎ ಹಾಗೂ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ
1ನೇ ಸೆಮಿಸ್ಟರನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದೆನೆಂದರೆ ದಿನಾಂಕ :
14/12/2023 ರಂದು Orientation Programme ಇರುವುದರಿಂದ, ಎಲ್ಲ
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9.00 ಗಂಟೆಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹಾಜರಿರಲು
ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು

* ಬುಧ್ಧಿಹೃದಯ ~~ಯಲ್ಲಿರುವ~~ (B.A. B.Sc - Ist sem) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ,
ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿದೆ.

B.A. Ist sem ~~_____~~ Kan

B.Sc Ist sem ~~_____~~ (maths)

B.Sc Ist sem ~~_____~~ (Maths Lab)

B.A. I sem ~~_____~~ (English)

B.Sc I Sem ~~_____~~ (Zoology)

S.D.V.S.Sangh's

S.S.Arts College &T.P.Science Institute, Sankeshwar.

Date:14/12/2023

Time:9.00 am

ORIENTATION FOR FRESHERS

B.A./B.sc I & II Sem - 2023-24

- Wel come - Dr.P.V.Gadavi
- Introduction - Prin.P.B.Burji

Sl.No.	Event	Time	Class	Resource Person	Signature
1	College Introduction	9.30 to 10.00	B.A.	Dr.V.D.Naganuri	
	Breaking the Ice	9.30 to 10.00	B.Sc.	Dr.V.A.Edalli	
2	Breaking the Ice	10.00 to 10.30	B.A.	Dr.V.A.Edalli	
	College Introduction	10.00 to 10.30	B.Sc.	Dr.V.D.Naganuri	
3	Setting Goals Designing	10.30 to 11.00	B.A.	Shri..B.G.Patil	
	Word Play	10.30 to 11.00	B.Sc.	Miss.Sneha Kamble Miss.Rakshita	
4	Word Play	11.00 to 11.30	B.A.	Miss.Sneha Kamble Miss.Rakshita	
	Setting Goals Designing	11.00 to 11.30	B.Sc.	Shri.B.G.Patil	
5	Group Discussion	11.30 to 12.00	B.A.	Dr.D.S.Kamble	
			B.Sc.	Shri.M.R.Patil	
6.	Valedictory function	12.30	B.A./ B.Sc	Shri .D.T.Sogalad	
7.	Vote of the Thanks				

Co-Ordinator

Orientation Programme

Principal

S.D.V.S. Sangh's

S.S.Arts College & T.P. Science Institute, Sankeshwar.

Report : Orientation Programme 2023-24

Name of the activity	Orientation programme
Date of the activity	14.12.2023
Name of the President	Shri P.B.Burji
No. of teachers participated	15
No. of students participated	141
Impact of the activity (Outcome)	<ul style="list-style-type: none"> • To aware the students about the college culture and brief introduction of college. • To bridge the gap between students and faculties. • To create awareness among about the various co-curricular and extra activities helps the students for their overall development.

Orientation Programme • Date : 14.12.2023

Welcome Speech By Dr.P.V.Gadavi

Date:14.12.2023

College Introduction By Dr.V.D.Naganuri

Date :14.12.2023

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.264996°
Long 74.474484°
14/12/23 09:38 AM GMT +05:30

Breaking The Ice By Dr.V.A.Edalli

Date :14.12.2023

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.265188°
Long 74.47436°
14/12/23 11:01 AM GMT +05:30

Setting Goal Design Speech By Shri.B.G.Patil

Date :14.12.2023

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.264811°
Long 74.474558°
14/12/23 11:18 AM GMT +05:30

Group Discussion Conducted By Shri.M.R.Patil and Dr. D.S.Kamble

Date :14.12.2023

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.264995°
Long 74.474485°
14/12/23 12:15 PM GMT +05:30

Word Play Conducted By Miss.Sneha Kamble and Rakshita Kamate

Date : 14.12.2023

S.D.V.S Sagha's

S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar

BA I Semester 2023-24

SL No.	USN No	Student Name	Sign
1	U15CH23A0001	PRIYANKA MAHAVEER PATIL	P.M. Patil
2	U15CH23A0002	DIVYA MALAGI	D.A. Malagi
3	U15CH23A0003	VAISHALI BANI	V.B.
4	U15CH23A0004	SHILPA PATIL	S.P.
5	U15CH23A0005	SHRUTI MAHADEV MAGADUM	S.M. Magadum
6	U15CH23A0006	KAVERI DESAI	K.D.
7	U15CH23A0007	PREETI RAYANNAVAR	P.R.
8	U15CH23A0008	TRIVENI PARESH KHATEDAR	T.P.
9	U15CH23A0009	CHANDANA BASAVARAJ KHANAPURI	C.B.
10	U15CH23A0010	PAVAN ADIVEPPA CHOUGALA	P.A.
11	U15CH23A0011	RESHMA VITTAL RABAKAVI	R.V. Rabakavi
12	U15CH23A0012	SIDDHARTH BHARAMAPPA KALADAGI	
13	U15CH23A0013	AKASH MAHANTESH GUNDI	
14	U15CH23A0014	PRAJWAL CHANNAPPA SARAPURI	P.C.
15	U15CH23A0015	KEERTI BASAVARAJ NAIK	
16	U15CH23A0016	AISHWARYA DURADUNDI UGARE	A.U.
17	U15CH23A0017	ABHINANDAN BHIMARAO CHOUGALA	A.B.
18	U15CH23A0018	SEEMA SHANKAR PATIL	S.S. Patil
19	U15CH23A0019	SRUSHTI VIRUPAKSHI MAGADUM	S.V. Magadum
20	U15CH23A0020	SHIVANAGOUDA PATIL	S.M. Patil
21	U15CH23A0021	PRADEEP BABU CHOUGALA	P.B.
22	U15CH23A0022	LAXMI KALLAPPA CHANNABASANAVER	L.K.
23	U15CH23A0023	HASINA MUBARAK MULTANI	H.M.
24	U15CH23A0024	Rutvik Basavaraj Jagajampi	R.B.
25	U15CH23A0025	LAXMI LAXMAN PASHCHAHAPUR	L.L.P.
26	U15CH23A0026	BHEEMAPPA AKKISAGAR	B.A.
27	U15CH23A0027	BHEEMASEN HEGADE	B.H.
28	U15CH23A0028	SIDDAPPA MAYAPPA BAYAVVAGOL	
29	U15CH23A0029	KAVERI MADIHALLI	K.A.M.
30	U15CH23A0030	ARATI BIRAPPA HITTANAGI	A.B.
31	U15CH23A0031	PREETIKA MAHANTESH MADIHALLI	P.M.
32	U15CH23A0032	ABHISHEK KUMAR PARIT	
33	U15CH23A0033	PADMAJA KALAGOUDA PATIL	P.K. Patil
34	U15CH23A0034	POORNIMA ISHWAR JARALI	P.T. Jarale
35	U15CH23A0035	SAGAR BASAPPA MASAGUPPI	S.B.
36	U15CH23A0036	SIDDAPPA BEERAPPA HEGADE	S.B.
37	U15CH23A0037	AKSHATA RUDRAGAUDAR	A.R.
38	U15CH23A0038	SRUSTI KALLAPPA GIRIMALLANAVAR	S.K.
39	U15CH23A0039	KAREPPA BEERAPPA HEGADE	K.B. Hegade
40	U15CH23A0040	MAHESH MANGASULI	
41	U15CH23A0041	SHRIDHAR MALLIKARJUN HATROTI	S.H.
42	U15CH23A0042	CHETAN BADIGER	
43	U15CH23A0043	SUNILKUMAR SAIDAPUR	S.S.
44	U15CH23A0044	AKSHAY KASHAPPA CHANABASANAVER	
45	U15CH23A0045	PRAMOD SHETTENNAVAR	
46	U15CH23A0046	TASNEEM IRFAN NADAF	T.I.N.
47	U15CH23A0047	SANDEEP SATYAGOUDA PATIL	
48	U15CH23A0048	SANDEEP SATYAPPA BHAIREWADI	
49	U15CH23A0049	VEENA KEMPANNA BADAOKAR	V.K.
50	U15CH23A0050	PRAJWAL BHEEMAPPA KHOT	
51	U15CH23A0051	ROHINI AJEET DURADUNDI	
52	U15CH23A0052	PALLAVI MADANNAVAR	P.M.
53	U15CH23A0053	LAXMI SHANKAR MALAGI	L.M.

54	U15CH23A0054	USHA RAMACHANDRA RAMAGONATTI	
55	U15CH23A0055	SNEHA GHARABUDE	
56	U15CH23A0056	MUHAMMEDHUZAIF MUBARAK MUJAWAR	<i>S. M. D. huzail</i>
57	U15CH23A0057	AKSHAY MITHALALAJI PAMECHA	<i>Amm</i>
58	U15CH23A0058	SUPRIYA SIDRAM DHANAGAR	<i>S. S. Dhanagar</i>
59	U15CH23A0059	PAVITRA DESAI	<i>PBR</i>
60	U15CH23A0060	PUNDALIK MALLAPPA GOTURI	<i>P. M. Gotuzi</i>
61	U15CH23A0061	KIRAN BASAVANNI MARIHAL	<i>K. B. MARIHAL</i>
62	U15CH23A0062	VINOD JYOTIGOUDA PATIL	
63	U15CH23A0063	SIDDHARTH RAJU NANJANNAVAR	<i>S. P. Nanjannavar</i>
64	U15CH23A0064	NIHAL IQBAL SANADI	<i>Nihal</i>
65	U15CH23A0065	PRAVEEN SHIVANAND PUJERI	
66	U15CH23A0066	SHIVARAJ TOLI	<i>S. S. Toli</i>
67	U15CH23A0067	TEJASWINI MAHADEV GADAKARI	
68	U15CH23A0068	AMANULLA YASIN KOTAGI	<i>Amm</i>
69	U15CH23A0069	GURUNATH CHENNAPPA KUNDI	
70	U15CH23A0070	SOUNDARYA PRAKASH SHANKINOL	<i>Spual</i>
71	U15CH23A0071	YUVARAJ GUNDI	<i>Yuvraj</i>
72	U15CH23A0072	Pradeep kedari Badakar	<i>Pradeep</i>
73	U15CH23A0073	LAXMI GANGADHAR ATTIKERI	<i>Laxmi</i>
74	U15CH23A0074	SUKANYA GORAVAGOL	<i>S. Goravagal</i>
75	U15CH23A0075	AKSHATA BASAVARAJ KUPATI	<i>Akshata</i>
76	U15CH23A0076	PAVITRA MARUTI BETAGERI	
77	U15CH23A0077	BHARATHI JAYAKAR	<i>Bharathi</i>
78	U15CH23A0078	ANITA TALAWAR	<i>ANITA</i>
79	U15CH23A0079	DHARIKAN SHANKAR MANAGUTTI	
80	U15CH23A0080	LAXMI SIDAGOUDA HEGADE	<i>Laxmi</i>
81	U15CH23A0081	AMARANATH BRAHMANAND WADENNAVAR	
82	U15CH23A0082	SHANKAR YADAGUDE	<i>S. B. Yadagude</i>
83	U15CH23A0083	KEERTI RAVI PATROT	<i>Keerti</i>
84	U15CH23A0084	MEENAKSHI RAMAPPA DAGARE	<i>M. R. Dagare</i>
85	U15CH23A0085	RADHIKA HULENNAVAR	
86	U15CH23A0086	ROHIT UTTAMA BAMMANNAVAR	
87	U15CH23A0087	RAHUL RAJU PATIL	
88	U15CH23A0088	SUDARSHAN SHIVAJI BADIGER	
89	U15CH23A0089	PARASARAM IRAPPA NAIK	
90	U15CH23A0090	GAJANAND MARUTI HADAKAR	
91	U15CH23A0091	SHASHWAT PATIL	
92	U15CH23A0092	DEEPAK KALLAPPA SHEKHANAVAR	
93	U15CH23A0093	AKASH RAJU TALAWAR	<i>Akash</i>
94	U15CH23A0094	MALLIKARJUN ADIVEPPA MAGADUM	<i>M. Magadum</i>
95	U15CH23A0095	HONNAPPA ADIVEPPA HANJI	
96	U15CH23A0096	SURESH RAMAPPA KUNDRUK	<i>S. R. P.</i>
97	U15CH23A0097	INAYAT MULLA	
98	U15CH23A0098	DEEPA HANAMANT HUGAR	<i>Devi</i>
99	U15CH23A0099	SAVITRI RAYAPPA SAPTASAGAR	<i>Savitri</i>
100	U15CH23A0100	SOUNDARYA MAHADEV HIREKODI	<i>S. Hirekodi</i>
101	U15CH23A0101	VIDYASHRI DUNDAPPA DASANATTI	<i>V. D.</i>
102	U15CH23A0102	BHAGYASHREE MARUTI KELAGADE	<i>B. M. Kelagade</i>
103	U15CH23A0103	MALLESHI PARASAPPA HANCHINAMANI	
104	U15CH23A0104	SANJAY SURESH REVANNAVAR	
105	U15CH23A0105	MISBAH TAHASILDAR	<i>M. Tahasildar</i>
106	U15CH23A0106	OMKAR SHINDHE	
107	U15CH23A0107	SATISH KUMAR GHASTI	<i>S. Ghasti</i>
108	U15CH23A0108	ROHIT VIJAY TALAWAR	<i>R. Talawar</i>
109	U15CH23A0109	SAKSHI CHANDARKANT HANJI	<i>S. Hanji</i>
110	U15CH23A0110	GURUDATT BHOVI	
111	U15CH23A0111	SHAILA KADAPPA KOTABAGI	<i>S. K. Kotabagi</i>

112	U15CH23A0112	YASHSWINI BALAPPA KAMANURI	<i>P. Kamanuri</i>
113	U15CH23A0113	ASHVENI APPANNA WAGHMARE	A A W
114	U15CH23A0114	MAHESH NAIK	
115	U15CH23A0115	SANKETA ANAND KHATEDAR	
116	U15CH23A0116	Santosh madev BASAPURI	<i>SB</i>
117	U15CH23A0117	NEHA TAHASHILDAR	<i>N. Tah.</i>
118	U15CH23A0118	JAYASHRI HEGADE	<i>J. Hegade</i>
119	U15CH23A0119	SHIVANAND KAMBLE	
120	U15CH23A0120	KADAMBARI MOHAN MURADANGI	<i>K. Muradangi</i>
121	U15CH23A0121	ABUBAKAR ALTAFHUSEN PATEL	
122	U15CH23A0122	RAGHAVENDRA NAMADEV MALAGE	<i>R. Malage</i>
123	U15CH23A0123	SAKSHATA SHIVAJI SHINGE	S. S. Shinge
124	U15CH23A0124	BHIMARAV SHAMA NAIK	
125	U15CH23A0125	DARSHAN DAYANAND DHALI	
126	U15CH23A0126	RAKSHITA CHANDRAPPA JODATTI	
127	U15CH23A0127	AKASH KADAPPA HATTARAKI	
128	U15CH23A0128	SHRUNGAR MATHAPATI	<i>SB</i>
129	U15CH23A0129	DARSHAN TANAJI BADIGER	
130	U15CH23A0130	APPANNA SHIVAPPA BADAWAI	
131	U15CH23A0131	AKBARALI HUKKERI	<i>A. A. Hukkeri</i>
132	U15CH23A0132	MEGHA NOGINIHAL	<i>M. G. N. G. N. Hal</i>
133	U15CH23A0133	AKASH MALLIKARJUN KANKANAWADI	<i>A. M.</i>
134	U15CH23A0134	SAKSHI KASHINATH KHADE	<i>S. K. K.</i>
135	U15CH23A0135	RAMESH KARAJAGI	<i>R. K.</i>
136	U15CH23A0136	SUMATI RAJU PUJERI	<i>S. P.</i>
137	U15CH23A0137	JYOTHI DAYANAND TALAWAR	
138	U15CH23A0138	APPANAGOUDA BHIMAGOUDA PATIL	
139	U15CH23A0139	OMKAR TODAKAR	
140	U15CH23A0140	NIKHIL KALLAPPA BETAGERI	<i>N.</i>
141	U15CH23A0141	KHAYUM BABASAHEB MULLA	
142	U15CH23A0142	POURNIMA APPASAHEB PATIL	<i>P. A. Patil</i>
143	U15CH23A0143	Anjana Siddappa Managanvi	<i>A. S. M.</i>
144	U15CH23A0144	SHANUL SHABBIR KADALAGI	
145	U15CH23A0145	HARISH NAGUGOUDA PATIL	
146	U15CH23A0146	PRATIKSHA LAGAMAPPA MOSHI	<i>P. L. Moshi</i>
147	U15CH23A0147	PRAMOD RAKESH NAIK	<i>P. R. Naik</i>
148	U15CH23A0148	SATYAWATI HOSAMANI	<i>S. S. H.</i>
149	U15CH23A0149	LAXMI NAIK	
150	U15CH23A0150	AKASH MARUTI TALAVAR	
151	U15CH23A0151	ANKITA KAMBLE	<i>A. T. Kamble</i>
152	U15CH23A0152	BALAPPA NAGAPPA KHOT	
153	U15CH23A0153	DEEPA SANJU MADAR	
154	U15CH23A0154	RANJEET SANJAY BIRANJE	
155	U15CH23A0155	JYOTI BASAVARAJ SINGE	<i>J. B. S.</i>
156	U15CH23A0156	MUTTEPPA SIDDAPPA RAJAPUR	
157	U15CH23A0157	SUJAL WAGHI	
158	U15CH23A0158	MANJUNATH BABU HUNCHYALI	
159	U15CH23A0159	VANISHREE ASHOK KOLI	<i>V. K.</i>
160	U15CH23A0160	BHUMIKA MALAGE	<i>B. S. Malage</i>

S.D.V.S Sagha's

S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar

BSc I Semester 2023-24

SL No.	USN No	Student Name	Sign
1	U15CH23S0001	RIDASIDDIQUA PATEL	Patel
2	U15CH23S0002	FAREEHABADAR NADEEMAHMED PATEL	Patel
3	U15CH23S0002	FAREEHABADAR NADEEMAHMED PATEL	
4	U15CH23S0003	SHIVAPRASAD GANACHARI	S.R. Ganachari
5	U15CH23S0004	SUMITRA SANTAGOL	Sumitra
6	U15CH23S0005	SAMRUDDHI ARJUN RAVALOJI	M.H. Pujeri
7	U15CH23S0006	MALLAVVA HALAPPA PUJERI	
8	U15CH23S0007	RAMU BASAPPA PATIL	
9	U15CH23S0008	SANTOSH IRAPPA KHATAGALLI	
10	U15CH23S0009	NAVEEN UPPAR	
11	U15CH23S0010	PRAMODINI SUNIL AKKIWATE	Prakate
12	U15CH23S0011	SOUJANYA RAMESH MATIWADDAR	Soujany
13	U15CH23S0012	SATVIK KEMPANNA BEVINAKATTI	
14	U15CH23S0013	GAYATRI HALLI	
15	U15CH23S0014	SRUSHTI SANSUDDI	Sansuddi
16	U15CH23S0015	VIVEK KARI	
17	U15CH23S0016	ROHINI BHAUSAHEB TALANDAGE	Rohini
18	U15CH23S0017	Tejashree Bandekar	Tejashree
19	U15CH23S0018	SHRINATH BALESH SANADI	S.B. Sanadi
20	U15CH23S0019	CHANDRIKA SHIVANAND KULAGUDI	
21	U15CH23S0020	VAISHNAVI PRAKASH SURYAVANSHI	
22	U15CH23S0021	ISHWARI MIRJI	Mirji
23	U15CH23S0022	PRATIBHA SIDDAPPA PATIL	Patil
24	U15CH23S0023	Sahil Mujawar	
25	U15CH23S0024	SANJANA KAMATAGI	SNK
26	U15CH23S0025	SWATI PATIL	Swati
27	U15CH23S0026	VIJAYALAXMI PRAKASH KOLI	
28	U15CH23S0027	PRIYA SURESH MARADI	
29	U15CH23S0028	CHETAN S KHANAPURI	
30	U15CH23S0029	RAHUL HALAJ	
31	U15CH23S0030	SANIKA BABU CHOUGULE	S.B. Chougule
32	U15CH23S0031	BHARGAVI SHANKAR KALKUTAGI	
33	U15CH23S0032	BALESH KADAPPA Lolasuri	Balash
34	U15CH23S0033	Vijaylaxmi Babu Koli	V.B.Koli
35	U15CH23S0034	RAKSHITA ZIRALI	
36	U15CH23S0035	BALAKRISHNA GUNDU TANDALEKAR	B.G. Tandalekar
37	U15CH23S0036	SRUSHTI RAMESH BHAJANTRI	
38	U15CH23S0037	AMAR KALLAPPA GAVADI	
39	U15CH23S0038	POOJA TALAWAR	Pooja
40	U15CH23S0039	MADIHA NIJAM NESARAGI	
41	U15CH23S0040	NASARIN SHABBIR MAKANADAR	
42	U15CH23S0041	SANIYA YASEEN KHAI	Saniya
43	U15CH23S0042	LEKHA SANJAY SADALAGI	Lekha
44	U15CH23S0043	LAXMI SURESH ALAGUNDI	Laxmi
45	U15CH23S0044	MUSKAN RASHID LADAKHAN	Muskan
46	U15CH23S0045	ROHINI BASAVARAJ PATIL	Rohini
47	U15CH23S0046	PRAJYOTI KASHAPPA KAMBLE	Prajyoti
48	U15CH23S0047	MANJUNATH NAVI	
49	U15CH23S0048	SHIVAPRASAD NAVI	
50	U15CH23S0049	ABHISHEK PARASHURAM KAMBLE	Abhishek
51	U15CH23S0050	AKSHATA BHIMASEN NAGANURI	Akshata
52	U15CH23S0051	VIJAY BASAPPA RAMAGONATTI	Vijay
53	U15CH23S0052	SNEHA SIDDAPPA ONTIGADAD	Sneha

S.D.V.S. Sangh's
S. S. Arts College & T. P. Science Institute,
Sankeshwar - 591313. Dist. Belgaum(Karnataka)
Accredited at "B++" Level by NAAC

E-Mail-aascskv@rediffmail.com

www.sstpsnk.edu.in

Ref. No. _____

Date :

Orientation Programme

Evaluation Result of B.A & B. Sc I

2023-24

1. 67 student X 10 marks = 670
2. 12 student X 9 marks = 108
3. 7 student X 8 marks = 56
4. 4 student X 7 marks = 28
5. 9 student X 6 marks = 54
6. 8 student X 5 marks = 40
7. 9 student X 4 marks = 36
8. 3 student X 3 marks = 09
9. 8 student X 2 marks = 16
10. 5 student X 1 marks = 5

1022

Total students 132 X max marks = 10 = 1320

1320 : 1022

% = 77:42%

S.D.V.S. Sangh's
S. S. Arts College & T. P. Science Institute,
Sankeshwar

Taluk Hukkeri   District Belagavi
Accredited at "B⁺⁺" Level by NAAC

DEPARTMENT OF CHEMISTRY

In association with

Placement Cell

Self financed Certificate Course

ON

**VERMICOMPOST - A BIO TOOL FOR SOLID WASTE
MANAGEMENT**

MoU with TMC, chemical components analysis at

RAIT MITRA KRISHI ABHIVRUDDHI SANGH,
SANKESHWAR

2023 – 24

SDVS Sangh's
S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar
Department of Chemistry in association with Placement Cell

A self financed certificate course on
VERMICOMPOST - A BIO TOOL FOR SOLID WASTE MANAGEMENT

Academic Year: 2022-23

No. of Hours: 30 Hours

Course Coordinator: Dr. Honnur Krishna.

Medium of course: English/ Kannada

Assessment/ Evaluation process: MCQ/Objective/Short answer type exam

Course objectives

1. To understand basic techniques of vermicomposts preparation.
2. To assess the soil fertility and implement the organic based farming for environmental benefits
3. To develop as an business entrepreneurial in the agricultural science
4. To promote the sustainable practices for the soil health.
5. An analytical and practical based technical skill to "Earn while learning".

Course outcome

The students are able to

1. Produce good quality of Vermicompost and Vermiculture.
2. Students are able to analyze the chemistry of soil, water and other nutrients for the growth of suitable crops.
3. To develop skills and update the knowledge about value added product.
4. To develop the mindset among the students about self-employability.

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T P Science Institute
SANKESHWAR.

S.D.V.S. Sangh's
S.S. Arts College & T.P. Science Institute,
Sankeshwar.
Department of Chemistry in association with
Placement Cell

A self financed certificate course on

VERMICOMPOST - A BIO TOOL FOR SOLID WASTE MANAGEMENT

Course Duration: 30 h

THEORY

Introduction to solid waste management

05 h

- Overview of types of wastes, their collection, transport, treatment and disposal of waste.
- Need for Waste management and effect on the community.
- Waste treatment methods:
  - Physicochemical Treatment of Solid and Hazardous Waste,
  - Chemical treatment processes,
  - Biological Treatment of Solid and Hazardous Waste,
- Reuse Reduce and Recycle.

Vermicomposting:

10 h

- Introduction, scope, and objectives of Vermicompost.
- Vermicompost Production:
- Establishment of Vermicomposting and Vermiwash unit.
- Methods of Vermicomposting: Small and large scale Bed method, Pit method
- Harvesting the Compost, Storing and packing of vermicompost.
- Precautions while Vermicomposting, Factors affecting vermicomposting (pH, moisture and temperature).
- Physico- chemical analysis of vermicompost, influence of chemical inputs on earthworm activity. Nutrient contents of vermicompost and their role in agriculture.
- Vermiculture for waste reduction, economic importance of earthworms.
- Pests and diseases of Earthworms
- Marketing of vermicomposting products and financial support by governments and NGOs for vermiculture.

PRACTICAL

15 h

1. Vermicomposting unit Pit method
2. Establishment of vermicomposting unit bed method

3. Vermicompost production, harvesting and packaging.
4. Estimation of mineral content of biomass from vermicompost manure (pH, NPK, TDS, conductance, etc)
5. Field visit with demonstrations.

References

1. The Textbook of Vermicompost, Vermiwash and Biopesticides: Keshavsingh and et al. Publisher: Biotech Books
2. The Book Hand Book of Biofertilizers & Vermiculture. Publisher: Engineers India Research Institute
3. Handbook of Organic Farming and Organic Foods With Vermicomposting Neem Publisher: Engineers India Research Institute
4. Text Book of Applied Zoology: Vermiculture, Apiculture, Sericulture, Lac Culture, Agricultural Pests and their Controls: Pradip Jabde Publisher: Discovery Publishing House
5. The Worm Farmer's Handbook Mid- to Large-Scale Vermicomposting for Farms, Businesses, Municipalities, Schools, and Institutions: Rhonda Sherman Publisher: Chelsea Green Publishing
6. Vermiculture Technology: Earthworms, Organic Wastes, and Environmental Management: Clive A. Edwards, Norman Q. Arancon, Rhonda L. Sherman Publisher: CRC Press 2010
7. Commercial Vermiculture: How to Build a Thriving Business in Redworms: Peter Bogdanov
8. Applied Zoology: N Arumugam, T Murugan, R Ram Prabhu, and J. Johnson Rajeshwar. Publisher: Saras Publication
9. Worm Farming: Setup A Sustainable Vermiculture Earthworm Composting Ranch: Brian Grant. Publisher: Sparrow Publications.

Outline of Curriculum and Test

Proposed curricular of Certificate Course in “Vermicompost - a bio tool for solid waste management” during the academic year 2022-23 for BA and BSc students.

Outline of course structure

Paper	Title of the paper	Teaching hours/course	Duration of Exam	Marks
Theory	Vermicompost - a bio tool for solid waste management	15	1 hour	25
Practical	Vermicompost - a bio tool for solid waste management	15	2 hour	25
Total marks				50

S.D.V.S. SANGH'S

Estd : 1967

S. S. ARTS COLLEGE & T. P. SCIENCE INSTITUTE,

Tal.: Hukkeri

SANKESHWAR- 591 313

Dist.: Belagavi (Karnataka State)

Accredited at B** Level by NAAC

site : www.sstpsnk.edu.in

☎: (08333)-295238

E-Mail-aascskv@rediffmail.com

f No. _____

Date : 06-06-2023**Self-financed Certificate Course**

The department of Chemistry in association with Placement Cell, SSTP College, Sankeshwar, organizes self financed certificate course on “VERMICOMPOST - A BIO TOOL FOR SOLID WASTE MANAGEMENT” for BA and BSc students.

The following faculties are selected as BOS members:

Sl. No.	Name	Designation	Signature
1.	Shri P. B. Burji Principal, SSTP College, Sankeshwar.	Chairman	
2.	Dr. Honnur Krishna Assistant Professor in Chemistry, SSTP College, Sankeshwar	Coordinator/ Placement Cell Officer	
3.	Shri M. R. Patil Assistant Professor and HOD, Physics, SSTP College, Sankeshwar	Member/ IQAC Coordinator	
4.	Dr. Vijayalakshmi A. Edalli Assistant Professor and HOD, Chemistry, SSTP College, Sankeshwar	Member	
5.	Miss Madhu Waghi Assistant Professor in Chemistry (Guest Faculty), SSTP College, Sankeshwar	Member	
6.	Miss Anusuya Mahalingpur Assistant Professor in Chemistry (Guest Faculty), SSTP College, Sankeshwar	Member	

Principal
PRINCIPAL
S. S. Arts College & T P Science Institute
SANKESHWAR.

SDVS Sangh's
S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
In association with
PLACEMENT CELL
Self Financed Certificate Course

Date: 07.06.2023 .

Agenda

1. Course on "Vermicompost - A bio tool for solid waste management".
2. Framing the syllabus and duration of course.
3. Students' enrolment.
4. Appointment of the staff and work distribution.

Proceedings of the meeting

The course coordinator welcomed all the members of the meeting,
The following points were discussed –

1. It was decided to conduct certificate course on Vermicompost - A bio tool for solid waste management for one semester and duration of the course will be 30 hours which includes both theory (10 hours) and practical (20 hours) classes.
2. The syllabus was finalized with lot of discussion.
3. The course has been organized with the following objectives
  - ✓ To understand basic techniques of vermicomposts preparation.
  - ✓ To assess the soil fertility and implement the organic based farming for environmental benefits
  - ✓ To develop as an business entrepreneurial in the agricultural science
  - ✓ To promote the sustainable practices for the soil health.
  - ✓ An analytical and practical based technical skill to "Earn while learning".
4. The classes will be conducted by the internal staff and few classes by external expert or field visit studies.
5. It is resolved that the student attendance is made compulsory. The staff incharge asked to take attendance every time and absentees are reported.

Members of the BOS attended the meeting-

1. Shri P. B. Burji	- Chairman
2. Dr. Honnur Krishna	- Coordinator
3. Dr. Vijayalakshmi A. Edalli	- Member
4. Shri M. R. Patil	- Member
5. Miss Madhu Waghi	- Member
6. Miss A. C. Mahalingpur	- Member

Principal
PRINCIPAL
S. S. Arts College & T P Science Institute
SANKESHWAR.

SDVS Sangh's
S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
In association with
PLACEMENT CELL
Self-financed Certificate course on Soap making and Detergent preparation

STUDENTS ENROLLED FOR THE COURSE

SL. NO.	REGISTER NUMBER	NAME OF THE STUDENT	CLASS
1	U15CH21S0002	DEEPA M DESAI	BSc V Semester
2	U15CH21S0005	GANGA R PATIL	BSc V Semester
3	U15CH21S0006	SHILPA S SHEKHANAVAR	BSc V Semester
4	U15CH21S0010	ASHWINI P MADIG	BSc V Semester
5	U15CH21S0011	BASAVARAJ V GHABE	BSc V Semester
6	U15CH21S0012	VEENA M NARASANNAVAR	BSc V Semester
7	U15CH21S0021	GANGADHAR S NAIK	BSc V Semester
8	U15CH21S0025	JAYALAXMI S KAKOLI	BSc V Semester
9	U15CH21S0026	SOUMYA A PATIL	BSc V Semester
10	U15CH21S0029	SHWETA S MUGALI	BSc V Semester
11	U15CH21S0033	BASAVARAJ S CHOUGALA	BSc V Semester
12	U15CH21S0035	SUTEERTHA S HOLEPPAGOL	BSc V Semester
13	U15CH21S0037	KAVERI N CHOUGALA	BSc V Semester
14	U15CH21S0039	SUSHMEETA MADANNAVAR	BSc V Semester
15	U15CH21S0041	SUDHA K TODAL	BSc V Semester
16	U15CH21S0043	SHRUTI S MUNNOLI	BSc V Semester
17	U15CH21S0046	PRASHANT S BEDAKIHAL	BSc V Semester
18	U15CH21S0047	YASH S MAHAJAN	BSc V Semester
19	U15CH21S0048	SUPRIT S MYAGADEYAWAR	BSc V Semester
20	U15CH21S0054	NINGAPPA D MARADI	BSc V Semester
21	U15CH21S0055	SARSWATI R KAMBLE	BSc V Semester
22	U15CH21S0057	OMKAR P BHOVI	BSc V Semester
23	U15CH21S0058	SUSHMITA S CHOUGALA	BSc V Semester
24	U15CH21S0059	LAXMI R MUNNOLI	BSc V Semester

25	U15CH21S0062	MAHALAXMI B DADDI	BSc V Semester
26	U15CH21S0063	SHWETA S INAMDAR	BSc V Semester
27	U15CH21S0069	VIDYASHREE D CHOPADE	BSc V Semester
28	U15CH21S0070	NASTAHEEN M ATHANI	BSc V Semester
29	U15CH21S0071	RAHUL MAGADUM	BSc V Semester
30	U15CH21S0072	ABHISHEK J KAMMAR	BSc V Semester
31	U15CH21S0075	SARATAJABI J INAMADAR	BSc V Semester
32	U15CH21S0077	SAHANA DIWAKAR	BSc V Semester
33	U15CH21S0078	SRUSTI B PATIL	BSc V Semester
34	U15CH21S0079	ROHIT KHANASE	BSc V Semester
35	U15CH21S0081	PANKAJA S JAIN	BSc V Semester
36	U15CH21S0084	SACHIN S JINARALI	BSc V Semester
37	U15CH21S0085	SHEKHAR R MAGADUM	BSc V Semester
38	U15CH21S0088	PRATIKSHA R MAGADUM	BSc V Semester
39	U15CH21S0100	ANUSUYA B KHANAPURI	BSc V Semester
40	U15CH21S0101	AKSHATA R HIREMATH	BSc V Semester
41	U15CH21S0102	ANKITA A MAGADUM	BSc V Semester
42	U15CH21S0103	SHIVARANJINI BASALIGUNDI	BSc V Semester
43	U15CH21S0104	VIDYARANI PATIL	BSc V Semester

VBW

[Signature]
PRINCIPAL
S. S. Arts College & T P Science Institute
SANKESHVAR.

Question paper

SDVS Sangh's

S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar – 591313.

A self financed certificate course on
VERMICOMPOST - A BIO TOOL FOR SOLID WASTE MANAGEMENT

Student Name:

Time: 1 h

Register Number:

Marks: 25

Class:

Answer all the questions. Each MCQ carries 2 marks. Put for correct answer (2 x 15 = 30)

1. Which species of worm is commonly used in vermicomposting?
A) Lumbricus terrestris, B) Eisenia fetida, C) Helix aspersa & D) Lumbricus rubellus
2. What is the primary food source for worms in vermicomposting?
A) Plastic, B) Metal scraps, C) Organic waste, D) Inorganic chemicals
3. At what temperature range do composting worms thrive?
A) 0-10°C, B) 10-20°C, C) 15-25°C, D) 25-35°C
4. What is the ideal moisture content for vermicomposting?
A) 10-20%, B) 30-40%, C) 50-60%, D) 70-80%
5. Which of the following is not suitable for vermicomposting?
A) Fruit peels, B) Meat scraps, C) Vegetable waste, D) Coffee grounds
6. What should be the carbon to nitrogen ratio in vermicomposting?
A) 10:1, B) 20:1, C) 30:1, D) 40:1
7. Which bedding material is preferred for vermicomposting?
A) Newspaper, B) Sand, C) Plastic sheets, D) Rocks
8. How often should the vermicompost bin be turned or aerated?
A) Daily, B) Weekly, C) Monthly, D) Never
9. What is a sign that the vermicompost bin is too wet?
A) Dry bedding, B) Bad odor, C) Presence of ants, D) No worms
10. What should be done if the vermicompost bin develops a bad odor?
A) Add water, B) Add more worms, C) Add dry bedding, D) Stop feeding
11. Which nutrient is not typically high in vermicompost?
A) Nitrogen, B) Phosphorus, C) Potassium, D) Sodium
12. What is the main benefit of using vermicompost in soil?

- A) Increases soil pH, B) Provides inorganic nutrients, C) Enhances soil structure and fertility, D) Acts as a pesticide
13. How long does it typically take to produce vermicompost?
A) 2-3 weeks B) 1-2 months, C) 3-6 months, D) 1 year
14. What is the function of the aeration holes in a vermicompost bin?
A) To let light in, B) To allow oxygen to enter, C) To add water, D) To remove compost
15. Which of the following can lead to worm death in a vermicomposting system?
A) Too much light, B) Too little food, C) High salt content, D) Low moisture content
16. Which method is used to measure the pH of vermicompost?
A) Titration, B) pH meter, C) Spectroscopy, D) Gravimetry
17. What is the ideal pH range of vermicompost?
A) 3-4, B) 5-6, C) 6-8, D) 9-10
18. Which instrument is used to determine the nitrogen content in vermicompost?
A) Atomic absorption spectrometer, B) Gas chromatograph, C) Kjeldahl apparatus, D) Mass spectrometer
19. What chemical process is used to determine phosphorus content in vermicompost?
A) Colorimetry, B) Chromatography, C) Titration, D) Electrolysis
20. Which form of nitrogen is commonly measured in vermicompost?
A) Nitrite, B) Nitrate, C) Ammonia, D) Urea
21. What is the main component analyzed to determine the organic matter content in vermicompost?
A) Carbon, B) Hydrogen, C) Oxygen, D) Nitrogen
22. Which analytical technique is used to determine the potassium content in vermicompost?
A) Flame photometry, B) NMR spectroscopy, C) X-ray diffraction, D) Mass spectrometry
23. What is used to extract available nutrients from vermicompost for chemical analysis?
A) Water, B) Acid solutions, C) Organic solvents, D) Alcohol
24. Which element is typically not a focus in vermicompost analysis?
A) Calcium, B) Magnesium, C) Lead, D) Sulfur
25. Which method is used to measure the moisture content of vermicompost?
A) Drying oven method, B) Gas chromatography, C) Atomic absorption, D) Spectrophotometry

SDVS Sangh's
S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar
DEPARTMENT OF CHEMISTRY

In association with
PLACEMENT CELL

Self-financed Certificate course on Soap making and Detergent preparation

RESULT:

SL. NO.	REGISTER NUMBER	NAME OF THE STUDENT	Theory	Practical	Total
1	U15CH21S0002	DEEPA M DESAI	25	25	50
2	U15CH21S0005	GANGA R PATIL	19	22	41
3	U15CH21S0006	SHILPA S SHEKHANAVAR	25	25	50
4	U15CH21S0010	ASHWINI P MADIG	25	25	50
5	U15CH21S0011	BASAVARAJ V GHABE	25	25	50
6	U15CH21S0012	VEENA M NARASANNAVAR	25	25	50
7	U15CH21S0021	GANGADHAR S NAIK	20	25	45
8	U15CH21S0025	JAYALAXMI S KAKOLI	25	25	50
9	U15CH21S0026	SOUMYA A PATIL	22	24	46
10	U15CH21S0029	SHWETA S MUGALI	25	25	50
11	U15CH21S0033	BASAVARAJ S CHOUGALA	25	25	50
12	U15CH21S0035	SUTEERTHA S HOLEPPAGOL	20	21	41
13	U15CH21S0037	KAVERI N CHOUGALA	25	25	50
14	U15CH21S0039	SUSHMEETA MADANNAVAR	25	25	50
15	U15CH21S0041	SUDHA K TODAL	25	25	50
16	U15CH21S0043	SHRUTI S MUNNOLI	25	25	50
17	U15CH21S0046	PRASHANT S BEDAKIHAL	25	25	50
18	U15CH21S0047	YASH S MAHAJAN	25	25	50
19	U15CH21S0048	SUPRIT S MYAGADEYAWAR	25	25	50
20	U15CH21S0054	NINGAPPA D MARADI	20	22	42

21	U15CH21S0055	SARSWATI R KAMBLE	25	25	50
22	U15CH21S0057	OMKAR P BHOVI	20	25	45
23	U15CH21S0058	SUSHMITA S CHOUGALA	25	25	50
24	U15CH21S0059	LAXMI R MUNNOLI	25	25	50
25	U15CH21S0062	MAHALAXMI B DADDI	25	25	50
26	U15CH21S0063	SHWETA S INAMDAR	25	25	50
27	U15CH21S0069	VIDYASHREE D CHOPADE	25	25	50
28	U15CH21S0070	NASTAHEEN M ATHANI	22	22	44
29	U15CH21S0071	RAHUL MAGADUM	18	18	36
30	U15CH21S0072	ABHISHEK J KAMMAR	20	21	41
31	U15CH21S0075	SARATAJABI J INAMADAR	18	22	40
32	U15CH21S0077	SAHANA DIWAKAR	20	20	40
33	U15CH21S0078	SRUSTI B PATIL	18	18	36
34	U15CH21S0079	ROHIT KHANASE	20	25	45
35	U15CH21S0081	PANKAJA S JAIN	25	25	50
36	U15CH21S0084	SACHIN S JINARALI	25	25	50
37	U15CH21S0085	SHEKHAR R MAGADUM	25	25	50
38	U15CH21S0088	PRATIKSHA R MAGADUM	23	25	48
39	U15CH21S0100	ANUSUYA B KHANAPURI	22	25	47
40	U15CH21S0101	AKSHATA R HIREMATH	18	20	38
41	U15CH21S0102	ANKITA A MAGADUM	25	25	50
42	U15CH21S0103	SHIVARANJINI BASALIGUNDI	25	25	50
43	U15CH21S0104	VIDYARANI PATIL	25	25	50

Uts
 Placement cell
 Coordinator
 (Dr. Konnul Krishna)

Kunni
 PRINCIPAL
 S. S. Arts College & T P Science Institute
 SANKESHWAR.

Report:

All the interested BA and BSc V sem students did the project report as a certificate course on the topic of "Vermicompost – A Bio tool for solid waste management" under the guidance of Faculties, Department of Chemistry, SSTP college, Sankeshwar. Prof. M. C. Hosur, Chairman, at SDVS Sangh's Raitha Mithra, Research laboratory, Sankeshwar guided the analysis of the vermicompost.

Vermicompost, also known as worm compost, is a nutrient-rich organic fertilizer produced through the breakdown of organic waste materials by earthworms. This report explores the process of vermicomposting, its benefits, applications, and its potential contribution to sustainable agriculture. As global concerns about environmental sustainability and food security rise, vermicompost emerges as a viable and eco-friendly solution for improving soil health and reducing the reliance on synthetic fertilizers.

The process of vermicomposting involves the interaction between organic waste, microorganisms, and earthworms. Earthworms consume organic materials, breaking them down into simpler compounds. This process enhances nutrient availability and microbial activity, resulting in highly fertile and humus-rich compost.

While vermicomposting offers numerous benefits, challenges include the need for proper management of moisture, temperature, and pH levels. Additionally, the initial investment in establishing a vermicomposting system may be a barrier for some.

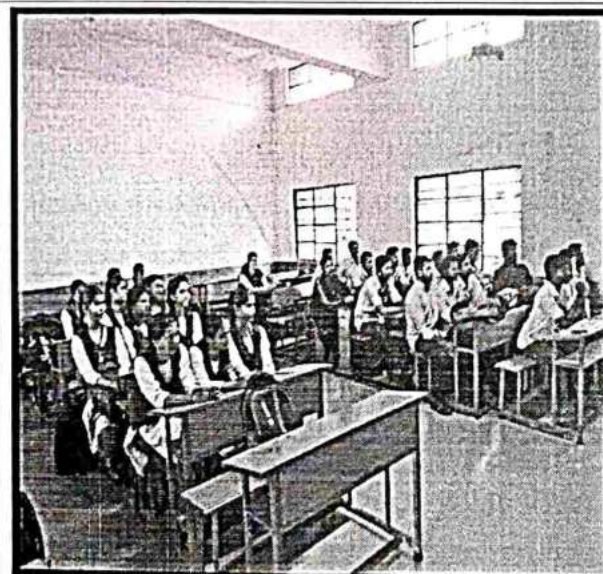
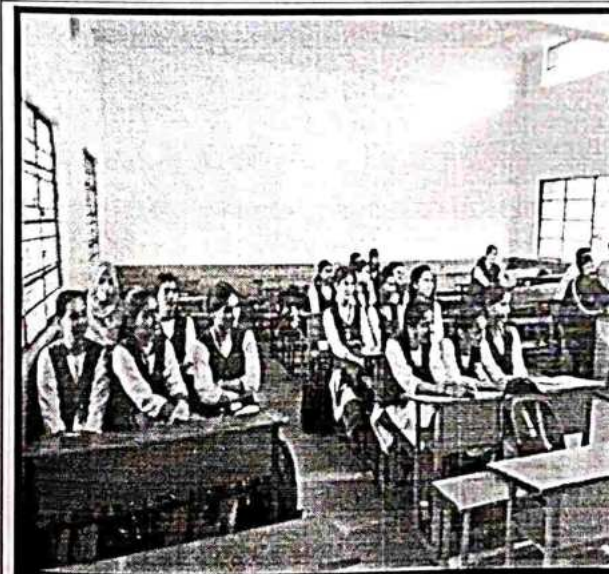
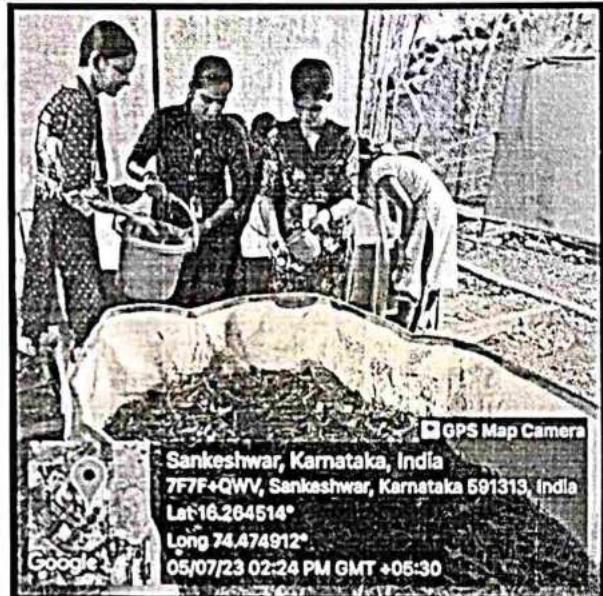
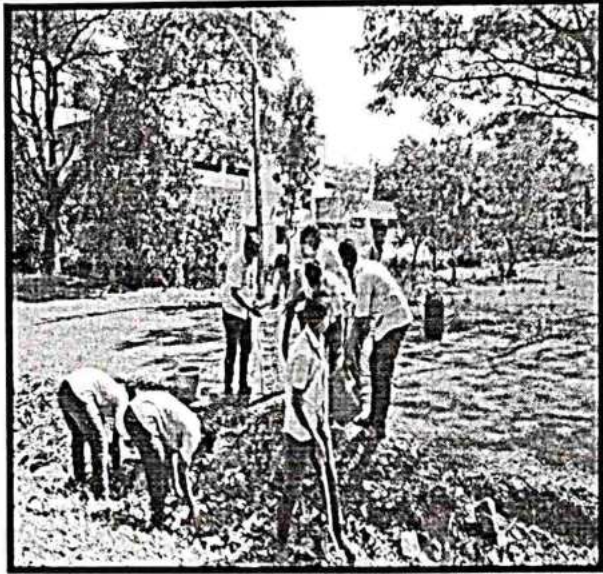
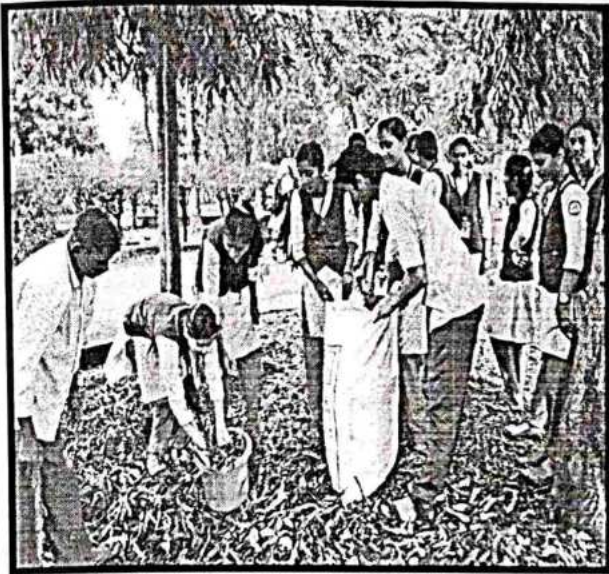
Various parameters pertaining to the soils and vermicomposts were analyzed by different analytical methods. The students compared the nutrients of normal garden soil and the vermicomposts prepared in our college campus. The following are some of the nutrients analyzed at RMKAS research centre, Sankeshwar such as Na, K, Ca, Fe, Zn, Cu, Phosphorus and carbon content along with TDS and pH of the analyte samples. The target analytes include determination of available nitrogen by Kjeldahl's method, organic carbon content quantification by dichromate method, available phosphorous by phospho-molybdenum method, some of the soil micro nutrients such as Fe, Mn, Zn, Cu etc by atomic absorption spectrophotometer (AAS) at the micro gram level. Apart from these analyte analyses, the pH of the samples was also analyzed. The electrical conductivity of the soil samples was carried out by conductance measurement. Macro nutrient such as Na and K was also analyzed by using flame photometric techniques and compared with the standard methods.

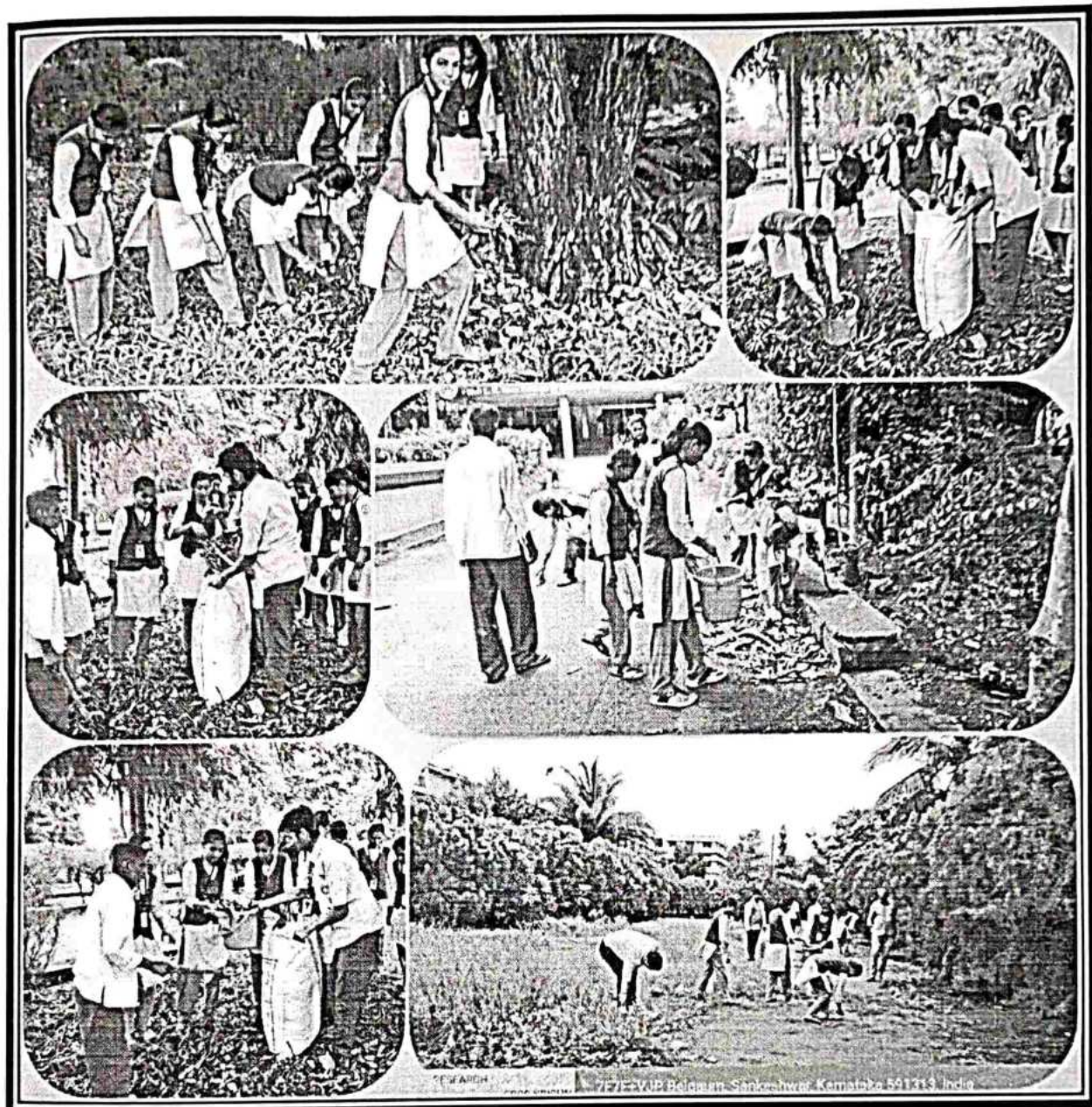
It was found that the nutrients in the vermicomposts were five times more nutrient than normal garden soil.

Photo gallery

[Handwritten Signature]

PRINCIPAL
 S. S. Arts College & T P Science Institute
 SANKESHWAR

[Signature]
PRINCIPAL
& S. Arts College & T P Science Institute
SANKESHWAR.

S. S. ARTS COLLEGE AND T. P. SCIENCE INSTITUTE,
S. D. V. S Sangh's
SANKESHWAR

Accredited at "B++" Level By NAAC

CERTIFICATE OF COMPLETION

DEPARTMENT OF CHEMISTRY
in collaboration with
PLACEMENT CELL, under IQAC.

This is to certify that Mr./Miss. _____ has successfully completed self-financed certificate course on "*Vermicompost – A Bio Tool for Solid Waste management*" held from June 2023 to November 2023.

IQAC
Co-ordinator

HOD
Chemistry

Chairman
Placement Cell

Principal

Self-Financed Certificate Course - "Vermicompost - A bio tool for Solid Waste Management"

by Placement Cell & Department of Chemistry

BA/B.Sc - Attendance list 2023-24.

Sl. No.	Reg.No.	Name of the Students	15/6	16/6	25/6	27/6	30/6	5/7	6/7	13/7	20/7	23/7	10/8	24/8	12/9	9/11	10/11	11/11
1	U15CH21S0002	DEEPA M DESAI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15
2	U15CH21S0005	GANGA R PATIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
3	U15CH21S0006	SHILPA S SHEKHANAVAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
4	U15CH21S0010	ASHWINI P MADIG	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
5	U15CH21S0011	BASAVARAJ V GHABE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
6	U15CH21S0012	VEENA M NARASANNAVAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
7	U15CH21S0021	GANGADHAR S NAIK	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
8	U15CH21S0025	JAYALAXMI S KAKOLI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
9	U15CH21S0026	SOUNAYA A PATIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
10	U15CH21S0029	SHWETA S MUGALI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
11	U15CH21S0033	BASAVARAJ S CHOUGALA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
12	U15CH21S0035	SUTEERTHA S HOLEPPAGOL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
13	U15CH21S0037	KAVERI N CHOUGALA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
14	U15CH21S0039	SUSHMEETA MADANNAVAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
15	U15CH21S0041	SUDHA K TODAL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
16	U15CH21S0043	SHRUTI S MUNNOLI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
17	U15CH21S0046	PRASHANT S BEDAKIHAL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
18	U15CH21S0047	YASH S MAHAJAN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
19	U15CH21S0048	SUPRIT S MYAGADEYAWAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
20	U15CH21S0054	NINGAPPA D MARADI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
21	U15CH21S0055	SARSWATI R KAMBLE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
22	U15CH21S0057	OMKAR P BHOVI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
23	U15CH21S0058	SUSHMITA S CHOUGALA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
24	U15CH21S0059	LAXMI R MUNNOLI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
25	U15CH21S0062	MAHALAXMI B DADDI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

at RMKAK

at RMKAK
for analysis.

26	U15CH21S0063	SHWETA S INAMDAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	13	14	15
27	U15CH21S0069	VIDYASHREE D CHOPADE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
28	U15CH21S0070	NASTIAHEEN M ATHANI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	14
29	U15CH21S0071	RAHUL MAGADUM	1	2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	12	12	13	14
30	U15CH21S0072	ABHISHEK J KAMMAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	12	13	14
31	U15CH21S0075	SARATAJABI J INAMADAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	14	14
32	U15CH21S0077	SAHANA DIWAKAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11	11	12	13	14
33	U15CH21S0078	SRUSTI B PATIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	14
34	U15CH21S0079	ROHIT KHANASE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11	11	12	12	13
35	U15CH21S0081	PANKAJA S JAIN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
36	U15CH21S0084	SACHIN S JINARALI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
37	U15CH21S0085	SHEKHAR R MAGADUM	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
38	U15CH21S0088	PRATIKSHA R MAGADUM	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15
39	U15CH21S0100	ANUSUYA B KHANAPURI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
40	U15CH21S0101	AKSHATA R HIREMATH	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
41	U15CH21S0102	ANKITA A MAGADUM	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
42	U15CH21S0103	SHIVARANJINI BASALIGUNDI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
43	U15CH21S0104	VIDYARANI PATIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15

Handwritten signature

Placement cell
Coordinator
(Dr. Homnis Breshma)

Head of The
Chemistry Department

Handwritten signature

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR

Advisory Committee

Prin. Shri P. B. Burji	President
Shri B. G. Patil	Organising Secretary
Shri M. R. Patil	Convener
Dr. P. V. Gadavi	Member
Dr. V. D. Naganuri	Member
Dr. D. S. Kamble	Member
Dr. V. A. Eadalli	Member
Dr. G. L. Rajaput	Member
Shri M. L. Mang	Member
Shri K. B. Marathe	Member

**“All human rights are women rights”
- Hillary Clinton**

**National Human Rights Commission,
New Delhi.**

Sponsored

**One Day Basic Training Programme
on**

HUMAN RIGHTS AWARENESS & EDUCATION
Jointly Organized by

**S. S. Arts College & T. P. Science Institute,
Sankeshwar - 591 313**

and

**Rani Channamma University Colleges'
Political Science Teachers Association, Belagavi.**

Date: 02-12-2023

Time : 9.15am

Venue : College Auditorium

You are cordially invited

**Principal
Shri. P. B. Burji**

**Shri B. G. Patil
Organising Secretary**

**Shri M. R. Patil
Convener**

Staff & Students

Website : www.sstpsnk.edu.in
Email: aascskv@rediffmail.com
(08333-295238)

8.30am to 9.10 am Breakfast & Registration

9.15am to 10.00am Inaugural Function

President : **Shri A. B. Patil**, Former Minister
President, S.D.V.S. Sangha, Sankeshwar

Chief Guest : **Prof. Vishwanath M.** Registrar
Raichur University.

Guest of Honour : **Shri R. B. Patil** Chairman L.G.B.
S.S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar.

: **Shri K. C. Shirakoli**
Vice-Chairman, S.D.V.S. Sangha, Sankeshwar.

: **Shri G. C. Kotagi**
Secretary, S.D.V.S. Sangha, Sankeshwar.

: **Dr. B. A. Pujari**
Administrator, S.D.V.S. Sangha, Sankeshwar.

10.00am to 11.30am I - Session

Topic : **History & Philosophy of Human Rights,**

Resource Person : **Dr. B. R. Patil**, Assistant Professor
Government First Grade College, Dharwad.

President : **Dr. S. I. Madiwalappagol**, Principal,
Shri L. K. Khot College of Commerce, Sankeshwar.

11.30am to 11.40am Tea Break

11.40 am to 1.10 pm II - Session

Topic : **Human Rights Institutions in India**

Resource Person : **Dr. V. R. Betagar**, Associate Professor
Good News College, Kalaghatagi.

President : **Prof. M. M. Patil**, Assistant Professor
S. M. Bhandari Arts, R. R. Bhandari Commerce &
S. K. Rathi Science College, Guledaguddh.

1-10pm. to 1-45pm Lunch Break

1.45pm to 3.15pm III - Session

Topic : **Rights of Vulnerable Groups**

Resource Person : **Dr. Praveen Patil**
Principal, Shahaji Law College, Kolhapur.

President : **Dr. V. B. Patil**
President, RCUCPT Association,
S.S. Arts & Com. College Babaleshwar.

3.15pm to 4.45pm IV - Session

Topic : **Rights of Women & Children**

Resource Person : **Dr. A. H. Hawaldar**
Principal, R. L. Law College, Belagavi.

President : **Shri S. D. Yakane**, Assistant Professor
M. G. Law College, Sankeshwar.

4.45pm to 5.00pm Tea Break

5.00pm to 5.30pm Valedictory

President : **Shri R. B. Patil**
Chairman, L.G.B., S.S. Arts College &
T. P. Science Institute, Sankeshwar.

Chief Guest : **Shri G. C. Kotagi**
Secretary, S.D.V.S. Sangha, Sankeshwar.

Shri B. G. Patil   **Shri M. R. Patil**   **Shri P. B. Burji**
Organising Secretary   IQAC Coordinator   Principal

**"To deny people their human rights is
to challenge their very humanity"**
- Nelson Mandela

S.S.ARTS COLLEGE & T.P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR - 591343

NATIONAL HUMAN RIGHTS COMMISSION, NEW DELHI SPONSORED

ONE DAY BASIC TRAINING PROGRAMME ON

HUMAN RIGHTS AWARENESS AND EDUCATION

BREIF REPORT OF THE TRAINING PROGRAMME

National Human Rights Commission one day basic training was organized by S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar on 02/12/2023 on the topic Human Rights Awareness and Education Programme as per commissions and directions.

Prof.M.Vishwanath, Registrar Raichur University Raichur inaugurated the program. In his inaugural address he highlighted the issues and problems faced by people specially the weaker sections of the society during world wars and colonial period. He enlightened the audience with appropriate examples, how the people were discriminated and exploited. He called upon the students to have the proper knowledge of human rights, which will help them not only to build their career, but also the needy. He said that every human being possess these rights irrespective of his castes, religion, nationality or anything like. He explained how these rights have helped the human beings to enjoy their freedom and lead to respectful and dignified life. He said that, the incorporation of these rights has given ample opportunity to the people moral and materiel upliftment of the mankind. These rights help the individuals for the all round development of the personality. At the end he requested the students to make best use of the day's proceedings and gain essential knowledge.

Shri.R.B.Patil our governing council Chairman, Advocate presided over the function. He called upon the students not only attending is important, but learning new and challenging aspects from resource persons, who have come from different places. The inaugural function began with prayer song by students. Organizing Secretary Prof. B.G.Patil welcomed the gathering and explained the need of such programs. Prof. K.M.Marathe offered vote of thanks. Miss.Shweta Inamdar, B.Sc final Year Student Compared the program.

Technical Session- I : HISTORY AND PHILOSOPHY OF HUMAN RIGHTS

The first technical session was on "HISTORY AND PHILOSOPHY OF HUMAN RIGHTS" Dr. B R Patil Assistant Prof., Government First Grade College Dharwad, was the resource person. Dr. S I Madiwalappagol, Principal, L K Khot College Sankeshwar, presided.

In her lecture, Dr. B R Patil, explained the meaning, philosophy and history of human rights in simple and lucid language. The history of Human Rights is to be traced in Babylonian laws. Lord Basaveshwar, the greatest social reformer has given highest importance to human dignity and equality. The Magna Charta of 1215, The English Bill of Rights of 1689, US declaration, The French Declaration of 1789, The UN Charter of 1945 and finally the University Declaration of Human Rights 1948 are the historical facts she quoted. She said the basic philosophy of Human Rights is to recognize all the human beings as human beings, respect everyone, treat everyone properly, protect them from discrimination, and free them from slavery and exploitation. These rights have ensured human equality, on account of that we from rural background are getting the best education and respect. Dr. V. D. Naganuri welcomed the gathering, Prof. D. T. Sogalad offered vote of thanks and Miss. Sweta Muthnal of B. Sc anchored the session.

Technical Session – II : Human Rights Institutions in India

The second session was on the concept "Human Rights Institutions in India". Dr. V. R. Betagar Associate Professor, Goodnews College, Kalagatagi was the resource person. Professor M. M. Patil of S. M. Bhandari Arts, R. R. Bhandari Commerce and S. K. Rathi Science College, Guledgud was the chairperson. In his lecture the resource person pointed out that NHRC was constituted under the protection of Human Rights Act 1994. It was constituted for the promotion and protection of human rights in India. He explained in detail the organization, powers and functions of NHRC and SHRC's. Along with these institutions, he addressed the students on similar institutions which are working in the domain, such as National Commission for Women, National Commission for Minorities, National Commission for Youth, SC, ST and the like. He called upon the students to approach Human Rights Commission whenever they feel

that the rights of their nearest and dearest are in danger by just writing a post card. The chair person of the session highlighted the role of these commissions in promoting and protecting Human Rights in India. Prof. Manuti Mang welcomed the gathering. Dr. M. Y. Hiremath offered thanks and Miss. Kirti Kamate of B. Sc compared the session.

Technical Session - III : Rights of Vulnerable Groups.

Third technical session began after lunch. Dr. Praveen Patil, Principal Shahaji Law College, Kolhapur was the resource person. In his address, he spoke about various vulnerable groups such as disabled persons, aged persons, migrant workers, refugees, third gender persons, women, children etc. he called upon the audience to protect these people from exploitation. He said that these are the groups which become easy prey for the exploiting class. The UDHR as well as the Indian Constitution has made various provisions to protect these groups. Dr. V. B. Patil, Associate professor of S. K. Arts College Babaleshwara in his presidential remarks urged the students to take care of these sensitive groups. Dr. P. V. Gadavi welcomed the gathering. Dr. V. A. Edalli offered vote of thanks and Miss. Sweta Mugali of B. Sc anchored the session.

Technical Session – IV : Rights of Women and Children.

Dr. A. H. Hawaldar Principal of R. L. Law College, Belagavi was the resource person to the fourth and final session of the day's proceedings. In his resourceful and thought provoking address, he highlighted the way in which the rights of women and children are violated. He said that though many provisions are there for the protection of these groups but sadly we found that many a times they are not followed. He spoke on the issues of POSCO, Women trafficking, Child labour, Provisions of Article-21 etc. He encouraged the audience to take up the issue of implementation of the rights of these people. Professor S. D. Yakane of M. G. Law College, Sankeshwar chaired the session. Prof. M. R. Patil welcomed the dignitaries, Dr. Honour Krishna offered thanks and Miss. Sweta Inamdar of B.Sc. anchored the session.

S.S.ARTS COLLEGE & T.P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR – 591313

NATIONAL HUMAN RIGHTS COMMISSION, NEW DELHI SPONSORED

ONE DAY BASIC TRAINING PRAGORAMME ON

HUMAN RIGHTS AWARENESS AND EDUCATION

BREIF REPORT OF THE TRAINING PROGRAMME

National Human Rights Commission one day basic training was organized by S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar on 02/12/2023 on the topic Human Rights Awareness and Education Programme as per commissions and directions.

Prof.M.Vishwanath, Registrar Raichur University Raichur inaugurated the program. In his inaugural address he highlighted the issues and problems faced by people specially the weaker sections of the society during world wars and colonial period. He enlightened the audience with appropriate examples, how the people were discriminated and exploited. He called upon the students to have the proper knowledge of human rights, which will help them not only to build their career, but also the needy. He said that every human being possess these rights irrespective of his castes, religion, nationality or anything like. He explained how these rights have helped the human beings to enjoy their freedom and lead to respectful and dignified life. He said that, the incorporation of these rights has given ample opportunity to the people moral and materiel upliftment of the mankind. These rights help the individuals for the all round development of the personality. At the end he requested the students to make best use of the day's proceedings and gain essential knowledge.

Shri.R.B.Patil our governing council Chairman, Advocate presided over the function. He called upon the students not only attending is important, but learning new and challenging aspects from resource persons, who have come from different places. The inaugural function began with prayer song by students. Organizing Secretary Prof. B.G.Patil welcomed the gathering and explained the need of such programs. Prof. K.M.Marathe offered vote of thanks. Miss.Shweta Inamdar, B.Sc final Year Student Compared the program.

Technical Session- I : HISTORY AND PHILOSOPHY OF HUMAN RIGHTS

The first technical session was on "HISTORY AND PHILOSOPHY OF HUMAN RIGHTS" Dr. B R Patil Assistant Prof., Government First Grade College Dharwad, was the resource person. Dr. S I Madiwalappagol, Principal, L K Khot College Sankeshwar, presided.

In her lecture, Dr. B R Patil, explained the meaning, philosophy and history of human rights in simple and lucid language. The history of Human Rights is to be traced in Babylonian laws. Lord Basaveshwar, the greatest social reformer has given highest importance to human dignity and equality. The Magna Charta of 1215, The English Bill of Rights of 1689, US declaration, The French Declaration of 1789, The UN Charter of 1945 and finally the Universal Declaration of Human Rights 1948 are the historical facts she quoted. She said the basic philosophy of Human Rights is to recognize all the human beings as human beings, respect everyone, treat everyone properly, protect them from discrimination, and free them from slavery and exploitation. These rights have ensured human equality, on account of that we from rural background are getting the best education and respect. Dr. V. D. Naganuri welcomed the gathering, Prof. D. T. Sogalad offered vote of thanks and Miss. Sweta Muthnal of B. Sc anchored the session.

Technical Session - II : Human Rights Institutions in India

The second session was on the concept "Human Rights Institutions in India". Dr. V. R. Betagar Associate Professor, Goodnews College, Kalagatagi was the resource person. Professor M. M. Patil of S. M. Bhandari Arts, R. R. Bhandari Commerce and S. K. Rathi Science College, Guledgud was the chairperson. In his lecture the resource person pointed out that NHRC was constituted under the protection of Human Rights Act 1994. It was constituted for the promotion and protection of human rights in India. He explained in detail the organization, powers and functions of NHRC and SHRC's. Along with these institutions, he addressed the students on similar institutions which are working in the domain, such as National Commission for Women, National Commission for Minorities, National Commission for Youth, SC, ST and the like. He called upon the students to approach Human Rights Commission whenever they feel

that the rights of their nearest and dearest are in danger by just writing a post card. The chair person of the session highlighted the role of these commissions in promoting and protecting Human Rights in India. Prof. Maruti Mang welcomed the gathering, Dr. M. Y. Hiremath offered thanks and Miss. Kirti Kamate of B. Sc compared the session.

Technical Session - III : Rights of Vulnerable Groups.

Third technical session began after lunch. Dr. Praveen Patil, Principal Shahaji Law College, Kolhapur was the resource person. In his address, he spoke about various vulnerable groups such as disabled persons, aged persons, migrant workers, refugees, third gender persons, women, children etc. he called upon the audience to protect these people from exploitation. He said that these are the groups which become easy prey for the exploiting class. The UDHR as well as the Indian Constitution has made various provisions to protect these groups. Dr. V. B. Patil, Associate professor of S. K. Arts College Babaleshwara in his presidential remarks urged the students to take care of these sensitive groups. Dr. P. V. Gadavi welcomed the gathering, Dr. V. A. Edalli offered vote of thanks and Miss. Sweta Mugali of B. Sc anchored the session.

Technical Session – IV : Rights of Women and Children.

Dr. A. H. Hawaldar Principal of R. L. Law College, Belagavi was the resource person to the fourth and final session of the day's proceedings. In his resourceful and thought provoking address, he highlighted the way in which the rights of women and children are violated. He said that though many provisions are there for the protection of these groups but sadly we found that many a times they are not followed. He spoke on the issues of POSCO, Women trafficking, Child labour, Provisions of Article-21 etc. He encouraged the audience to take up the issue of implementation of the rights of these people. Professor S. D. Yakane of M. G. Law College, Sankeshwar chaired the session. Prof. M. R. Patil welcomed the dignitaries, Dr. Honor Krishna offered thanks and Miss. Sweta Inamdar of B.Sc. anchored the session.

Valedictory:

Shri. G. C. Kotagi, Secretary S. D. V. S. Sangh's was the chief guest for the valedictory function. He demanded that since morning serious issues and topics have been discussed. Students have to make best use of these deliberations in protecting and promoting human rights in their neighborhood. If everyone does it sincerely there won't be any violations of Human Rights. Shri R. B. Patil Chairman, College Governing Council presided over the function. In his presidential remarks he suggested the students not only to think of their rights, but of the duties. Doing once duty makes him a responsible citizen, so he asked them to become duty bound human beings. Principal P. B. Burji welcomed the gathering and organizing Secretary Prof. B. G. Patil offered vote of thanks.

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P Science Institi-
SANKESHWAR

National Human Rights Commission, New Delhi.

Sponsored

One Day Basic Training Programme

On

Human Rights Awareness & Education

Jointly Organized by

S.D.V.S Sangh's

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar

And

Rani Channamma University Colleges Political Science

Teachers Association, Belagavi.

Inaugural Function

Date : 02/12/2023 Time : 9.15 am Venue : College Auditorium

- > Prayer Song : Miss Laxmi Kurbet
- > Welcome Speech : Shri.B.G.Patil, Asst. Prof.
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar.
- > Flower presentation :1) To President
By Shri.P.B.Burji, Principal
2) To Chief Guest
By Shri.M.R.Patil, Asst. Prof.
3) To Shri.R.B.Patil
By Dr.D.S.Kamble, Asst. Prof.
4) To Shri.K.C.Shirakoli
By Shri.M.L.Mang, Asst. Prof.
5) To Shri.G.C.Kotagi
By Dr.G.L.Rajaput, Asst. Prof.
6) To Dr.B.A.Pujari
By Dr.Honnur Krishna, Asst. Prof.
7) To Shri.P.B.Burji
By Keerthi Kamate, BSc IIIrd Sem
8) To Shri.M.R.Patil
By Shweta Mugali, BSc Vth Sem
9) To Shri.B.G.Patil
By Shweta Mutnal, BSc Vth Sem

- Inauguration : Watering the Plant
- Felicitation to Chief Guest : Prof. Vishwanath M. Registrar,
Raichur University.
- Inaugural Address : Prof. Vishwanath M. Registrar,
Raichur University.
- Presidential Remarks : Shri. A. B. Patil, Former Minister,
President, S. D. V. S Sangh's, Sankeshwar.
- Vote of Thanks : Shri. K. B. Marathe
- Anchoring : Miss. Shweta Inamdar, BSc Vth Sem

National Human Rights Commission, New Delhi.

Sponsored
One Day Basic Training Programme
On

Human Rights Awareness & Education

Jointly Organized by

S.D.V.S Sangh's

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar
And

Rani Channamma University Colleges Political Science
Teachers Association, Belagavi.

10.00 am to 11.30 am

I-Session

Topic : History & Philosophy of Human Rights

- Welcome Speech : Dr.V.D.Naganuri, Asst. Prof.,
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar
- Flower presentation : 1) To Resource Person
By Dr. M.Y.Hiremath, Asst. Prof.
2) To President
By Dr.P.V.Gadavi, Asso. Prof.
- Felicitation to Resource Person & President : 1) Dr. B.R.Patil, Asst. Prof. G.F.G.C. Dharwad.
By Dr.P.V.Gadavi, Asso. Prof.
Dr.V.D.Naganuri, Asst. Prof.
2) To Dr.S.I.Madiwalappagol, Principal,
Shri.L.K.Khot Com. College, Sankeshwar.
By Dr.V.A.Edalli, Asst. Prof.
Dr.M.Y.Hiremath, Asst. Prof
- Address By Resource Person : Dr. B.R.Patil, Asst. Prof.
G.F.G.C. Dharwad.
- Presidential Remarks : Dr.S.I.Madiwalappagol Principal
Shri.L.K.Khot College of Commerce, Sankeshwar
- Vote of Thanks : Shri.D.T.Sogalad
- Anchoring : Miss. Shweta Mutnal, BSc Vth Sem

National Human Rights Commission, New Delhi.

Sponsored

One Day Basic Training Programme

On

Human Rights Awareness & Education

Jointly Organized by

S.D.V.S Sangh's

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar

And

Rani Channamma University Colleges Political Science

Teachers Association, Belagavi.

11.40 am to 1.10 pm

II-Session

Topic: Human Rights Institution in India

- Welcome Speech : Shri.Maruti Mang, Asst. Prof.,
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar
- Flower presentation : 1) To Resource Person
By Dr. Honnur Krishna, Asst. Prof.
2) To President
By Dr.Sunil Kumar, Asst. Prof.
- Felicitation to Resource Person & President : 1) To Dr.V.R.Betagar, Asso. Prof.
Good News College, Kalaghatagi
By Shri.M.R.Patil, Asst.Prof.
2) To Prof.M.M.Patil, Asst. Prof.
S.M.Bhandari Arts, R.R.Bhandri Commerce &gi.
S.K.Rathi Science College,Guledaguddh.
By Dr.D.S.Kamble, Asst.Prof.
- Address By Resource Person : Dr. V.R.Betagar, Asso. Prof.
Good News College, Kalaghatagi.
- Presidential Remarks : Prof.M.M.Patil, Asst. Prof.
S.M.Bhandari Arts, R.R.Bhandri Commerce &
S.K.Rathi Science College,Guledaguddh.
- Vote of Thanks : Dr.M.Y.Hiremath
- Anchoring : Miss. Keerti Kamate, BSc IIIrd Sem

National Human Rights Commission, New Delhi.

Sponsored

One Day Basic Training Programme

On

Human Rights Awareness & Education

Jointly Organized by

S.D.V.S Sangh's

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar

And

Rani Channamma University Colleges Political Science

Teachers Association, Belagavi.

1.45 pm to 3.15 pm

III-Session

Topic : Rights of Vulnerable Groups

- > Welcome Speech : Dr.Smt.P.V.Gadavi, Asso.Prof.
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar
- > Flower presentation : 1) To Resource Person
By Dr.G.L.Rajaput, Asst. Prof.
2) To President
By Shri.D.T.Sogalad, Asst. Prof.
- > Felicitation to Resource Person & President : 1) To Dr.Praveen Patil, Principal
Shahaji Law College, Kolhapur.
By Dr.Honur Krishna, Asst.Prof.
2) To Dr.V.B.Patil, President, RCUCPT Association,
S.S.Arts & Com. College, Babaleshwar.
By Dr.Sunil Kumar, Asst.Prof.
- > Address By Resource Person : Dr.Praveen Patil, Principal
Shahaji Law College, Kolhapur.
- > Presidential Remarks : Dr.V.B.Patil, President, RCUCPT Association,
S.S.Arts & Com. College, Babaleshwar.
- > Vote of Thanks : Dr.V.A.Eadalli, Asst. Prof.
- > Anchoring : Miss.Shweta Mugali, BSc Vth Sem

National Human Rights Commission, New Delhi.

Sponsored
One Day Basic Training Programme
On

Human Rights Awareness & Education

Jointly Organized by

S.D.V.S Sangh's

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar

And

Rani Channamma University Colleges Political Science
Teachers Association, Belagavi.

3.15 pm to 4.45 pm

IV- Session

Topic : Rights of Women & Children

- Welcome Speech : Shri.M.R.Patil, Asst. Prof.,
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar
- Flower presentation : 1) To Resource Person
By Shri.M.L.Mang, Asst. Prof.
2) To President
By Shri.K.B.Marathe, Asst. Prof.
- Felicitation to Resource Person : 1) To Dr.A.H.Hawaldar
Principal R.L.Law College, Belagavi.
By Dr.G.L.Rajaput, Asst.Prof.
2) To Shri.S.D.Yakane, Asst. Prof.
M.G.Law College, Sankeshwar.
By Shri.M.L.Mang, Asst.Prof.
- Address By Resource Person : Dr.A.H.Hawaldar
Principal R.L.Law College, Belagavi.
- Presidential Remarks : Shri.S.D.Yakane, Asst. Prof.
M.G.Law College, Sankeshwar.
- Vote of Thanks : Dr.Honnur Krishna, Asst. Prof.
- Anchoring : Miss.Shweta Inamdar, BSc Vth Sem

National Human Rights Commission, New Delhi.

Sponsored
One Day Basic Training Programme
On

Human Rights Awareness & Education

Jointly Organized by

S.D.V.S Sangh's

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar
And

Rani Channamma University Colleges Political Science
Teachers Association, Belagavi.

Valedictory Function

Time: 5.00pm to 5.30 pm

- Welcome Speech : Shri.P.B.Burji Principal,
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar.
- Flower Presentation : 1) To President
By Shri.M.R.Patil
2) To Chief Guest
By Dr.D.S.Kamble
- Opinions :
- Speech by Chief Guest : Shri.G.C.Kotagi, Secretary,
S.D.V.S Sangh's, Sankeshwar.
- Presidential Remarks : Shri.R.B.Patil, Chairman, L.G.B
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar.
- Vote of Thanks : Shri.B.G.Patil, Asst. Prof.
S.S.Arts College & T.P.Science Institute, Sankeshwar.
- Anchoring : Miss.Shweta Mutnal, BSc Vth Sem

English ಕಲಿ
ಭಾಗ-1474

ಪ್ರಿಯರೆ,
ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ English ಶಬ್ದ ಧರವಾದ ಬಲವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಟ್ಟು ನಾನು ನನ್ನ ಉದಾಹರಣೆ ಕೆಲಸ ರಾತ್ರಿಯ ಉದಾಹರಣೆ ಧರಿಸುತ್ತೇನೆ.
Wait for a minute. Let me undress and change into a night dress.
ಪುರುಷನು ಪುರುಷಿಯೊಬ್ಬರು ಮನುಷ್ಯ ಬೆಳಕಿನ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದೊಂದಾಗಿ ತನ್ನ ಬಟ್ಟೆ ಕಳಚಿರಾಂಭಿಸಿದಳು.
A buxom girl began to striptease in the gloomy light on the dais.
ನನ್ನ ಬಟ್ಟೆಯ ಇಲಾಖೆ ನಡೆಯುವಾಗ ನಾನು ಅದರ ಹುರಿಯನ್ನು ಎಳೆದು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೆ.
Since the elasticated part of my haltpants was inactive, I pulled the drawstring light.
ಅವಳು ಅವಳ ಎದೆಗೆ ಮೇಲ್ಭಾಗ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉದಾಹರಣೆ ಧರಿಸುತ್ತಳು.
She was wearing a dress with a plunging neckline.
ಇಲ್ಲಿನ ಅದರ ತೀರದವರು ನನ್ನ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ತೆರೆದಿರುವುದು ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶವಾಗಬಹುದು.
This is a nudist's beach and only couples being nude or at least topless can enter.

ರಾಯಚೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕುಲಸಚಿವ ಡಾ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಎಂ. ಒತ್ತಾಯ ದುರ್ಬಲರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯವಾಗಲಿ

■ ವಿಕ ಸುದ್ದಿಯೊಳ ಸಂಕೇಶ್ವರ
ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ದೇಶ ಎಷ್ಟೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳು, ಅಡಿಮಾನ ಹಾಗೂ ದುರ್ಬಲ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸಿಗಬಹುದಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ ಎಂದು ರಾಯಚೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕುಲಸಚಿವ ಡಾ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಎಂ. ಹೇಳಿದರು.
'ಪೊಸದಿಲ್ಲಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಅಯೋಗ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿನ ಎಸ್.ಎಸ್.ಆರ್. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಟಿ.ಪಿ.ಸೈನ್ಸ್ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದ್ದ 'ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ' ಕುರಿತು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ದಿನದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಅವರು ಮಾಡಿದರು.
"ಇಂದಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಾಗರಿಕತೆ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಗೆ

ಸಂಕೇಶ್ವರ ಪಟ್ಟಣದ ಎಸ್.ಡಿ.ಎಸ್. ಸಂಘದ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಸಚಿವ ಡಾ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಎಂ. ಮಾತನಾಡಿದರು.
ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಹಿತ ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ, ಆಚಾರಗಳು ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿವೆ. ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಜತೆ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆ ಕೂಡ ಆಗಬೇಕು," ಎಂದರು.
ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಸಂವತ್ಸೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಪ್ರೊ. ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್.ವಾಟೀಲ 'ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಹಾಕಿಟಿ ಹಿನ್ನೆಲೆ' ಕುರಿತು, ಪ್ರೊ. ಡಾ.ವಿ.ಆರ್.ಬೆಟಗಾರ 'ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೆ' ಕುರಿತು, ಪ್ರೊ. ಡಾ. ಪ್ರವೀಣ ವಾಟೀಲ 'ದುರ್ಬಲ ಗುಂಪುಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳು' ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರೊ. ಡಾ.ಎ.ಎಲ್.ಹವಾಲ್ದಾರ್ 'ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು' ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರು.
ಸಮಾರೋಹ ಸಮಾರಂಭದ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಎಸ್.ಡಿ.ಎಸ್. ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಬಿ.ಸಿ.ಕೋಟಗಿ 'ಹಕ್ಕುಗಳ ಬದ್ಧೆ' ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಎಸ್.ಡಿ.ಎಸ್. ಸಂಘದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಕೆ.ಸಿ.ಶಿರಕೋಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಬಿ.ಎ.ಭೂಪೇಂದ್ರ, ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಡಾ.ಎಸ್.ಎಂ.ಮಡಿವಾಳಪ್ಪಗೋಳ, ಪ್ರೊ.ಎಂ.ಎಂ.ವಾಟೀಲ ಡಾ.ವಿ.ಬಿ.ವಾಟೀಲ, ಪಿ.ಬಿ.ಬುಜರ್ಗ, ಪಟ್ಟಣದ ಸಂಯೋಜಕ ಎಂ.ಆರ್.ಪಾಟೀಲ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು. ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಜಿ.ವಾಟೀಲ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಪ್ರೊ. ಕೆ.ಬಿ.ಮರಾಠಿ ವಂದಿಸಿದರು.

Curriculum Vitae of Dr. Basavarajeshwari R Patil

Nationality: Indian.

Marital Status: Married.

Date of Birth: 25-11-1982

Languages Known: Kannada, English and Hindi

Education Qualification:

Degrees	University/Institution	State	Year	% of Marks
Ph. D	Karnataka University, Dharwad	Karnataka	2015	78.50% (Course work)
M.Phil (Political Science)	Karnataka University, Dharwad	Karnataka	2007	70.00%
M.A. (Political Science)	Karnataka University, Dharwad	Karnataka	2006	70.00%
PGD in Women's Studies	Karnataka University, Dharwad	Karnataka	2005	58.00%
PGD in Dr B R. Ambedkar Studies	Karnataka University, Dharwad	Karnataka	2006	58.00%

Address for Correspondence

Permanent Address:

Dr. Basavarajeshwari R. Patil
D/O R.S. Patil Advocate H. No. 2058 B/18
ChandranathNagar, 6th Cross Behind Vijay
Hotel, Vijaynagar Extension
Hubli-580032
Karnataka, India.
Mobile No: 7411526654.

Office Address

Dr. Basavarajeshwari R. Patil
Assistant Professor & HOD
Department of Political Science
Government First Grade College,
Jananadhara Campus,
Kumareshwar Nagar, Dharwad
Email: ranirpatil@gmail.com

Experience in Teaching:

- Working as an Assistant Professor in Department of Political Science, Government First Grade College, Jananadhara Campus, Kumareshwar nagar, Dharwad from 4-05-2022 to till date.
- Worked as an Assistant Professor in Department of Political Science, Government First Grade College, Kalghatagi, Dist: Dharwad. From 05-09-2009, To 1-5-2022
- Worked as a Lecturer in Government Independent P U College Tadas. from 05-11- 2007 to 05-09-2009.

Membership:

- Member of Karnataka State NEP 2020 Political Science and Public Administration Syllabus Committee,
- Member of Indian Institute of Public Administration, New Delhi.
- Member of Local Investigation Committee (LIC) Raichur University Raichur,, Karnataka.
- Executive body Member and of IIPA Local brach Dharwad.
- Member of Dharwad ZP SVEEP (Systematic Voters Education and Electoral Participation) Book Purchase Committee 2022-23.
- Member of Bord of Studies in Political Science., Government Arts and Science College (Autonomous) Karwar Uttar Kannada District, Karnataka-581301.
- Member of Karnataka Political Science Teachers Association.
- Member of Karnataka university college Political Science Teachers forum.

Research Experience

- Worked as a research scholar in the Department of Political Science Karnataka University Dharwad from 2008 to 2015.

Research Papers Published (National and International)

1. "Bharata dali Pradeshik Pkshagalu" Chanakya journal of Political Science, Karnataka University Dharwad, Department of Political Science. Vol. I, March 2014. ISSN No. 2348-8298.
2. "Coalition Politics in India at the Centre and its contradictions" The new Horizons in Social Sciences; A by annual National Journal volume-2., April 2015.ISSN 2320-3285.

3. Journal. ISSN 2349-638X Special Issue No 52. March 2019, Impact Factor 5.707.
4. "Federalism Convolutod – Critical Analysis of Indian federalism". Chanakya journal of Political Science. Karnataka University Dharwad, Department of Political Science, Vol. 14. July -December 2020
5. "Indian Federalism and Issues of Identity Politics" Science, Technology and Development Journal. ISSN No. 0950-0707, Volume X, Issue 1, January – 2021. Impact Factor:6.1.
6. "Federalism in Times of COVID-19 – 19: Contentions" GIS Science Journal. ISSN No. 1869-9391. Volume 8, Issue 1, January 2021. Impact Factor:6.1.
7. "The Impact of S R. Bommai V/S Union of India case on imposition of Article 356" Chanakya journal of Political Science. Karnataka University Dharwad Department of Political Science Vol. 13. Jan 2020 June 2020.
8. "Political Thought as a Foundation of theory building – A Study"GIS Science Journal.ISSN No.1869-9391.Volume 8. Issue 3, March 3, 2021.Impact Factor: 6.1.

Book / Chapters Published.

1. "India State, Civil Society and Electoral Democracy" Edt by J.Prabhasa., K.M.Sajad Ibrahim., Joseph Antony., "*Travails of India Politics: A Conformist's Paradise*". Basavarajeshwari R Patil and Harish Ramaswamy.

Papers Presented in International conference/seminar.

1. "Coalition Politics in India at the Centre", Restructuring Political Science in the Age of Globalization, Karnataka University, Dharwad. 2010-11.
2. "Political Ideas of Dr. Babasaheb Ambedkar", Creating Better World: Dr. B. R. Ambedkar's Vision & Perspectives, Department, of Dr. B. R. Ambedkar Studies, KUD. 2016-17.
3. "Role of Teacher's in Higher Education", Going Global in Higher Education, Government Arts and Science College Karwar. 2018-19.

National level Conference/Seminar

1. Legal and Constitutional Perspective of girl child, Seminar on Rights of Girl Child, RPD College, Belgaum. 2010-11.
2. Human Rights: Indian Perspective, Seminar on Human Right's, VMSR, Vastrad Arts, Science and Commerce College, Hungund. 2010 -11.
3. Gandhiji's Views on Human Values, Seminar on the Relevance of Buddha, Basava, Gandhiji's Views on Human Values in Present Scenario, K.S. Jigalur College, Dharwad 2010-11.
4. Coalition Politics in India, Seminar on Coalition Politics in India, RTE Society's Arts, Science & Commerce College, Ranebennur, 2010-11.

- Development, G.F.G.C Yellapur, 2014-15.
6. **Women Empowerment in Karnataka Politics**, Shripatma Chougule Arts and Science college, Malwadi, Maharashtra, October 19, 2018.
  7. **Significance of Value Education in India**, Anjuman Arts, Science College, Dharwad, March 9, 2019
  8. **Women Participation in Political Parties' Internal Structure**, Sustainable Development in India: Contemporary challenges and opportunities, Good News Welfare Society's Arts and Commerce First Grade College, Kalghatgi, 2018-19.
  9. **Impact of S. R. Bommai v/s Union of India - case on imposition of article 356**, Indian Constitutional Philosophy: Theory and practice, Karnataka University Dharwad, Department of Political Science, March 6, 2020

International and National level Conference/Seminar (Participated)

1. Discussant in International Conference on "Restructuring Political Science in the Age of Globalization" – KUD 2010-11
2. Participated in The Foreign Policy of India: Challenges & Response. MSB Arts, & Commerce College, Davangere. National level. 2010-11.
3. Participated in KUD Pol Sc College Teachers Forum, Dharwad, University Level. 2011-12.
4. Participated in Corruption as a Violation of Human Rights. RPD College, Belgaum. National Level. 2011-12.
5. Participated in Current Experiments & innovations in Commerce, Management, Languages & social Sciences. INAAR, DCE & GFGC, K. K. Koppa. International Level. 2014-15.

State /university/regional level (Participated)

1. Participated in Indian Parliament at Sixty KUD Political Science College Teachers Forum, Dharwad. University Level. 2012-13.
2. Participated in India's Role in Globalized World. Karnataka State Pol. Sc. Teachers Association & Dept of Pol Sc KUD. State Level. 2014-15.
3. Participated in prelude conference on Role of digital Technology in Governance organized by IIPA local Branch, Dharwad and PG Dept of Studies in Political Science KUD. On 23-10-2018.
4. Participated in one day seminar on Visionaries on Human Rights organized by KUD Political Science Teachers' Forum Dharwad. On 9-12-2018.
5. Participated in Prelude seminar on Good governance and United Nations sustainable development goals. Organized by IIPA local branch Dharwad Good News Welfare Society arts and commerce first Grade College and Government first grade college, Kalghatgi, Dharwad. On 5-10-2019.

Workshop/Symposium (Participated)

1. Attended one day **symposium** on Indian Constitution and secularism. Organized by KUD Political Science Teachers Forum. On 17-12-2015.
2. Methodology Work shop Challenges of Higher Education the Role of Teacher 2 days Role of youth in Indian politics "Role of Youth in Modern India." Shri Shankar Arts and Commerce College Navalgund. National. 2015-16.
3. Methodology Work shop. Teacher Quality; Issues and Perspectives. 1 Day. Karnataka Rejya Mahavidyalaya Shikshak Sangh, Dharwad.

3. Journal. ISSN 2349-638X Special Issue No 52. March 2019. Impact Factor 5.707.
4. "Federalism Convolutod - Critical Analysis of Indian federalism". Chanakya journal of Political Science. Karnataka University Dharwad, Department of Political Science. Vol. 14, July -December 2020
5. "Indian Federalism and Issues of Identity Politics" Science, Technology and Development Journal. ISSN No. 0950-0707, Volume X, Issue 1, January - 2021. Impact Factor:6.1.
6. "Federalism in Times of COVID-19 - 19: Contentions" GIS Science Journal. ISSN No. 1869-9391. Volume 8. Issue 1, January 2021. Impact Factor:6.1.
7. "The Impact of S R. Bommai V/S Union of India case on imposition of Article 356" Chanakya journal of Political Science. Karnataka University Dharwad Department of Political Science Vol. 13. Jan 2020 June 2020.
8. "Political Thought as a Foundation of theory building - A Study"GIS Science Journal.ISSN No.1869-9391.Volume 8. Issue 3, March 3, 2021.Impact Factor: 6.1.

Book / Chapters Published.

1. "India State, Civil Society and Electoral Democracy" Edt by J.Prabhaskar., K.M.Sajad Ibrahim., Joseph Antony., "*Travails of India Politics: A Conformist's Paradise*". Basavarajeshwari R Patil and Harish Ramaswamy.

Papers Presented in International conference/seminar.

1. "Coalition Politics in India at the Centre", Restructuring Political Science in the Age of Globalization, Karnataka University, Dharwad. 2010-11.
2. "Political Ideas of Dr. Babasaheb Ambedkar", Creating Better World: Dr. B. R. Ambedkar's Vision & Perspectives, Department, of Dr. B. R. Ambedkar Studies, KUD. 2016-17.
3. "Role of Teacher's in Higher Education", Going Global in Higher Education, Government Arts and Science College Karwar. 2018-19.

National level Conference/Seminar

1. Legal and Constitutional Perspective of girl child, Seminar on Rights of Girl Child, RPD College, Belgaum. 2010-11.
2. Human Rights: Indian Perspective, Seminar on Human Right's, VMSR, Vastrad Arts, Science and Commerce College, Hungund. 2010-11.
3. Gandhiji's Views on Human Values, Seminar on the Relevance of Buddha, Basava, Gandhiji's Views on Human Values in Present Scenario, K.S. Jigalur College, Dharwad 2010-11.
4. Coalition Politics in India, Seminar on Coalition Politics in India, RTE Society's Arts, Science & Commerce College, Ranebennur, 2010-11.

4. Methodology Work shop (NAAC: Revised accreditation framework) Collegiate education dept banglore, Regional office Dharwad and Government First Grade College Kalaghatagi. 1 day. 2019-20.

5. Methodology Work shop (Teacher-an architect of knowledge society. Ethics-quality-innovations.) KLE Technological University. Hubballi. 1 day. 2019-20.

6. Methodology Work shop(Choice-based credit system; curriculum for undergraduate course) Karnataka university Political Science college teachers Forum and KCD Dharwad. 1 day. 2019-20.

Organizer / convener.

1. Organized one day Workshop on "Women Rights in India. at Government first grade college Kalaghatagi 2011-12.
2. Organized IQAC Workshop in the College. at Government first grade college Kalaghatagi 2014-15.
3. Organizer of the Basic training programme on Human rights awareness and education. Government first grade college Kalaghatagi. Sponsored by National human rights commission 2016-17.
4. Convener of one day workshop on constitutional and legal rights of women sponsored by National women's commission. New Delhi organized by Government first grade college Kalaghatagi dated 10-10-2017
5. Organizer of the one day workshop on "Research Methodology in Social Science for Faculty" at GFGC Kalaghatagi. On 20/02/2022.
6. Organizer of the Basic training programme on Human rights awareness and education. Government first grade college Kalaghatagi. Sponsored by National human rights commission 05-02-2018.
7. Organizing committee member of National level conference On Rejuvenation of Undergraduate Education. Organized by KRMSS on 26-27/2/2019.
8. Convener of One day seminar on Good Governance and united Nations Sustainable Development Goal. Organized by Dept of Political Science GFGC Kalaghatagi, GNW College Kalaghatagi, in association with Indian Institution of Public Administration local branch Dharwad. On 05/10/2019
9. Organized regional Level (KUD) Online Lecture series for B A Political Science Students in Collaboration with GNWS College Kalaghatagi and Bangumagar College Dhandeli. From 30/01/2021 to 08/02/2021.
10. Conducted Inter College Webinar on Military and Civil Democracy, in Collaboration with GNWS College Kalaghatagi and Bangumagar College Dhandeli, on 24/02/2021.

11. Convener of one day National Conference on "Multi Disciplinary Research" Organized by GFGC Kalaghatagi. On 15/03/2022.
12. Organizer of the National level Webinar on "Azadi Ka Amrith Mahotsav-India at 75" for faculty of Humanity, at GFGC Dharwad. On 27/07/2022. Through the ZOOM MEET. Vice Chancellor of Jagaran. Lakecity University Bhopal. Prof. Sandeep Shastri and Vice Chancellor of Raichur University Raichur Prof. Harish Ramaswami were the resource Persons.
13. Organizer of the one day Legal Awareness Programme on "Gender Sensitization and its Impact on Modern Society" at GFGC Dharwad in association with G K Law College Hubballi on 25/07/2022.
14. Organizer of the one day online state level webinar on "National Education Policy 2020 Implementation of curriculum and syllabus in Political Science" on 07/12/2022. NEP State level syllabus committee chairman and members were the resource Persons.
15. Organized a district level elocution competition on Good Governance at GFGC Dharwad on 12/12/22.
16. Acted as a Judge in State level elocution competition on Good Governance at GFGC Dharwad on 22/12/2022.
17. Convener of One Week Regional Level Online Orientation Program on "Development of Administrative Skills" for B.A. Vth semester (CBCS) Political Science Students. In Collaboration with GNWS College Kalaghatagi and Bangurnagar College Dhandeli. From 21/12/2022 to 25/12/2022.

Chairperson / resource person.

1. Invited as a Rapporteur in NHRC sponsored Basic training programme on Human rights awareness and education. At Good News College Kalaghatagi. 2014-15.
2. Invited as Session Chairperson in National level seminar on Indian Constitutional Philosophy: Theory and practice. Organized by Karnataka University Dharwad, Department of Political Science. 2019-20.
3. Invited as a Resource Person in GFGC, Gudgeri, delivered a Special Lecture on the occasion of Women's' Day 2010-11.
4. Invited as a Resource Person in Workshop on Indian Constitution, at Good News College, Kalghatagi, 2010-11.
5. Invited as a Resource Person of in GFGC, Gudgeri, delivered a special lecture on Political Science 2011-12.
6. Invited as a Resource Person for college level Workshop on "Election & Election Process in India" at GFGC, Gudgeri. 2014-15.
7. Invited as a Guest Speaker and delivered a lecture on Importance of National Voters day Organized by Good news Welfare Society First Grade College on 25-01-2017

8. Invited as a Guest Speaker and delivered a lecture on Indian Parliamentary Procedure. In Mock Parliament Organized G.N.W. College Kalaghatagi.
9. Invited as a Resource Person and delivered a lecture on Coalition Politics Causes and Consequence. Organized by Anjuman Arts and Science college Dharwad. 2018-19
10. Invited as a Resource Person and delivered a lecture on Coalition Government and its effects. in College Level seminar. GFGC Haliyal. College level. 2018-19.
11. Invited as a Resource Person and delivered a lecture on Women in politics and law. In college Level Workshop at Shri K. M. Mamani GFGWC Savadatti. 2019-20.
12. Invited as a Chairperson for the technical session in National Level Conference "Indian Constitutional Philosophy: Theory and practice", Karnataka University Dharwad. Department of Political Science, March 6, 2020
13. Invited as a Resource Person and delivered a lecture in the Online State Level Webinar on "Constitution and Democracy" Organized by Department of Youth Empowerment and Sports State NSS CELL, Karnataka Janapada University, Gotagodi. In Association with Raichur University, Raichur. On 17th June 2021.
14. Delivered a key note address in the National Level Webinar on "The Role of Social Media in the Political Socialization of Youth in India" Organized by Department of Political Science in Association with IQAC, Sri H D. Devegouda Government First Grade College, Padavalahippe on 16th August 2021.
15. Invited as a Alumni and Guest of Honor and delivered a lecture on Role of Women in National Development, at SJMVS Women's College Hubballi. On 08/03/2021.
16. Invited as a Resource Person and delivered a lecture on "Nation Education Policy 2020. Political Science Syllabus" Jointly Organized by Karnatak University Political Science College Teachers Forum, Dharwad. And department of Political Science, Karnataka arts College Dharwad, on 18/09/2021.
17. Invited as a Resource Person and delivered a Talk on "National Education Policy-2020" Organized by KPSSS Degree College, Kalmatha, Manvi, District. Raichur, On 12/01/2022.
18. Invited as a Resource Person and delivered a Talk on "National Education Policy-2020" Organized by LVD College Raichur. On 13/01/2022.
19. Invited as a Resource Person and delivered a lecture on Participative Class room Teaching and Learning. In State Level virtual Workshop on National Education Policy 2020 Implementation of curriculum and syllabus in Political Science". Organized by Department of Political Science SSA Government First Grade College (Autonomous) Ballari. On 19/07/2022.

20. Invited as a Resource Person and delivered a lecture on Activity based Teaching and Learning. In State Level virtual Workshop on National Education Policy 2020 Implementation of curriculum and syllabus in Political Science". Organized by Kuvempu University Political Science Teachers Association and P G Department of Political Science, Kuvempu University, Shankarghatta, On 26/11/2022.
21. Resource Person in one day online state level webinar on "National Education Policy 2020 Implementation of curriculum and syllabus in Political Science" on 07/12/2022. At GFGC Dharwad, and delivered a lecture on Activity based teaching and learning.

Previous Programs Attended:

Sl. No	Programme	From	To	Name of the Institution where attended
1	Orientation Programme	05/04/2010	30/04/2010	Academic Staff College Jawaharlal Nehru University, New Delhi
2	Refresher Course	01/12/2011	21/12/2011	Academic Staff College Karnatak University Dharwad, Karnataka.
3	Teachers Empowerment Training	15/05/2011	21/05/2011	Department of Collegiate Education & Jnana Ayoga, Bangalore, Karnataka.
4	Refresher Course	21/03/2020	03/02/2020	Human Resource Development Centre Pondicherry University, Pondicherry.
5	Virtual Faculty Development Programme on Multimedia and Drawing	03/06/2020	16/06/2020	Govt First Grade College Harihar & Spoken Tutorial software training project IIT Bombay
6	Virtual Faculty Development Programme	02/07/2020	02/07/2020	Human Resource Development Centre Karnatak University Dharwad

7	Phase-I- CWTP(Basic) Virtual	27/12/2021	02/01/2022	Karnataka State Higher Education Academy
8	Virtual Refresher Course	03/03/2022	16/03/2022	Human Resource Development Centre Karnatak University Dharwad

Declaration

I hereby declare that all the statements made above are true & correct to the best of my knowledge and belief.

Thanking you

Yours Sincerely

Dr. Basavarajeshwari R. Petil

Dr. Praveen Patil

Principal, Shahaji Law College, Kolhapur

He is graduated from Karnataka University Dharwad, Karnataka. He is rank holder throughout. He won prizes at LLB and LLM. He cleared National eligibility test consecutively twice in a row. He has experience of 12 years in teaching. His area of interest is, constitutional law, criminal law, sentencing policy, good governance, human rights, research methodology and upliftment of marginalized in right perspective and moot courts. He has authored five books on law and political science. His books on Constitution of India and Drafting, Pleading and Conveyancing have been overwhelmingly received by the stakeholders which is evident by the fact that the two books have gone for second and subsequent edition.

He has to his credit more than 30 articles published in repute of national and inter-national journals and books. He has participated in more than 50 national, international and state level seminars. He stood all India first in the case comment competition organized by the Rajiv Gandhi Law University, Punjab for which he won cash prize and certificate.

He has worked extensively on the theme of 'sentencing policy in India' for his doctoral research. He has compared the Indian legal system with that of United States of America and United Kingdom in particular and other common law countries in general.

He has organized various activities in and outside the college including three legal aid camps in the remote areas of Kolhapur District. He has delivered guest lectures in various colleges on the themes of constitution and human rights. He is also associated with district Legal Services Authority in as justice dispensing agent. He has been invited as subject expert on the 'curriculum development orientation program' held by the Shivaji University at Sangali. He was invited as resource person for the sensitization program organised by the UNICEF, Maharashtra in the Shivaji University, Kolhapur. He has widely traveled to the colleges of Karnataka as a resource person for seminars and innovative events.

He has acted as moot judge for national and state level moot competitions organized by various colleges. He had the privilege to sit with High Court Justices and District judges as moot court judge in national moot court competitions. The students of Shahaji Law College represented the Shivaji University in 13th Youth Parliament and won six prizes under his leadership and guidance. He is also serving as Vice President of 14th Youth Parliament Committee of Shivaji University.

He is visiting faculty to Ghodavat University, Kolhapur and P G Department of law, Shivaji University, Kolhapur. He has delivered number of lectures as resource person in state and national level seminars. He is actively involved in University Exams. He has served as Central Assessment Program director of Law faculty in Shivaji University.

A Brief Profile of Prof. Vishwanath M.

Vishwanath M. completed his Law graduation in 1998 and Masters, specialized in Criminal Law at University Law College, Bangalore University, Bangalore in 2000; he completed his doctoral degree in Law at Karnatak University, in 2010 on the topic 'Critical Study of Legal Control of Organised Crime in India'.

Presently he is the Registrar, Raichur University, Raichur (on deputation). He was the acting Vice-Chancellor of Karnatak University, Dharwad. He was Registrar (Evaluation) at Raichur University, Raichur. He was Syndicate and Academic Council Member, at Karnatak University. He was the Dean Faculty of Law, Chairman P.G. Department of Studies in Law, and Principal, University College of Law, Dharwad; He was a Dr.D.C. Pavate visiting Fellow, at the Department of Politics and International Studies (POLIS) and Center for Governance and Human Rights (CGHR) Cambridge University, Cambridge, United Kingdom in the year 2011 and was associated as a senior fellow at the Sidney Sussex College, Cambridge. The Research undertaken during his stay at Cambridge was on Human Rights and Governance in connection with dams and displacement.

He has been teaching law for the past 23 years. Before becoming a Professor in 2015, he was an Associate Professor from 2012-2015 at the P.G. Department of Studies in Law, Karnatak University. Earlier he was Assistant Professor at University College of Law, Dharwad from 2003 to 2012, prior to joining University College of Law, he was Lecturer at V.M.Salgaocar College of Law, Panaji, Goa from 2001-2003, he was Lecturer at K.L.E's Law College, Bangalore from 2000-01. He teaches Law and Justice, Environmental Law, Business Law, Comparative Public Law and Jurisprudence. He has authored a Monograph titled "Development Induced Project at the Cost of Human Rights: An Error Irretrievable" published by Dr. D.C. Pavate Foundation, Karnatak University, Dharwad; he has edited a book titled 'Majesty of Law'. He has successfully guided 8 Ph.D. scholars and two are pursuing Ph.D. under his guidance. Besides, to his credit there are more than 25 articles published in National, International Journals and in International edited books in the field of Environmental Law, Human Rights and Criminal Law.

He has served various Universities as a member of Board of Appointment, Board of Studies, Board of Examiners, Department Research Committee, PEER review Committee, IQAC and other academic and administrative bodies.

ಡಾ.ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಆರ್. ಬೆಟಗಾರ ಸಹಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲಘಟಗಿಯಲ್ಲಿ ಗುಡ್ ನ್ಯೂಸ್ ವೆಲ್ವೆರ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಕಲಾ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಳೆದ 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಧನಸಹಾಯ ಆಯೋಗದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸಂಶೋಧನಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ NAAC ಮಾನ್ಯತೆಗಾಗಿ NAAC ಸಂಯೋಜಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಿಶೇಷತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ನಗರ ನಾಯಕತ್ವದ ಅಧ್ಯಯನವಾಗಿದೆ. 12 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಸೆಮಿನಾರ್‌ಗಳನ್ನು, ಯುಜಿಸಿ, ಐಸಿಎಸ್‌ಎಸ್‌ಆರ್ ಮತ್ತು ಎನ್‌ಎಚ್‌ಆರ್‌ಸಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನ, ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತು ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ನಿಯತಕಾಲಿಕಗಳಲ್ಲಿ 30 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು 4 ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಹ ಲೇಖಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಪ್ರಸ್ತುತ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಕರ ವೇದಿಕೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆ ಧಾರವಾಡದ ಸ್ಥಳೀಯ ಶಾಖೆಯ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

One day training workshop on "Human Rights Awareness and Education"
Sponsored by NHRC, New Delhi organized by the department of political science under IQAC initiative.

List of Students

Sl.No	Name of the students	Class	Register No.	Contact No.	Email Id	Signature
1	Sampata. S. Varnadannavar	B.A.V	U15CH22A0066	9743922868	varadannavar282@gmail.com	(Sampata)
2	Doddanna. S. Shivapuri	"	U15CH22A0099	7353895295	doddavvasivapur2009@gmail.com	(DSS)
3	Shilpa. C. Mali	"	U15CH22A0008	7338069375	shilpacmalicoo@gmail.com	(Mali)
4	Deepali. S. Patil	"	U15CH22A0006	7353758840	deepalimafotev416@gmail.com	(DSP)
5	Poochi. P. Kulkarni	"	U15CH22A0084	7676109561	Poochikulwasi@gmail.com	(P.K.)
6	Poornima. R. Shettiar	"	U15CH22A0092	7019436950	Poornimasethkaras@gmail.com	(P.R.)
7	Jasmin. Sanadi	"	U15CH22A0042	8722217685	sanadisalin@gmail.com	(Eoli)
8	Jayashree. Trannavar	"	U15CH22A0086	8310938685	Jayashree.trannavar@gmail.com	J.S. Trannavar
9	Vidya. B. Hiremath	"	U15CH22A0088	7795436874	vidyabh7353@gmail.com	V.B. Hiremath
10	Aishwarya. R. Wadnivar	"	U15CH22A0138	8431544001	Aishwaryamva@gmail.com	A.R. Wadnivar
11	Kalpana. K. Subharagd	"	U15CH22A0137	6364734316	kalpanasubharagd@gmail.com	(Subharagd)
12	Vaishali. B. Kanchagavatti	"	U15CH22A0046	7676290655	vaishalikanchagavatti@gmail.com	(V.B.)
13	Anusha. S. Magadum	"	U15CH22A0043	8792260918	magadumshivappa2@gmail.com	(Anusha)
14	Akshaba. A. Keerimani	"	U15CH22A0028	7019711063	keerimanishilpa@gmail.com	(Aksh)
15	Rubija. A. Khanai	"	U15CH22A0057	6360765004	Despalikhani@gmail.com	(Ruhani)
16	ARCHANA. D. KALAI	"	U15CH22A0048	907493160	Sachinkolaji@gmail.com	A.D. Khanai
17	Asha. B. Naganwani	"	U15CH22A0005	7795874611	ashananganwani@gmail.com	(Ayanwani)

- 18 Sulsshi. Patil B-A.V U15CH22A0070 9108482166
- 19 Preerana, Pampure " U15CH22A0125 9740259892
- 20 Saathi, S. Ajwarkar " U15CH22A0060 9036651732

S.M. Patil
P.V.T.R
(Signature)

One day training workshop on "Human Rights Awareness and Education"
Sponsored by NHRC, New Delhi organized by the department of political science under IQAC initiative.

List of Students

Sl.No	Name of the students	Class	Register No.	Contact No.	Email Id	Signature
21	Keshabha Jodale	BA 5 th	U15CH22A0025	8618123857	keshabhkardale@gmail.com	
22	Saniya B. Nadaf	"	U15CH22A0077	9139023433	N.Saniya23B@gmail.com	
23	Sanghvi S. Gadatar	"	U15CH22A0161	9019703074	gadatar.saniya@gmail.com	
24	Rekha A. Bole	"	U15CH22A0024	8548950296	rekhaamadkar@gmail.com	
25	Poikanta Kallolimath	"	U15CH22A0031			
26	monira makikani	"	U15CH22A0146			
27	Laxmi S. Bawaly	"	U15CH22A0017			
28	Sanita Byals	BA 5 th	U15CH22A0012	7338184539	Sunilabyals15@gmail.com	
29	Rekha Patoli	"	U15CH22A0013	7892136311	Rekha.patoli@gmail.com	
30	Swata magadum	"	U15CH22A0014	7676373860	magadumswata3@gmail.com	
31	Ranjita Kambale	"	U15CH22A00132	8971824796	ranjitakamble35@gmail.com	
32	Sumanpa M. Charabude	"	U15CH22A0023	9611312245	Sumanpa@charabude37@gmail.com	
33	Nikita S. Halatti	"	U15CH22A0021	7348820499	audibahalatti@gmail.com	
34	Soumya R. Kerimani	"	U15CH22A0122	9019628535	Soumya2019@gmail.com	
35	Sneha A. Durgapragal	"	U15CH22A0119	9972512014	Snehadurgapragal200@gmail.com	
36	Ankita K. Shingare	"	U15CH22A0136	9901367832	ankitashingare51@gmail.com	
37	Manjunath Kusayjagi	"	U15CH22A0073	7090071437	manjunathkujagi72@gmail.com	

1) Kedar D. KALAGATE, B.A 2nd U15CH22A0009 6362590081. kedarkalagat@gmail.com
 2) Sachin A. Khana, B.A 1st U15CH22A0018 8217471646. Sachinkhanna1435@gmail.com
 3) Omkar Y. Mahajan, B.A 1st U15CH22A0147 6362934347. Omkarmahajan336@gmail.com

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar
 One day training workshop on "Human Rights Awareness and Education"
 Sponsored by NHRC, New Delhi organized by the department of political science under IQAC initiative.

List of Students

Sl.No	Name of the students	Class	Register No.	Contact No.	Email.Id	Signature
01	Basa Vaidal B. Patil	B.A.V	UISCH22A0002	9113551923	basavaidal23@gmail.com	Basa
02	Prerajwal P. Vyapari	B.A.V	UISCH22A0108	8073697403	Prerajwalvyapari90@gmail.com	Preraj
03	Shivanand A. Machale	B.A.V	UISCH22A0087	8970388307	Shivanandmachale@gmail.com	Shivanand
04	Darshan V. Chaledar	B.A.V	UISCH22A0141	8105779521	darshanvchaledar@gmail.com	Darshan
05	Alogawale, D. Desai	B.A.V	UISCH22A0102	8861075955	alogaawale10@gmail.com	Alogaawale
06	Mahak, Kalawant	B.A.V	UISCH22A0080	9972468677	Mahak.Kalawant@gmail.com	Mahak
07	Mushabbir, Kadalg	B.A.V	UISCH22A0078	6563743465	Mushabbir10kadalg@gmail.com	Mushabbir
08	Vijayalaxmi, Chougale	B.A.V	UISCH22A0097	8152869108	Vijayalaxmi0004@gmail.com	Vijayalaxmi
09	Gangubai . B . Chougale	B.A.V	UISCH22A00103	8310538805	gangubai.chougale01@gmail.com	G.B. Chougale
10	Bhairavi . R . Duraganwar	B.A.V	UISCH22A00140	8951275958	duraganwarbhairavi@gmail.com	Bhairavi
11	Shriya . M . Bagalkoti	B.A.V	UISCH22A0157	808844576	mdgousbagalkoti@gmail.com	Shriya
12	Savitri . S . Kumbhar	B.Sc.V	UISCH22S0025	8088813797	Savitritikumbarkumbhar@gmail.com	Savitri
13	Pooja . P . Hiremath	B.Sc.V	UISCH22S0012	8618526230	hiremathpooja.p@gmail.com	Pooja
14	Priyanka . v . Gavari	B.Sc.V	UISCH22S0018	9380608544	Priyanka.v.gavari14@gmail.com	Priyanka
15	Bhagyaashri . Mubrai	B.Sc.V	UISCH22S0004	6362719226	bhagyaashrimubrai20@gmail.com	Bhagyaashri
16	Keerti . Kamate	B.Sc.V	UISCH22S0029	8911927128	bhagyaashri.kamate20@gmail.com	Keerti
17	Atul . R . Athar	B.Sc.V	UISCH22S0030	7795525586	atul.fathar@gmail.com	Atul

One day training workshop on "Human Rights Awareness and Education"
Sponsored by NHRC, New Delhi organized by the department of political science under IQAC initiative.

List of Students

Sl.No	Name of the students	Class	Register No.	Contact No.	Email Id	Signature
01	Sagar. K. Patil	B.Sc V	U15CH2280001	8088195196	Sp1252192@gmail.com	Sagar
02	Mahadev. S. Pujari	B.Sc V	U15CH2250003	8867367214	Pujarimahadev072@gmail.com	Pujari
03	Dundappa R. Adarabi	B.Sc V	U15CH2280014	8618235291	dundappadarabi038@gmail.com	Adarabi
04	Rohal M Isaraji	"	U15CH2280028	7353704161	isaraji.r@gmail.com	Isaraji
05	Ramesh. S. Nagannavar	B.Sc	U15CH2250020	7975342049	namesh.nagannavar2@gmail.com	R.S.N
06	Onkar. S. Shelar	B.Sc V	U15CH2250023	7338240840	onkarshelar1914@gmail.com	O.S.Shelar
07	Meha. M. Rabakavi	B.Sc V	U15CH2290022	6360436830	mehasabakavi@gmail.com	Meha
08	Arusha. S. Kugutoli	B.Sc V	U15CH2250011	8618038340	Arushakugutoli@gmail.com	A.S.Kugutoli
09	Armita. A. Dhargi	BA V	U15CH22A0079	7204796181	Smita.dhargi@gmail.com	Armita
10	Satish. S. Gulamoni	BA V	U15CH22A0065	968629651	Satishgandhadrao19@gmail.com	Satish

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P.Science
SANKESHWAR

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar
 One day training workshop on "Human Rights Awareness and Education"
 Sponsored by NHRC, New Delhi organized by the department of political science under IQAC initiative.

List of Faculties

Sl.No	Name of the faculty	Designation	Contact No.	Email Id	Signature
01	P. B. Bhusi	Principal	2663636129	poorne.moh@gnrc.ac.in	
02	Manuti Mang	Assistant Professor	8904803383	manumanguli@gmail.com	
03	Dr. Hemant Krishna	Assistant professor	9449002086	kishnachemb8@gmail.com	
04	Dr. Tramma. R. Gokak	Lecturer	8867412825	iravwagokak19@gmail.com	
05	MISS. Rakshata. V. Kamate	Lecturer	8197677245	rakshatakamate63@gmail.com	
06	Dr. Vijayalaxmi A. Edalli	Assistant Professor	9481854514	vijuedalli@gmail.com	
07	Dr. Sunil Kumar	Asst. professor	9741670384	ksunil2016@rediffmail.com	
08	B. G. Patil	"	9448544743	meghpatil2000@rediffmail.com	
09	Miss. Vachana. R. Kolakar	Lecturer	9606893208	vachanark64@gmail.com	
10	Prof. M. R. Patil	Asstt. Professor	9743241999	smeyurpatil11@gmail.com	
11	Dr. P. V. Gubari	Associate Prof	8951835432	gubari.premal@gmail.com	
12	Miss. Veena. U. Kamate	lecturer	9082533520	veena.kamate98@gmail.com	
13	Dr. M. Y. Himanath	Assistant - professor	8722153559	dr.himanath.y.himanath@gmail.com	
14	Dr. D. S. Kanobli	Asstt. Professor	9663730360	deleppkanobli8@gmail.com	
15	prof. N. K. Badiger	Lecturer	9008228190	nrbadiger123@gmail.com	
16	prof. Demanan Sedalad	Asstt. professor	8123513300	demanan30yadad@gmail.com	
17	Prof. Kumar Marathe	Assistant Professor	8792114375	marathekumar3273@gmail.com	

List of Non-teaching staff

Sl.No	Name of the Non-Teaching Staff	Designation	Contact No.	Signature
1.	Swita Sunil Lehar	Peon	7406152419	Swita S. Lehar
2	Jyoti Bhamare, M. Shindum	"	9611296858	Jyoti
3	Rajee S. Haloge	Peon	9742434146	R. S. Haloge
4.	Prabhavathi S. Nandagoudar	"	9580585703	PSN
5	Alagaraj K. Keshi	"	7204682018	Alagaraj
6	R. P. Rajan	"	7760637166	R. P.
7	D. S. Hirekumar	"	9972211834	D. S.
8	D. R. Hanjameshri	"	88040	D. R.
9	Shankar Mantrajshi	"	8861035337	S. M.
10	Archana S Sawant	"	7338684926	Archana
11	Meenaji B Desai	"	9611351325	M. B.
12	Sim. Chabasmawar	"	9008817859	S. M.
13	M. N. Mangosali	"	999018920924	M. N.
14	A. V. Hattarabli	"	9591919016	A. V.
15	M. V. Charate	"	9585481342	M. V.

PRINCIPAL

S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR

Sponsored by NHRC, New Delhi organized by the department of political science under the leadership of S.D.V.S.Sangh's One day training workshop on "Human Rights Awareness and Education"

ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಉಷ್ಣಾಂಶ 32° 19° ಗರಿಷ್ಠ ಕನಿಷ್ಠ

ಹವಾಮಾನ ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದಿವಲು ಹಾಗೂ ಮೋಡ ಕನಿಷ್ಠ ವಾತಾವರಣ ಇರಲಿದೆ

ಶನಿವಾರ 33° 19°	ಭಾನುವಾರ 33° 21°	ಸೋಮವಾರ 33° 21°
-------------------	--------------------	-------------------

ರಾ. 9:35 ಬಂದ್ಪಾಸ್ತ: ಬೆ. 10:52 ಗುರುವಾರದ ಹವಾಮಾನ : ಗರಿಷ್ಠ 32° ಕನಿಷ್ಠ 18° ಪ್ರಜಾವಾಣಿ

ಕಂಡ ಹೊನ್ನಪ್ಪ

ನಿಯಮ

ಅರಣಿ ಹೊನ್ನಪ್ಪ ಅವರ ಪುಸ್ತಕಾಂಶ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 5ಕ್ಕೆ ಕಾಯಕ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹುಡುಗನು ಕಟ್ಟಲು ₹ 5 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ 40X60 ಉದ್ದಗಲದ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹುಡುಗನ ಸಗಣೆ, ಗಂಜಲ ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ತೋಳದ ನೀರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹರಿದು ಹೋಗಲು ಪೈಪ್‌ಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಹೊರಗೆ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇವು, ಪಶು ಆಹಾರ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿನ್ನಲು ಮತ್ತು ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ನೀರು ಕುಡಿದು ಹುಡುಗನು ವಿಶ್ರಮಿಸುತ್ತವೆ. ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸರಿಯನ್ನು ಜೋಡಿಸಿದ್ದು, ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಮೂರು ಬಾರಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹುಡುಗನ ಆರೋಗ್ಯದ ಕಡೆಗೂ ಗಮನ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು 2 ಟ್ರಾಲಿಗಳಷ್ಟು ಸಗಣೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದಿಷ್ಟು ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಳಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಗಣೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ರೈತರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದಲೂ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ₹ 2.50 ಲಕ್ಷವರೆಗೆ ಆದಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. (ಸಂಪರ್ಕ ಮೊ: 9742550040)

(ಅಧೀನ)

'ಮಹಾಮೇಳಾವಾಗಿ ಅನುಮತಿ ನೀಡಬೇಡಿ'

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಬೆಳಗಾವಿ: ವಿಧಾನಸಂಸಥೆ ಚಳಿಗಾಲದ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಮಹಾಮೇಳಾವಿ ನಡವಲು ಮುಂದಾಗಿರುವ ಎಂಇಎಸ್‌ಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಬಾರದು ಎಂದು ಆಗ್ರಹಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಕ್ಷಣಾ ವೇದಿಕೆ (ಶಿವರಾಮೇಗೌಡ ಬಣ) ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಇಲ್ಲಿನ ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಸಿದರು.

ಕೋಶ

ಸುದ್ದಿ 2 ನಿಮಿಷ

ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ನಾಳೆ

ಹುಕ್ಕೇರಿ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗ ಹಾಗೂ ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಲಾ ಮತ್ತು ಚಿ.ಪಿ. ದಿವ್ಯಾನ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಕ್ಷಿಪಣ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಡಿ. 2ರಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9.15ಕ್ಕೆ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಭಾಭವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ.ಎಸ್. ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಮಾಜಿ ಸಚಿವ ಎ.ವಿ. ಪಾಟೀಲ ಉದ್ಘಾಟಿಸುವರು, ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ರಾಯಚೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಸಚಿವ ಪ್ರೊ.ವಿಶ್ವನಾಥ ಎಂ., ಸ್ಥಾನಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಆರ್. ವಿ. ಪಾಟೀಲ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಕೆ.ಸಿ. ಶಿರಕೋಳಿ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಜಿ.ಸಿ. ಕೋಟಗಿ, ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿ ವಿ.ಎ. ಪ್ರಜಾಪಾಲ, ಆಗಮಿಸುವರು. ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಧಾರವಾಡದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ, ಕಲಫಟಗಿಯ ಗುಡ್ ನ್ಯೂಸ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಶಾ.ವಿ.ಆರ್. ಬೆಟಗಾರ, ಕೊಲ್ಲಾಪುರದ ಕಪಾಟಿ ಕಾಗೂಕು ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಪ್ರವೀಣ ಪಾಟೀಲ, ಬೆಳಗಾವಿ ಆರ್.ಎಲ್. ಕಾನೂನು ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಎ.ಎಸ್. ಹವಾಲ್ಕಾರ ಆಗಮಿಸುವರು ಎಂದು ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಸಂಘಟಕ ಪ್ರೊ. ವಿ.ಪ. ಪಾಟೀಲ, ಸಂಚಾಲಕ ಎಂ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ, ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಪಿ.ಬಿ.ಮುರ್ತಿ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮರಡಿ ಬಸವೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ರಥದ ಅದ್ಧೂರಿ ಕಳಸಾರೋಹಣ

ಬೈಲಹೊಂಗಲ: ಪಟ್ಟಣದ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮರಡಿ ಬಸವೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಜಾತ್ರಾ ಮಹೋತ್ಸವ ಡಿ. 4ರಿಂದ 8ರವರೆಗೆ ನೆರವೇರಲಿದೆ. ಮಹಾರಥದ ಕಳಸಾರೋಹಣ ಗುರುವಾರ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನೆರವೇರಿತು. ಪ್ರಮುಖ ಬಜಾರ ರಸ್ತೆಯ ಜವಳಿ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ದಸರಾ ಹಬ್ಬದಂದು ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ರಥದ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ದೀಪಾವಳಿ ಬಲಿಪಾಡ್ಯದಂದು ಬಡಿಗೆರ ಕುಟುಂಬದ ಸುರಿತ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರು ರಥದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ 80 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ರಥ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದರು.

ಈತಪ್ರಭು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ದೇವಸ್ಥಾನ ಸಮಿತಿಯವರು ಶ್ರದ್ಧೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ರಥದ ಕಳಸಾರೋಹಣ ಮಾಡಿದರು. ಕಲಾ ಶಾರದ ಸಂಕೇತವಾಗಿರುವ ನವಿಲಿನ ಕಳಶಕ್ಕೆ ವಾಡಿಕೆಯಂತ ಜವಳಿ, ಯಾತಗೇರಿ, ಹೂಲಿ, ಮೆಟಗುಡ್ಡ, ಬಿಟ್ಟೂರ ಕುಟುಂಬಸ್ಥರು ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಬಂಗಾರದ ಪರಪರಿ ಲೇಪಿತದ ಕಳಶ ತೆರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಭಕ್ತರು 'ಹರಹರ ಮಹಾದೇವ, ಮರಡಿ ಬಸವೇಶ್ವರ ಮಹಾದೇವ' ಎಂದು ಪೂಜಿಸಿಕೊಂಡರು. ದೇವಸ್ಥಾನ ಪ್ರಮುಖ ಶಿವಪುತ್ರಪ್ಪ ತಟವಟಿ, ಸಣ್ಣಬಸಪ್ಪ ಕುದ್ರೆ, ಕೆ.ಎಸ್. ಮಹಾಂತೇಶ ಅತ್ತಿ, ರಠಪತಿಗಳಿದ್ದರು.

S. D.V. S. SANGHA'S
S.S. ARTS COLLEGE AND T.P. SCIENCE
INSTITUTE, SANKESHWAR

IQAC Initiative

One Day State Level Workshop
On
"INTELLECTUAL PROPERTY RIGHT"

2023-24

Organized by: Department of Physics & Political Science

Date : 08/12/2023

Place: Sankeshwar

Time : 10.30 AM

S.D.V.S. SANGHA'S

S. S. ARTS COLLEGE AND T. P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR

"INTELLECTUAL PROPERTY RIGHT"

Date of the activity	08 /12/2023
Organizing Department	Physics & Political Science Department
Name of the Guest	Shri. M. B. Patil, Advocate, Chikkodi
Name of the President	Shri. P. B. Burji, Principal
Name of the Topic	Intellectual Property Right
No. of teachers participated	16
No. of students participated	117
Collaborating Agency	IQAC
Impact of the activity	IPR awareness workshops are essential for the growth of a nation. Awareness of Intellectual Property Rights will help protect national patents and bring investments and development to a country.

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T P Science Institute
SANKESHWAR.

S. D. V. S Sangh's

S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar

IQAC INITIATIVE

One Day State Level WorkShop
On

Intellectual Property Right

Date : 08/12/2023

Time : 10.30 AM

- Introduction & Welcome : Miss. Shweta Mutnal
- Flower presentation :
- President : Shri. P. B. Burji, Principal
- Chief Guest : Shri. M. B. Patil, Advocate, Chikkodi
- Presence : Shri. M. R. Patil, IQAC Coordinator
- Vote of thanks : Dr. G. L. Rajaput

Brief introduction of the M.B. Patil

Full Name : Malagouda Basagouda Patil.

Date of Birth : 21/10/1978 at Nagarmunnoli

Father and mother: Basagouda & Parvati Patil

Primary Education : Government KBS School Nagarmunnoli

High school : G.H.S Nagarmunnoli,

Degree : B. K. Collage Chikoid.

LLB Spl Degree : B. V. Bellad law collage Belagavi.

M. A : Political Science KU Dharawad

Books Written : Sakshatkar in the year 2018.

Award : Best book award in the year 2018.

Now practicing advocate at Chikodi and Belagavi and other courts.

S. S. Arts College & T. P. Science Institute
PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
BANGALORE

S. D. V. S. Sangh's
S. S. Arts College and T. P. Science Institute,
Sankleshwar

Workshop on Intellectual Property Right
Attendance

Sl. No.	Name of the faculty	Signature
01	Dr. D-S Kanooble	
02	Dr. G. L. Rajapat	
03	Shri K.B. Masathe	
04	Prof. M.R. Beshi	
05	Dr. Sunikumar	
06	Dr. T.B. Gekak	
07	Miss. R. V. Kamate	
08	Dr. V. B. Naganur	
09	Govt. - Sridhar Khaj	
10.	Miss. Veena. U. Kamate	
11	Dr. Manng Sogalad	
12.	Dr. Hemmur Krishna	
13.	Mrs Kavata S Venkateshwarar	
14.	Prof. Snd. M. G. Khachal.	
15.	Miss. T. B. Barale	
16	B. G. Patil	

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKLESHWAR.

S. D. V. S. Sangh's
S. S. Arts College and T. P. Science Institute,
 Sankeshwar

Workshop on Intellectual Property Right
 Attendance

Sl. No.	Name of the Student	Signature
1	Keerti. B. Naik	Keerti
2	Aishwarya. D. Ugare	A. Ugare
3	Hasina. M. Multani	Hasina
4	Laxmi. L. Paschapure	Laxmi
5	Laxmi. K. Channerbasenawari	LK
6	Bhagyashree. M. Kelagade	BK
7	Soushti. V. Magadum	S
8	Shaila. K. Kotabagi	S. K. Kotabagi
9	Ashwini. A. Waghmare	A. A. W
10	Usha. B. Ramagoratti	U
11	Savitri. R. Saptalagan	S
12	Akshata. B. Magadum	A
13	Ankita. I. Kamble	A. I. Kamble
14	Vainshree. Koli	V
15	Veena. Badakar	V
16	Soundarya. Hirekodi	S
17	Pavitra. R. Desai	PR
18	Megha. G. Naganihal	M
19	Pritika. Madihalli	P
20	Jayashree. Hegade	J
21	Laxmi. Hegade	L
22	Keerti. Patrot	K
23	Akshata. J. Riddagawdar	A
24	Jyoti. J. Talawar	J
25	Shilpa. C. Mali	S

26	Deepali. S. Patil	DP
27	Ganpata. S. Varadannavari	Ganpata.
28	Doddanna. S. Shivapuri	DP
29	Sumati. Pujari	Pujari.
30	Srushti. Girimalharavari	SKG.
31	Poornima. Jashwan. Jorali	(P) Jorali
32	Divya. A. Malagi.	P. J. Malagi.
33	Vidya. S. Dasaleti	Quilt
34	Haveri. madihatti	KMP
35	Sneha M. Ghorabude	Bank
36	Rashma. V. Rabakavi	(R)
37	Gangubai. B. Chougala	G. B. Chougala
38	Manjushree. Kurajagi	MJ
39	Misbah. Taharildar	MJ
40	Priyanka. Patil	~~Patil~~
41	Meera. Rabakavi	Meera
42	Sakshi. N. Agam	Meera.
43	Keerti. B. Komate	(K) Komate.
44	Dandappa. P. Adaragi	(D) Adaragi.
45	Sabari. Patil	(S) Patil.
46	Omkar. Shelon	S
47	Anam. Pawale	Tama.
48	Kamkrishna. Tandalekar	(K) Tandalekar.
49	Satwik. Berinakti	(S) Berinakti.
50	Dandanna. M. Boragalli	(D) Boragalli.
51	Abhijit. S. Bhajantai	(A) Bhajantai.
52	Harsa. B. Koli	(H) Koli.
53	Varunkumar. S. Badakar	(V) Badakar.
54	Namadev. C. Naqar	(N) Naqar.
55	Sachin. K. Ghorabude	(S) Ghorabude.
56	Alisha. K. Habib	(A) Habib.
57	Shivani. Vajantri	(S) Vajantri.

58	Radhika, B. Malokai	R.K.M.
59	Rajashree M. Badiger	R.K.M.
60	Bushra. I. Terani	P.P.P.
61	Chaitra S. Kalisinge	G.S. Kalisinge
62	Susanta S. Pawar	
63	Laxmi. S. Alagurudi	K.M.S.
64	Akshala B. Naganuzi	P.P.P.
65	Mallawa H. Pujeri	K.M.S.
66	Abhishek. Kamble	H.M.S.
67	Mannunath. Nani	P.P.P.
68	Robini B. Patil	P.P.P.
69	Shivaprasad Nani	
70	Gayatri Halli	P.P.P.
71	Vijaylaxmi B. Koli	V.P.K.
72	Narasain S. Makrandar	Makrandar
73	Sahil A. Mujawar	Mujawar
74	Balash Lolasar	Balash
75	Sanjana. N. Kamatagi	S.K.
76	Bhargavi. S. Kalkutagi	B.Kalkutagi
77	Ishwari. R. Minji	R.Minji
78	Pratibha, S. Patil	
79	Tijashree Bandlekar	Bandlekar
80	Smushli A. Sansuddi	Sansuddi
81	Ravna B. Patil	
82	Vivek. K. Aji	S.M.S.
83	Carlosh. K. Khatrekar	S.P.
84	Shreenath. B. Sanadi	S.B. Sanadi
85	Prajwal B. Katti	P.Katti
86	PRATIK. S. KAMBLE	P.K.
87	Amit A. Ullagaddi	A.A.U.
88	Sudarshan Mujali	
89	Rakesh Wankari	

90	Fazal B. Sayyad	
91	Sahin Patil	
92	Sujan D. Pinjar	
93	Shweta B. Kamble	
94	Pratik B. Tiksekarwar	
95	Vachanashri Chavgle	P. B. Ch
96	Snaha Asude	
97	Akshata Magdam	
98	Seena Nagori	
99	Shashi Kant Tander	S. G. N.
100	Sushri Khad	Shashi
101	Vidya S. Patil	S. P. K.
102	Shankar L. Kesimani	
103	Bhumika R. Nagarale	B. R. N.
104	Fatima N. Nadaf	F. N. Nadaf
105	Priya N. Chavan	
106	Laxmi P. Doli	
107	Shweta Basargi	S. Basargi
108	Malu Sheganshi	M. S.
109	Nirmala Mallimani	N. Mallimani
110	Laxmi Nagarale	
111	Laxmi Hallori	L. S. Hallori
112	Umashri Mailaki	U. Mailaki
113	Veda Janamatti	V. Janamatti
114	Sanika Patre	
115	Sushmita Patre	
116	Roopa Malagi	R. Malagi
117	Prajwala Shekharwar	
11		

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

S.D.V.S. Sangh's
S. S. Arts College & T. P. Science Institute,
Sankeshwar. - 591313
Tal : Hukkeri Dist : Belgaum (Karnataka)

Accredited at "B⁺⁺" Level by NAAC

One Day training program
on

INTERACTIVE SMART BOARD

"ICT skills"

under
Internal Quality Assurance Cell initiative

organized
by

**PLACEMENT CELL
SSTP COLLEGE, SANKESHWAR**

Sponsored
by

S. D. V. S. SANGH, SANKESHWAR

23-08-2023

S.D.V.S. Sangh's
S. S. Arts College & T. P. Science Institute, Sankeshwar.
One Day training on
"Interactive Smart Board"

Date of the activity	23-08-2023
Organizing Department	PLACEMENT CELL
Name of the Resource persons	Shri Ajit Waliar, CEO, Adishri Enterprises, Hubballi and Shri Gangadhar Kenchanagoudar, Technical Assistant Engineer, Adishri Enterprises, Hubballi.
Name of the President	Shri. P. B. Burji, Principal, SSTP College, Sankeshwar
Name of the guest of honor	Shri K. S. Shirakoli, Vice President, S. D. V. S. Sangh. Shri B. A. Pujeri, Administrator, S. D. V. S. Sangh.
No. of teachers participated	25
No. of non-teaching staff participated	10
Collaborating Agency	IQAC, SSTP College, Sankeshwar.
Impact of the activity	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Motto of the training is to update with the ICT tools particularly smart board usage. ➤ Awareness about the updated technical tool for the teaching and learning skills. ➤ Multiple devices such as mobile, laptop or desktop system can be connected simultaneously for the various purposes. ➤ The Mathematical models could be utilized for explaining different concepts. ➤ Similarly the Physics models and Chemistry based models applications were demonstrated. ➤ The art of how to use the ICT tools. ➤ Role of these skills for the effective management of time in the teaching and learning process. ➤ The major difference between the regular smart board and the present one with updated systems. ➤ Significance of innovative educational technologies that have gained prominence in modern classrooms. ➤ Internet connectivity through Smartphone, enabling teachers and students to access online resources and educational content in real time.

[Signature]

PRINCIPAL

S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR.

Estd : 1967

S.D.V.S. Sangh's
S.S. Arts College & T.P. Science Institute

Sankeshwar – 591313, Dist. Belgaum (Karnataka)

Accredited at "B⁺⁺" Level by NAAC

E-Mail: aaseskv@rediffmail.com

(08333) : 273316
Fax : (08333) : 274206

www.sstpsnk.edu.in

Date: 19.08.2023

NOTICE:

It is hereby informed to all the head of the institution of SDVS Sangh that there will be one day training program on the topic entitled "*Interactive Smart Board Training*" for teaching and non-teaching staff organized by the placement cell under IQAC initiative on 23-08-2023 at Auditorium. The inauguration function will be held at college auditorium at 11.00 am.

Placement Cell
Chairman

Principal
PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR.

S.D.V.S. Sangh's
S. S. Arts College & T. P. Science Institute,
Sankeshwar. - 591313

Tal : Hukkeri Dist : Belagavi (Karnataka)
Accredited at "B" Level by NAAC

IQAC INITIATIVE

PLACEMENT CELL

organizes
one-day training program on

INTERACTIVE SMART BOARD TRAINING

Date: 23/08/2023

Time: 11:00 AM

- 1) Prayer Miss. Snehal Mane & group
B.Sc VI Sem, SSTP College, Sankeshwar.
- 2) Welcome Speech and Guest Introduction Dr. V. D. Naganuri,
HOD, Department of Kannada, SSTP College, Sankeshwar.
- 3) Presentation of Flowers
  1. To Shri Shirakoli
SDVS Sangh, Sankeshwar.
  2. To Dr. B. A. Pujeri
SDVS Sangh, Sankeshwar.
  3. To Shri. P. B. Burji
Principal, SSTP College, Sankeshwar.
  4. Shri. M. R. Patil
IQAC Coordinator, SSTP College, Sankeshwar.
  5. Dr. Honnur Krishna,
Placement cell coordinator, SSTP College, Sankeshwar.
- 4) Inauguration by watering the
- 5) Key note address **Shri Ajit Waliar, CEO,**
Adishri Enterprises, Hubballi and
- 6) Technical session **Shri Gangadhar Kenchagoudar,**
Technical Assistant Engineer, Adishri Enterprises, Hubballi.
- 7) Presidential Remark Shri. P. B. Burji,
Principal, SSTP College, Sankeshwar.
- 8) Vote of thanks Dr. Honnur Krishna
Placement cell coordinator, AIMR College, Sankeshwar.

WELCOME TO ALL

Sankeshwar, Karnataka, India
 Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
 Lat 16.264801°
 Long 74.474355°
 23/08/23 12:01 PM GMT +05:30

GUEST INTRODUCTION AND WELCOME ADDRESS BY DR. V. D. NAGANURI ASSISTANT PROFESSOR, SSTP COLLEGE, SANKESHWAR.

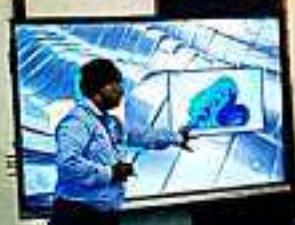

Sankeshwar, Karnataka, India
 Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
 Lat 16.26483°
 Long 74.474349°
 23/08/23 12:07 PM GMT +05:30

KEYNOTE ADDRESS BY THE RESOURCE PERSON SHRI AJIT WALIYAR, CEO, ADISHRI ENTERPRISES, HUBBALLI.

S. S. Arts College and T. P. Science Institute,
Sankeshwar.
IOAC INITIATIVE
SPONSORED BY S.D.V.S.SANDE
TRAINING ON
INTERACTIVE SMART BOARD
PLACE : AUDITORIUM DATE : 23.08.2023
ALL ARE GORDIALLY INVITED

GPS Map Camera

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.264907°
Long 74.474408°
23/08/23 12:10 PM GMT +05:30

SMART BOARD TRAINING BY SHRI GANGADHAR KENCHAGOUDAR,
TECHNICAL ASSISTANT ENGINEER, ADISHRI ENTERPRISES, HUBBALLI.

GPS Map Camera

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.26483°
Long 74.474349°
23/08/23 12:07 PM GMT +05:30

PARTICIPANTS AT INTERACTIVE SMART BOARD TRAINING

REPORT:

One day training program on ICT based tools for the teaching and non-teaching faculty members have been arranged for the SDVS Sangh's employee on the topic entitled "Interactive Smart Board training" on 23.08.2023 in the auditorium. The function was inaugurated by welcoming the chief guest Shri Ajit Waliyar, CEO and Shri Gangadhar Kenchanagoudar, Technical Assistant Engineer both from Adishri Enterprises, Hubballi. The dignitaries such as Shri Shirakoli, Vice President, SDVS Sangh, Dr. B. A. Pujeri, Administrator, SDVS Sangh, the president of the function Shri P. B. Burji, Principal, Shri M. R. Patil, IQAC Coordinator and Dr. Honnur Krishna, Placement Cell Officer, SSTP College were present in the training program. The welcome address and resource person introduction was introduced by Dr. Smt. V. D. Naganuri, Assistant Professor, Department of Kannada, SSTP College, Sankeshwar.

Shri Ajit Waliyar, CEO of Adishri Enterprises, Hubballi gave a keynote address on the importance of ICT based tools in particular smart board usage. Interactive smart board tools are innovative educational technologies that have gained prominence in modern classrooms. These tools combine traditional whiteboards with digital capabilities, enhancing the teaching and learning experience by allowing educators and students to interact with digital content in a dynamic and engaging manner. He explained the flexibility options that are available in the updated version of the smart board tool when compared to the old type. He called for the teaching and non-teaching staff to look into the better options for further upgrading themselves through technology in their daily routine work.

Later on the technical session was presided over by Shri Gangadhar Kenchanagoudar, Technical Assistant Engineer, Adishri Enterprises, Hubballi. He explained in detail about the usage of the smart board for both teaching purpose and entertainment or online classes from the different e-content. He demonstrated that the multiple devices such as mobile, laptop or desktop system can be connected simultaneously for the various purposes and can used in a simplified manner.

Following are the key features of Interactive Smart Board Tools which was demonstrated by him that include:

1. Touchscreen Interface:

Interactive smart boards offer a touchscreen interface and he explained the features that are present allowing the users to manipulate digital content with gestures, similar to tablets or smartphones.

2. Digital Annotation:

He showed the participants how one can write, draw, highlight, and annotate content directly on the board, promoting interactive teaching and collaborative learning.

3. Multimedia Integration:

He demonstrated the Smart boards that can display videos, images, presentations, and other multimedia elements, enriching the learning environment.

4. Internet Connectivity:

He showed the ability of the smart boards that can have internet connectivity through Smartphone, enabling teachers and students to access online resources and educational content in real time.

5. Interactive Software:

He explained that the inbuilt software accompanies these tools, providing tools for creating interactive lessons and activities. He also showed that the many of the Mathematical models, Physics models and Chemistry based models could be utilized for explaining different concepts.

6. Multi-User Collaboration:

He told that some of the smart boards support multi-touch functionality, allowing multiple users to interact simultaneously and encourage group collaboration.

In summary the training program was very informative and very exciting with respect to the technology advancement for the teaching and learning process. Interactive smart boards capture students' attention through dynamic visuals, diagrams, videos and interactive activities, making lessons more engaging and even more attractive. Further access to online resources widens the scope of learning beyond traditional textbooks and the positive footprint on education make these tools exciting in the field of teaching and learning.

All the heads of the SDVS Sangh were present and interacted with the resource persons regarding the technical details and the feasibility of installing the smart board.

Finally the presidential remarks were given by **Shri P. B Burji**, Principal, SSTP College, Sankeshwar and concluded with vote of thanks by **Dr. Honnur Krishna**, Placement cell officer, SSTP College, Sankeshwar.

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR.

S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar

IQAC INITIATIVES

INTERACTIVE SMART BOARD TRAINING

DATE : 23.08.2023

TIME : 11.30

Sl. No.	Name of Participant	Name of School/College	Phone No.	Signature
1.	Dr. Vidya S. Swami	A I M R, Sankeshwar	7204710550	
2.	Mrs. Lijana Nagare	AI Nursing, Sankeshwar	9843063777	
3.	Miss. G.D. Kulkarni	S.S.T.P. college	7349099069	
4.	Smt. S.L. Sanganawade	Shri. L.K. Khot College	7349548772	
5.	Smt. P.S. Devarabbi	S.D.S. PU college	8310793424	
6.	Miss S. M. Hiremath.	A.K.S. Sankeshwar	9380722300	
7.	Miss. P.R. Jadaqi	K.M.S. Sankeshwar	9164765051	
8.	Smt. S.S. Tasilkar	K.M.S. Sankeshwar	9482908180	
9.	Shri D.D. Badakar	K.M.S. Sankeshwar	9964357322	
10.	Shri A.M. Bhavi	K.M.S. Sankeshwar	9164728353	
11.	Shri S.K. Gopalrao	S.D.H.S. SNK	8867994899	
12.	Shri Santosh Patil	SSKP CBSE, SNK	9591951777	
13.	Shri Mayur J. Tadhar	A I M R Sankeshwar	8217592922	
14.	Dr. Santosh Terunth	CBAS, Sankeshwar	8123642341	
15.	R.B. Tadakar	BAPATI I.T.I. Sankeshwar	9663707980	
16.	S.I. Patil	S.S.X.P.EMS, SNK	9845731680	
17.	J.G. Desai	' , '	9964267018	

Sl. No.	Name of Participant	Name of School/College	Phone No.	Signature
18	Mr. M. S. Kamat	S.S.(X) Patil English School	7743957478	
19		Medium CSE School		
19	Mr. Ravichandra Gundale	A2 Nursing Sankeshwar	7353511228	
20	Dr. Homnur Krishna	SSTP College, Sankeshwar	9469002086	
21	B. G. Patil	"	9468544743	
22	Dr. G. L. Rajapant	"	8861151773	
23	Smt. S. I. Nadaf	"	9380226059	
24	Smt. Sneh Khat	"	8762890062	
25	Dr. V. A. Edali	"	9481854514	
26	M. A. Bhivase	"	9829116805	
27	M. R. Patil	"	9743241999	
28	P. S. Kulkarni	"	7996094002	
29	Miss. V. S. Patil	"	9148500442	
30	Miss V. M. Patil	"	8748994756	
31	N. R. Badigal	S.S. Arts & P. Science Institute, Sankeshwar	9008228190	
32	Shri. Manoh. Mang.	S.S. Arts College & P. Science Institute, Sankeshwar	8904803383	
33	Miss. Sneha. M. Kamble	"	6361525515	
34	Miss. Rakshata. Kamate	"	8197677245	
35	Miss. Tanuja. G. Kanale	"	9743342533	

PRINCIPAL
 S. S. Arts College & T. P. Science Institute
 SANKESHWAR.

S.D.V.S. Sangh's

**S. S. ARTS COLLEGE & T. P. SCIENCE INSTITUTE,
SANKESHWAR - 591313.**

Tal. Hukkeri   Dist. Belgaum (Karnataka)

Accredited at "B⁺⁺" Level by NAAC

DEPARTMENT OF CHEMISTRY

GROUP DISCUSSION
on the topic entitled

**"ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY ISSUES
AND
COP-28 SUMMIT 2023 - OUTCOMES"**

19-01-2024

Dr. Honnur Krishna, briefly explaining the rules and regulations of group discussions.

REPORT:

A group discussion was conducted by the department of chemistry on the topic of “**Environmental Sustainability issues and COP-28 summit meeting proceedings**” was held on 19.01.2024. Initially the students were told to prepare the significance of environmental sustainability issues and COP-28 summit meeting and gave two weeks of time for fruitful discussions. Then we divided the total students of 46 numbers into 6 groups containing 6 students each and asked them to present their views on the topic.

Dr. Honnur Krishna welcomed the Principal, all the staff members and the students and briefed about the topic of discussions. **Shri P. B. Burji**, Principal, SSTP College initiated the program by wishing the good luck for the students and asked to participate actively in the discussions. The motto of the group discussion was “creating awareness about the significance of environmental sustainability issues and action taken by the countries with the key highlights of COP-28 summit-2023” held at Dubai under UNFCCC.

About Conference of Parties (COP)

Students effectively discussed about the history and purpose of creation and the journey of the Conference of Parties by UNFCCC (United Nations Framework Conventions on Climate Change) which came into existence at the earth summit held at Rio, Brazil in 1992. But it came into reality in the year 1994. The first meeting of COP-01 i.e., conference of parties was held at Germany in the year 1994. Some of the important COP meetings are COP-21, COP-26. Recent COP meetings i.e., Paris climate agreement (COP-21) on climate change was one of the prominent COP meetings held at Paris where India came forward for the global good cause and initiated the International Solar Alliance. Later, in the COP – 26 Scotland, held at Glasgow, India came up with its own climate change target in the form of **Panchamruth** wherein India declared that by **2070** India would like to achieve **net carbon zero target**. Until COP-27, Sherm-el-shiek, Egypt, all the countries was only discussing about the prevention of climate change and its action. But in this conference meeting for the first time, countries discussed about what the damage that has already caused to the environment. Therefore the “**loss and the damage fund**” was formulated which was caused by the climate change in the year **2022** and later it was materialized in the year 2023. At present it has got Universal membership of 197 countries. The secretariat is present at Bonn, Germany. The first COP meeting was held at 1994.

What is global stock take report?

It is mentioned under article 14(1) of the Paris agreement. This report is designed to take stock of the

- Implementation of the Paris agreement
- Assess collective progress towards achieving the Agreements’ goal.

Key highlights of the COP-28.

1) Transitions away from the fossil fuels.

- Nearly 200 countries agreed and took pledge to “Transitions away from fossil fuels in energy systems” at the COP-28 for the first time.

- 2) **Credible targets for Global Renewable and Energy Efficiency Pledge**
- Signatory countries to work together to tripled the world's installed renewable energy generation capacity to atleast 11,000 GW by 2030. The countries must collectively double the global average annual rate of energy efficiency improvements from around 2% to over 4% every year until 2030.
  - India is highlighted as a frontrunner in both areas,, signaling a commitment to sustainable energy practices.
- 3) **Loss and Damage fund**
- Operationalization of the loss and damage fund aimed at compensating countries appling with climate change impacts. Commitments worth about US\$ 800 million had been made to the fund. The World Bank will be the "interim host" of the fund for four years.
  - The developing countries are eligible to apply and every country is invited to contribute voluntarily.
  - A specific percentage is earmarked for least developed countries and small island developing states.
- 4) **Global Goal on Adaptation (GGA)**
- The Draft text on the GGA was introduced at COP-28. It aims to enhance climate change adaptation by increasing awareness and funding towards countries' adaptation needs in the context of the 1.5/2°C goal of the Paris Agreement.
  - The draft text addresses critical issues
    - ✓ Climate-induced water scarcity reduction
    - ✓ Climate-resilient food and agriculture production.
    - ✓ Strengthening-resilience against climate-related health impacts.
- 5) **The global cooling pledge**
- 66 national government signatories committed to working together to reduce cooling-related emissions across all sector by at least 68 % globally relative to 2022 levels by 2050.
- 6) **Declaration to triple nuclear energy**
- the declaration launched at COP28 aims to triple global nuclear energy capacity by 2050. It was endorsed by 22 National Governments.
- 7) **Coal transition accelerator**
- France in collaboration with various countries and organizations introduced the Coal transition accelerator.
  - Objectives include:
    - ✓ Knowledge sharing, policy design and financial support to facilitate just transitions from coal to clean energy.
- 8) **CHAMP initiative**
- Coalition for High Ambition Multilevel Partnership (CHAMP) for climate action was launched at COP-28. This initiative aims at efficient planning, financing, implementation, and monitoring of climate strategies.

9) Climate finance

– Under the New Collective Quantified Goal (NCQG) for climate finance, wealthy nations owe developing countries US\$ 500 billion in 2025.

India led initiative at COP-28 –

1) Global River Cities Alliance – (GRCA)

- The GRCA is a unique alliance covering 275+ global river-cities in 11 countries.
- GRCA highlights India's role in sustainable river-centric development and climate resilience.
- It was launched at COP28, led by the national mission for Clean Ganga (NMCG), under the Jal Shakti, GOI.
- The GRCA platform will facilitate knowledge exchange, river city twinning, and dissemination of best practices.

2) Green Credit initiative

- India launched the Green Credit Initiative to create a participatory global platform for exchange of innovative environmental programs and instruments.
- There are two main priorities of the initiative are related to water conservation and afforestation.

Conclusion

It is very difficult to achieve the target set at COP-21 if we go on this pace, reaching the carbon emission target by 2026. After 2026, the carbon emission should be reduced to minimum level; however the target is not achievable. Overall the group discussion was very fruitful and insightful informative session. Students and teachers gave their feedback and students asked the conduction of such programs or activities atleast every month which was very active learning process for each and everyone. Further, they expressed that, this is the opportunity to speak individually in such scientific platform not only to overcome the stage fear but also to explore their communication skills.

S.D.V.S. Sangh's
S.S. Arts College & T.P. Science Institute,
Sankeshwar.
DEPARTMENT OF CHEMISTRY

Group Discussion
on

Date: 19.01.2024

"ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY – COP28"

List of students

Sl no	Class	Register number	Name of the student	Signature
		<u>Group I</u>		
01	B.Sc V	U15CH2150063	Shweta .S. Inamdar	
02	BSc V	U15CH2150004	Vidyarani. M. Patil	
03	BSC.V	U15CH2150077	Sahana.R. Diwakar	
04	BSc.V	U15CH2150059	Laxmi. R. Munnoli	
05	BSC V	U15CH2150041	Sudha. K. Todar	
06	BSc VI	U15CH2150043	Shruti. S. Munnoli	
		<u>Group II</u>		
01	BSC V	U15CH2150087	Kaveri. N. Chougla	
02	"	U15CH2150101	Akshata R. Hiremath	
03	"	U15CH2150081	Pankaja. Jain	
04	"	U15CH2150102	Ankita. A. Magadum	
05	"	U15CH2150012	Veena M. Narasannavar	
06	"	U15CH2150006	Shilpa. S. Shekhanavar	
		<u>Group III</u>		
01	BSC V	U15CH2150055	Saraswati R. Kamble.	S.R. Kamble
02	BSC V	U15CH2150078	Srushti B. Patil	
03	BSC V	U15CH2150069	vidyashree, D. Chopade	V.D. Chopade
04	"	U15CH2150025	Jayalaxmi. S. Kalkoti	
05	"	U15CH2150005	Gonga. R. Patil	

Place: - LA-09

Sl no	Class	Register number	Name of the student	Signature
06	BSC V	U15CH2150029	Shweta S Mugali	Smugali
07	BSC V	U15CH2150089	Preetika R Shettnavar	Preetika
Group - IV				
01	BSC V	U15CH2150010	Ashwini P. Madig	ashwini
02	BSC V	U15CH2150039	Sushmeeta M Madannavar	sushmeeta
03	BSC V	U15CH2150062	Mahalaxmi. B Daddi	M.Daddi
04	BSC V	U15CH2150103	shivaranjani. S. Basalgundi	shivaranjani
05	BSC V	U15CH2150075	Santaj. J. Inamdar	Santaj
06	BSC V	U15CH2150070	Nasfayeen. M. Afhami	Nasfayeen
07	BSC V	U15CH2150002	Deepa M Desai	D. M. Desai
Group - 5				
01	BSC V	U15CH2150034	Uishwas. A. Barakale	Uishwas
02	BSC V	U15CH2150071	Rahel A Magaalum	Rahel
03	BSC V	U15CH2150011	Basavaraj. Ghabre	B. Ghabre
04	BSC V	0047	Yasu Manajan	Yasu
05	BSC V	U15CH2150021	Gangadhar Naik	G. Naik
06	BSC V	U15CH2150048	Suprit. S. Myagadeywar	Suprit
Group - 6				
01	BSC V	U15CH2150046	Prashant. S. Bedakihal	P.S. Bedakihal
02	BSC V	U15CH2150079	Rohit. S. Khanse	Rohit
03	BSC V	U15CH2150072	Abhishek. J. Kammar	A.J. Kammar
04	BSC V	U15CH2150084	Sachin. S. Jinavali	Sachin
05	BSC V	U15CH2150057	Omkar. Bhavi	Omkar
06	BSC V	U15CH2150054	Ningappa. Maradi	Ningappa

Bh
HOD
Head of The
Chemistry Department

[Signature]
Principal
S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR.

S.D.V.S. Sangh's
S.S.Arts College & T.P. Science Institute, Sankeshwar.
Chintakar Chawadi Report

Date of the activity	09/12/2023
Organizing Department	Department of Political science
Outcomes	women's Empowerment and Women's Reservation
No. of teachers participated	07
No. of students participated	95
Collaborating Agency	IRAC
Impact of the activity	Inspired by learning about Women's Reservation and women's Empowerment

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T.P. Science institute
SANKESHWAR

VIVO X90 | ZEISS
Dec 2, 2024, 13:11

VIVO X90 | ZEISS
Dec 2, 2024, 13:11

[Signature]
PRINCIPAL.
 S. S. Arts College & T.P. Science institute
 SANKESHWAR

Chintakar Chawadi

WOMENS RESERVATION : PROS & CONS

Date : 09/12/2023

Sl. No	Reg. No	Name	Sign
1	U15CH22A0028	Akshata. Keshimani	<i>Akshata</i>
2	U15CH22J0037	Anna Punadi	<i>Anna</i>
3	U15CH23S0028	Chetan. S. Khanapuri	<i>Chetan</i>
4	U15CH23S0023	Sahil Mujawar	<i>Sahil</i>
5	U15CH23S0018	Shreenath. B. Sanadi	<i>S.B. Sanadi</i>
6	U15CH23S0049	Abhishek. P. Kamble	<i>Abhishek</i>
7	U15CH23S0017	Tejashree Bawalekar	<i>Tejashree</i>
8	U15CH23S0020	Usharani. P. Surayavanshi	<i>Usharani</i>
9	U15CH23S0003	Shivaprasad. Ganachari	<i>Shivaprasad</i>
10	U15CH23S0015	Vivek Kani	<i>Vivek</i>
11	U15CH23S0051	Vijay. Ramyogeshi	<i>Vijay</i>
12	U15CH23S0035	Balatriksha. Tondalekar	<i>Balatriksha</i>
13	U15CH23S0009	Naveen Uppad	<i>Naveen</i>
14	U15CH22A0078	Mushabbab Kadalgi	<i>Mushabbab</i>
15	U15CH22A0080	Mehak. Kalawat	<i>Mehak</i>
16	U15CH23A0009	Chandana. B. Khanapuri	<i>Chandana</i>
17	U15CH23A0000	Priyanka Patil	<i>Priyanka</i>
18	U15CH23A0080	Laxmi Hegade	<i>Laxmi</i>
19	U15CH23A0085	Keerti Patil	<i>Keerti</i>
20	U15CH22A0065	Sushli. S. Gudmani	<i>Sushli</i>
21	U15CH22A0071	Jyoti Lokale	<i>Jyoti</i>
22	U15CH22A0092	Poojima. Shethnarayan	<i>Poojima</i>
23	U15CH22A0080	Poochi Kulkarni	<i>Poochi</i>
24	U15CH23A0077	Bhazoti Jayakar	<i>Bhazoti</i>
25	U15CH22A0116	Pranali K Gundakoli	<i>Pranali</i>
26	U15CH22A0117	Ponali M pandhari	<i>Ponali</i>
27	U15CH23S0011	Soujanya R. Matiwadkar	<i>Soujanya</i>
28	U15CH23S0027	Priya. S. Navadi	<i>Priya</i>
29	U15CH23S0029	Rahul. K. Halaj	<i>Rahul</i>
30	U15CH23S0034	Rakshita. B. Zirli	<i>Rakshita</i>
31	U15CH23S0003	Laxmi. S. Aragundi	<i>Laxmi</i>
32	U15CH23S0001	Rida. S. Patel	<i>Rida</i>
33	U15CH23S0002	Fareha. M. Patel	<i>Fareha</i>
34	U15CH23S0031	Bhargavi. S. Kulkarni	<i>Bhargavi</i>
35	U15CH23S0026	Vijayalakshmi. S. Koli	<i>Vijayalakshmi</i>

PRINCIPAL
S.S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

Chintakar Chawadi

WOMENS RESERVATION : PROS & CONS

Date : 09/12/2023

Sl. No	Reg. No	Name	Sign
36	VISCH22A0032	SHANIKAR. P. S. JOSHI.	
37	VISCH22A0111	Kaushik Palam Puri	
38	VISCH22A0110	Abhishek. Raju. Managetti	
39	VISCH22A0129	Uinod. MURKANNAR	
40	VISCH22A0143	Pragyaal. Talawar	
41	VISCH22A0108	PRAJAL VYAPARI	
42	VISCH22A0096	Ballesh. Manojk. 19	
43	VISCH22A0029	Santosh Hebbali	
44	VISCH22A0051	Ballesh. I. Shidihal	
45	VISCH22A0141	Darshan. Dhadedar	
46	VISCH22A0112	Alagouda. D. Desai	
47	VISCH23S0008	Samruddhi. A. Renculoji	
48	VISCH22A0056	Kajal R Habib	
49	VISCH22A0057	Rutuja A khonai	
50	VISCH22A0024	Rekha -A- Koli	
51	VISCH22A0048	ARCHANA. D. KALAT	
52	VISCH22A0006	Deepali S. Patil	
53	VISCH22A0066	Sampata. S. Varadannavar	
54	VISCH23A0025	Laxmi L Palchapur	
55	VISCH23A0004	Shilpa. Patil	
56	VISCH23A0005	Shruti. magadum	
57	VISCH23A0002	Divya. A. Malagi.	
58	VISCH23A0137	Jyoti Talawar	
59	VISCH23A0136	Sumati. Pujari	
60	VISCH23A0033	Padmasa. Patil	
61	VISCH23A0038	Srushti. Girimallnavar	
62	VISCH23A0011	Reshma. V. Babakavi	
63	VISCH23A0029	Haveri, A. madihalli	
64	VISCH23A0113	Ashwini A. Waghmare	
65	VISCH23A0055	Sneha M. Chhorabude	
66	VISCH23A0026	Bheemappa B. A. K. S. S. S. S.	
67	VISCH22A0018	Sachin, A. Khanai	
68	VISCH22A0147	Omkar. Y. Mahajan.	
69	VISCH23A0120	Kadambari. P. Pandanji	
70	VISCH23A0114	Mahesh	

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

Chintakar Chawadi

WOMENS RESERVATION : PROS & CONS

Date : 09/12/2023

Sl. No	Reg. No	Name	Sign
71	UISCH22S0018	Priyanka. v. Ejawari	
72	UISCH22S0030	Atufa. Abbas	
73	UISCH22A0005	Asha B Naganani	
74	UISCH22A0157	niya. M. Bagalkoti	
75	UISCH22A0047	Saniya. S Nadap	
76	UISCH22A0009	Kedari. B. Kalagate.	
77	UISCH22A0002	Basavaraj, B. Patil	
78	UISCH22A0125	Prerana. V. Rampure	P.V. R
79	UISCH22A0060	swati. S. Ajarekar	
80	UISCH22A0068	Laxmi. P. Chougala	L. P. C
81	UISCH22A0070	Sakshi. N. Patil	
82	UISCH22A0058	vidya. R. Sankeshwar	
83	UISCH22A0014	Tungabhadra. R. Harure	
84	UISCH23S0024	Sanjana. N. Kamatagi	
85	UISCH23S0038	Pooja. Talwar	
86	UISCH23S0025	Swati. Patil	
87	UISCH23S0044	Muskan. Lada Khan	
88	UISCH23A0092	Akash. Talwar	
89	UISCH23A0143	Anjana. Managanvi.	
90	UISCH23A0098	Deepa. H. Hugare	
91	UISCH23A0076	Pavitra. M. Belagiri	P.M. Belagiri
92	UISCH23A0008	Tooren P. Khatodra	
93	UISCH23A0015	Keerti. B. Naik	
94	UISCH22A0073	manjunath Khatrajag.	
95	UISCH23A0020	Shiva. patil.	
96			
97			
98			
99			
100			
101			
102			
103			
104			
105			

PRINCIPAL
 S. S. Arts College & T.P. Science Institute
 BANKESHWAR

ಮಹಿಳಾ ಮಿಸಲಾತಿ

ಲೋಕಸಭೆಯ ಮಹಿಳಾ ಮಿಸಲಾತಿ ಮಸೂದೆ ೨೦೨೩ ರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. 19 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೦೨೩ ರಂದು ಸಂವಿಧಾನ 1೨8 ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಸೂದೆ ೨೦೨೩-ಅನ್ನು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು. ಸಂಸತ್ತು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ 1/3 ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾತಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ. ಬಹುಶಃ ೨೦೦೨ ರ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಯಿಂದ ೨೦ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ನಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 100% ಒಮ್ಮತದೊಂದಿಗೆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು.

ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಮಿಸಲಾತಿ

ಮಹಿಳಾ ಮಿಸಲಾತಿ ವಿಚಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇದೆ. ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ಅರ್ಜಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಸಹ, ಈ ವಿಷಯವು ಚರ್ಚಾಪವಾಯಿತು. ಭಾರತೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಗುಂಪುಗಳ ಜನರಿಗೆ ಸಮಾನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಬೆಂಬಲ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ಯಾವುದೇ ಸುಸ್ಥಾನದಂತೆ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ ಓ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ರಕ್ತಪೆಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಿತು.

[Signature]
PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR

ಮಹಿಳಾ ಮಿಸಲೇಟಿಯ ಲಾಭಗಳ್ಳೆ:

- ① ಮಸೂದೆಯು 454-೨ ಬಹುಮತದ ಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿತು. ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಮಹಿಳಾ ಮಿಸಲೇಟಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮತಕ್ಕೆ ಇರಲಾಯಿತು.
- ② ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು - ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಸೂದೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.
- ③ 33% ಕೋಟಾದೊಳಗೆ, SC, ST ಮತ್ತು ಭಂಗೀ ಇಂದಿಯನ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿ-ಮಿಸಲೇಟಿ ಇರುತ್ತದೆ.
- ④ ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೋಕಸಭಾ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ-ಅಂದರೆ 543, 1971 ರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಉಂಟಾಗಿದೆ.
- ⑤ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ೨೦೨1 ರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉದರಿಸಿ ಕೋಟಾದ-19 ಸಾಂತ್ರಿಯು ಕೋಟಾದ ಅನು ಅನುಮತಿಯಾಗಿ ಮುಂದೂಡಲಾಗಿದೆ.
- ⑥ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಂತರ ಲೋಕ - ಸಭೆಯ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೦೨೧ ರಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ⑦ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಳಮನೆಯ ನಡೆಸಿದ ನಂತರವೂ ಮಸೂದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿದೆ. ಇದರಿಂದ ೨೦೨೧ ರ ಮನುಷ್ಯಗಳಿಗೆ ಇದು ಜಾರಿಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.
- ⑧ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮೂರನೇ ಬಾರಿಗೆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಲೋಕಸಭೆ ೬ ಅಧಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಹಾವಿಗಳ್ಳು:

ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕೆಲವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಾದಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಬಿಟ್ಟು ಒಳಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

① ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡುವುದು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಸಮಾನತೆಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ.

② ಮಹಿಳೆಯರು ಹಾಲಿ ಗುಂಪುಗಳಂತೆ ಒಂದು ಸಮಾನ ಗುಂಪನ್ನು ರಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಭದ್ರತೆಯ ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿಯು ಹಾಲಿ ಭದ್ರತೆ ಮೀಸಲಾತಿಗೆ ಹೋಲುವಂತಿಲ್ಲ ಒಂದು ಸಮಾನ ಗುಂಪನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ

③ ಸಂಸತ್ತಿನ ಸ್ಥಾನಗಳ ಮೀಸಲಾತಿಯು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮತದಾರರ ಅಭಿಮತವನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು - ಕೆಲವರು ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ.

④ ಸಂಸತ್ತಿನ ಸ್ಥಾನಗಳ ಮೀಸಲಾತಿಯು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮತದಾರರ ಅಭಿಮತವನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕೆಲವರು - ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ.

⑤ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ ಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು ಅಥವಾ ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಅವರು ಗೌರವಿಸಲಾಗುವುದು ಒಂದು ಇದು ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಲಾಗುವುದು.

⑥ ಈ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯು "ಭದ್ರಾರ್ಥ ಕುಟುಂಬ ಒಂದು ಪರಿಗಣಿ
- ಸ್ವಾಮಿ ನಾಥಕ್ಕೆ ರಾರಣವಾಗಬಹುದು. ಒಂದು ಕೆಲವು
ವಿಭಾಗಗಳು ವಾಡಿಸುತ್ತವೆ.

⑦ ಪ್ರಕೃತ ಮನುಷ್ಯನು ರಾಜ್ಯಸಭೆ ದೃ ರಾಜ್ಯವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ
- ಗೌರವ ಮೂಲಕ ಮೇಲೆಕಾರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ

⑧ ಮೂಲತಃ ಆಸಮಾನ ಸ್ಥಿತಿ ಇದು ಮೂಲತಃ ಆಸಮಾನ
ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ.

⑨ ಮತದಾರರ ಭಯವನ್ನು ನಿರಾಸಕ್ತಿ ಸುತ್ತುವರೆದಿದೆ. ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ
ಮೂಲತಃ ಸ್ಥಾನಗಳ ಮೇಲೆಕಾರ್ಯ ಮತದಾರರ ಭಯ
- ಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ನೀಡಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿರುವ
ಮೂಲಕ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿರಾಸಕ್ತಿ ಸುತ್ತುವರೆದಿದೆ.

Name : Sanjya. S. Nadaf

Reg : U15CH22A0077

ಮಹಿಳಾ ಮನವಿ

ಮಹಿಳಾ ಮನವಿ ಎಂಬುದು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ (ರಾಜಕೀಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ, & ಇತರ) ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸದನಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಮ್ಯಾಕ್‌ಲೇನ್ ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ "ಯಾವುದು ಉತ್ತಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೆಂದರೆ? ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕೇವಲ ಮತದಾನ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನದೊಂದಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದ್ದು ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸ್ಥಾಪನೆ ಸಾಧ್ಯ". ಶತಕತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಮೂಲಕ ಮನವಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅದೇ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಲು, ಸಮಾಜವನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಲು, ಮಹಿಳಾ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಲು ಮಹಿಳಾ ಮನವಿ ಮೂಲಕ 2023 ವಾರ್ಷಿಕರೇಪೋರ್ಟ್. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂಗ ಅಸಮಾನತೆಯ ಅನುಭವವನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಮನವಿ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಭರವಸೆಯ ದೀಪ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

1996 ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಮನವಿ ಮೂಲಕ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಮೂಲಕ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಸನ ಅನುಚಿತರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ 33% ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಉನ್ನತವಾದ ಉನ್ನತವಾದ ಸಂವಿಧಾನದಡಿ ಭರವಸೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ರಾಜಕೀಯ ಮೇಲೆ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಬಹುಮಾನದೊಂದಿಗೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿರುದ್ಧದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗದಂತಹ ಇದ್ದು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಭಾರತ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಮಹಿಳಾ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಉತ್ತರಾಂತ್ಯ ಸಹ ತನ್ನ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುಣಗಳ ಮೂಲಕ
 ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಯಾರ ಸಮಾನ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯವ-
 ನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ರುವಾಂಡಾ ಈಗ ನೈಋತ್ಯ-
 ನಂತರದ ವೇತನಗಳ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೇ 50 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮುಖ್ಯಯಾರಿದ್ದಾರೆ.

ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಮುಖ್ಯವೆಂದ ಮುಖ್ಯ ಮೀಸಲಾತಿ ಮೂಡುವ
 ಭಾರತೀಯ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ,
 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 20, 2013 ರಂದು ಲೋಕಸಭೆಯು ರಾಜಕೀಯವಲ್ಲ ಅಂಕ
 ಸಮಾನತೆಯತ್ತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟಾಗ ಮುಖ್ಯವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ
 ಸಂಭವಿಸಿದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮೀಸಲಾತಿ ಮೂಡುವಂತೆ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ
 ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾಯಿತು & ಪರಿಣಾಮ 454 ಮತಗಳಿಂದಾಗಿ
 ಬಹುಮತದಿಂದಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ಮುಖ್ಯ ಮೀಸಲಾತಿ ಮೂಡುವ ಇದು ಭಾರತದ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ
 & ರಾಜ್ಯ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಯಾರ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವವನ್ನು
 ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ
 ಶಾಸನವಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಡುವ ಈ ಶಾಸನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ
 ಮುಖ್ಯಯಾರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೇಡವಾರು ಸ್ಥಾನವಾಸ
 ಮೀಸಲಾತಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಮುಖ್ಯ ಮೀಸಲಾತಿ ಮೂಡುವ ಮೊದಲ ಮೂರನೇ
 ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1996 ರಲ್ಲಿ 81 ನೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ
 ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮೂಡುವಾಗ ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು.
 ಸದನವು ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ನಂತರ ಮೂಡುವನ್ನು
 ನೀತಿ ಮೂರ್ತಿ ನೇತೃತ್ವದ ಜಂಟಿ ಸಂಸದೀಯ ಸಮಿತಿ
 ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಯಿತು & ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್ 1996
 ರಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮುಖ್ಯ
 ಮೀಸಲಾತಿ ಮೂಡುವನ್ನು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ
 (128 ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಮೂಡುವಾಗ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಲೋಕ-
 ಸಭೆ & ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಶಾಸನದ
 ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಯಾರು 33%. ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

⇒ ಮಂಜುಳಾ ಋಷಿಶಾಲೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು :-

- 1) ಸಮಾನ ರತ್ನಗಳ ನಿವೇಶನ.

ಮಂಜುಳೆಯಂಗೆ ಕೈಕೈಕೆ, ಬಿಫಣೆ, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೈಕೈಗಳ ಸಮಾನ ರತ್ನಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- 2) ಸಾಮಾಜಿಕ & ಬಿಫಣೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.

ಮಂಜುಳೆಯಂಗೆ ಉದ್ಯೋಗ, ವ್ಯವಹಾರ ಹಾಗೂ ನಾಯಕರಾಗುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಉಪಹಿಸಲು ನೆರವಾಗುವುದು.
- 3) ಅರಿವಿನ ವೃದ್ಧಿ.

ಮಂಜುಳೆಯಂಗೆ ಕೈಕೈಕೆ & ವೃತ್ತಿಪರ ಅರಿವು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- 4) ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ & ಹಿಂಸೆ ನಿವಾರಣೆ.

ಮಂಜುಳೆಯಂಗೆ ಹಿಂಸೆ, ಕೊಲೆ & ಅಸಮಾನತೆಗಳ ಉಪನಿವಾರಣೆ.
- 5) ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ.

ಸ್ವಯಂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು & ರಾಜ್ಯ / ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಂಜುಳೆಯಂಗೆ ಹಿಂಸೆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- 6) ಸಮಾಜದ ಸಮತೋಲನ.

ಮಂಜುಳಾ ಋಷಿಶಾಲೆ ಮೂಲಕ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಂಗೆ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು.

7) ಅನ್ಯಾಯ ನಿವಾರಣೆ.
 ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಜುಳೆಯಂಗೆ ಹಿಂಸೆ ನೀಡಿದ್ದು ಪ್ರದೇಶಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಸುವುದು.

Name:- Doddavva. S. Shivapuri
 Reg. No:- U15C H22A0099.

PRINCIPAL
 S. S. Arts College & I.P. Science Institute
 SANKESHWAR

S.D.V.S. Sangh's

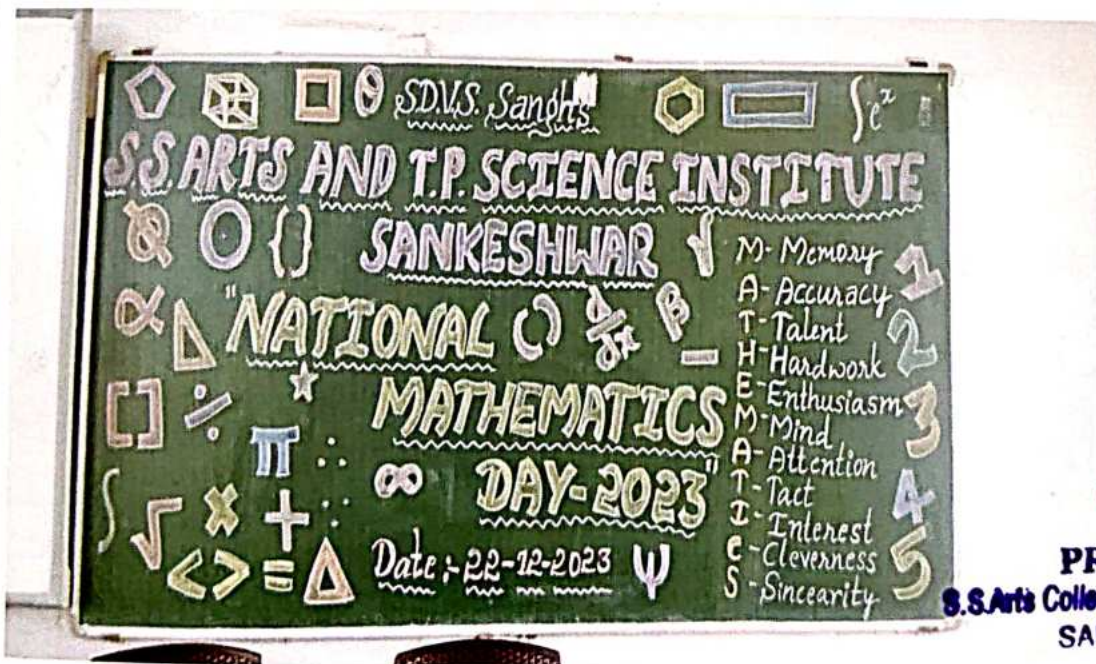
S.S.Arts College & T.P. Science Institute, Sankeshwar.

Report : National Mathematics Day 2023-24

Name of the activity	Pencil Art Of Srinivas Ramanujan
Date of the activity	22.12.2023
Organizing Department	Mathematics
Name of the Chief Guest	Dr.D.D.Kulkarni
Name of the President	Shri M.R.Patil
No. of teachers participated	08
No. of students participated	26
Impact of the activity (Outcome)	<ul style="list-style-type: none"> Students are increases many of the cognitive functions that researches typically label as the 'creative' and 'right brained' activities.

National Mathematic's Day.

PRINCIPAL
S.S.Arts College & TP Science Institute
SANKESHWAR

National Mathematic's Day. 22/12/2023

Principal
PRINCIPAL
S.S.Arts College & TP Science Institute
SANKESHWAR

Sankeshwar, Karnataka, India
7F7F+RMX, Old Pune-Bangalore Hwy, Kolhapur, Karnataka 591313, India
Lat 16.264756°
Long 74.474278°
22/12/23 12:45 PM GMT +05:30

National Mathematics Day. 22/12/2023

Sankeshwar, Karnataka, India
7F7F+RMX, Old Pune-Bangalore Hwy, Kolhapur, Karnataka 591313, India
Lat 16.264756°
Long 74.474278°
22/12/23 01:48 PM GMT +05:30

[Signature]
PRINCIPAL
S.S.Arts College & TP Science Institute
SANKESHWAR

S.D.V.S. Sangh's
S.S.Arts College & T.P. Science Institute,
Sankeshwar – 591313. Dist. Belgaum(Karnataka)
Accredited at "B++" Level by NAAC

E-Mail-aascskv@rediffmail.com

www.sstpskv.com

Ref. No. _____

Date : 18.12.2023

Notice

Department of Mathematics

All the students of B.A / B.Sc are here by informed that the "Pencil Art Competition" will be held on **22.12.2023** at **1:00 pm (LH-18)** on the occasion of "National Mathematics Day". Interested students give their name to **Miss T.G.karale** And **Miss V.U.Kamate.** on or before **21.12.2023.**

Note:

- 1) Portrait of Shrinivas Ramanujan.
- 2) Timing : 90 min

HOD
Head

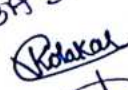
Department of Mathematics
S.S.Arts College & T.P.Science Institute
SANKESHWAR

PRINCIPAL
PRINCIPAL

S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR.

 B-A-I

 BSc I sem
BA IV. op. kamada.

 P. Karale
Dus - BSc - IIIrd

S.D.V.S.Sangh's
S.S.Arts College & T.P.Science Institute Sankeshwar.
Department: Mathematics
"National Mathematics Day" 2023-24

Name of the activity : Pencil Art Date: 22.12.2023

Final Judgement Copy

Sl.No	Name of the Participant	Judge-I	Judge-II	Judge-III	Total	Remark
01	Laxmi. Alagundi	06	01	05	12	
02	Samruddi. Ravloji	09	08	06	21	III
03	Gaytri. Halli	10	02	05	17	
04	Sudha. Todol	09	04	07	20	
05	Deepa. Desai	08	10	10	28	I
06	Saniya. Khaji	08	03	05	16	
07	Lekha. Sadalagi	08	04	06	18	
08	Malavva. Pujen	07	00	02	10	
09	Shivangouda. patil	08	02	06	16	
10	Misba. Tahsildar	05	02	03	10	
11	Laxmi. Hegade	07	01	04	12	
12	chetan. Khanapuri	00	00	02	02	
13	Amar. Gavadi	06	00	4+1/2	10+1/2	
14	Sakshi. Koktanur/	09	08	09	26	II
15	Akshay. pamecha	08	03	07	18	
16	Balesh. Kolasuni	04	01	02	07	
17	Santosh. Khatagalli	07	02	05	14	
18	Shivprasad. Ganachari	08	02	04	14	
19	Anusha. Nagelun	06	02	03	11	
20	Gangubai. Chougala	07	02	06+1/2	15+1/2	
21	Rakha. Koli	08	02	06	16	
22	Rahul. Halaj	05	01	3+1/2	9+1/2	
23	Balakrishna. Tandalekar	05	01	2+1/2	8+1/2	
24	Vijay. Ramgonatti	05	01	05	11	
25	Satvik. BevinKatti	07	04	06+1/2	17+1/2	
26	Vivek. Kani	07	01	04	12	

[Signature]

PRINCIPAL
S.S.Arts College & TP Science Institute
SANKESHWAR

Signature of judges

1) *[Signature]*
2) *[Signature]*
3) *[Signature]*

Estd : 1967

☎ : (08333)-273316

Fax : (08333) 274206

ಶ್ರೀ ಮ.ವಿ.ಸಂ.ಸಂಘದ

**ಶ್ರೀ ಶಿವರುದ್ರೇಶ್ವರ ಕಲಾ ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣ
ಪಂಚಾಯತ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಸಂಕೇಶ್ವರ.-591 313**

S.D.V.S. SANGH'S
**S. S. ARTS COLLEGE & T. P.
SCIENCE INSTITUTE,
SANKESHWAR-591 313**

ತಾ: ಹುಕ್ಕೇರಿ ಜಿ. ಬೆಳಗಾವಿ (ಕರ್ನಾಟಕ)

Tal.: Hukkeri Dist.: Belagavi (Karnataka State)

Accredited at B++ Level by NAAC

E-Mail-aascskv@rediffmail.com

www.sstpsnk.edu.in

Ref No. _____

Date : 28/6/2023

**SELF FINANCED CERTIFICATE COURSE
IN
CAKE MAKING**

Women Empowerment Cell organizes self financed certificate course for B.A & B.Sc students in Cake Making. The following members are selected as BOS members.

- 1) Shri.P.B.Burji - Chiarman
Principal,
SSTP College,Sankeshwar.
- 2) Dr.P.V.Gadavi - Coordinator
Chairman,
Women Empowerment cell
SSTP College, Sankeshwar.
- 3) Mrs.M.R.Kotagi - Member
Resource person
Hukkeri
- 4) Dr.V.D.Naganuri - Member
Assistant Professor of Kannada
SSTP College,Sankeshwar
- 5) Mrs.Swati Khot - Member
Lecturer of Hindi
SSTP College,Sankeshwar
- 6) Mrs.Shama Nadaf - Member
Lecturer of Mathematics
SSTP College,Sankeshwar

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

Estd : 1967

☎ : (08333)-273316

Fax : (08333) 274206

ಶ್ರೀ ದು.ವಿ.ಸಂ.ಸಂಘದ

**ಶ್ರೀ ಶಿವರುದ್ರೇಶ್ವರ ಕಲಾ ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣ
ಪಂಚಾಯತ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಸಂಕೇಶ್ವರ.-591 313**

S.D.V.S. SANGH'S
**S. S. ARTS COLLEGE & T. P.
SCIENCE INSTITUTE,
SANKESHWAR- 591 313**

ತಾ: ಹುಕ್ಕೇರಿ ಜಿ. ಬೆಳಗಾವಿ (ಕರ್ನಾಟಕ)

Tal.: Hukkeri Dist.: Belagavi (Karnataka State)

Accredited at B++ Level by NAAC

E-Mail-aascskv@rediffmail.com

www.sstpsnk.edu.in

Ref No. _____

Date : 30/6/2023

Meeting Notice

Time: 3.300pm

All the BOS members are here by requested attend the meeting on 01/07/2023 in the principal chamber to discuss about the self financed certificate course.

- 1) Shri.P.B.Burji - Chiarman
Principal,
SSTP College,Sankeshwar.
- 2) Dr.P.V.Gadavi - Coordinator
Chairman,
Women Empowerment cell
SSTP College, Sankeshwar.
- 3) Mrs.M.R.Kotagi - Member
Resource person
Hukkeri
- 4) Dr.V.D.Naganuri - Member
Assistant Professor of Kannada
SSTP College,Sankeshwar
- 5) Mrs.Swati Khot - Member
Lecturer of Hindi
SSTP College,Sankeshwar
- 6) Mrs.Shama Nadaf - Member
Lecturer of Mathematics
SSTP College,Sankeshwar

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P Science Institute
SANKESHWAR

CERTIFICATE COURSE IN CAKE MAKING

Date : 30/6/23

Agenda

1. Basic information about ~~Cake~~ Making .
2. Student batch preparations
3. Framing the syllabus
4. Students attendance
5. Distribution of the work among the staff

Resolution

1. The registered students are asked to bring the writing materials required to note down the process and important materials needed to make cakes.
2. **Dr.P.V.Gadavi and Dr.V.D.Naganuri** framed the syllabus for the above-mentioned course.
3. It is resolved that the student attendance is made compulsory. The staff incharge Mrs. Swati Khot to take attendance every day and absentees are reported.

Principal
PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P Science Institute
SANKESHWAR

S.D.V.S. Sangh's
S.S.Arts College & T.P. Science Institute,
Sankeshwar – 591313. Dist. Belgaum(Karnataka)
Accredited at "B++" Level by NAAC

E-Mail-aascskv@rediffmail.com

www.sstpsnk.edu.in

Date: 01/07/2023

WOMEN EMPOWERMENT CELL

Notice

It is here by informed that Women Empowerment Cell organizes 30 Hours Certificate Course in Cake Making for the B.A. and B.Sc Students. Course commences from 04/07/2023.

Interested students can enroll their names to Mrs.Shama Nadaf, Department of Mathematics, on or before 01/07/2023.

Chairman
Women Empowerment Cell

Principal
PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P Science Institute
SANKESHWAR

Estd : 1967

☎: (08333)-273316

Fax : (08333) 274206

ಶ್ರೀ ಮ.ವಿ.ಸಂ.ಸಂಘದ

**ಶ್ರೀ ಶಿವರುದ್ರೇಶ್ವರ ಕಲಾ ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣ
ಪಂಚಾಯತ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಸಂಕೇಶ್ವರ.-591 313**

S.D.V.S. SANGH'S
**S. S. ARTS COLLEGE & T. P.
SCIENCE INSTITUTE,
SANKESHWAR- 591 313**

ತಾ: ಹುಕ್ಕೇರಿ ಜಿ. ಬೆಳಗಾವಿ (ಕರ್ನಾಟಕ)

Tal.: Hukkeri Dist.: Belagavi (Karnataka State)

Accredited at B++ Level by NAAC

E-Mail-aascskv@rediffmail.com

www.sstpsnk.edu.in

Ref No. _____

Date : 03/07/2023

Women Empowerment Cell - 2023

Certificate course in Cake Making

Syllabus

Theory

05 hours

1. Introduction to basics of cake making.
2. Introduction to vessels molds and equipment required for cake making.
3. Different types of cakes.
4. Various methods to make a design.
5. Preservation and care of cakes.

Practical

25 hours

1. Tools and materials used for cake making
  - 1.1. Selection, use and maintenance of tools and equipment for cake making.
  - 1.2. Various vessels, molds and equipments used in cake making.
  - 1.3. Accessories used in making a cake.
  - 1.4. Various types of molds and equipment temperature with its impact on quality Parameters.
2. Various methods to make a cake.
3. Preservation and care of cakes.

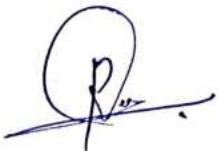

Chairman

Women Empowerment Cell

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P Science Institute
SANKESHWAR

Content of Syllabus

1. Black Forest Cake
2. Cheesecake
3. Chocolate Cake
4. Ice Cream Cake
5. Carrot Cake
6. Pineapple Cake
7. Red Velvet Cake
8. Sponge Cake
9. White Forest Cake
10. Slice Cake
11. Butterscotch Cake
12. Strawberry Cake
13. Rose Cake
14. Plum Cake
15. Milk Cake

Chairperson

Women Empowerment Cell

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P Science Institute
SANKESHWAR

WHITE FOREST CAKE

White forest cake is a rich and creamy dessert that is typically made with layers of moist white cake, whipped cream, and cherries. It is similar to the traditional black forest cake, which features layers of chocolate cake, whipped cream, and cherries. White forest cake is made with moist white cake, vanilla whipped frosting and white chocolate ganache.

SLICE CAKE

A slice cake refers to simple slices of different flavors of cakes. They are small square-shaped slices, which are packed and have a longer shelf life as compared to regular cakes. Sliced cakes are readily available in the market, in variants that include Fruit, Butter Sponge, Chocolate, Pineapple, Milk, Vanilla-Chocolate, Orange, etc.

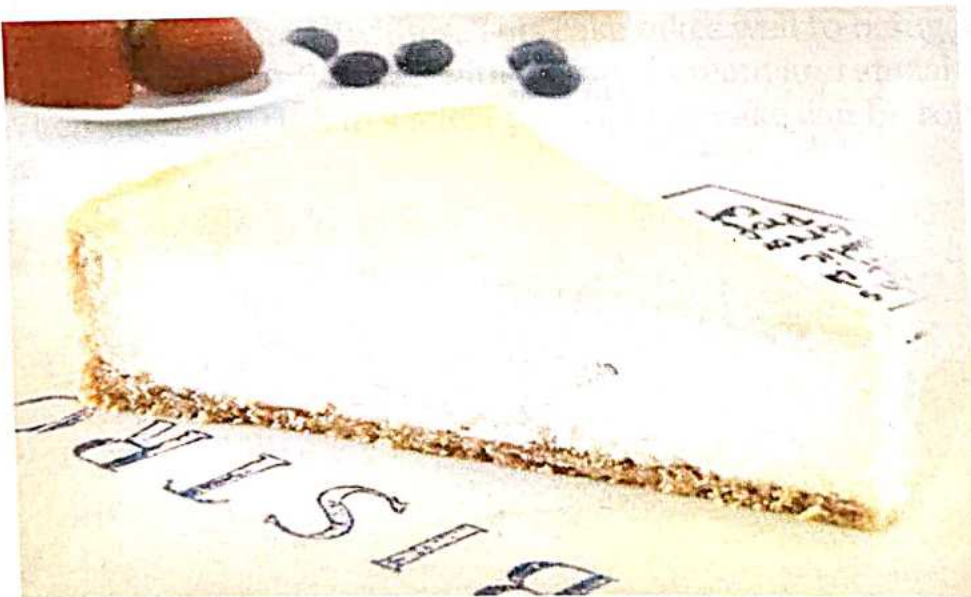
BLACK FOREST CAKE

Made with multiple layers of chocolate sponge cake, freshly whipped cream, and cherries, it has garnered popularity especially because of its subtle taste. For those who like the flavour of chocolate, but don't want an overdose of it, this cake is an ideal choice. The chocolate shavings on top used as garnish make the black forest cake easily identifiable.

CHEESECAKE

Cheesecakes primarily consist of a thick creamy layer made of fresh cheese, eggs and sugar. This layer rests on top of a thin crust made of crushed cookies or sponge cake.

RED VELVET CAKE

Red velvet cake intrigues most people because of its unique red colour. Ever wondered whether it's just a chocolate cake with red colour added to it? You're not alone. Not a lot of people know how it is made. Traditionally, red velvet cake is made with cocoa powder, buttermilk and vinegar. The chemical reaction between the ingredients is said to bring out the red tint in the cocoa powder. Red food colouring is also sometimes added to give a bright red colour. Red velvet cakes have cream cheese frosting on top and are very delicate and moist!

SPONGE CAKE

This is a foam-style cake that has no artificial leaveners (baking powder or baking soda). It gets its volume solely from whipped eggs—either whole eggs or simply whites. This cake takes well to being soaked in a flavoured syrup or layered with whipped cream and smashed berries. When baked up thin in a sheet pan, sponge cake can be rolled with fillings.

CARROT CAKE

Carrot cakes are prepared by mixing shredded carrots in a cake batter. To add extra layers of flavour, brown sugar, cinnamon, walnuts or nutmeg, or a different combination of them are used often. The result? A sweet, moist, velvety delight with a tinge of spiciness from the cinnamon. The cream cheese frosting on top makes for a smoother texture.

PINEAPPLE CAKE

Pineapple added to anything will only make it better! Whether it belongs on pizza is a debate for another time, but pineapple most definitely belongs in cakes. There are no two ways about it. Pineapple cake is soft, moist, juicy, and one of the easiest kinds of cakes to make. It consists of layers of pineapple, sponge cake, and whipped cream or cheese icing.

CHOCOLATE CAKE

It is the most popular type of birthday cake, enjoyed by kids and grown-ups alike. Chocolate cake is something you can never go wrong with, and it's a crowd-pleaser. You can find a lot of variations in chocolate cakes that are available in shops. Some are purely dark chocolate cakes, while some are also paired with mint or coconut to add a bite of goodness.

ICE CREAM CAKE

A fusion of two universally favourite desserts in one- what's not to love? For the unversed, an ice cream cake is exactly what you are thinking it is- a cake filled with ice cream layers. There are several layers of ice cream with sponge cake or cookie crumble between them. It overloads your senses and melts in your mouth!

BUTTERCOTCH CAKE

Butterscotch Cake is a moist, from-scratch brown sugar cake topped with butterscotch buttercream made with melted butterscotch chips.

STRAWBERRY CAKE

Strawberry cake is a delicious dessert that is perfect for summer. It is made with fresh strawberries and has a beautiful pink colour.

ROSE CAKE

Rose Cake tastes like rose bushes blooming in the spring. It's filled with my Raspberry filling and topped with sweet tangy raspberry buttercream making this cake super light, soft, and overall beautiful.

PLUM CAKE

The beautiful blend of fluffy cake, cocoa, and your favourite dry fruits or fresh fruits in their best form. Plum cakes are loved by everyone. It is the best choice for a light and healthy dessert after a heavy meal. Plum cakes are traditionally used as a festive cake during special occasions.

MILK CAKE

Milk cake is a type of dessert that is made with milk and sugar. It is a popular dessert in many countries around the world. There are many different recipes for milk cake, but most of them involve cooking milk and sugar together until it thickens and forms a sweet, creamy mixture.

CERTIFICATE COURSE IN CAKING MAKING

COURSE OUTCOMES

1. Students will be able to earn while they learn.
2. Students will be able to start their own ventures in the future.
3. Students will be able to teach others about cake making.
4. Students developed skills such as teamwork, patience, problem solving, creativity and time management.
5. Students will be capable of handling different tools, molds and equipment needed for baking as well as basic cooking.

S. S. ARTS AND T.P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR.
WOMEN EMPOWERMENT CELL

CERTIFICATE COURSE IN CAKE MAKING

Sl.no	Reg.No.	Name	Class	Attendance list (Theory/Practical) Per Day 2													Signature		
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		14	15
1	U15CH22A0133	Shweta B. Kamble	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2	U15CH22A0132	Ranjita M. Kamble	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
3	U15CH22A0065	Srushti S. Gudimani	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
4	U15CH22A0069	Bhumika S. Patil	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
5	U15CH22A0098	Sudharani P. Totagi	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S.P.Totagi
6	U15CH22A0080	Mahek Kalawant	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Prasanna
7	U15CH22A0078	Mushabbarin Kadaigi	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Pratikadaigi
8	U15CH22A0157	Ziya M. Bagalkoti	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Pratikadaigi
9	U15CH22A0060	Swati S. Ajarekar	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S.S. Ajarekar
10	U15CH22A0099	Doddava S. Shivapuri	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Pratikadaigi
11	U15CH22A0039	Vidya S. Marayai	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	V.S.M
12	U15CH22A0071	Jyoti Rokade	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	J.R.Rokade
13	U15CH22A0149	Pratiksha Sagar	BA II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Pratiksha
14	U15CH21A0043	Radhika C. Amate	BA IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	R.C.Amate
15	U15CH21A0072	Sandhyashri B. Shettennavar	BA IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S.S.Shettennavar
16	U15CH21A0101	Vaishali R. Kamble	BA IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	V.R.Kamble

S.D.V.S. Sangh's

**S. S. ARTS AND T.P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR.
WOMEN EMPOWERMENT CELL**

CERTIFICATE COURSE IN CAKE MAKING

Attendance list (Theory/Practical) Per Day 2		Hours																	
Sl.no	Reg.No.	Name	Class	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
17	U15CH21A0031	Madhushri K. Patil	BA IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	M.K.Patil
18	U15CH21A0049	Ruchita R. Shiraguppi	BA IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	R.R. Shiraguppi
19	U15CH21A0082	Shireen I Sayyad	BA IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S.I. Sayyad
20	A2034466	Samreem M. Mulla	BA VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S.Mulla
21	A2034413	Ashwini Rachannavar	BA VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Ashwini
22	A2034423	Gayatri U. Gurav	BA VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	G.U.
23	A2034453	K.B. Pradeep	BA VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	K.B.
24	A2034489	Vasu R. K	BA VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	V.R.K.
25	A2034438	Yusuf Boragavi	BA VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Y.B.
26	U15CH22S0005	Laxmi G. Sulakude	BSc II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	L.G.
27	U15CH22S0015	Soujanya N. Goravagol	BSc II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S.N.
28	U15CH22S0012	Pooja P Hiremath	BSc II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	P.P.
29	U15CH22S0025	Savitri S. Kumber	BSc II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	S.S.
30	U15CH22S0009	Pushpa S. Hospeti	BSc II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	P.S.
31	U15CH21S0062	Mahalaxmi B. Daddi	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	M.B.D.

S. S. ARTS AND T.P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR.

CERTIFICATE COURSE IN CAKE MAKING

Attendance list (Theory/Practical) Per Day 2		Hours														Signature			
Sl.no	Reg.No.	Name	Class	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
32	U15CH21S0075	Sartaj Inamdar	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Rizad
33	U15CH21S0097	Amruta A. Patil	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Amr
34	U15CH21S0056	Shilpa M. Bisirotti	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Shilpa
35	U15CH21S0053	Veena V. Halasi	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Veena
36	U15CH21S0102	Ankita A. Magadum	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Ankita
37	U15CH21S0088	Pratiksha R. Magadum	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Pratiksha
38	U15CH21S0081	Pankaja Jain	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Pankaja
39	U15CH21S0059	Laxmi R. Munnoli	BSc IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Laxmi
40	S2022504	Priyanka R. Badiger	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Priyanka
41	S2022540	Sneha Jakate	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Sneha
42	S2022453	Jyoti Patil	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Jyoti
43	S2022441	Ekata Masane	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Ekata
44	S2022485	Neha Matapati	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Neha
45	S2022516	Sapana Basapagol	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Sapana
46	S2022543	Snehal Mane	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Snehal
47	S2022433	Bhagyashree J. Desai	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Bhagyashree

S.D.V.S. Sangh's

**S. S. ARTS AND T.P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR.
WOMEN EMPOWERMENT CELL**

CERTIFICATE COURSE IN CAKE MAKING

Sl.no	Attendance list (Theory/Practical) Per Day 2											Signature							
	Reg.No.	Name	Class	Hours															
48	S2022548	Sulochana R. Patil	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
49	S2022552	Sushma S. Hebbali	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
50	S2022560	Veena Muchandi	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
51	S2022529	Shivani S. Davarkatti	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
52	S2022438	Daneshwari R. Ghatigennavar	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
53	S2022484	Namrata G. Hiremath	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
54	S2022437	Bharati S. Kurbet	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
55	S2022554	Swati J. Munnoli	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
56	S2022492	Pooja K. Goudadi	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
57	S2022451	Hurrayn M. Mujawar	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
58	S2022482	Mehak H. Makandar	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
59	S2022483	Mrutyunjayya V. Viraktamath	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
60	S2022408	Akash P. Goturi	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
61	S2022436	Bharatesh Magadum	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)
62	S2022530	Shivaprabhu M. Nandihalli	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	(Signature)

S. S. ARTS AND T.P. SCIENCE INSTITUTE, SANKESHWAR.

WOMEN EMPOWERMENT CELL

CERTIFICATE COURSE IN CAKE MAKING

Attendance list (Theory/Practical) Per Day 2		Hours																	
Sl.no	Reg.No.	Name	Class	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Signature
63	S2022564	Vinaykumar A. Kumber	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	<i>[Signature]</i>
64	S2022556	Vaibhav S. Shrivane	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	<i>[Signature]</i>
65	S2022563	Vinayak D.Chopade	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	<i>[Signature]</i>
66	S2022551	Surabhi Nadig	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	<i>[Signature]</i>
67	S2022467	Laxmi R. Nerali	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	<i>[Signature]</i>
68	S2022466	Laxmi M. Madar	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	<i>[Signature]</i>
69	S2022452	Jyoti Kilargi	BSc VI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	<i>[Signature]</i>
70	U15CH22A0066	Sampata Varadannavar	BAII	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	<i>[Signature]</i>
71	U15CH21S0037	Kavari Chougale	BSCIV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	<i>[Signature]</i>

[Signature]
Chairman

Women Empowerment Cell

[Signature]
PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P Science Institute
SANKESHWAR

GPS Map Camera

Sankeshwar, Karnataka, India

GPS Ma

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313
Lat 16.264959°
Long 74.474439°
05/07/23 01:04 PM GMT +05:30

GPS Map Cam

Sankeshwar, Karnataka, India
7F7F+RMX, Old Pune-Bangalore Hwy, Kolhapur,
Karnataka 591313, India
Lat 16.264756°
Long 74.474278°
04/07/23 02:31 PM GMT +05:30

GPS Map

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313,
Lat 16.264961°
Long 74.474517°
05/07/23 12:20 PM GMT +05:30

GPS Map Cam

Sankeshwar, Karnataka, India
7F7F+RMX, Old Pune-Bangalore Hwy, Kolhapur,
Karnataka 591313, India
Lat 16.264756°
Long 74.474278°
04/07/23 01:49 PM GMT +05:30

GPS

GPS Map Cam

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.264993°
Long 74.474538°
20/07/23 03:19 AM GMT +05:30

GPS Map

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.264959°
Long 74.474448°
20/07/23 01:50 AM GMT +05:30

GPS Map Cam

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.265017°
Long 74.474425°
20/07/23 01:34 AM GMT +05:30

GPS Map

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.265032°
Long 74.474487°
20/07/23 01:32 AM GMT +05:30

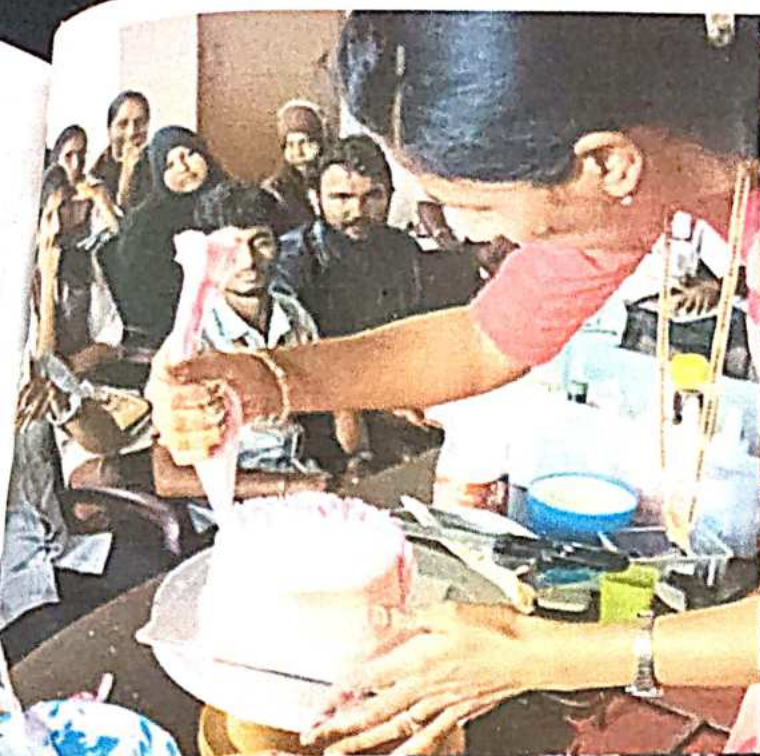
GPS Map Cam

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.265042°
Long 74.474435°
20/07/23 03:07 AM GMT +05:30

GPS Map

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.265017°
Long 74.474518°
20/07/23 04:31 PM GMT +05:30

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, In
Lat 16.265037°
Long 74.474458°
05/07/23 12:37 PM GMT +05:30

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, Indi
Lat 16.265058°
Long 74.474475°
05/07/23 12:46 PM GMT +05:30

GPS M

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313, India
Lat 16.264965°
Long 74.474467°
20/07/23 01:57 AM GMT +05:30

GPS Map Cam

Kolhapur, Karnataka, India
7F7F+RMX, Old Pune-Bangalore Hwy, Kolhapur, Karnataka 591313, India
Lat 16.264731°
Long 74.474234°
05/07/23 01:29 PM GMT +05:30

GPS Map Camera

೨೩೨೦೨೩

**INTERDISCIPLINARY
KANNADIA RESEARCH JOURNAL OF IIMRD**

Peer Reviewed and Refereed Journal
ISSN: 2582-2284

The Editorial Board of
Pratibimba: Multidisciplinary Kannada Research Journal of IIMRD is hereby awarding

this certificate to
ಶ್ರೀ, ವಿಜಯಲಾಲ್ ನಾರಾಯಣ

In recognition of the publication of the paper entitled
ಅಸ್ತಂ ಶಿಖರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ

Published In Pratibimba Journal, Published by Indian Institute of multidisciplinary
Research and Development, Mysuru, India
Volume 5 Issue 4 January-February 2024

PAPER ID: IIMRD20235403

M.J
EDITOR

Website: www.iimrd.com | email: editor@iimrd.com

Attested with Original

S. S. Arts College & T. P. Science Institute
PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR

ಇಸ್ಲಾಂ ಲೇಖಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ

ಪ್ರೊ. ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗರೂರಿ

ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಲಾ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಸಂಕೇಶ್ವರ

ಸಾರಾಂಶ: (Abstract)

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಾಜ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ. ಅಥವಾ ಸಮಾಜದ ಸಾರ ಎನ್ನಬಹುದು. ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವೆಂದರೆ ಹಿಂದು, ಮುಸ್ಲಿಂ, ಬೌದ್ಧ, ಕ್ರೈಸ್ತಿಯನ್ ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮ-ವಸಾಂಗ-ಜಾತಿಗಳಿದ್ದರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ. ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಸಮಾಜ, ವ್ಯವಹಾರ, ಪಾಠಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಪೂರ್ಣ ಪದ್ಧತಿ, ಜಾತಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಜ್ಯೋತ್ಯಾಂತ ಡಾನ್ವವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಧಾರ್ಮಿಕ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನರನ್ನು 'ಅತಿಥಿದೇವೋ ಭವ' ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೇಖಕರು ಹೇಗೆ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು (Keywords): ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ, ಭಾರತೀಯತೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಇಸ್ಲಾಂ ಲೇಖಕರು.

ಪೀಠಿಕೆ

ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವು ಬಹು ಪ್ರಾಚೀನವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಸಂಕೀರ್ಣ ರಚನೆಯುಳ್ಳದ್ದು. ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಕಾಲದಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಸುಮಾರು 5000 ವರ್ಷಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಅದು ಕ್ರಮಿಸಿದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅನೇಕಾನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಕುರಿತು ತಮ್ಮದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತಿಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಲೇಖಕರು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ನೋಡಿರುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೆ.ಎಸ್.ನಿಸಾರ್ ಅಪಹ್ಮದ್

ನಿಕೋಲೈಟ್ವರ ಕವಿ ಎಂದೇ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದ ಕವಿ ಕೆ.ಎಸ್. ನಿಸಾರ್ ಅಪಹ್ಮದ್ ಭೂಗರ್ಭಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಲೇಖಕರು. ಇವರು ಎಡಪಂಥೀಯ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡವರು 12 ಕ್ಷಿಂಕಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕಾದಂಬರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ವಿಮರ್ಶೆ, ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅನುವಾದ, ಸಂಪಾದನೆಯಂತಹ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿ

Please cite this article as: ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗರೂರಿ. (2024). ಇಸ್ಲಾಂ ಲೇಖಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ. ಪ್ರತಿಬಿಂಬ: ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಡಿಜಿಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿ ಆಫ್ ಮೈಸೂರು, 5(4) ಪುಟ 16-21

ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮನಸ್ಸು ಗಾಂಧಿ ಬಜಾರ್ - ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನದ ಮೂಲಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ನಿಸಾರ್ ಅಹಮದ್, ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಲು ಬೇಗನೇ ಸೆಳೆದರು.

ಆತ ಸನಾತನ ನನ್ನ ತಲೆಮಾರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ
ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದುವೆ ನನಗೆ ಮಾನ್ಯ
ನಿರ್ಬಲನೆ ಇರಬಹುದು; ಕೊರಿದೊಡನೆಯ ತೂರಿ
ಎಲ್ಲಿ ಜಳೆನಲ್ಲ; ಜೀವ ಧನ್ಯ (ಅತಿ ಸನಾತನ)

ಭಾರತವು ಇಂದು ನಿನ್ನೆಯದಲ್ಲ ಭಾರತವು ಬಹಳಷ್ಟು ಪುರಾತನ. ಹಳೆಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಚರಿತ್ರೆ, ಪರಂಪರೆ ಏತಿಪ್ರತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಜೀವಿಯು ಇಂತಹ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ ಬನ್ನದ ಪುಣ್ಯವೇ ಕಾರಣ ಎನ್ನಬಹುದು. ಉದಾ: ಗಾಂಧಿ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ವಿವೇಕಾನಂದ, ಬುದ್ಧ, ಬಸವಣ್ಣ ಅಂತಹ ಮಹನೀಯರನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಇಂದಿನ ಬಂಡಕಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಾದ ಸರಜೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಕವನ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅದ್ಭುತ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ನಾನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಸೂಮೂರ್ತು ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೇರು ಬಿಟ್ಟ ವಿಷಮತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತನಪರ ಕವಿತೆಗಳ ವಿಡಂಬನೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

"ಕಳೆದ ದೇಶ ಸಮಾಜ ಧರ್ಮ ಮತ ದರ್ಶನಗಳ"

ನಿರ್ಮಮತೆ ವಾಸ್ತವಿಕ,

ಕಳೆದದ್ದೆನಿಸಿದಿರಿ ಹಾಂ ಲೆಕ್ಕಾಟಾರ

ಉಳಿದಿದ್ದು ವಾಸ್ತವಿಕ - (ವಾಸ್ತವಿಕ)

ಮತ ಧರ್ಮಗಳ ತಿಕ್ಕಾಟ ವಿನಿದೆಯೇ ಅದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬರುವಾಗ ಬೆತ್ತಲೆ, ಹೋಗುವಾಗ ಬೆತ್ತಲೆ, ನಡುವೆ ಬಂದು ಹೋಗುವುದೆಲ್ಲ ಕತ್ತಲೆ ಅಂದರೆ ಶೂನ್ಯ. ಅದ ತಿಳಿಯಲಾರದ ಜನ ತಲೆಗೊಂದೊಂದು ಜಾತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೋಮುಗಲಭೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ನೆಪವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಸಲ್ಲದ ಅತ್ಯಾಚಾರದಂತಹ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಎಸಗುವುದು ಎಚ್ಚು ಸಮಂಜಸ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಮತ್ತು ಜನ ವಾಸ್ತವತೆಯನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದುಕೂಡಾ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅಥವಾ ನೆನಪಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

"ಹಿಂಸೆಗೆ ಅಹಿಂಸೆ ಕಡೆಗೆ ಒಳಿತು,

ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಬದುಕೇ ಕೊಳೆತು

ನಾರುಪ್ರದೇಂದರ - ಗಾಂಧಿ" - (ಜಯಂತ್ಯುತ್ತವ)

ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಸಾರಿದರು. ಇಂದಿನ ಸಮಾಜ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸೆ ಅರ್ಥಗಳನ್ನೇ ಮರೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದರೂ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಉದಾ: ಭಾಷಾ ಕಲಹ, ಕರ್ನಾಟಕ - ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗಡಿವಿವಾದ ಸರಕಾರದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಳು

ಮಾಡುವುದು - ಹೆಣ್ಣು ಭ್ರೂಣಹತ್ಯೆ ಮುರ್ಖಾದೆ ಹತ್ಯೆಗಳಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸನ್ನತಿ ದೇ ಭಗವಾನ್, ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯಂತಹ ಪಾಡುಗಳಿಗೆ ಗೌರವ ನೀಡದಿರುವುದನ್ನು ಸಾಪ್ತ ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಹೇಳಿ ಅನ್ಯ ಹೇಳಿಗಳ ಜನರು ನಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆ ಅಂತಹ ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮವರೇ ಏಕೆ ಗುಡ್ಡಾಡಿ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದೇ ಎಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. "ನಾನೆಂಬ ಪರತೀಯ" ಕವನ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಚಾತ್ಯತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಜೆಲ್ಲರೂ ಭಾರತೀಯರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅನ್ಯ ಮನಸ್ಸಿತ್ತಿಯನ್ನು ತಾಳೋದು ಬಹು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ನಿನ್ನಾರ್ ಅಹಮದ್‌ರವರು.

'ಅಮ್ಮ ಆಚಾರ ನಾನು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ' ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ಕ್ರಮ ಸೊಗಸಾಗಿ ಮೂಡಿದೆ. ಸಂಪ್ರದಾಯ ಎಂದರೆ, ಒಂದು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದ್ದ ಪಲವಾರು ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಓಚಾರಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ ಸಂಪ್ರದಾಯದಿಂದ ಹೊರ ಬರುವುದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ವ್ಯರ್ಥವೆಂಬುದನ್ನು ಕವಿತೆ ಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಪದ್ಧತಿಯ ಶಿಷ್ಯಾಚಾರದ ಕುರಿತು ಹುಡುಗಾ ಹುಡುಗಿ ಅಧುನಿಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಅಧುನಿಕ ಕಲ್ಪನೆಯ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೊದಲ ಸಲ ತಿರುಗಾಣಲು ಹೊರಟಾಗ
ನನ್ನಾಳೆ ಮೊಳೆಲ್ಲದ ರವಿಕೆಯೆಟ್ಟು
ಛಾರೀ ಹೀರೆಯನ್ನು ಸೊಂಟದ ಕೆಳಗೆ ಕಟ್ಟಿ
ಕೊರಳಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ಸರ
ಕಾಲಿಗೆ ಹೈಹೀಲ್ ಕೆರ
ಕವಿಗೆ ಬರಳಿಗೆ ಉಂಗುರ ತೊಟ್ಟು
ಲಿಪಿಸಿತ್ತು ಪೌದರು ದೂಜು ಬಳಿದು, ದೃಷ್ಟಮೋಟ್ಟಿಟ್ಟು
ಹೆರಳಗೋಪುರದಲ್ಲಿ ಕೊದಲು ಬಿಗಿದು
ಎದ ಬೈಕಲೆ ತೆಗೆದು
ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಮೀರಿಸುವ ಮುಗಳಿಗೆ ತೀಡಿ
ಹೊಸಿಲ ಇನ್ನೇನು ದಾಟಬೇಕು - ಆಗ
ಬಂದೆ ತದೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಳಗೋಡಿ
ಬಂದು ನಡೆಯಿರಿ' ಎಂದಾಗ
ಕವಿಗೆ: ತಲೆಸುತ್ತಿ ನಾಲಿಗೆ ಬಿತ್ತಿ ನನಾದೆ ಮೂಕ
ನೋಡಿದಿದೆ
ಉಟ್ಟಿದ್ದಳು ನಮ್ಮಷ್ಟನ್ನ ಒಬ್ಬಾರ್.

ಮನುಷ್ಯ ಎಷ್ಟೇ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದಿರಲಿ ಮತ್ತೆ ಆವರು, ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸಮಾಜವಾಗಿರುವ

ಅಂಕವನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ತಲತಲಾಂತರದಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿಯೂ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಿಧಾನಗಳು ಅಥವಾ ಪದ್ಧತಿಗಳು ರೂಢಿಗತ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವವಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಸಾರಾ ಅಮೂಲ್ಯರ ಪಯಣ ಕಥಾಸಂಕಲನದ ಕುರಿತು

ಜೂನ್ 30, 1936 ಕೇರಳದ ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಜನಾಂಗದ ಸಂವೇದನೆಗಳು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಿಳೆಯರ ನೋವು ನಲಿವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಲೇಖಕಿ. 1) ಸಹಸಾ. 2) ವಜ್ರಗಳು. 3) ತಳ ಒಡೆದ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳು. 4) ಚಪ್ಪಲಿಗಳು. 5) ಪಯಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು ಮರಾಠನ ಭಾರತದಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಸಮಾಜ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶತಮಾನದ ವೇಳೆಗೆ ಸತಿಪದ್ಧತಿ, ಹುಟ್ಟು ರೂಢಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಸಮಾಜ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದ ಅವ್ಯಕ್ತವಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮರಾಠನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಬಲಿಯಾದದ್ದಿದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಕೊಲೆಯೂ ಕೂಡ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗುವುದನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯ ಗಂಡನಿಲ್ಲದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವಳ ಬದುಕಿನ ಅರ್ಥವಂತಿಕೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವ ಸಮಾಜ ಗಂಡನ ಶವದೊಂದಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಚಿತೆಗೇರಿಸಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅಚರಣೆ ಸತಿ ಹೋಗುವುದು" "ಪಯಣ ಇತರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಕಥೆಯ ಪಯಣ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಥಾ ನಾಯಕಿ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ದೂರದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಆಗ್ನಿಯು ಚಾಚಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಅವಳು ಜರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. "ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ" ಅಲ್ಲೋರ್ವ ಮಹಿಳೆಯು ಸಹಗಮನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದಳು ಎಲ್ಲಿ! ಎಲ್ಲಿ! ಹೆಣ್ಣೋರ್ವಳನ್ನು ಜೀವಂತ ದಹನ ಮಾಡಿದವರಾರು? ಹಿಡಿಯಿರಿ ಅವರನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿರಿ! ಅವರನ್ನು ಮರುಷರು ಅದರಲ್ಲಿನು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗ ಕಥಾ ನಾಯಕಿ ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಟ್ಟುಕೊಂಡಳು. ಸತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವ ಕಾನೂನು 1826 ಡಿಸೆಂಬರನಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೆಗೊಳಿಸಿತು. ರಾಜಾರಾಮ್ ಮೋಹನರಾಯ ಅವರು ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರು.

"ಊರು ಮುಂದಿನ ಭಾವಿ ಯಾರು ತೋಡಿದರೇನು.

ಕಾಲು ಜಾಲಿದರೆ ಕೈಲಾಸ

ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನವೂ ಜಾಲಿದರೆ ವನವಾಸ"

ಸಮಾಜ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ನೋಡುತ್ತಕ್ಕಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಬಟ್ಟೆ ಮುಳ್ಳಿನ ಮೇಲೆ ಬೀಳಲಿ ಅಥವಾ ಮುಳ್ಳೇ ಬಂದು ಬಟ್ಟೆ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೂ ನೋವು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ. ಇಂತಹ ನೋವುಗಳನ್ನು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮರುಷ ವರ್ಗ ಹಬ್ಬಾಗಿ ಈ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೆಣ್ಣು ತಾನು ಜಾಗೃತವಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿದರೆ, ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾ: ಪರ್ಯಾಣ ಕಛೇಯಲ್ಲಿ ಕಥಾ ನಾಯಕಿ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಪಠ್ಯ ಬಿಟ್ಟು ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ, ಕ್ಷಮಿಸಿ ನಾನಿಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಎಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅನುಮತಿಯೇ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ? ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಂಭಾಷಣೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ಅಕ್ರಮಿಸಿದರೂ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣದ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವಳಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿ ಹೋದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. | ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಭಿಟ್ಟಿಯಾದ ಪುರುಷನ ಬಗ್ಗೆ ಅವಳು ಮನಸ್ಸು ಆತೀತವಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕ್ರೂರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಭಾವನಾ ಮುಖಿಯಾಗಲಾರದೇ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮನೋಭಾವ ಹೊಂದುವುದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಬೆರಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ ಹಸ್ತವನ್ನೇ ನುಂಗುವ ಜನ. ಅಥವಾ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟರೆ ವತಾರವೆಲ್ಲಾ ನಂದೇ ಎನ್ನುವಂತಹ ಸ್ವಭಾವ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಗೋರಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಆಳುವ ಜನದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ

ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಪವಿತ್ರವಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಿವೆ. "Marriages are made in heaven" ಅದರ ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ ಮೂರು ಬಾರಿ ಮಿಂಬುಲ ಹೈ ಅಂದರೆ ಮದುವೆ ಮುಕ್ತಾಯ, ಮೂರು ಸರತಿ ತಲಾವಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ. ಸಂಬಂಧ ಮುಕ್ತಾಯ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮಿಯರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಪರ್ಯಾಣ ಕಛೇಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಥೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲದ ನೋವುಗಳು: ಮದುವೆಗೆ, ಸಿದ್ಧನಾದ ಹುಡುಗನಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಬರಗಾಲವೇ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥದ ಅಭಾವವಿದ್ದರೂ ವಿವಾಹಯೋಗ್ಯಳಾದ ಕನ್ಯೆಗೆ ಆಭಾವಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಇಂದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ದೂರೆಯುವ ಅತಿ ಆಗ್ನದ ವಸ್ತುವೆಂದರೆ, ಅದುತಾನೇ? ಅಂದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಒಂದು ಸರಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಸಮಾಜ ಅವಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯಳನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವ ಬದಲಾಗಿ, ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತದೆ. ಎಂಥಹ ಸೋಜಿಗ ನೋಡು. ಭ್ರೂಣಹತ್ಯೆ, ಹೆಣ್ಣು ಶಿರುಹತ್ಯೆಗಳಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ 4-5 ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ 100 ಜನ ಗಂಡುಗಳಿಗೆ 97, 98 ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಸಂಖ್ಯೆ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ ಓಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಅಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಆಭಾವ ತೋರಿದ್ದು.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆ. ಇದೊಂದು ಸಮಾಜಿಕ ಓಡುಗಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಂದಿನ ದಿನ ಪತ್ನಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಮಗೆ, ತಾಸಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಸಾವುಗಳಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯೇ.

ಪರ್ಯಾಣ ಎಂಬ ಕಛೇಯಲ್ಲಿ ಬರುವ "ಅಂಕುರ" ಕಛೇಯಲ್ಲಿ ರಣೀಲಾ ಕಥಾ ನಾಯಕಿಗೆ ಅತ್ತೆಯ ಬಿರುಗುಡಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ "ರಾಣಿಯಂತೆ ಕುಳಿತು ತಿನ್ನಲು ನೀನೇನು ವರದಕ್ಷಿಣೆ ತಂದಿದ್ದೀಯಾ" ಇಲ್ಲಿ ರಣೀಲಾಳ ಬದುಕು ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಎಂಬ ಕತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂಗಾಡುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅತ್ತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಗಂಡ ಹೋಸಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾವನ ಹತ್ತಿರ ಸಹಾಯ ಕೇಳಿದುದು ವರನಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡುವುದು ಇದು

ನಿನ್ನೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಲ್ಲ. ಪುರಾತನ ಕಾಲದ ವಸ್ತು, ಇದು ಇಂದು ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಯುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಸರಳವಾದವನ್ನು ಸೋಪಾನೀಕರಿಸಿ.

ಎಂದೂ ಮಾತನಾಡಲಾರದ ಹೆಣ್ಣು ಅವಳಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ತೆಯಿಂದ, ಭಾವಮೃದನನಾದ ಕರೀಮನಿಂದ ಕೋಪನೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಕೊನೆಗೆ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯತಿಕ ಸಂಬಂಧದ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಂದುಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾವುದು ಧರ್ಮ! ಎಂದು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಮಕ್ಕಳ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಲಾರದ ಸಲೀಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ನಿನಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೊರಹಾಕುವುದು ಇದು ಹೇಗೆ ಧರ್ಮ. ನ್ಯಾಯದಿಂದ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ಎಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಾರಾ-ಅಪರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇನ್ನು ಅಪಾರವಾಗಿದೆ. ಅಪರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ-ಕೌಟುಂಬಿಕ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ತೀವ್ರ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯಳನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ನಿಸಾರ್ ಅಹಮ್ಮದ್. ಕೆ.ಎಸ್. (2016). ಮಿಸ್ಸಾಬ್ ಗಾಂಧಿ ಬಜಾರ್. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಬುಕ್ ಫೌಂಡೇಷನ್, ಮೈಸೂರು.
- ನಿಸಾರ್ ಅಹಮ್ಮದ್. ಕೆ.ಎಸ್. (1972). ನಾನಂಬ ಪರಕಾಯ. ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಸಾಗರ.
- ಸಾರಾ ಅಬೂಬ್ಕರ. (1992). ಪಯಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು. ಮುಸ್ಲಿಂ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.

Attested with Original

PRINCIPAL
Arts College & T.P. Science Institute

INTERNATIONAL JOURNAL
RESEARCH THOUGHTS (IJCR)
An International Open Access, Peer-reviewed

Ref No: IJCR/Vol-12/Issue-1/834

To,
Dr. Vijayamala Naganuri

Subject: Publication of paper at International Journal of Creative Research Thoughts.

Dear Author,

With Greetings we are informing you that your paper has been successfully published in the International Journal of Creative Research Thoughts - IJCR (ISSN: 2320-2882). Thank you very much for your patience and cooperation during the submission of paper to final publication Process. It gives me immense pleasure to send the certificate of publication in our Journal. Following are the details regarding the published paper.

About IJCR : Scholarly open access journals, Peer-reviewed, and Refereed Journals, Impact factor 7.97 (Calculate by google scholar and Semantic Scholar | AI-Powered Research Tool) , Multidisciplinary, Monthly, Indexing in all major database & Metadata, Citation Generator, Digital Object Identifier(DOI) | UGC Approved
Journal No: 49023 (18)

Registration ID : IJCR_250467
Paper ID : IJCR2401834
Title of Paper : Kannada Janapada Mahila Vichara Sahitya
Impact Factor : 7.97 (Calculate by Google Scholar) | License by Creative Common 3.0
Publication Date: 31-January-2024
DOI :
Published in : Volume 12 | Issue 1 | January 2024
Page No : h82-h87
Published URL : http://www.ijcr.org/viewfull.php?&p_id=IJCR2401834
Authors : Dr. Vijayamala Naganuri
Notification : UGC Approved Journal No: 49023 (18)

Thank you very much for publishing your article in IJCR.

Attested with Original

PRINCIPAL

S. S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

Editor In Chief

International Journal of Creative Research Thoughts - IJCR
(ISSN: 2320-2882)

Indexing Cite Seer® ISSN docstoc Google Scribd. publons

International Scholarly, Open Access, Multi-disciplinary, Monthly, Indexing in all major database & Metadata, Citation Generator

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS | ISSN: 2320 - 2882

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

The Board of

International Journal of Creative Research Thoughts

Is hereby awarding this certificate to

Dr. Vijayamala Naganuri

In recognition of the publication of the paper entitled

Kannada Janapada Mahila Vichara Sahitya

Published In IJCRT (www.ijcrt.org) & 7.97 Impact Factor by Google Scholar

Volume 12 Issue 1 January 2024 , Date of Publication: 31-January-2024

UGC Approved Journal No: 49025 (18)

Attested with Original

PRINCIPAL
S S Arts College & T.P. Science Institute
SAVARESHWAR

EDITOR IN CHIEF

PAPER ID : IJCRT2401834
Registration ID : 250457

Scholarly open access Journals, Peer-reviewed, and Refereed Journals, Impact factor 7.97 (Calculate by google scholar and Semantic Scholar | AI-Powered Research Tool), Multidisciplinary, Monthly Journal

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS | IJCRT

An International Scholarly, Open Access, Multi-disciplinary, Indexed Journal

Website: www.ijcrt.org | Email Id: editor@ijcrt.org | ESTD: 2013

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS (IJCRTO)

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

ಅಧ್ಯಾಯ - 10

ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಮಹಿಳಾ ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ವ್ಯಾಚೀನವಾದುದು. ಇದು ನಾನಾ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡಿದ್ದರೂ ಆವರಿಂದ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪಡೆಯದೆ ಮೂಲೆಗುಂಪಾಗಿ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಾ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಶಿಷ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೆಲವರ ಸ್ವತ್ತಾದರೆ, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಲವರ ಸ್ವತ್ತಾಗಿ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಗಳಿಸಿ ತಲೆತಲಾಂತರಗಳಿಂದ ಪ್ರವಹಿಸಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಾದರೂ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಪ್ರಾರಂಭದ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದುವ ಮುನ್ನ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದು ಸಹಜ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗಕಾರನು ವಿಸರಿಸಿರುವ ಪದ್ಯ ಕವಿಗಳು ಮತ್ತು ಗದ್ಯಕವಿಗಳು ಪ್ರಬುದ್ಧ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮೊದಲೇ "ಓದದೆಯುಂ ಕಾವ್ಯಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣತ ಮಹಿಳಾಂ" ಕನ್ನಡಿಗರು ಕಾವ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜ.

ಮಹಿಳಾಪರವಾದ ಚಿಂತನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪುರುಷರ ಅಧಿಕಾರದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪರಿಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಾಗ ಅದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಪುರುಷನ ಪರಮಾಧಿಕಾರವನ್ನೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಬಿಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ ಇದನ್ನೇ ಕುರಿತು ಸಿಮೋನ್ ದ ಲೋವಾ ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳು ಗಮನಾರ್ಹವಾದುವು :

"ಸಮಸ್ತ ಮನುಕುಲವೇ ಗಂಡಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಆತ ಹೆಣ್ಣನ್ನು, ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸದೆ, ತನಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೆಣ್ಣು ಸ್ವತಂತ್ರವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಗಂಡಸಿನ ಅಪ್ಪುಕೇಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಆಕೆಯನ್ನು 'ಲೈಂಗಿಕತೆ' ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಅವಳು ಗಂಡಿಗೆ ಕಾಮದ ಬೀಜ ಮಾತ್ರ, ಅವನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಕಾಮದ ಮುದ್ದೆ ಆಕೆಯನ್ನೆಂದೂ ಆಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇದುವರೆಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆಕೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಆಕಸ್ಮಿಕ". (ಉದ್ಭವ : ಮನುಚಕ್ರವರ್ತಿ; 1993:3) ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ಜಾನಪದವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು ತುಂಬ ಶ್ರಮ ಸಾಧ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಪರಿಭಾಷೆಗಳನ್ನು ನಾವು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈಗ ಸ್ತ್ರೀ ಪರ ಯಾವುದು ಮತ್ತು ಪುರುಷ ಪರ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಸ್ಥಿತಿಯೊಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಗಂಡಸರು ಹೆಂಗಸರ ನಡುವೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಸದಾ ತಮ್ಮ ಅಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಗಂಡಸರು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾವು 'ಸಹಜ' ಎಂಬುಕೊಂಡಿರುವುದು ಮೂಲತಃ 'ಅಸಹಜ' ಆಗಿರಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. 'ಇದು ಮಹಿಳೆಯ

ಸಾಧಿಸುವುದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಗಂಡಸಿನ ಧನಿ ಆಗಿರಬಹುದು, ತುಂಬಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಸಾಧಿಸುವುದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ.

ಅದೇ ರೀತಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ವೈವಿಧ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಏಕಗೂತ್ರವೊಂದರಲ್ಲಿ ಸಮಗನವಾಗಿ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಸಮಕಾಲೀನವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಚರಿತ್ರೆಯ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಹಲವು ಬಗೆಯ ಗೊಂದಲಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟು ಹಾಕುತ್ತಿವೆ. 12ನೇ ಶತಮಾನದ ಐಚನ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿ, ಸೂಳೆ ಸಂಕಷ್ಟರನ್ನು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರರಸರ ಕೈಕೆಳಗೆ ದುಡಿದ 'ಸಂಚಯ ಹೊನ್ನಮ್ಮ' ನನ್ನು ಮಹಿಳೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರಿಸಿ ಚರ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಅವರು ಮೀರಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಸಮಕಾಲೀನ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವ ಮಹಿಳಾ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳ ಮಾಹಿತಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಒಂದೇ ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ತಂದೂ ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅರಿವಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. 'ರಾಜಕೀಯವಾಕ್ಯ' ಗಡಿ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಚರ್ಚಿಸಬಾರದು, ಅಧುನಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಹಿಂದಿನ ರಾಜಕೀಯವು ಮಹಿಳಾ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಗೊಳಿಸಿ, ಸರಳಗೊಳಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿವೆ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ.

'ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ವೈಚಾರಿಕತೆ' ಮನು ಕುರಿತಾದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಜಗತ್ತನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ 'ಗಂಡು' ಎಂಬ ಒಂದು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿ, ನೋಡಿದ್ದನ್ನೇ ಸರ್ವಸ್ವ ಎಂದು ತ್ರಮಿಸಿ, ಅದನ್ನೇ ಅಧಿಕೃತವೆಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತ ಬಂದಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. 'ಹೆಣ್ಣು' ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಕಣ್ಣನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಅಂತಹ ಸತ್ಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಗೋಚರಿಸಿವೆ. ಈಗ ಹೆಣ್ಣೆಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಂದರೆ, ಗಂಡೆಂಬ ಕಣ್ಣನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದೆಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬದಲು ಎರಡೂ ಕಣ್ಣುಗಳ ನೋಟವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

'ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ವೈಚಾರಿಕತೆ' ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಜನಪದದ ನಾಲ್ಕು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು 'ಸ್ತ್ರೀಶರ' ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ.

1. ಜಾನಪದದ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ (ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು, ಕತೆಗಳು, ತ್ರಿಪದಿಗಳು, ಹಾಡುಗಳು, ಖಂಡಕಾವ್ಯಗಳು, ಗಾದೆ, ಒಗಟು, ಮತ್ತಿತರ ರೂಪಗಳು) ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.
2. ಜಾನಪದದ ಭೌತಿಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು (ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಪಾತ್ರ, ಉಡುಗೆ, ಹೊಡುಗೆಗಳ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಅರ್ಥ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜನಪದ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿ, ಸೂಲಗಿತ್ತಿ) ಗಮನಿಸಿ ಅವಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಬದುಕಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.
3. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು :

ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ದೊಡಲನೆಯದು ಚೇವನಾವರ್ತನದ ಆಚರಣೆಗಳು. (ಮುಟ್ಟು, ಮುಟ್ಟು, ಮುದುವೆ, ಸೀಮಂತ ಮತ್ತು ಸಾವು) ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಎರಡನೆಯದು -

ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಆಚರಣೆಗಳು (ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಹಬ್ಬ ಪಾತ್ರೆಗಳು) ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರೇ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

4. ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳು :

ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ತೆಂಕುತಿಟ್ಟು, ಬಡಗುತಿಟ್ಟು ಯಕ್ಷಗಾನಗಳಲ್ಲಿ, ದೊಡ್ಡಾಟಗಳಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪಾರಿಜಾತದಲ್ಲಿ, ಮೂಡಲಜಾಯದಲ್ಲಿ, ಫಾಲ್ಗುಣ ಕೊರೆಯಲ್ಲಿ, ಕೀಳಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರೇ ಮಾಡುವ ಪಾತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ. ಗಂಡಸರು ಹೆಂಗಸರ ವೇಷ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಕಾರಣ, ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾದ ರೀತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂಟಕೆ-ಪಂಟಕೆ, ಅಟಕಳಿಂಜ, ಒನಕೆ ಕುಣಿತ, ನಾಗಮಂಡಲ, ಹೋಳಿ ಮತ್ತಿತರ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು, ಜನಪದ ಶ್ರೀಡೆಗಳಾದ ಕುಟುಂಬಿಲ್ಲೆ, ಚಿನ್ನೆಮಣೆ, ಹುಲಿ-ದನಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕಂಡರಿಸಿದ ಬಗೆಯನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಜನಪದ ಗೀತೆ :

ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು, ಬಹುತೇಕ ತ್ರಿಪದಿಗಳು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಸೂರಾರು ಅನುಭವಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಇವು ತಳಿಸುತ್ತವೆ ಆಕೆಗೆ ಎದುರಾದ ಇಕ್ಕಟ್ಟು, ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ, ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಮಾತೃರೂಪಿ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ, ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಫಲವಿಲ್ಲ, ಶೋಭೆಯಿಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು 'ಕುಲದೀಪವಾಗಿ ಬೆಳಗುವವಳು, ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಕಲತಪ್ರಾಯವಾಗುವಳು.

"ಗಂಡು ಸಂತಾನ ಒಂಭತ್ತು ಕೊಡಿ ಸ್ವಾಮಿ
ಒಂಭತ್ತೇಳಿಗೂ ಕಳಸವು ಕೈ ಮುಗುವಲ್
ರಂಬಿ ಒಬ್ಬಳನು ಕೊಡಿ ಸ್ವಾಮಿ"²

ಇಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಹುಟ್ಟು ಅಮಂಗಲದ, ಬೇಡವಾದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಹುಟ್ಟು ಬಗೆಬಗೆಯ ಹರಕೆಯ ಬಗೆಯ ನಿರೀಕ್ಷೆಯದು. ಸಂಪಿಗೆ ಹೂ ದೇವರಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಹೂ, ಹಾಗೆಯೇ ತಾಯಿಯು ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿಗಾಗಿ ಈ ದುಬಾರಿ ಹೂವಿನ ಹರಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ.

"ಒಂಭತ್ತೇಳಿಗೂ ಕಳಸವೆಂಬಂತೆ
ಸಂತೋಷಕೊಲ್ಕೆ ಮಗ್ಗು ಮುಟ್ಟಿ ದೇವಿಗೆ
ಸಂಪಿಗೆ ತೇರ್ನ ಎಳೊದಿ"³

ಹೀಗೆ ಕುಟುಂಬದ ಪ್ರೀತಿ, ಗೌರವ ಪಡೆದ ಹೆಣ್ಣು ಅತ್ಯವಿಶ್ವಾಸ ತುಂಬಿಕೊಂಡೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಮದುವೆಯಾದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಕುಲಕ್ಕೆ ಹೊರಗಲ್ಲ, 'ಪತಿಯೇ ಪರದೈವ' ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲಿನದಲ್ಲ. 'ಗಂಡನ ಮೂರು ತವರಲ್ಲಿ ಆಡಿದರೆ ಹೆಣ್ಣೇ ನಿನ್' ಬಾಳು ಹಾಳಕ್ಕು' ಎಂಬ ಕನ್ನೊಪದೇಶಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ,

"ಅಂದ ಗಂಡನ ಮಾತು ಬಂದ್ದೇಳು ನನಗೆ
ಆಡ್ತಾತ ಬಂದ್ದೇಳು ನಿನ್ನ ತವರಿಗೆ"⁴

ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು. ಮನೆಯ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದರೆ
ಆಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಅವಮಾನದ ಅಸಹಾಯಕತೆಯ ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲಲ್ಲ.
ಕಥನಕವನ :

'ಕೆಲವು ಹಾರ' ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳು ಹೊಸ ಕೆಲವು ಹಾರವಾದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ (ಹೆಣ್ಣು) ಸಾಕಷ್ಟು ಮೇಲೆ
ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ (ಮನುಷ್ಯ) ಕಟ್ಟೋಣ ನಡೆದಿದೆ. ಗಂಡಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಗಂಡಿಗಾಗಿ ರಚಿತವಾದ ಈ ಕಟ್ಟುಪಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನುಷ್ಯ
ಮತ್ತು ಸಾವನ್ನು ಗಂಡಿನ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಬಲಿಯೇ ಹೊರತು ಅಕ್ಕಬಲಿ,
ಬಲಿದಾನವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದು ಮನುಷ್ಯರೂಪಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಬೇವಕ್ಕಿರುವ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯವನ್ನು
ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ನಂಬಲಿ ಸಮಾಜ ಹಿತದ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯಾತ್ಮಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದ್ದಾಗಿದೆ.
ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು :

ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಹೀನಾಯವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಭಾಗಗಳು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಸಿಗುವುದು ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ
ಪ್ರಮುಖವಾದ 'ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ' ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸಿನ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಅಪಹಾರಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ, ಸ್ತ್ರೀ ವಿರೋಧಿ
ಭಾವಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಸಂಕಮನ ಸಾಲುಗಳಂತೂ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿವೆ. ಸೋಲಿಗ ನೀಲಪ್ಪನಿಗೆ ಸಂಕಮನ ಗುಡಿಸಲಲ್ಲಿ
ಒಬ್ಬಳೇ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತಯ ಬಂದು ಆತ ಗುಡಿಸಲ ಮುಂದೆ ಎಪ್ಪತ್ತೇಳು ಮಂಡಲ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಕಾಕಾಸಿ ಗೊಂಬೆ ಮಾಡಿ
ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕಾವಲಿರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಕೆಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಸಿ ಸೊಪ್ಪಿನ ಉಡುಗೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬಾಯಿಗೆ ಸೂಜಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ
ಕಾವಾಡ ಕಟ್ಟಿ, ಹಿಂಗೈ ಮುಂಗೈ ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೀಲೇಗೌಡ ವಜ್ರದ ಮಲೆಯ ಕಾಡಿಗೆ ಬೇಟೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ
ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಬೇಟೆಯಿಂದ ಮರಳಿದ ಬಳಿಕ ಸಂಕಮನ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಭಾಗವಂತೂ
ಆತ್ಮಯೋಗಕರವಾಗಿದೆ. ಇಕ್ಕೇರಿ ದೇವಮನ ಸಾಲು, ಬೇಬಿನ ಕಾಳಿಯ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಅವಮಾನಿಸಿದ
ಘಟನೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

'ಮಂಟೇಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯ'ವು ಕಾಳಮ್ಮನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ತನ್ನ ಪವಾಡವನ್ನು ಮರೆದು ಮತ್ತು ಸುಕ್ಕಾಲಿಗರ ಮೂಲಿಯ
ಚಿನ್ನ ಚರ್ಮ ಸುಲಿದು ಬಾಸುಂಡೆ ಮೂಡಿಸಿದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ 'ಬಂದಪ್ಪನ ಕಾವ್ಯ'ದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಾಗದ ಚಿನ್ನಮ್ಮ 'ಹೊಟ್ಟಾಗ
ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದವಳು, ಕಟ್ಟೇಗ ನೀರಿಲ್ಲದವಳು' ಎಂಬ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಹಂಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಎಲ್ಲಮ್ಮನ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ರೇಣುಕೆ ನೀರನ್ನು
ತರಲು ಹೋಗಿ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಧರ್ವರನ್ನು ನೋಡಿದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಆಕೆ 'ತೊನ್ನು ರೋಗ'ಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ ಹೀಗೆ ಜನಪದ
ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಲಭ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಲಾಗಿದೆ.

ಜನಪದ ಕಥೆಗಳು :
ಅನೇಕ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ತುಚ್ಛವಾಗಿ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಥಾನಾಯಕನಿಗೆ 'ಕಾಟ ಕೊಡುವವರು
ರಾಕ್ಷಸಿಯಿರುತ್ತಾರೆ. ಸೂಳಿಯರನ್ನು ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. 'ಹೆಂಗಸರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಗುಟ್ಟು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂಬ ನಂಬುಗೆಯನ್ನು
ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವಂಥ ಕಥೆಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆ ಕಥೆಗಳು ಮಹಿಳಾ ವಿರೋಧಿ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನುಳ್ಳವಾಗಿವೆ.

ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಆಟ ಆಡುವಾಗ ಪುಟಾಣಿ ಪದಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮನುಷ್ಯ ಪಕ್ಷಪಾತನ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'ಶಿಶುಪಾಪ
ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಅವ್ವ ಅವ್ವ ದೊಸೆ ಹುಯ್ಯ

ಅಪ್ಪ ಅಪ್ಪ ಮೀಸೆ ಹುಯ್ಯ

ಗಾದೆಗಳು ಕೂಡಾ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕನಿಷ್ಠವೆಂದೇ ಭಾವಿಸುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು.

* 'ಪೆತ್ತವಳ ಮುಖ ಚಂದ ಹೆರದವಳ ಮೊಲೆ ಚಂದ'

* ಹೆಣ್ಣಿನ ಮುದ್ದಿ ಮೋಣಕಾಲ ಕೆಳಗೆ

* ಹೆಣ್ಣು ನಗಬಾರದು, ಗಂಡು ಅಳಬಾರದು

* ಹೆಣ್ಣುಕೃಷ ಬಾಯಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂರ.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ನಂಬಿಕೆಗಳೂ ಸಹ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕೀಳಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತವೆ.

* ಕುದುರೆ ಕಾಲಿನ ಹೆಣ್ಣು ಕುಲಕ್ಕೆ ಕೇಡು.

* ಮುಟ್ಟಾದವರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಅವು ನಾಶ ಹೊಂದುತ್ತವೆ. (ಬಾಡುತ್ತವೆ.)

* ಹೆಂಗಸರ ಸೀರೆ ಗಂಡಸರಿಗೆ ತಾಗಿದರೆ ಗಂಡನ ಆಯಸ್ಸು ಕಡಿಮೆ.

ಹೀಗೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಪೋಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವಂಥ ವಿವರಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಭೌತಿಕ ಜಾನಪದದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಸ್ತ್ರೀ ಪೋಷಣೆಯ ಕಠೋರ ಸತ್ಯಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'ಮನೆಯ ರಚನೆ' ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆ ಕತ್ತಲಮಯವಾಗಿರಬೇಕು, ಬೆಳಕು ಬರುವ ಕಟಕಿಗಳಿರುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೊಗೆ ಹೋಗಲು ಕೊಳವೆಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಬೆಚ್ಚಗಿರುವಂತೆ ಸದಾ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಬೆಚ್ಚಗಾಗಿರುವ, ಗಾಳಿ ಸಂಚಾರವೇ ಇಲ್ಲದ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯ, ಮಧ್ಯ, ಮುಪ್ಪನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಹೆಂಗಸರು ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಜೈವಿಕ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಬಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಎಡೆ ಕನಿಷ್ಠ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ದೇಹದ ಕೆಳಭಾಗದೊಂದಿಗೆ, ಮತ್ತು ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಮೀಕರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ಇದು ಇಂದಿಗೂ ಮತ್ತಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ.

ಜನಪದ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ನಡುವೆ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವ 'ಕುಂಟಾಬಿಲ್ಲೆ' ಆಟವಂತೂ ಹೆಣ್ಣು ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬಿದ್ದಿರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಆಟಗಳು, ಮುಂದೆ ಆಕೆ ತನ್ನ ಗಂಡನೊಡನೆ ಹೇಗೆ ಬಾಳಬೇಕೆಂಬ ಕುರಿತು ವಿವರ ನೀಡುವಂತೆ ರಚಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಕರಾದಳಿಯ ಯಕ್ಷಗಾನ, ದೊಡ್ಡಾಟ, ಮೂಡಲಪಾಯ, ಡಪ್ಪಿನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಯಾವತ್ತೂ ತನ್ನ ಗಂಡಿನಾಸೆಯನ್ನು ಬಯಸುವ, ಆತನ ಪಾದ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಹಾರೈಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳಂತೂ ತುಂಬಾ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸತಿ, ವೈಧವ್ಯ, ದರದಕ್ಷಿಣೆ, ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಂಥ ಘೋರ ವಿಷಯಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಒಗಟುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ-ಕನಿಷ್ಠಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಗಳನ್ನು ಸಮೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಲೈಂಗಿಕತೆಯನ್ನು ಅನೈತಿಕ, ಅಶ್ಲೀಲವ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

'ತಾಯಿ ಮಗಳ ಕಾರುಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದವರೆಲ್ಲ ಬಚ್ಚಿ (ಕಡೆಯುವ ಕಲ್ಲು)', ಬಿಳಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಗುದ್ದಿದರೆ ನೂರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುತ್ತಾಳೆ. (ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳು), ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಮೂರು ತೂಪು (ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲು) ಇವೆಲ್ಲ ಗಂಡಸಿಗೆ ಯಾಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾಡುತ್ತಿವೆ.

"ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸಂವಹನವನ್ನು ಮನದಟ್ಟಾಗಿಸಿ ನಿರಂತರಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಜಿ ಒಗಟುಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತವೆ. ಲಿಂಗ ಪಾವಿತ್ರದ ನಿರಚನೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯಾಗಿ ಗಾಂಧಿಜಿ ಒಗಟುಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ಅಗಬೇಕೆಂದೆ. ಮಾತೃರೂಪಿ ಕರಾವಳಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ 'ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಹೆಣ್ಣಲ್ಲ, ಒಂದು ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣಲ್ಲ' ಎನ್ನುವಂತಹ ಗಾದೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಲಿಂಗ ಪ್ರಭೇದದ ನಿರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ."⁵

ಸಮಾರೋಪ :

ಕನ್ನಡ ಚಾನಪದದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ವಿರೋಧಿ, ಸ್ತ್ರೀ ಶೋಷಣೆ, ಲಿಂಗ-ಅಸಮಾನತೆಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ವಿಮೋಚನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಬಲಿಷ್ಠ ಚರಿತ್ರೆಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಮೂರು ಐತಿಹ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಹೆಚ್ಚು ತತ್ವಪಂತ್ರರಾಗಿರುವ ಅಂಶ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಜಾತಿ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ 'ಸೂಲಗಿತ್ತಿ'ಯೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ ಹೀಗೆ ಚಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಸ್ತ್ರೀಪರ ಚಿಂತನೆಗಳೂ ಇವೆ.

ಇಂದಿನ ಜಾಗತೀಕರಣ, ಖಾಸಗೀಕರಣ ಮತ್ತಿತರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ಸ್ತ್ರೀ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅಕೆಯ ಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಛಿದ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇಂತಹ ಸಂದಿಗ್ಧದಲ್ಲಿ ಚಾನಪದ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ವಿಮೋಚನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅಡಿಪತ್ರಗಳು

1. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ- ಸಂ. ೩೩, ಸಬಿಹಾ ಭೂಮಿಗೌಡ, ಜಾ.ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಘೋಷಿ, ಪು.ಸಂ.117-118
2. ಮಹಿಳಾ ಸಂಕಥನ - ಡಾ|| ಗಾಯತ್ರಿ ನಾವಡ, ಪು.ಸಂ.85
3. ಅದೇ
4. ಅದೇ
5. ಮಹಿಳಾ ಸಂಕಥನ - ಡಾ|| ಗಾಯತ್ರಿ ನಾವಡ, ಪು.ಸಂ.110

Attested with Original

PRINCIPAL
S.S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKEŚHWAR

International Journal of Kannada Research
www.kannadajournal.com

International Journal of Kannada Research

Peer Reviewed Journal, Refereed Journal, Indexed Journal

ISSN: 2454-5813, Impact Factor: RJIF 4.89

Publication Certificate

This certificate confirms that "ಡಾ. ವಿ.ಡಿ. ನಾಗನೂರಿ" has published manuscript titled "ತರಾಳು ಬದುಕು ಬರಹ".

Details of Published Article as follow:

Volume : 10
Issue : 1
Year : 2024
Page Number : 25-28

Certificate No.: 10-1-10

Yours Sincerely,

Akhil Gupta

Akhil Gupta
Publisher
International Journal of Kannada Research
www.kannadajournal.com
Tel: +91-9711224068

Attested with Original

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.F. Science Institute
SANKESHWAR

International Journal of Kannada Research

www.kannadajournal.com

ತರಾಸು ಬದುಕು ಬರಹ

ಡಾ. ವಿ.ಡಿ. ನಾಗನೂರಿ

ಸೀರಿಕೆ

ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಚರಳನಿಕೆಯ ಮಹತ್ವದ ಬರಹಗಾರರಲ್ಲಿ ತರಾಸು ಅವರು ಒಬ್ಬರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ 'ತರಾಸು' ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕಾದಂಬರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ತರೀಕೆರೆ ತಳುಕು ರಾಮಸ್ವಾಮಯ್ಯ ಸುಬ್ಬರಾಮ ತಲಗು ಮಾತೃಭಾವೆಯ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಸಾಹಿತಿ. ಕನ್ನಡಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕಥೆ ಮತ್ತು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಅವರ ಹವ್ಯಾಸ ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ಸಜ್ಜೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಬಲವಾದ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಲೇಖಕ. ದುರ್ಗಾಸ್ವಾಮಾಜಿ, ಮತ್ತು ರಕ್ತಶಾಸ್ತ್ರಿ ಎಂತಹ ಕಾದಂಬರಿಗಳಂತೂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಂಚಲನವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿರುವಂತವು.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ, ತರಾಸು ಅವರು 21 ಏಪ್ರಿಲ್ 1920 ರಂದು ತರೀಕೆರೆ ತಾಲೂಕಿನ ಮೇಲೆಬನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ತಂದೆ ರಾಮಸ್ವಾಮಯ್ಯ ತಾಯಿ ಸೀತಮ್ಮಾ ಅವರ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗು. ಕುಟುಂಬದ ಸುಬ್ಬರಾಮ ಅವರು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಬಹಳ ತುಂಬಿತನದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ತರಾಸು ಅವರು ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ ತ.ಸು. ಶಾಮರಾವರು ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ, ಟಿ.ಎಸ್. ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ, ತಂದೆ ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ, ಪ್ರೇರಣೆ ಇವರಿಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಸ್ವತಃ ಸುಬ್ಬರಾಮ ಅವರೇ ಹವ್ಯಾಸ ಓದುಗರಾಗಿ ನಮಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ರಕ್ತಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿಯೇ ಅಂಬುಜಾ ಎಂಬುದೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕರಾಸು ಅವರು ತಮ್ಮ ದಾಂಪತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಪಪ್ರಸಾದ, ಪೂರ್ಣಿಮಾ, ಪ್ರದೀಪ. ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನ ಯಾದವಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಗಿರಿಕನ್ನಡಾ ಎಂಬ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ನಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ನೆಲೆನಿಂತಿದ್ದಾರೆ.

ತರಾಸು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಕುರಿತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಹಟಿ, ಮತ್ತು ಭಲದಂತಹ ಗುಣಗಳನ್ನೇ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಲೇಖಕ. ಒಂದು ದಿನ ಅವರ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಟಿ.ಎಸ್. ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ ಅವರು ಬರವಣಿಗೆ ಅದ್ಭುತ ಸರಳವಾದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ ಎಂದಾಗ 'ಮಟ್ಟಿನ ಚೆಂಡು' ಎನ್ನುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಒಬ್ಬ ಬರಹಗಾರನಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನಿಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಬರಹದ ಮೇಲೆ ಎಂತಹ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರತಿಭೆ ವಾಕ್ಯ ಅಸಕ್ತಿ, ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸಿದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸೆರೆಮನೆಯ ವಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಸೆರೆಮನೆಯ ವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಧೃಢ, ಸತ್ಯಾಧಾರ, ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಚಳುವಳಿಯಂತಹವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಸೆರೆಮನೆಯ ವಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ತರಾಸು ಅವರು ಕೆ.ತಾ. ರಮಾ ಅವರೊಂದಿಗೆ 'ವಿಶ್ವ ಕರ್ನಾಟಕ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ತರಾಸು ಅವರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಲೇಖಕರಾದ ಎ.ಎನ್. ಕೃಷ್ಣರಾವ್, ಹಾಗೂ ಅ.ನ.ಕೃ. *ಅವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರು. ತರಾಸು ಅವರು 1944ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಕಾದಂಬರಿ 'ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ' ಹಂಪಿಗೀತೆ, ನಾಗರಹಾವು, ಬಿರುಗಡೆಯ ಬೇಡಿ, ರಕ್ತಶಾಸ್ತ್ರಿ, ತಿರುಗುಬಾಣದಂತಹ 68 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಅವರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸೋರೆಗೊಳಿಸಿದ ಅವರೊಪದ ಲೇಖಕ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಏಕೀಕರಣ ಕಥೆಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ

ISSN: 2454-5813
IJKR 2024; 10(1): 25-29
© 2024 IJKR
www.kannadajournal.com
Received: 22-11-2023
Accepted: 26-12-2023

ಡಾ. ವಿ.ಡಿ. ನಾಗನೂರಿ
ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಲಾ ಹಾಗೂ,
ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಸಂಕೇಶ್ವರ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಭಾರತ

Corresponding Author:
ಡಾ. ವಿ.ಡಿ. ನಾಗನೂರಿ
ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಲಾ ಹಾಗೂ,
ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಸಂಕೇಶ್ವರ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಭಾರತ

ತಮ್ಮ ಅವರ ಬದುಕಿನ ಮೇಲಾದದ್ದು ವಿರಿಚ್ಛವಾದದ್ದು...
ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅನುಭವಿಸಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ
ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಗುಟ್ಟಿರಬೇಡಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತಾಂಕಿ
ಸಿಡಿಲಮೋಗ್ಗು, ವಿಜಯೋತ್ಸವ ಇನ್ನೂ ಮುಂಜಾವುಗಳು.

ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿಯ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಹಾಗೂ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯ
ಪರಿವಾಳಿಯ ಪ್ರವರ್ತಕರು ಆದ ಅ.ನ.ಕೃ. ಅವರ ಒಡನಾಟದಿಂದ
ಇವರು ಇನ್ನೂ ಅನನ್ಯವಾಗಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಹಳ
ವ್ಯಮಾನ ಪ್ರಾಪ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿರಿಚ್ಛ
ನುರಿಯಾಗಿ ಅ.ನ.ಕೃ. ಅವರನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಲೇಖಕ
ತರಾಸು, ಮೈಸೂರು ಪುಸ್ತಕ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ,
ಮೈಸೂರು, ವಿ.ವಿ. ನೆನಪ್, ಪದಪ್ರದಾಗಿ ಹಲವಾರು
ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ 17 ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ದೇಶಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳನ್ನು
ಹಾಡುವುದು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪರವಾಗಿ ಸ್ಪೂರ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿ
ಮಾತನಾಡುವ ಮೂಲಕ ತರುಣರ ಮೇಲೆ ದಟ್ಟವಾದ
ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದ್ದಾರೆ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಭಲವಂತನಾಗಿ
ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ತರಾಸು ಅವರು ಬರಹದ
ವಿಷಯದಲ್ಲಂತೂ ಅವಿರಸ್ತು ಮೀರಿಸುವ ಬರಹಗಳೇ

ವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವಷ್ಟು ಹರಿತವಾದ ಅಪ್ಪೇ ಪರ್ವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ
ಬರೆಯುವ ಅವರ ಶೈಲಿ ಅವರೂನೀಯ. ಕನ್ನಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ
ಲೋಕಕ್ಕಂತೂ ಎಷ್ಟೋ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ
ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಾಗಿ ಹೆಸರು, ಕೀರ್ತಿ ಹಣವನ್ನು
ಗಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೃತಿಗಳು ಹಲವು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರವಳ್ಳಿಯ
ತೋಟ, ನಾಗರ ಹಾವು, ಬೆಂಕಿಯ ಬಲೆ, ಗಾಳಿಮಾತು, ಚಂದನದ
ಗೊಂಬೆ ಮುಂತಾದ ಹೂ ಮತ್ತು ಹಂಸಗೀತೆ ಕಾದಂಬರಿಯಂತೂ
ಹಿಂದಿಯ ಸಿನಿಮಾ ಆಗಿ 1956 ರಲ್ಲಿ 'ಬಸಂತ ಬಿಹಾರ್' ಎಂಬ
ಹೆಸರಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸದ್ದು
ಮಾಡಿರುವ ಕಾದಂಬರಿ.

ಹೀಗೆ ಬರಹವೇ ತನ್ನ ಜೀವಾಳವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಕನ್ನಡದ ಒಬ್ಬ
ಶ್ರೇಷ್ಠ ಹಾಗೂ ಸೃಜನಶೀಲ ವಿಚಾರವಂತ ಬರಹಗಾರ ತ.ರಾ.ಸು.
ಅವರು ಅವರ ಎರಡು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ
ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ
ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರವರ್ಧನೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ
ಸಮಾಜ, ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವಿರು, ಪೇರುಗಳನ್ನು
ಉಂಟುಮಾಡಿರುವ ಸಾಮಾಜ. ಆ ಸಂದರ್ಭವೇ ಸಾಹಿತಿಗಳ
ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಸಕ್ತಿಯ ವಿಚಾರಗಳು ಬರಹಗಳಾಗಿ ಪರಿಮೂಡಿದ
ಘಟ್ಟ. ನಮ್ಮದ ಸವೀರತೆಯೊಂದಿಗೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು
ಅಪ್ಪೇ ರಸವನ್ನಾಗಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ
ಲೇಖಕ ತ.ರಾ.ಸು. ನಾನು ಅವರ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ
ಕಾದಂಬರಿಯಾಗಿರುವ 'ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಹಾಗೂ
ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿಯಾಗಿ ಜನ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ
ಹಾಗೂ ಸ್ವತಃ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ಹಾಗಿರುವ
ಒಂದು ವಿರಿಚ್ಛ ಕಾದಂಬರಿ ಸಿಡಿಲಮೋಗ್ಗು ಎರಡು ಕಾದಂಬರಿಗಳ
ಚರ್ಚೆಗೆ ನನ್ನ ಓದಿನ ಸೀಮಿತತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತೇನೆ.

"ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ" 1944 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಅವರ
ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಕಾದಂಬರಿ. ಅವರ ಕಾದಂಬರಿ ರಚನಾ
ಶೈಲಿಯಂತೂ ನವ್ಯದಂತೆ ನವೀರಾದದ್ದು. ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ
ಎಳೆಯತನವಿದೆ, ರೋಪ, ಅವೇಶ, ಅರ್ಭಟದಪ್ಪೇ, ಮುಗ್ಧತೆ,
ಸರಳತೆ, ಜಿಜ್ಞಾಸೆ, ಮಾನವೀಯತೆಯ ವಿರಿಚ್ಛ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು
ಹೊಂದಿದೆ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಖಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೇ
ಅನುಭವಿಸಿದ ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಮಾಜ, ದೇಶದ ಕುರಿತಾದ
ಪ್ರಗತಿಪರ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದರೊಂದಿಗೆ

ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. "ಪ್ರತಿಕ್ರೋಧವನ್ನು
ಅಲೆತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಗೋ ನರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ವಸ್ತು ಬರಹಗಾರನ
ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಗುರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟು,
ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಾಗಲು ಬೆಚ್ಚು ತಟ್ಟಿ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ನೀಡಿದ ಹರಿಯ
ಜೀವ ಅ.ನ.ಕೃ." ತ.ರಾ.ಸು. ಅತ್ಯುತ್ತಮ
ಬರಹಗಾರರಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಪಾಠ್ಯಗಳೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.
ಕರ್ನಾಟಕ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆ, ಇತಿಹಾಸ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ದೇಶ
ವೈಚಾರಿಕತೆ-ಕುರಿತು-ನಡಾ-ಸ್ಥುತವಾಗಿ ಮಂತ್ರನೋಪಗೃಹಿತಾ
ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ತ.ರಾ.ಸು. ಅವರದ್ದು.

ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ
ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಥೆಗಾರನಾಗಿ ಕಲೆಗಾರನಾಗಿಯೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ.
ತಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೋಲಕ ಪ್ರಾಪ್ತಗಳಿಗೆ ಜೀವ ತಣುಬ
ಅವರ ಕಲಾಕುಸರಿಯಂತೂ ಅದ್ಭುತ. ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ
ನೋಮಯ್ಯನ ಪಾತ್ರ ಉದಾರತೆ, ತ್ಯಾಗ, ಹೃದಯವಂತಿಕೆಯನ್ನು
ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು, ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವದೇ
ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಪಾತ್ರ.

ಕಾದಂಬರಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ದೇವತಾ ಸ್ತುತಿ,
ಪರಿಸರಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಅವರ ಶೈಲಿ ಮೆಚ್ಚುಪಂ:ಹದ್ದು.
ಕಾದಂಬರಿ ನಡೆಯುವ ಊರು ಸಾರಾಪುರ. ಸಾರಾಪುರ ಗೂರಿನ
ಹೆಸರು ಬಂದ ಪರಿ ಹೇಗೆ ಅದರ ಐತಿಹ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಳ
ವಿಳಿಯಾಗಿ ಬಿಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. 'ಇಂದು ಕೇವಲ
ಸುರಾಪುರವೆಂಬ ಏಕೈಕ ನಾಮದಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಈ
ಕುಗ್ರಾಮ, ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸೂರ್ಯ
ಭಗವಾಸನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದ ಸ್ಥಳವಾಗಿದ್ದಂತೆ".
ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಿಂದೂ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ
ಇರುವ ಬಾಂಧವ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೂಡಾ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಇರುವಂತಹ
ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಅಪರೂಪ. ನೀತಿಶಾ ಭಾಗದ ಸಂಕರದಲ್ಲಿ
ಇರುವಂತಹ 'ಶಂಕರಯ್ಯನ ಮನೆ' ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ
ಶಂಕರಯ್ಯನ ಪಾತ್ರ ಆತನ ಕುಟುಂಬ ರೈತಾಪಿ ಕುಟುಂಬದ್ದರೂ
ಅವರ ಜೀವನದ ಸೊಗಸು ಸೊಬಗು,
ಮನೋಹರವಾಗಿರುವಂತಹದ್ದು. ಇನ್ನೊಂದೆ ಕಡೆ ಅವುಲ್ಟಾರ್
ಮಹಾದೇವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಅವರ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ತರಾಸು ಅವರು
ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ಮಹಾದೇವಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಅಂಶದಲ್ಲಿ
ಗಿರಿಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ.

"ಅರಗಿಡಿನ ತಗೊಂದು ಹೋಗಿ ಕಬ್ಬಕ್ಕೆ ಬಾಯಿಲ್ಲದೋಕೂ
ಸಿದ್ಧರಾಗಲೇಕು" ಎಂದ ಅನ್ಯಮೂರ್ಛಮ್ನನ ಮಾತು ಅವರ
ಮನೆನೋಡಲು ಬಂದ ಅಟ್ಟಿತಮ್ಮನ ಮೊದಲ ತುಟ್ಟಿಗೆ ನೋಣ
ಸಿಕ್ಕಂತೆ ಅನುಭವಾಯಿತು ಎಂಬ ಗಾಢ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಒಳಸುವ
ಪರಿಯಂತೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮ.

ಶಂಕರನ ತಂದೆ ನೋಮಯ್ಯ, ಹಾಗೂ ಮಹಾದೇವಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳ
ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧ ಅದು ಮುಂದೆ ಯೋಗಿ
ಬೀಗತನದ ಸುಬಂಧವಾಗಿ ಬದಲಾಗುವ ವರಿ ಅಲ್ಲಿ ವರ್ಗಗಳು
ಆಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಪ್ರೀತಿ, ಸ್ನೇಹ ಶಾತ್ವಲ್ಯ
ಮರ್ಯಾದೆಯಂತಹ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕಾದಂಬರಿ ಓದುಗರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ
ನಾಟುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮಹಾದೇವಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು, ಓದಿಗೊಂದು
ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಇದ್ದ ಒಬ್ಬ ಮಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ
ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಮನೆತನವಂತರಾದ ನೋಮಯ್ಯನ ಮಗನಿಗೆ
ಮಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ
ತ.ರಾ.ಸು. ಅವರು ಮನುಷ್ಯ, ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನತೆಯನ್ನು
ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಸಿ
 ತಿನ್ನುವ ಪಾತ್ರವಾದರೂ ಪೌರಾಣಿಕವಾಗಿ, ಯಾವ ಕೂಡು ಇಲ್ಲದಂತೆ
 ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತೆ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಹೆಣೆಯುವಲ್ಲಿ
 ತರಬೇತಿ, ಅವರು ಎತ್ತಿದ ಕೈ ಕುಲಸೋದಿ ಹೆಣ್ಣು ತರಬೇತಿ,
 ಒಂದು ಸೋದಿ ವಲ ತೋರಬೇಕು, ಕಂಡು ಕಂಡು ಕಡೆಯ
 ಸಂಬಂಧ ಕೊಟ್ಟಿ ಪರಹ ಕೊಟ್ಟಿರೂ ಸಮಗ ಬೇಡ", ಈ ರೀತಿ
 ಸುಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವಲಿಯುವ ಗೌರವ ಘಟನೆಗಳು, ಕುಳುಕುತ್ತವೆ.
 ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಗನೂ ಸೋಲೆನಂತೆ ಸೀಳಿ ಎಂದ ಹಾಗೆ ಅವರ
 ಮೂಲ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಶಂಕರಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಛಾಯಾ ಇಬ್ಬರೂ ತನ್ನ
 ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳಂತೆ ಮುಖ್ಯವಾದವು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ
 ಉದ್ದೇಶವೆಂಬ ಬದುಕಿದ್ದವರು. ತಂದೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕವಿದ
 ಕಾರ್ಮಿಕದ ಹೊಗಳನ್ನು ಛಾಯಾ ಮೊದಲೇ
 ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ತಂದೆಯನ್ನು ದುಃಖಿಸದೇ ಶಾಂತವಾಗಿರಲೂ
 ಸೂಚಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ಸೋಮಯ್ಯ ತನ್ನ ಮನದ ಕಟ್ಟಿ
 ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಗನಿಗೆ, ಅವಳ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿ,
 ಕೊನೆಗೆ ಅವಳಿಂದ ಮಾತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹೆಂಗಸರ
 ಬಾಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾತೂ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಾರದಂತ
 ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಗಾಪಕೋಕ್ತಿ' ವಿಚಾರವನ್ನು ತನ್ನ ಮನುಷ್ಯ ಛಾಯಾಗೆ
 ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚಿಸುವುದಾದರೆ ಹೆಣ್ಣು
 ಮನುಷ್ಯನಾಗುವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಒಂದು ಸಹಜ ಗುಣ ಆದರೆ,
 ತರಬೇತಿ, ಸತ್ಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ದೃಢೀಕರಿಸಿ, ಹೆಣ್ಣು
 ಮನುಷ್ಯನಾಗುವ ಸಮಯವಲ್ಲ ದಿನ, ಸಕ್ರಮ, ತಿಥಿಗಳನ್ನು
 ಗುರುತಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಲಕ್ಷಣ, ಕಟ್ಟಿ ಲಕ್ಷಣ ಅಂತ
 ಅವುಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸುವುದು ಎಷ್ಟು ಸೂಕ್ತ, ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ
 ಪೂರ್ವತೆಯೂ ಸಮಾಜದ ಸುತ್ತಲೂ ಪಸರಿಸುವುದು ಕಂಡು
 ಬರುತ್ತದೆ. ಸರೋಜಾ ಮನುಷ್ಯನಿಂದ ಘಳಿಗೆಯನ್ನು
 ರಚಿಸುವುದು, ಅವಳ ಮನೆಗೆ ಒಂದು ಅನಿಷ್ಟವಾಗಿ ಬರುತ್ತಾಳೆ
 ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಕೆಡಕೂ
 ಉಂಟಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಕುರಿತು ಸೋಮಯ್ಯ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ,
 ಕೊರಗಿ ಕೊರಗಿ ಆ ವಿಚಾರದ ಕುರಿತು ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ
 ಮುಳುಗುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತರಬೇತಿ ಆಗಿನ ಜನ ಇನ್ನೂ
 ಜಡತೆಯಲ್ಲಿ, ಕಂಡಾಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವಂತೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಛಾಯಾಳ ಪಾತ್ರದ ಕುರಿತಾಗಿ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ 'ಕೊಟ್ಟಿ ಹೆಣ್ಣು
 ಕುಲಕ್ಕೆ ಮೊರಗು ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸುವುದು, ಅಂದಿನ
 ಸಮಾಜದ ಧೋರಣೆಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸುತ್ತ ಹೇಗೆ
 ಸರಪಳಿಗಳಾಗಿದ್ದವು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು
 ತಮ್ಮ ಎಂಬುದನ್ನು ಪಾತ್ರಗಳಾದ, ಅನ್ಯಮೂರ್ತ, ಅಚ್ಚಿತ್ತಮ್ಮ,
 ಸರೋಜಾ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ ಪರಿಯು ಸುಂದರವಾಗಿದೆ.
 ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕುಕ್ಕವಾರದ ದಿನ ಸೋಮಯ್ಯನ
 ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಸರೋಜಾಳ ಮದುವೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಅವಳ
 ಜೀವನಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಶುಭವಿಲ್ಲ, ಪಂಚಾಂಗದ ವಾರ,
 ತಿಥಿ, ಸಕ್ರಮ, ನಂಬಿಕೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸುಳ್ಳು ಎಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ
 ಲೇಖಕರು ಲಕ್ಷವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಕಾದಂಬರಿಯ ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕೆಂದರೆ
 'ಮಿಡಲ ಮೊಗ್ಗು' ಇದೊಂದು ವಿಕಿರಣೀಕ ಕಾದಂಬರಿ. ಹೊಯ್ಯಳರ
 ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ ಮತ್ತು ಆತನ ತಂದೆ
 ಎರೆಯಂಗದೇವ ಬಾಲುಕೃಷ್ಣ ವಿಕ್ರಮಾಧಿತ್ಯನ ಸಾಮಂತರಾಗಿದ್ದ
 ಕಾಲದ ಘಟನಾವಳಿಗಳ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕಾದಂಬರಿಯೂ
 ಹೊಯ್ಯಳರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ
 ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಆಗಿರಲು ಎಂಬಂತಹ
 ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಕಾದಂಬರಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ಬಿತ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಬಾಲುಕೃಷ್ಣರ ಬದ್ಧರಾದ ಉತ್ತರ
 ಸಾಮಂತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಸೋಯಿ ಮೂರ್ತಿಯವರ
 ಒಂದು ಕಥೆ ಬಾಪ್ಪ ನೋಡಿದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಥೆ ಕಿಕ್ಕಮಾಧಿತ್ಯನ
 ಒಟ್ಟೋಲಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಘಟನೆಯಿಂದ ಕಾದಂಬರಿ
 ಇವೆಷ್ಟು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೊಯ್ಯಳರ ರಾಜ್ಯವಾದ
 ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನ ಛಾಯಾಳ, ಹಾಗೂ ಕಾದಂಬರಿ
 ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ ಪಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಸೈಕಾ
 ತರಬೇತಿ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಇಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು,
 ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬಳಿಗಾಮಿಯ ಪ್ರಕೃತಿಯ
 ವಸತಿಯ ಕುರಿತು ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಾ
 ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಥೆಯ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ಹೋಯ್ಯಳರ
 ಎರೆಯಂಗದೇವ, ಆತನ ಮೂರನೇ ಮದದಿ ಏಳನೇದೇವಿ
 ಎರಡೂ ಪಾತ್ರಗಳೂ ಹೃದಯಂಗಮಯವಾಗಿ ಮೂಡಿವೆ. ರಾಣಿ
 ಎಳಲಾದೇವಿಯಂತೂ ಮುಗ್ಧತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ದೇವತೆ ಏಳಲೇ,
 ಅವಳಲ್ಲಿ ಅವಳಿಟ್ಟಿರುವ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಗುಣಗಳು, ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು
 ಬೋಧಿಸುವಂತೆಗೊಳಿಸಿವೆ ದೇವರು ಮಹಿಳೆ ಕುರಿತು ಇರುವ
 ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಅಚರಣೆಗಳನ್ನು ತರಬೇತಿ ಬಹಳ ಎದಿರಾಗಿ
 ಹೆಣೆದಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಎರೆಯಂಗದೇವನ ಕಾಯಿ,
 ವಿಚಲೇ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂಪ್ರದಾಯತೆಯಿಂದ
 ಕೊಡದವುಗಳಾಗಿವೆ. ವಿನಯಾಧಿತ್ಯ, ಮಾರಸಿಂಗಯ್ಯನ ಪಾತ್ರಗಳೂ
 ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಪಾತ್ರಗಳಾಗಿ ತನ್ನ ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನು
 ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಕಾದಂಬರಿ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆಯ
 ಅಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ,
 ಬಳಿಗಾಮಿಯ ಬೆಟ್ಟದ ಗುಹಾದೇವರ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ
 ನಂಬಿಕೆ, ದೇವತಾ ದರ್ಶನ, ಮತ್ತೊಂದು ಬಾಲುಕೃಷ್ಣ ದೊರೆ
 ವಿಕ್ರಮಾಧಿತ್ಯ ಚಿಕ್ಕಮಾಧಿತ್ಯ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳ ಸುತ್ತ ಕಥೆ

ರಚನೆಯಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಾದಂಬರಿಯ ನಡುವೆ ಬರುವ
 ಕಾದು ಕಾದಿನ ಕುರಿತು ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನಲ್ಲಿರುವ ಕೂಟಹಲ,
 ಎಳಲೇಗೆ ಇರುವ ಭಯ, ಎರೆಯಂಗ ದೇವನ ಸರಸ, ರಾಜನ
 ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.
 ವಿಕಿರಣೀಕ ಕಾದಂಬರಿಯಾದರೂ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಿಗಿರುವ
 ಹೋರಾಟ, ಗಾಡ ಮಾತುಗಳು, ಅಪ್ಪಕೊಟ್ಟಿ ಪಟ್ಟೀ
 ಪೀಜಾಂಬರಕ್ಕಿಂತ ಮಾವಕೊಟ್ಟಿ ನೋಲೇ ಹಿರಿದು, ಹುಲೇನು
 ನೊಡೆಯನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ, ವಿಸಾಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ವೀಪರೀತ ಬುದ್ಧಿ,
 ಇಂತಹ ಅದ್ಭುತವಾಗಿವೆ..

ನಿರರ್ಥದ ಅಸ್ವಾದನನ್ನು ಸವಿಯುವ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಹೂದೋಟದಲ್ಲಿ
 ಕುಸುಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಶಾಂತಲೆಯ ಸಂವಾದದ ಪರಿ,
 ದೇವತೋಪಾಸನೆಯ ಕುರಿತು ನಡೆಯುವ ಚರ್ಚೆ, ಕಾದಂಬರಿಯ
 ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಸಿಗೊಳಿಸಿವೆ. ಅಂತೆಯೇ ವಿಕ್ರಮಾಧಿತ್ಯನ
 ದಂಡನಾಯಕ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಕಿರಿಯಾದ ಗುಣ ಕೂತೆಗೆ,
 ಆತನ ಮದದಿ ಮಾಲಿಕೆಯಂತೂ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಾತವಿಯ
 ಅಂತಕರಾದ ಮಿಡಿತದ ಗುಣಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಪಾತ್ರ,
 ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಶಾಂತಲೆಯ ಪಾತ್ರ, ಹೆಣ್ಣಿನ
 ಮಗಳಾದರೂ ಅವಳಿಟ್ಟಿರುವ ಫಲವಂತಿಕೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ
 ಗುಣದಿಂದ ನೋಡಲಂತೂ ಸುಂದರ ಹೆಣ್ಣಾದರೂ ಎಲ್ಲ
 ಗುಣಗಳಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು
 ಬಳಿಗಾಮಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನ ಮತ್ತು ಶಾಂತಲೆಯ
 ಮನದ ಪ್ರೀತಿಯ ಅಂಕುರತೆಯಂತೂ ರಮಣೀಯವಾದದ್ದು.
 ಕಾಳಿದಾಸಯ್ಯನ ಕುಹಳ ಬುದ್ಧಿ ಎಲ್ಲೋ ವಿಕ್ರಮಾಧಿತ್ಯನ
 ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಘನೀಗೊಳಿಸಿದ ರೀತಿ ಎಲ್ಲವೂ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ
 ಬಾಕಿಪಕ್ಕತೆಯಿಂದ ಹಾಗೆ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡಿವೆ.

ಎರಡು ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದ
 ಗುಣಗಳೆಂದರೆ ಕಾದಂಬರಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿದೆ,
 ಮನುಷ್ಯನಿಗಾಗಿ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಪಾತ್ರಗಳು ಜೀವಂತಿಕೆಯನ್ನು
 ಮೂಡಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸಂವಿಕೆ, ಆಚರಣೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಸಂಸ್ಕಾರ
 ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಅವರ ಬರಹದ
 ಶೈಲಿಯಿಂದಲೇ ಕಾದಂಬರಿಗಳು, ಮುಂದುವರಿದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ
 ಚೆಮ್ಮವ ಕಾರಂಜಿಗಳ ಹಾಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸಂಸ್ಕಾರ
 ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಎಲ್ಲ ಕಾದಂಬರಿ ಕಾರಗಿರಿತಲೂ ತರಾಸು
 ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮಹಾರಾಜ್
2. ಹಿಡಲಮೊಗ್ಗ ತರಾಸು

Attested with Original

PRINCIPAL

S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

SRJANI: Indian Journal of
Innovative Research and Development-SIJIRD
Volume-2, Issue-6, January-6, 2024
Innovative, Peer-Reviewed, Open Access, Indexed Journal

PUBLICATION CERTIFICATE

ISSN: 2583-3510

SIRDF

EDITORIAL ASSISTANTS

editor@srjanii.in

www.srjanii.in

JOURNAL IMPACT FACTOR 3.87 (04/2018)

This certificate has been issued for acceptance and publication of research paper titled *Augmented Reality: A New Paradigm Published in SRJANI: Indian Journal of Innovative Research and Development, Volume-2 Issue-6, January - February 2024, Pp. 39-42.*

The Journal is Indexed, Peer-Reviewed & Open Access

PAPER ID: SJIRD-B02D6202407

The certificate is valid with published paper and the paper must be available online at <https://srjanii.in/index.php/archives/9-volume-2/38-volume-2-issue-6-part-b>

editor@srjanii.in

INDEXED BY

ROAD

EDITOR

SRJANI: Indian Journal of Innovative
Research and Development-SIJRD
Chamarajanagera
Karnataka-571126

Attested with Original

PRINCIPAL

S S Arts College & T P Science Institute
CHAMARAJANGERA

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ- Contents		ಪು.ಸಂ
Part-B		P. No
1	ವಾಸಗಿ ಕೇಂದ್ರಿಯ ವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ಚಾಹಿರಾತುಗಳು: ಓಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ - ಡಾ. ಸೌಮ್ಯ ಕೆ. ಬಿ	1
2	ಶಿರವಾಳ ಗ್ರಾಮದ ದೇಗುಲಗಳು - ದಾನವ್ರಸವರ ಬಸವರಾಜ	11
3	ಬೀದರದ ಬರೀದ್ ಪಾಟಿ ಕಾಲದ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು - ಗಂಗಮ್ಮ ವೈ. ಸಿ	18
4	ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರದ 370ನೇ ವಿಧಿಯಡಿ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಆಳವಡಿಕೆ, ರಯ್ತು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಮಾನ: ಓಂದು ಅವಲೋಕನ - ಸೌದಾತ್ ಹೆಟ್	22
5	ಪಾಸವಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳು - ಮುಮ್ಮತ್ ಬೇಗಂ ಕನೇಗಿಂ	31
6	ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಪುರ (PURA) ಯೋಜನೆಯ ಪಾತ್ರ - ಡಾ. ಸಂಗನಗೌಡ ಶಿವನಗೌಡ ಮತ್ತು ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಕಟ್ಟ	35
7	ನಿಷ್ಪಾಣಿಕರ ದೇವಗತಿ: ಓಂದು ಅಧ್ಯಯನ - ಡಾ. ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗನೂರಿ	39
8	ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ರಂಗಪ್ರಕಾಶ: ಕುಟ್ಟು ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ - ಡಾ. ಪ್ರಭು ರಾಜ	43
9	ತ್ರಿಕೂಟಚಲ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ - ಡಾ. ಅನಿತ ಪಿ	49
10	ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ನಗರ ಸ್ವರೇಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರ: ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ - ಬಸವರಾಜು ವೈ. ಎಸ್	57
11	Dalit women migration and challenges (with reference to status of Dalit women in urban area) - Dr.Dodda Hanumaiah B.H	62
12	ನೇಮಿಚಂದ್ರರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರವಾಗಿಯವ ಪುರುಷ ಪಾತ್ರಗಳ ಭಿನ್ನ ಚಪರಗಳು - ಡಾ. ದೇವಕಿ. ಎಸ್ ಮತ್ತು ಡಾ. ರಾಜೇಶ್ ಬೆಟ್ಟಂಗಲ್	67
13	ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರ ಮಹಾದೇವ ಬಣಕಾರ - ಡಾ. ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾಣಿಕರಾವ	73
14	ಜೈನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ಅಲೌಕಿಕ ನೆಲೆಗಳ ಸ್ವರೂಪ - ಡಾ.ಸುನಿತಾ ಪಿ.ಮುಲ್ಗ	77

Attested with Original

PRINCIPAL

D.K. Arts College & T.P. Science Institute
D.K. Sankeshwar

ISSN: 2503-3510

SIRDP
SRUJANI INSTITUTE
EDITORIAL OFFICE
www.srujaniiu.in

SRUJANI Indian Journal of Innovative Research and Development (SIRDI)
Volume-2 Issue-1 January-February 2024, Pp. 39-42
Bi-Monthly, Peer-Reviewed, Open Access, Indexed Journal

ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿ: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ

ಡಾ. ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗನೂರಿ

ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಎಸ್.ಎಸ್ ಕಲಾ ಹಾಗೂ ಟಿ.ಪಿ. ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಸಂಕೇಶ್ವರ.

Abstract:

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿವೆ. 17ನೇ ಶತಮಾನದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ವೈಭವಯುತವಾದ ರಾಜ ಮನೆತನಗಳು (ದೇಸಗತಿಗಳು) ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿವೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯು ತನ್ನದೇ ಆದ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ದೇಸಗತಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಈಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಸೀಮೆಗಳ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸದ್ಯ ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ಇವು ಪೇಶ್ವೆಗಳು, ಆದಿಲ್‌ಶಾಹಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮರಾಠಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಆಳದ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮರಾಠಿ, ಉರ್ದು, ಕನ್ನಡ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳಾಗಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

Keywords: ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಗಳು, ಬೆಳಗಾವಿ, ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಾ ಸರದಾರರಾದ ಹೊಳಕರ, ಗಾಯಕವಾಡ, ಪವಾರ (ಸಿಂಧ ಮುಂತಾದ ಸರದಾರರು ತಮ್ಮ ಕೌರ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ರಕ್ಷಿಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ಆಳಿದರಲ್ಲದೇ ಅತಿ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತಗಾರರೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದರು. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪಟವರ್ಧನ, ಫೋರ್ಪಡೆ, ಭಾವೆ, ದೇಸಾಯಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಮರಾಠಾ ಸಂಸ್ಥಾನಪಕರು, ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಮರಾಠಾ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದರು.

ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿ ಅಥವಾ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಸರಕಾರವೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ರಾಜ ವಂಶವು ಮೂಲತಃ ಮಧ್ಯಭಾರತದ ಉಜ್ಜಯಿನಿಯ

ವಿಕ್ರಮಾಧಿತ್ಯನ ವಂಶದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಭಾಲಟನ್ ಬಳಿ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ನಂತರ ನಿಂಬಾಳಕರ ಎಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದು ನಿಪ್ಪಾಣಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನೆಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ವೈಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಗಡಿಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯು ಸುಮಾರು 500 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಮೊದಲು ಇವರು ಉಜ್ಜಯಿನಿಯ ನಿಂಬಸ (ನಿಂಬಳ)ಗಳ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಆದಕ್ಕೆ ಈ ವಂಶಕ್ಕೆ ನಿಂಬಾಳಕರ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಬಿಜಾಪೂರದ ಆದಿಲ್ ಶಾಹ್ ಇವರ

Please cite this article as: ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗನೂರಿ. (2024). ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿ: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ. ಸ್ಥಳೀಯ: ಸಂಕೇಶ್ವರ ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಲಾ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾಲೇಜ್ ದೆವಲೋಪ್‌ಮೆಂಟ್, 2(6), 39-42.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗುವ ಅಪ್ಪಾ ದೇಸಾಯಿ ಅವರನ್ನು 100 ಕುರುಹುಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು. ನಂತರ ಇವರು ಆಡಿಲ್ ಕಾಹಾನಿರಿದ ದೇಸಗತಿ ಪಟ್ಟ ಪಡೆದು ನಿಪ್ಪಾಣಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನೆಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

ಬೆಂಗಳೂರು-ಮಣಿಯ ರಾಜ್ಯೀಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯವಾಡೆಯ (ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ಸರಕಾರ) ವಂಶಸ್ಥರು ಮೂಲತಃ ನಿಪ್ಪಾಣಿ-ಹತ್ತಿರ ಬರುವ ಬೆಡಕಿವಾಳದ ನಗರದ ಗ್ರಾಮದವರು ನಗರದ ದೇಶಾಯಗಳು, ದೇಶಮುಖರು, ದೇಶವಾಂಡೆ ಎಂಬ ಅಡ್ಡ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ನಗರದ ಸರಕಾರ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಅತಿ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ ಧೀಮಂತ ಪರಾಕ್ರಮಿ, ವೀರರುಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಜ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಭಾರತದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಶೌರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ತಮ್ಮ ಜಮೀನ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ಮೂರ್ತಿಯು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಿಪ್ಪಾಣಿ ವಾಡೆಯ ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ King among Wada's ಇದು ಮಣಿಯ ಶನಿವಾರ ವಾಡೆಯನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ. ನಿಪ್ಪಾಣಿ ವಾಡೆಯು ಸಹ-ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ನ್ಯಾಯ ಆಡಳಿತ, ವಾಸ್ತು, ಶಿಕ್ಷಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೂ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಮೀಸಲಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ಮಟ್ಟದ ಆಡಳಿತಗಳಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ಒಡೆಯರಾದ ನಿಂಬಾಳಕರ ಮನೆತನವು ಒಂದು.

ನಗರದ ದೇಸಾಯಿ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಾಜಿ ಅಪ್ಪಾ ದೇಸಾಯಿ ನಾಯಕ್ ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ

ಒಂದು ನೌಕರಿಯ ಹುಡುಕುಬಳ್ಳಾಗಿ ಗೃಹಿಯರ, ಹುಣ್ಣಿ, ಇಂಜಿನೀರ್ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸುಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು ನಂತರ ಬಿಜಾಪುರ ಆಡಿಲ್ ಕಾಹಿಗಳ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆಡಿಲ್ ಕಾಹಿಯ ಒಂದು ಕುರುಹು ಬಹಳ ಮೊಂಡತನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಪಳಗಿಸಿ ಸವಾರಿ ಮಾಡಿ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ, ಹುಕ್ಕೇರಿ, ಬೆಳಗಾವಿ, ದಾಂಡೇಲಿಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಒಂದನೂರಾವತ್ತಮೂರು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಪರಿಕ್ರಮಿಸಿ ತಿರುಗಿಬಂದು, ಆ ಕುರುಹುನ್ನು ಸಾಧುವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾಗಿ 'ಸಾವಿರಕುರುಹು' ಸರದಾರ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದರು. 173 ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸವದ ಮಾಡಿ ಆನಂದಿತನಾಗಿ ನಿಂಬಾಳಕರ ಅವರಗೆ, 'ದೇಸಗತಿ' ಎಂಬ ಪಟ್ಟವನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದರು. ಆಗಿನಿಂದ ಈ ವಂಶವು ನಿಪ್ಪಾಣಿ ದೇಸಗತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ನಿಂಬಾಳಕರ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ದಾವಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಿಂಬಾಳಕರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಯಕ್ತಿಕ ವಿವರಗಳು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂಲತಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಾದ ನಿಂಬಾಳಕರ ಕೊಲ್ಲಾಪುರದ ಶಾಮ ಮನೆತನದ ಬಡ್ಡ ಎದುರಾಳಿಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದರು.

ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಸಿದ್ಧಲಾಜಿ ಅಪ್ಪಾ ದೇಸಾಯಿ ನಾಯಕ್ ನಿಂಬಾಳಕರ ಸರಲಕ್ಷರ. (1774 - 1839) ಈ ಮನೆತನದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಪಸರಿಸಿ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆದನು. ಇವನು ಈಗಿನ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಕೋಟೆ ಹಾಗೂ ವಾಡೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ನಗರದ ಜನಕನೆಂದು ಪ್ರತೀತಿ ಪಡೆದನು. ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧಲಾಜಿ ಅಪ್ಪಾ ದೇಸಾಯಿ ನಾಯಕ್ ಇವರು ಸ್ವ ತತ್ವಿಯಿಂದ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಲಿನ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದನು.

ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಸಮಾಲಾಮ ಫಾಬ್ರಿಯವರ ಬೊತೆಗೆ ಸ್ವೇಪವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋದ ನಂತರ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಆಡಿಲ್ ಶಾಹಿಗಳು ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ಅಪ್ಪಾ ದೇಸಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಇಲ್ಲಿ ಪಂಚಗಂಗಾ ನದಿಯ ಕಣಿವೆಯ ಪನ್ಪಾಳ್, ಭೂದರ್ಗಡ, ಸಮಾಗಂಡ, ವಲ್ಲಭಗಡ (ಪರಗಾಪೂರಗಡ) ಮೊದಲಾದ ಕೋಟೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿವೆ.

ಬಿಜಾಪುರದ ಆಡಿಲ್ ಶಾಹಿಗಳು ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ನಿಂಬಾಳಕರ್ ಅವರಿಗೆ 14 ಎಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದರು ಹಾಗೂ 1688 ರಲ್ಲಿ ಕೋಣ್ಣರು, ಶಿರಗುಪ್ಪಿ, ಕೋಡಣಿ, ನಿಪ್ಪಾಣಿ, ಅಕ್ಕೋಳ, ಜತ್ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಪುರಸ್ಕಾರವಾಗಿ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಇವರು 18ನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಶಾಂತ್ರಿಕರಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದರು. 1809 ರಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಾಪೂರದ ಶಿವಾಜಿಯ ಕೊನೆಯ ಮಗಳಾದ ಭಾಗೀರತಿಬಾಯಿಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾದರು.

ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್‌ಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದ ಕಂಪನಿ ಸರ್ಕಾರವು ಅವರ ದೇಸಗತಿಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ತನ್ನ ಸೋದರನ ಮಗನನ್ನು ದತ್ತು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ದೇಸಗತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ನಂತರ ರಘುನಾಥರಾವ್ ರಾಜೆ, ಮುರಾರರಾವ್ ರಾಜೆ, ಪರಗೊಡಾರಾಜೆ, ರಾಮರಾಜೆ, ಮುರಾರ್‌ರಾವರಾಜೆ, ಅಣ್ಣಾಜಿರಾವ್‌ರಾಜೆ, ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ರಾಜೆ, ಮುರಾರಾವ್ ದಾದೋಜಿ ರಾವ್‌ರಾಜೆರವರು ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು. ಆದರೆ ಇವರಾರೂ ಈ ದೇಸಗತಿಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ನಿಂಬಾಳಕರ ಅವರಂತೆ ಸಮರ್ಥ ಅರಸರಾಗಿ

ಕೇವಲ ಕೌಟುಂಬಿಕ ದೇವತೆಗಳೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡವರು. ಎಲ್ಲರೂ ರಾಜಶಾಂತ್ರಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಎನ್ನಬಹುದಷ್ಟೇ. ಹೀಗಾಗಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ದೇಸಗತಿ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು 65 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸಾರುವ ಒಂದು ವೈಭವಯುತವಾದ ಒಂದು ದೇಸಗತಿ ಅಥವಾ ವಾಡೆಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ದೇಸಗತಿಯ ರಾಜವಾಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ತಲೆಮಾರಿನ ವಂಶಸ್ಥರಾದ ಶ್ರೀ ಮುರಾರರಾವ್ ದಾದೋಜಿರಾವ್ ದೇಸಾಯಿ ನಿಂಬಾಳಕರ ಬಿ.ಎ.ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ., ಪದವೀಧರರಾಗಿದ್ದು, ಕ್ಷೇತ್ರಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಈ ನಿಪ್ಪಾಣಿಕರ ದೇಸಗತಿಯು ಬೆಳಗಾವಿ-ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇಯಾದ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಉತ್ತರಭಾರತ ಮೂಲದವರಾದ ಇವರು ನಮ್ಮ ನಾಡಿಗೆ ಬಂದು ದೀಮಂತ ದೊರೆಯಾಗಿ ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನಾಡಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಮರೆಯದಂತೆ ಅಜರಾಮರವಾಗಿಸಿದ ಖ್ಯಾತಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ದೇಸಾಯಿ ನಾಯಕ್ ನಿಂಬಾಳಕರ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಪರಾಮರ್ಶನ/ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಬೋಂಗರ್ರದ. ಬಿ.ಪಿ. ಸಿದ್ಧೋಜಿರಾವ್ ನಿಂಬಾಳಕರ ದೇಸಾಯಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ಕಾಲ.
- ದೇಸಗತಿ ಮನೆತನದ ಚಿತ್ರಗಳ ಬೆರಗು. (2018, ಮಾರ್ಚ್ 24). ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ.
- ದೇಸಗತಿ ಮಾಹಿತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಅಗತ್ಯ. (2019 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 6) ವಿಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ.
- ಕೋಶಿ ಎಸ್.ಕೆ. ನಿಪ್ಪಾಣಿ ವಾಡೆ.

SRUJANI: Indian Journal of Innovative Research and Development

• ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಸನಾನುಸೂಚಿಗಳು:

ಜಿಲ್ಲಾ ಕಚೇರಿ.

• *Karnataka State Gazetteer: Belgaum*. (1987). Director of Print, Stationery and Publications at the Government Press. P.131-135

• *History of Belagavi* (2017, June 30). <https://klebedbelagavi.org/history-of-belagavi/>

• *Census of India-2011*. (2014). *District census handbook-Belgaum* Directorate of census operations Karnataka.

Attested with Original

PRINCIPAL

S S Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS | ISSN: 2320 - 2882

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

The Board of
International Journal of Creative Research Thoughts
is hereby awarding this certificate to
Vijayamala naganuri

In recognition of the publication of the paper entitled
YAAVAEA AAZA PAAZAZA PATO

Published in IJCRT (www.ijert.org) & 7.97 Impact Factor by Google Scholar
Volume 12 Issue 2 February 2024 , Date of Publication: 06-February-2024
UGC Approved Journal No: 49023 (18)

PAPER ID : IJCRT2402185
Registration ID : 250973

EDITOR IN CHIEF

Scholarly open access journals, Peer-reviewed, and Refereed Journals, Impact factor 7.97 (Calculate by google scholar and Semantic Scholar (AI-Powered Research Tool) , Multidisciplinary, Monthly Journal

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS | IJCRT
An International Scholarly, Open Access, Multi-disciplinary, Indexed Journal
Website: www.ijert.org | Email Id: editor@ijert.org | ESTD: 2013

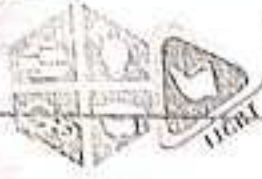
Attested with Original

PRINCIPAL

Sankeshwar Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

SANKESHWAR

IJCRT | ISSN: 2320-2882

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS (IJCRT)

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

ಪಂಪನ ಮಹಾ ಕಾವ್ಯದ ಕರ್ಣ

ಡಾ.ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗರೋಡಿ,

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಕನ್ನಡ

ಎಸ್.ಎಸ್.ಕಲಾ ಪಾಠಶಾಲೆ ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯತ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಸಂಕೀರ್ಣ,

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ದೀರ್ಘ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಬೇವಂತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿದೆ. "ಕಾವ್ಯವು" ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ದೀರ್ಘ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತದಂತಹ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು ಕಾವ್ಯದ ಶಿಖರಗಳಾಗಿವೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಕಾವ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ವ್ಯಾಸ ಕವಿಯ ಮಹಾಭಾರತದ ನಂತರ ಆದಿ ಕವಿ ಪಂಪನ ಲೌಕಿಕ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದು ಅದನ್ನು ಪಂಚಭಾರತ, ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಮಹಾಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಪಂಪನಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಮಹಾಭಾರತದ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಎಲ್ಲ ಪಂಡಿತರು ಪಂಪನೇ ರಚಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿದೆ. 10 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕುಂಬಾ ಪ್ರಖರವಾಗಿ ಮೂಡಿತು. ವ್ಯಾಸ ಕವಿಯ ಮಹಾಭಾರತದ ನಂತರ ಆದಿ ಕವಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪಂಪ ಎರಡು ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ 'ಬೆಳಗುವಿನಲ್ಲಿ ಲೌಕಿಕಮನ್ ಅಲ್ಲಿ ಜನಾಗಮಮಂ' ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಕಾಲಘಟ್ಟವನ್ನು 'ಪಂಪಯುಗ' ಎಂದೇ ಕರೆದಿರುವರು. ಪಂಪನನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದ ಯುಗ ಪ್ರವರ್ತಕನೆಂದು ಸಂಭೋಧಿಸಿದ್ದು ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುತ್ತದೆ. 'ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿ ತಾನೊಂದೆ ವಲಂ' ಎಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಸಾರಿ ರತ್ನತ್ರಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗನಿಸಿದ ಪಂಪನ ಈ ಮಾತು ಮಾನವೀಯತೆಗೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ. ಮಾನವೀಯತೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಬಣ್ಣ ವರ್ಗದಂತಹ ಭೇದಗಳನ್ನು ಹೊಸಕಿ ಹಾಕಿ ಮೇಲೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ.

"ಮಾನವತಾವಾದ, ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಮಾನವೀಯ ಮೀಡಿಕ, ಮನುಷ್ಯ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಃಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕರಣದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರು ಇಟ್ಟಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯರ ಆಸಕ್ತಿ ಮನುಷ್ಯರೇ, ಎಂಬುದು ಮಾನವತಾವಾದದ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ."

'ಪಸರಿಪಕನ್ನಡಕ್ಕೊಡೆಯನೋರ್ವನೆ ಸಕ್ಕವಿ ಪಂಪನಾವಗಂ'ಎಂಬ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ 'ಕವಿತಾಗುಣಾರ್ಣವ' ಎಂಬ ದಿರುದು ಹೊತ್ತ ಪ್ರತಿಭಾ ಸಂಪನ್ನ ಎನಿಸಿಕೊಂಡ ಕವಿ ಪಂಪ.

"ವ್ಯಾಸಮುನೀಂದ್ರ ರುದ್ರ ಪಟನಾಮೃತವಾರ್ಧಿಯನೀಸುವೆಂ ಕವಿ
ವ್ಯಾಸನೆನೆಂಬ ಗರ್ವಮೆನಗಿಲ್ಲ ಗುಣಾರ್ಣವನೊಳ್ಳು ಮನ್ನನೋ |
ವಾಸಮನೆಯ್ಯೆ ಪೇಲ್ವನೆನದಲ್ಲದೆ ಗರ್ವಮೆ ದೋಷಮಟ್ಟಿಗಂ
ದೋಷಮೆ ಕಾಣೆನ್ನೆಜಿವೆ ಮಾಲ್ಕಿಯೆ ಪೇಲ್ವನಿದಾವ ದೋಷಮೋ |"

ನಾನು ವ್ಯಾಸಮರ್ಪಣೆಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಕಾವ್ಯವೆಂಬ ಅಮೃತ ಸಾಗರವನ್ನು ಈಜುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಮೂಲಕ ನಾನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ? ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಂಥಹದ್ದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನನಗಿಲ್ಲ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯತೆ ಮಿಡಿತವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಂಥಹದ್ದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಸಂವೇದನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಹುಪಾಲುನ್ನು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ಸಾಹಸವನ್ನು ಪಂಪ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಕಾರಣ ಕಾವ್ಯ ಜನಾದರಣೆಯವಾಗಿದೆ. ಗುಣಾರ್ಣವನಾದ ಅರಿಕೇಸರಿಯ ಸತ್ತ್ವಭಾವವು ನನ್ನ ಮನೋಮಂದಿರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಪ್ರತಿಪ್ರದರ್ಶನವು ದೋಷವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ನನಗೆ ತಿಳಿದವು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೋಷವಿದೆ? ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಸ್ವಅಹಂಕಾರ ಖಂಡನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

ಮಹರ್ಷಿ ವ್ಯಾಸರ ವಚನ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಮಹಾಭಾರತದವನ್ನು ಈಜಿ ದಾಖಲೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಸನೇ ಎನ್ನುವ ಗರ್ವ ಎನಗಿಲ್ಲ. ಎಂದು ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಮೇಲಿನ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಹಿರಿಯ ಕವಿಗಳೆಲ್ಲರ ಧರ್ಮ, ಕಾವ್ಯ ಧರ್ಮಗಳು ಅವರು ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಪಂಪ ಮೊದಲಿಗನಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ.

ಆದಿಪುರಾಣವನ್ನು ಬರೆದ ಪಂಪನನ್ನು ಅರಿಕೇಸರಿ ಗುರುತಿಸಿ ಕರೆದು ತನ್ನ ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆದು ರಾಜಶ್ರಯವನ್ನು ನೀಡಿದನು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಕ್ರಿ.ಶ 942 ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಭಂಪನ ಅರಿಕೇಸರಿ ರಾಜನನ್ನು ಆರಾಧನೆಗೆ ತಂದಿರಿಸಿ ಪಂಪ ಭಾರತವನ್ನು ಬರೆದನು. ಅರಿಕೇಸರಿಗೆ "ಗುಣಾರ್ಣವ" ಎಂಬ ಬಿರುದಿತ್ತು ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಪಂಪನಿಗೆ "ಕವಿತಾ ಗುಣಾರ್ಣವ" ಎಂಬ ಬಿರುದು ಸಿಕ್ಕಿತು.

"ಪಂಪ ಕರ್ಣನ ಕುರಿತು ಆಡಿದ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು ಪಂಪ ಕರ್ಣನ ಪಾತ್ರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟ್ಟವಿಲ್ಲದ ಉನ್ನತಿಕೆ, ಔದರ್ಯಗಳನ್ನೇ ಮೆರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಕರ್ಣನ ನಿಜವಾದ ಗುಣೋತ್ತಿಯನ್ನು ಕವಿ ನಿರ್ಮುಷ್ಠ ಮನದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ".

ಚಂ. ನೆನೆಯದಿರಣ್ಣ ಭಾರತದೊಳಿಂ ಪೆಜರಾರುಮನೊಂದೆ ಚಿತ್ತದಿಂ
 ನೆನೆಯೊಡೆ ಕರ್ಣನಂ ನೆನೆಯ ಕರ್ಣನೊಳಾರ್ ದೊರೆ ಕರ್ಣನೇಜು ಕೆ |
 ಕರ್ಣನ ಕಡು ನನ್ನ ಕರ್ಣನಳವೆಂಕದ ಕರ್ಣನ ಚಾಗಮಂದು ಕೆ
 ಕರ್ಣನ ಪಡೆಮಾತಿನೊಳ್ ಪೃಥಿದು ಕರ್ಣರಸಾಯನಮಲ್ಲೆ ಭಾರತಂ || ||
 ವ|| ಅಂತು ರಿಪುಕುರಂಗಳಂತೀರವನ ಕೆಯ್ಯೊಳ್ ವೈಕರ್ತನಂ ಸಾಯಲೊಡಂ,
 ಮೇಲುದಂ ಬೀಸಿ ಬೊಬ್ಬಿಲಿದಾರ್ವ ಪಾಂಡವಪತಾಕಿಯೊಳ್-

ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ಉನ್ನತಗೊಳಿಸುವ ಬಗೆ ಅದ್ಭುತಗೊಂಡಿದೆ. ಆತನಲ್ಲಿ ಹದುಗಿರುವ ಗುಣ ಸ್ವಭಾವಗಳಿಗೆ ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಮಾರುಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಪಾಂಡವರು ಐದು ಒಬ್ಬಳು ಕುಂತಿ ಆರು ಅಂದರೆ ಯಾರನ್ನು ಎನ್ನುವ ವಿಶೇಷ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಕರ್ಣನಿಗೆ ಸರಿಯೇ ಭಾರತ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ? ಆತನ ಸತ್ಕರ, ತ್ಯಾಗದ ಗುಣಗಳಿಂದ ಭಾರತ ಕಾವ್ಯವು ಕರ್ಣರಸಾಯನವಾಗಿದೆ. ಕಾವ್ಯದ ರಸಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಣ ರಸವೊಂದು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಅದು ಪಂಪನಿಂದಲೆ. ಮಹಾದಾನಿಯಾದ ಕರ್ಣನನ್ನು ನೆನೆಯುವುದೆಂದರೆ ಮಾನವರು ಮನುಷ್ಯತ್ವವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿಕೊಂಡಂತೆಯೇ. ಹೀಗಾಗಿ ಕಾವ್ಯ ಮಧುರವಾಗಿದೆ. ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಕರ್ಣನ ಬಗ್ಗೆ ಚರಮ ಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡಿ ಪಂಪ ಕರ್ಣನಿಗೆ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ರೀತಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಂಪ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಲೋಕಪೂಜೆ ಸಲ್ಲುವಂತೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಪಂಪನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಾತ್ರಗಳು ಬಹಳ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದವೂ ಮನುಷ್ಯತ್ವ, ದೈವತ್ವದ ಗುಣಗಳಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ಣನ ಹಾಗೂ ದುರ್ಯೋಧನನ ಪಾತ್ರಗಳು ದುರಂತತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಭಾರತದ ಒಂದು ಪದ್ಯ ನೋಡಿದರೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಚಲದೊಳ್ ದುರ್ಯೋಧನಂ ನನ್ನಯೊಳಿತನಯಂ ಗಂಡಿನೊಳ್

ಭೀಮಸೇನಂ

ಬಲದೊಳ್ ಮದ್ರೇಶನಪ್ಪನ್ನತಿಯೊಳಮರಸಿಂಧೂದೈವಂ ಚಾಪವಿದ್ಯಾ |

ಬಲದೊಳ್ ಕುಂಭೋದ್ಧವಂ ಸಾಹಸದ ಮಹಿಮೆಯೊಳ್ ಭಲ್ಲುಣಂ

ಧರ್ಮದೊಳ್ ನಿ

ಮಫಲ ಚಿತ್ತಂ ಧರ್ಮಪುತ್ರಂ ಮಿಗಿಲಿವರ್ಗನೀ ಭಾರತಂ ಲೋಕವ್ಯಾಜ್ಯಂ | 64 |

ಚಲದಲ್ಲಿ ದುರ್ಯೋಧನನೂ, ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನೂ, ಪೌರುಷದಲ್ಲಿ ಭೀಮಸೇನನೂ, ಬಲದಲ್ಲಿ ಶಲ್ಯನೂ, ಗುಣೈಶ್ವರಿಯಲ್ಲಿ ಭೀಷ್ಮನೂ, ಚಾಪವಿದ್ಯಾಶೌಕಲದಲ್ಲಿ ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯನೂ ಸಾಹಸದ ಮಹಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪರಿಶುದ್ಧಮನಸ್ಸುಳ್ಳ ಧರ್ಮರಾಯನೂ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದವರು. ಇವರಿಂದ ಭಾರತವು ಲೋಕವ್ಯಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ತ ಭಾರತವೆಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಇದೊಂದು ಲೌಕಿಕ ಕಾವ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಪಾತ್ರಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿವೆ. ಕರ್ಣ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಾಯುವವರೆಗೆ ಶೂದ್ರತ್ವವನ್ನು, ದುಃಖವನ್ನು ಹಾಗೂ ಅನಾಥ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಕರ್ಣ ಸಾಹಸದ, ತ್ಯಾಗದ, ಸತ್ಯದ ಶೌರ್ಯದ ಶೀಲ, ಜಸಜಾಗೃತಿಯುತೆ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ಣ ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಪಂಪ ಈ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಮಾರಿಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಇವೆಲ್ಲವು ಮಾನವೀಯತೆಗೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವೆನಿಸಿವೆ. ಯಾವುದೇ ಆಶೆ ಅಮಿಷಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗದೆ ತನ್ನ ಉದಾರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬಂದಾತೆ ಕರ್ಣ. "ನನ್ನಿ ಎಂದರೆ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಭಾವ. ಕವಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಆತನ ದಾನ ಗುಣಕ್ಕಿಂತ ನನ್ನಿ ಗುಣವೇ ಹೆಚ್ಚು ಮನಬಂದಂತಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಆತ ನನ್ನಿಯ ಈ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕರ್ಣನಿಗೆ ಅಂಟಿಸಿದ್ದಾನೆ."³

ಚಲಮುಂ ಚಾಗಮುಮಳವುಂ

ಕಲಿಕನಮುಂ ಕುಲಮುಮೀಗಳೆನ್ನಯ ಮೆಯ್ಯೊಳ್ |

ನೆಲಸಿದುವು ನಿಮ್ಮ ಕರುಣಾ

ಬಲದಿಂ ನೀವೆನ್ನನಿಂದು ಮಗನೆಂದುದಲಿಂ | 80 |

ನೀವು ತಮ್ಮ ಕರುಣೆಯ ಬಲದಿಂದ ಈಗ ನನ್ನನ್ನು ಮಗನೆಂದು ಹೇಳಿದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಭಲವೂ ತ್ಯಾಗವೂ ಮೇಲ್ಮೆಯೂ ಪರಾಕ್ರಮವೂ ಕುಲವೂ ನನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿದುವು. ಕರ್ಣನ ಈ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯತೆಯ ದಿವ್ಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಸಾತ್ವಿಕ ಸ್ವಭಾವದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜನರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದಾನೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಹೆತ್ತ ಮಗು ಬೆಳೆದು ಅವನ ಮಧ್ಯಮ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದನಂತರ ಅವನ ಎದುರಿಗೆ ಎಂದು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರದ ತಾಯಿ ಬೆಳೆದ ಮಗನ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಾ ಹೃದಯವಿದ್ರಾವಕವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ತಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಪಿತನಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಕರ್ಣ ತಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಸಿಟ್ಟನ್ನು ಹೊಂದದೇ ಅವಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವದಿಂದ ತಾಯಿಯೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಯಮವನ್ನು ಮೀರಿದ್ದಾನೆ. ಕುಂಟಿ ತನ್ನ ಮಗನ ಎದುರಿಗೆ ಮಗನೇ ಎಂದು ಸಂಭೋಧಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಚಲ,ತ್ಯಾಗ, ಪರಾಕ್ರಮ ಶೌರ್ಯದ ಗುಣಗಳು ಬಂದವು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪರಿ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿವೆ.

ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕರ್ಣನ ಕುರಿತಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಚರ್ಚಿಸುವು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕಾರಣ ಕರ್ಣನ ಪಾತ್ರ ಒಂದು ದುರಂತ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಪಂಪಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಶೂದ್ರತ್ವವನ್ನು ದುಃಖವನ್ನು ಹಾಗೂ ಅನಾಥ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ದಾನಶೂರ ಕರ್ಣನೆಂದು ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಕರ್ಣ, ಸಾಹಸದ, ತ್ಯಾಗದ ಸತ್ಯದ ಶೌರ್ಯದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅಂತೆಯೇ ಮಹಾದಾನಿ, ಕಾರುಣ್ಯಗಂಗೆಯ ಗುಣಗಳಿಂದ ಪಂಪ ಕವಿ ಕರ್ಣನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರುವನು.

ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವು ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ತನನ್ನು ನೆನೆಯಿರಿ ಎಂದು ಸಾರಿದಂತಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪರಿಹಿತಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕರ್ತನು ಜೀವ ಎತ್ತಿದಂತಿದೆ. ಕುಂತಿ ದುರ್ವಾಸ ಮುನಿಗಳ ಮಂತ್ರಗಳ ವರದಿಂದ ಮೊದಲನೇ ಮಂತ್ರದಿಂದ ರವಿ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕರ್ತನನ್ನು ಪಡೆದು ನಂತರ ಆ ಹಸಿಗೊಬ್ಬನ್ನು ಗಂಗಾತೀರದಲ್ಲಿ ತೇಲಿಬಿಟ್ಟು, ಹೊರಟು ಹೊದಳು. ಅಂದಿನಿಂದ ಕರ್ತನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನಾಥ ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಪುರುಷಾಯಿತು. ನಂತರ ಯಾವುದೋ ಬೆಸ್ತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಬೆಳೆದು ಅಲ್ಲಿ ಕೂದುತ್ತವನ್ನು ಅನುಭವಿಸತೊಡಗಿದೆ. ಶೂದ್ರರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಕರ್ತನು ಗುಣಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಶ್ರೀಮಂತನಾಗಿ ಮಾನವೀಯತೆಯ ಸಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ವಿಧ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಹೋದಾಗಲೂ ಚಾತಿಯ ಕಾರಣವಾಗಿ ಗುರುಗಳಿಂದ ಶಾಪಗ್ರಸ್ತನಾದದ್ದು, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಚಾತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯದೇ ಶಾಪದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಾನೆ. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ದುರಂತವೇ ಸರಿ.

ಕೃಷ್ಣನು ಕರ್ತನ ಜನ್ಮರಹಸ್ಯ ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ದುರ್ಯೋಧನನ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪಕಾರವನ್ನೆಸಗಿ ಪಾಂಡವರೊಡನೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ ಜನ ಮೆಚ್ಚರು ಎಂಬಂತೆ ಕರ್ತನು ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನೇನೋ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಕೃಷ್ಣನ ಉದ್ದೇಶ ಮೂರ್ತಿಯಾಯಿತು. ಕರ್ತನ ಹೃದಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಭೇದಿಸಿದ ದುರ್ಯೋಧನ-ಕರ್ತನ ಸ್ನೇಹದಲ್ಲಿ ಒಡಕನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿಸಿದ ಕೃಷ್ಣನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕರ್ತನು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಕುಗ್ಗಿ ಹೋಗಿ ಬಸವಳಿದನು. ಸೋದರ ಸಂಬಂಧ ಪ್ರೀತಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸ್ನೇಹ ಎರಡರ ನಡುವೆ ಸಿಲುಕಿದ ಕರ್ತನ ಮನಸ್ಸಿತಿ ಅಡಕತ್ತರಿಯ ನಡುವೆ ಸಿಲುಕಿದ ಅಡಕೆ ತರವಾಗಿದೆ. ತರವಾಗಿದೆ. ಮಾನಸಿಕಯಾತನೆ ಪಡುತ್ತಾ, ದೀರ್ಘ ಗಂಭೀರ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದ ಸ್ಥಿತಿಯಂತೂ ಓದುಗರ ಮನ ಮಿಡಿಯುವಂತದ್ದಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿ ಕೃಷ್ಣನಿಂದಾಗಿ ಕರ್ತನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕದಡಿಸಿ ಅಪ್ಪಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಅವನ ಹೃದಯವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಕುಂತಿಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಭೆಟ್ಟಿಮಾಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅವನ ಹೃದಯವನ್ನು ಕಡಡುವ ಸಾಹಸವನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ಮಾಡಿರುವನು. ಒಂದು ದಿನ ರವಿವಾರ ಸೋರ್ಯನಿಗೆ ಆರ್ಭವವನ್ನು ಕೊಡಲು ಕರ್ತನು ಬಂದಾಗ ಕುಂತಿಯು ಗಂಗಾ ತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾಳೆ. ಸೂರ್ಯನೇ ಸ್ವತಃ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಆ ಸಂದರ್ಭದ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ತನಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ದಾನಕೂರನೆನಿಸಿದ ಕರ್ತನು ತಂದೆಯ ಮಾತನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ತಾಯಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನದಿಂದ ಜನ್ಮ ಪಾಪನವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.

ಕುರುಪತಿಗಿಲ್ಲ ದೈಬಲಮ್ ಅಜಗೆ ಮೇಲ್ಕಲೆಗೆಯ್ತರಾಗುಳಂ

ತಾಯಿ ಮಡಿಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕು ತಾನು ನಡೆಯುವ ನೇರ ದಾರಿಯನ್ನುಳಿದು, ಒಡೆಯನ ಚುಣವನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖದ ಯಾವ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಸ್ವತಃ ಕರ್ತನೇ ಕುಂತಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಬೆಸ್ತರವನೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಲೇ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಗುಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಮಗನೆನಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಗುಣವನ್ನು ಬಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವಲ್ಲಿಯೂ ಮನುಷ್ಯತ್ವದ ಗುಣದ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕರ್ತನ ದೃಢ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅವನ ಗಂಭೀರ ಪಾತ್ರ ಹಿತಮಿತ ಮಾತುಗಳು ಸ್ನೇಹ, ಸ್ವಾಮಿ ಭಕ್ತಿಗಳ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆ ಸ್ವಾರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಎಲ್ಲ ಸೆಳೆತಗಳೊಳಗೆ ಆಹುತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಧಾರ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕರ್ತನ ಪಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಕರ್ತನ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಯುದ್ಧದವರೆಗಿನ ಆತನ ಪಯಣ ಬಹಳಷ್ಟು ಕರುಣಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ದುರಂತ ನಾಯಕನಾದ ಕರ್ತನ ಬಗ್ಗೆ ಪಂಪ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿರುವನು.

- 1) ಪಂಪ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ-ಬಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
- 2) ಪಂಪ ಭಾರತ ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ -ಡಾ. ಶಾಂತಿನಾಥ ದಿಬ್ಬರ
- 3) ಮಾನವೀಯ ಚಿಂತನೆಗಳು-ಡಾ. ಗುರುಪಾಡ ಮಂಗುಡಿ
- 4) ಹಳಗನ್ನಡ ಓದುತ್ವ ಓದುತ್ವ ಡಾ. ವಿಜಯಕುಮಾರ ಎಸ್ ಕಟೀಕಳ್ಳಿಮಠ.

Attested with Original

PRINCIPAL
S.S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

Akshara Multidisciplinary Research Journal

Single Blind Peer Reviewed & Refereed International Research Journal

E- ISSN 2582-5429

October- December 2023 Volume 04 Issue IV

SJIF Impact- 5.67

Akshara Multidisciplinary Research Journal

Peer-Reviewed & Refereed International Research Journal

October- December 2023

Volume 04 Issue IV

Scientific Journal of Impact Factor (SJIF) Impact-5.67

TOGETHER WE REACH THE GOAL

International Impact Factor Services

International Society for Research Activity (ISRA)
Journal-Impact-Factor (JIF)

Digital Online Identifier-
Database System

An International Digital and Visual Library

Akshara Publication

Plot No 143 Professors colony,
Near Biyani School, Jamner Road, Bhusawal Dist Jalgaon Maharashtra 425201

Index

Sr.No	Title of the Paper	Author's Name	Pg.No
1	Fostering Peace through Value Education : A perspective in teacher education	Dr. Asha P Pathrose	05
2	Search for Identity in the Novels of Abdulrazak Gurnah	Dr Abhay Madhukarrao Patil	12
3	Study of Digitization and Quality of Life in India	Dr. Mritunjay Kumar Mishra	17
4	Obesity And Stress : A Statistical Analysis	Anjali Yadav Prof. Jyoti Tiwari	25
5	2020 : NEP Empowered teacher	Anju	29
6	'Contribution of Management Thinkers'	Mrs. Yamini P. Galapure	32
7	Effective implementation of National Education Policy – 2020 : Academic Bank of Credit (ABC ID)	Dr. Jayshree C. Salunkhe	34
8	Importance of Language and Multilingualism : NEP-2020	Dr. Archana Ramesh Wisave	38
9	ग्रामीण युवा सशक्तीकरण एवं दीन दयाल उपाध्याय ग्रामीण कौशल योजना: एक अन्तः क्रियात्मक अध्ययन	प्रो. डॉ.अनूप कुमार सिंह बीरन्द्र सिंह	42
10	हिंदी भाषा के विकास में अनुवाद की उपयोगिता	डॉ. सोनकांबले अरुण अशोक	50
11	असुर जनजाति की त्रासदी - 'ग्लोबल गांव के देवता'	डॉ. पी. व्ही. गाडवी	54
12	कालजयी रचना दुष्यंतकुमार कृत उपन्यास 'आँगन में एक वृक्ष'	प्रा.डॉ.रविंद्र आर.खरे	56
13	जीवन एक कुरुक्षेत्र	डॉ. स्मृति कुमारी सिंह	59
14	21 वीं सदी के हिंदी भाषा पर आधुनिक तकनीक का प्रभाव	प्रा. स्नेहलता गीतम कांबले	62
15	मीडिया की विश्वसनीयता पर उठते सवाल	डॉ. संजीव कुमार विश्वकर्मा	65
16	'यमुना के बागी बेटे' उपन्यास की रचनात्मक पीठिका	ऐपिन सिंह	70
17	इक्कीसवीं सदी के हिंदी उपन्यासों में असंगठित क्षेत्र के कामगार मजदूरों के समाजिक यथार्थ का चित्रण	विश्वभर प्रसाद डॉ. बंदी दत्त मिश्र	74
18	भारतीय स्वतंत्रता संग्राम में कवि रामप्रसाद बिस्मिल का योगदान	डॉ. कोमलकुमार परदेशी	77
19	संघर्षरत विश्व व्यवस्था: समाधान के दार्शनिक यथार्थवादी उपाय एवं भारतीय दृष्टि	फणीन्द्र किशोर	81
20	सुब्रह्मण्य भारती: एक चिंतन	विश्वजीत सिंह	86
21	प्रकृति की रक्षा में गुरु जंभेधर के स्वर	कुलदीप	89
22	डॉ. भीम राव अम्बेडकर : शिक्षा दर्शन	श्रीमती मोनिका	93
23	गुजराती भाषा का अनूदित उपन्यास – उपरवास कथात्रयी : स्थिति और गति	प्रा.डॉ.पूनम त्रिवेदी	96
24	राष्ट्रीय शिक्षा नीति -2020	प्रा.डॉ. सी.जी. कडेकर	100
25	भूमण्डलीकरण और हिन्दी साहित्य	डॉ. जयंतिलाल. बी.बारीस	103
26	हिंदी साहित्य की 'वाद' संपदा – प्रगतिवाद	डॉ. मनोज एन. पाटील	109
27	लोकगाथाओं की उत्पत्ति एवं विकास	डॉ. विमलभाई यु. पटेल	112

डॉ. पी. व्ही. गाडवा

सह प्राध्यापक, हिंदी विभागाध्याया, सायना इन्स्टिट्यूट, संकेत, जिला बेळगावी

एस.एस.आर्ट्स कॉलेज अॅण्ड टी.पी.सायना इन्स्टिट्यूट, संकेत, जिला बेळगावी

'ग्लोबल गांव के देवता' रणेंद्र का यह उपन्यास सन 2009 में प्रकाशित हुआ। यह एक ऐसा उपन्यास है जिसमें भारत के विशेष रूप से झारखंड के एक आदिवासी समुदाय का अपने अस्तित्व, आत्मसम्मान, और अखिरता की रक्षा के लिए लंबे संघर्ष और लगातार मिते जाने की प्रक्रिया का संवेदनशील चित्रण है। झारखंड के आदिवासी समाज उससे भी खासकर 'असुर' समुदाय को केंद्र में रखकर लिखा गया एक ऐसा उपन्यास है जो असुर जनजाति के सदियों पुराने इतिहास को तथा लोक प्रचलित धारणाओं को खंडित करता है।

प्रस्तुत उपन्यास की कथावस्तु काफी प्रदीर्घ है। झारखंड जैसे आदिवासी बहुल इलाखे की आदिवासियों की मूल निवासियों के आत्मा की आवाज दर्शाती है। इस उपन्यास के माध्यम से असुर आदिवासियों का जो इतिहास पाठकों के सामने आता है, वह अपने जंगल, जमीन और जीवन को आक्रमणकारियों से बचाने के लिए आदिवासियों के कठिन, घातक और कई हजार वर्ष लंबे संघर्ष का इतिहास है। इसमें ग्लोबल गांव के दो देवताओं का उल्लेख है। पहला है विदेशी वेदांग, ग्लोबल गांव का बड़ा देवता कंपनी है विदेशी, पर नाम है देशी। दूसरा देवता है टाटा, जिसने असुरों के लोहा गलाने और औजार बनाने के हुनर का अंत कर दिया है। इसलिए असुर मानते हैं कि टाटा कंपनी ने उनका जो विनाश किया है वह असुर जाति के पूरे इतिहास की सबसे बड़ी हार है। यद्यपि इस उपन्यास के कथा के केंद्र में झारखंड के निकट क्षेत्र के असुर समुदाय का जीवन है लेकिन उपन्यासकार यह जानता है कि जब से भारत में पूंजीवाद एवं भूमंडलीकरण आया है तब से पूरे देश के आदिवासी समुदायों का सबकुछ उनकी प्रकृति, संस्कृति और जिंदगी खतरे में है इसलिए वे सभी आत्मरक्षा के लिए लड़ रहे हैं। भूमंडलीकरण के दौर में अपने आपको विकसित करने की धुन में कई ठेकेदारों के द्वारा आदिवासियों जैसे पिछड़े समूह को उनकी संस्कृति को मिटाने की भरसक कोशिश की जा रही है। इसके परिणाम स्वरूप आज 'ग्लोबल गांव के देवता' पूरी तैयारी के साथ उनके अस्तित्व को मिटाने की जी जान से कोशिश कर रहे हैं। उपन्यास कथावाचक शिक्षक पद पर नियुक्त होकर झारखंड के किसी एक पहाड़ के ऊपर जंगल के बीचों बीच बसे भैरोपाट में आता है। यहाँ पर बाँसगाईड की बड़ी बड़ी खदानें हैं। वहाँ होलियों में आपसी लड़ाई हमेशा होती रहती है। अंबा टोली गांव के प्रधान का बड़ा बेटा लालचन असुर नायक के कमरे में खून से लथपथ लुढ़क जाता है। कथानायक और रमझुम दा का परिचय वही होता है। लालचन असुर और रमझुम दोनों आदिवासी असुर जाति के हैं। इन आदिवासी लोगों से खदान मालिक सूक्ष्म मूल्य देकर उसके बदले में उनकी किमती जमीन पर कब्जा करके उन्हें निष्कासित करते हैं। इसलिए लालचन और रमझुम पूरे समाज का प्रतिनिधित्व करते हुए विद्रोह की आवाज उठाते हैं।

उपन्यासकार ने आदिवासियों के जीवन यथार्थ को बड़ी समर्थता से और समग्रता से चित्रित किया है। साथ ही प्रचलित और प्रमाणित मिथकों के प्रभाव से मुक्त होकर आदिवासियों के जीवन इतिहास को व्यक्त करता है। उपन्यास की कथावस्तु प्रदीर्घ है और विविध उपभागों में समाहित है। उपन्यासकार ने आदिवासी सभ्यता, संस्कृति और संघर्ष को सशक्त वाणी देने की भरसक कोशिश की है। पूरा उपन्यास पात्रों के माध्यम से उपन्यास का कथ्य संप्रेषित करने में सफल हुआ है। पात्रों के माध्यम से ही उपन्यासकार ने उपन्यास को एक आठचलिक तेज धार प्रधान की है। उक्त उपन्यास में असुरों की त्रासदी अत्यंत गहनता से चित्रित हुई है। लंगट बाबा शिवदास शिवभक्त बनकर असुरों का हर तरीके से शोषण करता रहता है। ऐसे कुकर्मों दोगी बाबा के प्रति असुरों का मन घृणा से भरा हुआ है। विजयी नस्लों के प्रतिनिधि गोनू सिंह ऊर्फ गणेश्वर सिंह ने असुरों की काफी जमीन पर हक जमा चुका है। जब असुर इसका जमकर विरोध करते हैं तो असुरों का मुखिया लालचन असुर को जबरन गिरफ्तारी करके कठोर शिक्षा देकर उसे प्रताड़ित करके एक समझौते के करार पर जबरन हस्ताक्षर करवा लेते हैं। जब वह वापस लौटकर आता है तो उसे अपने ही लोग बहिष्कृत करते हैं। अपनों से ही मिले इस व्यवहार से वह इतना दुखी होता है कि वह खुद से ही सवाल करते हुए कहता है "इससे तो अच्छा रहता कि पुलिस उन्हें गोली ही मार देती। यह कैसा मार रही थी कि अपने ही उनके दुश्मन हो गए।", असुरों पर अनादी काल से होते हुए अन्याय, अत्याचार का पूरा वास्तविक चित्रण कथानायक के शब्दों से ही इस प्रकार व्यक्त हुआ है – "यह केवल एक लालचन दा के हत्या का सवाल नहीं था और न किसी असुर पर पहली बार या आखिरी बार आक्रमण हुआ था। न यह पहली बार

जमीन के टुकड़े लिए हत्या हुई थी। यह हजारों साल से चल रहे शोषित-अशोषित युद्ध की नवीनतम कड़ी मात्र था। फटे सिर ने हमारी काल और देश की समझ को गड़बड़ा दिया था। समझ में नहीं आ रहा था कि हम वैदिक काल में है कि इन्किसाबी सदी में। वर्तमान-अतीत-भविष्य-का रहा था ..... वह क्या था जिसके कारण एक समुदाय बहुसंख्यक समुदाय के लिए 'अन्य' में तब्दील हो गया। हम से अलग 'अन्य' एक शत्रु। चूंकि उसके जीवनयापन का तरीका हम से भिन्न था। इसलिए वह हत्या के योग्य कैसे हो गया। आग की खोज, धातुओं की खोज, धातु पिघलाने कि कला किन्हीं को इतनी बुरी नहीं लगी कि इस कारीगर जाति का बार बार आक्रमणों में नष्ट होने और पीछे हटने के लिए मजबूर होना पड़ा," कथानायक के इन शब्दों में ही असुरों की लंबी त्रासदी का व्योरा अभिव्यक्त हुआ है।

सारांश रूप में यही कहा जा सकता है कि प्रस्तुत उपन्यास में झारखंड के एक आदिवासी बहुल इलाखे में व्याप्त असुर और स्थापित अर्थव्यवस्था के पोशिदो के बीच पनपते संघर्ष का वर्णन किया है। पूरा वर्णन आदिवासी संस्कृति और बोलचाल की भाषा, प्रकृति का वर्णन, वेपभूषा, रहन-सहन, बोलने का ढंग अत्यंत मार्मिकता से चित्रित है जिससे उपन्यास का अंतरंग सहजता से विकसित हुआ है। असुर या आदिवासी समुदाय अपने जंगल, जमीन, छेत-खलिहान, बस्ती और जीवन को आक्रमणकारियों से बचाने के लिए लंबे संघर्ष का इतिहास प्रस्तुत करती है। जंगल में स्थित बड़े बड़े खदाने खरीदने, खरीदकर देशी विदेशी कंपनियों ने आदिवासियों के मूल निवासी लोगों को ही जमीन उनकी पारंपारिक अर्थात् जीवन व्यवस्था पर आंच लायी जिसके कारण उनका अभावग्रस्त जीवन शोचनीय बना। साथ ही अपनी संस्कृति और अस्तित्व को बरकरार रखने के लिए उन्हें काफी संघर्ष करना पड़ता है। एकतरफ मुट्टी दौं मुट्टी भर असुर लोग और पूरा प्रशासन एकतरफ, सारी अर्थव्यवस्था में भ्रष्टाचार, इन्सानियत का खात्मा, नेताओं का भ्रष्ट शासन, मुकादम की गुंडागर्दी, ऐग्याशी आदि सारे मुद्दों पर गहरी नजर डालते हुए उपन्यासकार ने उपन्यास को गहरी अर्थव्यवस्था और संवेदना प्रस्तुत की है। तथा इसकी प्रस्तुति ही इस उपन्यास का मूल उद्देश्य है।

संदर्भ :

- 1) रणेंद्र, 'ग्लोबल गाँव के देवता' - भारतीय ज्ञानपीठ प्रकाशन, नई दिल्ली, पृष्ठ संख्या 11.
- 2) संपादक रविन्द्र कालिया - 'नया ज्ञानोदय' - (मासिक, साहित्यिक पत्रिका) अगस्त - 2008.-
रणेंद्र - 'ग्लोबल गाँव के देवता' भारतीय ज्ञानपीठ प्रकाशन, नई दिल्ली, पृष्ठ संख्या 97.

IMPACT FACTOR
6.70

श्री. जी. व्ही. कांबळे
International Registered & Recognized

ISSN 2231-0671

Research Journal Related to Higher Education for all Subjects

HI-TECH RESEARCH ANALYSIS

UGC APPROVED & PEER REVIEWED RESEARCH JOURNAL

Issue : XXVII, Vol. - II
Year - XIV, (Half Yearly)
Aug. 2023 To Jan. 2024

Editorial Office :
'Gyandev-Parvati',
R-9/139/6-A-1,
Near Vishal School,
LIC Colony,
Pragati Nagar, Latur
Dist. Latur - 413531.
(Maharashtra), India.

Contact : 02382 - 241913
09423346913 / 09503814000
07276305000 / 09637935252

Website
www.irasg.com

E-mail :
interlinkresearch@rediffmail.com
vislongroup1994@gmail.com
mbkamble2010@gmail.com

Published by :
JYOTICHANDRA PUBLICATION
Latur, Dist. Latur - 413531 (M.S.) India

Price : ₹ 200/-

CHIEF EDITOR

Dr. Balaji G. Kamble
Research Guide & Head, Dept. of Economics,
Dr. Babasaheb Ambedkar Mahavidyalaya,
Latur, Dist. Latur.(M.S.) (Mob. 09423346913)

EXECUTIVE EDITORS

Dr. B. M. Gore
Principal
Janvikas Mahavidyalaya,
Bansarola, Dist. Beed(M.S.)

Dr. Dileep S. Arjune
Professor & Head, Dept. of Economics
J. E. S. College,
Jalna, Dist. Jalna(M.S.)

Scott. A. Venezia
Director, School of Business,
Encenada Campus,
California, (U.S.A.)

Dr. U. Takataka Mine
Tokyo (Japan)

Bhujang R. Bobade
Director Manuscript Dept.,
D. A. & C. Research Institute,
Malakpet, Hyderabad. (A.P.)

Dr. Nilam Chhangani
Head, Dept. of Economics,
SKMG Mahavidyalaya,
Karang Lad, Dist. Washim(M.S.)

DEPUTY-EDITOR

Dr. Murlidhar A. Lahade
Dept. of Hindi,
Janvikas Mahavidyalaya,
Bansarola, Dist. Beed(M.S.)

Dr. S.B. Wadekar
Dept. of Dairy Science,
Adarsh College,
Hingoli, Dist. Hingoli.(M.S.)

Dr. Balaji S. Bhure
Dept. of Hindi,
Shivajinil College,
Nalegaon, Dist. Latur.(M.S.)

Dr. Shivaji Vaidya
Dept. of Hindi,
B. Raghunath College,
Parbhani, Dist. Parbhani.(M.S.)

CO-EDITORS

Dr. V. R. Gawhale
Head, Dept. of Commerce,
G. S. College,
Khamgaon, Dist. Buldana (M.S.)

Dr. Shyam Khandare
Dept. of Sociology
Gandwana University
Gadchiroli, Dist. Gadchiroli (M.S.)

Ghansham S. Baviskar
Dept. of English,
RNC & NSC College,
Nasik, Dist. Nasik (M.S.)

Dr. Balasaheb Patil
Head, Dept. of Economics
C. K. Thakur College,
Parvat, Dist. Raigad (M.S.)

Issue : XXVII, Vol. II

HI-TECH RESEARCH ANALYSIS

IMPACT FACTOR
6.70

ISSN 2231- 6671

Aug. 2023 To Jan. 2024

INDEX

Sr. No	Title for Research Paper	Page No
1	Analysis of the soil Properties of an industrial Area in Hyderabad Prasad Kadam	1
2	Adaptation of Shakespearean Plays in Bollywood Cinemas Gajanan Uttamrao Zunjare	8
3	A Critical Analysis of Demand of Separate State of Vidarbha in Maharashtra Sunil Gaikwad	13
4	An Analysis of New National Education Policy in Reference to The Ancient Indian Knowledge Tradition Shailendra Kumar Singh	20
5	National education policy 2020 - Life skills training for all round development of students Dr. Archana Patki	27
6	नई शिक्षा नीति - 2020 डॉ. पी. व्ही. गाडवी	38
7	साम्प्रदायिकता पर पं. जवाहर लाल नेहरू जी के विचार - एक मूल्यांकन डॉ. नागेन्द्र नारायण तिवारी	42
8	घरेलू हिंसा का बच्चों पर प्रभाव - नवागढ़ के परिपेक्ष में एक अध्ययन अन्नपूर्णा अग्रवाल, डॉ. अनिल कुमारी	46
9	भारतातील डिजिटलायझेशन आणि महिला सक्षमीकरण डॉ. अर्चना राजकुमार कांबळे (जगतकर)	53
10	राजर्षी शाहू महाराजांचे स्त्री सबलीकरणामध्ये योगदान डॉ. पांडुरंग किसनराव मगर	59
11	राजर्षी शाहू महाराजांचे शैक्षणिक कार्य डॉ. वाळू आत्माराम कांबळे	65

नई शिक्षा नीति - 2020

डॉ. पी. व्ही. गाडगी

प्राध्यापक, हिंदी विभागाध्यक्षा,

एस.एस.आर्ट्स कॉलेज अंड टी.पी.सायन्स इन्स्टिट्यूट,

संकेरवर, जिला : बेळगावी.

Research Paper - Hindi

देश की शिक्षा नीति देश के विकास का मूल आधार मानी जाती है। शिक्षा एक ऐसा अस्त्र है, जिसे पूरी दुनिया को बदलने की शक्ति होती है। अतः इसी बात को मद्देनजर रखते हुए भारत में प्रधान मंत्री नरेंद्र मोदी के नेतृत्व में 29 जुलाई 2020 को नई शिक्षा नीति को पारित किया गया। इस नीति के तहत मानव संसाधन विकास मंत्रालय का नाम बदलकर शिक्षा मंत्रालय किया गया है। नई शिक्षा नीति के पहले शिक्षा मंत्री रमेश पोखरियाल है तथा अध्यक्ष के. करतूरीरंगन है। नई शिक्षा नीति की रचना करने का उद्देश्य स्पष्ट करते हुए के. करतूरीरंगन अपने नेतृत्व में यह स्पष्ट करते हैं की नई शिक्षा नीति शैक्षिक परिदृश्य को परिवर्तित कर देगी ताकि हम युवाओं को वर्तमान और भावी चुनौतियों का सामना करने के लिए तैयार कर सकेंगे। इस शिक्षा नीति में व्यापक शैक्षिक परिदृश्य के विभिन्न आयाम को शामिल करने की पूरी कोशिश की है। यह नीति सभी की पहुँच, क्षमता, गुणवत्ता, वहनीयता एवं जवाबदेही जैसे मार्गदर्शी उद्देश्यों पर आधारित है। पूर्व प्राथमिक से लेकर उच्च शिक्षा तक हमने इस क्षेत्र को एक अविच्छिन्न निरंतरता में देखा है और साथ ही व्यापक परिदृश्य इससे जुड़े अन्य क्षेत्रों को भी इसमें शामिल किया है। नई शिक्षा नीति के स्वरूप को समझते हुए के. करतूरीरंगन जी ने जो यह स्पष्टीकरण दिया है इससे यह बात दृष्टिगोचर होती है कि यह नीति प्रत्येक विद्यार्थी की क्षमता, उसके कौशल्य और गुणवत्ता को विकसित करेगी तथा युवा-पीढ़ी को सक्षम बनाने का कार्य करेगी।

नई शिक्षा नीति को चार भागों और 27 अध्यायों में विभक्त किया गया है। इस शिक्षा नीति में 10+2 के फॉर्मेट को पूरी तरह खत्म कर दिया गया है। अब इसे 10+2 से बाँटकर 5+3+3+4 प्रारूप (फॉर्मेट) में ढाला गया है।

- (1) **पूर्व प्राथमिक वर्ग (Foundation Stage)** इसमें तीन वर्ष से आठ वर्ष तक के बच्चे शामिल होंगे/जिन्हें बुनियादी शिक्षा दी जाएगी।
- (2) **प्राथमिक वर्ग (Pre Primary Stage)** इस वर्ग में आठ से ग्यारह वर्ष के बालक तीसरी, चौथी तथा पाँचवीं की पढाई करेंगे। इसमें प्रयोगों के द्वारा गणित, विज्ञान और कला की शिक्षा दी जाएगी।
- (3) **माध्यमिक वर्ग (Middle Stage)** इसमें ग्यारह से चौदह वर्ष के बालक छठी, सातवीं तथा आठवीं कक्षाओं में अध्ययन के साथ ही कौशल विकास तथा स्थानीय हस्तकला का ज्ञान प्राप्त करेंगे।
- (4) **सेकण्डरी वर्ग (Secondary Stage)** इसमें कक्षा नौ से बारहवीं तक की पढाई कराई जाएगी जिसमें विद्यार्थियों को अपनी इच्छा के अनुसार विषय चुनने की आजादी होगी। विद्यार्थी को बहुविषयक जानकारी दी जाएगी।

उच्च शिक्षा को लेकर नई शिक्षा नीति के अंतर्गत यह तय किया गया है कि स्नातक स्तर चार वर्ष का होता। तकनीकी शिक्षा के साथ कला तथा मानविकी की पढाई भी कर सकेंगे। चिकित्सा, इंजीनियरिंग विधि की शिक्षा आवश्यकताओं के अनुरूप व्यवस्थित ढंग से दी जाएगी। तीन वर्ष के बाद भी डिग्री दे दी जाएगी। शोध, आदि को आवश्यकताओं के अनुसार बढ़ावा दिया जाएगा।

नई शिक्षा नीति के इस प्रारूप के गठन को अवगत करने से नई शिक्षा नीति की कुछ प्रमुख विशेषताएँ इस प्रकार देखी जा सकती हैं :

- 2025 तक पूर्व प्राथमिक शिक्षा का सार्वभौमिकरण।
- 2025 तक सभी के लिए मूलभूत साक्षरता / संख्यात्मकता लाना।
- नया पाठ्यक्रम और शैक्षणिक संरचना करना।
- देश के हर बच्चे के लिए समान और समावेशी शिक्षा का प्रारंभ करना।
- उच्च शिक्षा में स्वायत्तता लाना।
- व्यापक बहुसांस्कृतिक प्रदर्शन के साथ उदार शिक्षा पर बल देना।
- व्यावसायिक शिक्षा का एकीकरण करना।
- भारतीय भाषाओं का प्रचार करना।

नई शिक्षा नीति की प्रमुख उद्देश्य तथा विशेषताओं को समझ लेने से इस शिक्षा नीति के कुछ प्रमुख प्रयोजन / उद्देश्य भी स्पष्ट होते हैं। जैसे -

- शिक्षा व्यवस्था को पारदर्शी बनाना।
- बच्चों में बुनियादी साक्षरता एवं संख्यात्मक ज्ञान को बढ़ाना।

- प्रारंभ से ही व्यावसायिक शिक्षा का समावेश करना ।
  - गुणवत्ता शिक्षा व्यवस्था में निवेश (invest) करना ।
  - गुणवत्ता पूर्ण शिक्षा व्यवस्था को विकसित करना ।
  - अनुसंधान (Research) पर अधिक ध्यान देना ।
  - एक साथ कई भाषाओं पर ध्यान केंद्रित करना ।
  - बच्चों की सोच को सृजनशील बनाना ।
  - मूल्यांकन (evaluation) पद्धति पर जोर देना ।
  - शिक्षा में तकनीकी को बढ़ावा देना ।
  - शिक्षकों की गुणवत्ता का स्तर बढ़ाने के लिए प्रावधान देना ।
  - आत्मनिर्भर भारत का निर्माण करना ।
  - बच्चों को अनुशासन सिखाना और सशक्तिकरण करना ।
  - बच्चों को भारतीय संस्कृति से जोड़ना ।
  - भारतीय शिक्षा व्यवस्था को वैश्विक स्तर पर पहुँचाना ।
  - सामाजिक और आर्थिक रूप से वंचित समूह से संबंधित मेधावी छात्रों को वित्तीय सहायता प्रदान करना ।
  - दिव्यांग बच्चों को प्रावधान देना ।
- नई शिक्षा नीति की कुछ प्रमुख विशेषताएँ और उद्देश्यों को देखने से इसके लक्ष्य तक पहुँचने के लिए इस शिक्षा नीति की कुछ चुनौतियों को भी स्वीकृत करना होगा । जैसे -
- नई शिक्षा नीति को कार्यान्वित करने के लिए केंद्र और राज्यों के बीच सहयोग की आवश्यकता है ।
  - नई शिक्षा नीति में विदेशी विश्वविद्यालयों में प्रवेश मार्ग जो खुला किया गया है जिसके कारण अनेक शिक्षाविदों का मानना है कि विदेशी विश्वविद्यालयों के प्रवेश से भारतीय शिक्षा व्यवस्था मँहगी होने की आशंका है। इसके फलस्वरूप निम्न वर्ग के छात्रों के लिए उच्च शिक्षा प्राप्त करना चुनौतीपूर्ण हो सकता है ।
  - नई शिक्षा नीति के सम्मुख यह भी एक चुनौती है कि भारत जैसे विशाल देश में यहाँ के शिक्षा जगत की विविधता के मद्देनजर किसी नई पहल को लागू करने में लंबे समय की प्रतीक्षा करनी पड़ेगी ।
  - दक्षिण राज्यों का यह आरोप है कि "त्रि-भाषा सूत्र" से सरकार शिक्षा का सांस्कृतिकरण करने का प्रयास कर रही है ।
  - वर्तमान में प्रारंभिक शिक्षा के क्षेत्र में कुशल शिक्षकों का अभाव है, ऐसे में राष्ट्रीय शिक्षा

नीति 2020 के तहत प्रारंभिक शिक्षा हेतु की गई व्यवस्था को क्रियान्वयन में व्यावहारिक समस्याएँ भी है ।

- नई शिक्षा नीति के लक्ष्य को सफल बनाने के लिए शिक्षा के क्षेत्र में सार्वजनिक खर्च को जीडीपी के 6 प्रतिशत हिस्से तक ले जाना होगा यह भी एक कठिन चुनौती है ।

निष्कर्ष :

नई शिक्षा नीति की कुछ प्रमुख विशेषताएँ, उद्देश्य तथा चुनौतियों का अवलोकन करने के उपरान्त निष्कर्ष रूप में हम यह कह सकते हैं कि किसी भी नए उपक्रम का निर्माण करना और उसे पारित करना है तो कुछ चुनौतियों का निर्माण होना सहज और संभव है किंतु नई शिक्षा नीति सचमुच हर लिहाज से एक क्रांतिकारी दस्तावेज है। प्रस्तुत शिक्षा नीति सुविचारित शिक्षा व्यवस्था की दृष्टी से प्रारंभ की जा रही है। इस योजना की सफलता में गुणवत्ता पूर्ण शिक्षा और शिक्षित समाज की स्थापना होगी जिससे देश की उन्नति में एक महत्वपूर्ण योगदान होगा। अतः नई शिक्षा नीति को कार्यान्वित करके हमें अन्य विकसित देशों की सूची में अपने भारत देश को जोड़कर शिक्षा व्यवस्था में गौरवान्वित बनाना होगा / तथा इसी सपने को साकार करने के लिए हमें नई शिक्षा नीति को स्वीकार करना होगा ।

संदर्भ :

- 1) समाचार पत्र-पत्रिकाएँ ।
- 2) विकिपीडिया ।
- 3) नई शिक्षा नीति 2020 ।

ISSN , 2320-0391

साहित्य और संस्कृति

सृजन

सृजन

हिंदी-कन्नड त्रैमासिक पत्रिका

ಕ೦ಡಿ-ಕನ್ನಡ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ

Peer Reviewed Journal

ಅಕ್ಟೋಬರ್ - ದಿಸೆಂಬರ್ 2023

✖

2

ಪರಿಷಿಡಿ

1. ಇತಿಹಾಸ ಕೆ ಪತ್ರೊ ರೆ ಗಾಯಬ ಹೊತಿ ಆದಿವಾಶಿಯೊ ಕಿ ಕಥಾ : ಜೊ ಇತಿಹಾಸ ಮೆ ನಹಿ ಹೆ	• ಡಾ. ಸಾಹೇಬ ಹುಸೇನ್ ಜಹಾಂಗೀರ್ದಾರ	1
2. ಲಾವಾರಿಸ ಬಕ್ಲೊ ಕಿ ದರ್ದನಾಕ ದಾಹತೊ : ತಲಾಖ	• ಡಾ. ಎಸ್. ಎಸ್. ತೀರದಾಲ	9
3. ವೀಶಿಂಕರಣ ಕೆ ಪ್ರಭಾವ ಮೆ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ ಆರಿಸ ಸಂಸ್ಕೃತಿ	• ಡಾ. ಪಿ. ವಹಿ. ಗಾಡವಿ	12
೧. ಗುರುಚೆನ್ನವೀರರಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಯೊಂದ ಭಜಿಸುವ ಭಕ್ತಿ ಬಿನ್ನಹದೊಂದಕದ ಅವಲೋಕನ	• ಡಾ. ಆರ್. ವಿ. ಪಾಟೀಲ	೧೫
೨. ಬಯಲಾಟಗಲು ದೇಶಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತೀಕ	• ಡಾ. ಬುಕ್ಕಣ್ಣವರ ಬಾಸೂಸಾಬ	೧೯
೩. ಕರ್ನಾಟಕವಿಕೀಕರಣ ಚಳವಳಿ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ	• ಡಾ. ಕೆ. ಜಿ. ಚವಾಣ	೨೩
೪. ಡಾ. ಕೆ.ಆರ್. ದುರ್ಗಾದಾಸಅವರ ಸಂಪಾದನೆಕ್ತಿಕೆಗಳ : ಅವಲೋಕನ	• ಡಾ. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿಡಿ. ಎಸ್.	೨೯
೫. ನವಶೋಧಿತ ಮುರಗೋಡ ಕಾಸನ	• ಡಾ. ಕೆ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ	೩೪
೬. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಸಂದಗೌರವ...!!! (ನೈಜಭಾವನೆ)	• ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ ಜಿ ಲಮಾಣಿ	೩೬
೭. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ	• ಡಾ. ಎಂ. ಎಸ್. ಮಾಗಣಗೇರಿ	೪೧
೮. ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಜಿಯವರ ಪ್ರವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕತೆ	• ಡಾ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ	೪೬
೯. ಬಸವೇಶ್ವರರು, ನೀಲಾಂಬಿಕಾ, ಗಂಗಾಂಬಿಕಾ ಅವರ ಪಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮೆತ್ತುಜೀವನದ ಆದರ್ಶಗಲು	• ಡಾ. ರೆಹಮಾನಅಯ್ಯ, ಗೊರಜನಾಳ	೫೧

वैश्वीकरण के प्रभाव में भारतीय समाज और संस्कृति

• डॉ. पी. व्ही. गाडवी

संस्कृति और समाज का आपस में गहरा संबंध है। संस्कृति उसका एक अंश है। समाज व्यक्तियों का विशाल समूह है तो उस समूह की व्यवहार पद्धतिया, रीति-रिवाज, त्यौहार, खान-पान, वेश-भूषा, मान्यतायें, संस्कृति ज्ञान, नैतिकता, नियम, भाषा ही उस समाज की संस्कृति है। संस्कृति मनुष्य को एक विशिष्ट पद्धति से जीवन जीने के लिए मार्गदर्शित करती है। मनुष्य जिस परिवार तथा परिवेश में जीवनयापन करता है उसी संस्कृति को अपनाकर एक सभ्य नागरिक बनने की कोशिश करता है। इसका अर्थ ही यह है कि संस्कृति मानव को सुसंस्कृत बनाती है।

संस्कृति गतिशील एवं परिवर्तनशील होती है। भारतीय संस्कृति तो विश्व की सबसे प्राचीन संस्कृति है जो लगभग पाच हजार वर्ष पुरानी है। विश्व की प्रथम और महान संस्कृति के रूप में भारतीय संस्कृति को माना जाता है। विविधता में एकता भारत देश की पहचान है। वास्तव में भारत दुनिया का एक ऐसा समाज है जिसमें सबसे अधिक धार्मिक तथा सांस्कृतिक विविधताएँ, विशेषताएँ मौजूद हैं। हमारी

राष्ट्रीय संस्कृति हमेशा हमें मानवीयता, एकता, बंधुभाव का पाठ पढ़ाती रही है।

किंतु संस्कृति जैसे गतिशील एवं परिवर्तनशील होती है इसके अनुसार कई कारणों से हमारे भारतीय समाज और संस्कृति में भी बड़ा परिवर्तन हो रहा है, उसमें से मुख्य कारण वैश्वीकरण या भूमंडलीकरण है। वैश्वीकरण दुनिया के इतिहास की एक बड़ी घटना है। संचार मीडिया, सोशल मीडिया, सूचना क्रान्ति, शिक्षा-व्यवस्था, आर्थिक, राजनीतिक, सामाजिक, सांस्कृतिक प्रवाह वैश्विक स्तर पर बदलता जा रहा है। जिससे हमारी संस्कृति को भी सहजता से इन बातों से प्रभावित किया है। जिसके परिणामस्वरूप भारतीय समाज और संस्कृति के बुनियादी मूल्यबोध को ठेस पहुँच रही है। जिसमें अराजकता, स्वार्थपरकता और निर्ममता की जड़ पनपते हुए दिखाई दे रही है। आर्थिक उन्नति और विकास के नाम पर हमारी सदियों पुरानी आदर्श संस्कृति का कहीं नाश हो रहा है। एक बात स्पष्ट है कि वैश्वीकरण को स्वीकारना अनिवार्य है किंतु उसका बाजारु रूप घातक है। उपभोग, उन्नति, विकास के नाम पर

समाज को बाजार नहीं बनना चाहिए। नहीं तो मनुष्य के जीवन में बाजार की वस्तुओं के अलावा और कुछ न रह जाए। वैश्वीकरण एक ही ढंग की संस्कृति का धूम मचा रहा है वह है अमरीकी संस्कृति। जिसका प्रभाव हमारे समाज और संस्कृति पर गहराई से उतर रहा है। भारतीय सांस्कृतिक परिवेश बदलते जा रहे हैं। धीरे-धीरे अमरीकी संस्कृति भारतीय संस्कृति पर हावी होती जा रही है। राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक दृष्टि से हमारे समाज और संस्कृति काफी परिवर्तनशील और गतिशील बनती जा रही है। जिसके कई भयावह परिणाम दृष्टिगोचर हो रहे हैं।

राजनीतिक दृष्टि से भी हम अपनी संस्कृति का बदला हुआ रूप देख रहे हैं। राजनीतिक लोग सांस्कृतिक, सुधार, स्वाधीनता और विकास में थोडारा भी रुचि न रखते हुए सिर्फ देश को लूटने का और अपनी स्वार्थपरकता पर केंद्रित हुए हैं। अब राजनीति नैतिकता, परिवर्तन की विचारधारा और जनता के महत्वपूर्ण मसलों को छोड़कर वैश्वीकरण के बढ़ते जाल में फस रही है। आज सत्ता के लिए सिध्दान्तों से किसी-न-किसी से भी समझौता बढ़ता जा रहा है। अतः राजनीति में ईमानदार एवं योग्य व्यक्तियों से भी बाहुबल और धनबल की संस्कृति पूरी तरह छा गई है।

वैश्वीकरण के बढ़ते प्रभाव से आर्थिक असमानताएँ भी निर्माण हुई हैं। जिसमें वर्ग-विभाजन बढ़ता जा रहा है। एक वर्ग में वे लोग आते हैं जो अधिक पढ़े - लिखे हैं और उनका जीवन स्तर उच्च

कोटि का है। दूसरे वर्ग में वे लोग हैं जो कम पढ़े लिखे हैं अथवा पढ़ लिख ही नहीं पाए हैं। उनका जीवन मजदूरी पर ही निर्भर है। जिसके परिणामस्वरूप आर्थिक विषमता का फासला बढ़ता जा रहा है।

वैश्वीकरण के कारण दाम्पत्य संबंधों पर भी आव आयी है। पती-पत्नी का समर्पण, त्याग और प्रेम ही दाम्पत्य संबंधों की नींव है किन्तु पैसा, ओहदा, अहं के कारण उन संबंधों को तोड़कर रखा है। अब दाम्पत्य जीवन की रूपरेखा लिव-इन-रिलेशनशिप में बदल रही है। जब चाहे एक-दूसरे से जुड़े रहो और जब चाहे उस रिश्ते से मुक्त हो जाओ यह दाम्पत्य जीवन का आधुनिक भयावह रूप सामने आ रहा है। आज वह उच्च शिक्षित लोगों में दाम्पत्य जीवन की सफलता का कोई भरोसा नहीं आसानी से तलाक या विवाह-विच्छेदन आम बात हो गई है। अतः भारतीय समाज की आदर्श विवाह प्रणाली नष्ट होती जा रही है।

वैश्वीकरण का प्रभाव संस्कृति के अन्य पहलुओं पर भी सहजता से दिखाई दे रहा है। जैसे खान-पान, वेश-भूषा, त्यौहार, भाषा, संगीत, चलचित्र आदि। वर्तमान में मनुष्य का खान-पान भी वैश्विक होता रहा है। परंपरागत खान-पान पिछड़ते जा रहे हैं। भारतीय खान-पान एक तंदुरुस्त रोहत का मिसाल है लेकिन आज उन व्यंजनों को रोवन करने में हम शर्मिन्दगी महसूस कर रहे हैं। आज रोहतमंद भोजन की जगह पिइझा, बर्गर, सडविच, पेप्सी, कोको-कोला जैसे व्यंजनों ने ली है जिसे खाकर हम अपने आपको उच्चभू समझ रहे हैं। परिणामतः आज भारतीय युवा पीढ़ी कई गंभीर बिमारियोंका शिकार हो रही है।

भूमंडलीकरण का परिणाम हमारी वेश-भूषा पर भी हो रहा है। भारतीय वेश-भूषा में जो एक शालीनता और सादगी का संस्कार था उसकी जगह देह-प्रदर्शन और नज़ाता ने लिया है। आज की स्त्री अर्धनग्न होकर बहुराष्ट्रीय कंपनियों के उत्पाद बेच रही है। उसके पहनावे में आधुनिकता के नाम पर अश्लीलता बढ़ती जा रही है। जिससे कामुकता का प्रदर्शन बढ़ता जा रहा है इसका अंजाम सांस्कृतिक उन्मूलन और सामाजिकता का रुत्वा ढल रहा है। आज सौंदर्य प्रसाधन से लेकर खाने पहनने की वस्तुओं के विज्ञापन में महिलाएँ अधिक दिख रही हैं।

भाषा अभिव्यक्ति का माध्यम है। भारत देश में कई भाषाओं का संगम है। हमारी भाषा, हमारे शब्द संस्कारों की पहचान है। वैश्वीकरण का भाषा पर भी आक्रमण हुआ है। आज की युवा - पीढ़ी बुजुर्गों के साथ अपने से बड़ों के प्रति कहीं भी सम्मानित भाषा का प्रयोग नहीं कर रही है। जिनके संस्कारों में कहीं कमीया हो रही है। बड़ों को सीधे नाम से पुकारा जा रहा है। उनके बोलचाल का ढंग, इसतरह हो रहा है कि वह हर उम्र के लोगों के साथ एक ही भाषा का प्रयोग कर रहे हैं। भाषा संस्कृति का एक महत्वपूर्ण अंग है। एक पीढ़ी से दूसरी पीढ़ी में सांस्कृतिक परंपराएँ भाषा के माध्यम से ही पहुंचती हैं। भाषा मूल्यों का आदान - प्रदान करती है। किंतु वैश्वीकरण के प्रभाव से हम अपनी भाषा या शब्दों के लिहाज खो रहे हैं। फिर से भाषा की संस्कृति को आघात

पहुंच रहा है। भाषा में शालीनता तथा सादगी का अभाव दृष्टिगोचर हो रहा है।

वैश्वीकरण के कारण आज हमारे त्यौहारों पर भी असर हो रहा है। परंपरागत त्यौहार जो हमारे समाज और संस्कृति की शान हैं उन त्यौहारों को मनाने के लिए हमारे पास समय नहीं किंतु अमरीकी संस्कृति के जाल में हम इतने फंसे गए हैं कि वेलंटिन डे, फ्रेंडशिप डे मनाने के लिए पूरे जोश से तैयारी करते हैं। यह सांस्कृतिक मूल्यों के बदलाव का ही उदाहरण और परिणाम है।

साथ ही भूमंडलीकरण के प्रभाव का असर हमारे सांस्कृतिक जगत पर भी हो रहा है। पहले हमारे चलचित्र हमारी संस्कृतियों से, परंपराओं से, परिवार से, समाज से, सभी धर्मों से जोड़कर रखते थे किंतु आज की फिल्में पश्चिमी संस्कृति का प्रसार कर रहे हैं। जहां नज़ाता, अश्लीलता, वासना, हिंसा, शराब, जुआ आदि बातों का भयावह चित्र निर्माण कर रहे हैं और हमारी संस्कृति को नीचा दिखा रहे हैं जिसका भारतीय समाज पर एक गहरा नकारात्मक प्रभाव पड़ रहा है।

अतः सार रूप में यही कहा जा सकता है कि वैश्वीकरण के प्रभाव से भारतीय समाज और संस्कृति पर, जीवन के हर पहलू पर काफी असर हो रहा है। वैश्वीकरण संस्कृतिहीन आधुनिकता फैला रहा है। और रात में यह हम सभी भारतीयों के लिए गंभीर और चिंतनीय विषय है।

राह प्राध्यापक, हिंदी विभागाध्यक्षा, एस. एस. आर्ट्स कालेज और टी. पी. रायन्स इन्स्टिट्यूट, संकेश्वर, जिला : बेकगान्जी

ISSN : 2454-7905
MAH/NAN/10936/2015
SJIF 2023 - Impact Factor : 8.024

***Worldwide International
Inter Disciplinary Research Journal***
(A Peer Reviewed)

Year - 9, Vol. 1, Issue- LXXXVII, September-2023

- Chief Editor -

Pallavi Laxman Shete

Quartly Research Journal

(Arts - Humanities - Social Sciences - Sports, Commerce, Science, Education, Agriculture, Management,
Law, Engineering, Medical, Ayurveda, Pharmaceutical, Journalism, Mass Communication, Library Science Faculty's)

19.	Women's Life Depicted in Indian English Literature	Dhunde Monali Bhushaji (Bharambe)	88
20.	John Keats and Beauty	Dr. Kakasaheb Dhondiba Dhaygude	91
21.	The Shiva-Lingam: Shaivagama Siddhanta	Dr. Shashikant B Dargu	95
22.	Innovative Teaching: Using Multimedia In A Problem-Based Learning	Dr. Gokul Shamrao Damre	98
23.	Comparative Study of OPC UA, MQTT, and OneM2M for Interoperable Industrial IoT Communication	Mrs. M. M. Ghotkar	102
24.	Cultural Diversity: Challenges And Opportunities In A Global World	Mr. Umesh R. Pawar	112
25.	Frederick Winslow Taylor's Thoughts on Scientific Management in Human Resource Management	Dr. C. M. Kahalekar	119
26.	Activities of Library and Information Science Professionals in Present Era	Dr. Swapnil Haribhau Dandade	122
27.	An Clinical Trial To Study Efficacy Homoeopathic Medicine In Case Of Leucorrhoea	Dr. R.L. Saraf Dr. S.R. Junghare Dr. V.N. Kavishwar Dr. S.N. Verulkar	126
28.	Keynotes & Homoeopathy	Dr. Swapnali Tryambakrao Bathe Dr. V. N. Kavishwar	132
29.	Marketing Strategies And SWOT Analysis (A Study of Patanjali Product in Solapur City- Brief)	Dr. Ms. Patil Savita M.	137
30.	इक्कीसवीं सदी की चुनौतियां और महिलाओं की स्थिति	डॉ. विठ्ठलसिंह रूपसिंह घुनावत	142
31.	सुदर्शन प्रियदर्शिनी के कहानी संकलन 'उत्तरायण' की कहानियों में अभिव्यक्त स्वदेश - परदेश का अन्तर्द्वंद्व	डॉ. पी. व्ही. गाडवी	144
32.	भारत-चीन सीमेवर साधन संपत्तीचा विकास : भारताचे चीनला अशास तसे प्रत्युत्तर	प्रा. संदीप भानुदास गवते	148
33.	फुले-शाहू-आंबेडकर या महापुरुषांच्या विचाराची प्रसिगकता	प्रा. डॉ. अजय प्रभाकर कुंटे	153
34.	आदिवासी कवितेतील वेगळेपण	डॉ. विठ्ठल शंकर केदारी	151
35.	भारत-म्यानमार संबंध: सहकार्याची क्षेत्रे आणि भारताची भूमिका	प्रा. डॉ. किशोर कल्लापा म्हेत्री	16
36.	महिला सक्षमीकरण: एक अभ्यास	श्रद्धा चंद्रसेन वैद्य	16
37.	साहित्यातील आदिवासी स्त्री	प्रा. डॉ. भास्कर श्रावण गायकवाड	17
38.	महिला आणि आरोग्य	अश्विनी सुनील अंभोरे	17
39.	'प्रतिमा इंगोले यांच्या कथेतील स्त्री जाणिवा : एक विश्लेषण'	डॉ. लहूकुमार हरिदास खंडाळे	17

सुदर्शन प्रियदर्शिनी के कहानी संकलन 'उत्तरायण' की कहानियों में अभिव्यक्त स्वदेश - परदेश का अन्तर्द्वंद्व

डॉ. पी. व्ही. गाडवी एम.ए., एम.फिल., पीएच.डी.

सह प्राध्यापक, हिंदी विभागाध्याया, एम.ए.आर्ट्स कॉलेज आड टी.पी.सायन्स इन्स्टिट्यूट, संकेतूर, जिला : बेळगावी,

हिन्दी साहित्य के विकास में प्रवासी साहित्यकारों का अमूल्य योगदान है। जिन्होंने अपनी रचनाधर्मिता से हिन्दी साहित्य में एक अनुठा स्थान निर्मित किया है। सर्व प्रथम प्रवासी साहित्य की सरल तथा सटीक परिभाषा देते हुए इंडो-जापान की इंटरनेशनल रिमर्न फाउण्डेशन की अध्यक्ष श्रीमती राजकुमार गौतम कहती है कि, प्रवासी हिन्दी साहित्य वह साहित्य है जिसे भारत से सुदूर रहनेवाले भारतीयों ने कवि, लेखक, कहानीकार, उपन्यासकार और अनुवादक के रूप में अलग - अलग ढंग से रचा है। जिसमें उन्होंने अपने जीवन के अनुभव को प्रस्तुत किया है जिसके अंतर्गत उन्होंने अपना सुख भी बताया है तथा प्रवासी होने का दश झेला उस पीड़ा को भी बयां किया है उस देश की राष्ट्रीय, सामाजिक, राजनैतिक और आर्थिक स्थितियों से जुझते हुए वहा अपनी कर्मभूमी बनाई त धीरे-धीरे सफलता की उचाईयों तक पहुचकर जो प्रतिष्ठा पाई, उसे भी अपने साहित्य का विषय बनाया है।

प्रवासी साहित्यकार निरंतर अपने अध्ययन तथा चिंतन से अपने कृतियों के माध्यम से विदेशों में हिन्दी साहित्य को प्रतिष्ठित कर रहे है। उनके साहित्य में भारतीय संस्कृति के साथ वहा जहा बसे है वहा की परिस्थिति तथा उससे संबंधित संवेदनाएं व्यक्त करते है। इनकी रचनाएं इसलिए महत्वपूर्ण है कि इन कृतियों में शिल्प भिन्नता की सामाजिक सांस्कृतिक परिस्थितिया चित्रित होती है। जिससे प्रवासी हिन्दी साहित्य, हिन्दी साहित्य में जुड़ एक नवीन विधा एवं चेतना है जो प्रवासियों के मनोविज्ञान से जुडी है जो न केवल एक नई विचारधारा है व एक नई अंतर्दृष्टि भी है। जिससे हिन्दी के प्रवासी साहित्य को एक नया परिदृश्य वैश्विक चेतना की अनुभूति का अवसर दिया है।

प्रवासी साहित्य स्थापित करने में विपुल विद्वान, विदुषियों का विशेष योगदान है जैसे अभिमन्यु अ राजा हिरामन, दीपचंद बिहारी, पुष्पा अबस्थी, अनिता शर्मा अर्चना पेन्वूली, उषा प्रियंवदा, सुधा ओम डी पुष्पा सक्सेना, सुदर्शन प्रियदर्शिनी, मंजू मिश्रा, तेजेंद्र शर्मा, दिव्या माथुर, नीमा त्यागी, अनीता कपूर आदि रचनाकारों ने प्रवासी साहित्य में अपना अमूल्य योगदान दिया है। विशेष रूप में यह देखा जा सकता है कि प्रवासी साहित्यकारों ने प्रवासी जीवन की समस्त कठिनाईयों, झंझावतों तथा संघर्षों का चित्रण अत्यंत गहन चित्रित किया है। वस्तुतः प्रवासी साहित्य के मूल में विस्थापन की पीडा है। अपनी मिट्टी से विछुडने का माहौल से अपने आपको जुड लेने का निरंतर संघर्ष प्रवासी साहित्य में सच्चे और सही अर्थों में चित्रित हुआ है।

प्रवासी हिन्दी साहित्य में प्रमुख महिला रचनाकारों में अमेरिका में स्थित डॉ. सुदर्शन प्रियदर्शिनी का एक विशेष और महत्वपूर्ण स्थान है। सुदर्शन प्रियदर्शिनी जी ने अपनी तीक्ष्ण बौद्धिक क्षमता और अपनी अभि के तीखेपन से अपने साहित्य को एक उचा दर्जा स्थापित किया है। सरल भाषा-शैली ही इनकी प्रसिद्धि का

कारण है। सुदर्शन प्रियदर्शिनी ने अपने जीवन का एक लम्बा समय साहित्य मूजन के लिए समर्पित किया है। कहानी, उपन्यास, कविता आदि विधाओं में उनका लेखन वीरल काग़ी मौखान्वित है।

'काँच के टुकड़े' और 'उत्तरायण' उनके दो महत्वपूर्ण कहानी संग्रह हैं। 'उत्तरायण' कहानी संग्रह में संश्लिष्ट कहानियों में स्वदेश परदेश का द्वंद्व अत्यंत-सहनता से अभिव्यक्त हुआ है।

इस कहानी संग्रह की प्रथम कहानी 'अखबारवाला' जिसमें एक ऐसी स्त्री का चित्रण प्रस्तुत किया गया है कि परदेश में कोई किसी का नहीं होता। नायिका हर रोज अपने घर के सामने रहनेवाले व्यक्ति को हर सुबह अखबार उठाते देखती है। इतने परिचय में ही नायिका जया रोजाना उसकी ओर देखकर हवा में हाथ घुमाती है। आज उसी अखबारवाले की मृत्यु हो गई है, परन्तु कोई व्यक्ति शोक नहीं मना रहा है। एक अरसे से पराए देश में रहनेवाली जया इस घटना से व्यथित होकर सोचती है - "बह हर दिन सोचती है कैसी है यद्दा की जिनदगी। यद्दा के नावृत्तगाह की तरह साफ सुथरे घर जिनमें कोई पहल-पहल नहीं। एक सन्नाटे में लिपटी हुई ये इमारतें-जेरो धीरे-धीरे सुबकती रहती हो वे आवाजा।" जया की यह संवेदनपूर्ण अभिव्यक्ति ही स्वदेश और परदेश के माहौल का अंतर्द्वंद्व दर्शाती है। एक भारतीय होने के नाते एक अजनबी के मृत्यु पर भी जया की उसके प्रति सहानुभूति ज्वलंत मानवीयता का प्रतीक है।

'उत्तरायण' कहानी की नायिका निमा भारतीय नारी के संस्कारों को ढोती हुई परदेश में पति और बच्चों की हर सुविधाओं को पूरा करने के लिए दिन-रात एक करती है। लेकिन पति और बच्चों से वह हमेशा उपेक्षित ही रही है। पराए देश में पराए होने की अनुभूति और उस अपरिचित देश में अपने आप को समायोजित कर लेने का अथक प्रयास, लेकिन इतना होकर भी वह बेगानेपन का शिकार हो जाती है। भारतीय और पाश्चात्य संस्कृति की टकराहट ने नायिका अपनी मनोवेदना व्यक्त करते हुए कहती है "यहा उंची दुकान फीका पढ़ाना। यहाँ विदेश में लोग संपन्नता और वैभव बटोरने आते हैं। लेकिन हिस्से आती रिक्तता, अकेलापन और एक रिक्तता जो धीरे धीरे दीमक की तरह सबकुछ चाट जाती है ..... रिश्ते-नाते प्यार संबंध सब का सबा" 2 नायिका के इन शब्दों में ही निराशा, बेगाना तथा संक्रास से भरी हुई उसकी वेदना स्पष्ट होती है।

सावित्री नं.3 में एक भारतीय एवं अमेरिकन नारी की संवेदनओं का सूक्ष्मता से अंकन हुआ है। विदेशी स्त्री को बह करके भी आजादी का जश्र मनाती है तो भारतीय नारी बेगुनाह होकर भी पती की खुशी में अपने आपको समर्पित करती है। उसका समर्पण यह दर्शाता है कि भारतीय महिलाएँ विदेश में भी अपने संस्कारों को भूल नहीं जाती।

'निःशंक' कहानी में सुदर्शन प्रियदर्शिनी जी ने अमेरिकी समाज में पति पत्नी के संबंधों में पनपता बिखराव को पुरुष का दोहरा विश्वासघाती व्यक्तित्व दृष्टीगोचर होता है। पति पत्नी के रिश्तों की बदलती तस्वीर इस कहानी के वास्तविकता से चित्रित हुई है। कहानी की नायिका सुनंदा अपनी कुंठा व्यक्त करते हुए कहती है "वह समझती है कि कौनसा राजीब सच्चा है? घर की चार दिवारी में इतना प्यार करनेवाला राजीब या घर बाहर इतना संपूत और बेगाना राजीब।" 3 सुनंदा के इन शब्दों में ही पति पत्नी के रिश्तों की कुरूपता और उसका अर्थसंधर्ष उद्घटित हुआ है।

'दशान्तर' कहानी में सुदर्शन प्रियदर्शिनी जी ने विदेश में बसे बच्चों की संस्कारहीन प्रवृत्ति का गहन चित्रण प्रस्तुत कहानी में बेटा शादी तो खुद ही तय करता है। लेकिन शादी के कार्ड में माँ-बाप का नाम तक दर्ज

नहीं करना चाहता। माँ-बाप कि भावनाओं के प्रति बेटे की शून्य संवेदनाएं ही प्रस्तुत कहानी में अत्यंत मूल्यवान् चिन्ता से अभिव्यक्त हुई है। नई पीढ़ी पूर्ण रूप से अपने संस्कारों से कैसे कट रही है इसका मार्मिक चित्रण इस कहानी में हुआ है।

'आचारसंहिता' कहानी में एक भारतीय युवा एक विदेश युवती कैथी से विवाह करके गेम्गे मानसिक अनर्इद में फँस जाता है कि उसे विवाह विच्छेदन का निर्णय लेना पडता है। कैथी हमेशा पती के परिवार की उभेक्षा करती रहती है। तथा भारतीय सभ्यता और संस्कृति का भी उपहास करती है। परिणामतः पति-पत्नी के रिश्ते में हमेशा के लिए दरार बन जाती है।

'संघ' कहानी में भी सुदर्शन प्रियदर्शिनी जी ने भारतीय संस्कृति, संस्कार और विदेशी परिवेश की टकराहट बखूबी चित्रित की है। नायक ऋषभ एक विदेशी स्त्री से विवाह करके परिवार के हर निर्णय में पत्नी पर अवलंबित होता है। वह अपने बच्चों का लालन-पालन, हिन्दू धर्म की संस्कृति के परिवेश में करना चाहता है। लेकिन बात यहा तक पहुँचती है कि, ऋषभ की पत्नी बच्चों का नाम तक विदेशी रख देती है। ऋषभ काफी हद तक अपनी संस्कृति और संस्कार बचाने का प्रयत्न करता है, लेकिन प्रेम और परिवार उसको ऐसा करने ही नहीं देते।

'भीड' कहानी परदेश में स्थित नारी के बनते विगडते रिश्तों की मनोदशा पर आधारित है। कहानी की नायिका सीमा अपने पराये की भीड में खुद को अकेला महसूस करती है। इस कहानी में औपचारिक आत्मीयता की बोझ से बोझिल मनुष्य की संवेदनाओं का सूक्ष्म अंकन है। सीमा स्थिति की उद्विग्नता व्यक्त करते हुए कहती है कि - "जूती कि नोक पर हम रह सकते हैं, पर आँखों में उभरा बेगाने पन जूते में चुभी कील से भी ज्यादा पीडा देती है। जब अपनापन और अपनेपन की जगह मरे जाती है तब उस जगह का त्याग करना ही एक मात्र उपाय रह जाता है।" 4 नायिका के इन शब्दों से ही अपने देश से दूर अपरिचित माहौल में मनुष्य के अकेलेपन की त्रासदी व्यक्त हुई है।

'धूप' कहानी एक ऐसे दंपती की कहानी है जिनकी जिंदगी रेल की दो समानांतर पटरियों की तरह दौड रही है। उन दोनों का साथ रहकर भी एक दुसरे से मिलना असंभव है। अमेरिकी सभ्यता संस्कृति को पूर्णतः आत्मसात न कर लेने का दुःख नायिका रेखा को हमेशा निचोडकर रखता है। वह अपनी उलझन व्यक्त करते हुए कहती है - "बहुत सी चीजें ऐसी हैं जिन्हे जिंदगी भर करने या पाने की सोचती रही पर कभी हासिल नहीं कर पाई। अपनी मनपसंद चौखट कभी मिल ही नहीं पाती। इसलिए दुसरों के बनाए साचो में ढले चले जाते है और अपना नाप-तोल भी भूत जाते है।" 5 नायिका के इन शब्दों में ही विदेश में बसी भारतीय नारी की आंतरिक पीडा का मर्मस्पर्शी चित्रण हुआ है।

'सुबह' कहानी में जब कोई भारतीय पश्चिमी देशों में जाकर किसप्रकार अपरिचित अनभिज्ञ बन जाते उन्हें अपने भी कैसे बेगाने लगते है इस बात का सजीव और ज्वलंत चित्रण उक्त कहानी में चित्रित हुआ है। कहानी में वृद्धावस्था के जीवन की त्रासदी, अतीत और भविष्य को लेकर वृद्धों का अंतर्द्वंद्व जीवन की जिजीविषा आदि कई बातों का कठोर सच बडे संवेदनापूर्ण शब्दों में व्यक्त हुआ है।

इस प्रकार विवेचित कहानियों में सुदर्शन प्रियदर्शिनी जी ने प्रवासी जीवन की समग्र कठिनाईयाँ अस्तित्व को बचाये रखने की निरंतर संघर्ष स्वदेश और परदेश के बीच उद्विग्न बेचैनी विस्थापन की पीडा आदि का यथार्थ चित्रण किया है। भारतीय और पाश्चात्य संस्कृति की टकराहट के बीच की निरंतर बेचैनी उक्त कहानी में सजीव चित्रित है। सुदर्शन प्रियदर्शिनी जी की प्रस्तुत कहानियों में मनुष्य मन की गहरी संवेदनाओं का चित्रण है। इन कहानियों में कहीं न कहीं भारतीय धर्म दर्शन, संस्कृति, वेश-भूषा, रहन-सहन, रीति-रि

परंपराएं आदी का मूकमता से अंकन हुआ है। साथ ही यह भी संकेत दिया है कि विदेश में बसे भारतीय अपनी संस्कृति को भूल भी नहीं पाते और नये समाज और वहां के परिवेश को पूरी तरह अपना भी नहीं सकते, जिससे वह अकेलेपन का बोझ जिंदगी भर होते हैं।

निष्कर्षतः यही कहा जा सकता है की सुदर्शनप्रियदर्शिनी जी की 'उत्तरायण' कहानी संग्रह में संपूर्ण कहानियां स्वामी-भारतीयों की संवेदनाओं की बेजोड़-मिमांसा है। अतः सुदर्शन-प्रियदर्शिनी प्रवामी हिन्दी साहित्य की मूर्धन्य फल महिला कलाकार हैं।

दर्भ :

- (1) सुदर्शन प्रियदर्शिनी - उत्तरायण (कहानी संग्रह) 'अक्षयारवामा' नमन प्रकाशन, नई दिल्ली - पृ. - 8
- (2) सुदर्शन प्रियदर्शिनी - 'उत्तरायण' नमन प्रकाशन, नई दिल्ली - पृ. - 22
- (3) सुदर्शन प्रियदर्शिनी - उत्तरायण (कहानी संग्रह) - 'नि.शंक' नमन प्रकाशन, नई दिल्ली पृ. - 41
- (4) सुदर्शन प्रियदर्शिनी - 'भीड़' (कहानी) - अलख कृति पत्रिका, दून - 2016
- (5) सुदर्शन प्रियदर्शिनी - उत्तरायण (कहानी संग्रह) - 'भ्रम' नमन प्रकाशन - पृ. - 31

Electrostatic potential mapping of ascorbic acid and dimethoxyaniline for the antioxidant evaluation capacity

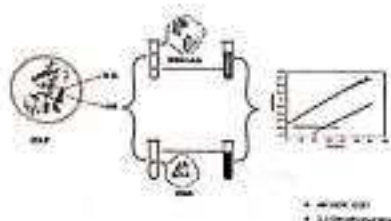
Shivakumar Anantharaman¹ · Honnur Krishna² · Rajesh Biligere Muddegowda³

Received: 9 July 2022 / Accepted: 26 May 2023
© Springer-Verlag GmbH Austria, part of Springer Nature 2023

Abstract

We have here presented an extended theoretical and experimental study of hydroxyl radical (HR) trapping assay by ascorbic acid (AA). 2,4-Dimethoxyaniline (DMA) in the presence of hydrogen peroxide and horseradish peroxidase (HRP) produces an imine form of 2,4-DMA (DMA*), a violet colored product with an UV-Vis absorption maximum at 540 nm. The formation of the violet colored product was inhibited by the addition of AA. Fukui functions and dual descriptor enumerating the local and global electron densities of the atoms on the DMA, AA, and HR systems were calculated. The preferential electron density pattern on DMA, AA, and HR was assessed by left and right Fukui functionals at constant external potential. Highest occupied molecular orbital–lowest unoccupied molecular orbital (HOMO–LUMO) gap for DMA and AA were found to be 8.834 and 10.908 eV, respectively, and singly occupied molecular orbital–highest occupied molecular orbital (SOMO–HOMO) gap for HR was 16.872 eV. The global softness for DMA, HR, and AA was 12.99, 6.10, and 11.70, respectively. The electronic transitions ($n \rightarrow \pi^*$ and $\pi \rightarrow \pi^*$) of the proposed colored product were simulated by time dependent-density functional theory (TD-DFT) calculation with its correlation with the practical UV-Vis data. Natural bond order analysis (NBO) and electrostatic potential (ESP) providing theoretical information on the relative electron density over the atomic position of AA and DMA were presented. This article can provide a unique way of understanding the position of HR radical attack on AA and DMA.

Graphical abstract

Keywords Density functional theory · Colorimetric inhibition assay · Hydroxyl radical antioxidant capacity assay · HOMO · SOMO–LUMO · UV-Vis simulation · Isosurface · Fukui functions

✉ Shivakumar Anantharaman
shivakem77@gmail.com

✉ Honnur Krishna
krishnachem08@gmail.com

¹ PG Studies and Research Centre in Chemistry (A Recognized Research Centre of University of Mysore), St. Philomena's College, Bangalore-Mysore Road, Bannimantap, Mysore 570015, India

² Department of Chemistry, S. D. V. S. Sangh's, S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar, Belagavi 591313, Karnataka, India

³ Department of Physics, RV College of Engineering, Bengaluru 560059, Karnataka, India

Introduction

Free radicals are highly unstable species having an unpaired electron in the outermost shell, seeking stability through pairing with biological systems [1]. One of the contributions for its instability is lack of octet configuration. Reactive oxygen and reactive nitrogen species have characteristic properties such as short life time, generation of intermediate reactive species that in turn kill the immediate cell adjacent to its generation [2]. Hence, the instability of these species is a serious threat to the nearby cells which are implied in aging and more than 100 diseases that includes heart disease, diabetes, cancer, and neurodegenerative diseases. The main cause of these diseases are attributed to the damaging of crucial biomolecules such as DNA, RNA, lipids, proteins, polyunsaturated fatty acids, carbohydrates, and so on [3].

Antioxidants can be classified as primary, secondary, endogenous, exogenous, enzymatic, and non-enzymatic. Generally antioxidants are the molecules that contain hydroxyl groups which might be phenolic or non-phenolic in nature that includes ascorbic acid (AA), tocopherols, polyphenols, flavonoids, and so on [4].

AA has been widely studied due to its biological importance, which is a well-known radical scavenger and an antioxidant in the living systems. Apart from usual activity as a reducing agent of free radical species, it can also act as a cofactor in the enzymatic biosynthesis of collagen, catecholamine, carnitine, and peptide neurohormones [5]. Under *in vitro* electrochemical oxidation, AA normally loses one electron, but two electron oxidation can also be observed. AA is also involved in the oxidation of low density lipoprotein and is used as biochemical marker of oxidative stress in clinical investigations [6]. Due to their numerous health advantages, including anti-aging and anti-inflammatory properties, AA have emerged as scientifically intriguing substances. Dehydroascorbic acid has been used as a biochemical marker of oxidative stress in clinical investigations and also vitamin C is used as a dietary supplement. Hence, assay of AA plays a pivotal role in the food technology, health sector, microbiology and such others [7].

An antioxidant assay are characterized by two different terms namely, antioxidant activity and antioxidant capacity. First, the antioxidant activity corresponds to the rate constant trapping of single antioxidant against the given free radical. Second term is the antioxidant capacity that corresponds to the total molar concentration of the free radicals that scavenges against the test sample which is dependent on the presence of variety of antioxidants in the mixture [8]. An assay can include direct and indirect methodology, direct method relies on its tendency of the free

radical to reduce or oxidize the reaction probe and indirect method adopts the inhibitory capacity of the antioxidants for the formation of the products.

Based on the nature of the mechanism, it can be broadly classified into electron transfer (ET) and hydrogen atom transfer (HAT) reactions. Different types of antioxidant assay include online extraction of high-performance liquid chromatography—ferric reducing antioxidant parameter [9], copper reducing antioxidant capacity—thin layer chromatography [10], 2,2'-azinobis (3-ethylbenzothiazoline-6-sulfonic acid) by advanced statistical methods [11], 2,2-diphenyl-1-picrylhydrazyl [12], fluorescence—ferric reducing antioxidant capacity [13], crocin bleaching assay [14], luminol enhanced chemiluminescence-flow injection analysis [15], β -phycoerythrin-fluorescence system [16], lipid peroxide generation [17], hydroxyl radical averting capacity [18], oxygen radical absorbance capacity assays [19], total radical antioxidant parameter [20], Folin-Ciocalteu reagent assays [21], Trolox equivalent antioxidant capacity assays [22], and such others. In general AA, an antioxidant substance can reduce the metal or organic system either by ET or HAT mechanism, providing the signal response either by positively or negatively in the graphical representation.

The proposed antioxidant assay relies on the formation of oxidized colored product of dimethoxyaniline (DMA) by horseradish peroxidase (HRP) involving hydrogen peroxide as a substrate, which is inhibited by AA. HRP are heme proteins that contain iron(III) protoporphyrin (ferritoporphyrin) as prosthetic group with molecular weight ranging between 30 and 150 kDa. HRP can react with reactive oxygen species like superoxide radical and its protonated form, hydrogen peroxide, and hydroxyl radical (HR) [20, 21]. In the absence of the reducing substrates like phenols, amines, the HRP during the cycle releases protonated superoxide and other reactive oxygen species [23–25].

HRP catalyzes the oxidation of wide variety of substrates using hydrogen peroxide or other peroxides as a primary substrates [26]. The HRP catalytic cycle involves the formation of two distinct intermediates namely HRP-I and HRP-II on its reaction with hydrogen peroxide and organic co-substrate. In the initial stage, the native ferric enzyme is oxidized by hydrogen peroxide form an unstable intermediate called HRP-I, which has a heme structure $\text{Fe}^{\text{IV}}=\text{O}$ -porphyrin π -cation radical and consequently reduction of peroxide to water takes place. Then HRP-I oxidizes an electron donor substrate (AH_2) to give HRP-II (protonated form of HRP-I), releasing a free radical. HRP-II gets further reduced by second substrate molecule, generating the ferric state producing free radical, summarized in Scheme 1.

Another mechanism as suggested by Svistunenko et al. [27], the heme group gets oxidized with the formation of oxoferryl heme and free radical located on the π -system of the heme. The radical is then transferred to an amino acid

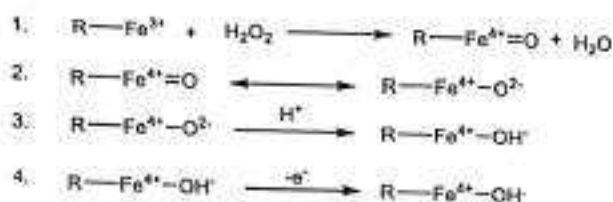

Scheme 1

Scheme 2

counter part of the enzyme which further undergoes transformation resulting in the formation of HR (Scheme 2).

HR system, highly reactive oxygen species due to its short of octet configuration, tries to attain the stability by abstracting hydrogen atom from either AA or 2,4-dimethoxyaniline (DMA). Thus, AA and DMA act as an HR radical scavenger.

There are three possible plausible routes by which the amine DMA interacts with HR to produce DMA[•]. A violet color product (step I) then yields the final dimeric product (step II) (Scheme 3). The principle utilized in the AA assay is graphically depicted in Fig. 1. The relatively more reducing property of AA compared to DMA emphasizes the decrease in intensity of violet color product, which asserts

the induction period of the reaction in the presence of AA (Fig. 1).

- (a) Step I
- (b) HR abstracts an electron from DMA to form a DMA cationic intermediate. Further, cationic intermediate loses a proton resulting in the formation of imine form of 2,4-DMA (DMA⁺) (Scheme 3a and 3b).
- (c) By proton coupled electron transfer (PCET) mechanism, DMA loses proton and electron in subsequent steps ultimately leading to DMA[•] (Scheme 3c and d).
- (d) HR interacts with DMA and knocks out atomic hydrogen and forms DMA[•] (Scheme 3e).
- (e) Step II

Dimerization takes place by radical cation intermediate and DMA[•] resulting in the radical adduct formation (RAF) product (Scheme 3f, g, and h).

Mechanism shown in Scheme 3 addresses the formation of stable DMA radical and its dimerization.

Our earlier research article [8] claims the number of active sites for hydroxyl group attack has a strong influence on the radical scavenging activity. The DMA has a number of active sites for the attack of HR, released by the reaction of HRP with substrate hydrogen peroxide. This study will give distinct idea about place of attack of the HR on DMA.

AA and DMA are antioxidant substances that have a preferential electron density over the soft oxygen and nitrogen atoms, respectively, where exact reducing positions can be established by density functional theory (DFT). DFT

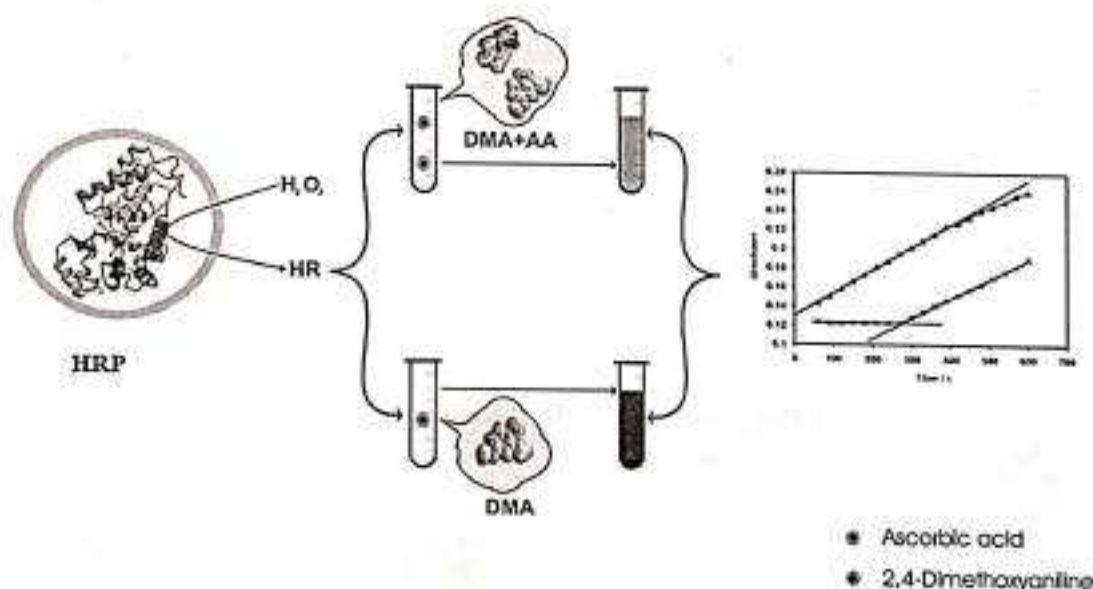
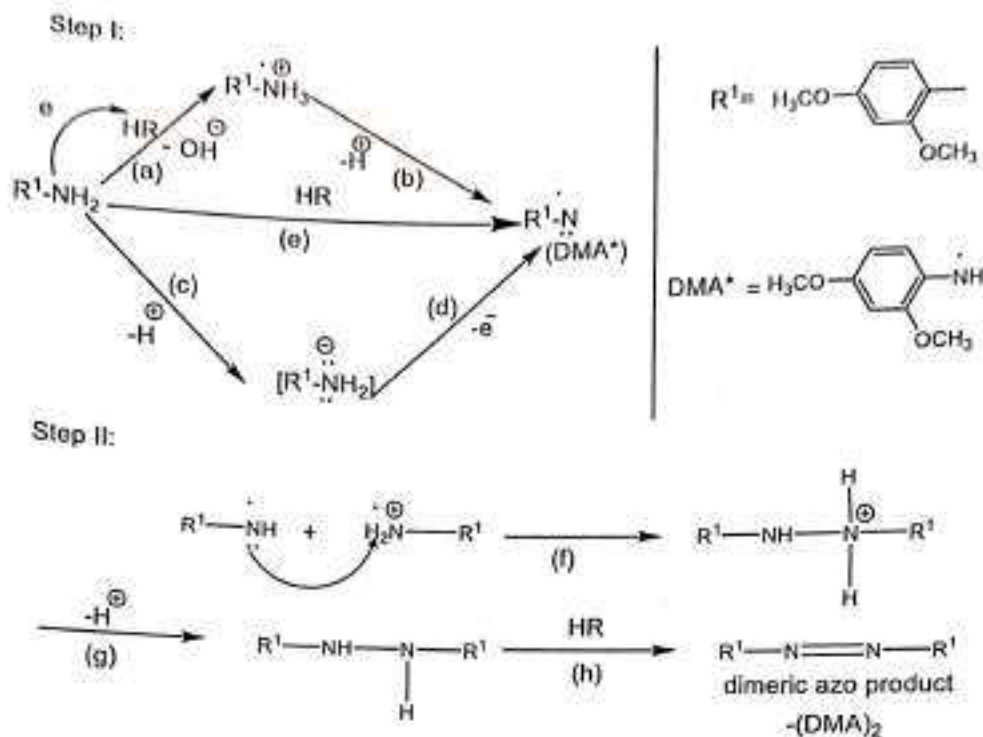

Fig. 1 Principle of the DMA/HRP/AA antioxidant assay

Scheme 3

provides a powerful theoretical framework for the study of both chemical reactivity and selectivity. From the DFT equations, many concepts are widely used by experimental chemists which have both mathematical and physical meaning. Indeed, concepts such as electronic chemical potential, which characterizes the escaping tendency of electrons and global hardness (representing the resistance to charge transfer), have proven to be successful in the rationalization of chemical processes [28].

Several research groups have studied AA by DFT calculations in the vibrational IR band assignment [29], studying the reaction process with HRP in aqueous phase [30, 31], discussing the nature of free radical product of its reaction involving HRP by frontier orbital approach [32], Mulliken charge distribution, and molecular electrostatic potential in defining the activity of the molecule [33], designing the scheme of mechanism for its reaction with reactive oxygen species [34], nano C_{16} cluster as its carrier [35] and the reaction enthalpies mechanism related to radical scavenging property [36].

This research article gives an idea about the attack of HRP on AA and DMA, which is an attempt in studying the abstraction of hydrogen using Fukui function, bond dissociation energy (BDE), and bond dissociation enthalpy (BDH). The HRP initiated colored product is inhibited by AA. The theoretical justification of hydrogen abstraction from AA

and DMA is provided. The article is emphasized on the electron density over the AA, and DMA by atomic Fukui functions involving right and left derivatives of electron density with respect to constant chemical potential under frozen molecular conditions. The theoretical spectral simulations were correlated with experimental UV-Vis generated data. This proposed assay is an indirect quantification of AA based on induction period developed by addition of AA for HRP initiated reaction. The present research article involving AA, DMA and HRP is further extension of the research work carried earlier [37] by our group. The research article has two parts, first dealing with the development of analytical assays for antioxidant activity, and second the theoretical path discussions by quantum mechanical studies.

Results and discussion

DMA-HRP-AA assay protocol

Three cm^3 of the reaction mixture containing 2233 μM DMA, 0.756 nM HRP and 82.88 μM H_2O_2 in 100 mM potassium dihydrogen orthophosphate/sodium hydroxide buffer of pH 6.0 was taken. For the evaluation of the linear calibration graph, 100 mm^3 of varying concentrations of AA were considered, so that the final concentration in 3

cm^3 of the solutions ranged between 11.9 and 37.8 μM . The absorbance of the violet colored imine form of 2,4-dimethoxyaniline (DMA^+) product was recorded continuously for 600 s at 540 nm with 30 s intervals. The absorbance of the control and test solution was recorded with reference to distilled water. The induction period of test solution containing 37.8 μM of AA, and control without AA recorded by the plot of absorbance vs. time (in s) is shown in Fig. 2. The plot of concentration vs. induction period was used for the evaluation of linearity in the calibration graph as shown in Fig. 3.

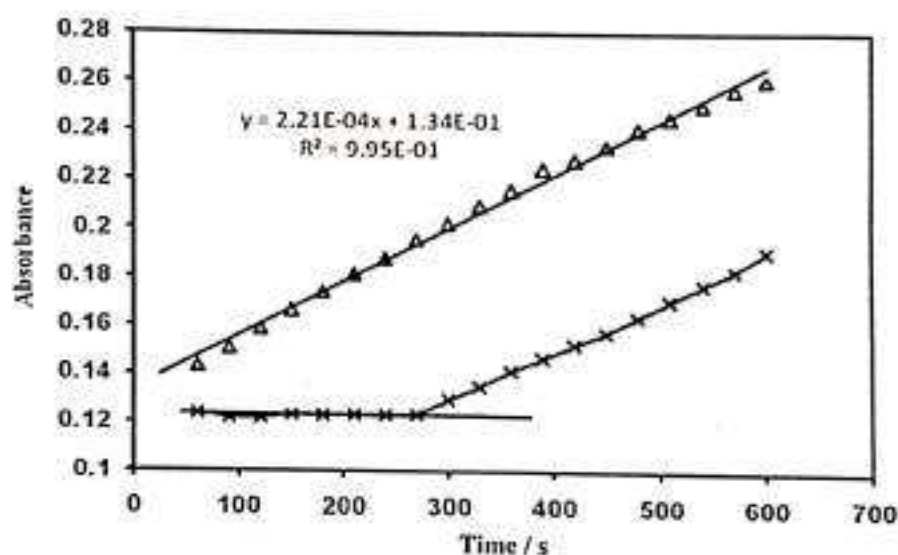
Addition of AA to the reaction mixture inhibits the formation of free radical, thus initiating the induction time during course of the reaction. Increase in the time lag with increase in the concentration of AA substantiates the inhibition kinetics.

Optimization of the reaction condition

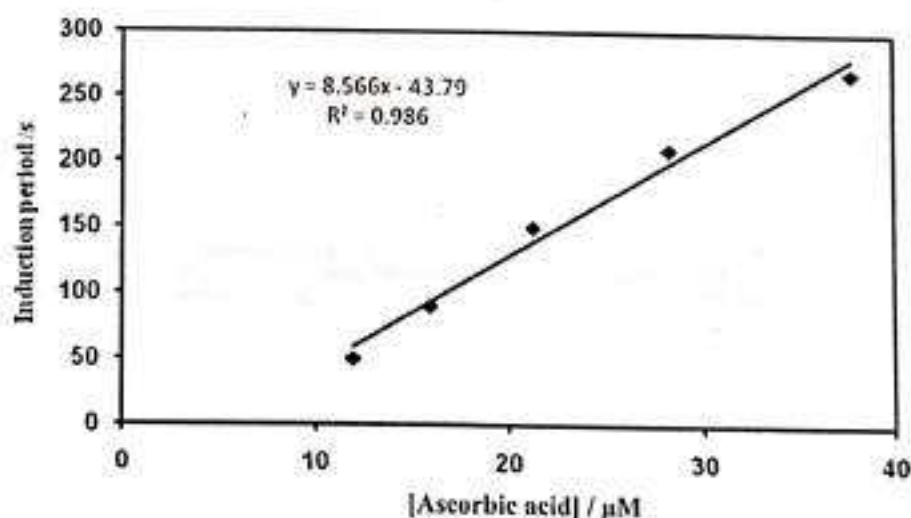
For establishing the optimized concentration of H_2O_2 in terms of induction period, 3 cm^3 of the reaction mixture containing 2233 μM DMA and 0.756 nM HRP at varying concentrations of AA and H_2O_2 were taken. The H_2O_2 concentrations that were used in the optimization procedure ranged between 20 and 663.04 μM with varying AA concentrations of 45.42, 75.7 and 189.23 μM . From Fig. 1S, it can be seen that the induction period varies linearly between 20 and 82.88 μM , beyond which it gets saturated due to the enzymatic reaction. Hence, a final concentration of 82.88 μM of H_2O_2 was selected for further assay procedure.

As the proposed assay procedure is based on release of HR by HRP, the optimized pH/temperature that was recorded for our earlier work [37] is selected as a reference. The optimized pH that was selected under the optimized

Fig. 2 Evaluation of the induction period for 2233 μM DMA, 0.756 nM HRP, and 82.88 μM H_2O_2 in 100 mM potassium dihydrogen orthophosphate/sodium hydroxide buffer containing 37.8 μM AA in a total 3 cm^3 of the reaction mixture. The control (Δ) and sample ($\times$) readings were recorded against the distilled water

Fig. 3 Calibration graph for determination of AA containing 2233 μM DMA, 0.756 nM HRP and 82.88 μM H_2O_2 in 100 mM potassium dihydrogen orthophosphate / sodium hydroxide buffer of pH 6.0 in a total 3 cm^3 of the reaction mixture containing in the range between 11.9 and 37.8 μM of AA

concentrations of the DMA, HRP, and H_2O_2 is 6.0. The effect of temperature was studied in the range 0–80 °C and it was found that the sensitivity remains stable in the range 20 to 30 °C. Hence, 25 °C is selected during the assay procedure.

Physical fitting models for calibration and optimization

The dependent variables that were selected includes different concentrations of H_2O_2 , AA and the induction period responses for all ten experimental runs are summarized in Table 1. This model was validated, where the significant Z (deviation of a data point from the mean, relative to one standard deviation) at 95% confidence values less than 1.96 were accepted. During the model selection, the best fitted models for the induction period were linear and logarithmic based and the regression value, R^2 closer to 1. The RSD, a measure of the reproducibility of the model having less than 3.0% and the R^2 values close to 1, indicates a good relationship between the experimental data and those of the fitted models. The R^2 values well within the acceptable limit ≥ 0.91 indicate the experimental data fitted well with linear and logarithmic equations. The final equation indicating the actual slope and intercept is shown in Table 1. Positive values represent the effect of concentration on optimization, whereas negative values represent an inverse relationship between the concentration factor and the induction period. The slope of the graph indicates its nature, i.e., change in the induction period with reference concentration. The percentage error associated in the determination of AA lies in the range 0.5 to 1.0.

Spectral characteristics

An intense violet colored product, DMA*, was scanned in the wavelength range from 400 to 800 nm against the control. The absorption spectrum has dual maximum one at 540 nm and another at 600 nm, attributed to π to π^* and n to π^* transitions, respectively [38]. The experimental observation was made at 540 nm due to its high molar absorptivity ($0.718 \text{ mM}^{-1} \text{ cm}^{-1}$) as reported earlier [37]. The control has

negligible absorptions in the entire range. The absorption spectrum of the violet colored product is as shown in Fig. 4.

Reaction mechanism

AA is a good scavenger of superoxide radical anion, hydrogen peroxide, HR and singlet oxygen. Oxidation of AA produces two moles of electron along with quinone analog. But, some researchers claim that single electron change through the formation of uni-radical conjugated by carbonyl group stabilized by resonance [39]. The formation of dehydroascorbic acid is greatly expected as the single electron change involving the specific removal of targeted hydrogen which is kinetically forbidden process [8]. Scheme 4 depicts two different routes (Scheme 4a and b) of formation of dehydroascorbic acid molecule.

AA inhibition mechanism of DMA

HR scavenging assay was measured based on the relative competitive inhibition in the formation of colored product. AA is a strong scavenger of HR with formation constant $K_f = 1.8 \times 10^8 \text{ dm}^3 \text{ mol}^{-1} \text{ s}^{-1}$ [40], compared to DMA due to its high inhibition rate which initiates a time lag in the formation of the colored product. It was observed that there was time lag in the formation of the product which increases as the concentration of AA increased proportionately. The contributing competitive reaction is as shown below (Scheme 5). According to above competitive reaction described, the following relation can be established [41].

$$\frac{A_0}{A} = 1 + \frac{k_i[\text{AA}]}{k_0[\text{DMA}]} \quad (1)$$

where A_0 and A are the absorbance of corresponding control and samples for fixed concentration of DMA and various concentrations of AA at a constant time, t . k_i and k_0 are AA inhibited and blank rate constant, respectively.

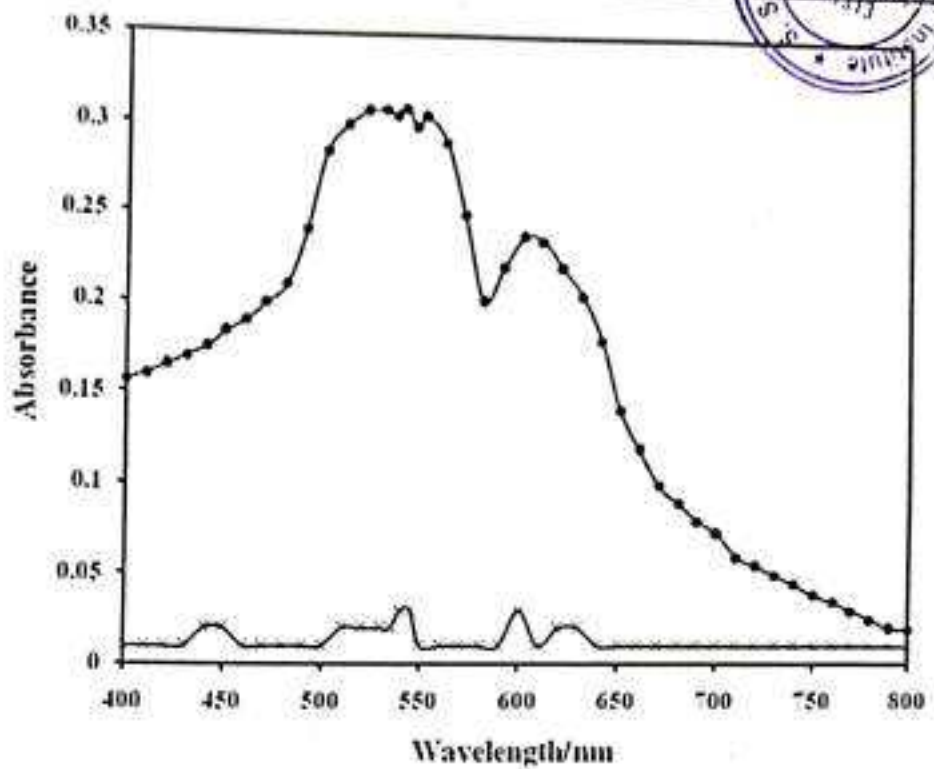
The inhibition kinetics as per the above Eq. (1) is as shown in Fig. 2S. The formation of HR initiated colored product is as shown below (Scheme 6).

Table 1 Predicted response models and statistical parameters obtained

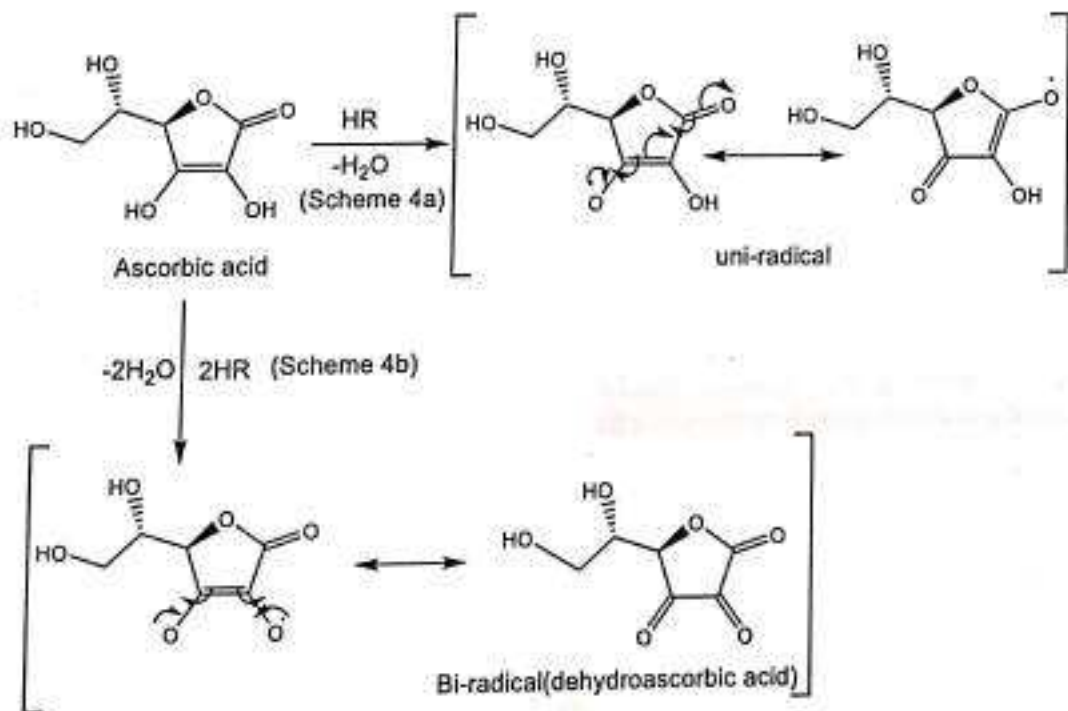
Figure No	Type of the model	Two dimensional plot	Equation model for y	R^2	CV/%	Error/%
02	Linear	Time versus absorbance	$2.21 \times 10^{-4} x + 1.34 \times 10^{-3}$	0.995	1.0–2.0	–
03	Linear	Induction period versus [AA]	$8.566 x - 43.79$	0.986	1.3–2.2	0.5–1.0
Supplementary 1S	Logarithmic	Induction period versus [H_2O_2], during optimization	$-187 \ln x + 1514$ $-132 \ln x + 1005$ $-127 \ln x + 871.7$	0.987 0.976 0.942	0.5–1.0	–
Supplementary 2S	Linear	Signal ratio versus [AA]/[DMA]	$27.08x + 1$	0.919	1.5–3.0	–

Fig. 4 Absorption spectra of the intense violet colored DMA* were recorded for a 3 cm³ of the reaction mixture containing 2263 μM DMA, 0.757 nM HRP, and 330 μM H₂O₂ in a 100 mM potassium dihydrogen orthophosphate/sodium hydroxide buffer of pH 6.0 at 25 °C (•) after incubating for a period of 10 min against the control (×) without H₂O₂

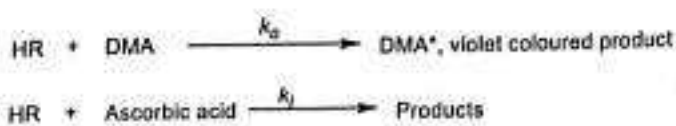
Scheme 4

Scheme 6

1. AA + HR $\xrightleftharpoons{-2H_2O}$ dehydroascorbic acid : Fast
2. DMA + HR $\xrightleftharpoons{-H_2O}$ DMA* : Slow
3. DMA + DMA* $\rightleftharpoons$ diazo product
RAF

Scheme 5

BDE and BDH of AA and DMA

BDE is the energy required to break a bond between two atomic positions of a molecular system with each atom gaining one electron. The enthalpy (H) of the system is equal to the sum of internal energy and product of pressure and volume. The BDE and BDH values are indication of the molecular system reacting by HAT mechanism. The AA acts as an antioxidant which depends upon the removal of hydrogen atom of the hydroxyl group attached to the lactone ring with subsequent formation of dehydroascorbic acid [42]. The removal of hydrogen by HR depends on the BDE and BDH of different hydrogen atoms attached to the AA molecule. The pictorial representations of the AA and DMA along with the local atomic positions are labeled in Fig. 5. The BDE and BDH have been calculated by the below relation:

$$\text{BDE} = E(\text{Dehydroascorbic acid}) + nE(\text{Hydrogen atom}) - E(\text{Ascorbic acid}) \quad (2)$$

$$\text{BDH} = H(\text{Dehydroascorbic acid}) + nH(\text{Hydrogen atoms}) - H(\text{Ascorbic acid}) \quad (3)$$

where n refers to the number of hydrogen atom eliminated from the parent molecular system and E represents electronic energy.

The least values of the BDE (Table 2) of AA have been calculated for H_{17} and H_{19} atom, thereby implying easy removal of H_{17} and H_{19} hydrogen atom from AA by HR radical. The calculated BDE is of the increasing order $H_{17} = H_{19} < H_{20} < H_{13} < H_{9/10} < H_{14} < H_{11}$. The effective transfer of electron over O_{18} and O_{16} contributes to highest BDE of H_{17} and H_{19} . The HR can attack H_{17} and H_{19} (Fig. 5) which can subsequently result in the formation of dehydroascorbic acid. The formation of dehydroascorbic acid by losing H_{17} and H_{19} in AA is a favourable condition due to the more electron density at the O_{16} and O_{18} , justified by Fukui functions. The ΔH of the AA system follows the sequential decreasing order $H_{17}, H_{19}, H_{13}, H_{20}, H_{14}, H_{9/10}, H_{11}$.

Table 2 BDE and BDH of AA in aqueous environment

Hydrogen atom position	AA (aqueous)/kJ mol ⁻¹			
	Proposed method		Reported method [6]/[44]	Discrepancy
	BDE	BDH	BDH	BDH
17	318	288	316	28
19	318	288	334/326	46/38
20	373	340	336	06
13	417	386	-	-
9/10	425	391	-	-
14	459	427	435	08
11	465	427	430	03

The antioxidant tendency of DMA also depends on the formation of hydroxylated products at different aryl positions, as shown in Fig. 5. The BDE at different position of the potential binding sites was calculated based on the placement of hydroxyl group and oxygen radical on DMA. The BDE and ΔH of DMA have been calculated by the relation,

$$\text{BDE} = E(\text{Oxygenated DMA}) + E(\text{Hydrogen atom}) - E(\text{DMA-OH}) \quad (4)$$

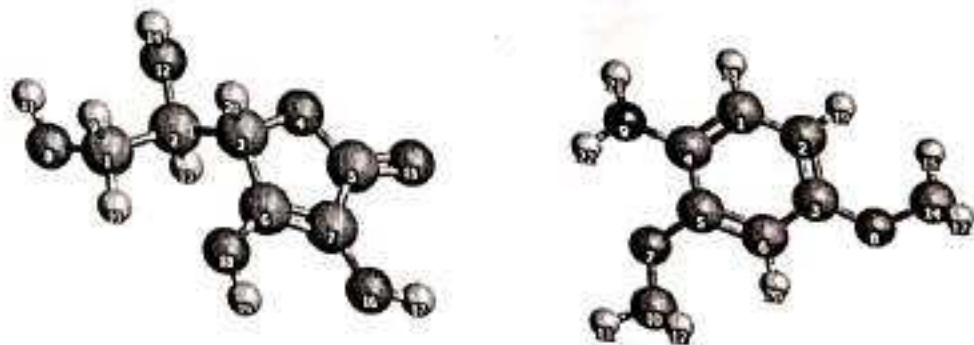
$$\text{BDH} = H(\text{Oxygenated DMA}) + H(\text{Hydrogen atom}) - H(\text{DMA-OH}) \quad (5)$$

for both aqueous and gas condition.

The optimized structures that have been chosen for the study of free radical assay viz., DMA, AA and (DMA)₂ are as shown in Figs. 3S and 5.

The BDE (Table 3) of DMA for gaseous and aqueous system follows an decreasing order $H_{15}/H_{16}/H_{17}, H_{11}/H_{12}/H_{13}, H_{20}, H_{19}, H_{18}$ and $H_{20}, H_{11}/H_{12}/H_{13}, H_{15}/H_{16}/H_{17}, H_{18}, H_{19}$, respectively. The BDH for gaseous and aqueous system follows decreasing order as $H_{18}, H_{19}, H_{20}, H_{15}/H_{16}/H_{17}, H_{11}/H_{12}/H_{13}$ and $H_{19}, H_{18}, H_{20}, H_{15}/H_{16}/H_{17}, H_{11}/H_{12}/H_{13}$, respectively.

Fig. 5 Optimized molecular structures of AA (left) and DMA (right) in ground states

Table 3 BDE and BDH of DMA in gaseous and aqueous environment

Hydrogen atom position	DMA/kJ mol ⁻¹			
	Gaseous		Aqueous	
	BDE	BDH	BDE	BDH
11,12,13	412	378	305	263
15,16,17	428	391	302	266
19	323	295	263	234
18	307	278	273	243
20	333	305	336	306

The structural factors that stabilize the oxygenated DMA and destabilize the hydroxyl DMA reduce BDE. The effective transfer of the electron density from the hydroxyl group to the phenyl ring takes place at a maximum extent in the case of methoxy group (H₁₅/H₁₆/H₁₇) and H₂₀ which contributes to the highest BDE in gaseous and aqueous media, respectively. The reason for the lowest BDE in the gaseous medium for H₁₈ is due to the orbital interaction between the hydroxyl oxygen and amine hydrogens. The orbital interaction stabilizes the resulting radical, hence contributes for less BDE in gaseous medium. The polarizing factors contribute to the highest BDE of H₂₀ and least for H₁₉ in aqueous medium. H₂₀ in the aqueous environment assists the stabilizing of π -electron density, thus leading to increase in the BDE [43].

The BDH is calculated in aqueous phase for the possible radicals of AA structures that lies in the range between 288 and 427 kJ/mol (Table 2). These values as reported by Štellerová et al. [6] lies between 316 and 435 kJ/mol. The homolytic dissociation of hydroxyl groups located on C₁ (H₁₁) and C₂ (H₁₄) is less preferable path due to its high BDH. The discrepancy in the BDH values between proposed method and reported method lies between 3 and 46 kJ/mol. The probable discrepancy is due to the stable AA structure that was selected during the studies which lacks hydrogen bond. The energetically preferred position for the removal of hydrogen in the formation of dehydrogenated AA is H₁₇ and H₁₉.

Similarly, BDH for the formation of hydroxylated DMA product (Table 3) in gaseous and aqueous phase follows an increasing order H₁₈, H₁₉, H₂₀, H_{11/12/13}, H_{15/16/17} and H₁₉, H₁₈, H_{11/12/13}, H_{15/16/17}, H₂₀, respectively. The BDE and BDH of DMA and AA are tabulated in Tables 2 and 3.

Fukui functions and dual descriptors for DMA, AA, and HR

AA reacts with HR by a free radical mechanism resulting in dehydroascorbic acid. The quantifiable value in terms of the local softness of an atom can be demonstrated by the Fukui functional value and dual descriptor. The radical descriptors, $f_k^{\pm}(s_k^{\pm})$, and dual descriptor $\Delta f(r)$ for hydrogen atom over the DMA and AA allow us to characterize the HR radical attacking position. The decreasing order for AA radical descriptor is H₂₀, H₁₉, H₁₇, H₁₃, H₉, H₁₄, H₁₁, H₁₀ and dual descriptor as H₁₉, H₁₇, H₁₁, H₁₄, H₂₀, H₁₀, H₁₃, H₉. The hydrogens that is susceptible for the attack by HR are H₁₉, H₂₀, H₁₇. The decreasing order of radical descriptor for oxygen atoms over the AA is O₁₅, O₁₈, O₁₆, O₄, O₃₂, O₈. The O₁₈, O₁₆ are more exposed to the HR attack due to the available H₁₉ and H₂₀. Also it is noticed that the more negative dual descriptor over O₁₆ and O₁₈ enumerates the attack of HR.

Similarly, radical descriptor for DMA follows decreasing order as H₁₈, H₂₀, H₁₂, H₁₉, H₂₁, H₂₂, H₁₇, H₁₁, H₁₃, H₁₆, H₁₅ and dual descriptor as H₁₂, H₂₀, H₁₈, H₁₉, H₁₇, H₂₁, H₁₃, H₂₂, H₁₁, H₁₆, H₁₅. The aryl hydrogens such as H₁₈, H₂₀, H₁₉ overrule the formation of the benzene radical as aryl compounds are stable. The electron density over the H₂₁ and H₂₂ more susceptible for homolytic cleavage as $\Delta f(r)$ of N₉ is less than zero.

The summative softness of the AA oxygen (O₁₆ and O₁₈) to that of DMA nitrogen (N₉) is found to be greater, thus inferring better reducing capacity of AA compared to DMA.

The Fukui functions and dual descriptors are marked in the bold form for clear cut identification of the density marker on one to one atom in the molecule (Table 4).

Frontier molecular orbital concept in explanation of hard-soft acid base concept

Frontier orbital energy gap, that is the difference between the HOMO/SOMO and LUMO energies, shows the interaction of the molecule with other species. Frontier orbital energy difference helps to differentiate between the chemical reactivity of the molecules. HOMO or SOMO values are -7.729, -9.722, and -15.393 eV for DMA, AA, and HR, respectively, and corresponding LUMO values are 1.105, 1.186, and 1.479 eV. The corresponding HOMO or SOMO-LUMO differences for DMA, AA, and HR are 8.834, 10.908, and 16.872 eV as tabulated in Table 5. These tabulated values were calculated from the energies (Supplementary information, Fukui functions) of frontier molecular orbitals.

A hard molecule has a large SOMO/HOMO-LUMO gap and a soft molecule has a small SOMO/HOMO-LUMO gap. Among these, HR is hard, AA is intermediate, and DMA is

Table 4 Fukui functions of DMA, AA, HR

Atom by atom position	f_i^+	f_i^0	$\Delta f(i)$
DMA			
C-1	0.0491	0.3030	-0.0393
C-2	0.0498	0.3068	-0.0512
C-3	0.0790	0.4868	-0.0983
C-4	0.1018	0.6272	-0.1628
C-5	0.0420	0.2593	-0.0355
O-7	0.0229	0.1412	0.0096
O-8	0.0174	0.1073	-0.0204
N-9	0.0241	0.1487	-0.0330
C-10	0.0934	0.5755	-0.1708
C-14	0.0019	0.0120	0.0153
H-11	-0.0040	-0.0252	0.0130
H-12	0.0207	0.1280	0.0175
H-13	0.0746	0.4598	0.1275
H-15	0.0203	0.1254	0.0190
H-16	0.0162	0.1001	0.0089
H-17	0.0196	0.1209	0.0115
H-18	0.0462	0.2847	0.0687
H-19	0.0817	0.5034	0.0945
H-20	0.0654	0.4029	0.0724
H-21	0.0757	0.4667	0.1003
H-22	0.0550	0.3389	0.0339
AA	0.0467	0.2880	0.0186
AA			
C-1	-0.0015	-0.0075	0.0326
C-2	0.0090	0.0451	0.1604
C-3	-0.0372	-0.1857	0.1259
O-4	0.0271	0.1352	-0.5970
C-5	0.1462	0.7284	1.4010
C-6	0.3149	1.5685	0.5400
C-7	0.1157	0.5764	-0.3686
O-8	0.0041	0.0208	-0.7814
H-9	0.0045	0.0227	0.1376
H-10	0.0005	0.0024	0.1739
H-11	0.0012	0.0062	0.4753
O-12	0.0077	0.0386	-0.7839
H-13	0.0066	0.0330	0.1676
H-14	0.0028	0.0144	0.4730
O-15	0.1691	0.8424	-0.7052
O-16	0.0814	0.4058	-0.8701
H-17	0.0097	0.0485	0.4957
O-18	0.0842	0.4197	-0.8036
H-19	0.0113	0.0563	0.5066
H-20	0.0419	0.2090	0.2200
HR			
H-1	0.0527	0.1679	-0.0589
O-2	0.9472	3.0121	0.0589

1. Calculations were performed as per the mathematical section based on FUKUI FUNCTIONS, discussed in supplementary information

2. Fukui function, local softness and dual descriptor refer to the partial derivative of the electron density with reference to the electron number ($N-1, N, N+1$) in a specific molecular system [44] i.e., $(\frac{\partial \rho}{\partial N})_{r_i}$

Table 4 (continued)

Significance of bold refers to the Fukui functions and dual descriptor of the targeted atoms in AA, DMA and HR

Table 5 Quantum mechanical parameters of HR, DMA, and AA

	DMA ^b	HR ^a	AA ^b
SOMO/HOMO (E_p)/eV	-7.729	-15.393	-9.722
LUMO (E_p)/eV	1.105	1.479	1.186
$\Delta E = E_p - E_g$ /eV	8.834	16.872	10.908
Electronegativity μ /eV	-3.312	-7.057	-4.268
Global hardness η /eV	4.417	8.536	5.454
Global softness S /eV ⁻¹	0.226	0.117	0.183
Electrophilicity ω /eV	1.24	2.91	1.66
$\frac{\sigma^+}{\sigma^-}$	25.02	16.48	20.60
Reactivity toward HR radical	Less reactive	-	Highly reactive

All the calculations are done for the optimized molecular system under aqueous condition

^aOccupied molecular orbital corresponds to SOMO

^bOccupied molecular orbital corresponds to HOMO

$\frac{\sigma^+}{\sigma^-}$ refers to the ratio of propensity to accept and donate electron as per Eq. (8), supplementary information

soft. Hence, DMA will have a tendency to change electron density more easily than that of AA on interacting with HR. Hard reactant, where electron density is hard to change relies on the electrostatic effects. Soft molecules, with a small Frontier molecular orbital gap, will have their electron density more easily polarized than a hard molecule [45]. Hence, DMA is more polarizable than that of HR and AA.

Hard acids prefer to react with hard bases, and soft acids prefer soft bases. Hardness claims HR kinetically reacting faster with AA and slower with DMA [46]. This enumerates the induction period developed during the course of the reaction in the presence of HRP enzyme, which is consistent with the description provided by Gazquez [47]. Figure. 6 illustrates the isosurface pattern of one to one atom of AA and DMA.

Ultraviolet-visible spectral simulation of product

The simulated absorption wavelengths were found to be 214, 232 and 233 nm for DMA; 234, 276, and 383 nm for DMA^{*}; and 215, 300, and 374 nm for its coupled diazo (DMA)₂ product in aqueous phase. The three excited states of all the three species are as tabulated in Table 6. The UV-Vis simulated spectra generated for DMA^{*} and (DMA)₂ by Gausssum are as shown in Fig. 7. The theoretical calculation performed does not consider stabilization of the excited/ground state. The phosphate buffer used in the enzymatic

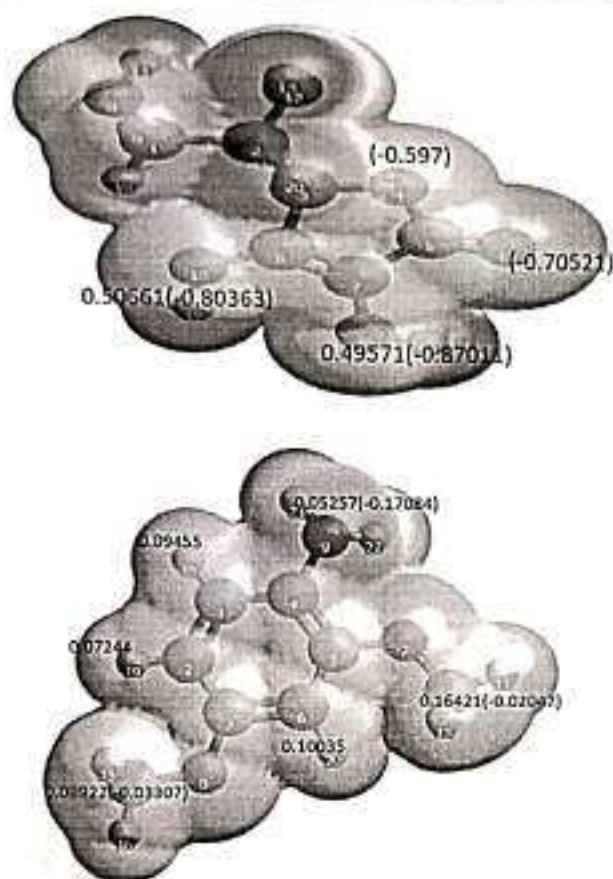

Fig. 6 Molecular isosurface (set at ± 0.0769) on various atomic groups of AA (top) and DMA (bottom). Relative electron density on various one to one position atoms is shown in red (negative isosurface) and blue (positive isosurface) color referring to high and low denser positions for HR attack, respectively. The cumulative Fukui functions of hydrogen and hetero atoms are illustrated with $\Delta f(r)$ values of hetero atoms in the brackets

Table 6 Theoretical absorption wavelengths for three excited states, its oscillator strengths, different forms of DMA

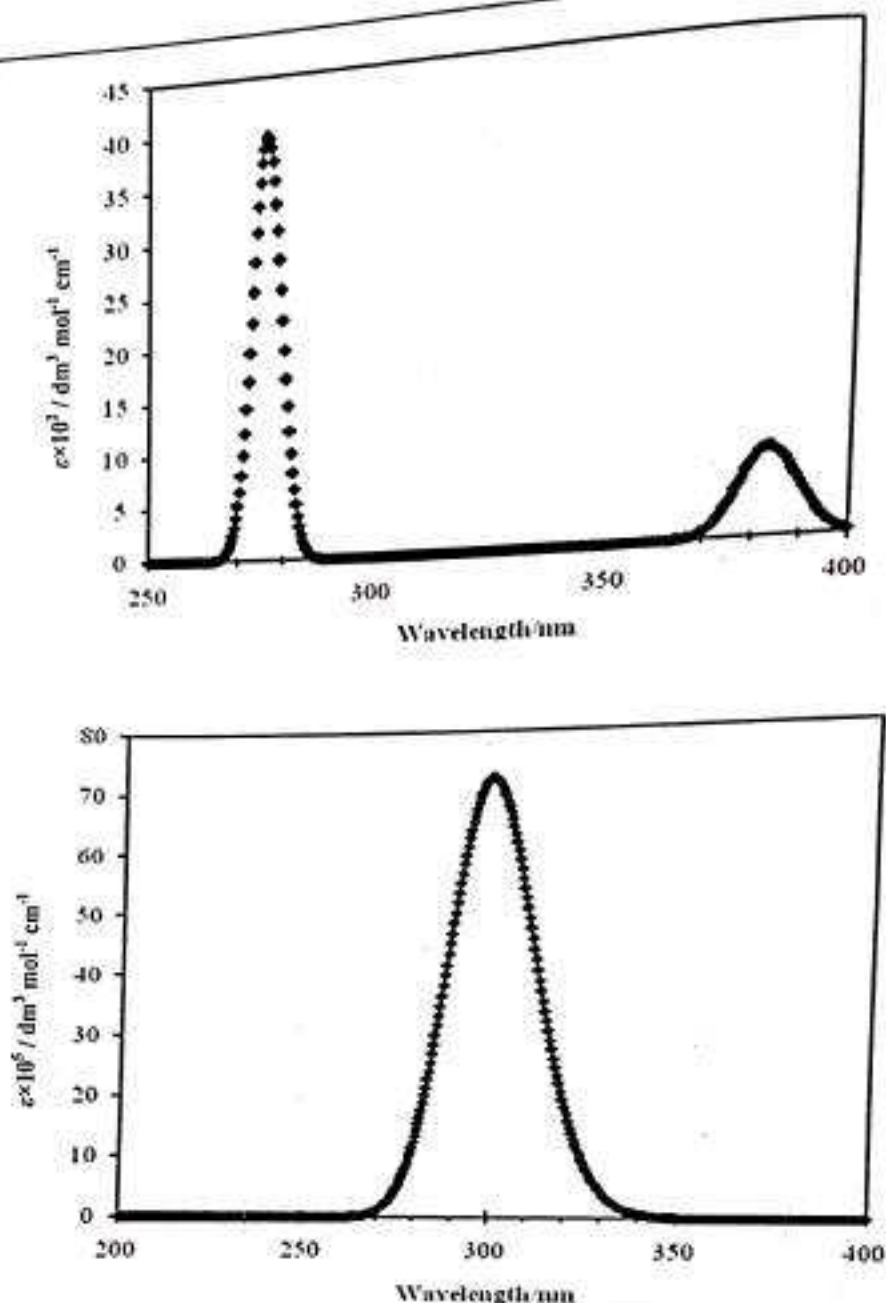
Molecular system	Excited states/nm	Oscillator strength
DMA	215	0.0328
	232	0.0049
	233	0.1578
DMA*	234	0.1374
	276	0.0182
	383	0.0037
(DMA) ₂	215	0.0002
	300	1.0013
	374	0.0000

reaction stabilizes the excited state involving bathochromic shift of the absorption maximum. Furthermore, the dual peaks presence in the practically measured absorption maximum confirms the radical nature of DMA* product. Whereas, theoretical absorption maximum of dimeric azo product at 300 nm has no extra sister peak. Hence, the only product during the reaction of DMA with HRP in the presence of H₂O₂ is DMA*.

Conclusion

An antioxidant inhibition assay involving HRP as an HR generator has been proposed involving DMA as an enzymatic co-substrate. The method is based on the inhibition on the formation of the colored product in the presence of AA. The induction period increases with increase in the AA concentration. The linearity of the antioxidant as AA equivalents is found to be in the range between 11.9 and 37.8 μ M. ESP at different positions of the associated atoms are generated by Avogadro visual interface. UV-Vis absorption excitation energies are generated for different possible molecular systems such as DMA* and (DMA)₂ which are further correlated with the experimental absorption maximum and it was found that the DMA* is the only product that is formed during the reaction of DMA with hydrogen peroxide in the presence of HRP. The formation of dehydroascorbic acid was theoretically confirmed by studies involving Fukui function, BDE, and BDH. The isosurface at various atomic positions by intense red color indicates the nucleophilic nature of DMA and AA. The BDE and BDH of AA and DMA evaluated by homolytic breakage at specific local atomic position confirm the formation of expected product as predicted practically. The relative electron density at various positions as quantified by Fukui function gives us the targeted point of attack in AA and DMA. The bridging gap in the inhibitory studies was narrowed by the energy correlation of HOMO-LUMO gap among the HR, DMA, and AA. The molecular ESP and NBO analysis provides the chemistry of DMA and AA for its reducing capacity. Thus, providing a practical data with substantial theoretical proof can enlarge ideas in correlating and expanding our visualization in observation of antioxidant inhibition mechanism. Furthermore, these quantum mechanical calculations in justifying reaction pathways involving AA can enhance our vision in exact point of HR attack.

Fig. 7 Simulated absorption spectra of a DMA⁺ (top) and b (DMA), (bottom) in aqueous phase with gaussian width 3000 cm⁻¹. No intense absorption was observed beyond this mentioned range

Experimental

All the chemicals used in the assay were of analytical grade. DMA, HRP (E.C. 1.11.1.7, 100 units/mg), AA were purchased from Himedia laboratories (Mumbai, India). Double distilled water was used throughout the experiment. DMA (100 mM) was prepared initially by dissolving 0.150 g using 1000 mm³ of alcohol, and finally by water to a total volume of 10 cm³. Freshly prepared 100 mM H₂O₂ was used throughout the experiment. Further dilutions of H₂O₂ were prepared as per the need of the experiment. Two mg of HRP

was dissolved in 10 cm³ of 0.1 M phosphate buffer of pH 6.0.

Computational and software details

Computational simulations were carried out with the Gaussian16 program [48] employing B3LYP-D3(BJ) functional with 6-311++G(d,p) basis set to achieve an optimized geometry (Tables 1S, 2S, 3S, and 4S). The completely filled molecular systems and unpaired molecular systems (such

as radicals, cations, and anions) calculations were carried out by restricted and unrestricted Kohn–Sham formalism, respectively. S^2 error associated with dehydrogenated and oxygenated free radicals of AA and DMA, respectively, lies in the range 0.0 to 0.04% (Table 5S).

The optimization of the geometry was achieved without any geometry constraints. Avogadro [49] and Gaussium [50] were used as visual interfaces. Solvent effects on the optimized structure were investigated with self-consistent reaction field by polarized continuum method using SCRF=(Solvent=Water) DFT keyword (non-symmetric T-matrix model). Each of the structure was stabilized, optimized and checked for any imaginary frequencies and most energetically preferred conformation was selected. Frequency calculations exhibiting zero values correspond to translational and rotational character behavior of the molecules. Theoretical calculations were done on the molecular systems that include electronic energies, IR, and UV–Vis data for visualization. The adiabatic excitation energies were computed using TD-DFT calculations. NBO analysis and ESP calculations were computed for DMA, AA, HR using Pop=NBO and Pop=ESP DFT keyword. Molecular isosurface values were set at ± 0.0769 in the Avogadro software.

The BDE and BDH of different hydrogen atoms attached to DMA were calculated at 298.150 K by electronic energy using the relation $BDE = E$ (Oxygenated DMA) + E (Hydrogen atom) – E (DMA-OH) and $BDH = H$ (Oxygenated DMA) + H (Hydrogen atom) – H (DMA-OH). $E_{\text{hydrogen}} = -1312.8$ kJ/mol and $H_{\text{hydrogen}} = -1306.12$ kJ/mol [48] are used as the energy and enthalpy of the hydrogen atom. The interaction of HR with DMA has been studied by placing radicals at the potential binding sites of parent structure for geometrically optimized molecules. The antioxidant property of AA was initiated by knocking out hydrogen at different sites which results in the formation of dehydrogenated ascorbic acid.

Ultraviolet–visible absorption spectra of the molecules have been simulated with TD-DFT calculation using B3LYP-D3(BJ) functional and 6–311 + +G(d,p) basis set.

Calculations of ionization potential (IP), electron affinity (EA), electrophilicity (ξ), global hardness (η), global softness (S), electron change during either oxidation or reduction were carried out as suggested by Ser et al. [51]. IP and EA were evaluated by frozen molecular conditions for cationic and anionic molecular systems.

Fukui function and local softness were evaluated as inferred by Fuentealba research group [52]. Fukui functions were evaluated in the frozen molecular condition by left and right differentiation. The left and right correspond to differentiation of cation and anionic compartment of the DMA and AA. Experimental errors, statistical models [53], left and right derivatives were evaluated by Microsoft excel 2007 program.

Instrumentation

A SYSTRONICS model 2202 PC-based double beam UV–Vis spectrophotometer with 1.0 cm matched cells was used for all absorbance measurements and temperature was controlled using a constant temperature cell holder with a stirrer.

Supplementary Information The online version contains supplementary material available at <https://doi.org/10.1007/s00706-023-03085-0>.

Acknowledgements One of the authors Dr. Anantharaman Shivakumar (A.S.K), thanks St. Philomena's College for providing facilities to carry out this research investigation. Authors also acknowledge the support rendered by Dr. T.S. Shivalingaswamy, PG Department of Physics, Government College (Autonomous), Mandya, Karnataka, India for DFT calculation.

Data Availability All data generated or analysed during this study are included in this published article.

References

- Nagaraja P, Aradhana N, Suma A, Shivakumar A, Chamaraja NA (2014) *Anal Sci* 30:251
- Zorov DB, Juhaszova M, Soltes SJ (2014) *Physiol Rev* 94:909
- Diplock AT, Charauleux J-L, Crozier-Willi G, Kok PJ, Rice-Evans C, Roberfroid M, Stahl W, Viña-Ribes T (1998). *Br J Nutr.* <https://doi.org/10.1079/BJN19980106>
- Cui Y-J, Dai J-Q, Fang J-G, Ma L-P, Hou L-F, Yang L, Liu Z-L (2002) *Can J Physiol Pharmacol* 80:1187
- Wilson JX (2002) *FEBS Lett* 527:5
- Štellerová D, Lukeš V (2021) *Acta Chim Slovaca* 14:32
- Zehiroglu C, Ozturk Sarikaya SB (2019) *J Food Sci Technol* 56:4757
- Shivakumar A, Yogendra Kumar MS (2018) *Crit Rev Anal Chem* 48:214
- Shi S, Gao K, Tong R, Liu Y, Tong C, Peng M (2019) *Food Chem* 288:215
- Akar Z, Burnaz NA (2019) *LWT Food Sci Technol* 112:108212
- Sridhar K, Charles AL (2019) *Food Chem* 275:41
- Yeo J, Shabidi F (2019) *J Agric Food Chem* 67:7526
- Fatih K, Dilek O, Birsan O (2019) *Fresenius Environ Bull* 28:6589
- Spagnol CM, Assis RP, Brunetti IL, Isaac VLB, Salgado RN, Corrêa MA (2019) *Spectrochim Acta Part A Mol Biomol Spectrosc* 219:358
- Chládková G, Kunovská K, Chochořouš P, Poláček M, Sklenářová H (2019) *Anal Methods* 11:2531
- Vuolo MM, Lima VS, Maróstica Junior MR (2019) *Phenolic compounds: structure, classification, and antioxidant power. Bioactive compounds.* Elsevier, UK, p 33
- Soobrattee MA, Baharun T, Neeragheen VS, Googoolye K, Arouma OI (2008) *Toxicol In Vitro* 22:45
- Marchica A, Lorenzini G, Papini R, Bernardi R, Nali C, Pellegrini E (2019) *Sci Total Environ* 657:368
- Gunawardena H, Silva R, Ranasinghe P (2019) *BMC Res Notes* 12:809
- Villaverde P, Lajous M, MacDonald C-J, Fagherazzi G, Bonnet F, Boutron-Ruault M-C (2019) *Nutr J* 18:31
- Gao M-R, Xu Q-D, He Q, Sun Q, Zeng W-C (2019) *J Food Meas Charact* 13:1349

22. Keskin S, Şişin Y, Çakır Hİ, Keskin M (2019) *South African J Bot* 120:170
23. Chen S, Schopfer P (1999) *Eur J Biochem* 260:726
24. Regalado C, García-Almendra HE, Duarte-Vizquez MA (2004) *Phytochem Rev* 3:243
25. Torres E, Santos-Jaimés I, Le Bougne S (2003) *Appl Catal B Environ* 46:1
26. Shivakumar A, Jashmitha HG, Dhruvraj MR (2017) *J Clin Nutr Diet* 3:1
27. Svistunenko DA (2005) *Biochim Biophys Acta - Bioenerg* 1707:127
28. Morell C, Grand A, Toro-Labbe A (2005) *J Phys Chem A* 109:205
29. Bichara LC, Lamis HE, Nieto CG, Brundin SA (2010) *J Phys Chem A* 114:4997
30. Allen RN, Smukla MK, Reed D, Leszczynski J (2006) *Int J Quantum Chem* 106:2934
31. Singh G, Mohanty BP, Saini GSS (2016) *Spectrochim Acta Part A Mol Biomol Spectrosc* 155:61
32. Yamabe S, Tsuchida N, Yamazaki S, Sakaki S (2015) *Org Biomol Chem* 13:4002
33. Ahmed L, Omer R (2020) *Cumhuriyet Sci J* 41:916
34. Tu Y-J, Njau D, Schlegel HJB (2017) *Org Biomol Chem* 15:4417
35. Ardalan T, Ardalan P, Monajjemi M (2014) *Nanotub Carbon Nanostructures* 22:687
36. Liu Y, Liu C, Li J (2020) *ACS Omega* 5:25467
37. Anantharaman S, Rangappa D, Krishna H, Nagaraja P (2010) *Enzyme Microb Technol* 47:243
38. Penner MH (2017) *Basic Principles of Spectroscopy*. In: Nielsen SS (ed) *Food Analysis*. Springer International Publishing, Cham, p 79
39. Gülçin İ (2012) *Arch Toxicol* 86:345
40. Sprinz H, Beckert D, Breide O (1998) *J Radioanal Nucl Chem* 232:39
41. Louif G, Hanedanian M, Taran F, Coffigny H, Renault JP, Pin S (2009) *Analyst* 134:250
42. Buettner GR, Jurkiewicz BA (1993) *Free Radic Biol Med* 14:49
43. Vukarevski-Popovska M, Velkov Z (2016) *Comput Theor Chem* 1077:87
44. Warren JJ, Tronic TA, Mayer JM (2010) *Chem Rev* 110:6961
45. Pearson RG (2005) *J Chem Sci* 117:369
46. Chernete H (1999) *J Comput Chem* 20:129
47. Gazquez JL, Mendez P (1994) *J Phys Chem* 98:4591
48. Frisch MJ, Trucks GW, Schlegel HB, Scuseria GE, Robb MA, Cheeseman JR, Scalmani G, Barone V, Petersson GA, Nakatsuji H, Li X, Caricato M, Marenich AV, Bloino J, Janesko BG, Gomperts R (2016) *Gaussian 16, Revision B.01; GaussView 5.0*. Gaussian Inc, Wallingford, CT
49. Hanwell MD, Curtis DE, Lonie DC, Vandermeersch T, Zurek E, Hutchison GR (2012) *J Cheminform* 4:17
50. O'boyle NM, Tenderholt AL, Langner KM (2008) *J Comput Chem* 29:839
51. Ser CT, Žuveca P, Wong MW (2020) *Appl Surf Sci* 512:145612
52. Fuentealba P, Flores E, Tiznado W (2010) *J Chem Theory Comput* 6:1470
53. Skoog DA, West DM, Holler JF, Crouch SR (2004) *Fundamentals of analytical chemistry*. Cengage Learning India Private Limited, New Delhi

Publisher's Note Springer Nature remains neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.

Springer Nature or its licensor (e.g. a society or other partner) holds exclusive rights to this article under a publishing agreement with the author(s) or other rightsholder(s); author self-archiving of the accepted manuscript version of this article is solely governed by the terms of such publishing agreement and applicable law.

The Study on Effect of Meteorological Parameter and Influence of Forest on Atmospheric Radon Concentration in the Shankaraghatta Forest Environment

Sandeep Dongre^a, Madhura R^a, Sunilkumar^{ab} & Sannappa J^a

^aDepartment of PG Studies and Research in Physics, Kuvempu University, Shankaraghatta, Jnana Sahayadei 577 451, India

^bDepartment of Physics, S.S Arts College and T.P. Science Institute, Sankeshwar 591 313, India

Received 13 June 2023; accepted 4 October 2023

The spatial and temporal variations of radon concentration and meteorological parameters were measured in and around the Kuvempu University campus, situated in the Western Ghats of Shankaraghatta forest environment is measured by active technique using Scintillation cell and the meteorological parameters measured using Automatic Weather System (AWS). The activity concentration of radium in soil is determined by Gamma-ray spectrometer with NaI (TI) detector. The measured data of the present study shows that the built-up environment and forest ecosystem have enhanced the natural radiation level. The variation of atmospheric radon concentration is depends on meteorological parameters, geographical and geophysical parameters. The diurnal variation shows the maximum concentrations were noticed in the early morning and minimum during afternoon. The seasonal variation shows maximum concentration during winter season and minimum during the summer season. These variations were mainly depending on meteorological parameters. The correlation between the radon concentration and the meteorological are discussed and presented in this paper. The present study was aimed to establish a base-line data of Annual effective dose equivalent (AED). The diurnal, seasonal variations in different environmental conditions were discussed and presented in this paper.

Keywords: Atmospheric radon concentration; Metrological parameters; Diurnal and seasonal variation; Built-up environment and forest ecosystem; Annual effective dose equivalent (AEDE)

1 Introduction

Radon is a radioactive inert gas produced by disintegration of ^{226}Ra , it's a decay product of ^{238}U decay series. It is present in varying amount in soil, rock, air water and building materials^{1,2}. Its concentration mainly depends on meteorological parameters, geographical, geophysical parameters and exhalation rate of soil and building materials^{3,4}. The half life of radon is 3.82 days decays into short lived and long lived progeny which are the most significant for health hazard from the natural sources⁵. The international organizations such as USEPA, ICRP, UNSCEAR, IARCWHO and several studies have reported radon is carcinogenic and is second leading cause for lung cancer⁶. Radon is listed as the sixth environmental risk factor for human health in 2019 by a special Lancet journal research⁷. Apart from the negative health effect, it has useful applications in various fields such as Earth science, exploration of uranium, atmospheric air mixing, atmospheric electricity, rock burst, and volcanic, underground water discharge global warming⁸. During the rainfall

radon gas present in soil is dissolved in water and percolates into different layers and collected as high concentration in ground water⁹. The trees and vegetations in the forest ecosystem absorbs the radon gas present in groundwater, pores of the soil, voids, fractures and joints of the earth crust along with the green house gases(CO_2 , methane (CH_4) and (N_2O) nitrous oxide) through the roots and later released the radon gas, oxygen and water vapours through the stems and leaves^{10,11,12,13}. The Kuvempu University was established in this forest area and it consists of different types of buildings, including departmental blocks, hostels, banks, guest houses, and Teachers quarters, as well as well-constructed roads and interlocks footpaths. The roads and footpath interlocks covers 30% to 40% of campus land. The total number of students, workers and faculty members reside in the campus are about 3500¹⁴. The material used for the construction of buildings and roads mainly consists of gray granitic rocks, M-sand, Cement and tar. These materials contain higher activity of radionuclides (^{226}Ra , ^{232}Th , and ^{40}K)¹⁴. Therefore this area is well suitable for understanding the influence of built-up environment and forest

*Corresponding author: (E-mail: sannappa2012@gmail.com)

ecosystem on radon concentration therefore due to this importance this area is selected for the study. This study is useful to understand the prevention and remedial action to reduce the radon concentration by the artificially human construction of roads buildings and interlocks of footpaths and also to identify the contaminants and relative parameters for influence of enhanced the radon concentration.

This is the first systematic study in this area no such type of study was carried out; it will be certainly a baseline data for future studies. Therefore to understand the effect of man-made construction of footpath interlock roads and buildings are influence on atmospheric radon concentration. In view of this importance the study area is selected.

The study area Shankaraghatta forest environment including the Kuvempu University lies in south-west part of Karnataka between $75^{\circ}39' 30''$ East longitude and $13^{\circ}45'30''$ North latitude as shown Fig. 1 (a-c) and the details of the study area was already published by Dongre S *et al.* 2022^[14].

2 Methodology

To understand the variation of radon concentration for each location, to measure the radon concentration near the building covered by interlocks, thick trees and tar roads. Some of the villages are selected for the study around this university campus for the measurement of atmospheric radon concentration because of the different environmental conditions. Some villages are covered by thick forest and areca nut plantation and other villages are less trees without areca nut plantation. For the accurate estimation of radon concentration, and its variation, to measure the radon concentration at different time intervals in early in the morning, afternoon, evening and mid-night of a day. The average value of different intervals of time is taken and this was repeated for once in a week and four days within a month throughout the year, so that the pattern of its variation can be studied well. The active technique is used to measure the atmospheric radon concentration and this method involves scintillation cell and it is as shown in the Fig. 2.

Fig. 1 — Geological map of Shankaraghatta forest environment.

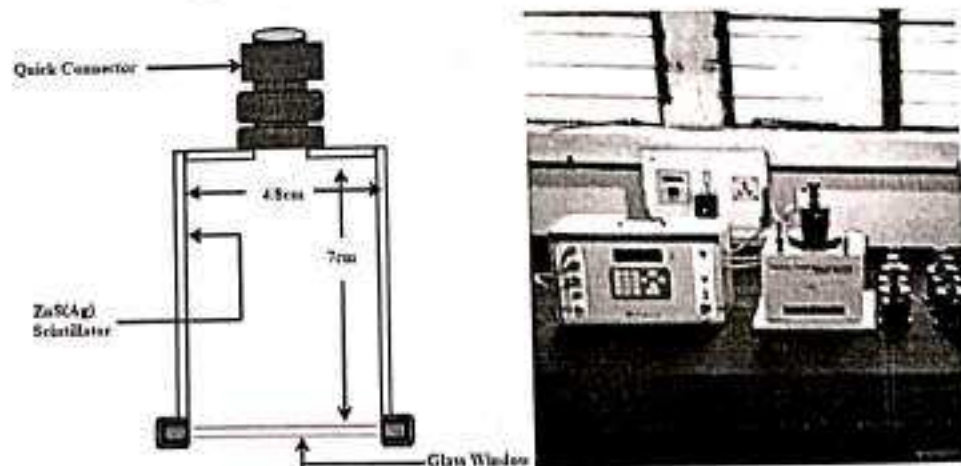

Fig. 2 — Schematic diagram of Scintillation cell and PMT assembly.

2.1 Scintillation Cell and Photomultiplier tube assembly

A portable device called Scintillation Cell, which is used for collecting and also for estimating the Radon (^{222}Rn) concentration, was used elsewhere¹⁶. The schematic diagram is as shown in Fig. 2. It consists of cylindrical chamber made up of aluminium and is coated with the ZnS(Ag) phosphor, as the alpha particles interact with this coating flashes of light is produced called scintillation and are detected and amplified with by the Photomultiplier mounted next to the glass window¹⁷. The sample is collected by evacuating the Lucas cell in the laboratory and the opening of the quick connector valve for sampling air at the site. Once the radon gas is filled in the Lucas cell, it is kept as such in a sealed cell to attain equilibrium with its daughters in about 3 hours after the collection time and then it is mounted to a photomultiplier. The entire counting system is made to determine the concentration of radon in the atmospheric air. The alpha counts obtained is coined as X; radon concentration Rn_c and is calculated as follows¹⁶;

$$Rn_c(\text{Bq. m}^{-3}) = \frac{X}{3 \times E_{\text{ext}} \times V \times e^{-\lambda t}} \quad \dots (1)$$

Where; Rn_c Radon concentration expressed in (Bq. m^{-3}), X $\rightarrow$ Alpha counts obtained, E $\rightarrow$ is the counting efficiency = 0.74, t $\rightarrow$ is the counting period = 17 min, V $\rightarrow$ is the volume of the cell = $60(\text{m}^3)$, $\theta \rightarrow$ is the delay time between sampling counting = 10800 (sec), $\lambda \rightarrow$ is the decay constant of radon = $2.08 \times 10^{-6}(\text{sec}^{-1})$.

The annual equivalent effective dose rate can be calculated by using equation provided in IARC1988, UNSCEAR reports^{1,18,19}.

$$\begin{aligned} \text{AEDE}_{\text{Indoor}}(\text{mSv y}^{-1}) &= Rn_c \times I_r \times E_{q_r} \times C_r \times 24h \times 365 \times 10^{-4} \\ \text{AEDE}_{\text{Outdoor}}(\text{mSv y}^{-1}) &= Rn_c \times O_r \times E_{q_r} \times C_r \times 24h \times 365 \times 10^{-4} \end{aligned} \quad \dots (2)$$

Where; AED $\rightarrow$ Annual Effective Equivalent dose rate of radon, $Rn_c \rightarrow$ Radon concentration expressed in (Bq. m^{-3}), $I_r \rightarrow$ Indoor occupancy factor equal to 0.8, $O_r \rightarrow$ Outdoor occupancy factor equal to 0.2, $E_{q_r} \rightarrow$ Equilibrium factor i.e. 0.4, $C_r \rightarrow$ Conversion factor 9 nSv h^{-1} per Bqm^{-3} .

The meteorological parameters were recorded by A typical weather station that operates automatically is known as an automated weather station. AWS Plant was installed in the Kuvempu University campus, sponsored by the Bhabha Atomic Research Centre (BARC) Mumbai, India.

2.2 Soil Sample collection

Initially about 2 kg soil collected from each location of the study area, the soil samples are collected over a 0.5m^2 surface area, and once plants and roots have been removed, a location is marked. The marked spot was dug up to the depth of 15 cm, the sample extracted was crushed into the finest powdered form possible before being sieved through $500\mu\text{m}$ (0.5mm) to remove the undesired debris and to remove the moisture content in the sample about 300g of samples are subjected to air dry for several days in it. The cleansed and sieved samples were then dried in an electric oven at temperature of 110°C for 12 h make sure it has become moisture free and to achieve constant weight, thus formed powdered samples transferred to plastic containers and are stored in it, meanwhile care has taken that it is air tightened and are sealed externally using adhesive tapes. These homogenized samples were kept identical to that of reference materials as to their geometrical shapes, size and weight. Then kept aside for about a month (more than 7 times the half-lives of ^{222}Rn , and ^{224}Ra) at room temperature for to ensure that there exists an equilibrium between radium and its daughter products further more; before it is taken to analysis using gamma ray spectrometry¹⁴. The measurement of activity concentration of radium was carried out using the $3 \times 3 \text{ NaI (TI)}$ gamma ray spectrometry and is studied elsewhere¹⁴.

3 Results and Discussion

3.1 Effect of built-up environment

The radon concentration along with meteorological parameters was measured during the period of July 2021 to July 2022 as given in the Table 1. The data from Table 1 shows that higher values of atmospheric radon concentration were found at the tar roads and interlocks locations very near to the buildings (Table 1). Slightly less radon concentration was found at interlock locations are away from the buildings (Table 1). This may be due to the fact that the materials used for the manufacturing of interlocks and for construction of roads such as grey granite rocks, cement and M-sands. Basically these constructive materials consist of higher activity of radionuclides^{14,21}. Interlocks are porous materials; exhalation rate of radon is more^{1,22,23}. And also the Activity of radium in the soil of these locations is also found to be slightly higher (Table 1). Higher radon concentration were found at the locations of the villages around the Kuvempu university but when the

Table 1 — Average radon concentration, activity of radium, meteorological parameters and annual effective dose in different locations of Shankaraghata forest

(TRNB= tar road near building, TRAB= Tar road away from the building, INB= Interlocks near the buildings, IAB=Interlocks away from the building *L=3, 4, 5, 6- Number of Locations, SG= Sports Ground, TF= Thick Forest, LTF = Less Thick Forest, CR= Cement Road, MR= Mud Road, WFAP= With forest and areca nut plantation, WOF= Without Forest, MVM = more vehicle movement, LVM=Less Vehicle Movement)

SL. No	Locations with different environmental conditions	Average Outdoor Radon Concentration Bq m ⁻³	Activity of ²²⁶ Ra Bqkg ⁻¹	Average Temperature in °C	Average Pressure (kPa)	Average Humidity in %	Average Wind Speed in m/s	Average Rain fall in cm	Average AEDE (mSvy ⁻¹)
Shankaraghata Forest environment									
1	TRNB(L=5)	150.5 ± 10.5	16.7 ± 2.4	32.8	939.9	85	1.7	1.8	0.95
2	TRAB(L=3)	112.5 ± 5.2	16.7 ± 2.4	32.8	939.9	85	1.7	1.8	0.70
3	INB(L=5)	133.1 ± 6.2	15.4 ± 1.5	26.2	939.7	80	1.7	1.8	0.84
4	IAB(L=2)	105.7 ± 4.6	15.4 ± 1.5	26.2	939.7	80	1.7	1.8	0.66
5	SG(L=2)	50.4 ± 8.5	9.5 ± 1.6	24.0	934.2	65	2.6	1.8	0.32
6	TF(L=6)	117.7 ± 6.7	13.2 ± 1.5	22.0	937.4	78	0.6	1.8	0.74
7	LTF(Open Place)(L=3)	72.5 ± 4.5	12.3 ± 2.0	23.6	936.6	72	0.9	1.8	0.45
Villages around Shankaraghata Forest environment									
8	TRNB	144.8 ± 8.8	15.5 ± 2.5	32.8	939.9	85	2.0	1.8	0.91
9	TRAB	110.4 ± 6.7	15.5 ± 2.5	32.8	939.9	85	2.0	1.8	0.69
10	CR	124.4 ± 9.2	10.6 ± 2.4	29.0	938.8	75	2.0	1.8	0.78
11	MR	70.5 ± 7.4	08.2 ± 2.0	23.6	936.6	72	0.8	1.8	0.44
12	WFAP(L=4)	115.4 ± 7.1	10.3 ± 1.5	24.0	934.2	65	0.7	1.8	0.73
13	WOF(L=3)	68.7 ± 5.8	11.1 ± 1.5	22.0	937.4	78	1.6	1.8	0.43
14	MVM	77.7 ± 6.5	10.7 ± 0.5	25.2	936.4	65	0.7	—	0.49
15	LVM	143.1 ± 9.2	10.7 ± 0.5	25.0	936.8	66	0.7	—	0.82
Shankaramata Temple Hillock									
16	At the foot	82.50 ± 12.30	14.3 ± 2.0	19.6	937.4	83	0.3	—	0.52
17	At the middle	105.50 ± 15.05	14.3 ± 2.0	19.8	937.4	83	0.5	—	0.67
18	At the top	62.80 ± 4.25	14.3 ± 2.0	19.6	937.4	83	2.1	—	0.40

frequency of vehicle movement is very less but when the frequency of vehicle movement is more, the lower radon concentration was observed (Table 1). The vehicle movement dilutes the radon concentration. Slightly less radon concentration was observed at the locations consisting of cement road because the cement road is compactly packed compared to the tar road. Therefore the man made constructions enhanced the radon concentration.

3.2 Effect of forest environment

The forest ecosystem has influenced the radon concentration. The data from the Table 1 shows that the thick forest locations in the Kuvempu University campus and the villages around the university campus surrounded by the thick forest and areca nut plantations shown higher values of radon concentration. But slightly less compared to the tar road locations. The higher concentration is may be due to, the trees and the vegetation in the forest ecosystem absorbs the radon gas dissolved in underground water and also present in the soil porous, fractures, joints faults of the earth crust gets absorbed

through the roots along with the green house gases and later release the radon gas, oxygen and water vapour through the stems and leaves^{24,25,26}. Hence slightly high radon concentration was observed at these locations compared to less thick forest locations.

The lower concentration of radon was found in the university campus at the Sports Ground. These locations are covered with less trees and vegetation and the wind speed is recorded more at this locations. Also villages around Shankaraghata without forest have shown lower radon concentration compared to the villages with forest. Moreover the geology of this area consists of rock system quartz chlorite schist and orthoquartzite, these rocks consists of mineral compositions such as quartz and epizoite, which contains lower activity concentration of radionuclides¹⁴. Hence it shows lower radon concentration.

There is a wide variation in radon concentration were observed at the different locations of the Shankaramata temple hillock (Table 1). The lower radon concentration was found at top of the hill Shankaramata temple. The temple is situated at the top of the hillock. The rock systems of this hill are

comprised of gneiss, these rocks contains lower activity of radionuclides^{14,19} and another reason is that at the top, the wind speed is higher compared to the bottom of the hills. At the middle of the hill, where the Ganesh temple was built and the space around the temple is covered by interlocks. The materials used for the construction of interlocks are granitic rocks and M-sand and cement, these materials consist of higher activity of radionuclides and the porosity of these materials may be high¹⁴. The bottom and middle of these locations are covered with thick trees and vegetations and hence they enhanced the radon concentration. In these places, the speed of the wind is low compared to top of the hillock (Table 1). Hence higher radon concentration is observed at the bottom and middle of the hill compared to top of the hill.

3.4 Diurnal variation of radon concentration along with the meteorological parameters

The diurnal variation of radon concentration with respect to different meteorological parameters at the different locations of Kuvempu University campus such as; tar road, interlocks, Thick forest, AWS near soil, Sports ground as given in Fig. 3. It is noted that air temperature, relative humidity, and atmospheric pressure all had a significant impact on radon concentration (Table 1). From the graph it can be seen that radon concentration was found to be maximum during early morning (4 to 6 hours) and decreases gradually, reaches its minimum value at afternoon (15 hours). The radon concentration is found to decline at day time (10 to 15 hours) and then gradually increases, again reaches its maximum value during. This may be due to the fact that temperature

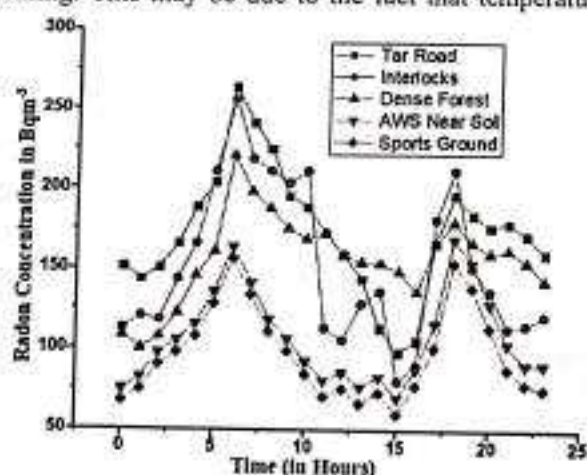

Fig. 3 — Diurnal variation of Radon concentration with respect to different time intervals of day.

inversion and change in atmospheric pressure will takes place in this period, due to the heating up of ground surface and low pressure during mid-night. Hence decrease in atmospheric radon concentration was noticed. Similar diurnal variation trend is observed at different locations of the study area.

Radon is a heavier gas and is unstable in atmospheric condition, it accumulates close to the ground surface during night time and early morning as the temperature, wind speed and humidity favours their concentration in the atmosphere^{27,28}. During day time radon emitted from the ground can be diluted by turbulent eddy diffusion in the atmosphere caused by solar heating^{26,30}. Furthermore, the atmospheric pressure will also changes during day and night (min during 7 to 15 hours and 20 to 23 hours, maximum during 1 to 6 hours and 16 to 19 hours), this will leads to a significant diurnal fluctuations of outdoor radon concentration. From the Fig. 3 it clearly shows that the radon concentration dependent on the meteorological parameters (Table 1). In all the five different locations similar pattern of variations in the radon concentration was observed except for the thick forest location during day time (10 to 15 hours). During this period, it will not reach to minimum but decreases and is higher than the other different conditions of the locations, it is almost stable and then later gradually increases, again reaches maximum concentration by evening (16 to 18 hours) (Fig. 3). This is may be due to less turbulence in the forest environment and due to the lack of solar radiation atmospheric air is not heated. The maximum radon concentration found at tar road locations, this may be due to the materials used to construction of the tar road consists of granite rocks and these rocks contains more radionuclides compared to other two location's soil. Clay shrinks and cracks when it dries, making dried clay soils porous^{14,31}. But in the thick forest location slightly higher and almost stable radon concentration was observed during afternoon time (11 to 16 hours). Because in the thick forest location wind blows slowly and the temperature of this location is also less compared to the other locations (Table 1). Hence slightly higher concentration was observed during afternoon. The diurnal variation of radon concentration was observed less in the sport ground; this is because in the sport ground location the wind speed is higher than the other location (Table 1). Therefore man made construction plays prominent role in increase of radon concentration in the atmosphere.

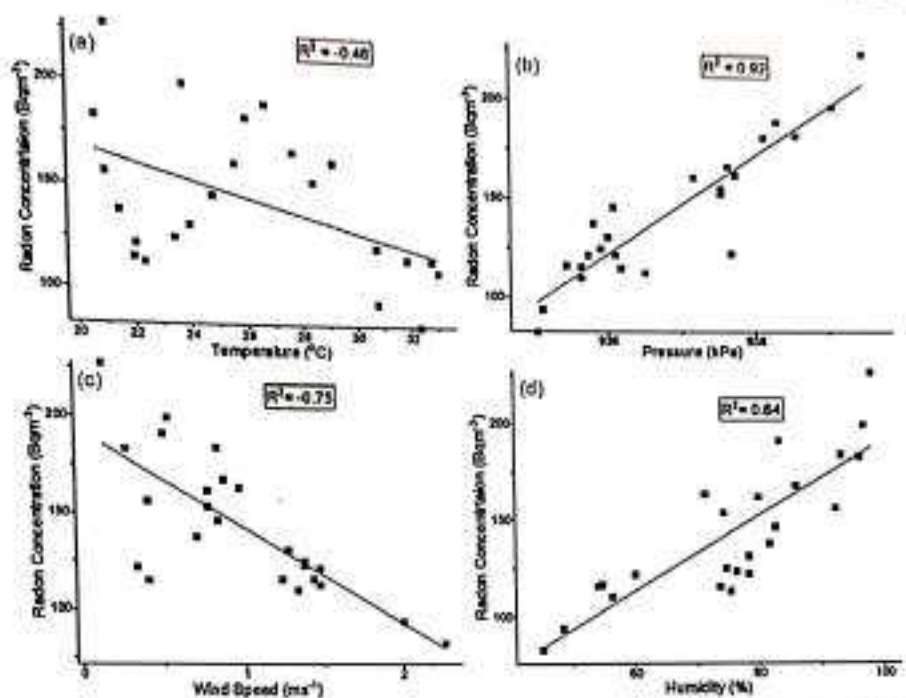

Fig. 4 — (a) Temperature v/s Radon Concentration (b) Pressure v/s Radon Concentration (c) Wind Speed v/s Radon Concentration (d) Humidity v/s Radon Concentration.

3.5 Correlations between atmospheric radon concentrations and meteorological parameters

Atmospheric radon concentration is influenced by temperature, this variation is as shown in Fig. 4(a) and as the ambient temperature increases, the radon concentration decreases hence weak and negative correlation is observed with a correlation coefficient of $R^2 = -0.46$. This was observed elsewhere Moses *et al.*, (1960), Israel son *et al.*, (1972), Pereira (1990), Butterweck *et al.* (1994), Nishikawa *et al.* (1995), and Dueñas *et al.* (1996).³² Fig 4(a). Atmospheric pressure also shows good influence on the outdoor radon concentration. Radon concentration increases with increase in the atmospheric pressure, it has shown strong and positive correlation with correlation coefficient $R^2 = 0.92$ (Fig. 4(b)). Atmospheric radon concentration strongly influenced by the wind speed, as the wind speed increases the outdoor radon concentration decreases and also it shows a negative correlation with correlation coefficient of $R^2 = -0.75$ and is as shown in Fig. 4(c). Humidity is one the major factor which greatly influence the atmospheric radon concentration from the graph (Fig. 4(d)) it is clearly that, atmospheric radon concentration increases with increase in the atmospheric humidity and it has shown strong and positive correlation with a correlation coefficient of $R^2 = 0.84$. Similar variations were noticed at all the locations of study area.

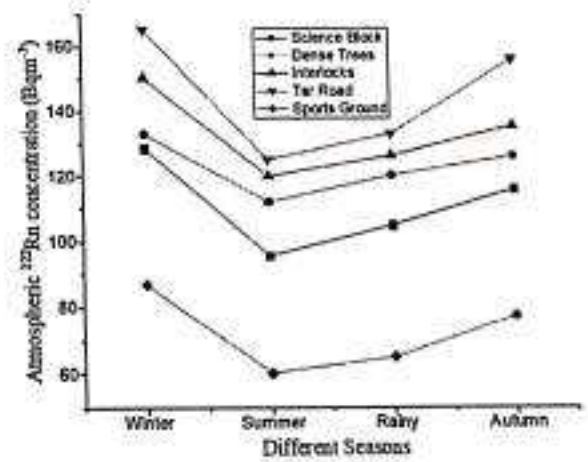

Fig. 5 — Seasonal variation of average atmospheric radon concentration at different environmental conditions.

3.6 Seasonal variation of atmospheric radon concentration at different locations

The seasonal variations of atmospheric radon concentration and meteorological parameters at the Chemical Science Block inside the campus are as shown in Fig. 5. The atmospheric radon concentrations were observed at different environmental conditions. From the graph it is observed that among the seasons; decrease in atmospheric radon concentration was observed in summer season. This may be due to turbulence and low moisture content in the atmosphere³³. And in summer

S.D.V.S. Sangh's
S. S. Arts College & T. P. Science Institute,
Sankeshwar

Taluk Hukkeri   District Belagavi
Accredited at "B⁺⁺" Level by NAAC

DEPARTMENT OF CHEMISTRY

In association with

Placement Cell

Self financed Certificate Course

ON

**VERMICOMPOST - A BIO TOOL FOR SOLID WASTE
MANAGEMENT**

MoU with TMC, chemical components analysis at

RAIT MITRA KRISHI ABHIVRUDDHI SANGH,
SANKESHWAR

2023 – 24

SDVS Sangh's
S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar
Department of Chemistry in association with Placement Cell

A self financed certificate course on
VERMICOMPOST - A BIO TOOL FOR SOLID WASTE MANAGEMENT

Academic Year: 2022-23

No. of Hours: 30 Hours

Course Coordinator: Dr. Honnur Krishna.

Medium of course: English/ Kannada

Assessment/ Evaluation process: MCQ/Objective/Short answer type exam

Course objectives

1. To understand basic techniques of vermicomposts preparation.
2. To assess the soil fertility and implement the organic based farming for environmental benefits
3. To develop as an business entrepreneurial in the agricultural science
4. To promote the sustainable practices for the soil health.
5. An analytical and practical based technical skill to "Earn while learning".

Course outcome

The students are able to

1. Produce good quality of Vermicompost and Vermiculture.
2. Students are able to analyze the chemistry of soil, water and other nutrients for the growth of suitable crops.
3. To develop skills and update the knowledge about value added product.
4. To develop the mindset among the students about self-employability.

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T P Science Institute
SANKESHWAR.

S.D.V.S. Sangh's
S.S. Arts College & T.P. Science Institute,
Sankeshwar.
Department of Chemistry in association with
Placement Cell

A self financed certificate course on

VERMICOMPOST - A BIO TOOL FOR SOLID WASTE MANAGEMENT

Course Duration: 30 h

THEORY

Introduction to solid waste management

05 h

- Overview of types of wastes, their collection, transport, treatment and disposal of waste.
- Need for Waste management and effect on the community.
- Waste treatment methods:
  - Physicochemical Treatment of Solid and Hazardous Waste,
  - Chemical treatment processes,
  - Biological Treatment of Solid and Hazardous Waste,
- Reuse Reduce and Recycle.

Vermicomposting:

10 h

- Introduction, scope, and objectives of Vermicompost.
- Vermicompost Production:
- Establishment of Vermicomposting and Vermiwash unit.
- Methods of Vermicomposting: Small and large scale Bed method, Pit method
- Harvesting the Compost, Storing and packing of vermicompost.
- Precautions while Vermicomposting, Factors affecting vermicomposting (pH, moisture and temperature).
- Physico- chemical analysis of vermicompost, influence of chemical inputs on earthworm activity. Nutrient contents of vermicompost and their role in agriculture.
- Vermiculture for waste reduction, economic importance of earthworms.
- Pests and diseases of Earthworms
- Marketing of vermicomposting products and financial support by governments and NGOs for vermiculture.

PRACTICAL

15 h

1. Vermicomposting unit Pit method
2. Establishment of vermicomposting unit bed method

3. Vermicompost production, harvesting and packaging.
4. Estimation of mineral content of biomass from vermicompost manure (pH, NPK, TDS, conductance, etc)
5. Field visit with demonstrations.

References

1. The Textbook of Vermicompost, Vermiwash and Biopesticides: Keshavsingh and et al. Publisher: Biotech Books
2. The Book Hand Book of Biofertilizers & Vermiculture. Publisher: Engineers India Research Institute
3. Handbook of Organic Farming and Organic Foods With Vermicomposting Neem Publisher: Engineers India Research Institute
4. Text Book of Applied Zoology: Vermiculture, Apiculture, Sericulture, Lac Culture, Agricultural Pests and their Controls: Pradip Jabde Publisher: Discovery Publishing House
5. The Worm Farmer's Handbook Mid- to Large-Scale Vermicomposting for Farms, Businesses, Municipalities, Schools, and Institutions: Rhonda Sherman Publisher: Chelsea Green Publishing
6. Vermiculture Technology: Earthworms, Organic Wastes, and Environmental Management: Clive A. Edwards, Norman Q. Arancon, Rhonda L. Sherman Publisher: CRC Press 2010
7. Commercial Vermiculture: How to Build a Thriving Business in Redworms: Peter Bogdanov
8. Applied Zoology: N Arumugam, T Murugan, R Ram Prabhu, and J. Johnson Rajeshwar. Publisher: Saras Publication
9. Worm Farming: Setup A Sustainable Vermiculture Earthworm Composting Ranch: Brian Grant. Publisher: Sparrow Publications.

Outline of Curriculum and Test

Proposed curricular of Certificate Course in “Vermicompost - a bio tool for solid waste management” during the academic year 2022-23 for BA and BSc students.

Outline of course structure

Paper	Title of the paper	Teaching hours/course	Duration of Exam	Marks
Theory	Vermicompost - a bio tool for solid waste management	15	1 hour	25
Practical	Vermicompost - a bio tool for solid waste management	15	2 hour	25
Total marks				50

S.D.V.S. SANGH'S

Estd : 1967

S. S. ARTS COLLEGE & T. P. SCIENCE INSTITUTE,

Tal.: Hukkeri

SANKESHWAR- 591 313

Dist.: Belagavi (Karnataka State)

Accredited at B** Level by NAAC

site : www.sstpsnk.edu.in

☎: (08333)-295238

E-Mail-aascskv@rediffmail.com

f No. _____

Date : 06-06-2023**Self-financed Certificate Course**

The department of Chemistry in association with Placement Cell, SSTP College, Sankeshwar, organizes self financed certificate course on "VERMICOMPOST - A BIO TOOL FOR SOLID WASTE MANAGEMENT" for BA and BSc students.

The following faculties are selected as BOS members:

Sl. No.	Name	Designation	Signature
1.	Shri P. B. Burji Principal, SSTP College, Sankeshwar.	Chairman	
2.	Dr. Honnur Krishna Assistant Professor in Chemistry, SSTP College, Sankeshwar	Coordinator/ Placement Cell Officer	
3.	Shri M. R. Patil Assistant Professor and HOD, Physics, SSTP College, Sankeshwar	Member/ IQAC Coordinator	
4.	Dr. Vijayalakshmi A. Edalli Assistant Professor and HOD, Chemistry, SSTP College, Sankeshwar	Member	
5.	Miss Madhu Waghi Assistant Professor in Chemistry (Guest Faculty), SSTP College, Sankeshwar	Member	
6.	Miss Anusuya Mahalingpur Assistant Professor in Chemistry (Guest Faculty), SSTP College, Sankeshwar	Member	

Principal
PRINCIPAL
S. S. Arts College & T P Science Institute
SANKESHWAR.

SDVS Sangh's
S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
In association with
PLACEMENT CELL
Self Financed Certificate Course

Date: 07.06.2023 .

Agenda

1. Course on "Vermicompost - A bio tool for solid waste management".
2. Framing the syllabus and duration of course.
3. Students' enrolment.
4. Appointment of the staff and work distribution.

Proceedings of the meeting

The course coordinator welcomed all the members of the meeting,
The following points were discussed –

1. It was decided to conduct certificate course on Vermicompost - A bio tool for solid waste management for one semester and duration of the course will be 30 hours which includes both theory (10 hours) and practical (20 hours) classes.
2. The syllabus was finalized with lot of discussion.
3. The course has been organized with the following objectives
  - ✓ To understand basic techniques of vermicomposts preparation.
  - ✓ To assess the soil fertility and implement the organic based farming for environmental benefits
  - ✓ To develop as an business entrepreneurial in the agricultural science
  - ✓ To promote the sustainable practices for the soil health.
  - ✓ An analytical and practical based technical skill to "Earn while learning".
4. The classes will be conducted by the internal staff and few classes by external expert or field visit studies.
5. It is resolved that the student attendance is made compulsory. The staff incharge asked to take attendance every time and absentees are reported.

Members of the BOS attended the meeting-

1. Shri P. B. Burji	- Chairman	
2. Dr. Honnur Krishna	- Coordinator	
3. Dr. Vijayalakshmi A. Edalli	- Member	
4. Shri M. R. Patil	- Member	
5. Miss Madhu Waghi	- Member	
6. Miss A. C. Mahalingpur	- Member	

Principal
PRINCIPAL
S. S. Arts College & T P Science Institute
SANKESHWAR.

SDVS Sangh's
S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
In association with
PLACEMENT CELL
Self-financed Certificate course on Soap making and Detergent preparation

STUDENTS ENROLLED FOR THE COURSE

SL. NO.	REGISTER NUMBER	NAME OF THE STUDENT	CLASS
1	U15CH21S0002	DEEPA M DESAI	BSc V Semester
2	U15CH21S0005	GANGA R PATIL	BSc V Semester
3	U15CH21S0006	SHILPA S SHEKHANAVAR	BSc V Semester
4	U15CH21S0010	ASHWINI P MADIG	BSc V Semester
5	U15CH21S0011	BASAVARAJ V GHABE	BSc V Semester
6	U15CH21S0012	VEENA M NARASANNAVAR	BSc V Semester
7	U15CH21S0021	GANGADHAR S NAIK	BSc V Semester
8	U15CH21S0025	JAYALAXMI S KAKOLI	BSc V Semester
9	U15CH21S0026	SOUMYA A PATIL	BSc V Semester
10	U15CH21S0029	SHWETA S MUGALI	BSc V Semester
11	U15CH21S0033	BASAVARAJ S CHOUGALA	BSc V Semester
12	U15CH21S0035	SUTEERTHA S HOLEPPAGOL	BSc V Semester
13	U15CH21S0037	KAVERI N CHOUGALA	BSc V Semester
14	U15CH21S0039	SUSHMEETA MADANNAVAR	BSc V Semester
15	U15CH21S0041	SUDHA K TODAL	BSc V Semester
16	U15CH21S0043	SHRUTI S MUNNOLI	BSc V Semester
17	U15CH21S0046	PRASHANT S BEDAKIHAL	BSc V Semester
18	U15CH21S0047	YASH S MAHAJAN	BSc V Semester
19	U15CH21S0048	SUPRIT S MYAGADEYAWAR	BSc V Semester
20	U15CH21S0054	NINGAPPA D MARADI	BSc V Semester
21	U15CH21S0055	SARSWATI R KAMBLE	BSc V Semester
22	U15CH21S0057	OMKAR P BHOVI	BSc V Semester
23	U15CH21S0058	SUSHMITA S CHOUGALA	BSc V Semester
24	U15CH21S0059	LAXMI R MUNNOLI	BSc V Semester

25	U15CH21S0062	MAHALAXMI B DADDI	BSc V Semester
26	U15CH21S0063	SHWETA S INAMDAR	BSc V Semester
27	U15CH21S0069	VIDYASHREE D CHOPADE	BSc V Semester
28	U15CH21S0070	NASTAHEEN M ATHANI	BSc V Semester
29	U15CH21S0071	RAHUL MAGADUM	BSc V Semester
30	U15CH21S0072	ABHISHEK J KAMMAR	BSc V Semester
31	U15CH21S0075	SARATAJABI J INAMADAR	BSc V Semester
32	U15CH21S0077	SAHANA DIWAKAR	BSc V Semester
33	U15CH21S0078	SRUSTI B PATIL	BSc V Semester
34	U15CH21S0079	ROHIT KHANASE	BSc V Semester
35	U15CH21S0081	PANKAJA S JAIN	BSc V Semester
36	U15CH21S0084	SACHIN S JINARALI	BSc V Semester
37	U15CH21S0085	SHEKHAR R MAGADUM	BSc V Semester
38	U15CH21S0088	PRATIKSHA R MAGADUM	BSc V Semester
39	U15CH21S0100	ANUSUYA B KHANAPURI	BSc V Semester
40	U15CH21S0101	AKSHATA R HIREMATH	BSc V Semester
41	U15CH21S0102	ANKITA A MAGADUM	BSc V Semester
42	U15CH21S0103	SHIVARANJINI BASALIGUNDI	BSc V Semester
43	U15CH21S0104	VIDYARANI PATIL	BSc V Semester

VBW

[Signature]
PRINCIPAL
S. S. Arts College & T P Science Institute
SANKESHVAR.

Question paper

SDVS Sangh's

S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar – 591313.

A self financed certificate course on
VERMICOMPOST - A BIO TOOL FOR SOLID WASTE MANAGEMENT

Student Name:

Time: 1 h

Register Number:

Marks: 25

Class:

Answer all the questions. Each MCQ carries 2 marks. Put for correct answer (2 x 15 = 30)

1. Which species of worm is commonly used in vermicomposting?
A) Lumbricus terrestris, B) Eisenia fetida, C) Helix aspersa & D) Lumbricus rubellus
2. What is the primary food source for worms in vermicomposting?
A) Plastic, B) Metal scraps, C) Organic waste, D) Inorganic chemicals
3. At what temperature range do composting worms thrive?
A) 0-10°C, B) 10-20°C, C) 15-25°C, D) 25-35°C
4. What is the ideal moisture content for vermicomposting?
A) 10-20%, B) 30-40%, C) 50-60%, D) 70-80%
5. Which of the following is not suitable for vermicomposting?
A) Fruit peels, B) Meat scraps, C) Vegetable waste, D) Coffee grounds
6. What should be the carbon to nitrogen ratio in vermicomposting?
A) 10:1, B) 20:1, C) 30:1, D) 40:1
7. Which bedding material is preferred for vermicomposting?
A) Newspaper, B) Sand, C) Plastic sheets, D) Rocks
8. How often should the vermicompost bin be turned or aerated?
A) Daily, B) Weekly, C) Monthly, D) Never
9. What is a sign that the vermicompost bin is too wet?
A) Dry bedding, B) Bad odor, C) Presence of ants, D) No worms
10. What should be done if the vermicompost bin develops a bad odor?
A) Add water, B) Add more worms, C) Add dry bedding, D) Stop feeding
11. Which nutrient is not typically high in vermicompost?
A) Nitrogen, B) Phosphorus, C) Potassium, D) Sodium
12. What is the main benefit of using vermicompost in soil?

- A) Increases soil pH, B) Provides inorganic nutrients, C) Enhances soil structure and fertility, D) Acts as a pesticide
13. How long does it typically take to produce vermicompost?
A) 2-3 weeks B) 1-2 months, C) 3-6 months, D) 1 year
14. What is the function of the aeration holes in a vermicompost bin?
A) To let light in, B) To allow oxygen to enter, C) To add water, D) To remove compost
15. Which of the following can lead to worm death in a vermicomposting system?
A) Too much light, B) Too little food, C) High salt content, D) Low moisture content
16. Which method is used to measure the pH of vermicompost?
A) Titration, B) pH meter, C) Spectroscopy, D) Gravimetry
17. What is the ideal pH range of vermicompost?
A) 3-4, B) 5-6, C) 6-8, D) 9-10
18. Which instrument is used to determine the nitrogen content in vermicompost?
A) Atomic absorption spectrometer, B) Gas chromatograph, C) Kjeldahl apparatus, D) Mass spectrometer
19. What chemical process is used to determine phosphorus content in vermicompost?
A) Colorimetry, B) Chromatography, C) Titration, D) Electrolysis
20. Which form of nitrogen is commonly measured in vermicompost?
A) Nitrite, B) Nitrate, C) Ammonia, D) Urea
21. What is the main component analyzed to determine the organic matter content in vermicompost?
A) Carbon, B) Hydrogen, C) Oxygen, D) Nitrogen
22. Which analytical technique is used to determine the potassium content in vermicompost?
A) Flame photometry, B) NMR spectroscopy, C) X-ray diffraction, D) Mass spectrometry
23. What is used to extract available nutrients from vermicompost for chemical analysis?
A) Water, B) Acid solutions, C) Organic solvents, D) Alcohol
24. Which element is typically not a focus in vermicompost analysis?
A) Calcium, B) Magnesium, C) Lead, D) Sulfur
25. Which method is used to measure the moisture content of vermicompost?
A) Drying oven method, B) Gas chromatography, C) Atomic absorption, D) Spectrophotometry

SDVS Sangh's
S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar
DEPARTMENT OF CHEMISTRY

In association with
PLACEMENT CELL

Self-financed Certificate course on Soap making and Detergent preparation

RESULT:

SL. NO.	REGISTER NUMBER	NAME OF THE STUDENT	Theory	Practical	Total
1	U15CH21S0002	DEEPA M DESAI	25	25	50
2	U15CH21S0005	GANGA R PATIL	19	22	41
3	U15CH21S0006	SHILPA S SHEKHANAVAR	25	25	50
4	U15CH21S0010	ASHWINI P MADIG	25	25	50
5	U15CH21S0011	BASAVARAJ V GHABE	25	25	50
6	U15CH21S0012	VEENA M NARASANNAVAR	25	25	50
7	U15CH21S0021	GANGADHAR S NAIK	20	25	45
8	U15CH21S0025	JAYALAXMI S KAKOLI	25	25	50
9	U15CH21S0026	SOUMYA A PATIL	22	24	46
10	U15CH21S0029	SHWETA S MUGALI	25	25	50
11	U15CH21S0033	BASAVARAJ S CHOUGALA	25	25	50
12	U15CH21S0035	SUTEERTHA S HOLEPPAGOL	20	21	41
13	U15CH21S0037	KAVERI N CHOUGALA	25	25	50
14	U15CH21S0039	SUSHMEETA MADANNAVAR	25	25	50
15	U15CH21S0041	SUDHA K TODAL	25	25	50
16	U15CH21S0043	SHRUTI S MUNNOLI	25	25	50
17	U15CH21S0046	PRASHANT S BEDAKIHAL	25	25	50
18	U15CH21S0047	YASH S MAHAJAN	25	25	50
19	U15CH21S0048	SUPRIT S MYAGADEYAWAR	25	25	50
20	U15CH21S0054	NINGAPPA D MARADI	20	22	42

21	U15CH21S0055	SARSWATI R KAMBLE	25	25	50
22	U15CH21S0057	OMKAR P BHOVI	20	25	45
23	U15CH21S0058	SUSHMITA S CHOUGALA	25	25	50
24	U15CH21S0059	LAXMI R MUNNOLI	25	25	50
25	U15CH21S0062	MAHALAXMI B DADDI	25	25	50
26	U15CH21S0063	SHWETA S INAMDAR	25	25	50
27	U15CH21S0069	VIDYASHREE D CHOPADE	25	25	50
28	U15CH21S0070	NASTAHEEN M ATHANI	22	22	44
29	U15CH21S0071	RAHUL MAGADUM	18	18	36
30	U15CH21S0072	ABHISHEK J KAMMAR	20	21	41
31	U15CH21S0075	SARATAJABI J INAMADAR	18	22	40
32	U15CH21S0077	SAHANA DIWAKAR	20	20	40
33	U15CH21S0078	SRUSTI B PATIL	18	18	36
34	U15CH21S0079	ROHIT KHANASE	20	25	45
35	U15CH21S0081	PANKAJA S JAIN	25	25	50
36	U15CH21S0084	SACHIN S JINARALI	25	25	50
37	U15CH21S0085	SHEKHAR R MAGADUM	25	25	50
38	U15CH21S0088	PRATIKSHA R MAGADUM	23	25	48
39	U15CH21S0100	ANUSUYA B KHANAPURI	22	25	47
40	U15CH21S0101	AKSHATA R HIREMATH	18	20	38
41	U15CH21S0102	ANKITA A MAGADUM	25	25	50
42	U15CH21S0103	SHIVARANJINI BASALIGUNDI	25	25	50
43	U15CH21S0104	VIDYARANI PATIL	25	25	50

Uts
 Placement cell
 Coordinator
 (Dr. Konnul Krishna)

Kunil
 PRINCIPAL
 S. S. Arts College & T P Science Institute
 SANKESHWAR.

Report:

All the interested BA and BSc V sem students did the project report as a certificate course on the topic of "Vermicompost – A Bio tool for solid waste management" under the guidance of Faculties, Department of Chemistry, SSTP college, Sankeshwar. Prof. M. C. Hosur, Chairman, at SDVS Sangh's Raitha Mithra, Research laboratory, Sankeshwar guided the analysis of the vermicompost.

Vermicompost, also known as worm compost, is a nutrient-rich organic fertilizer produced through the breakdown of organic waste materials by earthworms. This report explores the process of vermicomposting, its benefits, applications, and its potential contribution to sustainable agriculture. As global concerns about environmental sustainability and food security rise, vermicompost emerges as a viable and eco-friendly solution for improving soil health and reducing the reliance on synthetic fertilizers.

The process of vermicomposting involves the interaction between organic waste, microorganisms, and earthworms. Earthworms consume organic materials, breaking them down into simpler compounds. This process enhances nutrient availability and microbial activity, resulting in highly fertile and humus-rich compost.

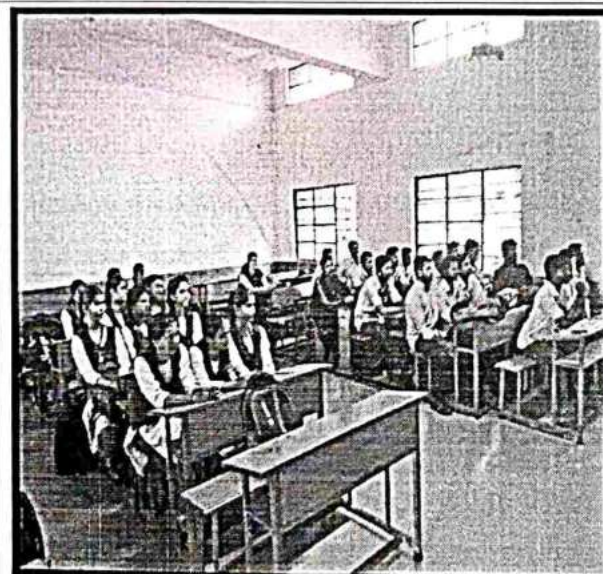
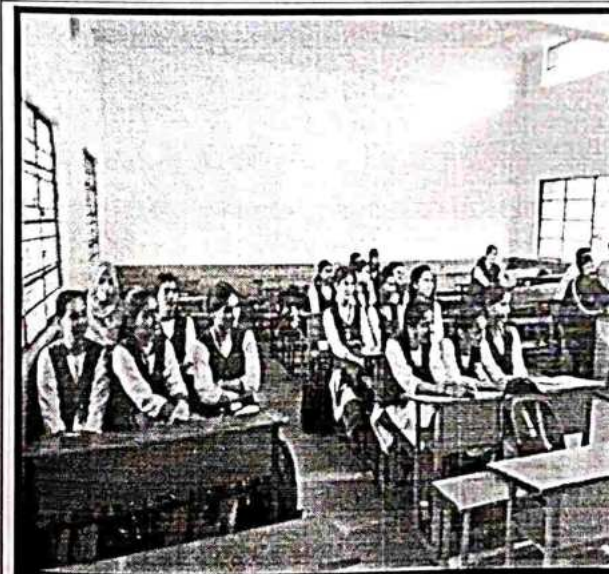
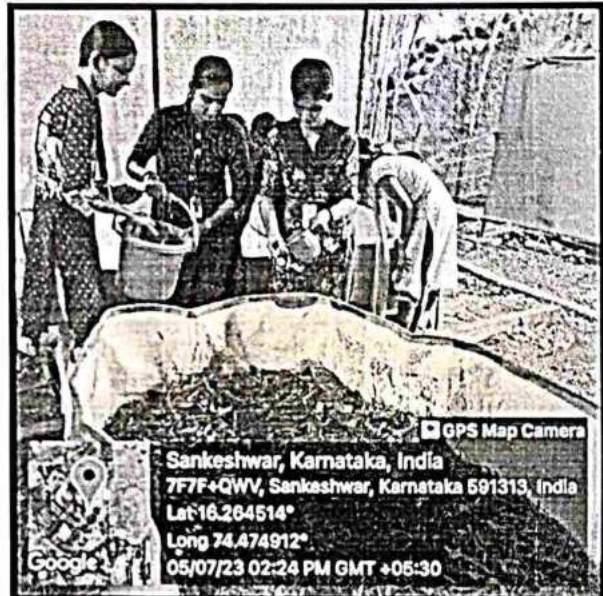
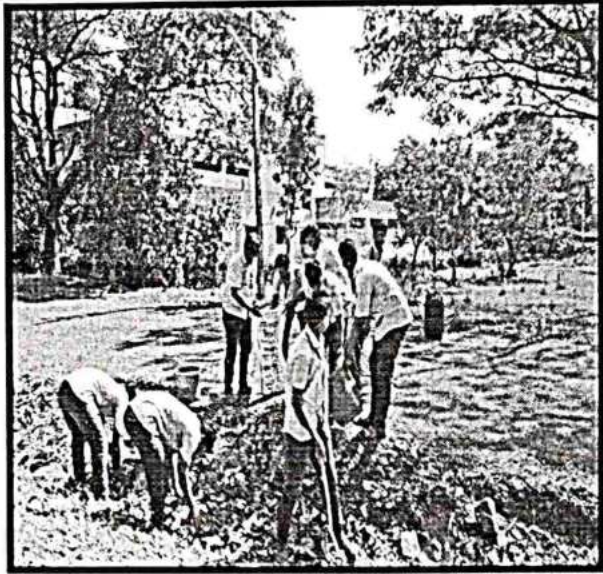
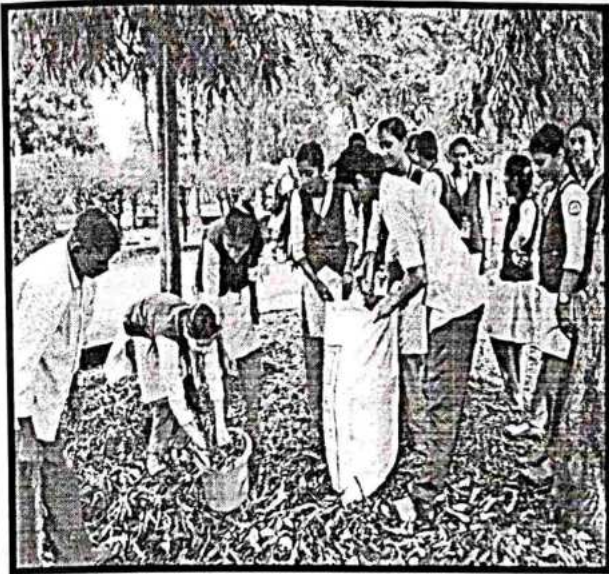
While vermicomposting offers numerous benefits, challenges include the need for proper management of moisture, temperature, and pH levels. Additionally, the initial investment in establishing a vermicomposting system may be a barrier for some.

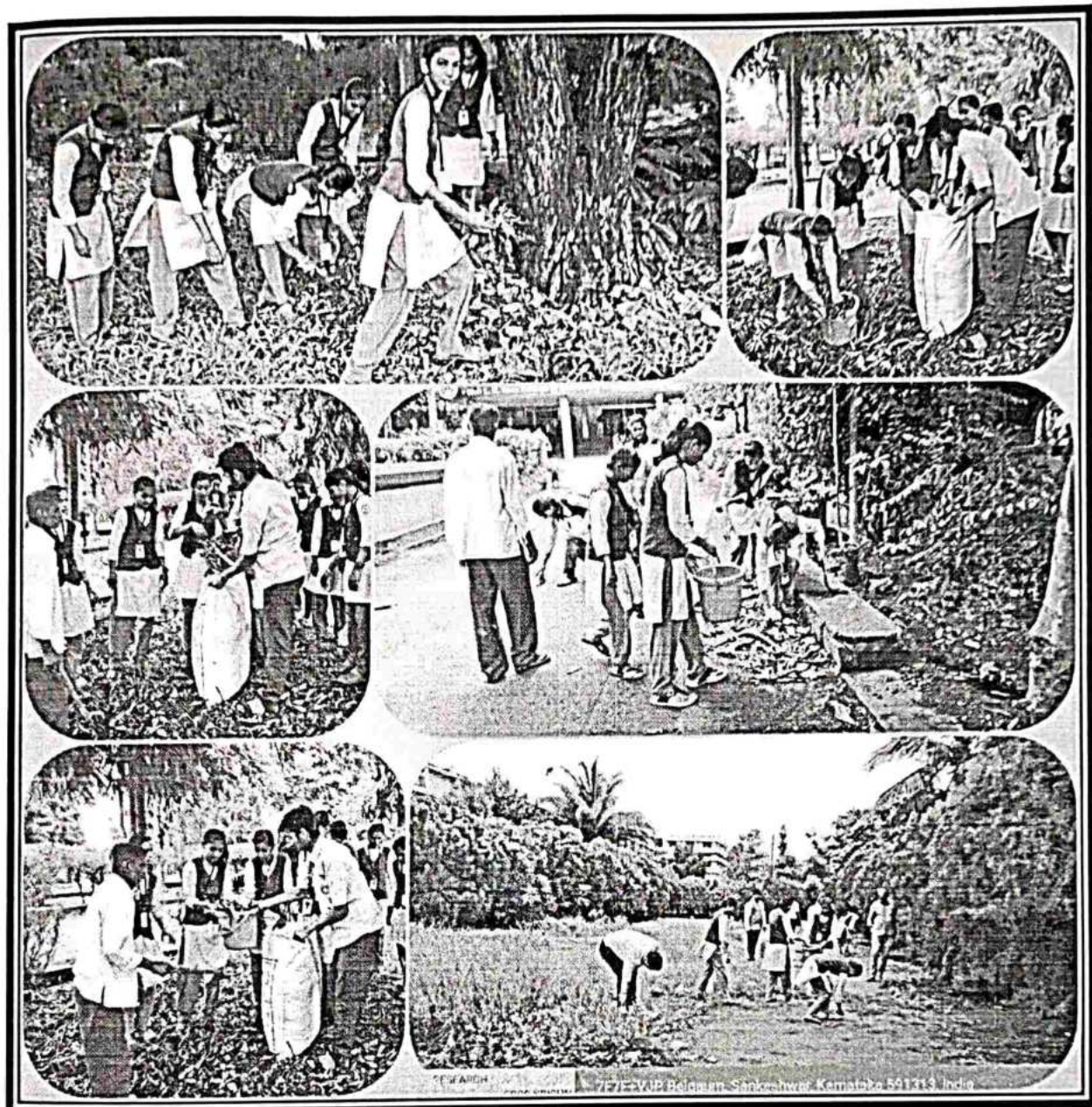
Various parameters pertaining to the soils and vermicomposts were analyzed by different analytical methods. The students compared the nutrients of normal garden soil and the vermicomposts prepared in our college campus. The following are some of the nutrients analyzed at RMKAS research centre, Sankeshwar such as Na, K, Ca, Fe, Zn, Cu, Phosphorus and carbon content along with TDS and pH of the analyte samples. The target analytes include determination of available nitrogen by Kjeldahl's method, organic carbon content quantification by dichromate method, available phosphorous by phospho-molybdenum method, some of the soil micro nutrients such as Fe, Mn, Zn, Cu etc by atomic absorption spectrophotometer (AAS) at the micro gram level. Apart from these analyte analyses, the pH of the samples was also analyzed. The electrical conductivity of the soil samples was carried out by conductance measurement. Macro nutrient such as Na and K was also analyzed by using flame photometric techniques and compared with the standard methods.

It was found that the nutrients in the vermicomposts were five times more nutrient than normal garden soil.

Photo gallery

[Handwritten Signature]

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T P Science Institute
SANKESHWAR

Sankeshwar, Karnataka, India
7F7F+QWV, Sankeshwar, Karnataka 591313
Lat 16.264514°
Long 74.474912°
05/07/23 02:24 PM GMT +05:30

Sankeshwar, Karnataka, India
7F6G+X6V, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka
591313, India

Sankeshwar, Karnataka, India
7F6G+X6V, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka
591313, India
Lat 16.262171°

Sankeshwar, Karnataka, India
Old, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka 591313
Lat 16.264802°
Long 74.474543°
27/06/23 12:33 PM GMT +05:30

Sankeshwar, Karnataka, India
7F6G+X6V, PB Rd, Sankeshwar, Karnataka

[Signature]
PRINCIPAL
& S. Arts College & T P Science Institute
SANKESHWAR.

S. S. ARTS COLLEGE AND T. P. SCIENCE INSTITUTE,
S. D. V. S Sangh's
SANKESHWAR

Accredited at "B++" Level By NAAC

CERTIFICATE OF COMPLETION

DEPARTMENT OF CHEMISTRY
in collaboration with
PLACEMENT CELL, under IQAC.

This is to certify that Mr./Miss. _____ has successfully completed self-financed certificate course on "*Vermicompost – A Bio Tool for Solid Waste management*" held from June 2023 to November 2023.

IQAC
Co-ordinator

HOD
Chemistry

Chairman
Placement Cell

Principal

Self-Financed Certificate Course - "Vermicompost - A bio tool for Solid Waste Management"

by Placement Cell & Department of Chemistry

BA/B.Sc - Attendance list 2023-24.

Sl. No.	Reg.No.	Name of the Students	15/6	16/6	25/6	27/6	30/6	5/7	6/7	13/7	20/7	23/7	10/8	24/8	12/9	9/11	10/11	11/11
1	U15CH21S0002	DEEPA M DESAI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15
2	U15CH21S0005	GANGA R PATIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
3	U15CH21S0006	SHILPA S SHEKHANAVAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
4	U15CH21S0010	ASHWINI P MADIG	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
5	U15CH21S0011	BASAVARAJ V GHABE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
6	U15CH21S0012	VEENA M NARASANNAVAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
7	U15CH21S0021	GANGADHAR S NAIK	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
8	U15CH21S0025	JAYALAXMI S KAKOLI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
9	U15CH21S0026	SOUNAYA A PATIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
10	U15CH21S0029	SHWETA S MUGALI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
11	U15CH21S0033	BASAVARAJ S CHOUGALA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
12	U15CH21S0035	SUTEERTHA S HOLEPPAGOL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
13	U15CH21S0037	KAVERI N CHOUGALA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
14	U15CH21S0039	SUSHMEETA MADANNAVAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
15	U15CH21S0041	SUDHA K TODAL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
16	U15CH21S0043	SHRUTI S MUNNOLI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
17	U15CH21S0046	PRASHANT S BEDAKIHAL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
18	U15CH21S0047	YASH S MAHAJAN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
19	U15CH21S0048	SUPRIIT S MYAGADEYAWAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
20	U15CH21S0054	NINGAPPA D MARADI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
21	U15CH21S0055	SARSWATI R KAMBLE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
22	U15CH21S0057	OMKAR P BHOVI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
23	U15CH21S0058	SUSHMITA S CHOUGALA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
24	U15CH21S0059	LAXMI R MUNNOLI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
25	U15CH21S0062	MAHALAXMI B DADDI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

at RMKAK

at RMKAK
for analysis.

26	U15CH21S0063	SHWETA S INAMDAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	13	14	15
27	U15CH21S0069	VIDYASHREE D CHOPADE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
28	U15CH21S0070	NASTIAHEEN M ATHANI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	14
29	U15CH21S0071	RAHUL MAGADUM	1	2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	12	12	13	14
30	U15CH21S0072	ABHISHEK J KAMMAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	12	13	14
31	U15CH21S0075	SARATAJABI J INAMADAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	14	14
32	U15CH21S0077	SAHANA DIWAKAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11	11	12	13	14
33	U15CH21S0078	SRUSTI B PATIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	14
34	U15CH21S0079	ROHIT KHANASE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11	11	12	12	13
35	U15CH21S0081	PANKAJA S JAIN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
36	U15CH21S0084	SACHIN S JINARALI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
37	U15CH21S0085	SHEKHAR R MAGADUM	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
38	U15CH21S0088	PRATIKSHA R MAGADUM	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15
39	U15CH21S0100	ANUSUYA B KHANAPURI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
40	U15CH21S0101	AKSHATA R HIREMATH	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
41	U15CH21S0102	ANKITA A MAGADUM	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
42	U15CH21S0103	SHIVARANJINI BASALIGUNDI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
43	U15CH21S0104	VIDYARANI PATIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15

Handwritten signature

Placement cell
Coordinator
(Dr. Homnis Breshma)

Head of The
Chemistry Department

Handwritten signature

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR

NOTICE

The following staff members are hereby informed to attend the IQAC meeting to be held on 10.08.2023 at 2.30pm in the IQAC chamber without fail.

PRINCIPAL

S. S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR.

1)	Shri. P. B. Burji	Principal	Chairman	
2)	Shri. M. R. Patil		Co-ordinator	
3)	Dr. Smt. P. V. Gadavi			
4)	Shri. B. G. Patil			
5)	Dr. Smt. V. D. Nayanuri			
6)	Dr. D. S. Kamble			
7)	Dr. Smt. V. A. Edalli			
8)	Dr. G. L. Rajapur			
9)	Shri. M. L. Mang			
10)	Shri. K. B. Marathe			
11)	Shri. V. M. Kadam			
12)	Shri. R. M. Gudashi			
13)	Shri. R. B. Patil		Chairman LGB	
14)	Shri. P. S. Manoli		Alumni Representative	
15)	Miss Sweta Inandar		Student representative	
16)	Mr. Balagunde Patil		"	

Agenda:

1. About college routine activities
2. National Commemorative day celebration
3. Nss / Ncc Selection
4. Swachh Bharat Abhyana
5. Special lectures for students
6. Training program for teachers & non-teaching staff
7. Celebration of constitution day
8. Apply for seminars
9. Certificate courses
10. Skill based activities for students
11. Human Rights awareness program.

11. Introduction of publications in Journals
12. Attending FDP programs.
13. Any other points from the desk.

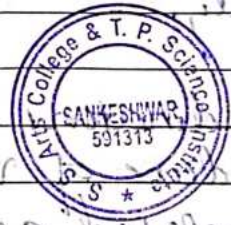
Proceedings of the meeting :

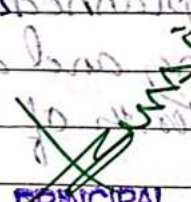
The IQAC Coordinator welcomed the chair person Sri. P. B. Burji Principal and all the members of the IQAC to the 1st meeting of the academic year 2023-24.

1. Read and confirmed the previous year last meeting agenda and proceedings. Also discussed the short fall of the last year AQAR report.
2. It is resolved that, the college routine activities, such as student seminars, projects and celebration of national commemorative day are to be celebrate in accordance with the calendar of events.
3. It is planned to organize workshop on "candle making and detergent making" by placement cell in the month of August only.
4. The NSS and NCC coordinators are insisted to start the selection procedure of volunteers. And also insisted to start the related activities.
5. It is planned to organize a skill development program on "ICT skills" for teaching and non teaching staff from placement cell.
6. It is insisted to all the staff members that, prepare the activity plan of their respective department, for the academic year 2023-24.

7. It is planned to organize a special series of guest lecture under capacity building programme in the month of October.
8. It is planned to organize a Swachh Bharath abhyasa - an awareness program in the month of October.
9. All the staff members are insisted to attend the Seminars/Workshops/FDP programs to enhance their knowledge and skills.
10. It is planned to organize a Workshop on Human Rights Awareness and Education sponsored by NHRC, New Delhi.
11. It is insisted to carry out faculty exchange programme as per MoU's with neighbouring colleges and other institutions.
12. It is planned to organize Health Check up Camp by inviting local doctor and also organize one special lecture on health awareness.

 IQAC Co-Ordinator
 S.S. Arts College & T.P. Science Institute,
 SANKESHWAR

 PRINCIPAL
 S.S. Arts College & T.P. Science Institute,
 SANKESHWAR

It is planned to organize a skill development program for teaching staff on "ICT skills" for teaching staff from Bangalore.

It is insisted to all the staff members that prepare the annual plan of their respective department for the academic year 2023-24.

Notice

All the following staff members are here by informed to attend the IQAC meeting to be held on 09.12.2023 at 2.30 pm in the IQAC Chamber without fail.

- 1) Shri P. B. Burji, Principal Chairman
- 2) Shri M. R. Patil CO-ordinator
- 3) Dr. Smt. P. V. Gadavi
- 4) Shri B. G. Patil
- 5) Dr. Smt. V. D. Naganuri
- 6) Dr. D. S. Kamble
- 7) Dr. Smt. V. A. Edalli
- 8) Dr. G. L. Rajapat
- 9) Shri M. L. Mang
- 10) Shri K. B. Marathe
- 11) Shri V. M. Kadam
- 12) Shri R. M. Gudashi
- 13) Shri R. B. Patil Chairman LGB.
- 14) Shri P. S. Manoli Alumni Representative
- 15) Miss. Shweta Shamdar Student representative
- 16) Mr. Balagunde Patil "

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute -
SANKESHWAR

[Handwritten signatures and initials corresponding to the list items]

Agenda

- 1) Regarding activity documentation for IQAC.
- 2) Celebration of Human Right Day and Women right Day
- 3) Inaugural functions
- 4) Training students for campus
- 5) Organize campus drive
- 6) Students Seminars / Group discussions
- 7) Guest Lecture
- 8) Students projects / Field visit
- 9) National Commemorative days.
- 10) Activities under Women empowerment cell
- 11) A program by maths dept 'Kaun Banega Sahasrapati'

Proceedings of the meeting:

The IQAC coordinator ~~Dr. ...~~ welcomed the chair person Shri P. B. Buri, Principal and all the members of the IQAC to the IInd meeting of the academic year 2023-24.

Read and confirmed the last meeting agenda and proceedings. Also discussed the shortfalls of the last meeting.

- 1) It is resolved that, the college routine activities such as students seminars, group discussion and projects/field visit are carried out regularly.
- 2) It is insisted to conduct and celebrate national commemorative day regularly according to the college calendar of events.
- 3) It is planned to organize Human Right Day and Women Right Day in college by inviting resource persons and make the students aware about their rights.
- 4) It is planned to organize Inaugural functions of the academic year to start cultural activities.
- 5) It is planned to organize campus drive from placement cell and also guide the students to how to face the interview and how to write C.V.
- 6) It is planned to organize legal awareness program by inviting the local judges of civil court to grace the functions and make it meaningful.
- 7) Under cultural committee, it is decided to organize Janapada Jathre i.e. A regional festival Sankranti by involving students for cultural programs.

- 8) It is planned to organize group discussion on "Environmental sustainability" issues under science association.
- 9) It is planned to organize a lecture on "The art of self introduction" a guidance for students to face the campus drive under placement cell.
- 10) It is planned to organize "Chintakar Chawadi" a student participation in debate on present burning topics.
- 11) It is planned to organize various competitions such as Mehendi, Rangoli and Hair style competitions and women health awareness program under women empowerment cell.
- 12) It is planned to organize a unique program "Koin Banega Sahasrapati" by medical department to neighbouring P.U college students to make publicity of our institution.

IQAC Co-Ordinator
S.S.Arts College & T.P.Science Institute
SANKESHWAR

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

NOTICE

All the staff members here by informed to attend the IQAC meeting to be held on 06.02.2024 at 2.30pm in the IQAC chamber without fail.

PRINCIPAL

S.S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

- 1) Shri P. B. Burji Principal Chairman
- 2) Shri M. R. Patil Co-ordinator
- 3) Dr. Smt. P. V. Gadavi
- 4) Shri B. G. Patil
- 5) Dr. Smt. V. D. Naganuri
- 6) Dr. D. S. Kamble
- 7) Dr. Smt. V. A. Edalli
- 8) Dr. G. L. Rajapur
- 9) Shri M. L. Mang
- 10) Shri. K. B. Manathe
- 11) Shri V. M. Kadam Physical director
- 12) Shri R. M. Gudastri Clerk
- 13) Shri R. B. Patil Chairman L.G.B.
- 14) Shri Dr. P. S. Manoli Alumni Representative
- 15) Mrs Sweta Inamdar student representative
- 16) Mr Balagrade Patil

Agenda

- 1) students activity poetry competition
- 2) chintakar chawadi
- 3) special lecture on human values
- 4) students debate competition
- 5) Annual day & sports meet
- 6) Folk games for students
- 7) NSS activities and awareness programs
- 8) Annual NSS camp.
- 9) Constitution day celebration.
- 10) certificate courses.
- 11) Parents Alumni meet.

Proceedings of the meeting

The IQAC Co-ordinator warmly welcomed the chair person Sri. P. B. Burji Principal and all the members of the IQAC to the IIIrd meeting of the academic year 2023-24.

Read and confirmed the last meeting agenda and proceedings. Also discussed the shortfalls of the last meeting.

- 1) It is planned to organize a poetry competition for students under cultural committee to enhance writing skills and creative growth of the students.
- 2) It is planned to organize "Chintaka Chawadi" a special activity of the institution to enhance the students debate culture on burning topics of the society.
- 3) It is insisted to organize special lecture on human values to inculcate interpersonal speaking skills, Ethics, positive attitude, Academic and personal growth of the students.
- 4) It is planned to organize Folk games for students to enhance physical, social, emotional and cultural domains.
- 5) The NSS and NCC officers are insisted to organize social awareness rally, activities, Swachh Bharath Abhiyan to enhance the social responsibilities of the students.
- 6) It is planned to organize a Parent Alumni meet.
- 7) It is planned to organize various study tours and field visits for students to study the culture and communities.

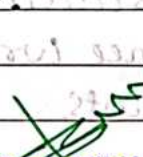
8) It is planned to organize a self financed certificate course on cake making.

9) All the faculty members are insisted to carry out students projects / Field visit to enhance the research knowledge of the students.

10) All the faculty members are insisted to attend faculty development programs / refresher course / orientation course to enhance their knowledge and meet out academic performance.

IQAC Co-Ordinator
S.S.Arts College & T.P.Science Institute
SANKESHWAR

PRINCIPAL
S.S.Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

Personal records of the students
Academic and
Attitudinal speaking
to organize special lectures on
human values & inculcate interpersonal speaking

and cultural activities.
It is planned to enhance physical, social, emotional
and cultural activities.

It is planned to organize a Parents' Annual meet
to enhance the social responsibilities of
the students.
The meet and the efforts are invited to organize
social awareness meet, activities, watch programs

It is planned to organize a Parents' Annual meet

It is planned to organize various school, forum and
field visit for students to study the culture and

Notice:

All the following staff members are hereby informed to attend the IQAC meeting to be held on 30-05-2024 at 2.30pm in the IQAC Chamber without fail.

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T. P. Science Institute
SANKESHWAR

1) Shri. P. B. Burji Principal	Chairman	
2) Shri. M. R. Patil	Co-ordinator	
3) Dr. Smt. P. V. Gadavi	member	
4) Shri. B. G. Patil	"	
5) Dr. Smt. V. D. Naganuri	"	
6) Dr. D. S. Kamble	"	
7) Dr. Smt. V. A. Edalli	"	
8) Dr. G. L. Rajapur	"	
9) Shri. M. L. Mang	"	
10) Shri. K. B. Marathe	"	
12) Shri. V. M. Kadam	Physical Director	
12) Shri. R. M. Gudashi (clerk)	"	
13) Shri. R. B. Patil	Chairman LGB	
14) Dr. P. S. Manali	Alumni Representative	
15) Miss. Sweta Inamdar	student representative	
16) Mr. Balagunde Patil	"	

Agenda

- 1) Preparation of documents for AQAR.
- 2) Health awareness program
- 3) Various competitions for students
- 4) Certificate course on cake making
- 5) Health check up camp.
- 6) Faculty exchange program
- 7) Field trip / study tour
- 8) Students projects
- 9) Capacity building programs
- 10) Blood donation camp.

Proceedings of the meeting :

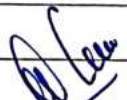
The IQAC coordinator welcomed the chair person Shri P. B. Burji sir principal and all the members of the IQAC to the IVth meeting of the academic year 2023-24.

Recd and confirmed the last meeting proceeding and agenda. Also discussed the shortfalls of the last meeting.

- 1) All the criteria heads are informed to prepare the documents properly for AQAR report submission.
- 2) The women empowerment cell is informed to organize one guest lecture on women health awareness program by inviting local women doctor.
- 3) The cultural committee is informed to organize rangoli, mehendi, hair style competitions for students to express their skills.
- 4) It is planned to organize self financed certificate course on cake making.
- 5) The staff members are insisted to conduct faculty exchange program according to functional MoU's with the various institutions.
- 6) The respective departments are assigned to conduct field trip and students projects as mentioned on the department syllabus.
- 7) Under capacity building program, the placement cell chairman was insisted to organize series lecture on art of resume writing and art of self introduction in campus interview.
- 8) It is planned to organize blood donation camp by Nss & NCC unit.

9) All the faculty members are informed to attend Faculty development programs such as refresher course / Orientation program / short term course to improve their knowledge and skills.

10) All the department heads are informed to involve the students for research oriented projects and literature survey to enhance the research skills in students.

IQAC Co-Ordinator
S.S.Arts College & T.P.Science Institute
SANKESHWAR

PRINCIPAL
S. S. Arts College & T.P. Science Institute
SANKESHWAR

राष्ट्रीय मूल्यांकन एवं प्रत्यायन परिषद

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग का स्वायत्त संस्थान

NATIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION COUNCIL

An Autonomous Institution of the University Grants Commission

Certificate of Accreditation

*The Executive Committee of the
National Assessment and Accreditation Council
is pleased to declare*

S. D. V. S. Sangh's

*S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar
Sankeshwar, Tal. Hukkeri, Dist. Belagavi,
affiliated to Rani Channamma University, Karnataka as*

Accredited

with CGPA of 2.97 on four point scale

at B⁺⁺ grade

valid up to February 13, 2028

Date : February 14, 2023

S. C. [Signature]
Director

राष्ट्रीय मूल्यांकन एवं प्रत्यायन परिषद
विश्वविद्यालय अनुदान आयोग का स्वायत्त संस्थान
NATIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION COUNCIL
An Autonomous Institution of the University Grants Commission

Quality Profile

Name of the Institution : S.D.V.S. Sangh's
S. S. Arts College and T. P. Science Institute, Sankeshwar
Place : Sankeshwar, Tal. Hukkeri, Dist. Belagavi, Karnataka

Criteria	Weightage (W_i)	Criterion-wise Weighted Grade Point (Cr WGP _i)	Criterion-wise Grade Point Averages (Cr WGP _i / W_i)
I. Curricular Aspects	100	310	3.10
II. Teaching-Learning and Evaluation	350	1085	3.10
III. Research, Innovations and Extension	100	240	2.40
IV. Infrastructure and Learning Resources	100	302	3.02
V. Student Support and Progression	130	430	3.31
VI. Governance, Leadership & Management	091	240	2.64
VII. Institutional Values and Best Practices	100	276	2.76
Total	$\sum_{i=1}^7 W_i = 971$	$\sum_{i=1}^7 (Cr WGP_i) = 2883$	

$$\text{Institutional CGPA} = \frac{\sum_{i=1}^7 (Cr WGP_i)}{\sum_{i=1}^7 W_i} = \frac{2883}{971} = \boxed{2.97}$$

Grade = $\boxed{B^{++}}$

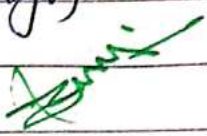

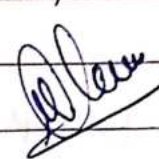
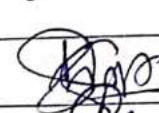
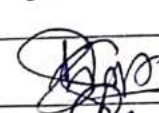
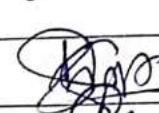
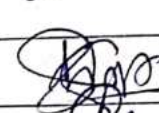
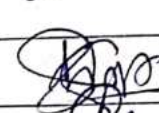
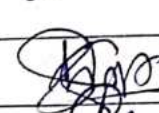
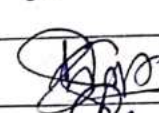
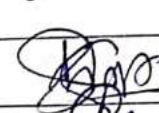
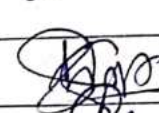
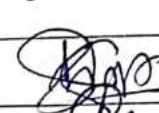
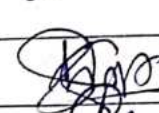
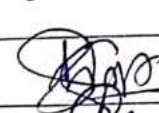

S.C. Singh
Director

Date : February 14, 2023

- This certification is valid for a period of Five years with effect from February 14, 2023
- An institutional CGPA on four point scale in the range of 3.51 - 4.00 denotes A⁺⁺ grade, 3.26 - 3.50 denotes A⁺ grade, 3.01 - 3.25 denotes A grade, 2.76 - 3.00 denotes B⁺⁺ grade, 2.51 - 2.75 denotes B⁺ grade, 2.01 - 2.50 denotes B grade, 1.51 - 2.00 denotes C grade
- Scores rounded off to the nearest integer

The monthly staff meeting is convened on June 2, 2023 at 2pm in IQAC room. The meeting was presided by Prof. P.B. Busji Principal and the following staff members were presented in the meeting.

SL NO	Name of the staff	Sign
1	Prof. P.B. Busji	
2	Dr. P.V. Gadavi	
3	Dr. V.D. Naganuri	
4	Prof. M.R. Patil	
5	" B.G. Patil	
6	Dr. D.S. Kamble	
7	Prof. P.T. Sogalad	
8	Dr. H. Krishna	
9	Dr. G.L. Rajapur	
10	Prof. M.L. Mang	
11	" Sunilkumar	
12	" K.B. Marathe	
13	Dr. V.A. Sdalli	
14	" M.Y. Husemath	
15	Prof. N.R. Badiger	

A

Agenda

- 1) Completion of Dept files
- 2) Students in house Seminars
- 3) Certificate Courses
- 4) Celebration of International Yoga Day
- 5) Movie presentation
Certificate to

At the outset The Principal has welcomed everyone & revised the minutes of previous meeting

to complete department files

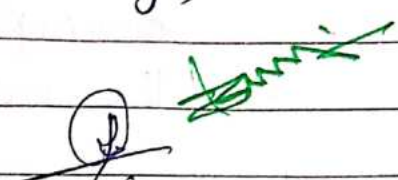

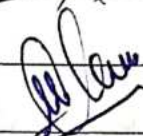
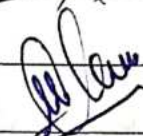

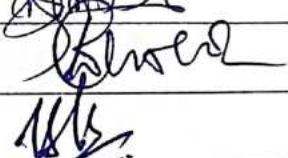

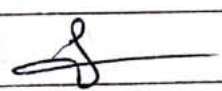

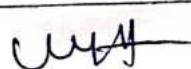
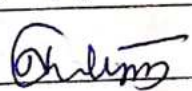
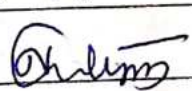

also instructed to conduct in house seminars and suggested to organise Certificate courses

discussed celebration of International yoga day & informed everyone to attend the program.

The monthly staff meeting is called on July 1, 2023 at 2pm in LCAE room. The meeting was presided by Prof. P.B. Busji and the following members were presented in the meeting.

Sl. No.	Name of the staff	Sign
	Prof. P.B. Busji	
	Dr. P.V. Gadavi	
	Dr. V.D. Naganur	
	Prof. M.R. Patil	
	" B.G. Patil	
	Dr. D.S. Kamble	
	Prof. D.T. Sogalad	
	Dr. H. Koshing	
	Dr. G.L. Rajapur	
	Prof. M.L. Mang	
	" Sunilkumar	
	" K.B. Masathe	
	Dr. V.A. Edalli	
	Dr. M.Y. Hiremath	
	Prof. N.R. Badiger	

Agenda

- ① Completion of Dept files
- ② Tree plantation
- ③ Visit to oldage Home & orphanage.
- ④ Regarding first IA
- ⑤ " student absentees

At the beginning the Principal informed everyone & reviewed the minutes of previous meeting.

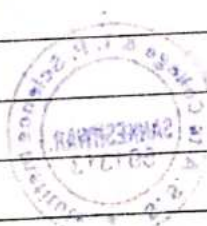
He reviewed the completion of department work, also motivated everyone to be a part of tree plantation, & also besides we he told importance of plantation

planned to visit oldage home & orphanage.

Additionally discussed first Intern test, its dates & timings & also informed to submit question paper on time.

Besides, he informed to tend on students absentees.

The meeting ends with vote of thanks.

The monthly staff meeting is convened on Aug 2, 2023 at 2pm in IQAC room. The meeting was presided by Prof. P.B. Busji Principal, and the following staff members were presented in the meeting

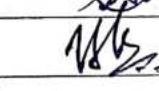
Sl No	Name of the staff	Sign
-------	-------------------	------

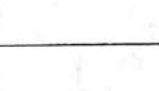
1	Prof. P. B. Busji	
---	-------------------	---

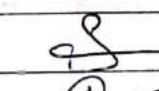
2	Dr. P. V. Gadavi	
---	------------------	---

3	Dr. V. D. Naganusi	
---	--------------------	---

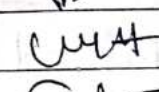
4	Prof. M. R. Patil	
---	-------------------	--

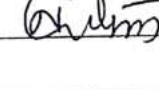
5	" B. G. Patil	
---	---------------	---

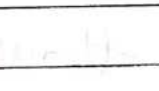
6	Dr. D. S. Kamble	
---	------------------	---

7	Prof. D. T. Sogalad	
---	---------------------	---

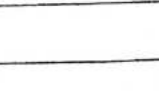
8	Dr. H. Krishna	
---	----------------	---

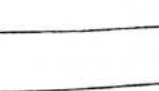
9	Dr. G. L. Rajapur	
---	-------------------	---

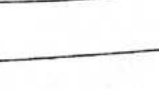
10	Prof. M. L. Mang	
----	------------------	---

11	" Sunilkumar	
----	--------------	---

12	" K. B. Masathe	
----	-----------------	---

13	Dr. V. A. Edalli	
----	------------------	---

14	" M. Y. Husemath	
----	------------------	---

15	Prof. N. R. Badiger	
----	---------------------	---

Agenda

- ① Completion of Dept files
- ② Annual sports meet
- ③ Celebration of Independence Day
- ④ Regarding II IA
- ⑤ Syllabus Completion
- ⑥ Prize Distribution program.

welcome speech. The meeting started with the first point we discussed was completion of dept. files.

Then, we had a discussion of Annual sports meet, its dates, events and responsibilities.

Next, we discussed celebration of Independence day, entering IA marks and its submission.

Also, spoke about to complete the complete syllabus at the earliest, additionally talked about prize distribution program.

The meeting ends with lot of thanks.

The monthly staff meeting is convened on Oct, 3 2023 at 3pm in IDAC room, The meeting is presided by Prof. P.B. Busji, ~~Principal~~ principal & the following staff members were presented to the meeting.

Sl No	Name of the staff	Sign
1	Prof. P.B. Busji	
2	Dr. P.V. Gadavi	
3	Dr. V.D. Naganusi	
4	Prof. M.R. Patil	
5	" B.G. Patil	
6	Dr. D.S. Kamble	
7	Prof. D.T. Sogalad	
8	Dr. Honnuru Krishna	
9	Dr. G.L. Rajapur	
10	Prof. M.L. Mang	
11	" Sunilkumar	
12	" K.B. Masathe	
13	Dr. V.A. Edalli	
14	Dr. M.Y. Hiremath	
15	Prof. N.R. Badiger	

Agenda

- ① Completion of Department work
- ② Certificate Courses
- ③ Students seminars

The meeting was started with welcome & The principle reviewed the minutes of previous monthly meeting.

At the outset he asked everyone to complete department work and take signature

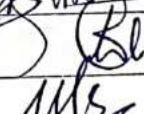
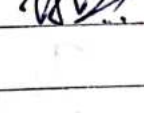
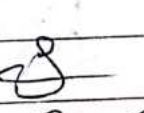

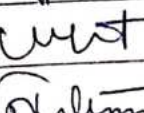
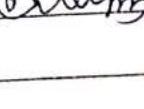
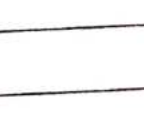
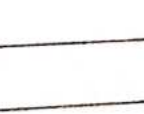

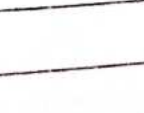

Additionally he instructed everyone to start one certificate for each department for student's welfare.

At the end we discussed students class seminars.

The meeting was ended with vote of thanks.

The monthly staff meeting is convened on Nov 2, 2023, at 2:30 pm in IQ-AC room. The meeting is presided by Prof. P. B. Busji, principal. The following staff members were presented to the meeting.

Sl No	Name of the staff	Sign
1	Prof. P. B. Busji	
2	Dr. P. V. Gadavi	
3	Dr. V. D. Naganusi	
4	Prof. M. R. Patil	
5	" B. G. Patil	
6	Dr. D. S. Kamble	
7	Prof. D. T. Sogalad	
8	Dr. H. Krishna	
9	Dr. G. L. Rajapat	
10	Prof. M. L. Mang	
11	" Sunilkumar	
12	" K. B. Masathe	
13	Dr. V. A. Edalli	
14	Dr. M. Y. Hiremath	
15	Prof. N. R. Badiger	

Agenda -

- ① Kannada Habba Celebration
- ② Kanakadas Jayanti
- ③ Department work completion

At the outset the Principal welcomed everyone to the meeting and asked about the minutes of previous meeting.

He suggested us to celebrate Kannada Habba with full of energy & enthusiasm to promote the Kannada language and its culture, tradition etc.

Then, he also informed to celebrate Jayanti of Kanakadas - the great saint of Karnataka.

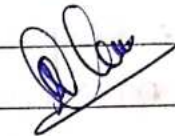
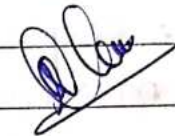
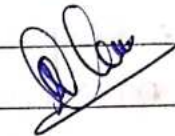
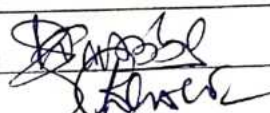
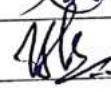
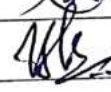
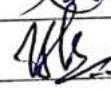

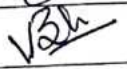
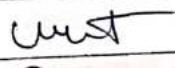
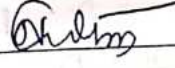
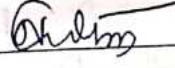
Instructed to complete the department work.

The meeting ended with vote of thanks.

The monthly staff meeting is convened on Dec 1, 2023 in IQAC room. The meeting is presided by Prof. P. B. Busji - Principal & The following staff members were presented to the meeting.

SL NO	Name of the staff	Sign
1	Prof. P. B. Busji	
2	Dr. P. V. Gadavi	
3	" V. D. Nagamasi	
4	Prof. M. R. Patil	
5	" B. G. Patil	
6	Dr. D. S. Kamble	
7	Prof. D. T. Sogalad	
8	Dr. Hanur Krishna	
9	" G. L. Rajapat	
10	Prof. M. L. Mang	
11	" Sunilkumar	
12	" K. B. Masathe	
13	Dr. V. A. Edalli	
14	" M. Y. Hiremath	
15	Prof. N. R. Badiger	

Agenda

- ① Organise Aids awareness program
- ② Completion of department work
- ③ students seminars
- ④ dept. Action plans
- ⑤

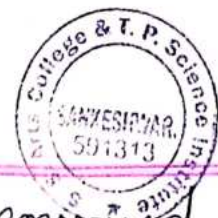
At the outset the Principal welcomed everyone and revised the minutes of previous meeting.

Initially, he planned to organise aids awareness program.

Then, he informed everyone department to complete departmental work

also talked about students In-house seminars & department action plan.

The meeting ended with vote of thanks.

The monthly staff meeting is convened on Jan 2, 2024 at 3pm in DDA room. The meeting is presided by Prof. P. B. Busji. Principal & The following staff members were presented to the meeting

Sl No	Name of the staff	Sign
1	Prof. P. B. Busji	
2	Dr. P. V. Gadavi	
3	" V. D. Naganur	
4	Prof. M. R. Patil	
5	" B. G. Patil	
6	Dr. D. S. Kamble	
7	Prof. D. T. Sogalad	
8	Dr. Homnur Krishna	
9	" G. L. Rajapat	
10	Prof. M. L. Mang	
11	" Sunilkumar	
12	" K. B. Masathe	
13	Dr. V. A. Edalli	
14	" M. Y. Hiremath	
15	Prof. N. R. Badiger	

Agenda

- ① Completion of Department work
- ② Celebration of Youth Day
- ③ Legal awareness programs
- ④ field visit
- ⑤ Internal Test

At the outset the principal welcomed everyone and revised the minutes of previous meeting. First he informed the the HOD's to complete department files.

Then, he spoke about the celebration of youth day on the eve of the birth anniversary of Swami Vivekananda.

planned organising legal awareness program on youth day. additionally he informed to ~~can~~ go on field visits for experiential learning process.

He also informed to conduct first Internal Assessment test for BA/BSc students.

The meeting concludes with vote of thanks.

The monthly staff meeting is convened on Feb 1, 2024 at 3pm in IQAC room. The meeting is presided by Prof. P. B. Busji - principal. The following staff members were presented to the meeting.

SL NO	Name of the staff	Sign
1	Prof. P. B. Busji	
2	Dr. P. V. Gadavi	
3	" V. D. Naganur	
4	Prof. M. R. Pahi	
5	" B. G. Pahi	
6	Dr. D. S. Kamble	
7	Prof. D. T. Sogalad	
8	Dr. Hanuman Krishna	
9	" G. L. Rajapur	
10	Prof. M. L. Mang	
11	Dr. Sunilkumar	
12	Prof. K. B. Masathe	
13	Dr. V. A. Sdalli	
14	" M. Y. Husemath	
15	Prof. N. R. Badiger	

Agenda

- ① II Internal Test
- ② Completion of syllabus
- ③ IA marks entry
- ④ Completion of dept. work.

At the beginning the Principal welcomed everyone and revised the minutes of previous meeting.

He informed to conduct second internal test for BA/BSc students

Instruction to complete syllabus for all semesters & also spoke about entry of IA marks cautiously.

Additionally he informed to complete the department work.

The meeting concludes with vote of thanks.